

V Gorici festival Pesmi ob meji

V Boljuncu je bil pokrajinski kongres tržaške Slovenske skupnosti

Pobudo Razseljeni je uvedel tunizijski pisatelj prof. Meddeb

NEDELJA, 19. OKTOBRA 2008

št. 249 (19.339) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 771124 66007

Meja je bila kriva, dokler je obstajala

DUŠAN UDOVIČ

Včerajšnji posvet o Primorskem dnevniku je neizbežno potekal pod senco grožnje, da je obstoj edinega dnevnika Slovencev v Italiji zaradi krčenja državnih prispevkov resno postavljen pod vprašaj. Zato je bil v posegih in razpravi ta problem v ospredju, saj se vsi zavedamo, kolikšnemu tveganju je z morebitno izgubo dnevnika izpostavljena naša skupnost v celoti. Ob tem so bili tudi toliko umestnejši poudarki, da je treba dnevniku na vsak način zagotoviti prihodnost in razvoj, kot ustanovi, ki je za našo skupnost prioritetnega pomena. In pomemben je bil poudarek, naj bo prioriteta konkretna, ne zgolj deklarativna.

Posvet je bil tudi priložnost za nekatere vsebinske pripombe na račun časopisa. Vse jemljemo v vednost kot konstruktiven prispevek k našemu vsakodnevni delu, saj nam, odkrito povedano, pomagajo uravnati kompas in razumeti, kaj od nas pričakujejo tako navadni bralci, kot tudi različna organizirana okolja v naši skupnosti.

Posebej dobrodošla je bila razprava o primorskem medijskem prostoru, ki je navrgla osnovno ugotovitev, da je Primorska, tudi kar zadeva medije, razdeljena na zamejski in matični del, ki med seboj premalo komunicirata. Za to smo lahko objektivno krivili mejo, dokler je obstajala, z njeno ukinitvijo pa je nastopil čas, da se stvari začne spremenjati. Različni mediji v tem pogledu lahko naredimo marsikaj in to je tudi ena od glavnih smeri, v katerih moramo iskati lastno prihodnost.

TRST - Posvet v Narodnem domu v priredbi Zadruga Primorski dnevnik

O položaju našega dnevnika in medijskem povezovanju

Primorski uredniki razpravljali o možnih oblikah sodelovanja

TRST - Kakšno je finančno stanje Primorskega dnevnika, v kakšnih pogojih delajo njegovi uslužbenci, kakšne perspektive odpira padec meje: na ta in podobna vprašanja so včeraj v Narodnem domu poskusili odgovoriti založniki in novinarji našega časopisa. Posvet, ki ga je priredila Zadruga Primorski dnevnik, pa je bil v dopoldanskem delu posvečen razmišljanju o povezovanju oz. nepovezovanju primorskega medijskega prostora. O tem je bil govor v okviru okrogle mize, na kateri so spregovorili odgovorni uredniki in novinarji pomembnejših primorskih tiskanih in elektronskih medijev z obeh strani meje.

Na 5. strani

Dvojezičnost: mnenje županov Repentabra in Zgonika

Na 6. strani

ZKB sopobudnica niza srečanj o energetskih virih

Na 6. strani

V Gorici razprava o slovenskem šolstvu

Na 11. strani

Trubar: od Romolija zahtevajo odgovor

Na 11. strani

Kras pred 700 gledalci ugnal kriško Vesno

Na 27. strani

EMONEC
PIVOVAR
KOPER - SLOVENIJA

BEER - BIERA - PIVO - BIERE - BIERO
Kopje pivo

OBRтна CONA ŠALARA, KOPER

ZA REZERVACIJE:
00386
41326642

Tirolski večer

V petek,
24. oktobra ob 20.00

Denis NOVATO
Torio

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Skladišče nadomestnih delov in originalne opreme
- Delavnica in pooblaščen karoserija
- Servis in tehnični pregled

Edini pooblaščen prodajalec za Tržaško pokrajino
Ulica Flavia, 47 - TRST Tel. 040/637373 FAX 040/637545

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
Industrijska cona TS, ul. Travnik, 10
Tel. 040/8990110 agraria
040/8990100 rezervni deli

KMETIJSKA MEHANIZACIJA
(kopačice, motokultivatorji, »spaccalegna«-cepilci, traktorji FERRARI)

OB NAKUPU NOVIH MOTORNIH ŽAG JONSERED IN ALPINA ODVZEM STARIH ZA ODPAD

KOMPOSTER
za iztrebitev organskih odpadkov

ekstra-deviško olivno olje
sadike povrtnin
vse za kmetijstvo in enologijo
semena
sadike in cvetje
velika izbira krizantemov
raznih velikosti in barv

Bukova drva za kurjavo po ugodni ceni

BEOGRAD - Začenja se novo politično obdobje

Vladajoči stranki DS in SPS podpisali izjavo o politični spravi

Skupna odgovornost za demokratično, svobodno, celovito, gospodarsko in kulturno razvito Srbijo

BEOGRAD - Predsednika vladajočih Demokratske stranke (DS) in Socialistične stranke Srbije (SPS) Boris Tadić in Ivica Dačić sta danes podpisala izjavo o politični spravi in skupni odgovornosti za uresničevanje vizije razvoja Srbije. Tadić je izjavo označil za korak k narodni spravi in močno sporočilo mednarodni skupnosti. V izjavi sta se stranki, ki tvorita vladajočo koalicijo, zavezali k medsebojni politični spravi in skupni odgovornosti za uresničevanje vizije Srbije kot demokratične, svobodne, celovite, gospodarsko in kulturno razvite ter socialno pravične države.

V uvodnem delu izjave je zapisano, da je njen cilj ohraniti polno ozemeljsko celovitost Srbije in zagotoviti vstop Srbije v Evropsko unijo, pri čemer pa izhaja iz potrebe, da mora sodelovanje DS in SPS stati na skupnem temelju preseganja sporov preteklih sporov, boju za uresničevanje strateških ciljev države in oblikovanju pogojev za narodno in politično spravo kot podlage za gospodarski in politični napredek ter blaginjo državljanov te balkanske države.

»Zaradi tega je to dogovor o politični usmeritvi celovite modernizacije države in krepitve njenega mednarodnega ugleda in pomena, ki bo zamenjala politiko ustvarjanja novih delitev in sporov, ki razvoj zgolj zavirajo. Je tudi dogovor o izgradnji pravne države, ki bo razbremenjena pritožb in zanikanja preteklosti ter

ne bo temeljila na politični pripadnosti posameznikov, dogovor o združevanju vseh političnih sil okoli vizije skupne evropske prihodnosti ter dogovor, ki združuje vsako posamezno politično identiteto in je zato odprt za vse stranke, ki želijo iskreno pristopiti k njemu,« je zapisano v izjavi.

DS in SPS želita s to izjavo ponuditi temelj za narodno spravo, ki bo združila vse tiste, ki jim je resnično mar za preno, napredek in boljšo prihodnost za vse srbske državljane. V nadaljevanju so navedena in bolj podrobno razložena tudi skupna načela delovanja obeh vladajočih strank.

Predsednik DS in obenem predsednik države Boris Tadić je po podpisu izjave povedal, da gre za korak k narodni spravi in sporočilo mednarodni skupnosti, da je Srbija obdobje sporov pustila za seboj in vstopila v novo politično dobo. »Nikoli nisem trdil, da ta podpis sam po sebi pomeni tudi narodno spravo, in naš namen ni prevzeti odgovornost za celotno srbsko družbo, vseeno pa pozivamo tudi vse ostale stranke, da se poenotijo okrog teh ciljev,« je še dejal.

Vseeno ima podpis izjave po njegovem prepričanju zgodovinski pomen in močno presega okvire klasičnega medstrankarskega sporazuma. »Gre za slovesno dejanje, ki oblikuje vrednote, zamisli in naše skupne politične cilje za prihodnost. Mi s tem sporočamo,

da želimo tudi drugim odpreti pot, po kateri bi politična sprava pripeljala do narodne sprave,« je pojasnil Tadić.

Predsednik SPS in namestnik predsednika srbske vlade Ivica Dačić je zatrdil, da lahko samo močna in politično stabilna Srbija lahko zaščiti narodne interese, vstopi v EU in zagotovi gospodarski razvoj. »Če imamo skupno nalogo, ne smemo več le gledati nazaj v preteklost, ampak moramo iz nje potegniti tisto najboljše in tako Srbiji zagotoviti boljšo prihodnost,« je pripomnil. Po njegovih besedah v Srbiji obstaja veliko številno strank, ki zaradi ozkih strankarskih interesov ne želijo sodelovati pri uresničevanju programa, ki je v splošnem interesu srbskih državljanov. Spomnil je, da je bilo tudi oblikovanje trenutne vlade, ki jo je v začetku julija potrdila srbska skupščina, težavno, saj je bila vsaka stranka simbol nekega obdobja - DS obdobja po padcu režima Slobodana Miloševića in SPS kot nekdanja Miloševićeva stranka prav tega režima. Z današnjo izjavo je ta antagonizem presežen, je zatrdil.

Če bi SPS po majskih predčasnih volitvah oblikovala vladno z nacionalistično Demokrasko stranko Srbije in z radikalci, po besedah Dačića Srbija danes ne bi imela vlade in ne bi bila na poti v EU. Tadić pa je dejal, da je trenutna vladna koalicija trdna in da je ne more ogroziti nobena stranka. (STA)

BRUSELJ - Podnebje

Premirje med Italijo in EU?

BRUSELJ - Med Italijo in Evropsko unijo je glede znanih polemik o podnebnih spremembah in onesnaževanju okolja, kot kaže, nastopil čas premirja. Evropski komisar Stavros Dimas se bo jutri srečal s predstavniki italijanske vlade, ki ima, skupaj s Poljsko, velike pomisleke nad politiko EU na tem področju.

Proti Bruslju je včeraj polemično nastopil minister za javno upravo Renato Brunetta, ki ne sprejema evropskih kritik na račun Italije. Berlusconi-vo vlado zagovarja predsednik senata Renato Schifani, ki je prepričan, da je Italija zavzela uravnoteženo stališče med okoljsko zaščito in gospodarskim razvojem. Schifani se vsekakor zavzema za kompromis z Brusljem.

V levi sredini pa razmišljajo čisto drugače. Ermete Realacci (Demokratska stranka) je prepričan, da je Berlusconi-va vlada v zvezi z okoljem in podnebnimi spremembami naredila nevaren korak nazaj. Nekdanji minister Pierluigi Bersani poziva desnosredinsko vlado, naj po nepotrebnem ne zaostuje polemik z Evropsko unijo, medtem ko so v stranki Italija vrednot prepričani, da bi se morala Italija čimprej prilagoditi t.i. kyotskemu protokolu za zaje-zitev onesnaževanja okolja.

AFGANISTAN - Avtobomba v Heratu

Šest Italijanov ranjenih

Slovenski vojaki brez poškodb - Minister La Russa: Raven boja se stopnjuje

HERAT - V eksploziji avtobombe v bližini letališča v okolici Herata na zahodu Afganistana je bilo včeraj lažje ranjenih šest italijanskih vojakov. Do eksplozije je prišlo med rednim izvajanjem izvidniških nalog konvoja vozil zavezniških vojaških enot pod vodstvom zveze Nato

(Isaf), med katerimi je bilo tudi vozilo valuk s pripadniki Slovenske vojske. Slovenski vojaki v eksploziji niso bili ranjeni. Italijanski minister Ignazio La Russa je s tem v zvezi poudaril, da se raven boja stopnjuje in da se je organiziranost teroristov izboljšala.

CELOVEC - Žalna slovesnost in pogreb v središču mesta

Tisočglava množica je včeraj pospremila Jörga Haiderja na zadnjo pot

Večglava množica na pogrebu

CELOVEC - Tisoči prebivalcev avstrijske Koroške so se v sončnem vremenu na ulicah Celovca poslovlili od deželnega glavarja Jörga Haiderja, ki je minulo soboto umrl v avtomobilski nesreči. Oblosti so na žalni slovesnosti v središču mesta, ki se je začela ob 11. uri in je trajala več ur, pričakovale 30.000 ljudi, a se jih je po podatkih policije zbralo manj. Haiderjevi privrženci in simpatizerji so lahko spremljali, kako so Haiderjevo s cvetjem okrašeno krsto na vojaškem vozilu ob spremljavi pripadnikov avstrijske vojske in predstavnikov italijanskih dežel Veneto in Furlanija-Juljska krajina v povorki prepeljali od splotja koroškega deželnega zbora v Celovcu, kjer je ležala od četrтка, do Novega trga v središču mesta, kjer je potekala javna žalna slovesnost.

Na njej sta med drugim spregovorila odhajajoči avstrijski kancler Alfred Gusenbauer in vršilec dolžnosti koroškega deželnega glavarja Gerhard Dörfler. Med zbranimi na trgu pred celovško mestno hišo je bil tudi avstrijski

predsednik Heinz Fischer in številni drugi vidni predstavniki avstrijske politične elite in javnega življenja, med njimi Haiderjev nekdanji politični zaveznik iz svobodnjaške stranke Heinz-Christian Strache. Med žalujočimi je bil tudi sin libijskega voditelja Moamerja Gadafija, Saif, ki je bil osební Haiderjev prijatelj. Prišla sta tudi predsednika Dezele Furlanije-Juljske krajine in Dezele Veneto, Renzo Tondo in Gianfranco Galan, ter nekateri gostje iz Nemčije. Čeprav je bil Novi trg poln ljudi, mnogi med njimi so bili oblečeni v tradicionalno koroško opravo, pa se je po navedbah lokalne policije na žalnih slovesnostih zbralo manj ljudi, kot je bilo pričakovano.

Povorka je pot nato nadaljevala do celovške stolnice, kjer je sledila maša za povabljene visoke goste. Haiderjeva vdova Claudia, njegovi hčeri Ulrike ter Cornelia s soprogo, 90-letna mati populističnega politika Dorothea in njegova sestra Ursula Haubner so korakali takoj za krsto ter ves čas sprejemali iz-

raze sožalja od zbranih žalujočih.

Po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA so slovesnosti potekale mirno, za javni red in mir pa je skrbelo okoli 1.000 policistov. Središče Celovca je bilo od polnoči zaprto za ves promet, Celovčani pa so se zapore večinoma držali. Pajki so morali odpeljati zgolj dve vozili, eno iz Slovenije ter eno iz Madžarske. Le nekateri otroci so izpraznjene ceste izkoristili za pohajanje z malimi motornimi kolesi.

Haiderjevo truplo so kasneje prepeljali v Beljakza upepelitve, žaro pa so pokopali v najožjem družinskem krogu v Medvedjem dolu, kjer je Haider živel.

58-letni Haider je v soboto pred tednom dni zgodaj zjutraj v naselju Illo- vje v bližini Celovca po prehitvanju zle- tel s ceste in zaradi hudih poškodb gla- ve in prsnega koša umrl na poti v celovško bolnišnico. V času nesreče je vo- zil s hitrostjo 142 kilometrov na uro, če- prav je bila tam omejitve hitrosti 70 ki- lometrov na uro, v krvi pa je imel 1,8 promila alkohola. (STA)

Kanderski kandidat proti Merklovi bo minister Steinmeier

BERLIN - Nemški socialdemokrati so na kongresu stranke v Berlinu sedanjega zunanjega ministra Franka-Walterja Steinmeierja imenovali za kancerskega kandidata na nemških parlamentarnih volitvah prihodnje leto. Kandidaturo 52-letnega Steinmeierja je podprlo 95,13 odstotka delegatov. Steinmeier bo tako na volitvah 27. septembra leta 2009 tekmeč sedanji kanclerki Angeli Merkel iz vrst nemške Krščansko demokratske unije. Kandidaturo Steinmeierja je podprlo 469 poslancev, 15 jih je bilo proti, devet pa se je glasovanja vzdržalo.

Na kongresu so danes za novega voditelja stranke izvolili Franza Münteferinga, ki bo nasledil Kurta Becka. Slednji je kot prvak stranke odstopil pred šestimi tedni. 68-letni Müntefering je nemške socialdemokrate že vodil od marca leta 2004 do novembra leta 2005. Müntefering je na kongresu danes predlagal, da naj bi nemškega evropskega komisarja Günterja Verheugna nasledil evropski poslanec iz Nemčije Martin Schulz, ki vodi socialdemokratsko poslansko skupino v Evropskem parlamentu in je tudi vodilni kandidat stranke na evropskih volitvah 7. junija prihodnje leto. (STA)

Peking: tudi vlada nosi odgovornost za zastrupljeno mleko

PEKING - Kitajski premier Wen Jiabao je v danes objavljenem pogovoru za ameriško znanstveno revijo Science Magazine dejal, da tudi kitajska vlada nosi del odgovornosti za škandal z zastrupljenim mlekom, zaradi katerega so na Kitajskem doslej umrli štirje otroci, več kot 54.000 jih je zbolelo, 5.800 pa jih še vedno leži v bolnišnici. »Čeprav je do tega prišlo v mlekarnah, vlada prav tako nosi del odgovornosti, posebej na področju nadzora,« je poudaril Wen. »Pomembni koraki v mlečni industriji - proizvodnja surovega mleka, zbiranje, transport, predelava, izdelava pripravkov in končnih proizvodov - morajo vsi imeti jasne standarde in obvezno testiranje,« je pojasnil kitajski premier.

Po podatkih kitajskega ministrstva za zdravje je zaradi težav z ledvicami, ki so posledica uživanja mleka, zastrupljenega z melaminom, v bolnišnicah še vedno 5.800 otrok, od tega ima šest otrok še vedno hude zdravstvene težave. Zaradi zastrupljenega mleka so na Kitajskem doslej umrli štirje otroci, več kot 54.000 pa jih je zbolelo.

Pristojne oblasti so krivdo za eno najodmevnejših afer z oporečno hrano na Kitajskem, ki se je začela minulí mesec, sprva pripisale mlekarnam, ki naj bi v mleko dodajale melamin, da bi bili izdelki bogatejši s proteini.

Melamin je posebej nevaren za otroke, saj povzroča nastajanje ledvičnih kamnov, navadno pa ga uporabljajo za izdelavo plastike. Obolelih zaradi kontaminiranega mleka so poročali z vsega sveta, številne države pa so zaradi tega že prepovedale ali omejile uvoz mleka iz Kitajske. (STA)

Zahteva po dosmrtni ječi za Rudyja Guedeja

PERUGIA - Javno tožilstvo v Perugii je na včerajšnji sodni obravnavi zaradi umora Angležinje Meredith Kercher zahtevalo najvišjo kazen za Rudyja Guedeja, in sicer dosmrtno ječo. Guede ni nikdar zaničal, da je bil na kraju umora, vendar je vselej zatrjeval, da je nedolžen. Za druga dva obtoženca, Raffaeleja Sollecita in Američanko Amanda Knox, so javni tožilci zahtevali proces.

Ponudbe veljajo do 29. oktobra 2008

emisfero
pot do ugodnosti

NAŠ CILJ JE IDEALNA KLIMA VESOLJSKI PRIHRANEK

Testenine
BARILLA
več vrst
300 g, 1,36 €/kg

€0,68

Pivo
WÜHRER
6 x 66 cl
1,01 €/liter

€3,99

Pizza
Ristorante
CAMEO
več vrst
355 g, 6,06 €/kg

€2,15

Prašek
za pralni
stroj
DASH
58 pranj

€10,90

Pršut
WOLF SAURIS
cena za kg

€19,80

Ekstra
deviško
oljčno
olje
LA COLOMBARA
1 liter

€4,40

Stojalo
za obleke
ORDINETT

€12,90

DANES ODPRTO

Hipermarketi Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) - Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

Ponedeljek 14.30 - 20.30, od torka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - NEDELJA 9.30 - 20.00

EMISFERO JE PRISOTEN TUDI V KRAJIH: VICENZA, FIUME VENETO (PN), BELLUNO, PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), ZANÈ (VI)

Gorica
1. november 2008
15. januar 2009

Fondazione
Cassa di Risparmio
di Gorizia

M
Poljski muzej
Gorica

MARCELLO FOGOLINO
V GORICI

Obnovitev pogrešane mojstrovine
iz XVI. stoletja

Razstveni salon Fundacije
Cassa di Risparmio di Gorizia
ulica Carducci 2

urnik: od torka do petka 10-13 16-19
sobota in nedelja 10-19
vstop prost

informacije
t. 0481 537111
info@fondazionecarigo.it

tiskovni urad
t. 040 762667
ufficiostampa@valpesain.com

FONDAZIONE
Cassa di Risparmio di Gorizia

SDGZ
URES

Slovensko delno
gospodarsko združenje
www.sdgs.it

Unione regionale
economica slovena
www.ures.it

japti
javna agencija Republike Slovenije
za podjetništvo in tuj investicije

SDGZ prireja v sodelovanju z
JAPTI-jem in z ICE-jem iz Ljubljane:

Poslovno srečanje
podjetij iz Italije in Slovenije
iz panog predelave kovin
ter obdelave plastike

Torek, 21. oktobra 2008
Kulturni dom, Gorica v ul. Italico Brass 20, Italija

Program:

- 10.00-10.30 sprejem udeležencev
- 10.30-12.00 predstavitev davčnega
in pravnega sistema v Sloveniji
- 12.00-13.00 pogostitev
- 13.00-16.00 individualni razgovori B2B

Informacije: (tel. +39.040.6724812, e-mail org@servis.it)

DOLINA - Slovensko kulturno društvo Valentin Vodnik

Praznovanje 130-letnice kulturnega delovanja v Dolini

Niz pobud se bo začel v sredo, 22. oktobra z Večerom domače ustvarjalnosti

Noša ob spomeniku

MIRNA VIOLA

DOLINA - Pred stotridesetimi leti so v Dolini postavili temelje društvene dejavnosti, ki je bila sposobna kljubovati časom, se vzporedno posodabljati in prilagajati različnim generacijskim, zgodovinskim in gospodarskim spremembam in vselej v svojo sredo privabljati mlade sile. To plemenito dediščino je prevzelo društvo Valentin Vodnik, ki še danes uspešno nadaljuje ter spodbuja delovanje na kulturnem, rekreacijskem in vzgojnem področju ter goji slovensko kulturo in jezik. Društvo je sicer tekom let večkrat spremenilo ime: leta 1878 je namreč nastalo kot Bralno in pevsko društvo v Dolini in se nato preimenovalo v Prosvetno društvo Valentin Vodnik, danes pa nosi uradni naziv Slovensko kulturno društvo Valentin Vodnik.

Ob tako visokem jubileju so si odborniki društva zamislili vrsto kulturnih srečanj, s katerimi bi proslavili življenje vasi in njenih ljudi, ki so s svojim delovanjem v prostoru obli-

kovali dolinski vsakdan čez 20. stoletje. Prvo srečanje bo na sporedu že v sredo, 22. oktobra, ko bodo ob 20.30 v dolinski društveni dvorani priredili *Večer domače ustvarjalnosti*. Kulturni program bodo oblikovali igralec Franko Korošec z recitalom in zbor Stu ledi, Erik Sancin in Dajana Kočevar pa bosta ob spremljavi harmonike Marka Manina postregla s sklopom narodnih pesmi. Srečanje bo hkrati tudi priložnost za predstavitev breške ženske oziroma moške narodne noše, ki sta ju iz lastne iniciative in na svoje stroške sešile pridne domačinke ter ju bodo na večeru darovale domačemu društvu. Skupina šivilj pa bo protagonistka tudi drugega dela večera; septembra so se namreč Dolinčanke v narodnih nošah nastavile objektivu fotografije Mirne Viola, njihovi posnetki pa danes krasijo koledar za leto 2009 *Ženske z nošo po Dolini*, ki ga je uredil Dejan Kozina.

Praznovanja se bodo nadaljeva-

la v petek, 24. oktobra, ko bodo ob 20.30 v društveni dvorani predstavili dvojezično fotografsko knjigo *Stoletje dolinskega vsakdana*, trajen dokument o vaški preteklosti. Verodostojno pričevanje o zadnjih sto letih brežanske vasice so uredili Robi Jakomin, Borut Klabjan, Vojko Kocjančič, Dejan Kozina in Klara Vodopivec, v petek pa bo o njem spregovoril ravnatelj Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor. Sledila bo še predstavitev zgodovinske publikacije *O društvenem praporu*, ki je nastal leta 1903; gradivo je zbral in uredil Boris Kuret. Dogajanje se bo zatem pomaknilo v Zadržno gostilno, kjer bodo predvajali krajši dokumentarni film o delovanju društva v zadnjih petih letih, ki ga je uredil odbornik Vojko Jercog. Zidove Zadržne gostilne bodo ob tej priložnosti krasili tudi večji fotografski utrinki Doline, ki naj bi nepoznavalcem predstavili vas v Bregu.

Praznovanje pa bo doseglo svoj višek v nedeljo, 26. oktobra, z osrednjo proslavo 130-letnice delovanja 1878 - 2008. V Centru za promocijo in poskušajo tipičnih izdelkov Dolga Krona Dolina se bo ob 15.30 začel bogat kulturni spored, ki ga bo povezovala Ana Blazevich. Po uvodnem pozdravu predsednika društva Valentin Vodnik Robija Jakomina, bo nastopil koroški Mešani pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva Radiše (pod vodstvom Nužija Lampichlera), ki že vrsto let sodeluje z dolinskim društvom. Za njimi bo na oder stopil seveda še domači Moški pevski zbor Valentin Vodnik, ki bo občinstvu postregel s posebnim programom: pevci so namreč z dirigentko Anastazijo Purič za nedeljski svečan nastop izbrali šest pesmi, ki ponazarjajo različna obdobja od čitalnic, mimo prve oziroma druge svetovne vojne in fašizma, do sodobnejših časov, se pravi do skladb bivšega dirigenta in domačina Ignacija Ote in pa do hudomušne pevske parodije. Po pevskem delu pa bo za mikrofon stopil slavnostni govornik, domačin Vojko Kocjančič, proslava pa se bo zaključila s skupno pesmijo, z Odo radosti. (sas)

Čestitke SSk Pavletu Gantarju

TRST - Ob izvolitvi za predsednika državnega zbora Republike Slovenije Slovenska skupnost, narodna stranka Slovencev v Italiji, izreka iskrene čestitke Pavletu Gantarju. »Obenem vam voščimo obilo uspehov pri vodenju osrednjega državnega organa v Republiki Sloveniji, in to v prepričanju, da bo med vašim predsedovanjem Državnemu zboru še pridobil na ugledu, uspešnosti in demokraciji ter uveljavil kot srčika slovenske državnosti, kjer se razvija in ustvarja vsestransko družbeno blagostanje slovenskih državljanov in državljanov,« pišeta v čestitkah deželni predsednik SSk Rafko Dolhar in deželni tajnik Damijan Terpin.

»Dovolite, da vas ob tej priložnosti opozorimo tudi na odnos Republike Slovenije, in še posebno Državnega zbora, do Slovencev, ki živijo zunaj njenih meja. V našem primeru se to tiče slovenske narodne skupnosti, ki živi v Italiji. Za vse nas je samostojna in demokratična Republika Slovenija v veliko oporo in pomoč, prav zato si želimo plodnih medsebojnih odnosov, ki so v obojestransko korist, in vsestranske opore matične države. Popolnost pa bi bila v tem, da bi lahko tudi Slovenci, ki živijo izven meja Republike Slovenije lahko imeli možnost izvolitve v Državni zbor in tako neposredno oblikovanje slovenske prihodnosti in domovini in izven nje,« sta Gantarju napisala še Dolhar in Terpin.

V Štanjelu predstavitev sokolarjenja in ptic

ŠTANJEL - Slovenska zveza za sokolarstvo in zaščito ptic ujed organizira danes v gradu Štanjel od 11. do 16. ure predstavitev sokolarskih ptic in osnov sokolarjenja. Ob 14. uri bo v Ferrarijevem vrtu prikazan tudi prosti let sokolarskih ptic. (N. N.)

Di Pietro in Občani na robu razkola

VIDEM - Deželna svetniška skupina Italija vrednot-Občani je na robu razkola. Do hudih političnih trenj menda ni prišlo med svetniki skupine, temveč med voditelji Di Pietrove stranke in bivše občanske liste Riccarda Illyja.

TRST - Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič

Štipendije za študente določenih učnih smeri

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič razpisuje natečaj za dodelitev štipendij za akademsko leto 2008/2009:

štipendijo v znesku 1500 € za študentko - študenta visokošolskih zavodov, ki se izobražuje za poučevanje na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Furlaniji Juljski krajini; prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na ustrezno fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) ter morebitno dokumentacijo o delovnih izkušnjah na športnem področju v sodelovanju z društvu, ki jih zastopa ZSSDI.

V skladu s statutom Sklada morajo prosilci imeti stalno bivališče ali biti rojeni v Furlaniji Juljski krajini. Interesenti naj prošnji priložijo fotokopijo osebne dokumenta, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov; navedejo naj tudi podatke o drugih prejetih štipendijah. Dokumentacijo naj prosilci pošljejo v zaprti ovojnici do najkasneje 21. novembra na sledeči naslov: SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD "SERGIJ TONČIČ", Ulica Ginnastica 72, 34142 Trst. Za dodatne informacije se interesenti lahko obrnejo na člana odbora Iztoka Pečarja (iztok.pecar@gmail.com) in Barbaro Zlobec (barbara_zlobec@hotmail.com).

štipendijo v znesku 1500 € za študentko - študenta, ki se izobražuje po dodiplomskem programu Fa-

kultete za šport v Republiki Sloveniji - štipendijo Sklad podeljuje v sodelovanju z zvezo ZŠSDI; prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na ustrezno fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) ter morebitno dokumentacijo o delovnih izkušnjah na športnem področju v sodelovanju z društvu, ki jih zastopa ZSSDI.

V skladu s statutom Sklada morajo prosilci imeti stalno bivališče ali biti rojeni v Furlaniji Juljski krajini. Interesenti naj prošnji priložijo fotokopijo osebne dokumenta, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov; navedejo naj tudi podatke o drugih prejetih štipendijah. Dokumentacijo naj prosilci pošljejo v zaprti ovojnici do najkasneje 21. novembra na sledeči naslov: SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD "SERGIJ TONČIČ", Ulica Ginnastica 72, 34142 Trst. Za dodatne informacije se interesenti lahko obrnejo na člana odbora Iztoka Pečarja (iztok.pecar@gmail.com) in Barbaro Zlobec (barbara_zlobec@hotmail.com).

INTERREG IIIA SLOVENIJA – ITALIJA 2000 – 2006

Projekt CROSS-5

Strategija za razvoj 5. koridorja s posebnim poudarkom na odseku med Italijo in Slovenijo in študija izvedljivosti nove železniške proge Trst – Divača ob izvajanju odločbe 884/2004 ES

ZAKLJUČNA KONFERENCA

Trst, 23. oktober 2008
Trg Oberdan 5
Dvorana Tessitori

11.00 – 11.15

Pozdrav udeležencem in predstavitev projekta CROSS-5

Riccardo RICCARDI – Deželni odbornik za mobilnost, energijo, infrastrukturo in prevoz Avtonomne dežele Furlanije Juljske krajine

11.15 – 11.45

Rezultati strateške študije o razvoju 5. Pan-evropskega koridorja (prioritetni projekt št. 6)

Giuseppe RAZZA – SEP - Srednjevropska pobuda (C.E.I Central European Initiative)

11.45 - 13.00

Rezultati študije izvedljivosti nove železniške proge Trst – Divača

Mario GOLIANI – Italijanske železnice (R.F.I. S.p.A., Italferr S.p.A.)

Blagomir ČERNE – Ministrstvo za promet

Edmund ŠKERBEC - Projektivno podjetje, Prometni Institut in Institut za Krasoslovje - Ljubljana (Slo)

13.00 - 13.30

Rezultati študije prometa v okviru projekta Izvedljivost proge Benetke – Trst – Ljubljana

Roberto CAMUS – Tržaška Univerza

Fabio SANTORINI – Tržaška Univerza

Ministry of Transport
Directorate of the Republic of Slovenia
for investment management
in public railway infrastructure

Università degli studi di Trieste
Dipartimento di Ingegneria
Civile ed Ambientale

Prometni Institut Ljubljana d.o.o.
Institute of Transport and Transport Logistics

POSVET O PRIMORSKEM DNEVNIKU - Včeraj v veliki dvorani tržaškega Narodnega doma

Primorski dnevnik v očeh njegovih upraviteljev, urednika in novinarjev

Z osemnajstimi novinarji je časopis dosegel raven, pod katero ne sme pasti - Potreba po novih sredstvih

TRST - V konferenčni dvorani Narodnega doma je včeraj potekal posvet o Primorskem dnevniku. Priredila ga je istoimenska zadruga, da bi s svojimi člani, bralkami in bralci ter širšo javnostjo spregovorila o položaju edinega manjšinskega dnevnika: kakšno je finančno stanje njegovega izdajatelja, v kakšnem okolju delajo njegovi uslužbenci, kakšne razvojne možnosti nudi prihodnost. Posvet je bil razdeljen na dva dela: v dopoldanskem so uredniki osrednjih primorskih medijev spregovorili o možnih oblikah sodelovanja (o tem poročamo v spodnjem članku), v popoldanskem pa o Primorskem dnevniku.

O nasledniku Partizanskega dnevnika (ta je med drugim začel izhajati pred petinšestdesetimi leti, 26. novembra 1943) so spregovorili Tanja Vesel, podpredsednica upravnega sveta založniške hiše DZP-PRAE, odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič ter novinarja Breda Pahor in Igor Devetak; okroglo mizo je vodila Jole Namor. **Tanja Vesel** je obnovila pozitivne spremembe zadnjega desetletja: podjetje DZP-PRAE je svoje premoženje povečalo od 100.000 na tri milijone evrov in obenem povsem izplačalo dolg, ki je nastal zaradi propadlega projekta Republika. Povečal se je obseg časopisnih strani, v redakciji je prišlo do kadrovskih sprememb, v kratkem bodo med bralci izvedli anketo o tem, kakšen »Primorski« želijo. Najšibkejša točka pa ostajajo prenizki prihodki: Primorski

dnevnik je časopis, ki se ne more vzdrževati samo s prodajo in reklamnimi oglasi, ampak potrebuje javno financiranje. Italijanska vlada je kot znano napovedala krčenje teh prispevkov in čeprav je upraviteljica priznala, da je obenem pokazala tudi posluš za specifično manjšinskih medijev, ostaja vprašanje, kako pridobiti tudi drugačna finančna sredstva, odprto. Na obzorju so različne možnosti: podjetje bi se lahko posvetilo kaki komercialni dejavnosti, s katero bi pridobilo sredstva za izdajo časopisa, prodajo bi lahko razširilo na celotno Primorsko, ali zahtevalo za dnevnik večji doliv iz tako imenovanih skladov za manjšino.

Nakazani scenariji odpirajo vrsto vprašanj, **urednik Udovič** pa je mnenja, da se mora o tako strateških odločitvah izreči vsa manjšina: časopis je dosegel raven, pod katero ne sme pasti, obenem pa mora utrditi kadrovske izmenjave znotraj redakcije, saj bodo prav mladi novinarji ustvarjali jutrišnji Primorski dnevnik. Udovič tudi upa, da bodo časopis podprli gospodarski krogi naše skupnosti.

Breda Pahor je spregovorila v ime novinarjev: teh je osemnajst, tri delajo v goriški, petnajst pa v tržaški redakciji. Med njimi ima pet mladih novinarjev termenske pogodbe, ostali so zaposleni za nedoločen čas. Razveseljiva generacijska zamenjava je prinesla nekaj svežine, ima pa tudi svojo senčno plat: izkušene upokojene novinarje je uprava zamenjala z novinci, medtem ko

Na posvetu o Primorskem dnevniku je bilo slišati, da bo časopis posodobil svojo spletno stran, s čimer se bo lahko bolj približal mladim

KROMA

bi bilo bolj normalno, da bi vsakega »starega« zamenjala dva »mlada«.

Trije člani tržaške redakcije se posvečajo izključno športnim novicam, ostali novinarji krijejo krajevne, državne in svetovne novice, tudi uredniki pa morajo urejati več različnih področij hkrati: vsakodnevno iskanje, analiza, razvrščanje novic zaposluje vse novinarje, tako da ostaja za poglobljen razmislek o aktualnih dogodkih bolj malo časa ...

Goriška redakcija zaposluje kot rečeno tri novinarje, med katerimi je tudi **Igor Devetak**. Natančno pred peti-

mi leti se je časopis odločil, da okrepi poročanje z Goriškega s štirimi stranmi o enotnem in torej tudi čezmejnem goriškem prostoru. Vlaganja v goriško uredništvo so dvignila ugled Primorskega dnevnika, ki je sedaj sestavni del posoškega medijskega in političnega prostora: potencialnih bralcev je na obeh straneh nekdanje meje še veliko, čeprav nekateri krogi časopisa še vedno ne občutijo za svojega. Devetak je izpostavil tudi potencial in perspektivnost italijansko-slovenske stvarnosti v Laškem: nova spletna stran časopisa bi

morda lahko omogočila tudi preboj med bralce iz italijanskega okolja.

V debati, ki je sledila, so se nekateri obregli ob pomanjkljivo in včasih pristransko poročanje Primorskega dnevnika. Odgovorni urednik je pojasnil: »Nismo nezmožljivi in ni nam lahko pri srcu, ko zgrešimo. Kritike sprejemamo, na grožnje in psovavanja pa ne bomo odgovarjali.« Podobnega mnenja je tudi predsednik zadruga Ace Mermolja: časopis naj se izogiba sporom in tistemu, kar manjšini ne koristi.

Poljanka Dolhar

PRIMORSKI MEDIJSKI PROSTOR - Na posvetu tudi okrogla miza o (ne)povezovanju med primorskimi mediji

Potrebna bodo pogumna dejanja

Posegi A. Mermolje, D. Udoviča, M. Čuka, N. Nardin, N. Segulin, N. Ugrin in R. Škrlija - Je napočil čas za skupno primorsko tiskovno agencijo in revijo?

TRST - Primorski prostor je bil pred osamosvojitvijo Slovenije in padcem meja paradoksalno bolj povezan, kot je trenutno, čeprav so tudi mediji prispevali k temu, da sta se ustvarili ločeni družbi. O slovenski manjšini v Italiji se poroča le takrat, ko gre kaj narobe, premalo se govori o njenih pozitivnih platih, med slovenskimi mediji, ki delujejo na obeh straneh (odpravljene) slovensko-italijanske meje bi morale biti več povezovanja, pomisliti bi morali tudi na primorsko tiskovno agencijo ali pa na skupno revijo.

Kot je razvidno iz uvodnega odstavka, je bil prvi, dopoldanski del včerajšnjega posveta o Primorskem dnevniku posvečen okrogli mizi o primorskem medijskem prostoru. O problemih, možnostih in perspektivah s tem v zvezi so ob moderatorju Liviu Valenčiču govorili odgovorni urednik našega dnevnika **Dušan Udovič**, urednik poročil slovenskega uredništva RAI **Marij Čuk**, odgovorne urednice TV Primorka, Radia Koper in TV Koper, **Nataša Nardin**, **Nataša Ugrin** in **Nataša Segulin** ter novinar Primorskih novic **Robert Škrli**.

Udovič je opozoril na dejstvo, da je v povojni dobi Primorski dnevnik imel poseben položaj kot glavni poročevalec slovenske manjšine, s časom pa je vedno bolj postajal normalen dnevnik tega prostora. Kljub padcu meje pa smo še vedno ločeni, zato je treba iskati poti, da bi vsi postali čim bolj čezmejni. Primorski dnevnik je odprt za sodelovanje z drugimi mediji, s Primorskimi novicami je bilo že več sestankov za tako sodelovanje, pojavile pa so se težave, npr. s kompatibilnostjo računalniških sistemov. Glede težav, ki jih dnevnik trenutno preživlja zaradi napovedanega krčenja sredstev za založništvo, pa je med drugimi opozoril, da je svojčas gospodarstvo dolga leta podpiralo Primorski dnevnik, danes pa si je težko predstavljati preživetje časopisa, nanašajoč se izključno na javne prispevke.

Škrli je bil glede medijskega (ne)sodelovanja v primorskem prostoru precej kritičen in izrazil upanje, da bo do sodelovanja med Primorskim dnevnikom in Primorskimi novicami vendarle prišlo, saj se čuti potreba po vnosu mediteranskosti, odprtosti, raznolikosti in radovednosti v osrednji slovenski prostor, ki je po njegovih besedah preveč celinski in ruralen. Za medijsko

podhranjenost in nezanimanje za Slovence v Italiji po Škrlijevem mnenju nosi odgovornost tudi povojna in poosamosvojitvena slovenska inteligenca, med katero spadajo tudi novinarji, ki je bila preveč lenobna, da bi prestopila mejo, za spremembo zastarelega pogleda na Slovence »tu« in »tam« pa bodo potrebna pogumna dejanja in vizionarstvo oz. malo »partizanskega duha«.

Urednice primorskih elektronskih medijev so se osredotočile predvsem na pokrivanje dogajanja v manjšini in čezmejnem prostoru, ki ga njihovi mediji že opravljajo. Tako je Nardinova opozorila predvsem na oddajo Med Sočo in Nadižo ter na sodelovanje s furlansko televizijo Telefriuli (in nekoč tudi s Primorskim dnevnikom), med drugim pa je poudarila možnost koriščenja evropskih sredstev za skupne projekte na medijskem področju, kot bi bila npr. zamisel o primorski tiskovni agenciji. Ena temeljnih funkcij Televizije Koper, je dejala Nataša Segulin, je prav krepitev narodne identitete Slovencev v Italiji in tako so na sporedu oddaje, kot so Športel, Brez meje, dalje čezmejna televizija Lynx, manjšinska problematika je prisotna v informativnih programih, koristijo pa tudi evropska sredstva za skupne projekte, od katerih sta v pripravi med drugim serija dokumentarcev o velikih osebnostih tega prostora ter program o spoznavanju manjšin. Tudi v oddajah Radia Koper je proble-

matika Slovencev v Italiji vsakodnevno prisotna, je dejala Nataša Ugrin, težava pa je v premajhni slišnosti radia, v prihodnosti pa bodo skušali zaposliti dopisnika, ki bo poročal o dogajanju na Tržaškem in Goriškem. Marij Čuk je opozoril na odgovornost medijev za nevednost o manjšini, ki postane zanimiva le, ko se ji godi kakšna krivica, medtem ko so uspehi premalo omenjeni. Pri udeležanju primorskega medijskega prostora pa nas lahko povezuje le večglasnost, pri čemer se je Čuk bolj zavzel za povezovanje kot pa za združevanje.

O nepoznavanju naše manjšinske stvarnosti v Sloveniji ter o pomanjkljivem povezovanju primorskega medijskega prostora je bila marsikatera beseda izrečena tudi med razpravo, ki jo je odprl predsednik SKGZ **Rudi Pavšič**, ki je med drugim opozoril še, da tudi mi sami zelo radi jočemo, vidimo povsod sovražnika in premalo iščemo dialog. Pavšič se je tudi vprašal, ali imamo forum primorskih novinarjev oz. koliko mladih novinarjev si izmenjujemo. Predsednik SSO **Drago Štoka** pa se je v svojem posegu osredotočil predvsem na pomen Evrope narodov in narodnosti in izrazil upanje, da se Primorski dnevnik tega zaveda, tudi ko jemlje nove kadre, ki naj ne gledajo samo v eno smer. Potem ko je uvo doma opozorila na grožnjo krčenja prispevkov za slovensko manjšino, ki jih napoveduje italijanska

vlada, je senatorka **Tamara Blažina** poudarila dva aspekta na medijskem področju: informiranje o manjšini in soustvarjanje nekega skupnega javnega mnenja ter skupnega gledanja na ta prostor.

Ostro kritičen do nezanimanja osrednjih slovenskih medijev za Slovence v Italiji je bil generalni konzul Republike Slovenije v Trstu **Jože Šušmelj**, za katerega je dozorel čas za skupni primorski magazin in za skupno spletno stran, podpreti pa bi kazalo tudi čezmejni projekt o tiskovni agenciji, za katerega obstaja že predlog. Sodelovanje med našim dnevnikom in Primorskimi novicami je bilo v preteklosti veliko tesnejše, je dejala odgovorna urednica PN **Silva Križman**. Zdaj tega ni, a na strani PN ni zadržkov, je dejala. Urednica Novega Matajurja **Jole Namor** je opozorila predvsem na manjše medije, kot so Novi Matajur, Dom in Novi glas ter zasebne radijske postaje, ter na specifično Benečije, kjer še vedno niso vidne slovenske televizijske oddaje RAI. **Livio Semolič** pa je poudaril predvsem poklicnost posredovati informacije okolju, v katerem živimo. Črpa se lahko iz dobrih praks, kot so odpiranje Primorskega dnevnika celotnemu goriškemu prostoru in čezmejne oddaje TV Primorka. **Sergij Lipovec** je izpostavil potrebo po dobrem poznavanju primorskega prostora in njegovih procesov, dalje je opozoril, da v trenutku, ko se ne sliši oz. vidi časopisa, medijski prostor ne obstaja, prav tako je potožil nad odsotnostjo založniškega pristopa, na koncu pa se je zavzel za povezovanje, ne pa za megalomanske projekte. **Vojko Slavec** pa je opozoril, da je število izvodov časopisov in revij iz Slovenije, prodanih pri nas, po osamosvojitvi zdrknilo skoraj na ničlo, ker so slovenske založbe začele Slovincem v Italiji zaračunati kot tujcem, medtem ko so bile poprej cene enakovredne slovenskim. Poleg tega so bili v preteklosti v slovenskih založbah ljudje, ki so imeli do Primorske določeno odnos, je dejal Slavec.

Predsednik Zadruga Primorski dnevnik **Ace Mermolja**, ki je pred začetkom posveta opozoril na težave v zvezi s financiranjem časopisa, pa je ob podajanju zaključkov opozoril na pomen solidarnosti med primorskimi mediji, kar je treba skupno posredovati Ljubljani in Rimu. V tem Mermolja vidi smisel povezovanja.

Ivan Žerjal

BOLJUNEC - Pokrajinski kongres Slovenske skupnosti

SSk: Samostojno nastopanje aktualno tudi v novih razmerah

Uvodno poročilo Petra Močnika, ki bo najbrž spet izvoljen za tajnika

Slovenska skupnost tudi v zelo spremenjenih političnih razmerah potrjuje pravilnost svojega samostojnega nastopanja, ki žanje med Slovenci vse večje odobravanje. V to je vsaj prepričan tajnik Peter Močnik, ki je na včerajšnjem pokrajinskem kongresu v Boljuncu govoril o sedanjosti in o prihodnosti stranke. Slovenska manjšina preživlja precej težke trenutke, a ima vse možnosti in življenjske energije, da premosti tudi to krizo, za katero je odgovorna italijanska država.

Močnik, ki bo skoraj gotovo spet izvoljen za tajnika, je obžaloval nacionalistično razpoloženje, ki je še vedno doma v Trstu. Od levosredinske pokrajinske uprave si je SSK obetala dosti več in je dejansko precej razočarana nad njenim delom, da ne govorimo o Devinu-Nabrežini, kjer vodi opozicijo do desnosredinske uprave župana Giorgia Reta.

Močnika zelo skrbi negotova usoda našega šolstva, nezadovoljen pa je z izvajanjem zaščitnega zakona, pri čemer je omenil tržaški Narodni dom. V naši skupnosti se naraščajočim težavam ne zoperstavljamo v zadostni meri, saj po mnenju tajnika SSK tvegamo, da bosta tam, kjer ni uspel fašizem, uspela razvoj in demokracija, kar bi bilo tragično.

V manjšini je treba enkrat za vselej prenehati z delitvami na "rdeče" in "bele", zato se Močniku strankino geslo "za vse nas" zdi sprejemljivo za vse Slovence. Vključevanje Slovencev v druge stranke se mu ne zdi koristno, deželni volilni dogovor z Demokrasko stranko pa je dober in vreden vsestranske nadgradnje.

Tajnik je pozdravil nedavno ustanovitev strankine mladinske sekcije. Mladih ne smemo zamoriti, lahko pa od njih pričakujemo svežino, zagona in odgovornosti, je dejal Močnik. Veseli se tudi pobude Ženski stiki, ki je združila lepo število žensk. Skratka, kljub težavam, ki pestijo manjšino, optimistični pogled na prihodnost stranke Slovenske skupnosti. Takšen pogled je prišel do izraza tudi v razpravi na kongresu,

Peter Močnik bo po vsej verjetnosti spet izvoljen za pokrajinskega tajnika Slovenske skupnosti

KROMA

na katerem so bili navzoči tudi deželni tajnik stranke Damijan Terpin, njegov namestnik Andrej Berdon in deželni svetnik Igor Gabrovec. V začetku novembra bo SSK priredila svoj deželni kongres.

Močnik je izrazil željo po nadaljnjem sodelovanju z manjšinskima krovnicima organizacijama, kar sta na skupščini v občinskem gledališču France Prešeren pozdravila tako predsednik Sveta slovenskih Drago Štoka, kot deželni tajnik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Marino Marsič. Štoka ni skrival velikega razočaranja, da je vladni podtajnik za manjšinske zadeve Francesco Nitto Palma v zadnjem trenutku odpovedal rimski sestanek s Slovenci. Marsič pa je predlagal stalno vsemanjšinsko omizje, ki naj bi v duhu pluralizma skušalo reševati najbolj pereče probleme naše skupnosti. SKGZ se pripravlja na svoje kongrese in v tem sklopu načrtuje tudi sestanek z vodstvom Slovenske skupnosti.

POLITIKA - Kongres SSK

Z Demokrasko stranko tesnejši politični odnosi

Slovenska skupnost in Demokrasko stranko razmišljata o tesnejšem ne samo volilnem, temveč tudi političnem sodelovanju. To sta na kongresu v Boljuncu poudarila tako Peter Močnik, kot pokrajinski tajnik DS Roberto Cosolini. Močnik je glede spomladanskih občinskih volitev v dolinski, zgorniški in repentabski občini izrazil upanje, da bo SSK enakovreden partner v zavezništvih, saj se mu zdi čudno, da je SSK istočasno politični zaveznik in opzijska stranka. Cosolini glede volitev sicer ni šel v podrobnosti, pač pa je po-

udaril, da je treba volilni dogovor med strankama na deželni ravni na Tržaškem politično nadgraditi.

Senatorka Tamara Blažina je govorila o svojem delu v parlamentu in o znanih težavah, s katerimi se sooča slovenska manjšina. Kongres SSK je odprl strankin pokrajinski predsednik Sergij Mahnič, udeležence je pozdravila dolinska županja Fulvia Premolin. Podčrtala je veliko skrb, ki jo Občina Dolina namenja sožitju in pravicam Slovencev. Srečanje je popestrila moška pevka skupina Sv. Jernej z Opčin.

OKOLJE - Pobuda združenja Arteventi in ZKB v hotelu Urban

Pomen energetske virov

O jedrski energiji in alternativnih virih sta govorila ravnatelj Sisse Fantoni in predstavnik družbe Fri-El Spagna

Skrb za energetske vire povezuje združenje Arteventi in ZKB

KROMA

V konferenčni dvorani hotela Urban je včeraj dopoldne potekalo prvo iz niza srečanj, ki jih združenje Arteventi v sodelovanju z Družbo kraško banko posveča alternativnim energetskim virom. Tema včerajšnjega srečanja je bila primerjava med alternativnimi in tradicionalnimi viri energije, ki sta jo podala ravnatelj visoke šole Sissa Stefano Fantoni, ki je govoril predvsem o jedrski energiji, in predstavnik družbe Fri-El inž. Spagna, ki je govoril o glavnih alternativnih virih energije, ki jih uporabljajo v Italiji in Evropi. Kot že rečeno, je bilo včerajšnje srečanje prvo iz niza pobud o energetskih virih (drugo bo prihodnjo soboto, posvečeno pa bo o naftni, plinski in sončni energiji), pri čemer je predsednik združenja Arteventi Fabio Garibaldi poudaril, kako je cilj njegove organizacije prirejanje pobud, na katerih se poglobljajo tematike skupnega interesa. Podpredsednik ZKB Adriano Kovačič pa je poudaril, kako se vprašanje alternativnih energetskih virov uokvirja v pozornost, ki jo ta bančni namenja do tematik, ki so značilne za naš teritorij.

TABLE

Pomisleki županov Zgonika in Repna

Deželni svetnik SSK Igor Gabrovec je za jutri sklical sestanek v zvezi z dvojezičnostjo na novem avtocestnem odseku. Gabrovec sestanek tolmači kot izmenjavo mnenj, »da bi bilo nastopanje naše skupnosti premišljeno, enotno in koordinirano«. Na srečanje je povabil krovni organizaciji SKGZ in SSO, župane Doline, Repentabra in Zgonika, slovenske izvoljene predstavnike, Agrarno skupnost in Koordinacijsko združenje kraških vasi.

V zvezi z jutrišnjim srečanjem sta nam župana Zgonika in Repentabra Mirko Sardoč in Aleksij Križman poslala naslednje stališče:

»Čeprav ne dvomiva v dobronamernost pobude svetnika Gabrovca za sestanek predstavnikov javnih uprav in družbenih oziroma zasebnih organizacij - samo pripadnikov slovenske manjšine - v zvezi z vprašanjem dvojezičnih smerokazov na vzhodnem Krasu, meniva, da bo tako zastavljena pobuda težko rodila zaželene rezultate. Tako sklepava vsaj na podlagi dosedanjih izkušenj.

Dvojezične table in smerokazi so bili namreč doslej nameščeni tam, kjer se je uveljavila skupna volja upraviteljev oziroma uprav, ki so ali so bile skupen izraz manjšinskega in večinskega prebivalstva, slovenske in italijanske narodnosti: od levosredinskih občinskih uprav do Illyjeve deželne uprave. To so dejstva. In ta dejstva nas ne čudijo, saj pravice manjšine niso samo "naša stvar". Te pravice morajo biti skrb celotne tukajšnje družbe, pripadnikov manjšine in večine in samo s skupno zavzetostjo se jih da uveljaviti. Tako bo najbrž tudi tokrat.

A za tako politiko moramo skrbeti seveda tudi mi. Da manjšina protestira in odločno zahteva, je seveda normalno, a istočasno moramo biti sposobni tudi učinkovite politike in strategije, da bomo pridobili širši, skupen pritisk in konsenz za udejanjenje teh zahtev oziroma pravic, ki jih tudi zakon predvideva.

Skrjni čas je, da predsednik Dežele izda odlok za izvajanje čl. 10 zaščitnega zakona. Predsednik Tondo je namreč po zakonu dolžan izdati ta odlok na osnovi predlogov, ki jih je izdelal paritetni odbor (že pred nekaj meseci), kot tudi na osnovi mnenja zainteresiranih ustanov.

Doslej pa Tondo ni sklical ustanov in še manj izdal odlok. Menimo, da je zdaj priložnost in skoraj nujna, da te ustanove - to je župani in javne uprave, ki so odgovorni za javne table in napise - spodbudijo z izvoljenimi predstavniki - slovenskimi in italijanskimi - (torej z njihovimi strankami) srečanje s Tondom na to temo. To srečanje, ki naj se ga udeležijo omenjeni javni predstavniki, naj poteka javno, saj je prav, da javnost ve, kaj kdo od izvoljenih misli in zagovarja v tej zvezi.

Sestanek, ki bi bil omenjen samo na slovenske predstavnike, je gotovo res dobronameren in lahko dobi prostor na naših časopisih in medijih, a je tudi iz pripravljalnega vidika "okrnjen", saj mu bodo morali itak slediti skupni sestanek slovenskih in italijanskih upraviteljev in svetovalec. Zdaj potrebujemo torej politično nastopanje in zgani se moramo. Stranke ter, skupaj, slovenski in italijanski predstavniki,« pišeta v sporočilu Sardoč in Križman.

»Obžalujem, vendar spoštujem odločitev dveh županov, ki ju bom osebnostno slišal, da lahko jutri iznesem njuno stališče. Trudil se bom še naprej, da bo vsak nadaljnji sestanek v duhu čim širše složnosti in vzajemne strpnosti,« nam je sinoči dejal Gabrovec.

ZNANSTVENI LICEJ GALILEI - Razseljeni

Abdelwahab Meddeb primerjal islamsko in evropsko umetnost

Rdeča nit letošnjih srečanj so aktualne teme, kot so rasizem, človekove pravice in islam

Včeraj dopoldne se je na znanstvenem liceju Galileo Galilei tudi uradno začela 9. izvedba prireditve Razseljeni - Spaesati. Dijaki so prisluhnili priznanemu tunizijskemu pisatelju in profesorju primerjalne književnosti na pariški univerzi Abdelwahabu Meddebu, ki je ob tej priložnosti spregovoril o stičnih točkah med islamsko in zahodno umetnostjo. Da bo tudi letošnja izvedba projekta Razseljeni poskusila z različnih zornih kotov osvetliti tematiko migracij nekoč in danes in njihov vpliv na družbeno sestavo, je bilo vidno že na uvodnem srečanju, v naslednjih dneh in tednih pa se bodo zvrstili še drugi dogodki, katerih rdeča nit bodo aktualne teme, kot so rasizem, človekove pravice in islam..

Zadnji je bil v žarišču včerajšnjega predavanja, na katerem je prof. Meddeb spregovoril o podobnostih med islamsko in evropsko umetnostjo, stične točke med obema umetnostima pa je govornik predstavil na podlagi primerov. Za začetek je mlado občinstvo mešani-co krščanske in mavrske arhitekture lahko поблиže spoznalo na primeru cerkve v Toledu, v mestu torej, ki ga je zaznamovalo sožitje krščanske, židovske in islamske kulture, sicer pa za celotno Španijo velja, da je osemstoletna islamska prisotnost pustila globok pečat v znanosti, umetnosti, arhitekturi in tudi duhovnosti. Cerkve, ki jo je kot primer navedel prof. Meddeb, naj bi nastala v začetku 13. stoletja, v njej pa naj bi iz islamske umetnosti izhajal denimo tipičen podporni lok, nepogrešljiv element so tudi okrasni motivi, tako zelo značilni za islamsko umetnost. Na predavanju je bilo še slišati, da so tudi islamski umetniki črpali navdih v antiki, ker pa koran prepoveduje kakršnokoli upodabljanje Alaha, Mohameda in drugih prerokov, celo ljudi in živali, so se islamski umetniki osredotočili na izdelovanje čudovitih geometričnih vzorcev in na kaligrafijo, saj je pisanje za njih zelo pomembno. Ta aspekt njihove umetnosti se je skozi stoletja pojavljal tudi v krščanski umetnosti, pa čeprav so v zahodni umetnosti prev-

Včerajšnje je bilo prvo izmed predvidenih predavanj prof. Meddeba

KROMA

ladovali ikonografski motivi, je še povedal govornik. V nadaljevanju je gost nanizal še druge primere, ki pričajo o tem, da so temelji evropske arhitekture tudi v islamu. Dosežki islamskih gradbenikov in umetnikov so nedvomno močno vplivali na razvoj kulture Starega kontinenta, s čimer se demantira trditev, da je samo Zahod podaril veliko Vzhodu in ne obratno.

V tem duhu bodo potekala tudi druga srečanja iz niza številnih. Jutri (ob 15.30) bo prof. Meddeb v kavarni gledališča Rossetti oblikoval okroglo mizo, na kateri bodo različni intelektualci spregovorili na temo Ev-

ropske genealogije: korenine, veje in krošnje literarnih pisav. V torek, 21. oktobra (ob 20.30), pa bo ugledni gost nastopil še v gledališču Miela, kjer bo spregovoril o islamskih sledeh v sodobnem svetu. Niz debat, okroglih miz, razstav, filmov in drugih kulturnih dogodkov se bo na različnih lokacijah nadaljeval vse do 30. novembra, ko bo v Slovenskem stalnem gledališču na sporedu sklepno dejanje letošnje 9. izvedbe projekta Razseljeni - Spaesati. Takrat si bo občinstvo lahko ogledalo igro, povzeto po romanu Amiche per la pelle indijske pisateljice Laile Wadja. (šč)

FILM - 23. festival latinskoameriškega filma

Razglasili zmagovalce

V gledališču Miela podelili vrsto nagrad - Danes si je možno ogledati vse nagrajene filme

V tednu dni so zavrteli skoraj 200 filmov: najboljše so nagrajili včeraj

KROMA

GROPADA

Danes proslava ob 60-letnici postavitve spomenika NOB

Letošnjega 7. novembra bo minilo šestdeset let, odkar so v Gropadi postavili spomenik padlim v narodno-osvobodilni vojni. Natančen datum je bil 7. novembra 1948. Gropada, ki je v štiridesetih letih prejšnjega stoletja štela okrog 400 prebivalcev, je prispevala ogromen delež v boju proti fašizmu in nacizmu. Kar petnajst Gropajcev je padlo v bojih proti okupatorju oziroma se ni vrnilo domov iz internacije. Gropajske varške organizacije bodo danes ob 15. uri pripravile slavnostno proslavo ob 60-letnici postavitve spomenika NOB. Nastopil bo domači mešani pevski zbor Skala-Slovan, pod taktirko Hermana Antoniča, domači recitatorji in godba na pihala Viktor Parma iz Trebč. Slavnostna govornika bosta zgodovinar Sandi Volk in predsednik VZPI Roberto Birsar. Častni gost pa bo tržaški pisatelj Boris Pahor.

Na odru gledališča Miela so sinoči razglasili zmagovalce letošnjega festivala latinskoameriškega filma, ki je v tednu dni ponudil skoraj dvesto filmov (tako fiksijskih kot dokumentarnih). Slovesnost je vodil direktor festivala Rodrigo Diaz, kot je že tradicija pa bodo nagrajene filme ponovno predvajali danes med 11. in 24. uro.

Za najboljši film triindvajsete izvedbe festivala je bil razglašen urugvajski dokumentarec El Círculo, ki sta ga posnela režiserja José Pedro Charlo in Aldo Garay (danes si ga bo mogoče ogledati ob 19. uri). Posebno nagrado žirije je prejel film Alicia en el país, čilskega režiserja Estebana Larraina, ki je bil nagrajen tudi za najboljši prvenec in najboljšo glasbeno kuliso (danes ob 17. uri). Štiri nagrade (za režijo, scenarij, najboljšo moško vlogo in nagrado Cervantes za najboljšo »uporabo jezika«) je prejel kolumbijski film Los actores del conflicto, ki ga je posnel Lisandro Duque (ob 15. uri). Letošnja nagrada občinstva pa je šla venezuelskemu filmu El enigma, režiserja Luisa Alberta Lamate (danes ga bodo zavrteli ob 21. uri).

Finančna straža prekinila mednarodni promet posebnih odpadkov

Finančna straža iz Trsta je zaplenila 14 tovornjakov, ki se jih je neko podjetje posluževalo za nezakonit promet posebnih odpadkov med Italijo in Slovenijo. Ukrep sledi zaplombi drugih dveh tovornjakov istega podjetja, do katere je prišlo pred nedavnim v Gorici. Finančni stražniki so pod vodstvom javne tožilke Maddalene Chergie ugotovili, da so posebne odpadke sistematično peljali iz nekega gradbišča pri Trzinu v neki kraj v neposredni bližini Nove Gorice. Lastnik podjetja in tovornjakov (ki so ga junija že obtožili upravljanja nezakonitega odlagališča v tržaškem lesnem pristanišču) je finančnim stražnikom med kontrolo povedal, da so bili slovenski dokumenti, s katerimi je razpolagal, dovoljenje za prevoz. Po prevodu gradiva pa so finančni stražniki ugotovili, da je bilo nasprotno, ker so slovenske oblasti zahtevale, naj posebne odpadke odpelje kam drugam. Finančna straža je zaplenila skupno 15 ton strupenega materiala.

Zahteval denar od ženske, karabinjer ga je aretiral

Zahteval je denar od neke gospe in jo v ta namen s pestjo tudi hudo udaril v obraz. Še sanjalo se mu ni, da je bil včeraj v Ul. Pirano v bližini podčastnik karabinjerjev, ki se je v prostem času sprehajal po mestnih ulicah in ki je njegovo početje opazil. Podčastnik mu je velel, naj se ustavi. Toda 52-letni Tržičan C. G. pa je skušal zbežati in pri tem napadel karabinjerja, ki ga je po krajšem prerivanju aretiral. Možakar, ki je v preteklosti že zakrivil precej kaznivih dejanj, sedi zdaj v koronejskem zaporu pod obtožbo poskusa ropu in upiranja uradni osebi.

Vozil je brez voznškega dovoljenja in zavarovanja

Mestna policija je pred dnevi ustavila 34-letnega romunskega državljana P. V. z bivališčem v Trstu, ki je bil za volanom avtomobila, čeprav so mu sodne oblasti v preteklosti odvzele voznško dovoljenje. Poleg tega vozilo ni bilo zavarovano in je bilo podvrženo zaplombi. Moškega čaka zdaj globa od 2.257 do 9.032 evrov zaradi vožnje brez voznškega dovoljenja in od 680 do 2.723 evrov zaradi vožnje z zaplenjenim vozilom. Z njim se je peljal tudi 24-letni romunski državljan z bivališčem v Trstu N. M., ki je bil že obsojen zaradi kraje.

DSI: večer v čast Zori Tavčar

Društvo slovenskih izobražencev bo jutri počastilo življenjski jubilej pisateljice in pesnice Zore Tavčar, ki je sicer doma v štaterski Loki, a jo imamo za Primorko, saj se je po poroki z Alojzom Rebulo kmalu po vojni priselila k nam in pomagala vzgajati našo mladino. S poezijo in prozo se je ukvarjala že od mladih nog in na naših solah je več generacijam pripomogla rasti v ustvarjalnem pisanju. Marsikdo med našimi pisatelji in pesniki ji mora biti hvaležen. Zora Tavčar piše novele, drame, intervjuje, humoreske, članke, ocene za številne revije in časopise ter za radio. Sledila je tudi zdomski literaturi in objavila antologijo »Pod Južnim križem«. Jutri bo doživela predstavitev svoje najnovejše knjige »Kroži, kroži galeb«, ki je pred kratkim izšla pri celjski Mohorjevi družbi. V njej so zbrana nekatere nove stvaritve kakor tudi odlomki iz že objavljenih del. O novi zbirki bo spregovorila prof. Tatjana Rojc, nekaj odlomkov bosta podala člana Radijskega odra Nadja Ronceli in Ivan Buzečan, v glasbenem intermezzu pa bo nastopil Aleksander Ipavec - Ipo. Večer na čast Zori Tavčar bo v Peterlinovi dvorani v ulici Donizetti, 3 ob 20.30.

V Zgoniku nov sušilnik za sušenje sadja, zelenjave in zelišč

V petek, 24. oktobra, ob 19.30 bodo v prostorih bivše zbiralnice mleka v Zgoniku predali namenu sušilnik za sušenje zelišč, sadja in zelenjave. To je pravzaprav zaključek večletnega projekta, ki ga je na pobudo Občine Zgonik odobrila in podprla Dežela F-JK »Mlade podjetnice na področju kmetijstva«, in ga je vodilo Združenje slovenskih podeželskih in kmečkih žena v sodelovanju s KD Rdeča zvezda iz Saleža. Namen projekta je predvsem spodbujanje ženskega zaposlovanja na zeliščarskem področju ter promocija krajevnih tradicij in uvajanja v postopke pridelave, priprave in uporabe zeliščarskih proizvodov. V sklopu projekta je bilo več strokovnih srečanj, izdale so publikacije »Okus posušenega jabolka«, petkova predstavitev pa bo nekako kronala prizadevanja, da se za zgoraj omenjene dejavnosti uredi tudi primerno opremljen prostor (z malo sušilno napravo ter delovnim pultom in umivalnikom).

Ob strokovnem vodstvu mag. Maure Arh si bodo prisotni tako lahko ogledali, kako sušilnik deluje, kako in za kaj ga uporabljamo, kakšni so rezultati tega tipa sušenja. Objekt je namenjen vsem tistim, ki želijo darove narave uporabiti dlje od časa njihove same svežine ter tako ohranjati njihov vonj in okus tudi, ko je njihov letni čas že mimo. Občina Zgonik, Združenje slovenskih podeželskih in kmečkih žena in KD Rdeča zvezda torej vabijo.

Začenjajo se Openska glasbena srečanja

Danes v Prosvetnem domu na Opčinah bo prvi koncert sezone 2008/2009 Openskih glasbenih srečanj. Z zanimivim sporedom priljubljenih skladateljev kot so Beethoven, Debussy, Chopin, Piazzola itd. se bo predstavil duo, ki ga sestavljata mednarodno priznana glasbenika, violončelist Miloš Mlejnik in pianist Erwin Kropfritsch. Začetek ob 18. uri.

RICMANJE, KOLONJA - Smrt preprostih, a zaslužnih ljudi

Slovo od prijateljev

Poslovili so se vaščani Cecilija Petaros, Elio Komar, Luciano Roncelj in Silva Kuret

Veča se število prijateljev, od katerih se moramo za vedno posloviti. Prejšnji teden smo se poslovili od Cecilije Petaros-Cilke Backene iz Ricmanj. Rodila se je leta 1922 v zavedni družini Antona, prvoborca in udeleženca prvega sestanka OF, ki ga je na Plavjah leta 1941 imel Oskar Kovačič, po katerem so po vojni imenovali osnovno šolo na Škofijah. Še mlada je izgubila starejšo sestro Stano, ki je bila zelo prizadevna med vrstniki v vasi. Med vojno ji je na Sardiniji zaradi malarije umrl brat Rino; tja so ga, kot mnoge, poslali kot mobiliziranca v posebne bataljone.

Pokojna je bila med vojno vsestransko aktivna tudi kot kurirka ter po vojni pri vseh mladinskih pobudah in telovadnih nastopih v Trstu, Ljubljani in Beogradu. Poročila se je z narednikom gozdarske uprave Ruggerom Schiozzijem z Brkača pri Motovunu v Istri ter povila dve hčerki: Nedo in Nidjo. Toda njenih nezgod še ni bilo konca: v prometni nesreči je izgubila življenje komaj šestnajstletna Nidja. Njeno krepko telo in klena moralna drža sta pripomogli, da je prenesla še ta hud udarec.

Po moževi smrti ji je ostala le hčerka Neda, s katero je do zdaj stanovala na Katinari, čeprav je bila strastno navezana na domače Ricmanje in na njen Čukovec - vinograd v bližini vasi, ki ga je do nedavnega še obdelovala, dokler so ji moči dopuščale. Tja jo je vsak dan vozila hčerka - učiteljica v pokoju, da je tam podživilja spomine na preteklost in na svoje drage, med katere jo bodo v ponedeljek položili v družinski grob. Naj ji bo lahka domača zemlja!

Moj sošolec Elio Komar se je rodil 1928 v Ricmanjah, kjer je preživel svoja brezskrbna otroška leta v številni družini none Juce. Ni še končal osnovne šole, ko se je družina z mlajšim bratom Mariotom preselila v mestni delavski predel Pončano. Tu je preživel težka vojna leta ob vsesplošnem pomanjkanju in strahu zaradi letalskih napadov. V hudi zimi leta 1944 so ga Nemci mobilizirali v organizacijo TODT, da so kopali jarke v Či-

čariji. Tudi ta izkušnja mu ni pustila lepih spominov. Po vojni se je zaposlil kot vajenec-električar v občinski družbi ACEGAT in tam ostal do upokojitve. Kot delavec je bil angažiran v stranki in sindakatu. Oženil se je z Nello Šibenik in imel v zakonu sina Maurizioa, ki poje v Partizanskem zboru »Pinko Tomažič«.

Vedno je rad prihajal v vas k noni, tako da ni nikdar prekinil vezi z rodnim krajem. Tudi mene je pogosto obiskoval in me seznanjal z vsemi svojimi doživetji. Imel je malo baroko, ki ga je v prostem času zaposlovala in razveseljevala. Zadnje čase pa je pomagal sinu, ki je v Rovtah prenavljal staro hišo.

Elio je bil tenkočuten in izredno ustrežljiv. Ob nekem obisku v mojem vinskem podjetju se je spoznal s slikarjem Lojzetom Spacalom. Takoj sta se spoprijateljila in večkrat ga je peljal na Kras, kamor je slikar redno zahajal.

Poleg vsega, kar sva preživela skupaj, se mi je vtisnil v spomin dogodek: na prvomajski proslavi na Velikem trgu sva se pred leti pogovarjala. Zagledal je dekle, ki je ponujalo rdeče nageljne, kupil jih je nekaj in mi dejal: »Te bom nesel na mamin grob.«

Prav k njej so ga prejšnji ponedeljek položili na katinarsko pokopališče. Ob odprtem grobu je tudi vaški župnik poudaril njegove človeške vrline, Partizanski zbor pa mu je zapel dve žalostinki.

Dragi Elio! Pogrešal bom tvoje dovtipne in veselo razpoloženje.

Zapustil nas je tudi Luciano Roncelj-Mascio s Kolonje, rojen leta 1927. Komaj sedemnajstletni fant se je v aprilu 1944 z drugimi Kolonječani odpravil v partizane in se boril v Belokranjskem odredu. Po srečno preživeli vojni je postal aktivist v mladinski organizaciji. Udeležil se je vseh mladinskih delovnih akcij v Jugoslaviji. Kot vodja čete Tržaške mladinske brigade se je udeležil gradnje prog Brčko-Banovići in Šamac-Sarajevo ter ceste Zagreb-Beograd. Bil je zelo poznan in priljubljen.

Oženil se je z Bruno iz Podlonejra, tudi ona je bila zelo aktivna in je kot pevka nastopala na domačih prireditvah. Rodila se jima je hčerka. Kasneje sta z ženo upravljala bar na sedežu stranke KPI v Ulici Madonina in nato še v Kulturnem krožku »Cveto Pečar« na Kolonji. Kot stara znanca iz mladih dni sva skupaj večkrat šla v Istro po nakupih vina, saj je bil moj zvest odjemalec.

Pred kratkim sva se srečala v čakalnici katinarske bolnišnice. Pripovedoval mi je, kako se je v krožku vse spremenilo, tja sedaj prihajajo pretežno študentje bližnje univerze in da se vina prodaja znatno manj. On je bil seveda že davno upokojen.

Kljub kraju, kjer je bilo najino naključno srečanje, nisva mogla vedeti, da je bilo to tudi poslednje.

Istega dne je na parah pri Sv. Ani ležala tudi vaščanka Silva Kuret-Čerinova, poročena v Dolino in vdova Zdravka Vodopivca. Rodila se je v Ricmanjah leta 1922 v številni zavedni kmečki družini. Oče Pepi, živinorejec in vinogradnik, je bil pevec v domačem pevskem zboru, mati Marija pa je z vozom s konjsko vprego vsak dan vozila mleko naprodaj v Trst. Bratje Piero, Pepi in Milan so bili vsi člani vaške godbe in njihovo glasbeno tradicijo nadaljujejo vnuki in vnukinje. Sestre Vida, Silva in Bernarda pa so se vse življenje zgledovale po materi, ki je zgledno sodelovala pri vzdrževanju in vzgoji številne družine.

Tudi pokojna Silva se je v življenju izkazala kot marljiva in podjetna žena. S pokojnim možem sta upravljala Mahničovo gostilno pri Kaluži v Dolini, tako sem tudi z njo imel najboljše prijateljske in poslovne odnose ter sem lahko spoznal njene vrline.

Poslavljam o se od preprostih, toda zaslužnih in narodno zavednih ljudi, ki niso niti v najhujših trenutkih zatajili svojega porekla in pripadnosti. Naj jim bodo te vrstice v priznanje in zahvalo za vse, kar so v življenju dobrega storili. Ohranili jih bomo v najlepšem spominu.

Miran Kuret

in Norina Pilato, Paolo Bin in Chiara Fracchioni, Enrico Gabbai in Sabrina Belli, Giuseppe Nasti in Elisa Sulich, Elio Fabbro in Gabriella Zaffarana.

Lekarne

Nedelja, 19. oktobra 2008

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 33 (040 638454), Ul. Belpoggio 4 (040 306283), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavljje - Ul. Flavia 39/C.

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 (040 635264).

Od ponedeljka, 20.,

do sobote, 25. oktobra 2008

Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (040 309114), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oširek Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478)

VZS-CEO Mitja Čuk Onlus vabi na svojo 20-letnico

Pleši, poj in igray se z menoj
Prireditve s prispevkom Tržaške pokrajine

Dvorana ŠD Kontovel, Kontovel, 24.10.2008

OD 10. DO 12.30 KULTURNI IN ŠPORTNI PROGRAM

Razstava z nagrajevanjem risb likovnega natečaja za učence in dijake - Šport za vse!

Bambičeva galerija - Opčine, Proseška 131

OB 15. URI OKROGLA MIZA: Olimpiada, paraolimpiada, specialna olimpiada

Sodelujejo: "Veseli mulci" OVI Jarše iz Ljubljane, gojenci koprškega oddelka društva Sožitje; *Darja Čelik*, Barvana klapa - VZS Mitja Čuk, šole Openskega didaktičnega ravnateljstva, **Tanja Princes**, Specialna Olimpiada Slovenije, **Stojan Turičnik**, vzgojitelj OVI Jarše, **Peter Brumen** trener košarkarske reprezentance gluhtonemih Slovenije.

Želiš spoznati skavte iz mesta in Brega?

Pridi v nedeljo 26. oktobra na

IZLET V DOLINO ZAJZERE

ali 16. novembra na

DAN ODPRTIH VRAT v Drago pri Bazovici!

Info: jadranka@tiscali.it - 339.8682139

- samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Piave 2 (040 361655).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaških bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Wall-E«.

ARISTON - 16.30, 21.00 »The women«.

CINECITY - 10.45, 11.15, 11.45, 12.45, 13.30, 14.45, 15.30, 16.15, 16.50, 17.40, 18.20, 19.00, 20.00, 20.25, 21.15, 22.00 »Wall-E«; 14.50, 16.40, 18.35, 20.25, 22.10 »Vicky Cristina Barcelona«;

12.50, 17.25 »The Mist«; 11.00, 13.00, 14.50, 16.35, 18.25, 20.15, 22.00 »Disaster movie«; 13.00, 22.10 »The women«;

10.50, 15.20, 17.40, 20.00, 22.10 »Mamma mia!«; 10.45, 15.10, 20.00 »Zohan«; 14.00, 22.20 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«;

11.00, 12.50 »L'Arca di Noè«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky Cristina Barcelona«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.30, 21.00 »La classe - entre les murs«.

FELLINI - 17.00, 19.30 »Miracolo a Sant'Anna«; 22.00, »The Hurt Locker«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 11.00, 15.30 »L'Arca di Noè«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Lezione 21«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 11.00, 14.30, 15.30 »Kung fu Panda«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Burn After Reading - A prova di spia«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.30, 21.00 »Na muhi«; 17.00, 19.20, 21.40 »Sod-

SKD SLAVEC

Ricmanje-Log

vabi v

torek, 21.oktobra ob 20.30
v galerijo "Babna hiša" v Ricmanjih

na potopisno predavanje
Biserke Cesar z naslovom

UGANDA, MOJ
AFRIŠKI BISER...

Prisrčno vabljeni!

KD Skala

in vse vaše organizacije
iz Gropade

vabijo na

Proslavo 60-letnice
postavitve spomenika NOB

danes, v nedeljo, 19. t.m.
ob 15.00 uri
pred spomenikom

Nastopajo: vaški recitatorji,
pevski zbor Skala-Slovan,
Godba na pihala Viktor Parma
iz Trebč, govornika Sandi Vouk
in Roberto Birsar.

Častni gost pisatelj
Boris Pahor

Vabljeni!

Društvo slovenskih
izobražencev

vabi JUTRI na
srečanje z jubilarntko

Zoro
Tavčar

Njeno zadnjo knjigo
»Kroži, kroži galeb«
bo predstavila prof. *Tatjana Rojc*.

Glasbeni intermezzo:
Aleksander Ipavec - Ipo.

Umetniško branje:
člana Radijskega odra
Ivan Buzečan in *Nadia Roncelli*.

Začetek ob 20.30
Peterlinova dvorana, ul. Donizetti 3

ni dan«; 16.50, 19.00, 21.10 »Dirka smrti«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Mamma mia!«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Wall-E«; Dvorana 3: 16.30, 22.20 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«; 19.15 »No problem«; Dvorana 4: 15.00, 16.30, 17.50, 21.00 »Disaster movie«; 20.15, 22.15 »Zohan«; 18.15 »Il papa' di Giovanna«.

SUPER - 16.30, 18.20, 20.10 »The mist«; 22.00 »Sfida senza regole«.

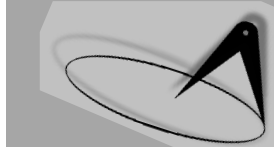
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Wall-E«; Dvorana 2: 16.30, 18.20 »Wall-E«; 20.10, 22.15 »The Mist«; Dvorana 3: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Mamma mia!«; Dvorana 4: 15.50, 17.50 »Disaster Movie«; 20.10, 22.10 »No problem«; Dvorana 5: 15.20, 17.40, 20.00, 22.00 »Vicky Cristina Barcellona«.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 19. oktobra 2008
IZTOK

Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 18.14
- Dolžina dneva 10.48 - Luna vzide ob 21.29 in zatone ob 13.15.

Jutri, PONEDELJEK, 20. oktobra 2008
IRENA

SDZPI
IRSIPCISQ CERT
UNI EN ISO 9001:2000

2008/09

Tečaji za vse

NAZIV TEČAJA	UR	ZAČETEK	DNEVI	URNIK
RAČUNALNIŠTVO	72	28/10	tor./čet.	18-21
ZAČETNIŠKA ANGLEŠČINA	48	29/10	pon./sre.	20-22
KOMUNIKACIJA IN TEHNIKE DELA V SKUPINI	48	4/11	tor./čet.	18-20
SADJARSTVO	41	20/11	tor./čet.	18-21
VINOGRADNIŠTVO IN ENOLOGIJA	40	1/12	pon./sre.	18-21

• **Namenjeni** so vsem, ki so ob vpisu stari od 18 do 64 let in imajo bivališče v Furlaniji-Juljski krajini.

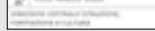
• **Vpisnina** znaša samo 1,00 € za vsako uro izobraževanja. Število razpoložljivih mest je omejeno!

• **Tečaji** se bodo vršili na tržaškem sedežu SDZPI v ulici Ginnastica 72, kjer poteka tudi vpisovanje od ponedeljka do petka med 9. in 18. uro.

• **Informacije:** ts@sdzpi-irsip.it, tel. 040 566360

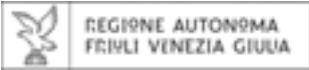
naložba za tvojo prihodnost

www.sdzpi-irsip.it

V SREDO, 22. OKTOBRA 2008 V BOLJUNCU
OTVORITEV

SPREJEMNEGA CENTRA
NARAVNEGA DEŽELNEGA REZERVATA DOLINE GLINŠČICE

Ob 18.00 Pozdravi oblasti
Ob 18.30 Predstavitve opreme in dejavnosti sprejemnega centra

Večer bo popestrila ženska pevka skupina "Stu Ledi"

Občina Dolina se zahvaljuje
Odseku za zgodovino Slovenske narodne in študijske knjižnice za arhivske slike, še posebno za slike iz arhiva Maria Magajne.
Gospa Franki Slavec za aktivno in izkušeno sodelovanje.
Za razstavljene predmete naj gre zahvala tudi naslednjim društvom in osebam: Novak D., Rapotec B., Žerjal S., Manin B., Gregori S., Žerjal B., TFS Stu Ledi, NŠK-Narodna in študijska knjižnica v Trstu.
Za sodelovanje pri otvoritvi sprejemnega centra se zahvaljuje Srenji Boljunc in za popestritev večera ob otvoritvi ženski pevski skupini "Stu Ledi".

Občina Dolina in Pokrajina Trst
v sodelovanju z
Deželnim odborom krajevnih ustanov za mir, Krajevnim odborom
za človeške pravice ter Kulturnim društvom Slovenec iz Boršta
vabita

23. oktobra 2008,
na slavnost ob 35-letnici
smrti 4 mladih afriških ilegalnih priseljencev

Sporod:
ob 15. uri v dvorani občinskega sveta
omizje na temo priseljenišva
ob 17. uri na pokopališču v Borštu komemoracija žrtev ob petju
domačega zbora "Slovenec-Slavec"
ob 20.30 v gledališču F. Prešeren kulturni program

Toplo vabljeni!

Obvestila

DRUŠTVO NOE obvešča, da tečaj nemščine poteka ob sredah od 19. do 21.15 v Škerkovi hiši v Šempolaju. Info: 3498419497.

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtrkih, od 11. do 12. ure.

REIKI - v teku je vpisovanje na tečaj prve stopnje, ki se bo odvijal danes, 19. oktobra pri Krut - Natura. Prijave in vse dodatne informacije na sedežu Krut-a, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ MAČKOLJ vabi danes, 19. oktobra, ob 15.30 v Srenjsko hišo na misijonski popoldan, kjer bo salezijanec Marko Suhoversnik predstavil delo s. Zvonke Mikec, ki deluje v Angoli, kateri bo namenjen izkupiček srečolova.

DRUŠTVO SLOVENC V MILANU bo slovesno praznovalo 40. obletnico prve slovenske maše v Milanu, danes, 19. oktobra, ob 15.30, v baziliki Sv. Ambroža v Milanu.

NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER V BAZOVICI bo danes, 19. okt-

obra, odprt od 12.30 do 19. ure. Na ogled tudi razstava »Ko so se v Bazovici rojevale ladje«, del razstave »Cosulich- dinastia adriatica«. Vstop prost. **SKD LIPA** vabi danes, 19. oktobra, na naravoslovni sprehod z ogledom geoloških zanimivosti Spoznajmo kamnine okoli Bazovice, ki ga bo vodil Paolo Sossi. Zbirališče pri kalu ob 13.30, sprehod bo potekal od 14. do 16. ure in je primeren za vse.

DRUŠTVO SLOVENSКИ IZOBRAŽEN-CEV vabi v ponedeljek, 20. oktobra, ob 20.30 na srečanje z jubilantko Zoro Tavčar. Glasbeni intermezzo: Aleksander Ipavec - Ipo. Prof. Tatjana Rojc bo spregovorila o najnovejši knjigi jubilantke, člana Radijskega odra Nadia Roncelli in Ivan Buzečan pa bosta prebrala nekaj odlomkov iz njenega zadnjega dela »Kroži, kroži galeb«. Večer bo v Peterlinovi dvorani, Donizettije-va 3.

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB iz Škednja, Sv. Ane in s Kolonkovca vabi na upravni sestanek, ki bo v ponedeljek, 20. oktobra, ob 18.45 na sedežu KD I. Grbec, Škedenjska ulica 124, v Škednju.

PLESNA ŠOLA SKD F. PREŠEREN vabi otroke od 6. do 10. leta na poskusno vajo skupinskih plesov (HIP HOP) z učiteljico iz »Club Diamante« Anno Settomini, v ponedeljek, 20. oktobra, od 16.15 do 17.45 v društvenih prostorih v občinskem gledališču v Boljuncu. Toplo vabljeni!

SKD VIGRED obvešča, da bo v ponedeljek, 20. oktobra, ob 18. uri, v društvenih prostorih v Šempolaju informativno srečanje za tečaj za pripravo narodnih noš in tečaj šivanja z gospo Adriano Cibic.

ŽUPNIJA IN MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabita v torek, 21. oktobra, ob 20. uri v Mladinski dom v Boljunc na srečanje z misijonarjem g. Sandijem Skapinom. Prikazal nam bo misijonarsko življenje z besedo in posnetki na Slonokoščeni obali.

O.N.A.V. tržaška sekcija italijanskega združenja pokuševalcev vina, prireja v torek, 21. oktobra, ob 20.15 na svojem sedežu na Lonjerski cesti št. 267 degustacijo refoška.Vabljeni vsi člani in prijatelji! Zaželjena je predhodna prijava na tel. 333-4219540.

OBVESTILO OLJKARJEM: obvešča svoje člane oljkarje, da na osnovi obvestila

Deželne fitosanitarne službe z dne 10. oktobra 2008 niso več potrebni škroplilni posegi proti oljčni muhi. Izjeme so lahko le oljčniki, v katerih je prišlo do pomembnega ulova muhe. V tem primeru svetuje služba poseg s sredstvi za zatiranje muhe. Sredstva morajo imeti zelo kratko karentno dobo, ker se bliža čas obiranja plodov (Deltametrin, Piretro). Zveza obvešča tudi, da bo torklja Parovel Group - Obrtniška cona Dolina, 546 (tel. 040-227050 ali 040-8326364) začela delovati v ponedeljek, 27. oktobra, torklja v Tržaški kmetijski zadrugi v ulici Travnik, 10 (tel. 040-8990111) pa bo začela obratovati v torek 21. oktobra.

SKD SLAVEC Ricmanje-Log vabi v torek, 21.oktobra 2008 ob 20.30 v galerijo »Babna hiša« v Ricmanjih na topotismo predavanje Biserke Cesar z naslovom »Uganda, moj afriški biser...« Biserka nam bo predstavila svoje štirimesečno bivanje v Afriki, kjer je kot prostovoljka delala s tamkajšnjimi otroki. Prisrčno vabljeni!

TEČAJ AEROBIKE z vajami za oblikovanje telesa v organizaciji AŠD Cherdance Millenium je namenjen vsem in poteka ob ponedeljkih in/ali sredah v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah od 20.15 do 21.30. Vpisovanja so še v teku na tel.št. 346-1852697 Petra ali 349-7597763 Nastja.

TEČAJ STANDARDNIH IN LATINSKO-AMERIŠKIH PLESOV v organizaciji AŠD Cherdance Millenium poteka vsako sredo od 18.30 do 20.00 v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Vpisovanja so se v teku. Tečaj je namenjen vsem in ni potrebno vpisovanje v paru! Info na 346-1852697 Petra ali 349-7597763 Nastja.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 21. oktobra, ob 20.45 pevska vaja na sedežu na Padričah.

OBČINA DOLINA IN REZERVAT DOLINE GLINŠČICE v sodelovanju s Srenjo Boljunc in s prispevkom Dežele FJK, vabita v sredo, 22. oktobra, ob 18. uri na otvoritev Sprejemnega Centra Naravnega Deželnega Rezervata doline Glinščice v Boljuncu. Pozdravom predstavnikov oblasti bosta sledila predstavitve opreme in dejavnosti Sprejemnega Centra ter nastop ženske pevske skupine »Stu Ledi«.

PILATES PRI SKD IGO GRUDEN Ob torkih in petkih pilates 1 ob 18.30; pilates 2 ob 19.30. V sredo, 22. oktobra, začetek novega niza uvajanja začetnikov ob 18.30. Za zdravo hrbtenico v sredah ob 17.30, v petkih ob 18.30. Za pojasnila, tel 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

OBČINA DOLINA IN POKRAJINA TRST v sodelovanju z Deželnim odborom krajevnih ustanov za mir, Krajevnim odborom za človeške pravice ter Kulturnim društvom Slovenec iz Boršta vabita v četrtek, 23. oktobra, na slavnost ob 35-letnici smrti 4 mladih afriških ilegalnih priseljencev. Sporod: ob 15. uri v dvorani občinskega sveta - omizje na temo priseljenišva; ob 17. uri na pokopališču v Borštu - komemoracija žrtev ob petju domačega zbora »Slovenec-Slavec«; ob 20.30 v gledališču F. Prešeren - kulturni program. Toplo vabljeni!

SKD IGO GRUDEN prireja v četrtek, 23. oktobra, ob 18. uri, v Kavarni Gruden otvoritev razstave »K...Kras, k...keramika« Gabrijele Osbich Pison. Toplo vabljeni!

SPDT prireja v četrtek, 23. oktobra, ob 20.30 predavanje »Od Devina do Kanina«. O zanimivosti in posebnosti flore pasu, ki teče tik ob meji bo govoril priznani slovenski botanik prof.dr. Tone Wraber. Predavanje bo na Opčinah, v razstavnici dvorani Zadrugne Kraške Banke, ul. Ricreatorio, 2.

OBČINA ZGONIK, ZDRUŽENJE SLOVENSКИ KMEČKIH IN PODEŽELSKIH ŽENA TER KD Rdeča zvezda vabijo v petek, 24. oktobra, ob 17. uri v prostore bivše zbiralnice mleka v Zgoniku na otvoritev in praktičen prikaz uporabe Sušilnika z dr. Mauro Arh. Vabljeni!

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obvešča, da bo v soboto, 25. oktobra, občinska skupina civilne zaščite očistila staro cesto s Fernetičev na Col. Morebitni lesni material bo zložen ob cesti in bo na razpolago upravičnim lastnikom.

BOLJUNSKA ŽUPNIJA priredi v nedeljo, 26. oktobra, ob 16. uri vsakoletno sv. Mašo v cerkvi Marije Vnebovzete v dolini Glinščice. S to slovesnostjo se zaključujejo za letos pobožnosti v tej

cerkvi in se prenese podoba Matere Božje v Boljunsko župnijsko cerkev, kjer ostane do prihodnje pomladi, ko ponovno poroma v njeno cerkev v gorskem svetu. Toplo vabljeni!

SKD CEROVLJE - MAVHINJE vabi v nedeljo, 26. oktobra, na 16. jesenski pohod na Grmado in okolico. Vpisovanje v Cerovljah (na koncu vasi) od 9.30 do 10.30. Vljudno vabljeni!

ESPANOL PARA EXTRANJEROS: tečaji španskega jezika za vse stopnje. Prvo srečanje bo v torek, 28. oktobra; ob 18. uri začetniški tečaj, ob 19. uri nadaljevalni tečaj. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

SESTRE IZ SV. KRIŽA pri Trstu vabimo otroke, ki so se udeležili letošnjega oratorija v Slomškovem domu v sv. Križu k pevkim vajam, ki bodo potekale ob torkih za večje (od . razreda OŠ do 3. razreda NŠ) od 16.30 do 17.30, za male (od 5. do 8. leta starosti) pa od 17.30 do 18.15.

TORKLA v Kmetijski Zadrugi, bo začela obratovati zadnje dni oktobra. Zaradi organizacijskih razlogov, naprošamo naše cenjene člane in oljkarje, ki želijo stiskati oljke pri nas, da se čimprej zglasijo v naših uradih, v trgovini oz. na tel.št. 040/8990120 od ponedeljka do sobote od 8.00 do 12.30.

35-LETNIKI!!! Za praznično večerjo z zabavo, ki bo 8. novembra ob 20. uri v restavraciji Križman v Repnu, bomo odšteli 35,00 evrov na osebo - all inclusive! Vsi, ki ste se že prijavi, ste vabljeni, da svojo prisotnost potrdite z akontacijo 20,00 evrov. Navodila dobite preko e-maila: »mailto:vecerja1973@yahoo.it« vecerja1973@yahoo.it ali tel. št. 329-8012528 in 338-9436142. Ostali ste pa še vedno toplo vabljeni, da se prijavite!

ZAHVALA

Olga Kukanja
vd. Verša

Ganjeni ob tolikšnem sočustvovanju, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Žalujoci svojci

Prosek, Božje polje, Repen, 19. oktobra 2008

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Edvard Križnič
1908 - 1968

Po tolikih letih je spomin nate še vedno živ.

Tvoji

Edko, čas ni izbrisal ne ljubezni tvojih dragih, ne spomina in hvaležnosti tistih, ki so te poznali.

19.10.1997 19.10.2008

Janko Guštin

Z ljubeznijo se te spominja
tvoja družina

Zgonik, 19. oktobra 2008

Ob nenadni izgubi drage mame ANGELE LAH izrekamo globoko sožalje naši svetnici Elisabetti Sormani
županja, odborniki in svetovalci

Občine Doline

Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša draga

Danica Sabadin roj. Vovk

Žalujoci

mož Bruno, sin Iztok, hčerke Rosana, Tanja in Marita z družinami ter vsi svojci

Na zadnjo pot jo bomo pospremili v torek, 21. oktobra ob 15.00 uri na pokopališču v Gažonu

Ob prerani izgubi drage mame Danice izrekamo Rosani iskreno sožalje.

Vsi iz hiše ul. San Francesco 20

Draga Rosana, ob tako težkem trenutku ti stojimo ob strani

vsi na
Zvezi slovenskih kulturnih društev

Zapustila nas je naša draga

Marta Semolic vd. Motta

Žalostno vest sporočajo

sin Igor, sestra Marica in ostalo sorodstvo.

Pogreb bo v torek, 21. oktobra ob 14. uri iz mrtvašnice v ulici Costalunga v nabrežinsko cerkev.

Nabrežina, 19. oktobra 2008
Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

Ob boleči izgubi drage Marte izrekamo sinu Igorju, sestri Marici in ostalim sorodnikom iskreno sožalje

SŠKD Timava

ZAHVALA

Črtomir Rapotec

Srčna hvala neštetim prijateljem iz Brega in s Krasa, ki so napolnili naš dom in ga ogreli, Črta ponesli na njegovi zadnji poti in njegov grob zasuli s cvetjem; Irini in Ivu za prijazne besede slovesa, članom Gasilskega društva, PD Slovenec in pevcem. Iskrena hvala upravi in osebju Občine Dolina, g. županji Premolinovi, pogrebniemu podjetju Alabarda in kolegom RAI za izkazano pozornost in rahločutnost. Hvala našim prijateljem in sosedom iz Boršta in Zabrežca, ki so nam vsestransko pomagali in lajšali bolečino. Posebej hvala osebju intenzivnega oddelka bolnišnice na Katinari, ki je udeležilo Črtovo najplemenitejšo izbiro darovanja organov. Hvala vsem, ki ste nam z mislijo, besedo in dejanji še vedno ob strani. Vemo, da bo spomin na Črta ostal čist, kot solza.

Mima, Boris in Iztok

Boršt, 19. oktobra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

Gostilna La lampara

Križ 144 – Tel. 040220352

vas vabi

v torek, 21. oktobra, ob 20.00

na otvoritev RAZSTAVE:
Beti Starc / Žgane gline

“Ženske stvarnosti”

Nastopi ansabel **Ano ur’co al’ pej dvej**

TOPLO VABLJENI!

Ponovitev iz lanske sezone

SAMOMORILEC

komedija

PRIREDBA ŽANINA MIRČEVSKA
REŽIJA EDUARD MILER

Komedija, ki razpre temeljno vprašanje o pomenu človekovega življenja, o samem smislu bivanja in uprizori odo vitalizmu. Uvrščena v tekmovalni program 43. Boršnikovega srečanja.

Torek, 21. oktobra ob 20.30 v Slovenskem stalnem gledališču

Info in predprodaja: blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petek (10.00/17.00), uro in pol pred pričetkom predstave
Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it www.teaterssg.it

Ulica Petronio 4 - Trst
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Prireditve

KD IVAN GRBEC (Škedenska ulica 124), vabi na »Koncert dalmatinskih pesmi« izjaja Duo Melody danes, 19. oktobra, ob 17. uri.

SKD TABOR in ZSKD, PROSVETNI DOM OPČINE »Openska glasbena srečanja« sezona 2008/09 danes, 19. oktobra, ob 18. uri koncert Dua Miloš Mlejnik - violončelo, Erwin Kropf-pitsch - klavir. Na sporedu Kogoj, Bethowen, Debussy, Chopin, Piazzolla.

SKD VIGRED vabi v sredo, 22. oktobra, ob 19. uri v Štalco v Šempolaju na potopisno predavanje Biserke Cesar »Uganda, moj afriški biser...«. Biserka bo s sliko in besedo predstavila njeno štirimesečno bivanje v Ugandi, kjer je kot prostovoljka delala s tamkajšnjimi otroki.

SKD IGO GRUDEN prireja do 2. novembra razstavo Stanja Pahor »Občutljivi stiki«. Možnost ogleda med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v nedeljo od 10. do 12. ure. Za informacije 349-8430222 (A.Pahor).

GLASBENA MATICA vabi na koncert v okviru mednarodnega festivala »Kogojevi dnevi 2008«, ki bo v četrtek, 6. novembra, ob 20.30 v dvorani Nemškega dobrodelnega društva v Trstu. Nastopili bodo baritonist Markus Fink, sopranistka Olga Kaminska in pianistka Nataša Valant.

Izleti

POZORI! Enodnevni izlet po partizanskih poteh danes, 19. oktobra, v organizaciji SKD Slavec Ricmanje - Log ODPADJE, zaradi nizkega števila udeležencev.

KMEČKA ZVEZA obvešča udeležence izleta danes, 19. oktobra na tradicionalni praznik kostanja Burnjak v Zgornji Tarbij v Nadiških dolinah, da bo odhod avtobusa sledeči: Boljunec (F.Prešeren) 7.30; Ricmanje (Barde) 7.35; Bazovica (pred cerkvijo) 7.45; Padriče (avtobusna postaja) 7.50; Trebče (spomenik) 7.55; Opčine (ex Bar Centrale) 8.00; Prosek (pred društveno gostilno) 8.05; Križ (ex Vere-na) 8.10; Nabrežina (Bunker) 8.15; Sesljan (hotel pošta) 8.20.

KD Ivan Grbec
Škedenska ulica 124

vabi na

izjaja
DUO MELODY

Danes, 19. oktobra, ob 17.00 uri v društvenih prostorih

KRUT IN PODPORNO DRUŠTVO RO-JAN obveščata, da je odhod avtobusa za izlet od Ljubljane do Dovjega danes, 19. oktobra, ob 7. uri iz Trsta (Trg Oberdan - Deželna palača) ter ob 17.15 z Opčin, Dunajska cesta (avtobusna postaja 39).

SKD TABOR vabi danes, 19. oktobra, na »Jesenski dan« s pohodom, kosilom, igrami ter družabnostjo, ob kostanjih in novim vinom. Po kosilu ex tempore za otroke. Zbirališče ob 10. uri v Prosvetnem domu. V primeru dežja bo pohod v nedeljo, 26. oktobra.

SPDT organizira danes, 19. oktobra izlet, z osebnimi avtomobili, na Snežnik (1796 m). Zbirno mesto bo ob 7.30 pred cerkvijo v Bazovici. V društvenim kombiju je še nekaj prostih mest. Vse informacije Vam nudi Livio - tel. 040/220155.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA obvešča izletnike, ki se bodo udeležili izleta v Ligurijo in Cinque Terre od srede, 22., do petka, 24. oktobra, da bo odhodavtobusa s sledečim urnikom: v sredo, 22. oktobra, ob 6. uri pred Tržaško kmetijsko zadrugo, ul. Travnik 10 - Industrijska cona; ob 6.10 na trgu v Boljuncu (pred marketom); ob 6.30 na bencinski črpalki OMV blizu Obrtniške cone v Zgoniku; ob 6.40 na bencinski črpalki AGIP v DEVINU na avtocesti. Obenem obveščamo, da so prosta se 4 mesta. Prosimo zamudnike, ki bi radi seudeležili izleta, da pokličejo v Zadrugo do najkasneje torka jutraj na št. 040-8990103 - Laura.

ITALIJANSKA USTANOVA ZA SPOZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE vabi na v nedeljo, 26. oktobra, na brezplačni kulturno-jezikovni izlet na Sočo in v dolino Trente. Obiskali bomo tudi muzej 1. svetovne vojne v Kobaridu. Izlet je namenjen vsem, ki znajo in se učijo slovenski jezik tudi preko drugih šol. Info.: na sedežu ustanove, ul. Valdirivo 30, tel. št. 040-761470, 040-366557 od 17. do 19. ure ali 338-2118453.

SK DEVIN začenja novo smučarsko sezono s trodnevnim izletom »Openday v Dolomiti« 6., 7. in 8. decembra v Sextenu s smučanjem na Helmu. Prijave in informacije na info@skdevin.it ali na 340 2232538.

Šolske vesti

LICEJ A.M. SLOMŠKA vabi starše na volitve predstavnikov v razredne sve-te in na roditeljske sestanke, ki bodo potekali v sredo, 22. oktobra. Potek srečanj: ob 17. uri zborovanja staršev po razredih in volitve razrednih predstavnikov, od 17.30 do 19.30 razgovor staršev s predmetnimi profesorji. Pričakujemo polnoštevilno udeležbo.

RAVNATELJ POKLICNEGA ZAVODA JOŽEF ŠTEFAN obvešča starše dijakov, da bodo potekale volitve za izvolitve predstavnikov staršev v razredne svete v petek, 24. oktobra, ob 17. uri. Sledil bo roditeljski sestanek.

Poslovni oglasi

PRODAM HIŠO+VRT V ŠEMBI-JAH (Ilirska Bistrica).
00386-41345277

GOSPA IŠČE DELO za pomoč starejšim.
3403919385

POTREBUJETE NEGO na domu bolnih, ostarelih ali pa tudi otrok? Tudi 24 ur.
00386-(0)31562880

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU preverja kandidate za delovno mesto odrskega delavca. Zaželjene izkušnje tudi iz tonske tehnike in razsvetljave.

Prijave sprejemamo do 20. oktobra 2008 na elektronski naslov tehnika@teaterssg.it

ali na naslov: Slovensko stalno gledališče, Ul.Petronio 4, 34141 - Trieste-Trst

TAJNICO s polnim delovnim urnikom zaposli servisno podjetje v Trstu. Humanistična univerzitetna diploma, znanje angleškega in slovenskega jezika, Office. Obvezni začetni stage. Življenjepis poslati na:
cv.trieste@libero.it

ŠPEDITERSKO PODJETJE IŠČE uradnika/co z izkušnjami v organizaciji pomorskega transporta in uradnika/co z izkušnjami v organizaciji cestnega transporta, oba z znanjem jezikov: angleščina, ruščina, jeziki bivše Jugoslavije. Kurikulum poslati na:

Uniontransit Srl - Via Monte Her-mada 6 - 34170 Gorizia/Gorica
antonella@uniontransit.it

PRI TEŽAVAH s krčnimi žilami in odprtimi ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezni Portorož.

Tel. 00386-31837218

Mali oglasi

IŠČEM DELO kot tajnica/uradnica z znanjem slovenščine, italijanščine, angleščine in hrvaščine, samo v jutranjih urah. Tel. 347-1542693.

KRAŠKO HIŠO (120 kv. metrov) s 60 kv. metrov ateljeja na parceli 948 kv. metrov, le 1 km oddaljeno od centra Sežane prodam. Tel. št.: 040-208084.

MALE ZLATE PRINAŠALCE (Golden Retriever) prodam ljubiteljem živali. Tel. 347-7657924.

NA OPČINAH, v mirnem in zelenem okolju, dajemo v najem lepo, moderno opremljeno (vključno z gospodinjstskimi aparati), komaj obnovljeno trosobno stanovanje, z balkonom-verando, garažo, parkiriščem in skupnim vrtom. Mobilni telefon +39 3289486440 ali +39 3282830671.

PRODAM STANOVANJE pribl. 65 kv.m v Tržiču v zaključni fazi gradnje. Pritličje, 2 svetli spalnici, kuhinja, prostorna dnevna soba s kopalnico, velika sončna in delno pokrita terasa (pribl. 160 kv.m), parkirni prostor v garaži, dvigalo. 173 tisoč evrov, primerno tudi kot investicija. Tel. 347-3404638.

PRODAM manjše opremljeno stanovanje v bližini ul. Orsera. Cena 98.000 evrov. Tel. 040 - 281107 ob urah kosila ali 320-4291333.

PRODAMO ZEMLJIŠČE »gozd«, 10.000 kv. m., pod Volnikom (blizu Efe), cena 23.000 evrov z možnostjo dogovora. Tel. 040-225654 ali 338-7281332 (Štoka).

GALERIJA RETTORI TRIBBIO 2
(Trg-Piazza Vecchia 6)
do 24. oktobra razstavlja
LIVIO MOŽINA

Čestitke

Danes praznuje 77. let naš **MARIO MILIČ**. Da bi njegov čoln življenja še naprej plaval v mirnih vodah, mu želita žena Geta in hčerka Marina z družino.

Družino Anne in Alexa je osrečil prihod malega **MIHAELA**. Iz srca jima čestitamo, novorojenčku pa želimo vse najlepše v življenju. Stric Drago, Nadja, Jessica in Aljoša

Danes **PULCE** in **PANDA** srčeci združita! Da bo »per tutta la vita« vama Martina in Tomaž želita!

Draga Ivana in Marko, iskrene čestitke ob srečnem rojstvu z željo, da bi vaju petje malih **MATEJA** in **MAJE** vedno razveseljevalo! Pevke Vesele Pomladi

Anno in Alexa je osrečil mali **MIHAEL**. Želimo mu polno sončnih dni, Anni in Alexu pa mirnih noči. Družini Doles in Primosi.

V Nabrežini gospa **MARICA** živi in visok 99-letni jubilej slavi! Čestitamo ji in ji voščimo še trdnega zdravja in dobrega razploženja vsi sosed, posebno pa Daniel in Eleonora.

Osmice

MARIO IN ONDINA GRUDEN sta odprla osmico v Samatorci, 17. Tel.: 040-229449.

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdolu je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.

OSMICO je odprl Škerk Boris v Praprotu. Tel. št.: 040-200156.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjevasi 7. Tel. 040-208375.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36.

OSMICO je odprl Srečko Štolfa, Salež 46. Tel. 040-229439.

OSMICO sta odprla Igor in Katrin v Gabrovcu 27. Vabljeni!

OSMICO sta v Mavhinjah odprla Franc in Tomaž Fabec. Obiščite nas. Tel. 040-299442.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM UŠAJ v Nabrežini št.8 je odprt od petka do vključno ponedeljka.
339-4193779

KMEČKI TURIZEM ŠVARA je odprt ob četrkih, petkih, sobotah in nedeljah.
Tel.: 040/200898

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VE-TS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Dobrodošel mali

Mihael!

Tvoj prihod nas je osrečil; mamici Anni in očku Alexu iskreno čestitamo, tebi pa želimo, da bi zrasel v pridnega in krepkega fanta!

Presrečni nono Igor, nona Edica in pranonni Amalija in Anica

Presenetil si nas v mrzli oktobrski noči. Vse polno sreče, ljubezni in zdravja voščimo malemu

Mihaelu

mamici Anni in očku Alexu pa želimo veliko mirnih noči

Presrečni nonota Srečko in Bruna, teta Irena in stric Paolo

Sedaj komaj čakava, da se bova s tabo igrala.

Mihael

pošiljava ti koš poljubčkov. Velik poljubček tudi teti Anni in stricu Alexu

Erika in Kristian

Dobrodošla

Eva

S tvojim prihodom si osrečila mamico Luciano in očka Mitjo, s katerima se tudi mi veselimo in jima veliko mirnih noči želimo nono Drago, nona Meri, teta Daniela in stric Miljenko

Dobrodošla

Maja in Matej!

Mamici Ivani in očku Marku čestitamo in želimo veliko veselih in srečnih trenutkov v podvojeni družini

vsi pri Aurori

Mali **Nathan** je osrečil Vihro, Williamam in Nedirja. Obilo sreče v življenju, mamici pa obilo potrpljenja, želimo vsi pri Tmediji!!!

Loterija 18. oktobra 2008												
Bari	33	63	74	14	38							
Cagliari	30	23	32	62	4							
Firence	58	76	46	29	71							
Genova	82	50	72	59	44							
Milan	8	68	41	14	46							
Neapelj	48	58	8	88	13							
Palermo	25	26	71	12	61							
Rim	90	27	64	78	88							
Turin	81	45	74	5	7							
Benetke	53	57	52	20	32							
Nazionale	63	70	88	39	74							

Super Enalotto Št. 126												
8	25	33	48	58	90	jolly	53					
Nagradni sklad							17.593.288,24 €					
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot							- €					
3 dobitnikov s 5+1 točkami							1.172.885,89 €					
135 dobitnikov s 5 točkami							19.548,10 €					
12.159 dobitnikov s 4 točkami							217,04 €					
405.979 dobitnikov s 3 točkami							13,00 €					

Superstar 63												
Brez dobitnika s 6 točkami							- €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami							- €					
Brez dobitnika s 5 točkami							- €					
52 dobitnikov s 4 točkami							21.704,00 €					
1.281 dobitnikov s 3 točkami							1.300,00 €					
19.171 dobitnikov z 2 točkami							100,00 €					
116.278 dobitnikov z 1 točko							10,00 €					
234.660 dobitnikov z 0 točkami							5,00 €					

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - Nadaljujejo se razprava o prihodnosti slovenskega šolstva

Preverjajo pozitivne in negativne posledice vertikalizacije

»Slovenska narodna skupnost se mora pri teh vprašanjih postaviti kot protagonist« - Novembra novo srečanje

Pred pomembnim korakom, kot bi bila vertikalizacija didaktičnega ravnanja iz ulice Brolo ter nižje srednje šole Ivan Trinko, bo treba pazljivo preveriti vse učnike tovrstne odločitve, iz dosedanjih ugotovitev pa je razvidno, da je pozitivnih več. Razprava o »plusih in minusih« združitve slovenskih vrtcev, osnovnih šol in nižje srednje šole pod eno samo ravnateljstvo je bila med središčnimi temami srečanja, ki je v organizaciji goriških tajništev SSO in SKGZ potekala v centru Lojze Bratuž.

Šlo je za drugo dejanje razprave o prihodnosti slovenskega šolstva, ki se je začela pred nedavnim s sestankom, ob priložnosti katerega sta krovni organizaciji povabili v KB Center ravnateljice Mihaelo Pirih, Sonjo Klanjšček in Elizabeto Kovic ter predstavnike šolskega sindikata, slovenskih konzult, SLORI-ja in zavodnih svetov. »Cilj teh pogovorov med šolniki in civilno družbo je iskanje skupnih stališč. Tokratno srečanje je bilo v primerjavi s prvim bolj analitično, dokončnih rešitev pa seveda še ni. Nad nami visi nedorečena šolska reforma; gotovo je, da moramo uveljaviti specifičnosti naše šole,« je povedal pokrajinski predsednik SSO Janez Povše, goriški predsednik SKGZ-ja Livio Semolič pa je podčrtal: »Vsi soglašamo s potrebo, da se slovenska narodna skupnost pri teh vprašanjih postavi kot protagonist. Ne moremo si privoščiti, da bi le pasivno izvajali odločitve drugih. Pripravljenost na sprejemanje odgovornosti dokazujemo ravno s tem, da smo začeli resno in suvereno razpravljati o prihodnosti šolstva.«

Med pogovorom so izpostavili pozitivne in negativne plati uvedbe slovenske večstopenske šole v Gorici. Kot je že med prvim srečanjem ocenjevala ravnateljica šole Trinko in ravnateljstva v ulici Brolo Elizabeta Kovic, bi bila vertikalizacija pozitivna, ker bi s tem dobili močnejšo in uglednejšo šolo. Leto bi se po številčnosti lahko kosala z italijanskimi - glede na letošnje vpise bi štela skoraj 700 otrok -, ob tem pa bi tudi zagotavljala kontinuiteto med različnimi šolskimi stopnjami, kar bi ne nazadnje omililo osip učencev pri prehodu z osnovne na nižjo srednjo šolo. Z vertikalno ureditvijo bi ena oseba bila popolnoma ali delno oproščena pouka in bi opravljala funkcijo ravnateljevega pomočnika, bolje pa bi bila razporejena tudi finančna sredstva. Tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič je povedal, da vertikalizaciji načelno ne nasprotuje, pozval pa je k previdnosti, saj bi v primeru, da bi združitve ne obrodila željenih sadov, ne bilo več poti nazaj. »Ni rečeno, da bi bilo doberdopsko izkušnjo možno enostavno prenesti na goriško stvarnost,« je povedal Prinčič in opozoril na teritorialno razpršenost tako velike večstopenske šole, ki bi ji ena sama oseba s težavo sledila: »Z združitvijo bi izgubili eno ravnateljsko in eno tajniško mesto. Ti sicer danes nista kriti, saj je morala Kovičeva prevzeti vodstvo obeh šol, v prihodnosti pa bi lahko dobili še enega ravnatelja.« Klanjščkova je v zvezi z vertikalizacijo ocenila, da bi bilo odločitev boljše sprejeti tudi na podlagi tega, kar bodo naredile ostale šole.

Dalje je tekla beseda o drugih posledicah, ki bi jih šolska reforma ministrice Mariestelle Gelmini lahko imela za slovenske šole na Goriškem. Zaradi zvišanja minimalnega števila učencev na razred bi na slovenskih osnovnih šolah na Goriškem takoj izgubili od sedem do osem razredov in vsaj dvakrat toliko učiteljev. Govori se tudi o tem, da bo prišlo do zaprtja šol z manj kot 50 učenci - med slovenskimi jih je kar nekaj - in o ukinjanju ravnateljstev, ki štejejo manj kot 300 učencev. Med te spadata tudi ravnateljstvo licejskega in tehničnega pola v ulici Puccini, o katerih pa vsi petkovi sogovorniki menijo, da bi ju bilo treba na osnovi raznolikosti višješolskih smeri nujno ohraniti. Razprava o šoli se bo v prihodnjih tednih nadaljevala. Novo srečanje je napovedano za prvi teden novembra; nanj bodo povabili tudi vodjo urada za slovenske šole pri deželnem šolskem uradu Tomaža Simčiča. (Ale)

S srečanja
o prihodnosti
slovenskih šol

BUMBACA

GORICA-ŠTANDREŽ Novo krožišče povzroča težave in zastoje

Novo krožišče, ki so ga s plastičnimi ovirami uredili na oširku Divisione Mantove med Gorico in Štandrežem, povzroča krajanom in avtomobilistom nasploh velike težave. Lastnik gostilne »Al sottopassagio« Oriano Hoban je pojasnil, da je zaradi uvedbe enosmernega prometa v ulici Del Carso doživel 70-odstotni upad gostov, sploh pa je povedal, da so na krožišču zastoji na dnevnem redu. Po njegovih besedah se pogosto dogaja, da ostanejo blokirani med avtomobili v vrsti tudi gasilci, policija in rešilna vozila. Hoban je že nekajkrat opozoril na težave občinsko upravo, ki doslej ni ničesar naredila, da bi jih rešila. Hoban bo zato skupaj z drugimi krajan prisoten na rajonskem svetu v Rojčah, ki bo pojutrišnjem ob 20.30. Na zasedanju bodo prisotni tudi mestni redarji in upravitelji, ki bodo prisluhnili zahtevam.

BUMBACA

GORICA - SKP in Kritična levica

Filmsko opozorilo na širjenje neofašizma

»V zadnjih letih so se v Italiji in tudi drugih državah porodile, razvile in razširile gibanja, združenja in stranke krajne desnice, ki gojijo, več ali manj ostro, neofašistično, rasistično in včasih celo neonacistično miselnost,« poudarjajo člani Stranke Komunistične prenove in Kritične levice ter nadaljujejo: »Številni so bili napadi, ki so jih te skupine izvedle proti priseljencem in levim aktivistom. Zgolj v letu 2006 so izvedli 19 napadov na socialne centre, med temi je bilo nekaj požigov in rušenj, in 21 napadov na protifašiste, od katerih je eden tudi umrl. Parlament in Berlusconijska vlada, vendar tudi parlamentarci in vlade zadnjih let, niso znali na primeren način omogočiti vključevanje priseljencev in družbo. Zaradi tega so se pojavili številni nesporazumi med italijanskimi državljani in priseljenici. Tudi te okoliščine so omogočale širjenje rasističnih idej in nasilnih dejanj. Poleg tega so v zadnjih letih desne in desnoredinske stranke, včasih pa deloma tudi levosredinske, omogočile rehabilitacijo fašistov, ki so se med drugo svetovno vojno borili proti partizanom.«

Člani Komunistične prenove in Kritične levice ugotavljajo, da veliko ve-

čino italijanskih državljanov širjenje nestrpnih in rasističnih idej ter neofašističnih in neonacističnih skupin ne prizadene. »Ljudje se ukvarjajo z vsakodnevnimi težavami, zato pa ne opazijo zaskrbljujočih sprememb v družbi. Zaradi tega želimo seznaniti javnost s hitrim širjenjem neofašizma, saj je treba v Italiji in še posebej med mladimi utrditi protifašistično miselnost. Odzvati se moramo takoj, zaveziti je potrebno ta pojav že ob nastajanju; preden bo prepozno, preden se nestrpnost in nasilje še bolj razbohotita,« pravijo člani Komunistične prenove in Kritične levice, ki v ta namen prirejajo predvajanje dokumentarnega filma »Nazirock«, ki ga je posnel Claudio Lazzaro, izdala pa založba Feltrinelli. Posebne pozornosti je vredna glasbena kulisa, s pomočjo katere postajajo sporočila mnogo razumljivejša. Film bodo predvajali v torek, 21. oktobra, ob 21. uri v Kulturnem domu v Gorici. Sledila bo razprava, med katero bodo posegli zgodovinarica Alessandra Kersevan, goriški občinski tajnik SKP Roberto Criscitiello in član vsedržavne koordinacije mladih gibanja Kritične levice Marko Nicolai. Vstop bo prost.

Člani slovenske konzulte z občinskimi svetniki in predstavniki slovenskih ustanov

BUMBACA

Od goriškega župana bodo zahtevali, da se jasno izreče o namenu, ki ga občinska uprava ima v zvezi s postavitvijo plošče Trubarju na Eckovi hiši na trgu Cavour. Odločitev za čimprejše srečanje z Ettorejem Romolijem so sprejeli predstavniki slovenskih organizacij, ki so se s slovenskimi občinskimi svetniki Silvanom Primosigom, Marilko Korsič in Alešem Waltritschem (Marinčič in Tabaj sta se opravičila) srečali v petek na goriškem županstvu.

»Z željo, da bi na Eckovo hišo namestili obeležje Trubarju, sem goriško upravo seznanil že pred meseci, še vedno pa nisem prejel odgovora. Zato smo na zadnji seji konzulte sklenili, da poiščemo drugo pot,« je povedal predsednik slovenske konzulte pri občini Gorica Ivo Cotič, ki je na petkovo sejo

povabil predsednika SKGZ Rudija Pavšiča, predsednik SSO Draga Štoko, goriški predsednici ZSKP in ZSKD Franko Padovan in Vesno Tomsič ter ravnatelj Kulturnega doma in centra Bratuž Igorja Komela in Franko Žgavec. »S prisotnimi smo se dogovorili, da zahtevamo formalno srečanje z županom, kjer se bo mogel jasno izreči v zvezi s Trubarjevim obeležjem. Ne razumemo namreč, zakaj bi občinska uprava ne podprla take pobude,« je povedal Waltritsch.

Jutri se bo vsekakor sestal pripravljani odbor, ki bo nato dal nalogo umetniku Davidu Faganelu, naj izdela osnutek Trubarjeve spominske table. »Odbor bo tudi začel razmišljati o programu, ki bo spremljal postavitve obeležja,« je dodal Cotič.

TURJAK - Umor

Jutri obravnava za potrditev pripora

Na goriškem sodišču je včeraj javni tožilec Fabrizio Suriano vložil zahtevo po potrditvi pripora treh oseb, ki so osumljene umora Eribera Lorenzettija. Direktorja goriškega zavoda INPDAP so ubili v sredo na njegovem domu v Turjaku: 63-letnik je izkrvavel, ker so ga zabodli z nožem v grlo.

Začetno so preiskovalci ubrali pot naročenega umora, po doslej zbranih indicijah pa zgleđa, da naj bi se nasilni napad sprevrgel v tragedijo. Lorenzettijeva žena, 61-letna Giuliana De Nigris naj bi namreč naročila bivšima sosedoma, nosečnici iz juga Italije Rosi Rambetti in mladeniču albanskega rodu Fatiou Rexetiju, da naj moža pretepetata. Zgleđa, da je De Nigrisova sosedoma, ki sta oba stara nekaj več kot dvajset let, izročila ključ stanovanja in jima dala tudi nekaj sto evrov.

Obravnava za potrditev pripora bo potekala jutri. Sodni zdravnik bo opravil obdukcijo na Lorenzettijevem truplu v torek dopoldne.

SREČANJE Z AVTORJEM

Enisa Bukvič

bosanska pisateljica

Predstavitve knjige

IL NOSTRO VIAGGIO

Identita' multiculturale in Bosnia Erzegovina

Projekcija »Izmedju istoka i zapada – Kaplja Jajce«

KULTURNI DOM GORICA (ul. I.Brass 20)
Ponedeljek, 20. oktobra 2008, ob 18. uri.

Pokrajina Gorica
Odborništvu za mir

Vabljeni!

GORICA - Dar liceju ob 500-letnici reformatorjevega rojstva

Trubarjevo obeležje čaka na predajo šoli

Proslava bo 30. oktobra v centru Bratuž - Nabirka še vedno poteka

Pavel Hrovatin med delom na Trubarjevem obeležju, ki ga ne bomo še razkrili

Kraški kipar Pavel Hrovatin je izdelal obeležje s Trubarjevo podobo, ki ga bodo namestili v predverje sedeža slovenskega licejskega pola v ulici Puccini. Na kamniti plošči iz petrovce in s krožnim vložkom iz sige je relief z znanim portretom slovenskega reformatorja, nanjo pa bodo vklesali še napis in letnici 1508-2008. Natanko ob Trubarjevi 500-letnici bo namreč slovenski klasični licej, ki po njem nosi ime, dobil tudi vidno zname-

nje, ki bo opozarjalo na to, da je posvečen avtorju prvih slovenskih tiskanih knjig in utemeljitelju slovenske pisne kulture. Istočasno na šoli potekajo priprave na proslavo, med katero bo obeležje izročeno liceju. Zanj je dal pobudo Sindikat slovenske šole, ki je sprožil nabirko denarja predvsem med nekdanjimi dijaki in profesorji, v sklad pa lahko prispeva prav vsakdo, ki se mu zdi - tako kot nam -, da gre za hvalevredno dejanje.

Proslava s predajo obeležja in hkrati eden od vrhuncov Trubarjevega leta na Goriškem bo v četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Ljube Bratuž. Zaznamoval jo bo Trubarjev rek »Dobra sejmena za sebo pustimo«, ki se bo odražal v dogajanju na odru. Vanj bo uvedel zbor Musicum, sledil bo krajši prizor s prikazom Gorice iz leta 1563, ko se je slovenski reformator odločil, da bo na Goriško prišel pridigati. Ob ponovni pevski točki bo stekel recital dijakov, ki bo osredotočen na pomen, ki ga je Trubar polagal na izobrazbo. Na to temo bo uglasen tudi osrednji govor Igorja Grdine, zgodovinarja in poznavalca reformacije na Slovenskem. Sledila bo svečana izročitev Trubarjevega obeležja, prireditev pa bo s pesmijo sklenil licejski oktet. Obeležje bo nameščeno v predverje šole kasneje, za kar bo poskrbela goriška pokrajina, ki vzdržuje šolsko poslopje. Poudarek pa za služi še to, da bodo v sodelovanju s semeniško knjižnico iz Gorice pred začetkom proslave ponudili na ogled dragocena izvoda Dalmatinove Biblije in Trubarjeve knjižice Ta celi katekizem inu psalmi iz leta 1595.

Kamniti monolit s Trubarjevim reliefom čaka na predajo v Hrovatinovi delavnici na Tržaškem Krasu, nabirka pa je še vedno v teku in bo dobrodošel prav vsak prispevek. Sindikat slovenske šole je v ta namen odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadrugi banki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedajski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089).

SOVODNJE - Občni zbor kulturnega društva

S pomlajenim odborom novim izzivom naproti

Želja po tesnejšem sodelovanju s članicami in dodatna pomladitev odbora sta bili vodilo občnemu zboru kulturnega društva Sovodnje, ki je na nedavni skupščini članov izvolilo nov odbor. Srečanje je po ustaljeni navadi in statutarnih pravilih obsegalo najprej pregled delovanja in finančnega stanja društva. Predsednik Erik Figelj je v svojem poročilu izrazil zahvalo vsem sodelavcem, s katerimi je v vseh mandatih doslej delil težave in uspehe. Med slednje spada nedvomno ustanovitev otroškega zbora in mladinskega odseka, ki sta v minuli sezoni dala novega elana celotnemu delovanju društva. Otroški zbor šteje več kot dvajset malih pevcev in je s pevovodjo Jano Drašič ter izredno dragoceno pomočjo staršev v eni sami sezoni dosegel lepe rezultate.

Na pevskem področju delujejo že 28. sezono Sovodnjska dekleta, ki bodo, kljub letošnji neprijetni usodi, nadaljevala po svojih močeh in oblikovala kulturno podobo v sklopu matičnega društva. Delovanje mladinskega odseka se je v tem letu znatno okrepilo. Skupina mladih, ki se je na novo zbrala pred dvema letoma, je prve znake utrjenosti odpravila z gledališko igro, ki so jo sami zrežirali in uprizorili meseca maja ob zaključni predstavi otroškega zbora. Mladi so pridobili na samozavesti in se zdaj z obnovljenim navdušenjem pripravljajo na novo sezono. Manj ponudbe je bilo doslej za nižje šolce, kar želijo nadoknaditi letos s sestavo nove gledališko-rekreativne skupine, v kateri naj bi dijaki z lastnimi močmi in mentorstvom Maje Devetak in Anne Roversi odigrali gledališko predstavo. Med negativne podatke zadnjega mandata sodi prekinitev delovanja balinarskega odseka, ki je še do deset let nazaj zbiral na desetine navdušenih igralcev. Veliko napora in organizacijskih sposobnosti zahtevajo pustne prireditve, pri katerih je sovođensko društvo ne le sestavni del glavnega prireditelja društva Karnival, pač pa tudi gostitelj pustnega praznovanja z vsem, kar spada zraven. Društvo je nadalje vlo-

žilo veliko truda v organizaciji raznih pevskih revij, koncertov, izletov, praznikov, razstav in drugega, redno pa sodeluje tudi z občino in banko.

Pri tako obširnem delovanju je nujno potrebna pomoč čim širšega kroga ljudi, sicer bo društvo prisiljeno omejiti program, je še dodal Figelj. Ta je tudi glavni razlog daljšega seznama odbornikov, ki so bili ob koncu soglasno izvoljeni z dvigom rok. To so Ivana Butkovič, Romina Cijan, Patricija Cingerli, Maura Devetak, Nadja Devetak, Erik Figelj, Denis Galiussi, Gvido Kovč, Petra Maronese, Katja Ožbot, Edi Pelicon, Erika Pelicon, Rudi Petejan, Anja Petrovič, Luka Pisk, Karin Tommasi in Ladi Tomsič. Nadzorniki bodo Patricija Batistič, Zlatka Pelicon in Emil Tomsič. Na prvi seji, ki je sledila občnemu zboru, so izvolili novo vodstvo. Erik Figelj bo še naprej predsednik, pomagali mu bodo podpredsednik Ladi Tomsič, tajnica Anja Petrovič, blagajnik Edi Pelicon in gospodar Denis Galiussi, vsaka skupina pa bo imela svojega referenta. Predsedniškemu poročilu je sledil podrobnejši opis vseh pobud, ki so bile izvedene v lanskem letu, blagajnik pa je orisal finančno sliko. Med pozdravi gostov naj omenimo poseg občinske odbornice za kulturo Alenke Florenin in predsednice ZSKD za Goriško Vesne Tomsič, voščila novemu odboru pa so izrazili tudi predstavniki sorodnih skupin, ki delujejo na občinskem teritoriju. Odbor se je že lotil dela; tako bo v četrtek, 23. oktobra, ob 20.30, prva seja o pustu 2009, na kateri bodo izbirali temo za voz. Srečanje je odprto vsem vaščanom, ki bi radi sodelovali.

ERIK FIGELJ

BUMBACA

PROMET - Slovenske avtoceste

V Italiji prodali 80 tisoč vinjet

Na eBayu jih prodajajo tudi po en evro

Kljub različnim mnenjem o smiselnosti in upravičenosti vinjet, ki jih je Slovenija za osebna vozila na hitrih cestah in avtocestah uvedla 1. junija, so v Družbi za avtoceste Republike Slovenije (DARS) z rezultati zadovoljni. Kot so sporočili iz tamkajšnje službe za stike z javnostmi, je glavna prednost vinjet povečanje pretočnosti prometa na avtocestah, saj na cestninskih postajah ne prihaja več do zastojev. V preteklih letih je bilo to še posebej očitno v poletnih mesecih, ko so nastajale večkilometrskelone. Ker se je z uvedbo vinjet veliko osebnega prometa z lokalnih in regionalnih cest preselilo na avtoceste, se je bistveno povečala tudi prometna varnost, saj so avtoceste kljub večji hitrosti bistveno varnejše, kar se že odraža v manjšem številu prometnih nesreč s hudimi telesnimi poškodbami in smrtnimi žrtvami.

V zvezi s prodajo vinjet v Italiji so na Darsu povedali, da so jih do zdaj prodali skupaj okrog 80 tisoč, poleg italijanskih uporabnikov pa so jih kupovali tudi vozniki, ki so skozi Italijo potovali v Slovenijo iz drugih držav. Poudarili so tudi, da je bilo italijanskim kupcem veliko vinjet prodanih na mejnih prehodih v Sloveniji. Na vprašanje, kakšen je bil odziv italijanskih voznikov na uvedbo vinjet, pa so odgovorili, da s temi informacijami ne razpolagajo. Tudi podatkov o tem, koliko Italijanov je bilo med kršiteljev, ki so po slovenskih cestah vozili brez vinjet, ni mogoče dobiti, ker evidence ne vodijo na podlagi narodnosti. Do konca septembra so Darsovi cestninski nadzorniki izdali skupaj 9008 plačilnih nalogov kršiteljem. K tej številki pa je treba dodati še tiste, ki so jih kaznovali ostali prekrškovni organi; policija, carina in prometni inšpektorat. Kmalu po uvedbi vinjet so se na spletnem portalu Ebay pojavile ponudbe, v katerih so se vinjete prodajale tudi po en sam evro. Na Darsu so povedali, da so s tovrstno prodajo seznanjeni in da ne gre za vinjete, ki bi bile že uporabljene, saj se tiste, ki so nalepljene na pravi način, pri odstranitvi raztrgajo. Vsekakor so poostrili kontrolo nad tem, ali so vinjete nalepljene na vetrobransko steklo z originalnim lepilom, tiste voznike ki so vinjeto sicer imeli, pa ni bila nalepljena, pa so prav zaradi tega pojava začeli obravnavati kot kršitelje, saj so jim pred tem izrekli zgolj opozorila.

Do konca septembra 2008 so prodali skupaj 2,1 milijonov vinjet in s tem ustvarili 61,5 milijonov evrov prilivov

(brez DDV), kar je nad načrti in pričakovanji. Zgodba o uspehu pa ima tudi svojo temno plat. Evropska komisija je namreč Slovenijo v začetku oktobra opozorila, da z veljavnim sistemom vinjet nepravilno obravnava tuje državljanke, ki slovenske avtoceste uporabljajo le občasno. Po mnenju Bruslja bi bila rešitev v tem, da Slovenija uvede tudi sedem oziroma desetdnevne vinjete, v nasprotnem primeru se lahko vse skupaj konča na Sodišču evropskih skupnosti. Janez Janša je v začetku tega tedna povedal, da bo skoraj zagotovo treba uvesti tudi vinjete za krajši čas od pol leta, a najverjetneje šele s prihodnjim letom. Po ocenah poznavalcev naj bi se vinjete (za polletno je bilo treba odšteti 35 evrov, letna pa bo stala 55 evrov) v prihodnjem letu podražile, zato priporočajo, da jih vozniki kupijo čimprej. Letne vinjete bodo naprodaj od 15. novembra dalje.

Nace Novak

ZDRAVŠČINE Danes odprtje razstave starih razglednic

Na sedežu vase skupnosti v Zdravščinah bodo danes ob 11. uri odprli razstavo z naslovom »Saluti da Sdraussina«. Prireditev sodi v niz pobud ob skorajšnji vrnitvi izvirnega imena naselju, ki je od leta 1923 uradno poimenovano Poggio Terza Armata.

Razstavo, ki bo odprta do nedelje, so pripravili sodelavci kulturnega krožka »Sdraussina«. Na ogled bodo fotografski posnetki kraja pred in po prvi svetovni vojni, razne listine in načrti. Na ogled bodo tudi dela slikarskega ex tempore, ki so ga priredili prejšnjo nedeljo. Razstava bo na ogled tudi v prihodnjem tednu, in sicer jutri, v sredo in petek med 17. in 19. uro. V petek, 24. oktobra, ob 20.30 bo o zgodovini kraja govoril Dario Mattiussi.

V nedeljo, 26. oktobra ob 11. uri bodo odkrili novo krajevano tablo, kjer bošta poleg uradnega imena še izvirni imeni Sdraussina in Zdravščine.

ŠTMAVER - Vsestransko angažirana domačina praznujeta jubilej

Pred petdesetimi leti sta se vzela Jolanda Devinar in Slavko Feri

Osemnajstega oktobra leta 1958, natanko pred petdesetimi leti, sta si v štmavski cerkvi obljubila večno zvestobo Slavko Feri in Jolanda Devinar. Ženin in nevesta sta bila sovaščana. Njihov prvi skupni dom je bil na ženinovem domu na Gropajšču. Tam sta tudi povila svoje tri otroke Valentino, Joška in Laro. Mlad par je z otroki še nekaj let živel na Gropajšču, tokrat na svojem, v mali hišici na robu gozda. Na to obdobje jih vežejo lepi spomini, ko so z »lambretto« ob nedeljah zahajali k maši. Po Štmavru se je takrat vila še bela cesta. V tistem obdobju sta Slavko in Jolanda izmenično hodila delat v tekstilno tovarno v Podgoro. Kasneje je Slavko dobil službo v tovarni Vouk, kjer je delala večina Štmavercev, vse do zaslužene upokojitve. Družina Feri si je dokončni dom ustvarila tik ob štmavski cerkvi. Slavko je v vasi vsem poznan kot dober pravi tenor. Aktiven je že od samega začetka v domačem moškem pevske zboru in je za dolgoletno delovanje prejel tudi zlato Gallusovo značko. Poleg tega pa je tudi izreden pritkrivalec. Jolanda že več desetletij skrbi za čiščenje in krašenje domače cerkve. Oba pa sta tudi aktivna člana kulturnega društva Sabotin. Jolanda je pravi steber v društveni kuhinji. Njene omake in predvsem domači štruklji so poznani daleč naokrog. Želimo jima še na mnoga zdrava in srečna leta. (nk)

Jolanda Devinar in Slavko Feri 18. oktobra 1958

GORICA - Koncert v okviru festivala »Canzoni di confine - Pesmi ob meji«

Prepletanje jezikov, narečij in ljudskih napevov

Nastopili pevci s Sicilije, iz Umbrije in Karnije - Kreslin v ritmih tarantelle

Namen festivala »Canzoni di confine - Pesmi ob meji« je povezovanje glasbenikov različnih narodnosti, jezikov in narečij. Ob tem pa je velik poudarek organizatorjev tudi na kakovosti umetnikov, ki jih nastopajo na festivalu. V tem okviru se je v četrtek v Kulturnem domu v Gorici zvrstil drugi večer letošnjega festivala, ki je popolnoma izpolnil pričakovanja ljubiteljev ljudske glasbe. Na odru so se predstavili Mario Incudine s Sicilije, Lino Straulino iz Karnije, Lucilla Galeazzi iz Umbrije, ki že več kot 20 let živi v Rimu, in slovenski kantavtor Vlado Kreslin. Glasbenike sta spremljala sicilska glasbena skupina Terra in orkester glasbene akademije Naonis iz Vidma pod vodstvom dirigenta Valterja Sivilottija. Vsak glasbenik se je občinstvu predstavil s repertoarjem v lastnem narečju ali jeziku. Za aranžmaje pesmi sta poskrbela Valter Sivilotti in Mario Incudine, ki sta z vokal kitar, madol, piščal, tolkal, violin in drugih godal mediteransko obarvala večer.

Uvodoma sta občinstvo pozdravila Edoardo De Angelis v imenu združenja Canzoni di confine in ravnatelj Kulturnega doma Gorica Igor Komel. Slednji je izpostavil vlogo festivala in poudaril priložnost za slovenske glasbenike, da se uveljavijo tudi v širšem italijanskem prostoru. Četrtek večer je bil vključen tudi v niz koncertov Across the border. Pri tem je ravnatelj Komel izpostavil, da pobuda Across the border ni samo glasbeni trenutek, temveč tudi solidarnostni moment.

Koncert je uvedel energični glasbenik iz Sicilije Mario Incudine, za njim pa je nato na oder stopil Lino Straulino. Kantavtor iz Karnije se je med drugim predstavil s svojimi baladami Zornade di ploe, Benedet in pan ter Fasin un Cjant, ki je med občinstvom doživela izreden odziv. Veliko odobravanje je požela tudi lanska dobitnica prestižne nagrade Tenco Lucilla Galeazzi. Umetnica se je predstavila z repertoarjem, ki zajema tako iz ljudskega izročila iz rojstne Umbrije kot tudi iz rimskih ljudskih napevov. Lucilla Galeazzi je prepričala s svojim prodornim glasom in sproščenim nastopom. Četrtek večer je bila tudi priložnost, da se pesmi Vlada Kreslina spozna v drugačni luči. Vrskanje in jok, Magdalna vpije, Namesto koga roža cveti in Dekle moje so zaživele v novi preobleki in tudi občasni ritmi tarantelle. V vrtincu doživetih nastopov so se glasbeniki vrstili na odru, večer, ki ga je povezoval rimski kantavtor Edoardo De Angelis, pa je zaključil skupni nastop s Kreslinovo Igrala je, igrala.

Festival »Canzoni di confine - Pesmi ob meji« od leta 2002 organizirajo zdru-

Vlado Kreslin med nastopom v Kulturnem domu

BUMBACA

ženje Canzoni di Confine, Kulturni dom Gorica in kulturna zadruga Maja. V šestih letih se je občinstvu predstavilo več slovenskih, italijanskih in furlanskih kantavtorjev, ki so nato tudi nadaljevali z glasbe-

nim sodelovanjem. Ob goriškem večeru, se je letošnji festival dotaknil še Pordenona in Fagagne, včeraj se je s koncertom ob 21. uri zaključil v občinskem avditoriju v Majanu v videmski pokrajini. (pg)

GORICA - Enisa Bukvič v Kulturnem domu

Solidarnostna akcija in predstavitev knjige

»Kdor takoj pomaga, dvakrat pomaga« je bilo geslo goriškega Solidarnostnega odbora, ki je aktivno deloval v času vojne v Sloveniji oz. Jugoslaviji. Še posebej se je angažiral s solidarnostnimi akcijami za pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine, ki so bili nameščeni v raznih begunskih centrih v Sloveniji.

Pred dnevi je članom zadruga Maja Enisa Bukvič iz Rima, članica združenja bosanske diaspore v Italiji, poslala po elektronski pošti prošnjo Mejre Mulalič iz Tuzle, matere dveh otrok, ki so ji ugotovili anevrizmo sprednje komunikantne arterije. Zahtevno operacije v Bosni ne morejo opraviti, zato bi se morala Mulaličeva zdraviti na Madžarskem, kjer kirurški poseg stane preko devet tisoč evrov. Člani zadruga Maja so se takoj vključili v solidarnostno akcijo in že na četrtek koncertu v goriškem Kulturnem domu začeli zbirati prostovoljne prispevke. Akcija se bo nadaljevala tudi jutri, ko bo gostja Srečan z avtorji ravno Enisa Bukvič, ki ji bodo ob zaključku večera tudi uradno oddali nabrana sredstva. Bukvičeva je rojena v Bjelem Polju v Črni gori. Diplomirala je na Univerzi v Sarajevu in se nato specializirala v Rimu. Ima bogate delovne izkušnje, še posebej na področju znanstvenega raziskovanja in sodelovanja z nevladnimi organizacijami. Od leta 1998 živi in dela v Rimu. V Kulturnem domu bo predstavila knjigo »Il nostro viaggio - Identità multiculturale in Bosnia Erzegovina« (Naše potovanje Multietničnost Bosne in Hercegovine), v kateri izpoveduje svoje notranje potovanje v iskanju nove identitete in tragični prehod iz nekdanje multikulturne enotne Jugoslavije v vojno in genocid.

Prispevke za Mejro Mulalič sicer zbirajo v uradu Kulturnega doma v Gorici. Denar je mogoče nakazati tudi na bančni račun Mulalič Mejra - Raiffeisen bank dd - Tuzla - Bosna in Hercegovina - št. 1610250000000047 09250364262. (ik)

Obrazci za skrutinatorje

Občinska svetnica SSK Marilka Koršič sporoča, da je na volilnem uradu goriškega županstva na razpolago obrazec s prošnjo za skrutinatorja oz. predsednika volišča. Koršičeva, ki je članica volilne komisije na goriški občini, pojasnjuje, da bodo prošnje dodane seznamu tistih, ki so se že javili prejšnja leta. Občinska uprava črpa iz teh seznamov imena skrutinatorjev in dolča predsednike volišč. Občani, ki bi radi bili predsedniki volišč, imajo čas za vložitev prošnje do konca oktobra, tiste pa, ki jih zanima mesto skrutinatorja, lahko prošnje oddajo do konca novembra.

Čezmejni Limes

V vinoteki v Krminu poteka 12. izvedba degustacijske razstave »Zvrsti v svetu«. Danes ob 11.30 bo krstna degustacija mednarodne zvrsti Limes; gre za vino, ki je pridelano iz grodja z obeh strani meje. Zamisel se je rodila pred časom in je bila vključena v čezmejni evropski projekt Valo-PT, danes so vino prvič ustekleničili. Degustacijo bosta vodila mlada vinogradnika Martin Figelj in Kristian Keber.

Koncert v čast Tavanu

V kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo danes ob 18. uri zborovski koncert ob 85-letnici Luigija Tavana, predsednika inštituta za versko in socialno zgodovino. Koncert bo v okviru predstavitve druge izdaje Tavanove knjige »La diocesi di Gorizia 1750-1947« (Goriška škofija 1750-1947). Nastopila bosta zbora Lojze Bratuž in Ars Musica.

Brezplačni pregledi

Družba Petrol v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije tudi letos prireja akcijo »Brezhibno vozilo - varno vozilo«. Namen akcije, ki bo trajala do 15. novembra, je ustrezna in pravočasna priprava vozila na zimsko sezono. Usposobljene ekipe strokovnih sodelavcev vsak dan na izbranih bencinskih servisih od 14. do 20. ure brezplačno pregledujejo stanje pnevmatik, hladilne tekočine, motornega olja, luči in akumulatorja. Tehnično primernost vozil bo mogoče preveriti na Petrolovih servisih na Ajševici 21. oktobra in v Šempetru pri Gorici 24. in 25. oktobra. (nn)

GORICA - V torek predstavitev v KB Centru

Okusi Krasa

V četrtek, 23. oktobra, prvi goriški večer v gostilni Pri Luni

Oktober je mesec, ko se začenja uspešna pobuda SDGZ-ja z imenom Okusi Krasa. Mesec degustacij dobrot kraških restavracij že nekaj let vključuje tudi Posebna večera bosta potekala tudi v gostilni restavraciji Rosenbar v sredo, 29. oktobra, in pri Devetakovih na Vrhu v ponedeljek, 3. novembra.

Podrobnosti goriške in sploh celotne ponudbe letošnjih Okusov Krasa bomo kot že omenjeno lahko odkrili v torek, 21. oktobra, ob 18.15 ob prisotnosti predsednika goriške SDGZ Karla Devetaka in koordinatore Okusov Davorina Devetaka. Letošnji niz poteka v znamenju domačih zelišč in njih uporabe v kraški kuhinji, zato bo poleg programa SDGZ v sodelovanju s knjižnico Damirja Feigla predstavilo tudi knjigo sodelavke pobude Vesne Guštin Grilanc z naslovom Beri, beri rožmarin zeleni (Kraška zelišča v ljudski tradiciji). Na tokrovi predstavitvi bodo prisotni tudi drugi goriški, v pobudi vključeni subjekti, in sicer pekarna Claudio Cozzutti, trgovina s tipičnimi dobrotami Mosetti ter goriška člana konzorcija vina Kras Rubijski Grad in Castelveccchio. (aw)

Prvi poseben večer na Goriškem bo v gostilni Pri Luni v ulici Oberdan že v četrtek, 23. oktobra, (in ne novembra, kot jo je tiskarski skrat zagodel v brošuri) ob 20. uri. Posebej pripravljen jedilnik bodo

spremljala vina in kramljanje vinogradnikov Igorja Erzetiča iz Krmina s posestva Branko ter Joška Renčla iz Dutovelj. Posebna večera bosta potekala tudi v gostilni restavraciji Rosenbar v sredo, 29. oktobra, in pri Devetakovih na Vrhu v ponedeljek, 3. novembra.

Podrobnosti goriške in sploh celotne ponudbe letošnjih Okusov Krasa bomo kot že omenjeno lahko odkrili v torek, 21. oktobra, ob 18.15 ob prisotnosti predsednika goriške SDGZ Karla Devetaka in koordinatore Okusov Davorina Devetaka. Letošnji niz poteka v znamenju domačih zelišč in njih uporabe v kraški kuhinji, zato bo poleg programa SDGZ v sodelovanju s knjižnico Damirja Feigla predstavilo tudi knjigo sodelavke pobude Vesne Guštin Grilanc z naslovom Beri, beri rožmarin zeleni (Kraška zelišča v ljudski tradiciji). Na tokrovi predstavitvi bodo prisotni tudi drugi goriški, v pobudi vključeni subjekti, in sicer pekarna Claudio Cozzutti, trgovina s tipičnimi dobrotami Mosetti ter goriška člana konzorcija vina Kras Rubijski Grad in Castelveccchio. (aw)

SOVODNJE - Leopolda Ožbot vd. Zavadlav

Hvaležen spomin na mater in domačinko

V Sovodnjah se s hvaležnostjo spominjajo Leopolda Ožbot vd. Zavadlav, ki so jo na poslednjo pot pospremili februarja letos in bi jutri dopolnila svojo 82. leto starosti. V vasi je bila cenjena, praznina, ki jo je za sabo pustila, pa zeva predvsem v družini. Ker se je nismo primerno spomnili ob smrti, ji danes posvečamo krajši zapis.

Leopolda Ožbot - Poldka za domače - je bila rojena 20. oktobra 1926 v Ruppi, v družini gostilničarjev. Oče ji je bil Ivan, mati pa Leopolda, tako kot Poldka, ki je bila zadnja izmed štirih otrok. Leta 1948 je stopila v zakon z domačinom Alojzom Zavadlavom, eno leto kasneje pa sta se skupaj preselila v Sovodnje, kjer sta si uredila dom in ustvarila družino. Rodili so se jima trije otroci - Nadja, Boris in Janka, ki jim je mama Leopolda namenjala svoje najboljše sile in jih z materinsko predanostjo polagala na prvo mesto svojih skrbi še posebno v času najtežjih preizkušenj. Mož Alojz je umrl leta 1984.

Doma in v vasi se je spominjajo kot dobro, skromno in ljubeznivo žensko. Bila je občutljiva do vseh, znala je vsakomur

LEOPOLDA OŽBOT VD. ZAVADLAV

prisluhni in je za sogovornika vedno imela prijazno besedo. Za hčeri in sina ni bila samo mati, temveč tudi prijateljica, na katero so lahko zmeraj računali. Odlikovala sta jo obenem modrost in izreden spomin. Zaradi teh lastnosti se je s hvaležnostjo spominjajo vsi, ki so jo poznali. Tih je odšla 23. februarja letos; za njene domače je bil sivi in mrzli februarjski dan posebej boleč.

Spomin nanjo bodo obudili jutri, ko bi Poldka praznovala rojstni dan. Ob 19. uri bo zanjo darovana maša v sovođenjski župnijski cerkvi.

GORICA

Na odru blišč in beda Lešandrink

Čez dober teden dni si bomo tudi v Gorici ogledali gledališko delo »Trieste-Alessandria Embarked - Štorja od Lešandrink«. Gre za prvo odsko postavitev zgodbe, ki govori o Lešandrinkah, primorskih lepih Vidah, ki so morale po sili razmer odhajati s trebuhom za kruhom v bogati Egipt. O sami igri smo na kratko pokrاملjali z avtorico in režiserko odrskega dela Nedo Rusjan Bric. Povedala nam je, da je osnovo za glavnino igre našla v pismih none Felicite Peric, tu di Aleksandrinke. Režiserka Neda Rusjan Bric nam je o pojavu Aleksandrink, ki je zaznamoval številne družine spodnje Vipavske, še povedala, da se je odhajanje čez morje širilo iz roda in rod kot kužna bolezen. V svoji pripovedi nam je Bričeva še dejala, da so za zaščito deklet pred trgovino z belim blagom leta 1898 ustanovili Frančiškanski azil, kjer so dekleta dobivala vsakovrstno pomoč. Kljub temu pa je doma naraščala nestrpnost do odhajanja v Egipt. Predvsem so bili domači župniki tisti, ki so opozarjali, da dekleta imajo preveč nevarne prostosti, da se ponekod odrekajo krščanskemu življenju in da pozabljajo na dom in na drage, ki so jih doma zapustile. Ni bilo redko, da so jim vtisnili pečat »grešnosti«, ki so ga nosile vse življenje. Ko so se vračale domov, so jih pričakovala namigovanja in zavist. Njihov socialni status se je sicer izboljšal, toda njihovi otroci jih niso več poznali, morda pa jim niso zaupali. Poleg tega so se iz svetovljanske Aleksandrine vrnile v slabo razvito in večkrat nazadnjaško kmečko okolje. V Egiptu so bile spoštovane, govorile so več jezikov, oblačile in obnašale se kot »gospa«, doma pa so se morale znova privaditi na trdo kmečko delo in na vaško okolje. Nič bolje se ni godilo tistim, ki so ostale v prekomorski deželi. V veliki večini primerov niso imele ne prihrankov, ne pokojnine in ne socialnega in zdravstvenega zavarovanja. »Potrpeti, delati, živeti in varčevati za domače«, je bilo njihovo vodilo. Ko pa ni bilo več egiptovskih cekinov, so nanje tudi domači pozabili. Seveda vse zgodbe se niso končale tako nesrečno. Mnoge zdomke so resnično izboljšale svoje življenje in življenje svojih otrok, ne samo iz materialnega vidika, pač pa tudi zaradi bogatih življenjskih izkušenj, ki so jih pridobile, je o Lešandrinkah še povedala režiserka Neda Bric.

Neda Bric s še tremi igralkami tudi nastopa v igri, ki ji ton daje tudi domiselna scena. Ozadje prizorišča opredeljuje polkrožni zaslon, s projekcijo odprtega morja z daljnim obzorjem, ki pričara občutek potovanja z ladjo. Kot napovedano nas bodo »Lešandrinke« obiskale v ponedeljek, 27. oktobra. O njihovem potovanju, stiskah, blišču in bedi nam bodo pripovedovali v Kulturnem domu. Na ladjo se bodo gledalci »vkrkali« ob 20.30 uri. (vip)

Na Kromberku jubilej Dorice Makuc

Goriški muzej organizira na gradu Kromberk prireditve ob 80-letnici Dorice Makuc. Pogovor s publicistko, režiserko in scenaristko bo vodila Marija Mercina. Pozdravno besedo jubilanke in občinstvu bo imela novogoriška podžupanja Darinka Kozinc. Dogodek bo v torek, 21. oktobra, ob 20. uri. (km)

Sabotin 24. - 25. - 26. oktobra 2008

19. Jesenski pohod na Sabotin

Petek, 24. oktobra - ob 20.30 - Na sedežu društva v Št mavru, Znarišče 4

Predstavitve publikacije: **Erika JAZBAR - Zdenko VOGRİČ**
GORICA - VODNIK PO MESTU IN PO SLEDOVIH SLOVENSKE PRISOTNOSTI
 Predstavitve razstave: **Zdenko VOGRİČ - FOTOGRAFIJE**
 Povezuje večer in se pogovarja z avtorji: **Slavica RADINIA**
 Nastopata:
Dekliška vokalna skupina "BODEČA NEŽA" - zborovodja: **Mateja ČERNIC**
MPZ "ŠTMAVER" - zborovodja: **Nadja KOVIC**

Sobota, 25. oktobra - ob 20.30 - Na sedežu društva v Št mavru, Znarišče 4

Nastop: **MPZ "ŠTMAVER"**, zborovodja: **Nadja KOVIC**
 VEČER POEZIJE: **"POSOČJE - ISONTINIA"**
 Pesniki: **Dario MARANGOTTO** in **Tomaž VETRIH**
 Klasična kitara: **Leone GAIER**
 DIAPOZITIVE fotograf **Tullio MAREGA**

Nedelja, 26. oktobra - 19. JESENSKI POHOD NA SABOTIN

ob 8.30 Zbirališče na mostu Sabotinske ceste
 ob 9.00 Odhod
 ob 10.30 Sv. Maša v cerkvi sv. Valentina
 ob 12.30 Družabnost s kosilom in kostanjem na sedežu društva v Št mavru

Vabljeni!

v sodelovanju s Zveze Slovenske Katoliške Prosvete • Centrom za arheološke in zgodovinske raziskave na Goriškem - CRASG
 Zupnijo Sv. Maura in Silvestra • Goriško Mohorjevo Društvo • Civilno Zaščito občine Gorica

Goriški Lok
klepetalnica

JEZIK NA ROBU

*Miran Košuta in
Matejka Grgič*

**Četrtek, 23. oktober
ob 18. uri**

KBcenter

Razstave

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova; do 31. oktobra od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro, od 3. novembra do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

V GOSTILNI KORSIČ v Števerjanu bo do konca oktobra na ogled razstava slik Renata Elie na temo trgatve.

Koncerti

ZA VEČERNE KONZERTE kulturnega združenja Rodolfo Lipizer iz Gorice je v teku nakup novih abonmajev; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO NIŽJE SREDNJE ŠOLE IVAN TRINKO v Gorici sporoča, da bodo v ponedeljek, 20. oktobra, potekale na šoli v ulici Grabizio volitve za obnovo razrednih svetov, in sicer od 17. ure dalje. Ob tej priložnosti bodo razredni koordinatori predstavili staršem razrede. Starše pozivajo, naj se ponedeljkovih volitev polnoštevilno udeležijo.

Izleti

AKŠD KREMENJAK IN KS SKUPNOST SELA NA KRASU prireja danes, 19. oktobra, 13. krožni pohod Sela na Krasu-Jamlje-Sela na Krasu. Ob 9.30 bo vpisovanje v Selah, ob 10. uri štart, ob 11. uri malica v Jamljah, ob 13. uri kosilo v Selah, ob 14. uri igre.

SPDG priredi danes, 19. oktobra, v okviru tradicionalnega praznika kostanja pohod do Štekarjeve domačije na Valerišču v sklopu Kekčeve poti in kolesarsko vožnjo po Brdih. Odhod s parkirišča pred športno halo v Podgori ob 10. uri; informacije na tel. 333-1581015 (Dino Paulin) in tel. 0481-882328 (Marko Lutman) v večernih urah. Društvo nadalje obvešča, da bodo ob priložnosti sprejemali prijave za martinovanje, ki bo 16. novembra na Vipavskem. Organiziran bo avtobusni prevoz.

Čestitke

Jutri, 20. oktobra, bo slavila svoj 83. rojstni dan MARIJA PETEANI. Vse najboljše in še na mnoga leta ji želita hči Ivica z družino in sin Darko z ženo Vesno. Vse najboljše tudi VESNI za njen rojstni dan.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 8. novembra, pri spomeniku v Gonjačah v Brdih. Prijave od 20. oktobra dalje do zasedbe razpoložljivih mest na enem samem avtobusu. Vpisujejo ob uri obedov poverjeniki Saverij R., Ivo T., Dragica V. (tel. 0481-882183), Ana B., Marija Č. (tel. 0481-390697), Ana K. in na sedežu v Gorici (vsako sredo od 10. do 11. ure).

VABLJENI! *Prosvetno društvo Štandrež*

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN

Sobota, 25.10.2008 ob 20. uri
KD Rudi Jedretič – Ribno
 Molière **GEORGIE DANDIN** ali **KAZNOVANI SOPROG** komedija

Nedelja, 30.11.2008 ob 17. uri
KUD Polzela
 Anton Tomaž Linhart **TA VESELI DAN** ali **MATIČEK SE ŽENI** komedija

Nedelja, 14.12.2008 ob 17. uri
KUD Šmartno ob Paki
 Jean Clod Danaud **KVAČKARIJA** komedija

Sobota, 24.01.2009 ob 20. uri
Premiera

Nedelja, 25.01.2009 ob 17. uri
Abonmajska predstava
 P.D. Štandrež – dramski odsek
 Branislav Nušič **KAJ BODO REKLI LJUDJE** kom.

Program

VSE PREDSTAVE BODO V ŽUPNIJSKI DVORANI "ANTON GRGORČIČ" V ŠTANDREŽU

Informacije:
 Tabaj Božidar 0481 20678
 Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacij sedeža na blagajni vsako nedeljo do 25.10. od 11.00 do 12.00 in eno uro pred vsako predstavo.

Gostilna Pri Luni
Gorica - Ul. Oberdan 13
vas vabi

v četrtek, 23. oktobra, ob 20.00 (in ne 23. novembra kot napačno navedeno v zgibanki)

na Kraški večer s proizvajalcem
Gosta: Branko - Igor Erzetič iz Krmina in Joško Renčel iz Dutovelj

Obvezna rezervacija: tel. 0481530374
 Zaprto nedelja zvečer in ponedeljek

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
 OBČINSKA 2, ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
 MADONNA DI MONTESANTO, ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
 REDENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
 STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO
 VISINTIN, ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE obvešča, da poteka vpisovanje abonmajev za goriško gledališko sezono 2008-09. Na programu so predstave Maraton v New Yorku (28. oktobra v KC Bratuž, 4. novembra v Kulturnem domu), Hči zraka (21. novembra), Raztrganci (decembra), Mladoporočnica iz ulice Rossetti (26. januarja), Kreutzerjeva Sonata (2. marca),

Dundo Maroje (6. aprila), Art Export (4. maja). Vse predstave bodo opremljene z italijanskimi nadnapisi. Za abonente iz okoliških vasi bo poskrbljen avtobusni prevoz; informacije in vpisovanje v KB Centru na korzu Verdi 51 v Gorici (zelena št. 800214302, tel. 340-8624701, www.teaterssg.it) od ponedeljka do petka med 14. in 17. uro, ob sobotah med 9. in 12. uro.

Kino

GORICA KINEMAX Dvorana 1: 15.00 - 16.45 - 18.40 - 20.15 - 22.10 »Wall - e«.
 Dvorana 2: 15.20 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Mamma mia!«.
 Dvorana 3: 15.45 - 17.45 - 20.10 - 22.00 »Vicky Cristina Barcellona«.

TRŽIČ KINEMAX Dvorana 1: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Wall - e«.
 Dvorana 2: 16.30 - 18.20 »Wall - e«;
 20.10 - 22.15 »The Mist«.
 Dvorana 3: 15.30 - 17.30 - 20.00 - 22.00 »Mamma mia!«.
 Dvorana 4: 15.50 - 17.50 »Disaster Movie«;
 20.10 - 22.10 »No Problem«.
 Dvorana 5: 15.20 - 17.40 - 20.00 - 22.00 »Vicky Cristina Barcellona«.

Abonmajska sezona

ABONMA V GORICI

od 6. OKTOBRA, vpis abonmajev pri goriškem uradu

Info: goriški urad, Korzo Corso Verdi 51, Mob. 340 8624701
 Urnik: pon/pet (14.00-17.00), sob (9.00-12.00)
 Brezplačna telefonska št. 800214302 - pon/pet (10.00-17.00)

VABILO K ABONMAJU

Torek, 28. oktober ob 20.30 - Kulturni center Lojze Bratuž
Torek, 4. november ob 20.30 - Kulturni dom Gorica

EDOARDO ERBA Maraton v New Yorku

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

*Eh, draga Mitja in Lučana!
 Doma bu pjišem drugačna
 ne "odri" je zdej*

Eva

*k ne ves glas prepeva.
 Čestitamo!*

Usi pjiuci pr Hrasti

Osmice

OSMICA ŠTOLFA pri Kukuku v Doberdolu je odprta; tel. 0481-78140.

SALOMON v Rupi je odprl osmico. Odprta je od ponedeljka do petka od 16. ure dalje, ob sobotah in nedeljah pa od 10. ure dalje.

V DOBERDOBU je odprta osmica pri Cirili; tel. 0481-78268.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Karmele Vižintin por. Devetti daruje družina Nanut Dario in Rado 50 evrov za sovoedenjske krvodajalce.

V spomin na drago mamo Angelo Samec por. Svečerič daruje hčerka 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Podgori.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 12.00, Anna Ussai vd. De Rocco iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče.

JUTRI V MOŠU: 14.30, Giuseppe Lidi s pokopališča v cerkev in na pokopališče.

JUTRI V GRADIŠČU: 11.00, Mirano Marizza na pokopališču.

JUTRI V TRŽIČU: 9.50, Annamaria Masutti vd. Zorzi iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in v Trst za upepelitev.

JUTRI V ŠKOCJANU: 12.00, Angela Bernardi vd. Trevisan (iz tržiške bolnišnice ob 11.45) v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
 ESSO - Ul. Aquileia 40
 ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
 ERG - Ul. San Michele 57
 AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ
 SHELL - Ul. Boito 43
 AGIP - Ul. Matteotti 22
 ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN
 OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE
 SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE
 AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

ŠTARANCAN
 AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN
 AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN
 AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS
 AGIP - Ul. Aquileia 34

Nahajamo se na robu globalne recesije. Opozorilo, ki je naposled prišlo iz tradicionalno zelo zadržanih in previdnih krogov Mednarodnega denarnega sklada (IMF) da je sklepati, da je kriza, ki je zajela mednarodne finančne trge, veliko globlja in razsežnejša, kot se je zdelo še pred nekaj tedni.

Prvi znaki potresa, ki je porušil ravnovesja na mednarodnih delniških trgih, segajo leto nazaj, ko so varčevalci londonske banke Northern Rock panično dvigovali svoje prihranke, ker se je izvedelo, da je ta zaprosila centralno banko za nujno posojilo. Od takrat se je začelo širiti nezaupanje, ne le med varčevalci, ampak med bankami in finančnimi družbami samimi, kar je še bolj nevarno. Londonska banka je bila prva žrtev tistega, kar se je kot v zatišju pred nevihto pripravljalo na drugi strani Atlantika. Nenapovedano, pa vendar ne nepričakovano, je v ZDA počil dolžniški mehur in potegnil na površje huda neravnovesja tamkajšnjega finančnega sistema.

Neredki ekonomisti so že leta opozarjali na ogromen primanjkljaj v ameriški plačilni bilanci, ki je s preprostimi besedami povedano dokazoval, da ameriško potrošnjo plačuje ves svet. Zadolževanje tamkajšnjih podjetij, družin in države se je posebno razmahnilo okrog leta 2003, ko si je ameriška centralna banka (Federal Reserve) s takratnim predsednikom Alanom Greenspanom prizadevala pomagati gospodarstvu iz krize, v katero je zašlo po 11. septembru 2001. Greenspanov recept, ki je bil dolgo uspešen, je temeljil na radodarnem financiranju bank z ogromnimi količinami likvidnosti, kar je skrajno pocenilo denar, nizke obrestne mere pa so naravnost silile v zadolževanje in bankam omogočale znatno bolj tvegano ravnanje. Če k temu prištejemo še velike pomanjkljivosti nadzornega oziroma regulacijskega sistema, katerih se danes bridko zavedamo, in nezanesljivost ocenjevalcev kreditne sposobnosti, smo našli vsaj glavne vzroke današnje krize.

Nizka cena denarja je sicer idealno okolje za razmah špekulacije, pri čemer so se banke posluževale inovativnih finančnih instrumentov, v prvi vrsti izvedenih, t.i. finančnih derivatov, ki danes zbujajo strah in trepet. Poenostavljeno bi lahko rekli, da so banke svoje hipotekarne kredite spravile v investicijsko privlačne pakete in jih začele prodajati na globalnem trgu. Med svežnji izvedenih vrednostnih papirjev se žal skriva veliko takih, ki so bili izdani na osnovi neizterljivih dolžniških pozicij, obveznic propadlih bank (kot npr. Lehman & Brothers) in še drugih »kreativno« zamišljenih dolžniških certifikatov, ki se jih je po izbruhu krize oprijelo ime toksični vrednostni papirji. Skupaj z vsemi ostalimi, bolj ali manj zdravimi finančnimi instrumenti so preplavili svetovne trge, se usidrali v banke in skupne investicijske sklade, v špekulativne in pokojninske sklade, v finance državnih in lokalnih uprav. Ločiti zрно od plevla je danes praktično nemogoče.

Kriza se je začela v finančni sferi, ki je infrastruktura realnega gospodarstva, saj sta oba sistema popolnoma soodvisna. Zdrav pretok med proizvodno bazo in finančno infrastrukturo je jamstvo za korektno delovanje gospodarskega sistema, saj proizvodnja zahteva naložbe, podjetja pa denar za svoja vlaganja iščejo pri investitorjih prek delniških trgov. Seveda mora biti v teoriji vrednost delnice kotirane družbe v sorazmerju z realno in potencialno vrednostjo podjetja. Razumna odstopanja povzročajo zaslužek ali pa izgubo investitorjev, prenapihnjene cene pa vodijo

v zlom, ki ne oškoduje samo borznega vlagatelja, ampak tudi podjetje samo. V primeru tokratne krize je prišlo do tako hudih odstopanj, do tako dolge verige špekulacij, da se je financa močno oddaljila od realnega gospodarstva in postala sama sebi namen. Kot da bi bogastvo porajali finančni produkti sami in ne materialna proizvodnja dobrin in storitev, ki ne sloni le na kapitalu, ampak tudi na delu in inteligenci.

So torej finančni trgi nepotrebni, ker omogočajo špekulacijo in velike zasluzke čez noč? So banke zločinske združbe, ki služijo na žuljih svojih strank? Naj prosti trg zamenja država z nacionalizacijo nosilnih stebrov gospodarstva in z avtarkijo, s samozadostnim zapiranjem v nacionalne ali celo lokalne meje?

Taka in podobna vprašanja, ki si jih v tem kritičnem trenutku zastavlja predvsem politika, so dokaz tavanja v temi, iskanja receptov, ki pa jih preprosto ni,

ker jih tudi ne more biti. Zatekanje k formulam iz preteklosti je nesmiselno, kajti razmere so neprimerljive. Po osemdesetih letih od krize, ki je opustošila tedanji gospodarski in finančni sistem na Zahodu, se danes nahajamo v popolnoma drugačnem položaju, v korenito spremenjenem svetu, ki nima nič skupnega s tistim iz prejšnjega stoletja. Današnji svet je povezan v mrežo gospodarskih in finančnih odnosov, ki jih politika že dolgo ne dohaja več. Tako kot dogajanj v teh mrežah ne obvladajo neustrezni nadzorni in regulatorni sistemi, brez katerih niso mogoči ne preventivni in niti korektivni ukrepi.

Tokratna kriza je do dna razgalila to pomanjkljivost, odsotnost pravil in zaščitnih mehanizmov za korektno delovanje globaliziranega gospodarstva in finance. Noben sistem namreč ni brezhiben, v kapitalizmu pa so ciklične krize normalne in navadno tudi potrebne za ponovno vzpostavitev porušениh rav-

novesij. Treba bo torej poskrbeti za pravila, ki ne bodo več omejena na posamezne države, ki se ne bodo končala pri mednarodni trgovini, ampak bodo zajela svetovne trge dobrin in denarja. Pri tem pa se bo treba izogniti nevarnosti zadušitve finančnih trgov, kar bi vodilo v njihovo atrofizacijo, in jim pomagati, da se postavijo v korektno razmerje z vrednostjo realnega gospodarstva. Papirnata ekonomija preprosto ne sme delovati neodvisno, ločeno od materialnega gospodarstva. Zdrave finance so kisik za proizvodnjo, bolne pa vodijo v recesijo.

Recesija je mora, s katero se bomo morali v naslednjih mesecih in morda tudi letih resno spopasti. V kolikšni meri bo prizadela posamezna gospodarstva ni mogoče napovedati, prvi znaki škode pa so se v proizvodnji pokazali že poleti. Rušilni val se iz finančne sfere hitro širi v realno gospodarstvo, prve ocene pa so posebej neugodne za Italijo, ki ima že sicer celo vrsto zakrnelih strukturnih

problemov in enega najvišjih javnih dolgov na svetu. Italijanski gospodarski sistem sloni na malih in srednjevelikih podjetjih, ki so še posebno odvisna od bank. Italijanska podjetja so namreč slabo kapitalizirana ali celo podkapitalizirana, kar pomeni, da je njihov proizvodni ciklus odvisen od bančnih posojil. Če torej banke priprejo kreditne pipe, kot se dogaja v tej krizi, se podjetja znajdejo v težavah in prvi ukrepi, h katerim se zatečejo, so navadno odpuščanje delovne sile. Da bi bila mera polna, so italijanska podjetja v pretežni meri izvozno usmerjena in ko jim zmanjka naročil, je prvi ukrep spet odpuščanje. Tokrat sta se oba učinka sešela, kajti glavni izvozni trgi italijanskih podjetij (kot so Nemčija, Velika Britanija in ZDA) so hkrati tudi tisti, ki jih je finančna (in posledično gospodarska) kriza najbolj prizadela. Kadar gre slabo Nemčiji, se to takoj pozna tudi pri nas, opozarjajo podjetniki.

Hipoteza o trgu brez pravil je dokončno propadla. Kot tudi iluzija o tem, da lahko vsak sam poskrbi za svoj vrtiček, da se težave rešujejo v nacionalnih okvirjih. V globaliziranem gospodarstvu so tudi krize globalizirane in odgovori ne morejo biti drugačni, kot globalizirani. To je po začetnem omahovanju spoznala tudi Evropa. Koordiniran nastop držav in institucij območja evra, ki so na pariškem vrhu hipotetično zagotovile več kot tisoč milijard evrov vredno finančno injekcijo, je bila očitno prava poteza, ki je vsaj trenutno zavrla nadaljnja strmoglavljenja delniških trgov in erozijo njihove kapitaliziranosti.

Že izvedene in objavljenе pomoči bankam, ki v Evropi skupaj dosega skoraj dva tisoč milijard evrov, pa seveda še ne pomenijo, da se je sprožil proces podpiranja bank in finančnih sistemov. Gre le za jamstvo, da ti sistemi ne bodo propadli, saj je tudi tam, kjer so države prevzele lastniške deleže (kot v ZDA in Veliki Britaniji) v ogroženih bankah, to le začasna poteza v sili.

In zakaj države rešujejo banke, namesto da bi jih prepustile njihovi usodi? Zakaj denarja raje ne namenijo za socialno varnost državljanov in za izboljšanje blaginje manj premožnih slojev? Vprašanje, ki je z moralnega vidika neoporečno, je skregano z gospodarsko logiko. Zlom bančnega sistema bi namreč - iz že navedenih razlogov tesne povezanosti med finančno in materialno sfero gospodarstva - potegnil za seboj ne samo varčevalce, ampak ves proizvodni sistem, povzročil bi pravo gospodarsko opustošenje. V tem primeru bi bile posledice - propad podjetij in brezposelnost - še veliko hujše, take, kakršnih si nobena država ne more privoščiti. Niti majhna Islandija.

Problem, na katerega so v Evropi mnogi opozarjali že pred krizo, se je zdaj pokazal v izrazito konkretni obliki: da je namreč poleg centralne banke potreben tudi evropski regulacijski sistem, telo, ki bi usklajevalo nacionalne nadzorne sisteme za banke in finančne trge. Tako kot ima pri državnih proračunskih politikah zadnjo besedo Bruselj, bi morala pri uravnavanju finančnih institucij in trgov imeti zadnjo besedo evropska nadzorna oblast. Potem se najbrž tudi ne bi dogajalo, kot se npr. pogosto dogaja v Italiji, da se banke poživljajo na opozorila nadzornih oblasti in celo ne upoštevajo niti zakonskih predpisov, za katere sodijo, da so jim v škodo.

Države, nadzravne skupnosti, institucije in mednarodna politika imajo priložnost, da se iz te sistemske krize veliko naučijo. V prvi vrsti, da je zvoniti po toči strahovito draga stvar in da morajo zato nujno uveljaviti svojo vlogo regulatorja in nadzornika. Postavljati pravila in nadzorovati njihovo spoštovanje je naloga javne oblasti, medtem ko mora gospodarska iniciativa ostati domena prostega trga.

MEDNARODNA FINANČNA KRIZA

Napačni recepti bi bili lahko bolj nevarni kot bolezen

VLASTA BERNARD

Nekaj sivega postane nek

Otroci smo se letos zabavali s spoznavanjem različnih materialov, njihovih značilnosti in razlik, ter s ponovno in drugačno uporabo. Na začetku šolskega leta smo se bavili z reciklažo papirja in kartona. Pripravili smo laboratorij različnih vrst papirja, kartonaste škatle so postale avtomobili in vlakci, izdelali smo »collages« in barvali kartonaste valjčke.

.....pustovali smo ob izdelavi Harlekina.

Nato smo nadaljevali z reciklažo plastike in spremenili sive plastenke v barvane glasbene instrumente. Nekateri smo pobarvali z rumeno barvo, druge z rdečo itd., ter jih napolnili z različnimi semeni ali stročnicami, s spužvicami smo risali in izdelali »collages«.

Poleg tematskega projekta smo se zabavali

pretakanjem

Iz različnih vrst blaga smo izdelali »collages« in okvire za slike otrok, v laboratoriju se je blago spremenilo v klobučke, dolge plašče ....

S preoblačenjem ...

Pri obravnavanju različnih materialov smo povabili starše na sobotne laboratorije. Skupaj smo izdelali igrače iz recikliranega materiala in sestavili knjigo.

Z obroči....

kaj barvanega

V božičnem času mo skupaj s starši pripravili okraske za jasli in božično drevo ...

Na dvorišču ...

... in na zadnjem še naša zaključnica

V kuhenčki ...

avali s:

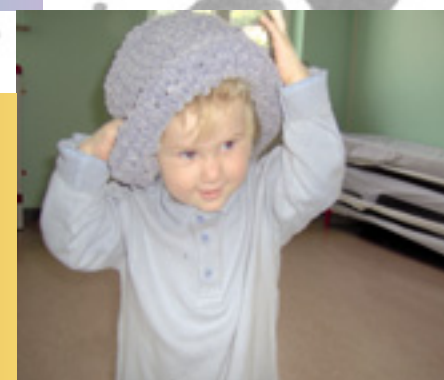
.... in šli na izlet skupaj s starši na kmetiji Zbogor...

...ac kaj me bo ugriznil???

lepimo ...

S skrivanjem z juhami....

..kam me pelješ osliček?

juhu! Imam diplomo ...

... tudi za kozo je prišla ura kosila...

sedaj smo pripravljene za vrtec!

... kaj nismo lepi?

Tekst in slike otroške jasli Dolina

POMEMBNE, A NAM NEPOZNANE TRŽAČANKE IN GORIČANKE

Alojzija Martelanc - s. Franka (šolska sestra v Kairu, 1894-1981)

Po nekajtedenski odsotnosti prelistavam neprebrane Primorske dnevnike. Na goriški strani se mi 5. oktobra 2008 ustavi pogled pri naslovu »Na odru zgodba primorskih Lešandrinke«. Možgane mi preblisne vprašanje, kdo so te neznane ženske. A le za hip, saj mi že naslednji stavek pojasni uganko. »Aleksandrinke ali tudi Lešandrinke,« piše takoj pod naslovom, ki nam naznanja, da bodo v goriškem Kulturnem domu še ta mesec, 27. oktobra, uprizorili gledališko igro Trieste - Alexandria Embarked, po naše Štorja od Lešandrink, ki si jo je na podlagi dokumentov in pisem svoje babice zamislila Neda Rusjan Bric. Lansko sezono so si jo že ogledali v Trstu.

Spomin mi seže daleč nazaj, v leto 1932. Bila sem v Vipavi, ko so pri Vodnikovih družbi v Ljubljani izšli Bevkovi Žerjavi, ki so jih domači pred menoj skrivali, češ, da to ni branje zame. Zapomnila pa sem si pogovore o ženah iz Vipavske doline, ki odhajajo v Egipt, doma pa puščajo otroke in može.

Zanimanje za Aleksandrinke in njihove človeške usode je ponovno spodbudilo šele raziskovalno delo goriške časnikarke in avtorice vrste dokumentarcev in televizijskih reportaž Dorice Makuc, ki je prvokrat obiskala Egipt l. 1974. Rešila jih je pozabe in danes imamo v Prvčini društvo za ohranjanje kulturne dediščine Aleksandrink. O njih je napisala knjigo Aleksandrinke, ki je l. 2006 doživela že drugo izdajo. (goriška Mohor. družba) Za svoje delo je l. 2001 prejela v Trstu nagrado Vstajenje. V svoji knjigi se spominja tudi šolskih sester sv. Frančiška, ki imajo v Aleksandriji in v Kairu svoje podružnice, katerih skrb je bila nekdaj posvečena dekletom, ki so prihajala v Egipt iskat delo.

V Trstu je na pobudo Marije Skrinjar nastal že l. 1898 zavod sv. Nikolaja, ki je skrbel za dekleta, ki so prihajala v Trst za služkinje. V Egiptu je bilo takrat že 5000 izseljenk, največ s Tržaškega in Goriškega, brez vsakršne zaščite pred brezvestnimi zvodniki. Že petdeset let je privabljal dekleta in žene kot pravi magnet, saj so tam zaslužile tri do petkrat toliko kot v Trstu.

Med mnogimi, ki so prišle v Egipt služiti, je bila l. 1910 komaj šestnajst let stara Alojzija Martelanc iz Bukovice pri Gorici. Takrat so imele v Aleksandriji šolske sestre sv. Frančiška že dve leti svojo podružnico, kjer je bila tudi nemška šola za otroke z avstrijske Primorske, poučevale pa so tudi druge jezike. Mlada Lojzka je dobila službo pri neki bogati judovski družini, kjer se je skupaj z domačo hčerko učila in tudi naučila italijansko, francosko, nemško, arabsko in deloma tudi angleško. Ko so njeno varovanko starši poročili z nekim Judom, ki ga ni marala, je Lojzka razočarana šla k šolskim sestram, kjer se je odločila za redovniški poklic. Odšla je v noviciat v materno hišo v Maribor; ker pa je zbolela, so jo odslovili. Ko je prišla leta 1923 po razdelitvi na province aleksandrijska podružnica pod Tomajsko provinco, je Alojzija ponovno prosila za sprejem. Po noviciatu v Tomaju je 8. sept. 1927 prejela redovno obleko in dobila novo ime, postala je sestra Marija Franka.

To je bilo v času, ko se je vedno bolj kazala potreba po odprtju podružnice šolskih sester v Kairu. Sveti sedež v Rimu je sicer dal dovoljenje za ustanovitev druge podružnice v Egiptu že 2. oktobra 1909. Ker pa sestre niso imele potrebnih finančnih sredstev, se je odprtje zavleklo za celih dvajset let. V Mariboru so se zadolžile zaradi gradnje velikega šolskega poslopja. Medtem pa je prihajalo v Kairo vedno več slovenskih družin, pa tudi deklet in žena. Sestra Franka je dobro poznala razmere v Egiptu, zato je po preobliki prosila tomajsko provincialko, s. Urbano Gorup, naj pošlje njo in nekaj sester v Kairo. Oktobra 1927 se ji je želja končno izpolnila.

S. Marija Franka Martelanc, krščena na ime Alojzija, se je rodila 24. junija 1894 v Bukovici pri Gorici. V domačem kraju je dokončala osnovno šolo. V 9. snopiču Primorskega biografskega leksikona je zabeležen napačen dan rojstva, ob njem pa piše, da ji je v rani mladosti umrla mati, za-

radi česar je odšla v Egipt. V brošuri Ob stoletnici prihoda šolskih sester v Egipt, 1908-2008, ki je pravkar izšla, pa na str. 48 beremo: »Mlada Lojzka se je podala služiti v Egipt, da bi pomagala materi in z dovoljenjem župnika z obljubo, da ostane zvesta Bogu in domačim.« Tretjo zgodbo najdemo v knjigi Dorice Makuc, ki je l. 1974 v Kairu osebno spoznala s. Franko. Iz nje izvem, da je čas fašizma prizadel tudi družino Franca Martelanca, da so ljudje ostajali brez dela in da sta hčerki Franka in Albina pomagali iz Egipta, kolikor je bilo mogoče. Posebno po zadnji vojni pa sta se radi vračali v domačo vas.

Pred prihodom šolskih sester je v Kairu delovalo Društvo sv. Cirila in Metoda, ki je bilo ustanovljeno že 15. dec. 1908. Svoje zatočišče je našlo pri sestrah usmiljenkah, Ker pa je grozilo, da se njihova dotrajana stavba sesuje, so oblasti zahtevale, da se sestre in društvo izselijo. Na roko napisan dokument o tem društvu hra-

zelo priljubljen, si je že dolgo prizadeval, da bi prišle šolske sestre v Kairo. Že od l. 1908 je sam skrbel za vso jugoslovansko naselbino v Kairu, ne samo za Slovence. Končno se mu je l. 1929 dolgoletna želja izpolnila. Nova prednica kairske podružnice s. Natalija Malalan, je imela ob prihodu že 23 let redovniških izkušenj. Rojena je bila 3. okt. 1885 na Opčinah pri Trstu. Ko se je vrnila v Tomaj, je bila l. 1935 imenovana za provincialko, medtem ko je s. Franka Martelanc ostala do smrti v Kairu, kjer je postala prava duša nove podružnice.

V prvi hiši v Sh-el Cheikh Rigane sestre niso ostale dolgo. V dobrih petnajstih letih so se kar štirikrat selile. Kljub večkrat neprimernim prostorom, je bilo pri njih vedno pestro družabno življenje, ki ga je spodbujalo tudi delovanje Slovenskega katoliškega društva Sv. Cirila in Metoda, ki ga je vodil p. Evgen Stanet. Društvenice so pripravljale igre in večere deklamacij in so-

jih povsod cenili kot dobre in poštene vzgojiteljice, varuške, dojilje, gospodinje, šivilje, kuharice in sobarice. Vso potrebno vzgojo in uvajanje v delo pri bogatih in uglednih družinah so dobile največkrat pri s. Franki, ki je vodila tudi pisarno za brezposelne.

V novem domu, v mestu vrtov ob Nilu, je bilo življenje in delo lepše. Kapelo so sestre posvetile sveti Tereziki, v njej pa visi podoba Matere božje z Brezij. Dokler dekleta niso imele službe, so stanovale pri sestrah in se tam tudi hranile. S. Franka pa je poskrbela za njihovo duhovno vodstvo in izobrazbo. Tudi ko so bile zaposlene, so ob nedeljah in druge proste dneve prihajale k sestram.

Ugled sestre Franke je iz dneva v dan rastel. Med drugo svetovno vojno je od jugoslovanskih oblasti prejela zlato odlikovanje za pomoč, ki jo je nudila razkropljenim slovenskim fantom, ki jih je vojna vihra zanesla v Egipt. (Ob 100-letnici, str. 49).

ki jo je posvečala svojim novim varovankam, saj so študentski domovi povsod velik problem. Junija 1973 je bila med petimi kandidati na socialnem področju izbrana kot prva nagrajenka s. Franka Martelanc. Zlato medaljo ji je izročila predsednica socialnega ministrstva gospa dr. Aicha Rateb. Na medalji je slika predsednika Sadata, letnica in napis odlikovanja. Kmalu je začela s. Franko spoznavati tudi Afrika. Študentke so začele prihajati iz osrednjih afriških držav. Sestre opravljajo med njimi samo apostolat dobrega zgleda, študentke pa cenijo prijetne družinske odnose v domu. Med njimi so dekleta različnih ver in različnih svetovnih nazorov. Marsikatera se pred izpitom obrne na sestro s prošnjo: »Boš molila zame? Imam težek izpit!« S. Franka je ostala v Kairu do svoje smrti, umrla je 30. januarja 1981 v 87. letu starosti. Kairski podružnici je posvetila celih 52 let, živela in umrla je med svojimi sosestrami.

Na fotografiji levo sestra Franka, desno hiša v Kairu v ulici El Haras 9

ni Inštitut za slovensko izseljenstvo pri SA-ZU v Ljubljani. Iz njega izvem, da je društvo med vojno mirovalo in začelo spet delati l. 1920. Pa še to, da so se 15. dec. 1929 naselile v Kajri šolske sestre iz Tomaja, vzele v najem hišo v Sh-el Cheikh Rihane 40 in tam odprle zavod. Tja se je preselilo tudi društvo in začelo s 15. decembrom plačevati najemnino za društvene prostore. Zanimiv je tudi tale podatek: »Sestre so sprejele tudi pogoj, da se v Društvo ne zbirajo samo Slovenke, temveč, da se smejo udeležiti Društva tudi Slovenci v Kajri.«

Zelo natančno poročilo, kako je prišlo do ustanovitve kairske podružnice, najdemo v Kroniki šolskih sester v Aleksandriji, kjer piše pod letom 1929, da sta prišli septembra v Aleksandrijo dve sestri usmiljenki, obe Slovenki, iz Kaira prosti, da bi šolske sestre odprle pri njih zavetišče za brezposelna dekleta, ker se je njihova hiša porušila. S. Marcelina (Bole) je takoj poročala č. materi v Maribor in č. sestri provincialki v Tomaj, ter prosila za dovoljenje. Takoj, ko je prišlo, se je s. Marcelina z gđ. Fani Obid odpeljala v Kajer iskat primer-no hišico. Ker nista našli nič primernega, sta se čez nekaj dni vrnili. 12. oktobra je prišla v Aleksandrijo s. Franka. 27. oktobra sta odšli s sestro Marcelino v Kajer h gospe Rachel Nessin, ki jo je s. Franka že od prej poznala. Kmalu potem je gospa Nessin poklicala s. Franko v Kajer, da bi si ogledala manjšo, a za začetek kar primer-no hišo. 14. novembra sta pripotovali iz Tomaja v Aleksandrijo še s. Natalija Malalan in s. Jolanda Križmančič. Prva je bila določena za predstojnico v Kairu, druga pa za pomočnico. (Dorica Makuc, Aleksandrinke, II. izd. 2006 str. 98 in 96.

Pater Evgen Stanet, ki je bil v Kairu

lospevov. Nekaj programov iz leta 1930/31 je objavila D. Makuc v Knjigi Aleksandrinke (str. 98-103).

S. Franka je dobro poznala potrebe slovenskih izseljencev, njihovo željo po domači besedi in druženju s sorojaki, zato je društveno dejavnost podpirala. Pri tem sta ji stali ob strani s. Jolanda Križmančič in potem tudi naraščajnica Terezija Saksida, ki je prišla v Kairo študirat. Vedno več Slovenk je prihajalo k nedeljski maši, k popoldanskemu blagoslovu in razvedrilu. S. Jolanda je poiskala najrevnejše Slovence, tudi take, ki so brez zavarovanja, stari in onemogli, hirali na podstrešjih in v kletih velikega mesta. S. Franki so se zaradi znanja jezikov, posebno francoščine in arabščine, odpirala vsa vrata, na katera je potrkala in prosila za pomoč. Katoliški glas je ob njeni smrti zapisal, da je bila slovenskim dekletom mati, sestra, svetovalka in vsestranska pomočnica (12. febr. 1981). Vse Aleksandrinke, ki so se po drugi vojni vrtnile iz Kaira na Goriško, so se do smrti rade in s hvaležnostjo spominjale s. Franke. Znano je bilo, da je za vsako službo našla primer-no dekle; tako so bili zadovoljni vsi, gospodarji in dekleta.

V iskanju primerne hiše so se sestre priporočale sveti Mali Tereziki in jo prosile za pomoč, dokler s. Franki s pomočjo Aleksandrinke Marije Cvenk ni uspelo za zmerno ceno kupiti hiše v ul. El Haras, 9, garden City, ki je bila prej last turške princeze Chewilar, prve Faudove žene, preden je postal kralj. Pri njeni hčerki gospe Jaide Mahmond je bila Marija Cvenk trideset let vzgojiteljica, in tudi pozneje je ohranila tesne stike s to družino. Ta podatek nam zgovorno pove, v kakšnih družinah so delale naše žene in dekleta, ki so

V tistih vojnih letih je bilo v Egiptu tistim, ki so tam služile zelo težko, ostale so brez glasu od doma. Po drugi vojni so se razmere spremenile, novih priseljencev iz Slovenije ni bilo več, dosti tistih, ki so delale tam, pa se je, posebno po l. 1952, vrnilo domov. Spret-na s. Franka je preusmerila področje svojega delovanja. V hišo je začela sprejemati domače univerzitetne študentke. Zaradi velikih zaslug, ki si jih je pridobila s svojim dolgoletnim delom, je bila skupaj s svojo kairsko podružnico sprejeta v mednarodno organizacijo za zaščito deklet - Protection de la jeune fille. Ko jo je Dorica Makuc med svojim prvim obiskom v Egiptu spoznala in se z njo pogovarjala o preteklosti, ji je s. Franka dejala: »Vesela sem, da ni več emigracije. Vi ne veste koliko solza je bilo tukaj ob nedeljah polodne, ko so nas obiskovale tudi dojilje s tujimi otroki in nas spraševale, kaj se vendar dogaja z njihovimi otroki doma, kdo čuva dojenčka, kaj dela mož, do kdaj bo še pri moči nona, da bo skrbela za vso družino. V teh popoldnevih in pri teh obiskih smo videle vse trpljenje mladih mater, ki so za rešitev doma, največkrat globoko zakopanega v dolgove, svoje mleko in zdravo telo dajale tujemu otroku. In ko so rodile še drugič, tretjič, so prišle vsakič v Egipt, kajti dojilje so bile najbolj plačane in v vsakim otrokom je rastel grunt, rastlo pa je tudi trpljenje teh žensk. Da se le nikoli ne bi ponovilo to, kar je bilo, nikoli več.«

Novo delovanje s. Franke je zaslovelo po vsem Bliznjem vzhodu. Premožne družine iz Libanona, Sirije, Jordanije in drugod, so začele pošiljati mlada dekleta na univerzo v Kairo pod zaščito s. Franke. Egiptovsko Ministrstvo za socialno skrbstvo je bilo hvaležno s. Franki za skrb,

Uradnega priznanja iz Slovenije ni dočakala. Prišlo je šele 20. septembra 2007, ko je predsednik republike Slovenije dr. Janez Drnovšek odlikoval sestre svetega Frančiška Kristusa Kralja tržaške province z redom za zasluge za vsestransko pomoč našim rojakinjam Aleksandrinkam v Egiptu. V utemeljitvi sem opazila, ob Aleksandriji le mimogrede omenjen tudi Kairo. Odlikovanje je izročil provincialki s. Suzani Masten veleposlanik Borut Mahnič.

V zapisih, ki sem jih prebirala, sem našla za Kairo več imen: Al Qahirah, Al Kahira, Kajer in Kairo. Naše Aleksandrinke so bile v Egiptu poznane kot Les Gori-ciennes, Les Slaves in Les Slovenes.

7. novembra 2007 so imele v aleksandrijski podružnici posebno slavo, odkritje Aleksandrinkam posvečene plošče. Slovesnosti se je udeležil poleg veleposlanika Mahniča in njegove soproge, tudi novogoriški župan Mirko Brulc, ob njih pa sorodniki in potomci Aleksandrink. Na spominski plošči je vklesanih tudi nekaj besed s. Franke, ki jih je l. 1974 izrekla Dorica Makuc. Zdi se mi prav, da jih ponovim: »Vi ne veste, koliko solza je bilo tukaj ob nedeljah popoldne. Videle smo trpljenje mladih mater, ki so za rešitev doma svoje mleko in zdravo telo dajale tujim otrokom. Z vsakim otrokom je rastel grunt, raslo pa je tudi trpljenje teh žensk.« Z vsako od teh besed ostaja vklesano tudi ime in spomin na plemenito s. Franko.

Lelja Rehar Sancin

Op.: V treh knjigah so objavljene na videz različne fotografije iste hiše šolskih sester v ul. Haras 9 v Kairu, posnete s treh različnih strani.

NA OBMOČJU SOŠKE FRONTE - Kulturna in zgodovinska dediščina iz 1. svetovne vojne

Muzeji na prostem in poti miru opozarjajo na grozote soških bitk

V prvi svetovni vojni se je v Evropi med vojskujočimi državami odprlo več front. Po napadu Italije na Avstro-Ogrsko se je odprla jugozahodna fronta, del katere je bila tudi soška fronta, devetdeset kilometrov dolg odsek fronte, ki je potekal ob Soči od Rombona do Jadrana. V devetindvajsetih mesecih bojevanja je bilo na tem območju dvanajst ofenziv. Enajst so jih izvedli Italijani, zadnjo, dvanajsto, vojaki Avstro-Ogrske in Nemčije. V manj kot treh letih je na tem območju umrlo več sto tisoč ljudi, nekateri viri pa govorijo celo o več kot milijonu in pol mrtvih.

Na celotni frontni črti so bile zgrajene številne utrdbe, strelski jarki, kaverne, poti in »mulatiere«, cerkve in kapele, bolnišnice, žičnice, pokopališča ter številni drugi objekti. Njihove ostaline danes pomenijo pomembno kulturno in zgodovinsko dediščino, celotna jugozahodna frontna linija pa je postala evropski Park spomina.

Fundacija Poti miru v Posočju

Vlada Republike Slovenije je leta 2000 sprejela desetletni program z naslovom Posočje – Poti miru kot nacionalni in mednarodni projekt. Namen projekta je ohranitev, obnova in predstavitev zgodovinske in kulturne dediščine prve svetovne vojne na območju soške fronte v študijske, turistične in izobraževalne namene. Za izvajanje programa je bila ustanovljena Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«, ki je vzpostavila Študijski center I. svetovne vojne z zgodovinsko knjižnico in dokumentacijskim centrom. Poleg tega pa Fundacija skrbi tudi za ohranitev in po potrebi obnovitev ostalin in pomembnejših spominskih obeležij na nekaterih območjih frontne črte v Posočju.

Muzeji na prostem

Na območju bivše Soške fronte je zdaj urejenih kar šest muzejev na prostem, ki jih ureja Fundacija Poti miru po Posočju: na Kolovratu (italijanska tretja obrambna črta), na Čelu (avstro-ogrski topniški položaji), na Ravelniku (avstro-ogrška prva obrambna črta na Bovškem), na planini Zapikraj (prva italijanska obrambna črta), na Mrzlem vrhu (avstro-ogrška in italijanska prva obrambna črta) in na Mengorah (avstro-ogrška prva obrambna črta na tolminskem mostišču).

Kolovrat

Pri obnovi ostalin, ki zdaj sestavljajo muzej na prostem na Kolovratu, so uporabili originalne gradbene materiale (kovinske mreže za utrjevanje brežin, valovita pločevina, kamnite skrike itd.) iz obdobja prve svetovne vojne. Po grebenu Kolovrata je pred prvo svetovno vojno potekala meja med Avstro-Ogrsko in Italijo. Italijanska vojska je tu postopoma zgradila obsežen sistem obrambne črte, ki so jo poimenovali »linea d'armata«. Na grebenu so bili šte-

Na Kolovrat vodi več »poti miru« (na sliki desno); združenje Pro Loco Fogliano Redipuglia, ki je pred nedavnim pripravilo zgodovinsko ponazoritev na Kolovratu (spodaj), vabi v soboto, 8. novembra, na potovanje z »zgodovinskim vlakom« od Redipulje do Kobarida

vilni topniški položaji in opazovalnice, od koder so opazovali soško bojišče od Krnskega pogorja, Mrzlega vrha, tolminskega mostišča do Banjske planote. S teh visokih položajev so italijanski topničarji lahko streljali na avstro-ogrsko prvo obrambno črto, oskrbovalno pot med Tolminom in Baško grapo ter druge pomembne cilje v avstro-ogorskem zaledju. Celoten greben je bil preprečen tudi z utrjenimi jarki. Preko sedla med vzpetinama Na Gradu (1115 m) in Trinškim vrhom (1139 m) je tekla pomembna oskrbovalna pot, ki je povezovala zaledje s položaji pred tolminskim mostiščem oziroma s prvo in drugo črto italijanskih položajev. Z grebena Kolovrata se odpira tudi lep razgled na nekdanje bojišče od Krnskega pogorja do Svete Gore in Furlanske nižine.

Projekt »Obrambni sistem prve svetovne vojne 1915-1918«

Projekt obnove frontne linije so v sodelovanju s Slovenijo pripravili tudi na italijanski strani, njegov izvajalec pa je Gorska skupnost za Tersko in Nadiške doline ter Brda. Cilj tega projekta je obnova in ovrednotenje zgodovinske dediščine predvsem 2. in 3. obrambne linije, ki sta se vili od prelaza Tam na meji do Dolenja in še naprej do Kolovrata.

Vodnik »Poti miru« po sledih prve svetovne vojne

Ob vstopu Slovenije v schengensko

območje in ob 90-letnici bitke pri Kobaridu sta združenje Pro Loco Nediške doline in Združenje don Evgen Blankin pripravili zanimiv in koristen vodnik, ki podrobno predstavlja enajst poti po krajih, kjer je divjala prva svetovna vojna. Opisane poti povezujejo Soško in Nadiške doline in niso bile načrtovane za to, da bi jih prehodili v enem samem dnevu drugo za drugo. Razen nekaterih izjem so razdalje in čas, potreben za hojo, precejšnji in primerni za dobro izurjene pohodnike. Poti je skupno enajst, na vsaki pa je nekaj točk, ki so označene kot zanimivi kraji. Do večine izmed njih je možna tudi vožnja z avtom. Za varno vožnjo po neasfaltiranih cestah pa priporočajo avtorji vodnika uporabo zelo podrobne topografske karte Tabacco, v razmerju 1: 25.000, na katerem so označene tudi steze, ki jih je markiral Club Alpino Italiano (CAI, Italijanska planinska zveza). Zemljevid je v dvojezični obliki izdala Gorska skupnost Nediške doline. Oznake krajev na slovenskem ozemlju so samo v slovenščini, razen ko gre za zgodovinsko zelo znane kraje, kjer je ime napisano tudi v italijanščini. Za kraje na italijanskem ozemlju so imena napisana najprej v italijanščini, za tem še v izvirni toponomastično krajevno obarvani slovenski obliki. Vodnik vsebuje tudi seznam restavracij in prenočišč v Nadiških dolinah in v Dolini Soče.

Poti miru: pot št. 1 (na konju in peš) Dolina Idrije - Kolovrat; pot št. 2 (peš) Stara Gora - Kolovrat; pot št. 3 (na konju in

peš) Stara Gora - Zgornji Tarbij; Pot št. 4 (za gorsko kolo) Pot votivnih cerkvic; pot št. 5 (za gorsko kolo) Kolesarska pot treh dolin; pot št. 6 (peš ali z gorskim kolesom) Kolovrat - Matajur; pot št. 7 (peš ali z gorskim kolesom) Sv. Martin in Topolovo; pot št. 8 (na konju) vzpon na Matajur; pot št. 9 (za gorsko kolo) Nadiža - Matajur; pot št. 10 (na konju in peš) Tarčet - Čarni Varh; pot št. 11 (peš, na konju in z gorskim kolesom) Barnas - Kraguoinca.

Razstava in koncert

Do 16. novembra je v galerijskih prostorih Fundacije Poti miru v Posočju v Kobaridu na ogled fotografska razstava, ki prikazuje vsakdanje življenje italijanskih vojakov, ki so bili v ujetništvu na Ljubljanskem gradu. Razstavo je pripravil Mestni muzej Ljubljana in ponuja izbor fotografij iz foto dnevnika fotografa in slovenskega vojaka Petra Nagliča, ki je bil januarja 1916 dodeljen stražarski enoti karantenske posta-

je na Ljubljanskem gradu, kjer je lahko posnel vsakdanje življenje vojnih ujetnikov. Zapustil je nad 800 negativov na steklu in nad 3000 negativov na filmu.

V soboto, 1. novembra, pa prireja pevski zbor sv. Ignacija iz Gorice koncert, na katerem bo nastopilo dvanajst zborov iz Furlanije Julijske krajine in Tridentinskega. Istočasno se bodo s petjem spomnili tragičnih dogodkov med prvo svetovno vojno v Gorici, Redipulji in na Kolovratu.

Spletne strani za dodatne informacije

Za dodatne informacije o poteh miru, muzejih na prostem in dodatnih možnostih za izlete svetujemo naslednje spletne strani: www.potimiru.org, www.nediskedoline.it, www.kobariski-muzej.si, www.potimiruposocju.si, www.grande-guerrafvg.org in www.prolocofoglianore-dipuglia.it.

Tjaša Gruden

POGOVOR Z OLJKARJEM ROBIJEM OTO

Kaj lahko pričakujemo od letošnje oljčne letine

Trgatev je že dolgo za nami, no vino brbota v kletih in čaka na sveti Martin za prvi izpit, ki bo, kot vse kaže, uspešen, vsaj kar zadeva kakovost. Po vinskih prešah pa sledijo torkle, pred nami je sedaj čas obiranja oljk. S tem se zaključi pridelovalni krog tega plemenitega pridelka. Da bi več zvedeli o letošnjem poteku oljčne letine, smo zaprosili za mnenje znanega in strokovno podkovanega oljkarja in vinogradnika Roberta Oto.

V svojem izjavljanju nas je Oto uvodoma seznanil o letošnjem varstvu oljke. Pri tem je omenil dva tradicionalna škodljivca, ki sta pomembneje vplivala na varstvene posege: oljčnega molja in oljčno muho. Posledice napada molja, ki je odložil jajčeca po cvetenju oljke so bile opazne le v nekaterih oljčnikih ob prehodu iz meseca avgusta na september, a niso presegle praga večje škodljivosti, kljub temu, da večina oljkarjev ni opravila posegov proti temu škodljivcu. Kar zadeva muho, je bil boj proti njej z usmerjenim varstvom uspešen, njena številčna pri-

sotnost pa je zahtevala na nekaterih sortah usmerjen poseg s fitofarמצevskimi sredstvi, ker bi sicer bil pridelek deloma oškodovan. Pravilno in pravočasno ukrepanje je bilo učinkovito, tako, da muha ni povzročila hujše škode, ugotavlja Robert Oto.

Glede količine pridelka se je naš sogovornik izrazil optimistično. Letina bo namreč izredno bogata, kot je že nekaj let ne pomnimo, kar gre deloma pripisati lanskoletnemu skromnemu nastavku.

Meritve oljevitosti so pokazale visoke vsebnosti olja v plodovih. Upati je, da bo podatek potrjen v torkli. Tudi kakovost bo po predvidevanjih izredno visoka, še posebej, če bodo oljkarji spoštovali navodila za pravilno obiranje in hranjenje oljk ter pozneje olja. Glede časa obiranja pa je izkušeni oljkar mnenja, da je tik pred nami, saj bi toskanske sorte lahko obirali že v tretji dekadi meseca oktobra, 10 – 15 dni pozneje pa bi prešli na avtohtono sorto belica.

Če ne bo presenečenj, je zaključil Robert Oto, bomo lahko z letošnjo oljčno letino zadovoljni.

Na fotografiji zgoraj Robi Oto, desno, oljke v Boljuncu

KROMA

ZAKLJUČENA ZGODBA

Zbogom tokaj

Kmetijski minister Luca Zaia podpisal zadevni odlok

RIM - Italijanski minister za kmetijske politike Luca Zaia je podpisal odlok s katerim je prekladal veljavnost odloka z dne 11. februarja 2008, ki je prehodno urejal uporabo označbe vina »Tocai friulano« in sinonima »Friulano«.

Odločitev je bila sprejeta v skladu z razsodbo Evropskega sodišča, ki se je minulega 12. junija izreklo o nezakoniti uporabi tega imena v Italiji. V tej državi se na etiketah po omenjeni razsodbi odslej lahko uporablja za nekdanje vino tokaj na tržno ime »Friulano« v FJK in »Tai« v deželi Veneto.

S tem je bil postavljen konec dolgoletni negotovosti v zvezi z uporabo imena tokaj, ki si ga je dokončno in izključno zagotovila Madžarska. Potek zgodbe je znan. Pred leti je Madžarska zahtevala ekskluzivo za poimenovanje vina tokaj in se pri tem sklicevala na evropski normativ, po katerem ima v primeru spora o poimenovanju nekega vina prednost ime regije. In to velja za Madžarsko, kjer se v regiji Tokaj v glavnem prideluje vino tokaj iz sorte furmint. Ta nima nobene zveze s furlanskim tokajem, priljubljenim vinom, ki se ga največ v naši deželi, pa tudi v sosednjem Venetu, proizvaja iz istoimenske sorte. Italija je na madžarsko evropsko tožbo vložila priziv, Evropsko sodišče pa je v skladu z obstoječim normativom dalo prav Madžarski. Za ohranitev poimenovanja tokaj so se v Italiji angažirali številni politični predstavniki na deželni in vladni ravni, pritisk na evropske organe pa očitno ni bil uspešen. Medtem je od začetka spora minilo precej let, država in dežela pa sta proizvajalcem tokaja že pomagali za omejitev škode s posegi za marketinško uveljavitev novih poimenovanj. Tako bomo furlanski tokaj poslej na etiketah prepoznali le pod imenoma friulano ali taj.

Objavljen razpis trgovinske zbornice za dodelitev prispevkov kmetijskim gospodarstvom

TRST - Trgovinska zbornica je objavila že najavljeni razpis za dodelitev prispevkov kmetijam. Rok za predstavitev prošenj, ki se je začel 15. oktobra, se zaključuje 30. novembra 2008. Podrobne informacije o razpisu lahko dobijo člani v uradih Kmečke zveze, v ulici Cicerone 8 (tel. 040 – 362941). Navedli bomo le nekaj pomembnejših podatkov o posegih, za katere so predvideni prispevki ter o višini prispevkov.

Posegi:

zgradnja, nakup ali melioracija zgradb; nakup strojev in orodja.

Višina prispevkov:

višina prispevkov znaša od 40 do 60% vrednosti odobrene investicije, v odvisnosti od statusa prositelja;

najnižja investicija za katero je možna dodelitev prispevka, znaša 10.000,00 evrov;

najvišji možen prispevek znaša 25.000,00 evrov.

Prošnje je treba nasloviti na Tržaško trgovinsko zbornico do že navedenega datuma.

Strokovna služba Kmečke zveze

NASVETI STROKOVNJAKA

Navadna jegodičnica in acarola: dve malo znani sadni vrsti

Danes bomo opisali dve malo znani sadni vrsti, ki sta zelo rustični, zato bi lahko uspevali tudi pri nas. To sta navadna jegodičnica in acarola. Dobro bi ju bilo posaditi na domači sadni vrt ali tudi v sklopu kmečkega turizma, saj sta ti dve sadni vrsti zanimivi tudi kot okrasni drevesi, poleg tega, da dajeta dobre sadeže. Še najbolj zanimivo pa je, da ne potrebuje nobenega škropljenja. Poglejmo, katere so njune značilnosti in kako ju gojimo.

NAVADNA JAGODIČNICA – To je sadno drevo, ki pripada družini Ericaceae, znanstveno ime pa je Arbutus unedo. To je tipična sredozemska rastlina, ni pa jasen njen izvor. To drevo naravno raste ob obalah sredozemskih držav. Drugod so drevo prinesli v zadnjih časih. Navadna jagodičnica ima bele cvetove in rdeče sadeže: konec poletja jih lahko opazimo skupaj na istem drevesu. Prav zaradi tega je zanimiva tudi kot okrasna rastlina.

Rastlina ima najraje lahka tla z rahlo kislo reakcijo. Voda v tleh ne sme zastajati. Zelo je odporna na poletno sušo. Kar zadeva podnebje, raste povsod, kjer uspeva tudi oljka. Občutljiva pa je na znižanje temperatur v jesenskem času, ko cveti. Ker je žužkocvetna rastlina, je opravištev zelo skromna, zato se plodovi ne razvijejo. Cveti od polovice septembra do konca februarja.

Navadna jagodičnica je zimzelena rastlina, raste veliko let, na začetku raste počasi, pozneje pa doseže tudi 4-5 metrov višine. Večkrat proizvaja izrastke iz korenin ali iz spodnje strani debla. Deblo in glavne veje imajo temno lubje, skoraj rdečkaste barve. Mlade veje imajo rdečkasto barvo. Listi so zeleni in mesnati, ovalne oblike in nekoliko spominjajo na liste oljke. Listi odpadejo po približno enem letu starosti. Cvetovi rastejo v socvetjih v obliki grozda in so dvospolni. Cvetenje lahko traja tudi skoraj vso zimo. Sadež je okrogel, velik približno 2 centimetra. Olupek je živo rdeče barve in je zelo naguban, kot bodičast. Meso je rumeno oranžne barve. Sadež zori približno eno leto po cvetenju.

V milejših legah sadimo jeseni, drugače pa konec zime. Če sadimo več dreves, naj bodo slednja oddaljena 3-

4 m v vrsti, 4-5 m med vrstami.

Če navadno jagodičnico gojimo le kot okrasno drevo, jo obrezujemo zelo malo: v prvih letih obrezujemo, da jo nekoliko usmerimo, nato pa ji pustimo košato krošnjo in občasno redčimo kako vejo. Če pa jo gojimo tudi za sadeže, jo moramo nekoliko bolj redčiti. Rastlini ustreza kotlasta oblika: v prvem letu ji odrežemo konico na 80 cm in gojimo 3 ogrodne veje, na katerih bodo rasle druge veje. Nato vsaki 2 leti krošnjo redčimo. Obrezujemo v februarju in marcu.

Med gojenjem gnojimo malo. Zelo dobro je, da gnojimo z dobro zrelim hlevskim gnojem, da obdržimo kislo reakcijo v tleh. Občasno jo spomladati gnojimo z nizkimi količinami dušikovih gnojil. Po potrebi gnojimo tudi s fosforjem in kalijem. Rastlina je odporna boleznim in škodljivcem, razmnožujemo jo s koreninskimi izrastki. Lahko jo tudi razmnožujemo s semenom.

Od septembra naprej do zime so sadeži zreli. Pobiramo jih, ko se sadeži z lahkoto odtrgajo od peclja. Za prodajo pa jih pobereмо nekoliko prej, ko je sadež še nekoliko trd. Sadeže uživamo kot take ali pripravimo marmelade, sirupe, tudi vino.

ACAROLA – Drugo sadno in malo znano drevo je acarola, ki mu botanično pravimo Crataegus azarolus. V slovenščini ji rečemo tudi sredozemska nešplja ali enostavno glog. V Italiji je drevo prisotno predvsem v Siciliji, a raste tudi v Severni Italiji. Pravzaprav raste malo povsod, saj je rastlina zelo prilagodljiva. Raste v vseh vrstah tal, razen v kompaktnih in vlažnih, uspeva pa tudi v različnih podnebjih. Vzdrži tudi do -25 stopinj Celzija, raste tudi v krajih s toplimi in suhimi poletji.

Na podlagi barve sadežev ločimo v glavnem tri sorte: belo, rumeno in rdečo. Obstajajo nato hibridi med temi tremi tipi, sadeži katerih imajo vmesne barve. Te tri sorte se razlikujejo tudi na podlagi značilnosti listov. Sorta z belimi cvetovi razvije socvetja. Cveti od polovice maja do začetka junija, odvisno od kraja. Bela je samoneoplodna, zato za opravištev nujno potrebuje drugo sorto, kot na primer rumeno ali rdečo. Sadeži so podobni

malim jabolkom. Meso je mehko, svetlo zelene ali belkaste barve, prijetno kiselkastega okusa in vsebuje semena.

Acarolo sadimo v tem času ali na koncu zime. Sadike so lahko cepljene na črni trn in v tem primeru jih sadimo v razdalji 3-3,5 metrov eno od druge. Rastline, ki so cepljene na sejanec, pa sadimo v razdalji 4 - 4,5 metra eno od druge. Ne smemo saditi gostejše, saj rastline zahtevajo veliko sonca. Med vrstami pa naj bo 4 ali 5 metrov razdalje, pa čeprav v domačem vrtu posadimo le dve ali nekaj rastlin.

Če rastlino gojimo kot okrasno, jo pustimo prosto rasti. Če pa jo hočemo gojiti predvsem za sadeže, jo vzgojimo v kotlasto obliko, s tremi ali štirimi ogrodnimi vejami, ki jih vzgojimo v višini enega metra. Nato jo obrezujemo predvsem tako, da odvedne veje redčimo. Acarola proizvaja sadeže na enoletnih vejah. Če slednjo krajšamo, se bo razvilo več stranskih vej in torej več sadežev. Pozneje bomo nove veje redčili.

Acarolo vsako leto gnojimo s fosforjem in kalijem ter spomladati z dušikom.

Že smo povedali, da rastlino razmnožujemo s cepljenjem. Kot podlago uporabljamo črni trn, sejanec. Lahko uporabljamo tudi kutino, hrško in nešpljo, pa čeprav večkrat ni skladnosti. Če uporabljamo sejanec, proizvodnja je počasna.

V polovici avgusta pobiramo rumeno sorto, v septembru pa pobiramo belo in rdečo sorto. Po navadi je priporočljivo, da pobereмо sadeže nekoliko pred popolno zrelostjo. Zrelim belim sadežem lahko z dežjem počasi olupek. Rdečega pobiramo takoj, ko se olupek obarva v rdečo, nekoliko pozneje začnejo odpadati, pa čeprav se kožica ne pokvari, kot v primeru bele acarole. Najbolj okusna je rumena acarola, pa čeprav je nekoliko manjša, kot ostali dve sorti. Tako obrane sadeže nato pustimo, da zorijo. Postavimo jih za nekaj dni na slamo v suh prostor. Po petih dneh jih hranimo v hladilniku. Na ta način jih lahko hranimo en mesec. Sadeže jemo surove, lahko pa iz njih tudi naredimo marmelado, sirupe in drugo.

Magda Šturman

KULTURNI Stiki

Pevski zbor Pod lipo Več kot 30 let s pevsko kulturo

Pevski zbor Pod lipo je nastal 1975. leta v Barnasu (Špeter). Njegov umetniški vodja je od ustanovitve dalje zborovodja Nino Specogna. Germano Cendou opravlja funkcijo predsednika že od 23. 4. 2007, tajniško funkcijo pa opravlja Larissa Borghese. Arhitekt Valentino Simonitti in njegova nečakinja Lucia Costaperaria nosita posebno zaslugu za nastanek zbora, saj je ta nastal na njuno pobudo.

O delovanju zbora smo se pogovorili z dirigentom Nino Specogno.

Ali bi našim bralcem nanizali s čim vse se ukvarjate kot skupina in društvo?

Zbor Pod lipo, ki je nastal 1975 v špetskem Barnasu, od njegove ustano-

vitve dalje vodi zborovodja Nino Špehonja.

Danes šteje 20 članov. Od samega nastanka je nastopal pri slovenskih mašah, kot tudi pri tradicionalni vsakoletni špetrski zgodovinski oživitvi "Aren-go". Nadalje so nastopali na božičnih koncertih in na raznih pevskih revijah bodisi v Benečiji kot v bližnji Sloveniji in v tujini.

Meseca decembra 2007 je zbor, ob zvočnih kasetah in prvih dveh cd-zgoščenkah, eno z naborom profanih, drugo pa pobožnih pesmi, posnel tretjo zgoščenko, ki vsebuje izbor božičnih pesmi v različnih jezikih.

Kateri so temeljni cilji vašega poslanstva in pri delovanju?

Pri oblikovanju statuta in temeljnih ciljev je pevski zbor Pod lipo spontano izpostavil pomen prijateljstva in kreativnosti nad katerokoli tehnično-vokalno izbiro. Preko svojega delovanja si zbor tudi prizadeva, da bi prispeval k ohranjanju domačega slovenskega pevskega zaklada. V tem duhu repertoar izbranih pesmi, ki v 33 letih delovanja šteje preko 200 melodij, dobršen del katerih je bilo objavljenih v zborniku ob 25-letnici delovanja, zajema večji del pesmi iz ljudskega izročila v domačem slovenskem narečju, poleg italijanskih, fur-lanskih in tujih skladb.

Koliko nastopov ste našli v času vašega ustvarjanja? Kateri so vam ostali v trajnem spominu (in zakaj)?

Med približno 300 nastopi, ki smo jih od nastanka doslej našli v našem delovanju, bomo držali v trajnem spominu pet dogodkov, zaradi posebnega vzdušja, ki so ga v nas ustvarjali in so zaznamovali zgodovino našega zbora med koncem devetdesetih let do začetka leta 2000. Govorim o izletu v Lugano na vabilo Slovencev po svetu; v Merano ob pobratenju s krajevnim zborom; v San Benedetto del Po ob otvoritvi likovne razstave umetnice iz Nediških dolin, Brune Dorbolò; v Sv. Egiden v Avstriji, na vabilo mons. Petriciga ter trije naši nastopi v Št. Vidu ob vsakoletnem srečanju slovenskih zborov.

Sodelovanje z drugimi društvi in organizacijami

Kar se tiče našega delovanja zadnjih let, bi omenil sodelovanje z Gorsko skupnostjo Ter-Nediža-Brda ob božičnih koncertih, ki jih vsako leto prireja na območju pod svojo pristojnostjo ter z občino v Špetru, na primer ob zgodovinski oživitvi Arengo in natečaju «Naš domači izik».

Kako pristopajo k zboru/društvu mladi – kaj jih motivira in veže na vaše delovanje?

V času, ko sem poučeval glasbeno vzgojo na nižji srednji šoli v Špetru, je bilo lažje pritegniti mlade k sodelovanju z našim zborom, kar je zdaj vse bolj težko. Zadnje čase je zbor dobil nove glasove le zaradi osebnih poznanstev s strani vseh nas članov zbora.

Ali imate možnosti izobraževanja v ljubiteljski kulturi oz. glasbi?

Možnosti izobraževanja je kar precej, le časa nam zmanjka, da bi se temu posvetili.

Kaj pripravljate za vaše občinstvo v naslednjih sezonah kot društvo?

Po nastopu v soboto, 4. oktobra pri Auditoriumu Pollini v Padovi na vabilo združenja Cini, ki skrbi za zaščito glasbenega premoženja s posebno pozornostjo do petja po naših dolinah, nas čaka božični koncert meseca decembra, ne vemo pa še točno kdaj in kje se bodo odvijali.

agenda

**ZSKD VABI MLADE
K OBČASNEMU
SODELOVANJU
ZA PISANJE ČLANKOV
V RUBRIKI
»KULTURNI STIKI«**

**130 LET KULTURNEGA DELOVANJA
V DOLINI**

SKD Valentin Vodnik vabi na niz predstav v okviru obletnice svojega delovanja:

• sredo, 22.10. ob 20.30 v društveni dvorani predstavitev novih narodnih noš in koledarja 2009

• petek, 24.10. ob 20.30 v društveni dvorani predstavitev fotografske knjige ter knjige o društvenem praporu, predvajanje dokumentarnega filma in odprtje fotografske razstave

• nedelja, 26.10. ob 15.30 v Centru za promocijo in pokušno tipičnih pridelkov Dolga Krona, osrednja slovesnost z nastopom MoPZ Valentin Vodnik in MePZ SPD Radiše

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij, Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu, Parnas-zavod za kulturo in turizem Velike Lašče, Javni zavod Trubarjevi kraji

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, Slovensko prosveto, Zvezo slovenske katoliške prosvete, Glasbeno matico, Kulturnim domom Gorica, Kulturnim društvom Ivan Trinko, Občino Čedad pod pokroviteljstvom Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu, Deželnega šolskega urada za FJK Trst

vabijo na otvoritev razstave

**PRIMOŽ TRUBAR
(1508-1586)**

VELIKI NEZNANI EVROPEJEC

24. oktobra 2008 ob 18. uri
Gorica, Kulturni dom (Ul. Brass 20)

Razstava bo na ogled od 24. oktobra do 8. novembra 2008.

Za šole bo na ogled video dokumentarec.

ČRNA MAT'

*Mamica moja, kako bom zdaj
brez tvojega mleka živel,
kako bom rastle,
pri kom se bom grela.*

*Kam si šla,
da te ni več doma
v vasi se govori,
da v Aleksandriji si,
tam za zlatnike dojiš
črne grde otroke.*

*Kako prazna je hiša,
kako sama sem zdaj,
zakaj si me rodila,
če si me tako samo pustila.*

*Če bi bila ptica,
bi k tebi priletela
in ti srce vzela,
s srcem tvojim
bi lažje živila.*

Povedala
Pavlina Kumar - Marinčič
v Kojskem leta 1959

**Zveza slovenskih kulturnih društev,
Kulturni Center Lojze Bratuž,
Kulturni dom,
Zveza slovenske katoliške prosvete**

vabijo na predstavo

**TRIESTE - ALESSANDRIA
EMBARKED**

Štorja od lešandrink
(Neda R. Bric)

..maska
produkcija

ki bo 27. oktobra 2008 ob 20.30 uri
v Kulturnem domu v Gorici.

*predprodaja vstopnic: Kulturni dom
tel. 0481/33288*

podnapisi v angleščini

...Skoraj odkar vem zase, vem tudi za Egipt. In za škaflo s pismi svoje none. Pisala jih je v letih, ko je kot guvernanta služila v Aleksandriji. Sprva svojemu zaročencu, čez nekaj let pa možu in otroku. Prvič je šla, da bi se lahko poročila, drugič pa, da njena hči ne bi bila nikoli več lačna. Tam je skrbela za tuja otroke in jokala za svojim. In ko je prišla domov, je jokala za Fredijem in Mariko, svojima egiptovskima otrokoma. Mnogo let pozneje sva s sestro vedno znova poslušali zgodbe o barviti Aleksandriji, datljevih palmah, o mehkih, svetlih Fredijevih kodrih in o širokem morju, ki ga je prečkala ...

Neda R. Bric

iz oči v oči

Ime in priimek: Germano Cendou
Kraj in datum rojstva: Savodnja, 18.10.1955

Zodiakalno znamenje: tehtnica
Kraj bivanja: Mačera
E-mail: cendou@libero.it
Stan: poročen

Poklic: podjetnik
Najboljša in najslabša lastnost: ljubezniv in zaprt vase

Nikoli ne bom pozabil: potovanja na Holandsko
Hobiji: alpinizem, petje

Knjiga na nočni omari: «Vojna in mir» ruskega pisatelja Leva Tolstoj

Najljubša risanka: Robin Hood
Najljubši filmski igralec/ igralka: Gregory Peck

Najljubši glasbenik: Nirvana
Kulturnik/ osebnost stoletja: Albert Einstein

Ko bom velik, bom... nogometaš
Moje društvo: Mepz Pod lipo in Planinska družina Benečije-PDB

Moja vloga v njem: predsednik zbora Pod lipo in član PDB
Svojemu društvu želim: še sto let uspešnega delovanja

Moj življenjski moto: ora et labora
Moje sporočilo svetu: ne gledati preveč nazaj, pojdi naprej!

V skupnosti je moč!

V okviru župnije sv. Cirila in Metoda v Celovcu se je v lanskem letu na pobudo župnijskega svetnika mag. Tonča Rosenzopf-Janka rodila pobuda, ki je namenjena dvo- in večjezičnim družinam. Dvo- in večjezične družine so danes realnost, ki ponujajo vrsto možnosti in izzivov, zato se je župnija odločila, da se tej tematiki posebej posveti v Celovcu. Pobuda, ki poteka v letu medkulturnega dialoga želi osvetliti tako izkušnje kot tudi možnosti in izzive. Razvoj iniciative kaže, da je bila odločitev za tematiziranje te problematike pravilna. Kot soorganizatorji so v Celovcu pristopile vse slovenske izobraževalne ustanove, zanimanje pa kažejo tudi ustanove na podeželju. Skratka, vprašanje družine oziroma njenega delovanja v vse bolj kompleksnem svetu, je tudi med t.i. zamejci še vedno v ospredju zanimanja ne le raziskovalcev in izobraževalnih ustanov, ampak tudi čisto enostavno družin. Večplastnost vprašanj (lahko bi jih imenovali sicer tudi problemov) s katerimi se morajo soočiti sleherni dan, postavlja posameznike v položaj nemoči. Sicer pa kot pravi pregovor – v skupnosti je moč! In že spet se postavi vprašanje skupnih strategij, enotnega nastopanja... ne, ne le znotraj narodne skupnosti, ampak znotraj družine, ki je pravzaprav najmanjši del skupnosti, v kateri se odražajo vse kontradikcije in prednosti sedanjega časa. Vse se začne znotraj družinskega jedra in iz njega se potem zrcali v širši družbi. Zaradi tega je družinsko vprašanje vse prej kot le zasebno vprašanje...

trst

Skofijska komisija za pastoralo zakoncev in družine, v sodelovanju s Slovensko prosveto, bo v naslednjih mesecih priredila niz srečanj za družine in zakonce z naslovom »Na skupni poti«. Prvo srečanje bo na vrsti v nedeljo, 26.10., in sicer v domu Šolskih sester pri sv. Ivanu, z začetkom ob 10. uri. G. Marko Čižman bo govoril na temo »Pet jezikov ljubezni«. Sledilo bo skupno kosilo in zaključek s sv. mašo. Varstvo za otroke je zagotovljeno!

Zdrženi zbor ZCPZ bo v nedeljo, 26.10., ob 14. uri sodeloval na vsakoletni maši zadušnici za slovenske rajne pri sv. Ani, ki jo prireja Slovensko pastoralno središče.

videm

V Gorenjem Tarbiju s nadaljuje tradicionalni Burnjak. Danes bo ob 9.00 prišla na trg glasbena skupina Kontraband čez Idrijo, sledila bo izmenjava zastave miru; ob 9.30 se bo začel pohod s Planinsko družino Benečije; od 10.00 dalje bo na ogled prodajna razstava kmečkih in obrtniških izdelkov; ob 11.30 bo na vrsti sveta maša s procesijo. Ob 14.00 bodo na svoj račun prišli otroci s t.i. malim Burnjakom. Za glasbo bodo ob 14.00 poskrbeli člani ansambla Kar češ brass band, sledilo bo srečanje harmonikarjev, ob 16.00 pa bosta v cerkvi Sv. Janeza Krstnik v Gorenjem Tarbiju v sklopu »Kogojevih dnevo – festival sodobne glasbe«, nastopila Mirjam Kalina (alt) in Ziga Stanič (klavir), ki bosta predstavila bogat repertoar pesmi, in sicer tudi beneških ljudskih pesmi.

»Vzgib za nastanek zbora je bila volja staršev!«

Pogovor z ustanoviteljem zbora Vesela pomlad Francem Pohajačem

Zbor Vesela pomlad obhaja letos svojo častljivo trideseto ... pomlad. Ob tem okroglem jubileju bodo stekle, kot smo poročali že v prejšnji številki i.podlistka, številne prireditve, ki bodo obeležile ne le okrogli jubilej zbora, ampak tudi sedanjo ustvarjalnost pevcev in vodstva zbora.

Kako pa je pravzaprav nastal zbor Vesela pomlad? O samem nastanku zbora smo se pogovorili z gospodom Francem Pohajačem.

Pohajač: Na Opčine sem prišel leta 1969. V župniji sem začel delovati prvega oktobra istega leta. Že na začetku sem prišel v stik z mladimi. Skupaj smo ustvarili vokalno-instrumentalne sestave kot so bili npr. ansambel Taims, Galebi in Rdeči nagelj. Taka oblika glasbenega delovanja pa je bila »številčno zaokrožena«. Starši so me zato vedno spet vprašali, če bi začel tudi z zborovsko dejavnostjo. Zavedal sem se, da je to zelo odgovorno delo. Sicer pa sem se 12. oktobra 1978 odločil, da bom sklical sestanek za starše, ki bi jih zanimala ustanovitev pevskega zbora. Rekel sem jim, da sem pripravljen, da prevzamem to odgovornost. Starši so rade volje to sprejeli in stali ob strani mojemu delu. Že 12. decembra smo začeli z vajami, in sicer z 40 pevci... No, tako je nastala sedaj že tridesetletna zgodba Vesel e pomladi. Lahko bi rekel, da je bil prvi vzgib za nastanek zbora prav volja staršev!

V vseh teh letih je zbor nagovoril veliko mladih, in sicer tako pevcev kot pa tudi dirigentov...

Pohajač: V tem času se je pri zboru zvrstilo nad 400 pevcev in pevk! Na začetku sem zборе vodil sam, nato pa sem vključil najprej korepetitorje, kasneje pa so posamezne zборе prevzeli tudi drugi. Naj omenim le naj imen - Martina Batič, Irena Pahor in Mira Fabjan, ki je v zadnjem času prevzela zborovsko taktirko raznih sestavov Vesele pomladi

S katerimi izzivi ste se soočali takrat in s katerimi se soočate danes?

Pohajač: Ko sem začel z Veselo pomladjo je vladalo veliko navdušenje. Rekel bi, da so v prvih dvajsetih letih obstoja zbora starši bili tako rekoč zelo pomemben element za razvoj zbora. Iz takratnega

sveta staršev se je kasneje tudi oblikovalo samo društvo Vesela pomlad. Število pevcev je stalno naraščalo, oblikovale so se skupine, ki so delovale programsko.

Sčasoma pa se je to nekoliko spremenilo. Že sama ponudba za mladino je vse bolj pestra. Športna dejavnost postaja vse bolj zahtevna tudi za otroke. Vsem počasi primanjkuje časa! Tudi staršem, ki se stežka odločajo, da bi aktivno delovali znotraj društva, saj so preobremenjeni na najrazličnejših področjih. Zaradi tega pa peša tudi delovanje zborov, saj ni več tiste zagnanosti kot na začetku.

Praznovanja so trenutek za pogled nazaj in tudi v bodočnost. Kaj želite »vaši« Veseli pomladi?

Pohajač: Veseli pomladi bi želel, da bi še naprej lahko cvetela in da bi gojila in popeljala slovensko pesem okoli po svetu ter da bi, v času odprtih meja, lahko tudi sama ponovno šla v svet. Vesela pomlad je v preteklosti veliko potovala širom po svetu. Mislim, da je za pevski zbor dobro, da se udeleži tudi zahtevnejših tekmovanj po svetu in da na tak način naši mladi pevci spoznajo, da tudi drugi pevci z enako intenzivnostjo prepevajo svoje pesmi. Pomembno je, da mlade naučimo tudi tega, da rastejo in se razvijajo.

Ob 80-letnici Zore Tavčar

Društvo slovenskih izobražencev bo jutri, 20. 10., ob 20.30 priredilo na Donizettijevi ulici v Trstu srečanje s pisateljico Zoro Tavčar, ki je v teh dneh praznovala častljivi osebni jubilej. Prof. Tatjana Rojc bo predstavila najnovejšo knjigo jubilarke »Kroži, kroži galeb«, odlomke s knjige bosta podala člana Radijskega odra Nadia Roncelli in Ivan Buzečan, za glasbeni intermezzo bo poskrbel Aleksander Ipavec-Ipo.

Prva 40-letnica slovenske maše v Milanu

Društvo Slovenci v Milanu bo danes ob 15.30 z mašo v baziliki sv. Ambroža svečano proslavili 40-letnico prve slovenske maše v Milanu. Kot nam je v naslednjem pogovoru povedal sedanjí duhovni oskrbnik Slovencev v Milanu, g. Karel Bolčina, je mesečna nedeljska slovenska maša za Slovence v Milanu in bližnji okolici edinstvena priložnost, da zaživijo kot slovensko občestvo.

Kdo obiskuje slovensko mašo v Milanu, kdo so pravzaprav "milanski" Slovenci?

Bolčina: Milanski Slovenci so trajni ali slučajni izseljenci, ki živijo, delajo ali študirajo v Milanu in okolici (Como, Monza, Varese itd.). Nekateri so se preselili tja v času med obema vojnama, šli so pač s trebuhom za kruhom. Mednje spadajo posebno dekleta, ki bila stara takrat od šestnajst let dalje. Nekateri so prišli po drugi svetovni vojni, tudi zaradi dela ali ker so tu ustvarili svoje družine.

Vi se v Milan odpravljate z Goriške. Kako ste prevzeli duhovno skrb za to slovensko občestvo?

Bolčina: Pred desetimi leti me je

takratni duhovni oskrbovalec krščanske skupnosti v Milanu, msgr. Oskar Simčič, prosil, da bi prevzel njegovo mesto. Okleval sem, ker sem tudi župnik večje župnije na Goriškem. Škof Metod Pirih, ki je takrat vodil izseljensko pastoralo pa mi je zagotovil, da mi bodo pomagali. Tako se je začelo. Med leti 2002 in 2004 je vodil skupnost g. David Tadjat, ki je prihajal iz Francije. Vrnil sem se v Milan, ko mu je bila zaupana duhovna skrb za Slovence v Švici.

Slovenska maša je tudi priložnost, da se ljudje srečajo.

Bolčina: V Milanu je duhovna oskrba povsem drugačna od naših župnij na Goriškem in Tržaškem. Slovenci se srečujemo v glavnem samo enkrat mesečno. Vsako srečanje je zato pravi praznik, saj je za mnoge to edina priložnost, da slišijo in govorijo materni jezik. Naša bogoslužja sicer skromno oblikujemo, ker nimamo takih možnosti, kakor v slovenskih župnijah, so pa zato zelo prisrčna. Srečanje po maši pa je vsakokrat dogodek meseca: ljudje radi prisluhnejo novicam, ki jih prinašam iz domovine in iz rodni kraj, med seboj se prijazno pomenkujejo in skupaj

doživimo in preživimo prijetno popoldne. Večkrat imamo med nami tudi slovenske goste: pevske zборе, kulturne delavce, pesnike... To še bolj utrjuje v nas občutek pripadnosti slovenskemu narodu.

Poleg maše imajo Slovenci v Milanu še kako drugo dejavnost?

Bolčina: Leta 2006 smo ustanovili društvo Slovenci v Milanu. Kar smo do tedaj delali duhovniki na kulturnem področju je od tedaj prevzelo društvo, ki pripravi skoraj vsak mesec predavanja, srečanja s slovenskimi pisatelji in pesniki ipd. Zelo odmevno je bilo npr. srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem.

Pa še informacija - kje in kdaj lahko v Milanu obiščemo slovensko mašo?

Bolčina: Vsak, ki slučajno ali pa redno prebiva v Milanu se lahko udeleži naše maše. Obhajamo jo vsako tretjo nedeljo v mesecu popoldne ob štirih in sicer v cerkvi Corpus Domini na ulici Canova, v neposredni bližini RAI-a in Ljudskega vrta. Očetje karmeličani nam z veseljem in dobrodušnostjo odstopijo cerkev za nekaj ur.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slovlt@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 37084, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: corili01@gorica.191.it

MANJŠINE - 10 let Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin

Prispevek k zaščiti manjšin, potrebno pa je še veliko dela

Pod predsedstvom Rainerja Hoffmanna, nekdanjega predsednika posvetovalnega odbora za izvajanje Okvirne konvencije Sveta Evrope za zaščito narodnih manjšin so se ob 10. obletnici začetka veljave te konvencije 9. in 10. oktobra v Strasbourg na posvetu zbrali številni znanstveniki, strokovnjaki, predstavniki nevladnih organizacij in predstavniki držav članic Sveta Evrope ter razpravljali o dosedanjih izkustvih pri izvajanju konvencije in o perspektivah tega pomembnega dokumenta. Zasedanja so se udeležili tudi predstavniki Zveze evropskih narodnosti FUEN in njene mladinske organizacije YEN.

Okvirna konvencija za zaščito narodnih manjšin je začela veljati leta 1998, doslej pa jo je ratificiralo 39 držav; ta pomemben dokument je prispevala in prispeva k transparentnosti in priznanju obstoja interesov narodnih manjšin. Po drugi strani pa je deset let procesa preverjanja in poročanja o stanju manjšin znatno prispevalo k povečanju dialoga, v posameznih državah in na evropski ravni, o pravicah in o zaščiti manjšin. Po drugi strani pa je prišlo tudi do kritik in zahtev, zlasti s strani nevladnih organizacij. Te kritike in zahteve zadevajo dejstvo, da nekatere pomembne države še niso podpisale in ratificirale konvencije, da prihaja do zamud v dostavljanju poročil o izvajanju konvencije in skromno vključevanje nevladnih organizacij v izvajanje konvencije.

Pred začetkom konference so se na povabilo organizacije Minority rights group iz Londona, ki je bila aktivno soudeležena pri vsem dosedanjem izvajanju konvencije, sestali predstavniki nevladnih organizacij in razpravljali o osnutku skupne deklaracije o izvajanju okvirne konvencije. Ta dokument temelji na anketi, ki so jo izvedli med predstavniki organizacij civilne družbe, ki imajo osebne izkušnje na področju priprave poročil in nadzora. Pri tem so se posebej angažirali predstavniki zveze FUEN Jan Diedrichsen, predstavnica osrednjega sveta nemških Sintijev in Romov Uwe Wenzel, predstavnik krovne organizacije Lužiških Srbov Domowina Bernard Ziesch in predstavnica Sveta nemških manjšin Thede Boysen.

Na pripravljalnem sestanku nevladnih organizacij in tudi na sami konferenci se je najbolj sporna razprava razvila o področjih izvajanja okvirne konvencije. Konvencijo

so pisali z namenom, da se zajamči zaščita avtohtonih narodnih manjšin, v njej pa ni definicije teh manjšin, lahko pa bi se v prihodnje razvila v okvir za zaščito manjšin v posameznih državah. To so poudarili številni udeleženci, ki so tudi izpostavili, da bi šlo v tem primeru za nov korak pri izvajanju konvencije.

V izjavo nevladnih organizacij pa niso vključili pojasnila, katerim skupnostim je ta konvencija namenjena, kot sta to zahtevali predvsem FUEN in YEN. Zato nekatere izmed teh organizacij, ki neposredno predstavljajo avtohtone narodne manjšine, med temi FUEN, niso podpisale deklaracije.

Ob tem pa so predstavniki teh dveh zelo reprezentativnih organizacij narodnih manjšin v Evropi vsekar poudarili, da je treba zagotoviti zaščito vseh manjšin in so menili, da je treba spodbujati sprejemanje ločenih pravnih instrumentov, še zlasti v interesu alohtonih, tako imenovanih »novih« manjšin.

V zvezi s tem je Jan Diedrichsen v imenu obeh organizacij, FUEN in YEN, izjavil: »kot zastopniki teh organizacij smo predvsem dolžni zaščititi interese avtohtonih narodnih manjšin. Okvirna konvencija za zaščito narodnih manjšin in Evropska listina za regionalne ali manjšinske jezike sta na tem področju najpomembnejša dokumenta, ki ščitita in podpirata transparentnost manjšinskih jezikov in manjšinskih skupnosti nasploh, ki so v številnih primerih zares močno ogrožene. Pri tem delu imata velike zasluge svetovalni odbor Okvirne konvencije in odbor strokovnjakov Evropske listine; njuno delo je znatno vplivalo na izboljšanje položaja manjšin. Za nas je zelo pomembno, da stalno opozarjamo na potrebe posameznih narodnih manjšin s poudarkom, da so za vsako manjšino potrebni specifični ukrepi, ki se med seboj razlikujejo. Mi seveda zahtevamo nekakšno skupno platformo za vse manjšine v Evropi, vendar se FUEN in YEN zavedata, da je njuna prvenstvena naloga delo za ohranitev in razvoj jezikov, kultur in identitet avtohtonih narodnih manjšin in seveda tudi ljudi, ki pripadajo tem manjšinam v Evropi.« Z drugimi besedami: skupni ukrepi so nujno potrebni, vendar imajo organizacije manjšin tudi in verjetno predvsem nalogo, da ščitijo specifičnosti vsake posamezne manjšine, za katero so prav zaradi tega potrebni posebni zaščitni ukrepi.

Skupina udeležencev konference v Strasbourg

OKVIRNA KONVENCIJA - Kaj zahtevajo predstavniki manjšin

Predlogi in priporočila 84 manjšinskih organizacij

Kaj zahtevajo nevladne organizacije narodnih manjšin v Evropi? V dokumentu, ki so ga predstavniki 84 nevladnih organizacij predstavili Svetu Evrope ob 10. obletnici Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin, je kopica predlogov, ki so namenjeni številnim dejavnikom, ki se tako ali drugače ukvarjajo z manjšinami oziroma bi se morali z njimi aktivno ukvarjati.

Na prvem mestu je skupek ukrepov, ki so naslovljeni odboru ministrov Sveta Evrope. Od njega predstavniki nevladnih organizacij zahtevajo, naj v skladu z določili konvencije omogoči dejansko participacijo manjšin pri oblikovanju zakonodaje oziroma politike do manjšin na državni ravni. Zahtevajo tudi sprejem mehanizma sankcij, ki bi jih naložili državi, ki ne spoštuje resolucij odbora ministrov ali se poslužuje zavlačevanja, da bi se izognila nadzornemu postopku. Predstavniki manjšin nadalje od odbora ministrov zahtevajo, naj v zvezi z izvajanjem okvirne listine deluje čim bolj transparentno, naj si prizadeva da bi bil ustanovljen poseben sklad za nevladne organizacije, ki delujejo na področju človekovih pravic, z namenom, da se tako zagotovi podpora organizacijam, ki delajo na področjih manjšinskih pravic in človekovih pravic. Odbor ministrov naj tudi sicer zagotovi več sredstev in osebja za področje človekovih pravic, naj izdela pravne instrumente, ki bodo Evropski uniji omogočili pristop k okvirni konvenciji in naj sprejme pravne ukrepe za pritožbeni mehanizem zaradi nespoštovanja listine.

Od parlamentarne skupščine Sveta Evrope predstavniki manjšin zahtevajo, naj v Andorji, v Belgiji, v Franciji, v Grčiji, v Islandiji, v Luksemburgu, v Monaku in v Turčiji izvede preverjanje manjšinskih na osnovi standardov, ki jih določa okvirna konvencija.

Veliko zahtev predstavniki manjšin naslavljajo sekretariatu Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin. Nevladne organizacije želijo predvsem biti soudeležene v procesu nadzorovanja izvajanja listin ter želijo, da se pristojni organi Sveta Evrope z njimi posvetujejo preden odbor ministrov sprejme priporočila za vsako posamezno državo. Sekretariatu predlagajo, naj izdela dokument »dobre prakse« v zvezi s posvetovanjem in s sodelovanjem manjšin v procesu izvajanja konvencije. Svet Evrope naj bi tudi poskrbel za iz-

obraževanje uradnikov, ki so v posameznih državah zadolženi za izvajanje listine, udeležbo na tem izobraževanju pa naj bi omogočili tudi pripadnikom organizacij civilne družbe. Pri izvajanju konvencije naj bi se sekretariat v bodoče ne omejil samo na znanstvenike oziroma strokovnjake, ampak naj bi krog ljudi, ki bi jih angažiral, razširil na predstavnike nevladnih organizacij. Redno bi morali objavljati informacije o javnih dogodkih, ki zadevajo izvajanje konvencije, pri Svetu Evrope pa bi morali posebno osebo zadolžiti za odnose z nevladnimi organizacijami. Končno pa naj bi sekretariat poskrbel za ustrezne strukture, ki bi omogočale stalno povezavo med predstavniki manjšin ter med predstavniki manjšin in Sveta Evrope.

Kar nekaj priporočil namenjajo nevladne organizacije svetovalnemu odboru, ki naj bi standardiziral svoje interpretacije glede izvajanja posameznih členov konvencije ter posredoval navodila državam članicam. Nadaljeval naj bi s prakso objavljanja člankov o specifičnih temah, ki zadevajo zaščito manjšin, državam članicam naj bi svetova, naj priporočila o izvajanju okvirne konvencije prevedejo tudi v jezike manjšin, posameznim članom tega odbora pa naj bi določili države oziroma območja, za katera so pristojni, ker bi imeli na ta način lahko stalne stike z manjšinami na tem območju.

Glede držav članic nevladne organizacije želijo, da bi tudi Andora, Belgija, Francija, Grčija, Islandija, Luksemburg, Monako in Turčija ratificirale okvirno konvencijo. Države, ki so konvencijo podpisale, bi morale bolj paziti, da je njihovo delovanje v skladu z določili konvencije, tistim državam, ki tega še niso naredile, pa nevladne organizacije svetujejo, naj podpisajo Protokol št. 12 k Evropski konvenciji o zaščiti človekovih pravic.

Posebna pričakovanja so namenjena državam, ki so konvencijo že podpisale in ratificirale. Od nekaterih držav nevladne organizacije zahtevajo, naj preverijo in prilagodijo svoja restriktivna tolmačenja in omejitve v ratifikacijskem aktu, kar močno ovira celovito izvajanje konvencije. Države naj zagotovijo učinkovito sodelovanje manjšin oziroma njihovih organizacij pri procesu pisanja poročil o izvajanju konvencije. Države naj tudi oblikujejo telesa za komuniciranje med državnimi strukturami pe4r manjšinami oziroma njihovimi organizacijami. Prav tako manjšine pričakujejo od držav, da bodo prevedle mnenja, komentarje in resolucije op izvajanju okvirne konvencije v jezike manjšin. Končno pa nevladne organizacije želijo, da bi države objavljale mnenja svetovalnega odbora in druge dokumente, ki sedaj niso dostopni za javnost.

Od civilne družbe predstavniki manjšinskih organizacij predvsem pričakujejo, da bo vzpostavila evropsko mrežo za manjšinske pravice ter da v zvezi s tem vzpostavi koalicijo organizacij, ki se ukvarjajo s pravicami manjšin v vseh državah članicah na državni ravni ter zagotovi možnost izmenjave mnenj z drugimi organizacijami civilne družbe. Manjšinske pravice pa naj bi postala ena glavnih vej dejavnosti v zvezi s človekovimi pravicami. Kar nekaj zahtev je namenjenih tudi institucijam Evropske unije. Od njih predstavniki manjšinskih organizacij predvsem zahtevajo, naj upoštevajo načela okvirne konvencije pri oblikovanju politike in razvoju ukrepov, ki prispevajo k zaščiti in promociji pravic manjšin. Predlagajo tudi tesnejšo povezavo med svetovalnim odborom Sveta Evrope in pristojnimi uradi Evropske komisije pri pripravi zakonodaje o nediskriminaciji, socialnem vključevanju, pristopnih pogajanjih in sosedski politiki. Tudi od Evropske unije zahtevajo manjšinske organizacije oblikovanje sklada za organizacije civilne družbe, ki delujejo na področju človekovih pravic, da razvije mehanizme, ki ji bodo omogočili pristop k okvirni konvenciji ter da nastavi formalne odnose med svetovalnim odborom in Agencijo EU za temeljne pravice.

Končno pa predstavniki nevladnih organizacij, ki delujejo na področju narodnih manjšin, od drugih teles Sveta Evrope in od Združenih narodov zahtevajo, naj se pri svojih priporočilih in ocebnah sklicujejo na načela Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin.

Med predstavniki manjšinskih nevladnih organizacij je veliko mladih obrazov

TENIS Pennetta v Zürichu do finala

ZÜRICH - Italijanska tenisačica Flavia Pennetta potrjuje dobro formo. Na turnirju v Švici z nagradnim skladom 600 dolarjev se je uvrstila v finale, v katerem se bo danes pomerila z Američanko Venus Williams. V polfinalu je s 6:3, 7:6 premagala Španko Anabel Medina Garrigues.

PRVAKINJA - Športna plezalka Natalija Gros je zmagovalka EP v Parizu v balvanskem plezanju.

ODBOJKA - Izid A1-lige: Modena - Sisley Treviso 2:3 (20:25, 25:19, 20:25, 25:23, 11:15); prva slovenske moške lige: Marchiol - Šempeter 3:0 (13, 25, 14), Kamnik - Maribor 3:0 (17, 15, 17), Triglav - Knauf Insolation 3:0 (16, 21, 19); prva ženska slovenska liga: Aliansa - Benedikt 3:0 (15, 21, 17).

KOŠARKA - A1-liga: Fortitudo - Lottomatica Rim 58:82; izidi 4. kroga lige NLB: Krka - Union Olimpija 73:79, Helios - Hemofarm 62:63, Vojvodina - Crvena zvezda 81:82, Split - FMP 68:64, Cibona - Budućnost 84:73, Bosna - Zagreb 69:71, Partizan - Zadar 83:80; liga UPC: Zlatorog - Luka Koper 89:52, Zagorje - CPG Nova Gorica 82:74.

B2-LIGA - Basket Iseo - NPG 70:62 (Bossini 19, Nobile 15); danes: 18.00 AegasAps - Como, Falconstar - Valenza, Trento - Calligaris.

HOKEJ NA LEDU - A1-liga: Alleghe - Aquile FVG 1:2.

NOGOMET - Vnaprej igrani tekmi 7. kroga A-lige

Po zmagi proti Juventus Napoli sam na vrhu lestvice

»Stara dama« v krizi - Fiorentina nadigrala Reggino, dva gola Gilardina

NEAPEL/FIRENCE - Po 7. krogu je Napoli pred današnjimi dvoboji sam na vrhu lestvice A-lige. Varovanci slovenskega trenerja iz Ločnika Edija Reje so si na domačem San Paolu privoščili nič manj kot Juventus, ki je zašel v krizo.

Prvi polčas je minil brez zadetkov, saj Zalayeta in Lavezzi na eni ter Del Piero in Amauri na drugi strani niso našli poti do gola. Tekma je bila zelo živahna in tudi živčna, priložnosti pa je bilo zelo malo.

V drugem delu je srečanje razživel lep zadetek v voleju Juventsovega napadalca Amaurija, a takoj zatem je za Napoli z glavo po podaji Lavezziya izenačil nadarjeni Slovak Hamšík. Tekma je bila v nadaljevanju še bolj raztrgana, vse do gola Lavezziya, ki je izkoristil slabo posredovanje Kneževića.

V popoldanskem dvoboju je Fiorentina gladko, toda ne tako prepričljivo kot kaže izid, odpravila Reggino. V prvem polčasu so Prandellijevi igralci stalno napadali, zadeli pa so šele pet minut pred odmorom po enajstmetrovki, ki jo je izvedel Pazzini. Akcija je bila odločilnega pomena za tekmo tudi zato, ker je sovpadala z izključitvijo vratarja gostov Campagnola. Kljub igralcu več je Fiorentina v drugem polčasu naletela na določene težave, vse pa se ji je izšlo, ko je na igrišče vstopil Gilardino, ki je 29 minutah igre dosegel dva gola in s skupno šestimi zadetki na vrhu za-

Gilardino je proti Reggini dosegel še dva gola, skupno jih je doslej dosegel že šest. Skupno v A-ligi jih tako ima sto

ANSA

časne lestvice najboljših strelcev dohitel Zarateja (Lazio)

Fiorentina - Reggina 3:0 (1:0)

STRELCI: Pazzini (11-m) v 40., Gilardino v 75. in 81. min.

FIORENTINA (4-3-3): Frey; Comotto, Gamberini, Dainelli, Gobbi; Donadel, Fe-

lipe Melo, Kuzmanovic (od 59. Montolivo); Santana, Pazzini (od 71. Gilardino), Jovetić (od 67. Osvaldo).

REGGINA (4-3-2-1): Campagnolo; Lanzaro, Santos, Cirillo, Costa; Vigiani (od 39. Puggioni), Barreto, Carmona; Brienza, Cozza (od 84. Di Gennaro); Rakić (od 52. Ceravolo).

NOGOMET - Triestina izgubila v Brescii

Nesrečni Della Rocca

Napadalec znova zadel, a Triestina znova premagana - Vseh pet golov padlo v drugem polčasu

Brescia - Triestina 3:2 (0:0)

STRELCI: Della Rocca v 3.dp, Caracciolo v 12.dp iz 11m, Zoboli v 28.dp, Sztetela v 43.dp, Cottafava v 48.dp.

BRESCIA (4-3-3): Arcari; Zambelli (24.dp Rispoli), Zoboli, Martinez, Berardi; Zambrella, Vass, Gorzegno (8.dp Szetela); Caracciolo, Savio, Maccan (20.dp Feczessin). Trener: Sonetti.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 6; Cacciatore 5,5, Cottafava 6, Minelli 6,5, Rullo 6; Tabbiani 6 (33.dp Ardemagni), Allegretti 6, Gorgone 6, Testini 6,5; Figoli 5,5 (1.dp Cia 6), Della Rocca 6,5 (30.dp Eliakwu). Trener: Maran.

SODNIK: Russo iz Nole 7; OPO-MINI: Zoboli, Zambrella, Berardi; IZ-KLJUČITVE: športni vodja Triestine De Falco v 12.dp, Zoboli v 47.dp; GLEDALCEV: .

Pred dvema tednoma je Triestina v Pisi z Della Rocca zadela po treh minutah, a na koncu izgubila 3:1. Včeraj je isto tako Della Rocca zadel za 1:0 po treh minutah drugega polčasa, a znova je prišlo do preobrata, Brescia je bila trikrat zapored uspešna in v sodnikovem podajšku je Cottafava le omnil poraz, ki pa, odkrito povedano, pošteno peče. Triestina je namreč odigrala dobro tekmo, a še predrago plačala maloštevilne napake.

Prvo priložnost je ustvarila Brescia z Zambrello, ki je tudi zatresel mrežo, vendar že po žvižgu sodnika Russa zaradi prekrška Zobolija nad vratarjem Triestine Agazzijem. V uvodnih minutah je bila Brescia nekoliko bolj odločna pri iskanju zadetka, a Tržačani se niso pustili presenetiti. Vezna vrsta je postavila prvi zid, v skrajnem primeru pa so bili vedno na mestu še branilci. Neoporečna igra Cottafave in Minellija na sredini ter Rulla in Cacciatoreja po pasovih je enostavno preprečila domaćim, da bi se nevarno približali Agazziju. Le Zambrella je bil nekoliko bolj aktiven po desni strani in prav po njegovi zaslugi je Brescia ustvarila najnevarnejšo priložnost v 13.minuti. Predložek Zambrelle je, po zgorenem posegu Agazzija, skorajda s hrbtom pre-

usmeril proti vratom Maccan, a žoga je švignila mimo leve vratnice. A Triestina ni mislila le na obrambo. Komaj je imela priložnost, je s Tabbianijem in Testinijem poskušala presenetiti obrambo Brescie. Po prostem strelu Allegrettija, ki pa ni povzročila pretiranih težav Arcariju, so bili Tržačani v 29. minuti tik pred vodstvom. Testini je lepo podal proti sredini kazenskega prostora, kjer je Minelli neovirano skočil in po žogi udaril z glavo. Žal se je usnje odbilo od prečke v igrišče. Nekaj minut kasneje pa je Tabbiani popolnoma zgrešil strel z zelo ugodnega položaja. Po koncu prvega polčasa je bil Maran lahko zadovoljen z igro svojih. Moštvo je delovalo zelo usklajeno, Della Rocca in Figoli sta takoj povzročala težave ustvarjalcem igre domače enajsterice, tako da se je Brescia morala večkrat odločiti za dolge podaje, ki so bile lahek plen tržaške obrambe. Prav branilci Triestine so si za igro v prvi polovici tekme zaslužili najvišje ocene.

Tudi statistike ob koncu polčasa so kazale na veliko izenačenost. Celo posest žoge je bila do sekunde enaka med obema ekipama.

Kljub pozitivnemu vtisu pa se je Maran med polčasoma odločil za zamenjavo. Urugvajca Figolija je v drugem delu srečanja takoj zamenjal mladi Južni Tirolec Michael Cia. Slednji je prevzel Testinijevo mesto na levem pasu, Testini pa se je premaknil v napad. Drugi polčas je bil res zanimiv. Triestina je po treh minutah igre zadela z Della Rocca, ki je z glavo preusmeril proti vratom precizno Tabbianijevo podajo. Žaal pa se je osem minut kasneje Zoboli izmuznil Cacciatoreju, ki je bil prisiljen nešportno poseči. Odlični sodnik Russo je upravičeno pokazal na belo točko in Caracciolo je hladnokrvno premagal Agazzija. Obe ekipi sta verjeli v zmago in napadali, po prečki Feczesina pa je Cottafava podaril kot domaćim. Savio je lepo podal na sredino kazenskega prostora, kjer je bil najprejbejše Zoboli in drugič ukanil Agazzija. Maran je igral na vse ali nič in poslal na

igrišče še Eliakwuja in Ardemagnija, vendar po hitrem protinapadu je Szetela v 88. minuti s tretjim golom pokopal vse upe Triestine. SSicer v sodnikovem podajšku je Eliakwu prisilil Zobolija na prekršek kot zadnji mož obrambe, po prostem strelu Allegrettija je Cottafava tudi zadel, a časa za nov naval ni bilo, tako da se je Brescia veselila pomembne zmage.

Top: Della Rocca je znova izkoristil na najboljši način edino priložnost, ki jo je imel na razpolago. Žal, kot že v Pisi, tudi tokrat njegov gol ni prinesel Triestini niti točke.

Flop: Cacciatore je igral izvrstno 56 minut, nato pa je pozabil na Zobolija in bil prisiljen branilca Brescie energično poriniti. Sodnik je povsem upravičeno dosodil 11-metrovko domači ekipi, ki je bil prvi korak proti zmago Sonettijevega moštva.

Iztok Furlanič

KOLESARSTVO - Zmagal Cunego

Janez Brajkovič drugi na dirki po Lombardiji

VARESE - Slovenski kolesar Janez Brajkovič je na 242 kilometrov dolgi dirki po Lombardiji dosegel enega od svojih največjih uspehov. Kolesar Astane je namreč na dirki ProTouro zasedel drugo mesto (+24 sekund), boljši od njega je bil le domaćin Damiano Cunego (Lampre), ki je bil na tej dirki najboljši že lani. Tretje mesto je zasedel Kolumbijec Rigoberto Uran. Italijani so bili na domači dirki najboljši že osmič zapored, zadnji neitalijanski zmagovalc je bil leta 2000 Litovec R. Rumsas.

ROKOMET

Podvig Koprčanov

KOPER - Koprski rokometasi Cimos so v svojem tretjem nastopu v Ligi prvakov končno okusili slast zmage. Po porazih z ruskimi Čehovskimi Medvedi in romunsko Steauo je v Bonifiki z 31:29 padla slovita zasedba iz španske Pamplone Portland San Antonio, čeprav je še v 47. minuti kazalo na tretji zaporedni poraz primorske ekipe. Koprčani so tedaj zaostajali za pet golov (21:26), nato pa jim je uspel izjemen preobrat, ki ga niso mogli onemogočiti niti »imenitni« gosti s Pirenejske polotoki. Cimos Koper: Vončina, Stanić, Skoko 2, Praznik 4, Brumen 8 (2), Bombač, Doborac 1, Mrvaljević 6 (2), Stojanović 7, Blažević 1, Konečnik, Jovičić 1, Hribar.

GIMNASTIKA

Uspešni Slovenci

GLASGOW - Mitja Petkovšek je v finalih gimnastičnega svetovnega pokala v Glasgowu na bradlji z oceno 16,125 prepričljivo ugnal vso konkurenco. In če je za Petkovška to le še ena zmaga v nizu, pa je Alen Dimić tokrat na drogu presenetil vso konkurenco in se s 15,5 točke veselil svoje druge zmage v karieri. Aljaž Pegan je bil po napaki tretji (14,625).

NBA LIGA

Slovenci protagonisti

INDIANAPOLIS - Na pripravljal-

nih tekmaheriške košarkarske lige NBA so nastopili tudi trije slovenski igralci. Zmage se je veselil le Rašo Nesterovič, ki je z Indiano premagal Memphis s 112:86, prispevek slovenskega centra pa je bil osem točk in sedem skokov v 19 minutah. Novinec v ligi Goran Dragić je dobil precej priložnosti na tekmi med Phoenixom in Denverjem. Ob nekoliko slabšem metu iz igre (2-7) je na koncu v 31 minutah zbral šest točk, v statistiko pa dodal še sedem podaj in pet skokov. Njegova Sonca so morala Denverju priznati premoč z 91:94. Beno Udrih je za Sacramento na dvoboju s Houstonom na igrišču prebil 26 minut, v tem času pa dosegel štiri točke, tri skoke in pet podaj. Njegova ekipa je izgubila z 90:95.

MOTOCIKLIZEM

Pedrosa s 1. mesta

SEPANG - Na predzadnji dirki svetovnega motociklističnega prvenstva v Maleziji se bo danes v elitnem razredu MotoGP s prvega startnega mesta pognal Španec Dani Pedrosa (Honda). Drugi v kvalifikaciji je bil svetovni prvak Italijan Valentino Rossi (Yamaha), tretji pa Španec Jorge Lorenzo (Yamaha). Pričetek dirke danes ob 8. uri.

FORMULA ENA

Hamilton pred ferrarijevcema

ŠANGHAI - Britanec Lewis Hamilton bo dirko za VN Kitajske začel s prvega startnega mesta. Voznik McLaren-Mercedesa je v kvalifikacijah premagal tekmece v Ferrarijih, svetovnega prvaka Finca Kimija Räikkönena in Brazilca Felipeja Masso.Ob Massi, ki je dve dirki pred koncem sezone s petimi točkami zaostanka (79-84) največji tekmelec Hamiltona v boju za naslov, bo iz druge vrste dirko začel še nekdanji svetovni prvak Španec Fernando Alonso (Renault). Dirka se bo pričela ob 9. uri.

NAMIZNI TENIS - Prvi krog v ženski A1-ligi

Kras ZKB za uvod osvojil dragoceno točko

Zgoniška ekipa je že vodila s 3:1, a je na koncu Riposto izenačil - Yuan osvojila dve, Martina Milič pa eno točko

Krasova Kitajka Yuan Yuan je po enoletni odsotnosti včeraj odigrala prvo prvenstveno tekmo. S prepričljivo predstavo in psihološko stabilnostjo je osvojila obe razpoložljivi točki

KROMA

Kras ZKB - Riposto 3:3

Yuan - Buharova 3:0 (11:6, 11:6, 11:9), Carli - Ding 0:3 (6:11, 5:11, 1:11), Milič - Sulfaro 3:1 (14:12, 2:11, 11:9, 8:11), Yuan - Ding 3:0 (11:7, 11:7, 11:7), Milič - Buharova 0:3 (9:11, 10:12, 5:11), Carli - Sulfaro 0:3 (7:11, 12:14, 8:11).

Grenki remi, ki pa vnaša v tabor Krasa veliko optimizma. Tako bi lahko strnili izid prvega kroga namiznoteniške A-lige, v katerem se je Krasova postava pomerila z Ripostom, enim izmed neposrednih tekmecev za obstanek. Izenačeni rezultat namreč kaže, da so naše igralkе povsem konkurenčne v letošnjem kakovostnem prvenstvu; osvojena točka pa je nedvomno zelo dober uvod v novo sezono. Nekoliko grenkobe pa nedvomno ostaja, meni športna direktorica Sonja Milič, saj je Kras po štirih dvobojih vodil že s 3:1. »Bila sem prepričana, da nam bo uspelo osvojiti zmago. Kljub temu pa sem zelo zadovoljna, saj smo pred tekmo v tak rezultat lahko samo upali,« je pojasnila Miličeva, ki je le teden pred začetkom prvenstva ugotovila, da je ekipo iz Riposta okre-

pila Rusinja Buharova, ki je iz postave izpodrinila italijansko igralko nižjega ranga.

Prvo točko je včeraj prispevala Yuanova, ki jo je že v petek zaustavila poškodba ramenske mišice. »Še danes (včeraj op. a.) zjutraj nisem vedela, kako bo,« nam je povedala Yuanova, ki pa je naposled stisnila zobe in v uvodnem dvoboju premagala Buharovo. V prvih dveh nizih je brez težav prevladala, le v tretjem je Buharova povedla, a je v razburljivi končnici (6:8 za Buharovo) izenačila na 9:9 in nato osvojila prvo letošnjo zmago. Temu je sledil dvoboj med Evo Carli in Dingovo, Kitajko nasprotnikove ekipe. Dvoboj se je končal s pričakovano zmago Kitajke, ki je Evi dopustila nekaj več samo v prvem nizu.

Drugo točko je priborila Martina Milič, ki je v izenačenem dvoboju proti edini italijanski drugokategornici Sulfaro slavila zmago. Po zmagi v prvem nizu šele po podaljšani igri (14:12), je Martina v drugem nizu povsem popustila. V nadaljevanju pa je domača igralka spet poprijala začetni ritem in suvereno zmagala.

Za mizo je nato stopila Yuanova, ki je igrala proti Dingovi. Že v prvem nizu je Yuan igralko Risposta spravila v velike težave in povedla na 8:1. Nekaj naivnih napak pa je dopustilo nasprotnici, da je nadoknadila, a ne dovolj, da bi spreobrnila zmago. Zadnjo razpoložljivo točko je Kitajka že od uvodnih udarcev povedla in osvojila svojo drugo zmago in tretjo točko za Kras.

Pri izidu 3:1 sta za mizo stopili spet Miličeva in Buharova. V prvih dveh nizih se je naša igralka povsem enakovredno upirala nasprotnici, ki pa je bila v ključnih trenutkih prisebnejša in na koncu slavila zmago. Zadnjo razpoložljivo točko je imela v zakupu Eva Carli, ki je igrala proti Sulfarovi. Začetek dvoboja ni napovedoval nič dobrega, v drugem nizu pa je po izenačenem začetku (4:4) Eva povedla na 10:6, a nikakor ji ni uspelo zaključiti niza v svojo korist. Tudi v zadnjem je bila v igri vse do 7. točke, v končnici pa je popustila.

»Res škoda, saj bi lahko zmagale. Kljub temu pa je remi pozitiven. Tokrat sem zaigrala s strahom, znam pa igrati bolj sproščeno,« je po tekmi povedala Martina Milič, ki je tudi potrdila, da bi zadnje srečanje med Carlijevo in Sulfarovo lahko osvojila naša igralka. »Sedaj poznamo nasprotnice in verjamem, da bomo lahko v drugem delu igrale še boljše!« je zaključila 24-letna krasovka. (V.S.)

MOŠKA B2-LIGA: Azzurra - Kras 1:5

ROKOMET - A1 Suverena zmaga Tržačanov

Pallamano Trieste – Meran 34:25 (14:13)

PALL.TRIESTE: Postogna, Zaro; Sedmak, J.Radojkovič 3, Nadoh 5 (3), Tokić 11, Carpanese 3, Lo Duca 5 (2), Fanelli, Ionescu 3, Sardoč, Visintin 4. Trener: F.Radojkovič.

MERAN: Prantner, Berti; Klencz, Frey, Tartarotti 1, Gerstrasser 1, Pichler 6, Gufler 2, Popov 11 (3), Boninsegna 3, Lang 1. Trener: Bržič.

IZKLJUČITVE: Pall.Trieste 10, Meran 4; 7-METROVKE: Pall.Trieste 5 (5), Meran 5 (3).

Tržačani so v tekmi kroga prepričljivo odpravili Meran. Radojkovičevi varovanci so igrali prepričljivo in nasprotnika nadigrali v drugem polčasu, ko so ugotovili, kako onesposobiti Popova.

Začetek je bil v znamenju velike izenačenosti in prva ekipa, ki je imela vsaj dva gola prednosti, je bil Meran. Okoli 14. minute so s tremi zaporednimi zadetki povedli 8:6, a na reakcijo Tržačanov ni bilo treba dolgo čakati, saj je bilo v 20.minuti, po delnem izidu 4:0, že 10:8 za Radojkočeve varovance. Kljub prednosti pa je bilo v igri domačih tudi nekaj negativnih stvari. Težave so nastajale, ko je bilo treba napadati postavljen obrambo. Žoga je krožila preveč počasi in omogočala južnotirolskim branilcem, da so prisilili Nadoha in ostale na strele iz neizdelanih položajev. Večkrat je belordeče reševal Tin Tokić, ki se je po 23. minutah igre že 7-krat vpisal med strelce (zadel je sedem od skupno 12 golov domače ekipe). V drugem polčasu so Tržačani pokazali nekoliko več raznolikosti v napadu, kjer so začeli vključevati v razne kombinacije tudi krožnega napadalca Mariusa Ionescuja, ki je okrepil tržaške vrste pred dvema tednoma. V prvih minutah drugega dela srečanja je Meran ohranil stik s Tržačani po zaslugi dvojice Popov-Pichler (po 34 minutah igre sta ona dva dosegla 16 od skupnih 21 golov gostov), ko pa je Tokić in ostalim uspelo zaustaviti Rusa z agresivno obrambo 5-1 je prednost začela korenito naraščati. Od stanja 21:21 je bilo v nekaj minutah 29:21 za Tržačane, ko je manjkalo osem minut do konca srečanja. Gostje so izobesili belo zastavo, kar je potrdil trener Bržič, ko je na igrišče poslal rezerve.

Ostali izidi 5. kroga: Mezzocorona - Pressano 24:28, Cologne - Romagna 31:28, Nonantola - Intini Noci 30:33, Bocen - Ancona 37:28, Capua - Castenaso 36:20. **Vrstni red:** Bocen, PallamanoTS, Intini Noci in Pressano 12, Meran in Capua 9, Ancona in Cologne 7, Mezzocorona 4, Romagna 3, Nonantola 1, Castenaso 0. (I.F.)

KOŠARKA - Moška D-liga

Breg nadigral Romans

*Brezhibna prva četrtina - Tretjič zmagala tudi Kontovel, Dom pa je spet izdal omejen igralski kader***Breg - Romans 78:53 (22:9, 48:19, 60:37)**

BREG: Sila 16 (1:2, 3:5, 3:7), Zeriali 4 (0:2, 2:2, 0:1), Klarica 20 (12:12, 4:9, 0:2), Cerne 4 (-, 2:7, 0:1), Ciacchi 12 (3:5, 3:5, 1:2); Klabjan 5 (5:6, 0:1, 0:1), Lokatos 14 (9:10, 1:4, 1:4), Cociancich 2 (2:6, -, -), Grazioso 1 (1:2, 0:2, 0:1), Petaros. TRENER: Krašovec. SKOKI: 43 (35 v obrambi 8 v napadu).

Brežani so brez težav spravili pod streho tudi tretjo zaporedno zmago. Mlada ekipa iz Romana je na igrišču pokazala veliko dobre volje, a se tehnično in fizično sploh ni mogla kosati s košarkarji iz Doline. Srečanja je bilo včeraj dejansko konec že po prvi četrtini, ki so jo Klarica in soigralci odigrali skoraj brezhibno. S hitrimi protinapadi in čvrsto obrambo so (gostje so prvi koš dosegli šele po 5 minutah igre) hitro spravili iz tira mlade košarkarje iz Romana. V sedmi minuti je domačo publiko na noge spravil Elvis Klarica, ki je po fantastični podaji Boruta Sile zabil v slogu NBA lige. Brežani so tudi v drugi četrtini predvajali lepo skupinsko igro, tako da številni gledalci niso dolgočasili. Ob koncu polčasa je tako razlika znašala že 29 točk. Težko je bilo pričakovati, da bodo gostitelji nadaljevali s takim ritmom tudi v drugem delu. Varovanci trenerja Krašoveca so nekoliko popustili, vendar so obdržali dovolj koncentracije, da so srečanje brez težav spravili pod streho. Domači center **Sandi Zeriali:** »Začeli smo zelo zbrano in predvajali smo lepo skupinsko igro. Po odmor je prišlo do upada koncentracije, vendar v uvodnih minutah zadnje četrtine je zmago na varno spravil Borut Sila s tremi zaporednimi trojkami.« (RAS)

Kontovel - Libertas TS 67:52 (21:14, 33:33, 50:44)

KONTOVEL: Paoletič 9 (-, 3:6, 1:3), Švab 9 (5:6, 2:4, 0:1), Šušteršič 8 (3:6, 1:4, 1:5), Vodopivec 8 (-, 4:7, 0:2), Lisjak 13 (5:10, 4:7, -), Sossi 8 (-, 4:6, 0:2), Genardi (-, 0:2, -), Bukavec 6 (-, 3:3, 0:1), Rogelja (-, 0:2, 0:1). TRENER: Brumen. SON: 29; PON: Rogelja (30).

Kontovelci so osvojili svojo že tretjo zaporedno zmago, z igro pa nikakor niso zadovoljili. Morali so se kar pošteno potruditi, da so spravili na kolena požrtvalne košarkarje Libertasa, ki so kot gostitelji mnogo grešili. Priča smo bili tako blede in raztrgani igri obeh ekip. Kontovelci so izgubili kar 30 žog, napravili si ogromno napak pri "korakih", pri enostavnih metih in podajah ter tudi pri metu se niso kaj prida izkazali: 22:44 za dve

Kontovelci tretjič uspešni, z igro pa tokrat niso zadovoljili

KROMA

točki in 3:16 za tri točke.

Po še kar dopadljivi prvi četrtini je domače moštvo zašlo v krizo, tako da so gostje ob polčasu izid celo izenačili. Kontovelci nikakor niso našli pravega orožja proti conski obrambi. Raztrgana igra se je nadaljevala tudi v tretji in v začetku zadnje četrtine. Na srečo so tudi gostje veliko grešili. V zadnjih minutah pa so gostitelji le bili toliko prisebni, da so vodstvo 11 točk (57:46, 61:50) ohranili do konca in tudi zmagali. Splošen komentar po tekmi pa je bil, da bo treba čimprej pozabiti na to tekmo in da sta točki seveda dobrodošli. (Iako)

Don Bosco - Dom 77:44 (18:7, 30:23, 54:31)

DOM: Vončina 9 (-, 3:8, 1:6), Cej 14 (3:7, 4:13, 1:8), Belli 9 (3:6, 3:6, 0:1), Kristančič 5 (1:6, 2:5, -), Zavadlav, Downey 1 (1:2, -, -), Čotar nv, Dornik (-, -, 0:1), Colenzini 4 (2:4, 1:4, -), Oblak 2 (2:2, 0:4, 0:1). TRENER: Ambrosi. PON: Belli (40')

Domovci so doživeli že tretji zaporedni poraz. Trener Ambrosi je tudi tokrat imel težave s sicer že omejenim igralskim kadrom, saj je zaradi delovnih obveznosti zmanjkal Faganel, Čotar pa je bil na klopi kljub bolečinam v kolku in ni stopil na igrišče. Žal pa so ostali igralci tudi tokrat stopili na igrišče z zgrešenim pristopom: v napadu so prepogosto neuspešno zaključevali iz povsem neizdelanih pozicij, za tem pa se niso pravočasno vračali v obrambo. Domačini so skoraj izključno s protinapadi dosegli 9 pik v prvih treh minutah. Med Goričani je v tem delu zadel le Albert Vončina, ki je zbral 7 od končnih 9 pik. Sredi druge četrtine je že kazalo, da bodo domačini kmalu zapečatili izid tekme v svojo korist, saj je bil rezultat na svetlobni tabli kar 27:12. Domovci pa so se končno predramili in z

uspešno consko obrambo nasprotnikom dopustili le tri točke v petih minutah. Sami pa so jih dali kar enajst - skoraj toliko kot v prvi četrtini in pol. Salezijanci so po glavnem odmoru spet strnili vrste in s številnimi trojkami in protinapadi kmalu podvojili prednost. Tudi tokrat je bilo Ambrosijevim varovancem usodno pomanjkanje uigranosti, tako v napadu kot v obrambi, medtem ko so gostitelji izstopali prav z nadpovprečno uigranostjo. (M.O.)

Ostali izidi: NAB Tržič - Pall. Monfalcone 54:72, Fogliano - Libertas 82:55, Int. Muggia - Poggi 53:52, San Vito - Dinamo 86:55.

UNDER 21 MOŠKI**San Vendemiano - Kontovel 81:68 (22:21, 40:42, 61:57)**

KONTOVEL: Guštin 0 (-, 0:1, -), Lokar 0 (-, 0:1, -), Malalan 10 (2:2, 4:5, -), Starc 2 (-, 1:3, 0:1), Bufon, Ferfaglia 34 (11:17, 10:17, 1:4), Lisjak 14 (2:5, 6:9, 0:1), Genardi 8 (-, 4:7, -), Zaccaria n.v. TRENER: C. Starc.

V prvem krogu deželnega prvenstva je Kontovel izgubil proti San Vendemianu, edini ekipi iz Veneta, ki se je vpisala v deželno prvenstvo FJK. Po prvem delu so varovanci Claudia Starca vodili. V tretji četrtini so gostitelji povedli, v zadnjem delu pa so vodstvo še povišali. Pri Kontovelu so dobro igrali Saša Malalan (8 ukradenih žog in 4 podaje), Peter Lisjak (6 podaj) in Saša Ferfaglia (34 točk, od katerih kar 22 v prvem polčasu in 5 podaj). V prihodnjem krogu, v sredo, bo Kontovel v domačem Ervattiju (ob 21.00) gostil miljski Internazionale.

MOŠKA C-LIGA - Izid: Virtus PD - Euro UD 78:75.

ŽENSKA B-LIGA - Izidi: Monfalcone - Ginnastica Triestina 59:73, Sala - Interclub Milje 80:58, Umana VE - Palmanova 50:36.

TENIS - Ciguijeva v Dubrovniku

V finalu!

V polfinalu je gajevka premagala prvo nosilko Pioppo

DUBROVNIK - Naši tenisačici Paoli Cigui je na mednarodnem ITF turnirju z nagradnim skladom 10.000 dolarjev uspel podvig, da se je prvič na tovrstnih turnirjih uvrstila v finale. V včerajšnjem polfinalu je po zelo dobri igri s 6:4, 7:5 prema-

gala prvo nosilko, 29-letno Italijanko Eleno Pioppo (399. igralko na svetu), proti kateri je julija letos izgubila v Riminiju.

V današnjem finalu se bo pomerila s 3. nosilko, Francozinjo Samantha Schoeffel.

ODBOJKA - Moška C-liga

Kolektivni uspeh Sloge Tabor Goričani brez dobljenega seta

Uvodni krog potrdil, da bo Soči, Olympii in Valu letos verjetno težka predla

Sloga Tabor Televita - Rigutti 3:0 (26:24, 25:18, 25:18)

SLOGA TABOR TELEVITA: Kante 8, Peterlin 6, Slavec 8, Sorgo 0, Valtovac 14, Vanja Veljak 0, Privileggi (L), Riolino 2, Strain 0, Štrajn 0, Igor Veljak 5, TRENER: Božič.

Sloga Tabor Televita je odlično začela prvenstvo in prvo srečanje osvojila z neoporečnim 3:0. Bistveno za zmago je bilo vsekakor dejstvo, da razpolaga trener Božič z lepo zvrsto enakovrednih igralcev, ki so vsi ob pravem trenutku stopili na igrišče in dali svoj doprinos k pomembni zmagi. Tako je že v prvem setu, ko je center Sorgo moral zapustiti igrišče zaradi bolečin v nogi, na njegovo mesto stopil mladi Marko Strain, v nadaljevanju pa je na centru zaigral Igor Veljak, ki se je v tej, zanj neobičajni vlogi, zelo dobro znašel. Tudi vse ostale taktične menjave so se izkazale za zelo posrečene, tako, da lahko tokrat res govorimo o kolektivni zmagi.

Uvodne poteze sicer niso obetale nič dobrega. Naši igralci so začeli zelo živčno, nikakor se niso mogli sprostiti in so dovolili nasprotniku, ki je bil zelo motiviran in natančen, da je nizal točko za točko in povedel že z 22:15. Vse se je kazalo na gladko izgubljeni set. Tedaj je Vasilij Kante nanizal serijo odličnih servisov, ki so spravili v težave Riguttijev sprejem in načeli samozavest njegovih igralcev. Postali so živčni, začeli so grešiti, Slogaši pa so se končno sprostili, nadoknadili zaostanek in na peti končnici set tudi osvojili. S tem pa je bilo v bistvu tekme konec, saj se na-

Valovci niso igrali slabo, seta pa jim le ni uspelo osvojiti

BUMBACA

ši igralci niso več pustili presenetiti, z umirjeno in zrelo igro, tako v obrambi kot na mreži, so povsem nadigrali nasprotnika. (INKA)

Val Imsa - Buia 0:3 (16:25, 22:25, 21:25)

VAL IMSA: Devetak 3, Marget 10, Faganel 0, Povšič 4, Corazza 5, Nanut 1, Plesničar (L), Radetič 11, Corva, Bris-

co, Grusovin, Nanut. TRENER: Makuc.

Ekipa Vala, ki letos nastopa v povsem prenovljenem sestavu, je na uvodnem srečanju, po samih treh nizih igre, klonila pred gosti iz Buie. Že itak oslabljenemu igralskemu kadru, če ga primerjamo z lanskim, so se tokrat še dodatno pridružile odsotnosti Masija, Florenina, Muccija in Sancina. Odsotnosti, ki so bile brez vsakega dvoma opazne, četudi so igralci na igrišču dali vse od sebe, da bi ekipo popeljali iz težav. Pomembnost prisotnosti starejših igralcev je dokazal že sam povratek na igrišče Danjela Radetiča, ki je bil z drugim veteranom Margetom najučinkovitejši v svoji ekipi. Gostujoče moštvo, ki ga sestavlja ogrodtje starejših igralcev, ni bilo v vsem izven dometa domačih, ki pa so popustili ravno v odločilnih trenutkih. Po bledem prvem nizu so v drugem nizu varavonci trenerja Makuca, z vstopom na igrišče Radetiča, bili na pragu presenečenja. Z delnim izidom 7:1 so povedli na 22:20, nakar so jim gostje vrnili milo za drago in s petimi zaporednimi točkami zapečatili niz. Tudi v tretjem nizu so domači igralci začeli kar odločno in povedli 12:6, ko smo bili priča številnim negotovostim, ki so botro vale reakciji gostov in dokončnemu porazu na uvodnem srečanju. (J.P.)

Porcia - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 3:0 (25:22, 25:22, 25:16)

SOČA ZBDS: Butković 2, I. Černic 14, J. Černic 2, M. Černic 9, M. devetak 4, Škorjanc 6; R. Devetak 0, Juren

2, Braini, Kragelj (L). TRENER: Battisti
Sočani so nastopili po pričakovanih preveč okrnjeni, da bi lahko iztržili ugoden izid na gostovanju v Porcii. Manjkali so namreč Teste, Valentičnic, Simon Černic, Čevdek, Braini pa je poškodovan sedel na klopi. »Če bi imeli le enega ali dva od teh starejših igralcev, bi bil lahko izid drugačen,« je po tekmi potožil trener Battisti.

Zelo pomlajena postava, v kateri so nekateri igrali v zanje neobičajni vlogi, se je v prvih dveh setih solidno odrezala (obakrat je bil v končnici izid 22:20), saj sta bila sprejem in servis nad pričakovanih, v ključnih trenutkih pa so bile za ekipo usodne naivne napake, ki so tipične za mlade fante. »So pa potrdili, da lahko še zelo napredujejo,« je poudaril trener. Pohvalo zasluži posebej Ivan Černic, ki je bil kot korektor zanesljiv. Zadnji hip so pri Soči svojo kolonijo igralcev iz Slovenije dopolnili še z liberom Kragljem.

Basiliano - Olympia Tmedia 3:0 (25:16, 25:14, 25:21)

OLYMPIA: Hlede F. in J. (L), Manià, Bernetič, Terčič, Faganel, Špacapan, Brotto L., n.v. Caprara, Komjanc, Caparelli, Brotto P. TRENER: Conz.

Olympia Tmedia v prvem krogu ni prikazala prepričljive predstave. V vseh treh nizih je bilo preveč zaporednih napak, kar je nato Goričanom onemogočalo, da bi nadoknadili.

Prvi in drugi niz sta si bila podobna. V obeh so gostitelji takoj povedli in upravljali prednost vse do 25. točke. Goričani so bili v obeh nizih na servisu neučinkoviti, kar je potem olajšalo delo Basiliana v napadu. Edino v tretjem nizu so Faganel in soigralci nastopili bolj povezano in prepričljivo. Pri 17. točki so izenačili, a je bilo to tudi vse, kar so zmogli. Po treh naivnih napakah so nasprotniki spet povedli na 21:17 in naposled osvojili niz in končno zmago.

Ostali izid: FerroAlluminio - Il Pozzo 3:1

ŽENSKA D-LIGA Spodbuden začetek za Bor Breg KB

Cervignano - Bor Breg Kmečka banka 2-3 (25:18, 19:25, 26:24, 18:25, 12:15)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 17, Della Mea 14, Žerjul 11, Spetič 8, Flego 11, Gruden 2, Legovich, Grgič 2, Sancin 2, Sadlowski. TRENER: Smotlak.

»Plave« so prvenstvo začele z zmago, ki je še toliko slajša, ker so jo dosegle v gosteh proti ekipi, ki jih je lani dvakrat premagala.

Srečanje se sicer za našo ekipo ni začelo najboljšje. Domačinke so igrale zelo dobro v obrambi, s servisom pa so večkrat spravile v težave združeno ekipo Bora in Brega. Tako so prvi set z lahkoto osvojile, v drugem pa začele grešiti v napadu, kar so »plave« spretno izkoristile.

Tretji set je bil najbolj izenačen in napet. Vodopivčeva in soigralke so nadaljevale z dobro igro in do sredina seta vodile, nato pa s serijo napak dovolile Cervignanu, da jih prehiti in povede 21:16. Tedaj so Smotlakove varovanke spet reagirale, nasprotnice ujele pri 24. točki, nato pa jim z dvema navinima napakama podarile set.

V četrtem setu so naše igralkе takoj začele agresivno in si že na začetku priigrale visoko prednost. V tiebreaku pa so boljše začele domače igralkе. Pri rezultatu 10:7 za Cervignano, so »plave« začele igrati odlično v obrambi in so z uspešnimi protinapadi končno strle odpor nasprotnic. (T.G.)

Ostali izid: Reana - Cecchini 3:0

Domači šport

DANES

Nedelja, 19. oktobra

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 18.00 v Margheri: Marghera - Bor Radenska; 18.00 v Trstu, Altura: Jadran Mark - San Daniele

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA B-LIGA - 11.30 v Zgoniku: Kras A - Kras B

DEŽELNE LIGE - 10.00 v Zgoniku: Kras A - Azzurra A in Kras B - Sakura B (moška D2-liga), 10.30 v Zgoniku: Kras - Trieste Sistiana B (moška D1-liga)

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKO - 11.00 na Proseku: Kontovel - S. Andrea

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trebčah: Primorec - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Tržiču, Ul. Boito: Romana - Zarja Gaja; 15.30 v Žavljah: Zaule - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trstu, Ul. Felluga: Montebello Don Bosco - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Codroipu: Extra - Pomlad NAJMLAJŠI - 10.30 v Križu: Pomlad - Roianese; 10.00 v Štarančanu: Staranzano - Juventina

ZACETNIKI 11:11 - 12.00 v Trstu, Ul. Felluga: San Luihi B - Pomlad A; 10.30 v Repnu: Pomlad B - Sant'Andrea B

HOKEJ IN-LINE Poletovci se niso uvrstili v polfinale

Asiago Vipers - Polet ZKB Kwins 8:4 (4:2)

POLETOVA STRELCA: Jure Ferjanič in Fajdiga 3.

POLET: Petronijević, Galetti, Fajdiga, S. Kokorovec, J. Ferjanič, G. Cavalieri, Battisti, S. Cavalieri, D. Deiac, Corazza, Fachin. TRENER: Ferjanič.

Poletovci bi moral v Asiagu zmagati vsaj s štirimi goli razlike, če bi hotel napredovati v polfinale državnega pokala. Asiago pa je bil vseeno prehud zalogaj, četudi so openski hokejisti igrali borbeno. V dresu Poleta je opravil krstni nastop novi prišlec Corazza. V prvem polčasu je bila tekma nekoliko bolj izenačena. Openski konji so dvakrat premagali domačega vratarja. V drugem delu pa so gostje popustili in Asiago je zaslužen zmagal.

MOŠKA D-LIGA Slogaši gladko premagali še mlajše tekmece

Sloga - Pallavolo Trieste 3-1 (25:13, 25:13, 21:25; 25:13)

SLOGA: Bertali 11, Cettolo 16, Iozza 12, Kante 2, Romano 15, Rožac 10, Riosa L, Dussich 0, Ilič 2, Košuta 0, Taučer 2. TRENER: Peterlin.

Slogaši so uspešno premostili prvo prvenstveno oviro in v pokrajinskem derbiju prepričljivo odpravili mlado ekipo Pallavolo. Resnici na ljubo moramo poudariti, da bi bila lahko zmaga Sloge še izdatnejša, saj je povsem po nepotrebnem prepustila tretji set. Pravilno razmerje v kakovosti obeh ekip jasno odražajo izidi v preostalih setih, v katerih so slogaši dobesedno nadigrali Pallavolo tako na mreži kot v polju. Kot libero je opravil svoj krstni nastop v deželnem članskem prvenstvu 15-letni Dennis Riosa, ki je nastopil brez vsake treme in dobro odigral vso tekmo. Zelo dobro se je odrezal tudi Bertali, ki je po enoletni odsotnosti z odbojcarskih igrišč, prevzel nase povsem novo vlogo režiserja (do sedaj je igral kot korektor). Trener Peterlin je sploh skozi vso tekmo preizkušal vse svoje varovance, tako da so na igrišče stopili prav vsi, prebili let in okusili igranje na višjem nivoju. Kot rečeno je po prvih dveh setih na Sloginjem igrišču prišlo do nerazumljive zmede, v odločilnih trenutkih so odpovedali nekateri ključni igralci in Pallavolo se je upravičeno veselil delnega uspeha, vendar je bilo veselje gostov kratkotrajno. (INKA)

ODBOJKA - Ženska C-liga

Sloga List odlično pričela!

Millenium - Sloga List 1:3 (11:25, 27:25, 20:25, 16:25)

SLOGA LIST: Babudri 15, Bukavec 13, Cvelbar 19, Gantar 9, Pertot 4, Starec 1, Michela Spangaro (L); Ciocchi1, Colsani, Maurovich, Alice Spangaro 7. TRENER: Drasič.

S prvega gostovanja se Sloga List vrača s tremi osvojenimi točkami. Slogašice so na igrišče stopile izredno zbrane in to zbranost obdržale skozi vso tekmo.

Millenium je vsega spoštovanja vreden nasprotnik z zelo dobro obrambo in sploh homogeno ekipo, ki pa ji sinoči naše igralkе enosta-

vno niso dovolile, da bi se razigrala. Oster servis slogašic je nasprotnicam preprečil hitre protinapade, dober sprejem pa je omogočil Slogi List, da je učinkovito napadala z vseh pozicij. Če k temu dodamo še dobro obrambo je slika popolna.

Prvi set je bil pravi monolog slogašic, ki so nato dalj časa vodile tudi v naslednjem, a so se nato pustile prehiteti prav v končnici. Delni neuspeh pa jih sploh ni spravil s tira in so zelo učinkovito igro nadaljevale v naslednjih dveh setih, o katerim jim domačinke kljub vsem prizadevanj, nikakor niso mogle priti do živega. (INKA)

Projekt SK Devin in Sci club 70 Šola-šport: smučanje namesto telovadbe

V četrtek se je na plastični progi v Nabrežini začela 4. Izvedba projekta Šola-šport, ki ga prireja SK Devin in Sci Club 70 pod pokroviteljstvom Občine Devin Nabrežina in Zgonik, tržaške pokrajinske uprave, Dežele FJK, Ministrstva za šolstvo ter didaktičnega ravnateljstva devinsko-nabrežinske občine. Letošnje pobude namenjene učencem 2. In 3. razredov slovenskih in italijanskih osnovnih šol se udeležuje 160 učencev, ki bodo do decembra vsak teden namesto telovadbe spoznavali in utrjevali smučanje na nabrežinski progi, nato pa se bodo januarja podali na dva celodnevna izleta na sneg. Štiri slovenske šole Gorazd, Gruden, Jurčič in Šček predstavlja 68 učencev, ki jim sledijo slovenski učitelji smučanja in imajo tečaje ob četrtnih jutraj in popoldne. (na sliki učenci šol Jurčič in Šček)

NOGOMET - Slovenski derbi v promocijski ligi v Repnu pred okrog 650 gledalci

Brezhiben Kras Alarmni zvonec pri Vesni

Odločilna je bila Krasova premoč na sredini igrišča - Zamajal se je stolček Della Zotte

Tako je Krasov kapetan Radenko Knežević z glavo premagal Vesninega vratarja Edvina Carlija in dosegel drugi zadetek za ekipo repenskega društva

KROMA

Kras Koimpex - Vesna 3:0 (2:0)

STRELCA: Orlando v 26., Knežević v 29. in 61. min.

KRAS: Contento, Manià, Tomizza, Giacomini, Sessi, Batti, Metullio (od 63. Bota), M. Bertocchi, Knežević (od 78. Pohlen), Cipraccia, Orlando (od 68. Mosca), trener Alessandro Musolino.

VESNA: E. Carli, Cheber (od 45. Udina), Ferfaglia, M. Leghissa, Degrassi, Bertocchi, P. Carli, Giorgi (od 51. Brandolisio), Boato (od 72. Žiberna), Leone, Venturini, trener Marco Della Zotta.

KOTI: 2:3 za Vesno; GLEDALCEV: okrog 650.

Številno občinstvo, ki je izkoristilo lep dan in si ogledalo derbi 5. kroga promocijske lige med Krasom in Vesno v Repnu, je prav gotovo pričakovalo bolj izenačeno tekmo. Čisto obratno. Videli so pravi Krasov monolog. Zmaga »rdečih« (prva prvenstvena v zgodovini amaterskega nogometa) na enajstem medsebojnem obračunu je bila povsem zaslužena.

Vse do 14. minute tekma ni bila najbolj zanimiva. Prvo resno priložnost za gol je imel Krasov kapetan »Ridži« Knežević po lepi globinski podaji Giacomija. Vesnin vratar Edvin Carli je strel preusmeril v kot. Akcija je bila za gostitelje zgolj ogrevanje in hkrati opozorilo za Vesnine branilce, ki tokrat niso belsteli. Kar dva od treh zadetkov sta padla po podobnih akcijah, preko vertikalne podaje v prazen prostor. Avsenikova Golica se je prvič oglasila v 26.

minuti, ko je zvezni igralec Giacomini natančno podal Orlando, ki se je znašel sam (obramba je zaspala oziroma je bila slabo postavljena) pred Carljem. Z levo je brez večjih težav zatresel Vesnino mrežo. Ta je bil 5 gol 18-letnega Krasovega napadalca. Dve minuti kasneje prvi jalov poskus »plavil«: Peter Carli je streljal proti vratom, žoga pa je šla mimo vratnice. Ob 29. minuti je bilo že 2:0. Nekdanji Vesnin nogometaš Daniel Tomizza, sicer nečak bolj znanega istrskega pisatelja Fulvia Tomizze, je visoko podal z leve strani. V kazenskem prostoru je bil najbolj spreten Knežević, ki je z glavo preusmeril usnje v levi vratarjev kot. Vesnini navijači na tribuni so bili zelo razočarani.

Drugi del se je začel z neuspešnimi poskusi Vesne, da bi znižala zaostanek. V 12. minuti so imeli gostje na razpolago prvi kot. Venturini ni imel sreče. Po visoki podaji se je njegov strel z glavo odbil od prečke. To je bila tudi edina resna Vesnina priložnost za gol. Premalo, da bi ogrozila Krasovo zmago. Štiri minute kasneje so se domačini še enkrat veselili. Marco Bertocchi je lepo podal do Kneževiča, ki je diagonalno streljal od levega roba kazenskega prostora in še tretjič premagal nekrivega Carlija. Po голу so nogometaši Vesne vrgli puško v koruzo. Kras je brez večjih težav obvladal položaj. Predvsem na sredini igrišča so domačini stalno ustvarjali številčno premoč. Vesnini nogometaši pa so zgrešili vrsto podaj in izgubili kar nekaj

žog. Proti koncu tekme je srednji branilec Dimitri Batti pokazal, da je v izredni formi. Prvič se je nevarno vključil v napad, drugič pa je lepo onesposobil hitrega Venturinija. Križani so čakali le na sodnikov trojni žvižg. Potolazili so le z zmago na loiteriji pri Krasovem kiosku. Navijač kriške Vesne je namreč odnesel domov pršut.

NAŠE OCENE - Krasov kolektiv zasluzi za včerajšnji nastop čisto 9-ico. Na sredini igrišča so imeli popolno premoč. V fazi obrambe so bili zelo konkretni, natančni pa v fazi napada. Poleg strelcev Orlando in Kneževiča, pohvalo zaslužijo še Giacomini, Batti, Bertocchi in Manià. Zaradi brezdelja je brez ocene le vratar Contento. Pri Vesni se je na sredi igrišča boril le Michele Leghissa (6), ki pa je hkrati izgubil nekaj žog. Nekaj dobrih posegov je naredil tudi vratar Edvin Carli (6,5). Vsi ostali pa se niso izkazali. Vključno z obrambno dvojico Degrassi-Bertocchi, ki tokrat ni bila zanesljiva.

POTEKMI - Evforija v Krasovem taboru, razočaranje pri Vesni. Trenerju Krasa Musolinu so vsi čestitali. Vesninega trenerja Della Zotte pa ni bilo na sprejdu. Šušljalo se je že, da je Della Zotta ponudil odstop. Sam nam je nato po telefonu dejal, da tega ni storil. Vesna bo že v sredo igrala zaostalo tekmo proti Cervignanu (v Cervignanu ob 20.00). V soboto pa še proti Trieste Calciu. Kras pa čaka v nedeljo težka tekma v gosteh proti Lignanu.

Jan Grgič

IZJAVE PO TEKMI Robert Vidoni: To ni Vesna kot smo jo želeli

Alessandro Musolino, trener Krasa: »Veseli me, da smo igrali kot je treba. Koncentracija je bila na višku. Zelo malo smo gresili. Nadaljevati moram v tem stilu.«

Marco Della Zotta, trener Vesne: »Zelo sem razočaran. Igrali smo brez prave volje do zmage, brez borbenosti.«

Robert Vidoni, predsednik Vesne: Čestitam Krasu. So res odlična ekipa, mi pa smo taktično igrali zelo slabo. Pa še neborbeno. Smo razočarali na celotni črti. To ni tista Vesna, ki smo si jo zamislili pred začetkom sezone. Fantje morajo igrati z drugačnim pristopom.«

Dimitri Batti, branilec Krasa: »Pred tekmo smo bili vsi napaeti, saj je ta derbi še kar občuten. Uspelo nam je hitro povedi in to nam je nekoliko olajšalo delo. Po peti zmagi pa moramo ostati trdno priklenjeni z nogami pri tleh. V nedeljo nas čaka še ena težka tekma. Igrali bomo proti Lignanu.«

Martin Cheber, zvezni igralec Vesne: »Očitno nekaj ne gre. Igrali smo zelo slabo. Odpovedali smo res vsi nogometaši.«

Damjan Fonda, nekdanji nogometaš Zarje in Zarje Gaje: »Zmaga Krasa je povsem zaslužena. Pokazali so, da so boljše od Vesne, ki je imela velike vrzeli predvsem na sredini igrišča. Posledično je trpela tudi obrambna vrsta.«

Žarko Arandželič, nekdanji nogometaš Vesne in branilec Pro Gorizije: »Kras je dokazal, da je letos glavni favorit za napredovanje. Prvenstvo je sicer še dolgo in lahko se še marsikaj pripeti. Knežević in tovariši so dokazali še, da so v zelo dobri fizični formi. Vesna preživlja kritične trenutke. Prepričan pa sem, da se bodo kmalu znova postavili na noge.« (jng)

PROMOCIJSKA LIGA Smola Juventine v Červinjanu

Pro Cervignano Muscoli - Juventina 1:0 (1:0)

JUVENTINA: Furios, Paravan, Mor-sut, Rè, Masotti, Negro (od 46. Giannotta), Candussio, Pantuso, Stabile (od 60. M. Peteani), Girometta, Zanuttig (od 75. Peric), trener Dante Portelli

Juventina je zamudila lepo priložnost, da bi osvojila najmanj točko, imela pa je tudi zvrhano mero smole. Edini zadetek je padel že v 3. minuti. Nad Girometto so gostitelji storili prekršek, tako da je slabo udaril žogo in z njo silovito zadel v glavo Pantusa. Oba igralca Juventine sta obležala na tleh, igralci Cervignana so se polastili žoge in bliskovito prišli do strela, zadeli vratnico, odbito žogo pa potisnili v mrežo ob negibni obrambi Juventine. Gol je šokiral goste, Pantuso pa si je od udarca v glavo opomogel šele v drugem polčasu. Dotlej se v prvem delu ni zgodilo nič posebnega.

Povsem drugačen obraz je Juventina pokazala v drugem delu, ko je stalno napadala, Cervignano pa je le poredkoma presel čez sredinsko črto. Trener Portelli je Nebra zamenjal z Giannotto, ostali dve zamenjavi (Peteani za Stabileja in Peric za Zanuttiga) pa sta bili posledica poškodbe. Kljub terenski premoči in veliki požrtvovalnosti je Juventina pod taktirko odličnega Pantusa ustvarila le dve pravi priložnosti za gol (Cervignano pa nobene, saj je Masotti kraljeval v obrambi), toda Giannotta je iz ugodnega položaja streljal naravnost v vratarja, Candussiov strel pa je mojstrsko odbil vratar Cervignana Dose.

OSTALI IZIDI - Elitna liga: Manzanese - Torviscosa 0:0; **Promocijska liga:** Pertegada - Lignano 0:2; **1. AL:** Ronchi - Pro Romans 2:2 (Satti, Donda; Perissinotto); **3. AL:** Terzo - Audax 0:0.

DEŽELNI MLADINCI

Oboji brez osvojenih točk

San Luigi - Kras 5:0 (3:0)

KRAS: Confalonieri, Pettiroso (Križmančič), Dolliani (Sovič), Kovacic, Jevnikar, Kuret, Bullo (Rossone), Candotti, Martini, Marino (Farfua), Jurincic (Gajič); trener De Castro.

Krasovi mladinci so morali priznati premoč tržaškega San Luigija. Že po prvem polčasu so gostitelji vodili s 3:0. San Luigi je kar štiri zadetke dosegel s prekinitev (s prostega strela in s koto). »Zelo slabo smo pokrivali in domači igralci so brez večjih težav premagali našega vratarja. Tokrat smo razočarali na celotni črti,« je dejal trener Maurizio De Castro.

Ponziana - Juventina 6:1 (2:0)

JUVENTININ STRELEC: Marchioro. JUVENTINA: Lutman, Stasi, Grusu (Crismani), Jansic, Grudina, Mauro (Poian), Rosolen (Coco), Cadez, Marassi, Marchioro, Zampetti; trener Currato.

Juventina je zaslužen izgubila proti tržaški Ponziani, ki je bila vseskozi boljše nasprotnik. Gostitelji so po prvem delu vodili z 2:0, v drugem delu pa so se še razigrali in še štirikrat premagali vratarja ekipe štandreškega društva. Edini zadetek je za Juventino dosegel Marchioro.

Ostali izidi: Domio - Muggia 0:3, Monfalcone - Staranzano 2:2, Pro Gorizia - Fincantieri 3:0; jutri: 19.00 Vesna - Seveglano, 18.00 Torviscosa - Trieste Calcio. **Vrstni red:** Monfalcone, Muggia 11, San Luigi 10, Vesna*, Torviscosa*, Trieste Calcio*, Ponziana 9, Pro Gorizia 8, Staranzano 5, Seveglano*, Fincantieri, Kras 4, Domio 3, Juventina 0 (* s tekmo manj). **Prihodnji krog:** Staranzano - Juventina, Kras - Monfalcone, Trieste Calcio - Vesna.

Obvestila

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični progi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo od 9.00 do 11.00 z društvenimi učitelji. Začetek tečajev ob sobotah od 8.11. do 29.11. oz. ob nedeljah od 9.11. do 30.11.2008. Možnost najema opreme. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na tel. 338 8621592 (Janja).

AŠD ZARJA organizira tečaj ženske telovadbe, ki bo potekal v torkih in četrtkih od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 347- 6454919 (Irina).

2. AMATERSKA LIGA - Premagalo je kotirano Opicino

Prepričljivo Primorje

Prevladala velika želja po zmagi - Odlični Pipanovi prosti udarci

Primorje Interland - Opicina 3:1 (1:1)

STRELCI ZA PRIMORJE: Tuccio v 16., Pavletič v 48. in Ravalico v 62. min.

RDEČ KARTON ZA PRIMORJE: Pipan v 50. min.

PRIMORJE INTERLAND (4-4-2): Busin, Ferro, Mihic, Ziani, Merlak, Candotti, Tuccio (od 75. min. Mania), Pipan, Pavletič (od 67. min. A. Čok), Ravalico, J. Čok (od 81. min Rebez), trener Nevio Bidussi.

Primorje je prišlo do zelo pomembne zmage, druge zaporedne, a prve na domačem igrišču. Varovanci trenerja Bidussija so si tokrat privoščili Opicino, enjasterico, ki jo poznavalci uvrščajo med močnejše ekipe prvenstva (pred včerajšnjim porazom je imela dve zmagi, en neodločen izid in en poraz za skupnih 7 točk). Merlak in soigralci so bili včeraj vsekakor stalno boljše tekme in zmaga je zato povsem zaslužena.

Že od uvodnih minut je bilo jasno, da si Primorje srčno želi zmage. Na sredini igrišča je bil zelo dejaven Candotti, v napadu pa se je lepo premikal Tuccio, Pipan pa je odlično izkoriščal proste udarce. V 6. mi-

nuti je na primer odlično streljal, vratar Opicine pa je z lepim posegom rešil svoja vrata. Še najlepšo priložnost je Primorje imelo v 15. minuti, ko je znova Pipan odlično izvedel porsti udarec z roba kazenskega prostora. Žoga se je odbila od vratnice nazaj v kazenski prostor, kjer pa je Jan Čok z glavo žogo poslal v out. Gledalcem vsekakor ni bilo treba dolgo čakati na prvi zadetek, saj je ta padel točno minuto pozneje, ko je Primorje prodrl po levi strani in nato je Tuccio preigral branilca in z roba kazenskega prostora žogo poslal natanko v desni kot vrat Opicine. Primorje je v nadaljevanju, razen nekaterih nepazljivosti v obrambi, dobro nadziralo igro in gledalo je, da bodo Tuccio in soigralci v slačilnice odšli s prednostjo enega zadetka, toda ko je tekla 36. minuta, je Opicina izkoristila nepazljivost vratarja Busina in izenačila. V končnici so gostje nekoliko izgubili glavo in z nekaterimi grobimi posegi zaustavili domače igralce. V 40. minuti je tako na primer branilec Opicine s silo podrł Jana Čoka in sodnik mu je brez obotavljanj pokazal pot do slačilnic. To je bil tudi ključni trenutek srečanja, saj Pri-

morje je drugi polčas pričelo silovito in že v drugi minuti podvojilo z lepim golom Pavletiča. Številčna premoč gostiteljev pa se je končala niti tri minute pozneje, ko je sodnik pokazal rdeči karton (mogoče se je v tem primeru prenagljil) Pipanu. To je nekoliko opogumilo goste, vendar so varovanci trenerja Bidussija obdržali koncentracijo in izničili vse poskuse. Srečanja pa je bilo dejansko konec v 62. minuti, ko je Ravlico še tretjič premagal vratarja Opicine. Zmaga Primorja bi bila lahko še bolj gladka, saj prav v končnici sta tako Aljoša Čok kot Marco Rebez zgrešila dve 100% priložnosti.

IZJAVA PO TEKMI:

Kapetan Mitja Merlak: »V obrambi smo mogoče v določenih trenutkih preveč tvegali, v napadu pa smo zgrešili kako žogo preveč, todo bili smo stalno boljše tekme, saj smo ves čas igrali z žogo na tleh, brez nepotrebnih visokih podaj. Mislim, da je bil ključni trenutek izključitev igralca Opicine na koncu prvega dela. Potem je bilo vse lažje.« (RAS)

Ostali izid: Fiumicello - Ruda 3:3.

JUTRI PO TV KOPER

Gost Športela bo Sergio Tavčar

Na jutrišnjem Športelu, ob 22.30 po TV Koper-Capodistria, bo voditelj oddaje Igor Malalan v studiju gostil športnega novinarja Sergia Tavčarja, ki bo predstavil brošuro in pobude ob 40-letnici košarke na Opčinah, med katerimi bo tudi razstava v Prosnetnem domu. Razstava bo na ogled od 25. oktobra. Openski košarkarji bodo 40-letnico organizirali avtonomno in ne v sodelovanju z društvom Polet, za katerega so sicer nastopali. Sledili bodo prispevki Športelovih sodelavcev z nogometne tekme Kras - Vesna, z namiznoteniške tekme Krasa v A1-ligi ter nogometnega derbija Primorec - Sovodnje. Konec oddaje bo z nagradno igro Poglej me v oči namenjen gledalcem.

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka: Martina in ptičje strašilo - Jesen

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Alpe Jadran

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.00 Aktualno: Quello che

6.30 Aktualno: Sabato & Domenica

8.30 Šport: Pole Position

9.00 Avtomobilizem: VN na Kitajski

10.25 Sveta maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde

13.30 Dnevnik

14.00 Variete: Domenica in - L'Arena

15.05 Variete: Domenica in... sieme

16.30 Dnevnik in vremenska napoved

16.35 Variete: Domenica in - 100 e lode

17.35 Variete: Domenica in - 7 giorni

20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

20.40 Kviz: **Affari tuoi** (v. **Max Giusti**)

21.30 Film: Ovunque tu sia (dram., It. '08, r. A. Lo Giudice, i. L. Lante della Rovere)

23.35 Dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.30 Aktualno: Oltremoda

6.30 Aktualno: Inconscio e magia

6.45 Aktualno: Mattina in famiglia

10.00 Dnevnik

10.05 Variete: Ragazzi c'è Voyager

10.25 Avtomobilizem: VN na Kitajski

11.30 Aktualno: Ricerche Pio Manzu'

13.00 Dnevnik

13.25 Aktualno: Tg Motori, sledi Eate Parade

13.45 Variete: Quelli che aspettano

15.30 Variete: Quelli che il calcio e...

17.05 Šport: Stadio Sprint

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.05 Šport: 90' minuto

19.00 Avtomobilizem: VN na Kitajski

20.00 Nan.: Piloti

20.30 Dnevnik

21.00 Nan.: NCIS - Unita' anticrimine

22.35 Šport: La domenica sportiva

1.00 Nočni dnevnik

6.00 Aktualno: Fuori orario

7.00 Variete: E' domenica papa'

8.00 Kratki film: Leggende sotto il mare

9.10 Glasb.: Il Gran Concerto

9.45 Film: Zum zum zum n. 2 (glasb., It., '69, i. L. Tony)

12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved

12.15 Aktualno: TeleCamere Salute

12.50 Aktualno: Okkupati

13.20 Dok.: Timbuctu

14.00 Deželni dnevnik

14.30 Aktualno: In 1/2 h

15.05 Aktualno: Alle falde del Kilimanjaro

18.00 Kviz: Per un pugno di libri

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Variete: Che tempo fa

21.30 Aktualno: Report

23.25 Deželni dnevnik

23.40 Aktualno: Tatami

0.45 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.05 Nan.: Commissario Saint Martin

6.55 Dnevnik: Pregled tiska

7.25 Nan.: Sei forte maestro 2

9.35 Dok.: Magnifica Italia

10.00 Sveta maša

11.00 Aktualno: Pianeta mare

11.30 Dnevnik, prometne informacije

12.10 Aktualno: Melaverde

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.05 Risanke

15.35 Film: La battaglia di Midway (voj., ZDA, '76, i. C. Heston)

18.00 Nan.: Colombo

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.35 Nan.: Il commissario Cordier

22.30 Šport: Controcampo

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00 Jutranji dnevnik

8.50 Aktualno: Le frontiere dello spirito

9.40 Dnevnik

9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca

13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi

13.40 Nan.: Belli dentro

14.10 Resničnostni šov: Amici

16.30 Variete: Questa domenica

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.40 Variete: Paperissima Sprint

21.30 Film: **Ti amo in tutte le lingue del mondo** (kom., It., '05, r. L. Pieraccioni, i. G. Panariello)

23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show

4.50 Motociklizem: VN v Maleziji

9.05 Film: Fantasma alla riscossa (kom., ZDA '01, i. C. Lloyd)

10.50 Nan.: Raven

11.20 Nan.: Willy, il principe di Bel Air

11.50 Šport: Grand Prix

12.25 Dnevnik in vremenska napoved

13.00 Šport: Guida al campionato

14.00 Motociklizem: VN v Maleziji, sle-di Fuori Giri

15.50 Film: Sheena, regina della giungla (pust., ZDA ' 84, i. T. Wass)

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Film: Ritorno al futuro (fant., ZDA, '85, r.R. Zemeckis, i. M. J. Fox)

21.00 Film: La mummia (pust., ZDA '99, r. B. Fraser, i. R. Weisz)

22.30 Dnevnik in vremenska napoved

0.100 Nan.: Heroes

0.50 Nan.: The Black Donnellys

6.45 17.30 Risanke

8.05 Dokumentarec o naravi

8.30 Inf. odd.: Tra scienza e coscienza

9.35 Salus Tv

10.20 Incontri al caffè' de la Versiliana

11.40 Rotocalco ADN Kronos

12.00 Sveta maša

12.25 Aktualno: Eventi in provincia

12.50 Šport: Hard Trek

13.15 Aktualno: Qui Tolmezzo

13.20 Aktualno: A. COM - Automobilis-sima

14.00 Camper magazine

14.30 Campagna amica

14.50 Film: Lo straniero (r. O. Wells, i. L. Young)

16.35 Inf. odd.: Casa Italia News - Diario Olimpico

17.00 Aktualno: Super Sea

19.30 Inf. odd.: E domani è lunedì

23.00 Concert: TriesteLoveJazz

0.30 Film: Magico Week end

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne vesti

7.00 Aktualno: Omnibus Week-end

9.20 Aktualno: La Settimana, sledi Animal Treasure

10.30 Film: Una adorabile idiota (kom., Fr., '63, i. B. Bardot)

12.30 Dnevnik

13.00 Nan.: In tribunale con Lynn

14.00 Nan.: L'ispettore Barnaby

16.00 Film: La piu' bela avventura di Las-sie (pust., ZDA '78, i. J. Steward)

18.00 Film: Che cosa hai fatto quando siamo rimasti al buio? (kom., ZDA, '68, r. H. Averbach, i. D. Day)

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.35 Resničnostni šov: Chef per un giorno

21.30 Variete: **Crozza Italia** (v. **Maurizio Crozza**)

23.30 Aktualno: Reality

0.40 Dnevnik in športne vesti

7.00 Ris. Nan.: Živ Žav

9.45 Šport Špas

10.15 Nan.: Linus in prijatelji

10.50 Sledi

11.20 Ozare (pon.)

11.25 Obzorja duha

12.00 Ljudje in zemlja

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.10 Na zdravje! (pon.)

14.25 Nad.: Fina gospa

15.00 NLP s Tjašo Železnik in Klemnom Slakonjo

15.15 Glasbeni dvoboj

15.40 Človeški faktor

16.30 Oglasni blok

17.00 22.40 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.15 Naglasi!

18.25 Žrebanje Lota

18.45 Risanke

19.00 Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

19.55 Zvezde pojejo

21.30 Družinske zgodbe: Družina Šavel

22.20 Ars 360

22.40 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

23.05 Deset božjih zapovedi

6.30 0.45 Zabavni infokanal

8.20 Skozi čas

8.55 Globus (pon.)

9.25 Nan.: Brat bratu

10.10 Z glasbo in plesom

10.50 Tv prodaja

11.25 Pomagajmo si (pon.)

11.50 Slovenski magazin (pon.)

12.15 Rad igram nogomet

13.20 Slovenci po svetu

13.50 Film: Čudež belih konj

15.45 Posnetek iz Križank

17.30 Glasb. film: Moč usode

20.00 Dok. serija: Pogled z neba

20.55 Nad.: Berlin AlexanderPlatz

21.50 Dok. oddaja: Slovenci v Berlinu

22.40 Nad.: Rim

23.35 Tv priredba baleta SNG Opera in balet Ljubljana

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - dežel-ne vesti

14.10 Vas tedna

14.55 »Q« - Trendovska oddaja

15.40 Nautilus

16.10 Mediteran Festival

17.30 Potopisi

18.00 Ljudje in zemlja (program v slov. jeziku)

19.00 22.00 , 0.25 Vsedanes - Tv dnevnik

19.25 Tednik

20.00 Vesolje je ...

20.30 Istra in...

21.00 Dok. oddaja

22.10 Nedeljski športni dnevni

22.30 Slovenski magazin

22.55 **Metalcamp 2008**

23.30 Piranski glasbeni večeri

12.00 23.55 Videostrani

18.00 Duhovna misel (pon.)

18.15 Polka in majolka

19.15 Tedenski pregled

19.30 Settimana Friuli

20.00 Razgledovanja (pon.)

20.30 Spoznajmo jih

21.30 Odbojka: Saloni - AOK Mladost

23.00 Eko šola

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Otroški kotichek; 10.50 Melodije za vse okuse; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Nedeljskih sedem not; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Iz naših prireditev, sledi Dežurna glasba; 19.20 Napovednik, sledi Slov. lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.45 Kmetijski nasveti; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Radijska kronika; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!, 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come...easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobcu zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Ple-soči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igro za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zborovska glasba; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)objezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute z ansamblom...; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.40 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.10

Pregled novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Rokomet; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val.

SLOVENIJA 3

11.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčnice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša lubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Koncert; 21.00 Obiski kraljice; 22.00 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: S partnerjem se bosta veliko pogovarjala, a ne bosta vedno našla skupnih točk. Namesto, da ga hočete prepričati o svojem prav, mu prisluhnite in zau-pajte povedanemu.

BIK 21.4.-20.5.: Doma boste načeli občutljivo temo, ki bo kar obvisela v zraku. Vaša pričakovanja se ne ujemajo s pričakovanji drugih družinskih članov. Vzemite si čas in premislite tudi o njihovih predlogih.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Napetosti, ki jih čutite v sebi, nikar ne sproščajte v krogu svojih domačih. Še tako trdni in topli odnosi potrebujejo obilo prilagajanja in pozornosti, drugače se lahko hitro skrhajo.

RAK 22.6.-22.7.: S sodelavci boste zapletli v nepotrebno prepričevanje. Več ko bo besed, slabše se boste razumeli, za te se poskušajte temu izogniti. Včasih ni pravi trenutek za usklajevanje mnenj.

LEV 23.7.-23.8.: Hitreje kot se boste prilagodili novim okoliščinam, lažje vam bo. Kljub nekaterim odpovedovanjem vam spremembe prinašajo veliko lepega. Pazite, kako ravnete z denarjem.

DEVICA 24.8.-22.9.: Dobro veste, v čem uživate, a si tega ne privoščite. Ni res, da morajo drugi poskrbeti za vas, to je vaša dolžnost. Dela boste imeli čez glavo. Kljub trudu pa rezultatov ne bo videti.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Ste zelo družabni in se med prijatelji res dobro počutite. Pri drugih ljudeh zelo cenite iskrenost, vam pa se pogosto zazdi, da cilj opravičuje sredstva. Ljubezen: dobro.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Kljub nekim težavam, s katerimi se boste srečali v naslednjih dneh, boste ohranili dobro voljo in optimizem. Upravičeno ste zadovoljni s svojimi dosežki in spremembami.

STRELEC 23.11.-21.12.: Drobne nerodnosti vas bodo spravljalje ob živce, čeprav se bodo drugim zdele čisto simpatične. Ne bodite prestrogi do sebe, vsakomur se zgodi, da je sem ter tja malce zmeden.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Včasih si naložite preveč dela, ker si močno želite uspeha in priznanja. Končno boste s svojim trudom dokazali, da si niste postavili previsokih ciljev in da ste sposobni doseči.

VODNAR 21.1.-19.2.: Doma boste precej nemirni. Čez dan boste želeli prosti čas preživeti v naravi, ob večerih pa v družbi. Jezilo vas bo, če si ne boste mogli uresničiti vseh želja. Denar: dobro.

RIBI 20.2.-20.3.: Jezi vas, če vloženi trud ne obrodi pričakovanih sadov. Na delovnem mestu boste le težko lovili svoje načrte. Občutek boste imeli, kot da se borite za mlini veter.

SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika
20.25 Števerjan 2008: ans. Vrt
20.30 Deželni TV dnevnik
23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.10 Nad.: Incantesimo
6.30 Dnevnik, Cciss
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Verdetto finale
11.00 Aktualno: Occhio alla spesa
11.30 Vremenska napoved in dnevnik
12.00 Variete: La prova del cuoco
13.30 Dnevnik - Gospodarstvo
14.10 Variete: Festa italiana
16.15 Aktualno: La vita in diretta
16.50 Dnevnik, vremenska napoved
18.50 Kviz: L'eredità
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: Affari tuoi
21.20 Nan.: Raccontami - Capitolo II
23.20 Dnevnik
23.25 Aktualno: Porta a porta
1.00 Nočni dnevnik

6.00 Aktualno: Cercando cercando
6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi
6.55 Aktualno: Quasi le sette
7.00 Variete: Cartoon Flakes
9.30 Aktualno: Sorgente di vita
10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike
10.55 Aktualno: 186-letnica ustanovitve Gozdne Straže
13.00 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje
14.00 Variete: Scalo 76 Cargo
14.45 Aktualno: Italia allo specchio
16.15 Aktualno: Ricomincio da qui
17.20 Nan.: The District
18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
20.30 Dnevnik
21.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi (vodi S. Ventura)

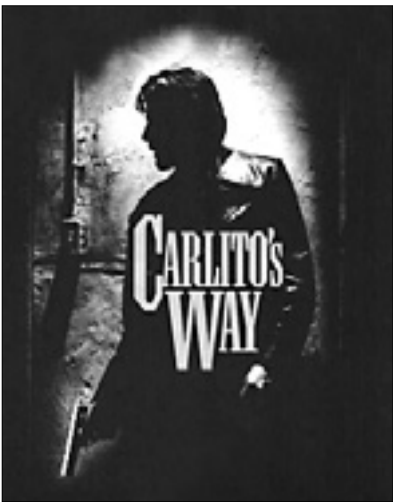

23.45 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista
0.00 Variete: Scorie

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
8.15 Aktualno: La storia siamo noi
9.15 Aktualno: Verba Volant
9.20 Aktualno: Cominciamo bene
12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne cesti
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.05 Nad.: Terranostra
14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike
15.15 Variete: Trebisonda
17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sle-di Geo & Geo
19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved
20.00 Variete: Blob

20.10 Nan.: Agrodolce
20.35 Nan.: Un posto al sole
21.05 Aktualno: Chi l'ha visto?
23.10 Šport: Replay
23.45 Aktualno: RT - Era ieri

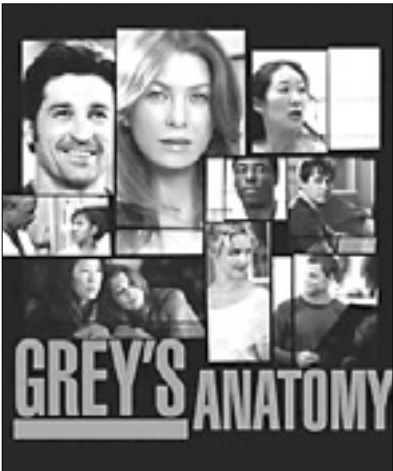
7.05 Nan.: I Robinson
8.35 Nan.: Charlie's Angels
8.20 Nan.: Hunter
9.20 Nan.: Febbre d'amore-Riassunto settimanale
10.30 Nan.: Bianca
11.30 Dnevnik, prometne vesti
11.40 Nan: My Life
12.40 Nan.: Un detective in corsia
13.30 Dnevnik, vremenska napoved
14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum
15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21
15.55 Film: Ossessione di donna (dram., ZDA, '59, i. S. Hayward)
18.40 Nad.: Tempesta d'amore
18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved
20.20 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Nad.: Karol un uomo diventeto Papa
23.20 Film: **Carlito's Way** (dram., ZDA, '93, r. B. De Palma, i. Al Pacino)

0.35 Nočni dnevnik

6.00 Dnevnik - Prima pagina
7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar
8.00 Dnevnik
8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
10.05 Dnevnik in vremenska napoved
11.00 Aktualno: Forum
13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Aktualno: Uomini e donne
16.15 Resničnostni show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)
18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario
20.00 Dnevnik, vremenska napoved
20.30 Variete: Striscia la notizia
21.10 Variete: Zelig
23.30 Aktualno: Matrix

6.35 13.40, 16.50 Risanke
9.05 Nan.: Starsky & Hutch
10.10 Nan.: Supercar
11.10 Nan.: Pacific Blue
12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport
14.30 Risanke: i Simpson
15.00 Nan.: Paso adelante
15.55 Nan.: Wildfire
18.30 Dnevnik, vremenska napoved
19.05 Nan.: Tutto in famiglia
20.01 Resničnostni show: La Talpa
20.30 Kviz: La ruota della fortuna
21.10 Nan.: **Grey's Anatomy**

22.05 Nan.: Crimini bianchi
23.05 Nan.: Nip/Tuck
0.10 Nan.: Californiacation

7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.20 17.00 Risanke
8.10 Storie tra la righe
8.50 Retrosцена: I segreti del teatro
9.30 Inf. program: Novecento contro luce
11.25 Camper magazine
12.10 Šport: Super Sea
12.35 Zibaldone goloso
13.50 Inf. odd.: Animali amici miei
14.30 Aktualno: A.com - Automobilissimi
15.20 Mozartove sinfonije
18.35 Super calcio - Udinese
19.00 Super calcio - Triestina
20.00 A casa del musicista
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Brescia vs. Triestina
22.45 Inf. odd.: Videomotori
23.35 Film: Nessun alibi

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life
10.10 Due minuti in un libro
10.25 Nan: Mai dire sì
11.30 Nan.: Matlock
12.30 20.00, 0.30 Dnevnik
13.00 Nan.: Cuore e batticuore
14.00 Film: I pappagalli (kom., It, '56, r. B. Paolinelli, i. A. Sordi)
16.05 Nan.: Mac Gyver
17.05 Dok.: Atlantide
19.00 Nan.: Stargate SG-1
20.30 Aktualno: Otto e mezzo
21.10 Aktualno: L'infedele
23.30 Dok.: La storia proibita del '68

6.40 Zrcalo tedna (pon.)
7.00 8.00, 9.00 Poročila
7.05 8.05 Dobro jutro
9.10 Šport Špas
9.40 Risanan nan.
10.05 Risanke
10.10 Iz popotne torbe (pon.)
10.30 Nad.: Čarodejev vajenec
11.00 Dok. nan.: Čas, ko so Evropi vladali Mavri (pon.)
12.00 Ljudje in zemlja
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Zvezde pojejo (pon.)
15.00 Poročila
15.10 Dober dan, Koroška
15.45 Risanke
16.05 Lutk. nan.: Bisergora
16.20 Martina in ptičje strašilo
16.30 Otroška nad.: Ribič Pepe
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved
17.30 Glasbeni spomini
18.25 Žrebanje 3x3
18.40 Risanke
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.55 Nan.: Brat bratu
20.40 Polemika
22.00 Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved
23.00 Opus
23.25 Glasbeni večer
0.05 Orkester slovenske filharmonije in George Pehlivanian

6.30 9.30, 0.55 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
9.30 Zabavni infokanal
11.15 Sobotno popoldne
14.05 Slovenci v Italiji (pon.)
14.50 Rad igram nogomet
15.20 50 let televizije
15.50 Osmi dan (pon.)
16.20 Ars 360 (pon.)
16.40 Slovenski magazin (pon.)
17.05 Dok. serija: Britanska kraljica, osemdesetletnica
18.00 Regionalni program: Slovenija danes
18.25 Kronika osrednje Slovenije
18.35 Primorska kronika
19.00 Nan.: Dr. Who
20.00 Dok. serija: Tihomorsko brezno
21.00 Studio City
22.00 Knjiga mene briga: McKenzie Wark
22.20 Resnična resničnost

22.50 50 let televizije
23.20 Nad.: Tajna služba

13.45 Dnevni program
14.00 0.00 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)
14.20 Euronews
14.30 Vzhod-Zahod
14.45 Alter Eco
15.25 Slovenski magazin
15.45 Piranski glasbeni večeri
16.30 Vesolje je...
17.00 Tednik
17.30 Istra in...
18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)
18.35 Vremenska napoved
18.40 23.00 Primorska kronika
19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti
19.25 Šport
19.30 Fanzine
20.00 Sredozemlje
20.30 Artevisione
21.00 Meridiani
22.00 Vsedanes - Tv Dnevnik
22.15 Vzhod-Zahod
22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)
23.20 Športna mreža

12.00 23.30 Videostrani
18.00 20.20 Kultura
18.30 Epp
18.40 Glasbena oddaja
19.55 Epp
20.00 23.30 Dnevnik, vremenska napoved
20.20 Kultura
20.30 Športni ponedeljek
21.30 Eko šola
22.00 WTCC Monza prva dirka

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.30 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D, sledi Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Slovenski obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevrek; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dressom; 11.00 Jesenska pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočja; 21.00 Indie ni Indija; 22.30 Radio Kažin.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 23.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00

Kronika; 8.05 Ime tedna: predstavitve kandidatov; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3
9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.30 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz Slov. glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija.

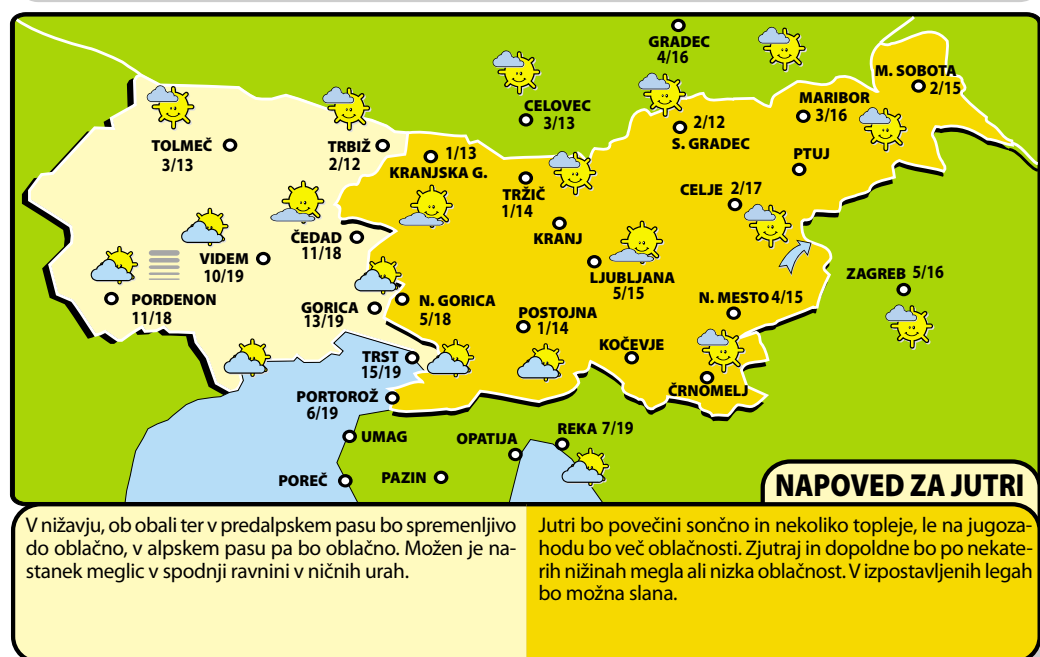
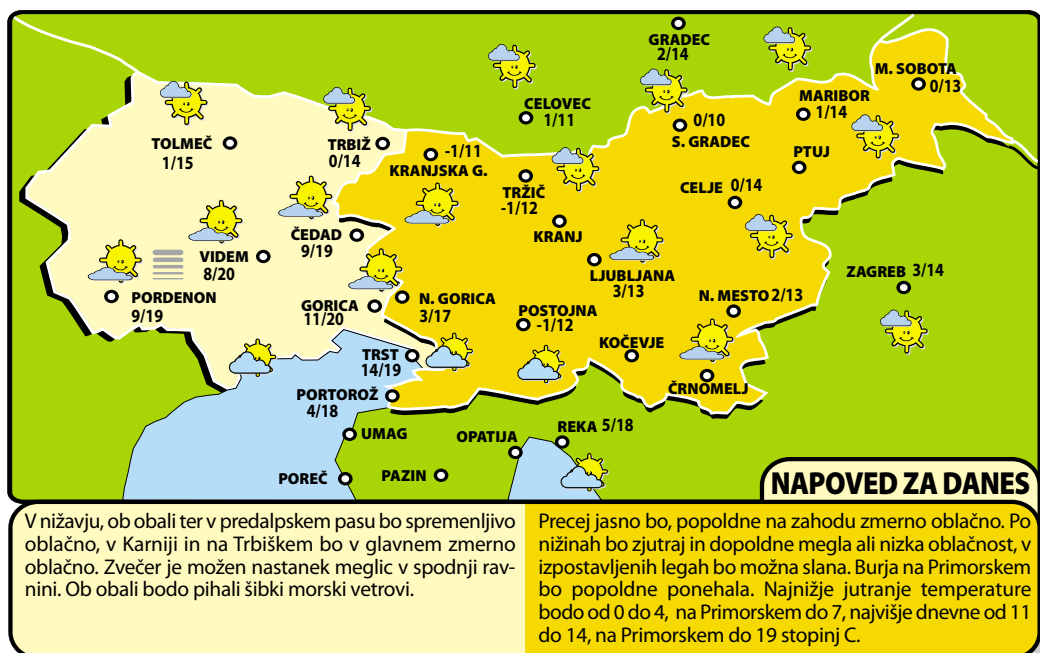
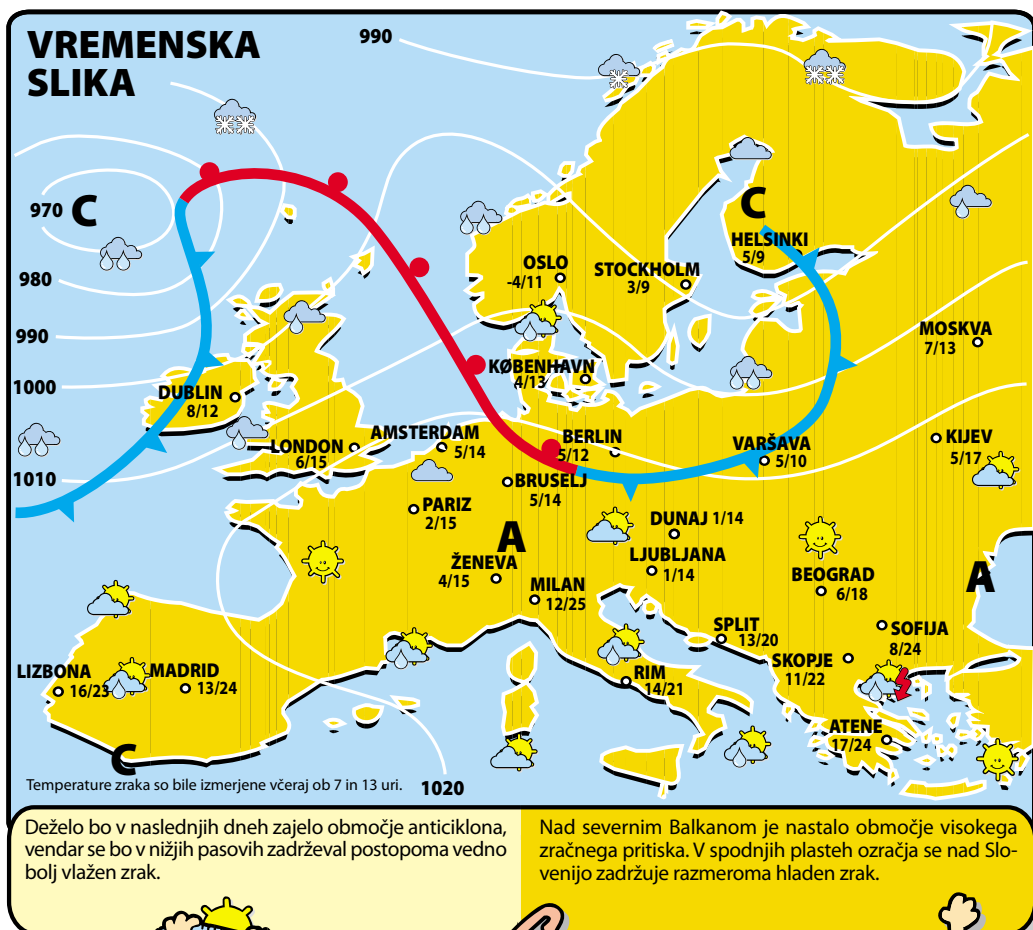
RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.it/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347
Cena za Slovenijo: 0,90 €
Letna naročnina za Slovenijo 200 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

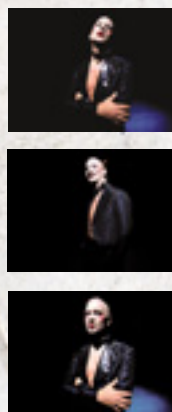
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
ZA DEŽELO FURLANIJO JULIJSKO KRAJINO
TEATRO STABILE SLOVENO
PER LA REGIONE FRIULI VENEZIA GIULIA

abonmajška sezona

0809

Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb

Cabaret
muzikal

KABARET

Režiser
Stanislav MOŠA
Gostovanje
MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

Petek, 24. oktobra ob 20.30
Združeni abonmaji A,T,F in labilni v Slovenskem stalnem gledališču
Sobota, 25. oktobra ob 20.30
Združeni abonmaji B in labilni v Slovenskem stalnem gledališču
Nedelja, 26. oktobra ob 16.00
Združeni abonmaji C,K in labilni v Slovenskem stalnem gledališču

Legendarna
glasbena predstava,
deležna številnih
imenitnih kritik,
ne nazadnje tudi nagrad
na Borštnikovem srečanju
v Mariboru.

Imenitna interpretacija
igralcev, med katerimi
izstopata nagrajena
Uroš Smolej in Jette Ostan.

slike: Žiga Koritnik, 2006

abonmajška
sezona

0809

POHITI, VPIŠI ABONMA ZA NOVO SEZONO!

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Joe Mastaeroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabret« / gostuje Mestno gledališče ljubljansko; v petek, 24. oktobra, ob 20.30 (združeni abonmaji A, T, F in labilni), v soboto, 25. oktobra, ob 20.30 (red B in labilni), v nedeljo, 26. oktobra, ob 16. uri (združeni abonmaji C, K in labilni).

Gledališče Rossetti

Dvorana Bartoli

Roberto Damiani: »La vita xe fiamà«. Poklon Biagiu Marinu, režija Furio Bordon. Nastopa: Massimo De Francovich. Urnik: danes, 19. oktobra, ob 17.00.

La Contrada

Roberto Curci: »Tramachi« / igra Ariella Reggio, režija: Francesco Maccedonio. Danes, 19. oktobra, ob 16.30.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

Edoardo Erba: »Maraton v New Yorku« / v priredbi SSG Trst v torek, 28. oktobra, ob 20.30.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Mala drama

Jutri, 20. oktobra, ob 20. uri / Dušan Jovanovič: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V torek, 21. in v sredo, 22. oktobra, ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog masakra«. **Mestno gledališče ljubljansko**

Veliki oder

Danes, 19. oktobra, ob 19.30 / nizo-zemski drami Daphne de Bruin »Eva« in Oscar van Doensel »Vezuv«.

Jutri, 20. oktobra, ob 19.30 / Joe Mastaeroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabret«.

V sredo, 22. oktobra, ob 19.30 / Drago Jančar: »Lahka konjenica«.

V soboto, 25. oktobra, ob 19.30 / Jardi Galceran: »Gronholmova metoda« - gostuje Mestno gledališče Ptuj.

Mala scena

Jose Sanchis sinisterra: »Carmela in Paulino, variete na fino« / v sredo, 22. oktobra, ob 20. uri.

Caryl Churchill: »Punce in pol« / v torek, 21. oktobra, ob 20. uri.

Jana Pavlič: »Tosca« / v četrtek, 23. in v petek, 24. oktobra, ob 20. uri.

Mini teater Ljubljana

Marko Sosič: »Tubotubatubetubitu« / gostuje SSG iz Trsta, danes, 19. oktobra, ob 11.00, 17.00 in 18.00.

Cankarjev Dom

William Shakespeare: »Vihar«, Gallusova dvorana / Slovensko mladinsko gledališče, SNG Drama Maribor, CD, SSG Trst. Režija: Vito Taufer. Spored: danes, 19. ob 19.30, jutri, 20. ob 15.00 in v torek, 21. oktobra ob 12.30.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Sedmi koncert na Mahlerjevo glasbo / v sklopu simfonične sezone 2008. Dirigent: Pinchas Steinberg. Mezzosopranistka: Hermine May. Orkester in zbor gledališča Verdi. V petek, 24. ob 20.30 in v soboto, 25. oktobra ob 18.00.

Gledališče Rossetti

Alvin Ailey. American Dance Theatre. Umetniški vodja: Judith Jamison. Urnik: Danes, 19. oktobra ob 16.00 in ob 20.30.

KRMIN

■ Jazz & Wine of Peace Festival 2008

V četrtek, 23. oktobra, v Občinskem gledališču ob 20.30 Michel Portal & Jacky Terrasson (Francija, Nemčija), ob 22.30 Henry Threadgill & Zood (ZDA).

V petek, 24. oktobra, v cerkvi sv. Ivana (Borgo S. Giovanni) ob 11. uri Trygve Seim & Frode Haltdi (Norveška); v Občinskem gledališču ob 18.30 Wolfgang Haffner »Acoustic Shapes« (Nemčija) in ob 21.30 Marc Ribot Trio (ZDA).

V soboto, 25. oktobra, v Medani 20 pri Dobrovem (Slo.) ob 11. uri Piirpauke (Finska); v Občinskem gledališču ob 18.30 [em] (Nemčija), ob 21.30 William Parker (ZDA).

V nedeljo, 26. oktobra, v Občinskem gledališču ob 11. uri Odwalla (Italija, Senegal), ob 15. uri Nicolas Simion

Quintet (Romunija, Madžarska, Italija, Makedonija, Hrvaška) in ob 17. uri Randi Werston and his African Rhythms Trio (ZDA).

SLOVENIJA

KOPER

Pokrajinski muzej Koper: v sredo, 22. oktobra, ob 20.00 bo koncert v priredbi Družbe prijateljev glasbe Koper, kjer bosta nastopila saksofonist Ninoslav Dimov in pianist Denys Masiliuk.

■ KOGOJEVI DNEVI

Danes, 19. oktobra, ob 16.00 / Gorenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Mirjam Kalin - alt in Žiga Stanič - klavir.

V četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 / HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška / V sodelovanju s festivalom Dnevi Ivana pl. Zajca: Mate Bekavac - klarinet. Nada Metošević - dirigentka.

V četrtek, 6. novembra, ob 20.30 / Slovenski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kaminška - sopran, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 19. oktobra, ob 19.00 Linhartova dvorana / 8. gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo 2008.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

V dvorani Arturo Fittke na Malem trgu 3, bo do 22. oktobra na ogled razstava prvega fotografskega natečaja »Immagini del cambiamento«, ki sta ga organizirala združenje Autoaiuto in Volontariato Club Zip. Urnik: vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredoah, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

Galerija Rettori Tribbio 2, Stari trg 6: do 24 oktobra razstavlja Livio Možina. **Spazio d'arte Bossi & Viatori Assicurazioni, Ul. Locchi 19/A:** do 31. oktobra, razstavlja likovne in keramične izdelke Anica Pahor z naslovom »Kompozicija listov«. Raztava bo odprta od ponedeljka do četrтка od 8.30 do 13.00 in od 15.00 do 18.00, ob petkih od 8.30 do 18.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Umetnostna galerija G. Negrisin, (Trg Republike 4): na ogled je razstava »Porečanka včeraj: ozkotirna proga danes: pot zdravja in prijateljstva«, ki jo je uredila Branka Sulli Sulčić. Urnik od ponedeljka do sobote od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00. Info: Urad za kulturo, tel: 040-3360340. Razstava bo odprta do torka, 28. oktobra.

OPČINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: razstavlja Peter Cvelbar, pod naslovom »Brazde, struge in sledi v kamnu.«a

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

NABREŽINA

V kavarni Gruden bo na ogled do 21. oktobra razstava slik Ani Tretjak z naslovom »Kreativna energija«. Ogled je možen ob urniku kavarne, ob sredah zaprto.

SKD I. Gruden, prireja do 2. novembra, razstavo Anice Pahor »Občutljivi stiki«. Ogled je možen med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v ne-

PRIREDITVE

FILM - Danes v Trstu Pranzo di Ferragosto režiserija Di Gregoria

Mali film velik uspeh

Režiser o nastanku filma, ki so ga nagradili na zadnjem beneškem festivalu

Gianni Di Gregorio je režiser, ki se še ni navadil na blišč filmskega star sistema, pa čeprav je ravno njegov film eden največjih uspehov letošnje beneške Mostre. Simpatična, ponekod ganljiva a tudi hudo-mušna zgodba o štirih priletnih ženicah, ki za veliki šmaren ostanejo v poletno zapuščenem Rimu in se zanje nihče ne zme-ni. Hčerke in sinovi so že na počitnicah in še mar jim ni, kako bodo one preživele poletni praznik. Zgodi pa se, da skrbi za eno od njih šestdesetletni sin, na čigar dom, na vrat na nos pospremijo še ostale štiri vdove. Gianni mora tako poskrbeti za prenočitev in zabavoivilasih a še vedno nad-vse živahnih ženic.

Njegov Pranzo di Ferragosto (Veli-košmarenško kosilo), ki so ga premierno predstavili v sklopu Tedna kritike na be-neški Mostri in si je v Benetkah zagotovil tudi leva prihodnosti, je zdaj ena filmskih uspešnic leta. Danes ob 18. uri bodo film predvajali film v tržaški kinodvorani Ariston. Projekcije, ki jo je priredil deželni AGIS v sodelovanju z združenjem De Ban-field, pa se bo udeležila tudi Marina Cicciotti, ena od protagonistk filma. Režiser in tudi eden od filmskih junakov, Di Gregorio, se je dokopal do režije pri šestdesetih letih, ko je najbrž že vrgel puško v ko-

ruzo in si ni predstavljal, da bi lahko ne-kega dne realiziral film. Pa čeprav je v preteklosti podpisal celo vrsto scenarijev. Med drugimi tudi tistega (Gomorra), s katerim je Matteo Garrone v Cammesu pre-jel nagrado za najboljšo režijo.

»Filmska zgodba je avtobiografska - pripoveduje Di Gregorio -, deset let sem namreč živel s svojo mamo, že priletno vdovo in ta izkušnja je docela zaznamovala moje življenje. Četudi sem se v filmu odločil za ironični ključ in zabavno pripovedovanje, je v resnici šlo za zelo bolečo zgodbo, ki ni potrebovala kakršneko-li retorike.«

Protagonist filma mora v določene-m trenutku poskrbeti še za druge tri gospe. Je tudi to avtobiografsko?

»Avgusta pred osmimi leti me je administrator poslopja, v katerem sem živel, vprašal, če mi lahko zaupa za nekaj dni mamo. Dobro je vedel, da imam težave z denarjem in najbrž je bil prepričan, da bom sprejel ponudbo. Sam sem zelo ponosen in njegov predlog se mi je zdel celo žaljiv, tako da sem ga zavrnil. Ko sem se lotil pisanja scenarija, sem si skušal predstavljati, kaj bi se lahko zgodilo, ko bi tisti predlog sprejel.«

prto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal«.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije La-stovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo do 30. novembra vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled razstava slik Azada Karima.

SOLKAN

V avli Hitovega Hotela Sabotin je na ogled fotografska razstava z naslovom Gobe in gobarji.

Nedelja, 19. oktobra 2008

31

Kako to, da kot režiser nastopate tudi v vlogi protagonista?

»V mladih letih sem študiral za igralca, pa čeprav se nisem nikoli preizkusil v tem poklicu. Matteo Garrone, ki je ta film produciral, me je prepričal, naj interpretiram vlogo protagonista. Časa je bilo malo in tudi denarja nismo imeli na pretek. Poleg tega pa mislim, da lahko v taki vlogi nastopi samo nekdo, ki je doživel na lastni koži doživel nekaj podobnega in razume otožnost in žalost, ki se te lahko polastita v določenem trenutku.«

V filmu imajo osrednjo vlogo štiri več kot osemdesetletne ženske. Ob njih pa sledimo tudi pripovedi o šestdesetletnem sinu, ki resnici na ljubo živi kot najstnik...

»Nekoč so naše stare mame imele šestdeset let. Danes pa so pravzaprav mame šestdesetletnikov. Dejstvo, da so naši starši še živi, nam omogoča, da se imamo še za zelo mlade, da jim včasih zakrijemo kako resnico in jim seveda dobrohotno povemo tudi kako laž. Želel sem ponuditi prizanesljiv pogled na mojo generacijo in pravijo, da mi je uspelo. Uspeh tako malega filma me je zelo presenetil. Gre namreč za mali film, ki pa je kot nekakšen madež, ki se vsebolj širi.« (Iga)

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

IDRIJA

Razstavišče Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg od 23. oktobra, do 23. novembra, bo na ogled muzejska razstava »Razvoj žgalniških peči pri rudniku živega srebra Idrija«.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

V Mali galeriji Cankarjevega doma je še danes, 19. oktobra na ogled razstava fotografij Boruta Kranjca »Praznine«. Urnik: od 10. do 14. ure.

■ RAZSTAVE FESTIVALA

MESEC FOTOGRAFIJE 2008

Branko Lenart »Piran : Pirano« / Obalne galerije Piran, do 16.11.

Roberto Kunsterle »Zrcalo telesa« / Galerija Tir Nova Gorica od 24.10 do 24.11.

»Castrumphoto 08, Potajenost vid(e)nega« / Pilonova galerija Ajdovščina od 7.11 do 28.11.

»Photonic moments IV« / Mala Galerija Cankarjevega doma v Ljubljani od 21.10. do 16. 1

NAŠA SLIKOVNA KRIZANKA
REŠITEV (18. 10. 2008) <i>Vodoravno:</i> amarela, Amerika, mitolog, kanonik, Aris, maraton, Li, nalika, Ink, Dior, M.A., anketa, Emma, B.A., G.N., at, Lee, Perlot, višina, to, mar, rina, psi, vek, Marta Verginella, Škoro, Astor, Tea, Ariel, Air, skifist, L.B., Ervin, Roer, Kač, nrvanost, iredanta, Arijka, Rjavec, Latina, Ti, Kam, T.K., Kaka, ananas; <i>na sliki:</i> Marinka Pertot.

NAROČNINA NA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 2009

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009 **200,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno!
Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2008 **vsako jutro na dom prejeli brezplačno!**

Znižano naročnino za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8 - št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici - št. računa: E 05484 12401 001570404860

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst - št. računa: O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst - št. računa: P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje - št. računa: R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka - št. računa: F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Ujemite jutro.

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

V Gorici festival Pesmi ob meji

V Boljuncu je bil pokrajinski kongres tržaške Slovenske skupnosti

Pobudo Razseljeni je uvedel tunizijski pisatelj prof. Meddeb

NEDELJA, 19. OKTOBRA 2008

št. 249 (19.339) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 771124 660071

Meja je bila kriva, dokler je obstajala

DUŠAN UDOVIČ

Včerajšnji posvet o Primorskem dnevniku je neizbežno potekal pod senco grožnje, da je obstoj edinega dnevnika Slovencev v Italiji zaradi krčenja državnih prispevkov resno postavljen pod vprašaj. Zato je bil v posegih in razpravi ta problem v ospredju, saj se vsi zavedamo, kolikšnemu tveganju je z morebitno izgubo dnevnika izpostavljena naša skupnost v celoti. Ob tem so bili tudi toliko umestnejši poudarki, da je treba dnevniku na vsak način zagotoviti prihodnost in razvoj, kot ustanovi, ki je za našo skupnost prioritetnega pomena. In pomemben je bil poudarek, naj bo prioriteta konkretna, ne zgolj deklarativna.

Posvet je bil tudi priložnost za nekatere vsebinske pripombe na račun časopisa. Vse jemljemo v vednost kot konstruktiven prispevek k našemu vsakodnevni delu, saj nam, odkrito povedano, pomagajo uravnati kompas in razumeti, kaj od nas pričakujejo tako navadni bralci, kot tudi različna organizirana okolja v naši skupnosti.

Posebej dobrodošla je bila razprava o primorskem medijskem prostoru, ki je navrgla osnovno ugotovitev, da je Primorska, tudi kar zadeva medije, razdeljena na zamejski in matični del, ki med seboj premalo komunicirata. Za to smo lahko objektivno krivili mejo, dokler je obstajala, z njeno ukinitvijo pa je nastopil čas, da se stvari začne spremenjati. Različni mediji v tem pogledu lahko naredimo marsikaj in to je tudi ena od glavnih smeri, v katerih moramo iskati lastno prihodnost.

TRST - Posvet v Narodnem domu v priredbi Zadruga Primorski dnevnik

O položaju našega dnevnika in medijskem povezovanju

Primorski uredniki razpravljali o možnih oblikah sodelovanja

TRST - Kakšno je finančno stanje Primorskega dnevnika, v kakšnih pogojih delajo njegovi uslužbenci, kakšne perspektive odpira padec meje: na ta in podobna vprašanja so včeraj v Narodnem domu poskusili odgovoriti založniki in novinarji našega časopisa. Posvet, ki ga je priredila Zadruga Primorski dnevnik, pa je bil v dopoldanskem delu posvečen razmišljanju o povezovanju oz. nepovezovanju primorskega medijskega prostora. O tem je bil govor v okviru okrogle mize, na kateri so spregovorili odgovorni uredniki in novinarji pomembnejših primorskih tiskanih in elektronskih medijev z obeh strani meje.

Na 5. strani

Dvojezičnost: mnenje županov Repentabra in Zgonika

Na 6. strani

ZKB sopobudnica niza srečanj o energetskih virih

Na 6. strani

V Gorici razprava o slovenskem šolstvu

Na 11. strani

Trubar: od Romolija zahtevajo odgovor

Na 11. strani

Kras pred 700 gledalci ugnal kriško Vesno

Na 27. strani

EMONEC
PIVOVAR
KOPER - SLOVENIJA

BEER - BIERA - PIVO - BIERE - BIERA
Kopje pivo

OBRтна CONA ŠALARA, KOPER

ZA REZERVACIJE:
00386
41326642

Tirolski večer

V petek,
24. oktobra ob 20.00

Denis NOVATO
Torio

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Skladišče nadomestnih delov in originalne opreme
- Delavnica in pooblaščen karoserija
- Servis in tehnični pregled

Edini pooblaščen prodajalec za Tržaško pokrajino
Ulica Flavia, 47 - TRST Tel. 040/637373 FAX 040/637545

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
Industrijska cona TS, ul. Travnik, 10
Tel. 040/8990110 agraria
040/8990100 rezervni deli

KMETIJSKA MEHANIZACIJA
(kopačice, motokultivatorji, »spaccalegna«-cepilci, traktorji FERRARI)

OB NAKUPU NOVIH MOTORNIH ŽAG JONSERED IN ALPINA ODVZEM STARIH ZA ODPAD

KOMPOSTER
za iztrebitev organskih odpadkov

ekstra-deviško olivno olje
sadike povrtnin
vse za kmetijstvo in enologijo
semena
sadike in cvetje
velika izbira krizantemov
raznih velikosti in barv

Bukova drva za kurjavo po ugodni ceni

BEOGRAD - Začenja se novo politično obdobje

Vladajoči stranki DS in SPS podpisali izjavo o politični spravi

Skupna odgovornost za demokratično, svobodno, celovito, gospodarsko in kulturno razvito Srbijo

BEOGRAD - Predsednika vladajočih Demokratske stranke (DS) in Socialistične stranke Srbije (SPS) Boris Tadić in Ivica Dačić sta danes podpisala izjavo o politični spravi in skupni odgovornosti za uresničevanje vizije razvoja Srbije. Tadić je izjavo označil za korak k narodni spravi in močno sporočilo mednarodni skupnosti. V izjavi sta se stranki, ki tvorita vladajočo koalicijo, zavezali k medsebojni politični spravi in skupni odgovornosti za uresničevanje vizije Srbije kot demokratične, svobodne, celovite, gospodarsko in kulturno razvite ter socialno pravične države.

V uvodnem delu izjave je zapisano, da je njen cilj ohraniti polno ozemeljsko celovitost Srbije in zagotoviti vstop Srbije v Evropsko unijo, pri čemer pa izhaja iz potrebe, da mora sodelovanje DS in SPS stati na skupnem temelju preseganja sporov preteklih sporov, boju za uresničevanje strateških ciljev države in oblikovanju pogojev za narodno in politično spravo kot podlage za gospodarski in politični napredek ter blaginjo državljanov te balkanske države.

»Zaradi tega je to dogovor o politični usmeritvi celovite modernizacije države in krepite njenega mednarodnega ugleda in pomena, ki bo zamenjala politiko ustvarjanja novih delitev in sporov, ki razvoj zgolj zavirajo. Je tudi dogovor o izgradnji pravne države, ki bo razbremenjena pritožb in zanikanja preteklosti ter

ne bo temeljila na politični pripadnosti posameznikov, dogovor o združevanju vseh političnih sil okoli vizije skupne evropske prihodnosti ter dogovor, ki združuje vsako posamezno politično identiteto in je zato odprt za vse stranke, ki želijo iskreno pristopiti k njemu,« je zapisano v izjavi.

DS in SPS želita s to izjavo ponuditi temelj za narodno spravo, ki bo združila vse tiste, ki jim je resnično mar za preno, napredek in boljšo prihodnost za vse srbske državljane. V nadaljevanju so navedena in bolj podrobno razložena tudi skupna načela delovanja obeh vladajočih strank.

Predsednik DS in obenem predsednik države Boris Tadić je po podpisu izjave povedal, da gre za korak k narodni spravi in sporočilo mednarodni skupnosti, da je Srbija obdobje sporov pustila za seboj in vstopila v novo politično dobo. »Nikoli nisem trdil, da ta podpis sam po sebi pomeni tudi narodno spravo, in naš namen ni prevzeti odgovornost za celotno srbsko družbo, vseeno pa pozivamo tudi vse ostale stranke, da se poenotijo okrog teh ciljev,« je še dejal.

Vseeno ima podpis izjave po njegovem prepričanju zgodovinski pomen in močno presega okvir klasičnega medstrankarskega sporazuma. »Gre za slovesno dejanje, ki oblikuje vrednote, zamisli in naše skupne politične cilje za prihodnost. Mi s tem sporočamo,

da želimo tudi drugim odpreti pot, po kateri bi politična sprava pripeljala do narodne sprave,« je pojasnil Tadić.

Predsednik SPS in namestnik predsednika srbske vlade Ivica Dačić je zatrdil, da lahko samo močna in politično stabilna Srbija lahko zaščiti narodne interese, vstopi v EU in zagotovi gospodarski razvoj. »Če imamo skupno nalogo, ne smemo več le gledati nazaj v preteklost, ampak moramo iz nje potegniti tisto najboljše in tako Srbiji zagotoviti boljšo prihodnost,« je pripomnil. Po njegovih besedah v Srbiji obstaja veliko številno strank, ki zaradi ozkih strankarskih interesov ne želijo sodelovati pri uresničevanju programa, ki je v splošnem interesu srbskih državljanov. Spomnil je, da je bilo tudi oblikovanje trenutne vlade, ki jo je v začetku julija potrdila srbska skupščina, težavno, saj je bila vsaka stranka simbol nekega obdobja - DS obdobja po padcu režima Slobodana Miloševića in SPS kot nekdanja Miloševićeva stranka prav tega režima. Z današnjo izjavo je ta antagonizem presežen, je zatrdil.

Če bi SPS po majskih predčasnih volitvah oblikovala vladno z nacionalistično Demokrasko stranko Srbije in z radikalci, po besedah Dačića Srbija danes ne bi imela vlade in ne bi bila na poti v EU. Tadić pa je dejal, da je trenutna vladna koalicija trdna in da je ne more ogroziti nobena stranka. (STA)

BRUSELJ - Podnebje

Premirje med Italijo in EU?

BRUSELJ - Med Italijo in Evropsko unijo je glede znanih polemik o podnebnih spremembah in onesnaževanju okolja, kot kaže, nastopil čas premirja. Evropski komisar Stavros Dimas se bo jutri srečal s predstavniki italijanske vlade, ki ima, skupaj s Poljsko, velike pomisleke nad politiko EU na tem področju.

Proti Bruslju je včeraj polemično nastopil minister za javno upravo Renato Brunetta, ki ne sprejema evropskih kritik na račun Italije. Berlusconi-vo vlado zagovarja predsednik senata Renato Schifani, ki je prepričan, da je Italija zavzela uravnoteženo stališče med okoljsko zaščito in gospodarskim razvojem. Schifani se vsekakor zavzema za kompromis z Brusljem.

V levi sredini pa razmišljajo čisto drugače. Ermete Realacci (Demokratska stranka) je prepričan, da je Berlusconi-va vlada v zvezi z okoljem in podnebnimi spremembami naredila nevaren korak nazaj. Nekdanji minister Pierluigi Bersani poziva desnosredinsko vlado, naj po nepotrebnem ne zaostuje polemik z Evropsko unijo, medtem ko so v stranki Italija vrednot prepričani, da bi se morala Italija čimprej prilagoditi t.i. kyotskemu protokolu za zaje-zitev onesnaževanja okolja.

AFGANISTAN - Avtobomba v Heratu

Šest Italijanov ranjenih

Slovenski vojaki brez poškodb - Minister La Russa: Raven boja se stopnjuje

HERAT - V eksploziji avtobombe v bližini letališča v okolici Herata na zahodu Afganistana je bilo včeraj lažje ranjenih šest italijanskih vojakov. Do eksplozije je prišlo med rednim izvajanjem izvidniških nalog konvoja vozil zavezniških vojaških enot pod vodstvom zveze Nato

(Isaf), med katerimi je bilo tudi vozilo valuk s pripadniki Slovenske vojske. Slovenski vojaki v eksploziji niso bili ranjeni. Italijanski minister Ignazio La Russa je s tem v zvezi poudaril, da se raven boja stopnjuje in da se je organiziranost teroristov izboljšala.

CELOVEC - Žalna slovesnost in pogreb v središču mesta

Tisočglava množica je včeraj pospremila Jörga Haiderja na zadnjo pot

Večglava množica na pogrebu

CELOVEC - Tisoči prebivalcev avstrijske Koroške so se v sončnem vremenu na ulicah Celovca poslovlili od deželnega glavarja Jörga Haiderja, ki je minulo soboto umrl v avtomobilski nesreči. Oblosti so na žalni slovesnosti v središču mesta, ki se je začela ob 11. uri in je trajala več ur, pričakovale 30.000 ljudi, a se jih je po podatkih policije zbralo manj. Haiderjevi privrženci in simpatizerji so lahko spremljali, kako so Haiderjevo s cvetjem okrašeno krsto na vojaškem vozilu ob spremljavi pripadnikov avstrijske vojske in predstavnikov italijanskih dežel Veneto in Furlanija-Juljska krajina v povorki prepeljali od splotja koroškega deželnega zbora v Celovcu, kjer je ležala od četrтка, do Novega trga v središču mesta, kjer je potekala javna žalna slovesnost.

Na njej sta med drugim spregovorila odhajajoči avstrijski kancler Alfred Gusenbauer in vršilec dolžnosti koroškega deželnega glavarja Gerhard Dörfler. Med zbranimi na trgu pred celovško mestno hišo je bil tudi avstrijski

predsednik Heinz Fischer in številni drugi vidni predstavniki avstrijske politične elite in javnega življenja, med njimi Haiderjev nekdanji politični zaveznik iz svobodnjaške stranke Heinz-Christian Strache. Med žalujočimi je bil tudi sin libijskega voditelja Moamerja Gadafija, Saif, ki je bil osební Haiderjev prijatelj. Prišla sta tudi predsednika Dezele Furlanije-Juljske krajine in Dezele Veneto, Renzo Tondo in Gianfranco Galan, ter nekateri gostje iz Nemčije. Čeprav je bil Novi trg poln ljudi, mnogi med njimi so bili oblečeni v tradicionalno koroško opravo, pa se je po navedbah lokalne policije na žalnih slovesnostih zbralo manj ljudi, kot je bilo pričakovano.

Povorka je pot nato nadaljevala do celovške stolnice, kjer je sledila maša za povabljene visoke goste. Haiderjeva vdova Claudia, njegovi hčeri Ulrike ter Cornelia s soprogo, 90-letna mati populističnega politika Dorothea in njegova sestra Ursula Haubner so korakali takoj za krsto ter ves čas sprejemali iz-

raze sožalja od zbranih žalujočih.

Po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA so slovesnosti potekale mirno, za javni red in mir pa je skrbelo okoli 1.000 policistov. Središče Celovca je bilo od polnoči zaprto za ves promet, Celovčani pa so se zapore večinoma držali. Pajki so morali odpeljati zgolj dve vozili, eno iz Slovenije ter eno iz Madžarske. Le nekateri otroci so izpraznjene ceste izkoristili za pohajanje z malimi motornimi kolesi.

Haiderjevo truplo so kasneje prepeljali v Beljakza upepelitve, žaro pa so pokopali v najožjem družinskem krogu v Medvedjem dolu, kjer je Haider živel.

58-letni Haider je v soboto pred tednom dni zgodaj zjutraj v naselju Illovcje v bližini Celovca po prehitovanju zletel s ceste in zaradi hudih poškodb glave in prsnega koša umrl na poti v celovško bolnišnico. V času nesreče je vozil s hitrostjo 142 kilometrov na uro, čeprav je bila tam omejitve hitrosti 70 kilometrov na uro, v krvi pa je imel 1,8 promila alkohola. (STA)

Kanderski kandidat proti Merklovi bo minister Steinmeier

BERLIN - Nemški socialdemokrati so na kongresu stranke v Berlinu sedanjega zunanjega ministra Franka-Walterja Steinmeierja imenovali za kancerskega kandidata na nemških parlamentarnih volitvah prihodnje leto. Kandidaturo 52-letnega Steinmeierja je podprlo 95,13 odstotka delegatov. Steinmeier bo tako na volitvah 27. septembra leta 2009 tekmeč sedanji kanclerki Angeli Merkel iz vrst nemške Krščansko demokratske unije. Kandidaturo Steinmeierja je podprlo 469 poslancev, 15 jih je bilo proti, devet pa se je glasovanja vzdržalo. Na kongresu so danes za novega voditelja stranke izvolili Franza Münteferinga, ki bo nasledil Kurta Becka. Slednji je kot prvak stranke odstopil pred šestimi tedni. 68-letni Müntefering je nemške socialdemokrate že vodil od marca leta 2004 do novembra leta 2005. Müntefering je na kongresu danes predlagal, da naj bi nemškega evropskega komisarja Günterja Verheugna nasledil evropski poslanec iz Nemčije Martin Schulz, ki vodi socialdemokratsko poslansko skupino v Evropskem parlamentu in je tudi vodilni kandidat stranke na evropskih volitvah 7. junija prihodnje leto. (STA)

Peking: tudi vlada nosi odgovornost za zastrupljeno mleko

PEKING - Kitajski premier Wen Jiabao je v danes objavljenem pogovoru za ameriško znanstveno revijo Science Magazine dejal, da tudi kitajska vlada nosi del odgovornosti za škandal z zastrupljenim mlekom, zaradi katerega so na Kitajskem doslej umrli štirje otroci, več kot 54.000 jih je zbolelo, 5.800 pa jih še vedno leži v bolnišnici. »Čeprav je do tega prišlo v mlekarnah, vlada prav tako nosi del odgovornosti, posebej na področju nadzora,« je poudaril Wen. »Pomembni koraki v mlečni industriji - proizvodnja surovega mleka, zbiranje, transport, predelava, izdelava pripravkov in končnih proizvodov - morajo vsi imeti jasne standarde in obvezno testiranje,« je pojasnil kitajski premier.

Po podatkih kitajskega ministrstva za zdravje je zaradi težav z ledvicami, ki so posledica uživanja mleka, zastrupljenega z melaminom, v bolnišnicah še vedno 5.800 otrok, od tega ima šest otrok še vedno hude zdravstvene težave. Zaradi zastrupljenega mleka so na Kitajskem doslej umrli štirje otroci, več kot 54.000 pa jih je zbolelo.

Pristojne oblasti so krivdo za eno najodmevnejših afer z oporečno hrano na Kitajskem, ki se je začela minulí mesec, sprva pripisale mlekarnam, ki naj bi v mleko dodajale melamin, da bi bili izdelki bogatejši s proteini.

Melamin je posebej nevaren za otroke, saj povzroča nastajanje ledvičnih kamnov, navadno pa ga uporabljajo za izdelavo plastike. Obolelih zaradi kontaminiranega mleka so poročali z vsega sveta, številne države pa so zaradi tega že prepovedale ali omejile uvoz mleka iz Kitajske. (STA)

Zahteva po dosmrtni ječi za Rudyja Guedeja

PERUGIA - Javno tožilstvo v Perugii je na včerajšnji sodni obravnavi zaradi umora Angležinje Meredith Kercher zahtevalo najvišjo kazen za Rudyja Guedeja, in sicer dosmrtno ječo. Guede ni nikdar zaničal, da je bil na kraju umora, vendar je vselej zatrjeval, da je nedolžen. Za druga dva obtoženca, Raffaeleja Sollecita in Američanko Amanda Knox, so javni tožilci zahtevali proces.

Ponudbe veljajo do 29. oktobra 2008

emisfero
pot do ugodnosti

**NAŠ CILJ JE
IDEALNA
KLIMA
VESOLJSKI PRIHRANEK**

Testenine
BARILLA
več vrst
300 g, 1,36 €/kg

€0,68

Pivo
WÜHRER
6 x 66 cl
1,01 €/liter

€3,99

Pizza
Ristorante
CAMEO
več vrst
355 g, 6,06 €/kg

€2,15

Prašek
za pralni
stroj
DASH
58 pranj

€10,90

Stojalo
za obleke
ORDINETT

€12,90

Pršut
WOLF SAURIS
cena za kg

€19,80

Ekstra
deviško
oljčno
olje
LA COLOMBARA
1 liter

€4,40

DANES ODPRTO

Hipermarketi Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) - Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

Ponedeljek 14.30 - 20.30, od torka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - NEDELJA 9.30 - 20.00

EMISFERO JE PRISOTEN TUDI V KRAJIH: VICENZA, FIUME VENETO (PN), BELLUNO, PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), ZANÈ (VI)

**MARCELLO FOGOLINO
V GORICI**

Obnovitev pogrešane mojstrovine
iz XVI. stoletja

Gorica
1. november 2008
15. januar 2009

Razstveni salon Fundacije
Cassa di Risparmio di Gorizia
ulica Carducci 2

FONDAZIONE
Cassa di Risparmio di Gorizia

urnik: od torka do petka 10-13 16-19
sobota in nedelja 10-19
vstop prost

informacije
t. 0481 537111
info@fondazionecarigo.it

tiskovni urad
t. 040 762667
ufficiostampa@valpesain.com

Slovensko delčno
gospodarsko združenje
www.sdgs.it
Unione regionale
economica slovena
www.ures.it

SDGZ prireja v sodelovanju z
JAPTI-jem in z ICE-jem iz Ljubljane:

**Poslovno srečanje
podjetij iz Italije in Slovenije
iz panog predelave kovin
ter obdelave plastike**

Torek, 21. oktobra 2008

Kulturni dom, Gorica v ul. Italico Brass 20, Italija

Program:

10.00-10.30 sprejem udeležencev

10.30-12.00 predstavitev davčnega
in pravnega sistema v Sloveniji

12.00-13.00 pogostitev

13.00-16.00 individualni razgovori B2B

Informacije: (tel. +39.040.6724812, e-mail org@servis.it)

DOLINA - Slovensko kulturno društvo Valentin Vodnik

Praznovanje 130-letnice kulturnega delovanja v Dolini

Niz pobud se bo začel v sredo, 22. oktobra z Večerom domače ustvarjalnosti

Noša ob spomeniku

MIRNA VIOLA

DOLINA - Pred stotridesetimi leti so v Dolini postavili temelje društvene dejavnosti, ki je bila sposobna kljubovati časom, se vzporedno posodabljati in prilagajati različnim generacijskim, zgodovinskim in gospodarskim spremembam in vselej v svojo sredo privabljati mlade sile. To plemenito dediščino je prevzelo društvo Valentin Vodnik, ki še danes uspešno nadaljuje ter spodbuja delovanje na kulturnem, rekreacijskem in vzgojnem področju ter goji slovensko kulturo in jezik. Društvo je sicer tekom let večkrat spremenilo ime: leta 1878 je namreč nastalo kot Bralno in pevsko društvo v Dolini in se nato preimenovalo v Prosvetno društvo Valentin Vodnik, danes pa nosi uradni naziv Slovensko kulturno društvo Valentin Vodnik.

Ob tako visokem jubileju so si odborniki društva zamislili vrsto kulturnih srečanj, s katerimi bi proslavili življenje vasi in njenih ljudi, ki so s svojim delovanjem v prostoru obli-

kovali dolinski vsakdan čez 20. stoletje. Prvo srečanje bo na sporedu že v sredo, 22. oktobra, ko bodo ob 20.30 v dolinski društveni dvorani priredili *Večer domače ustvarjalnosti*. Kulturni program bodo oblikovali igralec Franko Korošec z recitalom in zbor Stu ledi, Erik Sancin in Dajana Kočevar pa bosta ob spremljavi harmonike Marka Manina postregla s sklopom narodnih pesmi. Srečanje bo hkrati tudi priložnost za predstavitev breške ženske oziroma moške narodne noše, ki sta ju iz lastne iniciative in na svoje stroške sešile pridne domačinke ter ju bodo na večeru darovale domačemu društvu. Skupina šivilj pa bo protagonistka tudi drugega dela večera; septembra so se namreč Dolinčanke v narodnih nošah nastavile objektivu fotografije Mirne Viola, njihovi posnetki pa danes krasijo koledar za leto 2009 *Ženske z nošo po Dolini*, ki ga je uredil Dejan Kozina.

Praznovanja se bodo nadaljeva-

la v petek, 24. oktobra, ko bodo ob 20.30 v društveni dvorani predstavili dvojjezično fotografsko knjigo *Stoletje dolinskega vsakdana*, trajen dokument o vaški preteklosti. Verodostojno pričevanje o zadnjih sto letih brežanske vasi so uredili Robi Jakomin, Borut Klabjan, Vojko Kocjančič, Dejan Kozina in Klara Vodopivec, v petek pa bo o njem spregovoril ravnatelj Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor. Sledila bo še predstavitev zgodovinske publikacije *O društvenem praporu*, ki je nastal leta 1903; gradivo je zbral in uredil Boris Kuret. Dogajanje se bo zatem pomaknilo v Zadržno gostilno, kjer bodo predvajali krajši dokumentarni film o delovanju društva v zadnjih petih letih, ki ga je uredil odbornik Vojko Jercog. Zidove Zadržne gostilne bodo ob tej priložnosti krasili tudi večji fotografski utrinki Doline, ki naj bi nepoznavalcem predstavili vas v Bregu.

Praznovanje pa bo doseglo svoj višek v nedeljo, 26. oktobra, z osrednjo proslavo 130-letnice delovanja 1878 - 2008. V Centru za promocijo in poskušajo tipičnih izdelkov Dolga Krona Dolina se bo ob 15.30 začel bogat kulturni spored, ki ga bo povezovala Ana Blazevich. Po uvodnem pozdravu predsednika društva Valentin Vodnik Robija Jakomina, bo nastopil koroški Mešani pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva Radiše (pod vodstvom Nužija Lampichlera), ki že vrsto let sodeluje z dolinskim društvom. Za njimi bo na oder stopil seveda še domači Moški pevski zbor Valentin Vodnik, ki bo občinstvu postregel s posebnim programom: pevci so namreč z dirigentko Anastazijo Purič za nedeljski svečan nastop izbrali šest pesmi, ki ponazarjajo različna obdobja od čitalnic, mimo prve oziroma druge svetovne vojne in fašizma, do sodobnejših časov, se pravi do skladb bivšega dirigenta in domačina Ignacija Ote in pa do hudomušne pevske parodije. Po pevskem delu pa bo za mikrofon stopil slavnostni govornik, domačin Vojko Kocjančič, proslava pa se bo zaključila s skupno pesmijo, z Odo radosti. (sas)

Čestitke SSK Pavletu Gantarju

TRST - Ob izvolitvi za predsednika državnega zbora Republike Slovenije Slovenska skupnost, narodna stranka Slovencev v Italiji, izreka iskrene čestitke Pavletu Gantarju. »Obenem vam voščimo obilo uspehov pri vodenju osrednjega državnega organa v Republiki Sloveniji, in to v prepričanju, da bo med vašim predsedovanjem Državnemu zboru še pridobil na ugledu, uspešnosti in demokraciji ter uveljavil kot srčika slovenske državnosti, kjer se razvija in ustvarja vsestransko družbeno blagostanje slovenskih državljank in državljanov,« pišeta v čestitkah deželni predsednik SSK Rafko Dolhar in deželni tajnik Damijan Terpin.

»Dovolite, da vas ob tej priložnosti opozorimo tudi na odnos Republike Slovenije, in še posebno Državnega zbora, do Slovencev, ki živijo zunaj njenih meja. V našem primeru se to tiče slovenske narodne skupnosti, ki živi v Italiji. Za vse nas je samostojna in demokratična Republika Slovenija v veliko oporo in pomoč, prav zato si želimo plodnih medsebojnih odnosov, ki so v obojestransko korist, in vsestranske opore matične države. Popolnost pa bi bila v tem, da bi lahko tudi Slovenci, ki živijo izven meja Republike Slovenije lahko imeli možnost izvolitve v Državni zbor in tako neposredno oblikovanje slovenske prihodnosti v domovini in izven nje,« sta Gantarju napisala še Dolhar in Terpin.

V Štanjelu predstavitev sokolarjenja in ptic

ŠTANJEL - Slovenska zveza za sokolarstvo in zaščito ptic ujed organizira danes v gradu Štanjel od 11. do 16. ure predstavitev sokolarskih ptic in osnov sokolarjenja. Ob 14. uri bo v Ferrarijevem vrtu prikazan tudi prosti let sokolarskih ptic. (N. N.)

Di Pietro in Občani na robu razkola

VIDEM - Deželna svetniška skupina Italija vrednot-Občani je na robu razkola. Do hudih političnih trenj menda ni prišlo med svetniki skupine, temveč med voditelji Di Pietrove stranke in bivše občanske liste Riccarda Illyja.

TRST - Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič

Štipendije za študente določenih učnih smeri

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič razpisuje natečaj za dodelitev štipendij za akademsko leto 2008/2009:

štipendijo v znesku 1500 € za študentko - študenta visokošolskih zavodov, ki se izobražuje za poučevanje na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Furlaniji Julijski krajini; prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na ustrezno fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) ter morebitno dokumentacijo o delovnih izkušnjah na športnem področju v sodelovanju z društvu, ki jih zastopa ZSSDI.

V skladu s statutom Sklada morajo prosilci imeti stalno bivališče ali biti rojeni v Furlaniji Julijski krajini. Interesenti naj prošnji priložijo fotokopijo osebne dokumenta, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov; navedejo naj tudi podatke o drugih prejetih štipendijah. Dokumentacijo naj prosilci pošljejo v zaprti ovojnici do najkasneje 21. novembra na sledeči naslov: SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD "SERGIJ TONČIČ", Ulica Ginnastica 72, 34142 Trst. Za dodatne informacije se interesenti lahko obrnejo na člana odbora Iztoka Pečarja (iztok.pecar@gmail.com) in Barbaro Zlobec (barbara_zlobec@hotmail.com).

štipendijo v znesku 1500 € za študentko - študenta, ki se izobražuje po dodiplomskem programu Fa-

kultete za šport v Republiki Sloveniji - štipendijo Sklad podeljuje v sodelovanju z zvezo ZŠSDI; prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na ustrezno fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) ter morebitno dokumentacijo o delovnih izkušnjah na športnem področju v sodelovanju z društvu, ki jih zastopa ZSSDI.

V skladu s statutom Sklada morajo prosilci imeti stalno bivališče ali biti rojeni v Furlaniji Julijski krajini. Interesenti naj prošnji priložijo fotokopijo osebne dokumenta, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov; navedejo naj tudi podatke o drugih prejetih štipendijah. Dokumentacijo naj prosilci pošljejo v zaprti ovojnici do najkasneje 21. novembra na sledeči naslov: SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD "SERGIJ TONČIČ", Ulica Ginnastica 72, 34142 Trst. Za dodatne informacije se interesenti lahko obrnejo na člana odbora Iztoka Pečarja (iztok.pecar@gmail.com) in Barbaro Zlobec (barbara_zlobec@hotmail.com).

INTERREG IIIA SLOVENIJA – ITALIJA 2000 – 2006

Projekt CROSS-5

Strategija za razvoj 5. koridorja s posebnim poudarkom na odseku med Italijo in Slovenijo in študija izvedljivosti nove železniške proge Trst – Divača ob izvajanju odločbe 884/2004 ES

ZAKLJUČNA KONFERENCA

Trst, 23. oktober 2008
Trg Oberdan 5
Dvorana Tessitori

11.00 – 11.15

Pozdrav udeležencem in predstavitev projekta CROSS-5

Riccardo RICCARDI – Deželni odbornik za mobilnost, energijo, infrastrukturo in prevoz Avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine

11.15 – 11.45

Rezultati strateške študije o razvoju 5. Pan-evropskega koridorja (prioritetni projekt št. 6)

Giuseppe RAZZA – SEP - Srednjevropska pobuda (C.E.I Central European Initiative)

11.45 - 13.00

Rezultati študije izvedljivosti nove železniške proge Trst – Divača

Mario GOLIANI – Italijanske železnice (R.F.I. S.p.A., Italferr S.p.A.)

Blagomir ČERNE – Ministrstvo za promet

Edmund ŠKERBEC - Projektivno podjetje, Prometni Institut in Institut za Krasoslovje - Ljubljana (Slo)

13.00 - 13.30

Rezultati študije prometa v okviru projekta Izvedljivost proge Benetke – Trst – Ljubljana

Roberto CAMUS – Tržaška Univerza

Fabio SANTORINI – Tržaška Univerza

Ministry of Transport
Directorate of the Republic of Slovenia
for investment management
in public railway infrastructure

Università degli studi di Trieste
Dipartimento di Ingegneria
Civile ed Ambientale

Prometni Institut Ljubljana d.o.o.
Institute of Transport and Transport Logistics

POSVET O PRIMORSKEM DNEVNIKU - Včeraj v veliki dvorani tržaškega Narodnega doma

Primorski dnevnik v očeh njegovih upraviteljev, urednika in novinarjev

Z osemnajstimi novinarji je časopis dosegel raven, pod katero ne sme pasti - Potreba po novih sredstvih

TRST - V konferenčni dvorani Narodnega doma je včeraj potekal posvet o Primorskem dnevniku. Priredila ga je istoimenska zadruga, da bi s svojimi člani, bralkami in bralci ter širšo javnostjo spregovorila o položaju edinega manjšinskega dnevnika: kakšno je finančno stanje njegovega izdajatelja, v kakšnem okolju delajo njegovi uslužbenci, kakšne razvojne možnosti nudi prihodnost. Posvet je bil razdeljen na dva dela: v dopoldanskem so uredniki osrednjih primorskih medijev spregovorili o možnih oblikah sodelovanja (o tem poročamo v spodnjem članku), v popoldanskem pa o Primorskem dnevniku.

O nasledniku Partizanskega dnevnika (ta je med drugim začel izhajati pred petinšestdesetimi leti, 26. novembra 1943) so spregovorili Tanja Vesel, podpredsednica upravnega sveta založniške hiše DZP-PRAE, odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič ter novinarja Breda Pahor in Igor Devetak; okroglo mizo je vodila Jole Namor. **Tanja Vesel** je obnovila pozitivne spremembe zadnjega desetletja: podjetje DZP-PRAE je svoje premoženje povečalo od 100.000 na tri milijone evrov in obenem povsem izplačalo dolg, ki je nastal zaradi propadlega projekta Republika. Povečal se je obseg časopisnih strani, v redakciji je prišlo do kadrovskih sprememb, v kratkem bodo med bralci izvedli anketo o tem, kakšen »Primorski« želijo. Najšibkejša točka pa ostajajo prenizki prihodki: Primorski

dnevnik je časopis, ki se ne more vzdrževati samo s prodajo in reklamnimi oglasi, ampak potrebuje javno financiranje. Italijanska vlada je kot znano napovedala krčenje teh prispevkov in čeprav je upraviteljica priznala, da je obenem pokazala tudi posluš za specifično manjšinskih medijev, ostaja vprašanje, kako pridobiti tudi drugačna finančna sredstva, odprto. Na obzorju so različne možnosti: podjetje bi se lahko posvetilo kaki komercialni dejavnosti, s katero bi pridobilo sredstva za izdajo časopisa, prodajo bi lahko razširilo na celotno Primorsko, ali zahtevalo za dnevnik večji doliv iz tako imenovanih skladov za manjšino.

Nakazani scenariji odpirajo vrsto vprašanj, **urednik Udovič** pa je mnenja, da se mora o tako strateških odločitvah izreči vsa manjšina: časopis je dosegel raven, pod katero ne sme pasti, obenem pa mora utrditi kadrovske izmenjave znotraj redakcije, saj bodo prav mladi novinarji ustvarjali jutrišnji Primorski dnevnik. Udovič tudi upa, da bodo časopis podprli gospodarski krogi naše skupnosti.

Breda Pahor je spregovorila v ime novinarjev: teh je osemnajst, tri delajo v goriški, petnajst pa v tržaški redakciji. Med njimi ima pet mladih novinarjev termenske pogodbe, ostali so zaposleni za nedoločen čas. Razveseljuje generacijska zamenjava je prinesla nekaj svežine, ima pa tudi svojo senčno plat: izkušene upokojene novinarje je uprava zamenjala z novinci, medtem ko

Na posvetu o Primorskem dnevniku je bilo slišati, da bo časopis posodobil svojo spletno stran, s čimer se bo lahko bolj približal mladim

KROMA

bi bilo bolj normalno, da bi vsakega »starega« zamenjala dva »mlada«.

Trije člani tržaške redakcije se posvečajo izključno športnim novicam, ostali novinarji krijejo krajevne, državne in svetovne novice, tudi uredniki pa morajo urejati več različnih področij hkrati: vsakodnevno iskanje, analiza, razvrščanje novic zaposluje vse novinarje, tako da ostaja za poglobljen razmislek o aktualnih dogodkih bolj malo časa ...

Goriška redakcija zaposluje kot rečeno tri novinarje, med katerimi je tudi **Igor Devetak**. Natančno pred peti-

mi leti se je časopis odločil, da okrepi poročanje z Goriškega s štirimi stranmi o enotnem in torej tudi čezmejnem goriškem prostoru. Vlaganja v goriško uredništvo so dvignila ugled Primorskega dnevnika, ki je sedaj sestavni del posoškega medijskega in političnega prostora: potencialnih bralcev je na obeh straneh nekdanje meje še veliko, čeprav nekateri krogi časopisa še vedno ne občutijo za svojega. Devetak je postavil tudi potencial in perspektivnost italijansko-slovenske stvarnosti v Laškem: nova spletna stran časopisa bi

morda lahko omogočila tudi preboj med bralce iz italijanskega okolja.

V debati, ki je sledila, so se nekateri obregli ob pomanjkljivo in včasih pristransko poročanje Primorskega dnevnika. Odgovorni urednik je pojasnil: »Nismo nezmožljivi in ni nam lahko pri srcu, ko zgrešimo. Kritike sprejemamo, na grožnje in psovavanja pa ne bomo odgovarjali.« Podobnega mnenja je tudi predsednik zadruga Ace Mermolja: časopis naj se izogiba sporom in tistemu, kar manjšini ne koristi.

Poljanka Dolhar

PRIMORSKI MEDIJSKI PROSTOR - Na posvetu tudi okrogla miza o (ne)povezovanju med primorskimi mediji

Potrebna bodo pogumna dejanja

Posegi A. Mermolje, D. Udoviča, M. Čuka, N. Nardin, N. Segulin, N. Ugrin in R. Škrlija - Je napočil čas za skupno primorsko tiskovno agencijo in revijo?

TRST - Primorski prostor je bil pred osamosvojitvijo Slovenije in padcem meja paradoksalno bolj povezan, kot je trenutno, čeprav so tudi mediji prispevali k temu, da sta se ustvarili ločeni družbi. O slovenski manjšini v Italiji se poroča le takrat, ko gre kaj narobe, premalo se govori o njenih pozitivnih platih, med slovenskimi mediji, ki delujejo na obeh straneh (odpravljene) slovensko-italijanske meje bi morale biti več povezovanja, pomisliti bi morali tudi na primorsko tiskovno agencijo ali pa na skupno revijo.

Kot je razvidno iz uvodnega odstavka, je bil prvi, dopoldanski del včerajšnjega posveta o Primorskem dnevniku posvečen okrogli mizi o primorskem medijskem prostoru. O problemih, možnostih in perspektivah s tem v zvezi so ob moderatorju Liviu Valenčiču govorili odgovorni urednik našega dnevnika **Dušan Udovič**, urednik poročil slovenskega uredništva RAI **Marij Čuk**, odgovorne urednice TV Primorka, Radia Koper in TV Koper, **Nataša Nardin**, **Nataša Ugrin** in **Nataša Segulin** ter novinar Primorskih novic **Robert Škrli**.

Udovič je opozoril na dejstvo, da je v povojni dobi Primorski dnevnik imel poseben položaj kot glavni poročevalec slovenske manjšine, s časom pa je vedno bolj postajal normalen dnevnik tega prostora. Kljub padcu meje pa smo še vedno ločeni, zato je treba iskati poti, da bi vsi postali čim bolj čezmejni. Primorski dnevnik je odprt za sodelovanje z drugimi mediji, s Primorskimi novicami je bilo že več sestankov za tako sodelovanje, pojavile pa so se težave, npr. s kompatibilnostjo računalniških sistemov. Glede težav, ki jih dnevnik trenutno preživlja zaradi napovedanega krčenja sredstev za založništvo, pa je med drugimi opozoril, da je svojčas gospodarstvo dolga leta podpiralo Primorski dnevnik, danes pa si je težko predstavljati preživetje časopisa, nanašajoč se izključno na javne prispevke.

Škrli je bil glede medijskega (ne)sodelovanja v primorskem prostoru precej kritičen in izrazil upanje, da bo do sodelovanja med Primorskim dnevnikom in Primorskimi novicami vendarle prišlo, saj se čuti potreba po vnosu mediteranskosti, odprtosti, raznolikosti in radovednosti v osrednji slovenski prostor, ki je po njegovih besedah preveč celinski in ruralen. Za medijsko

podhranjenost in nezanimanje za Slovence v Italiji po Škrlijevem mnenju nosi odgovornost tudi povojna in poosamosvojitvena slovenska inteligenca, med katero spadajo tudi novinarji, ki je bila preveč lenobna, da bi prestopila mejo, za spremembo zastarelega pogleda na Slovence »tu« in »tam« pa bodo potrebna pogumna dejanja in vizionarstvo oz. malo »partizanskega duha«.

Urednice primorskih elektronskih medijev so se osredotočile predvsem na pokrivanje dogajanja v manjšini in čezmejnem prostoru, ki ga njihovi mediji že opravljajo. Tako je Nardinova opozorila predvsem na oddajo Med Sočo in Nadižo ter na sodelovanje s furlansko televizijo Telefriuli (in nekoč tudi s Primorskim dnevnikom), med drugim pa je poudarila možnost koriščenja evropskih sredstev za skupne projekte na medijskem področju, kot bi bila npr. zamisel o primorski tiskovni agenciji. Ena temeljnih funkcij Televizije Koper, je dejala Nataša Segulin, je prav krepitev narodne identitete Slovencev v Italiji in tako so na sporedu oddaje, kot so Športel, Brez meje, dalje čezmejna televizija Lynx, manjšinska problematika je prisotna v informativnih programih, koristijo pa tudi evropska sredstva za skupne projekte, od katerih sta v pripravi med drugim serija dokumentarcev o velikih osebnostih tega prostora ter program o spoznavanju manjšin. Tudi v oddajah Radia Koper je proble-

matika Slovencev v Italiji vsakodnevno prisotna, je dejala Nataša Ugrin, težava pa je v premajhni slišnosti radia, v prihodnosti pa bodo skušali zaposliti dopisnika, ki bo poročal o dogajanju na Tržaškem in Goriškem. Marij Čuk je opozoril na odgovornost medijev za nevednost o manjšini, ki postane zanimiva le, ko se ji godi kakšna krivica, medtem ko so uspehi premalo omenjeni. Pri udeležanju primorskega medijskega prostora pa nas lahko povezuje le večglasnost, pri čemer se je Čuk bolj zavzel za povezovanje kot pa za združevanje.

O nepoznavanju naše manjšinske stvarnosti v Sloveniji ter o pomanjkljivem povezovanju primorskega medijskega prostora je bila marsikatera beseda izrečena tudi med razpravo, ki jo je odprl predsednik SKGZ **Rudi Pavšič**, ki je med drugim opozoril še, da tudi mi sami zelo radi jočemo, vidimo povsod sovražnika in premalo iščemo dialog. Pavšič se je tudi vprašal, ali imamo forum primorskih novinarjev oz. koliko mladih novinarjev si izmenjujemo. Predsednik SSO **Drago Štoka** pa se je v svojem posegu osredotočil predvsem na pomen Evrope narodov in narodnosti in izrazil upanje, da se Primorski dnevnik tega zaveda, tudi ko jemlje nove kadre, ki naj ne gledajo samo v eno smer. Potem ko je uvodoma opozorila na grožnjo krčenja prispevkov za slovensko manjšino, ki jih napoveduje italijanska

vlada, je senatorka **Tamara Blažina** poudarila dva aspekta na medijskem področju: informiranje o manjšini in soustvarjanje nekega skupnega javnega mnenja ter skupnega gledanja na ta prostor.

Ostro kritičen do nezanimanja osrednjih slovenskih medijev za Slovence v Italiji je bil generalni konzul Republike Slovenije v Trstu **Jože Šušmelj**, za katerega je dozorel čas za skupni primorski magazin in za skupno spletno stran, podpreti pa bi kazalo tudi čezmejni projekt o tiskovni agenciji, za katerega obstaja že predlog. Sodelovanje med našim dnevnikom in Primorskimi novicami je bilo v preteklosti veliko tesnejše, je dejala odgovorna urednica PN **Silva Križman**. Zdaj tega ni, a na strani PN ni zadržkov, je dejala. Urednica Novega Matajurja **Jole Namor** je opozorila predvsem na manjše medije, kot so Novi Matajur, Dom in Novi glas ter zasebne radijske postaje, ter na specifično Benečije, kjer še vedno niso vidne slovenske televizijske oddaje RAI. **Livio Semolič** pa je poudaril predvsem poklicnost posredovati informacije okolju, v katerem živimo. Črpa se lahko iz dobrih praks, kot so odpiranje Primorskega dnevnika celotnemu goriškemu prostoru in čezmejne oddaje TV Primorka. **Sergij Lipovec** je izpostavil potrebo po dobrem poznavanju primorskega prostora in njegovih procesov, dalje je opozoril, da v trenutku, ko se ne sliši oz. vidi časopisa, medijski prostor ne obstaja, prav tako je potožil nad odsotnostjo založniškega pristopa, na koncu pa se je zavzel za povezovanje, ne pa za megalomanske projekte. **Vojko Slavec** pa je opozoril, da je število izvodov časopisov in revij iz Slovenije, prodanih pri nas, po osamosvojitvi zdrknilo skoraj na ničlo, ker so slovenske založbe začele Slovincem v Italiji zaračunati kot tujcem, medtem ko so bile poprej cene enakovredne slovenskim. Poleg tega so bili v preteklosti v slovenskih založbah ljudje, ki so imeli do Primorske določeno odnos, je dejal Slavec.

Predsednik Zadruga Primorski dnevnik **Ace Mermolja**, ki je pred začetkom posveta opozoril na težave v zvezi s financiranjem časopisa, pa je ob podajanju zaključkov opozoril na pomen solidarnosti med primorskimi mediji, kar je treba skupno posredovati Ljubljani in Rimu. V tem Mermolja vidi smisel povezovanja.

Ivan Žerjal

BOLJUNEC - Pokrajinski kongres Slovenske skupnosti

SSk: Samostojno nastopanje aktualno tudi v novih razmerah

Uvodno poročilo Petra Močnika, ki bo najbrž spet izvoljen za tajnika

Slovenska skupnost tudi v zelo spremenjenih političnih razmerah potrjuje pravilnost svojega samostojnega nastopanja, ki žanje med Slovenci vse večje odobravanje. V to je vsaj prepričan tajnik Peter Močnik, ki je na včerajšnjem pokrajinskem kongresu v Boljuncu govoril o sedanjosti in o prihodnosti stranke. Slovenska manjšina preživlja precej težke trenutke, a ima vse možnosti in življenjske energije, da premosti tudi to krizo, za katero je odgovorna italijanska država.

Močnik, ki bo skoraj gotovo spet izvoljen za tajnika, je obžaloval nacionalistično razpoloženje, ki je še vedno doma v Trstu. Od levosredinske pokrajinske uprave si je SSK obetala dosti več in je dejansko precej razočarana nad njenim delom, da ne govorimo o Devinu-Nabrežini, kjer vodi opozicijo do desnosredinske uprave župana Giorgia Reta.

Močnika zelo skrbi negotova usoda našega šolstva, nezadovoljen pa je z izvajanjem zaščitnega zakona, pri čemer je omenil tržaški Narodni dom. V naši skupnosti se naraščajočim težavam ne zoperstavljamo v zadostni meri, saj po mnenju tajnika SSK tvegamo, da bosta tam, kjer ni uspel fašizem, uspela razvoj in demokracija, kar bi bilo tragično.

V manjšini je treba enkrat za vselej prenehati z delitvami na "rdeče" in "bele", zato se Močniku strankino geslo "za vse nas" zdi sprejemljivo za vse Slovence. Vključevanje Slovencev v druge stranke se mu ne zdi koristno, deželni volilni dogovor z Demokrasko stranko pa je dober in vreden vsestranske nadgradnje.

Tajnik je pozdravil nedavno ustanovitev strankine mladinske sekcije. Mladih ne smemo zamoriti, lahko pa od njih pričakujemo svežino, zagona in odgovornosti, je dejal Močnik. Veseli se tudi pobude Ženski stiki, ki je združila lepo število žensk. Skratka, kljub težavam, ki pestijo manjšino, optimistični pogled na prihodnost stranke Slovenske skupnosti. Takšen pogled je prišel do izraza tudi v razpravi na kongresu,

Peter Močnik bo po vsej verjetnosti spet izvoljen za pokrajinskega tajnika Slovenske skupnosti

KROMA

na katerem so bili navzoči tudi deželni tajnik stranke Damijan Terpin, njegov namestnik Andrej Berdon in deželni svetnik Igor Gabrovec. V začetku novembra bo SSK priredila svoj deželni kongres.

Močnik je izrazil željo po nadaljnjem sodelovanju z manjšinskima krovnicima organizacijama, kar sta na skupščini v občinskem gledališču France Prešeren pozdravila tako predsednik Sveta slovenskih Drago Štoka, kot deželni tajnik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Marino Marsič. Štoka ni skrival velikega razočaranja, da je vladni podtajnik za manjšinske zadeve Francesco Nitto Palma v zadnjem trenutku odpovedal rimski sestanek s Slovenci. Marsič pa je predlagal stalno vsemanjšinsko omizje, ki naj bi v duhu pluralizma skušalo reševati najbolj pereče probleme naše skupnosti. SKGZ se pripravlja na svoje kongrese in v tem sklopu načrtuje tudi sestanek z vodstvom Slovenske skupnosti.

POLITIKA - Kongres SSK

Z Demokrasko stranko tesnejši politični odnosi

Slovenska skupnost in Demokrasko stranko razmišljata o tesnejšem ne samo volilnem, temveč tudi političnem sodelovanju. To sta na kongresu v Boljuncu poudarila tako Peter Močnik, kot pokrajinski tajnik DS Roberto Cosolini. Močnik je glede spomladanskih občinskih volitev v dolinski, zgorniški in repentabski občini izrazil upanje, da bo SSK enakovreden partner v zavezništvih, saj se mu zdi čudno, da je SSK istočasno politični zaveznik in opozicijska stranka. Cosolini glede volitev sicer ni šel v podrobnosti, pač pa je po-

udaril, da je treba volilni dogovor med strankama na deželni ravni na Tržaškem politično nadgraditi.

Senatorka Tamara Blažina je govorila o svojem delu v parlamentu in o znanih težavah, s katerimi se sooča slovenska manjšina. Kongres SSK je odprl strankin pokrajinski predsednik Sergij Mahnič, udeležence je pozdravila dolinska županja Fulvia Premolin. Podčrtala je veliko skrb, ki jo Občina Dolina namenja sožitju in pravicam Slovencev. Srečanje je popestrila moška pevsko skupina Sv. Jernej z Opčin.

OKOLJE - Pobuda združenja Arteventi in ZKB v hotelu Urban

Pomen energetske virov

O jedrski energiji in alternativnih virih sta govorila ravnatelj Sisse Fantoni in predstavnik družbe Fri-El Spagna

Skrb za energetske vire povezuje združenje Arteventi in ZKB

KROMA

V konferenčni dvorani hotela Urban je včeraj dopoldne potekalo prvo iz niza srečanj, ki jih združenje Arteventi v sodelovanju z Družbo kraško banko posveča alternativnim energetskim virom. Tema včerajšnjega srečanja je bila primerjava med alternativnimi in tradicionalnimi viri energije, ki sta jo podala ravnatelj visoke šole Sissa Stefano Fantoni, ki je govoril predvsem o jedrski energiji, in predstavnik družbe Fri-El inž. Spagna, ki je govoril o glavnih alternativnih virih energije, ki jih uporabljajo v Italiji in Evropi. Kot že rečeno, je bilo včerajšnje srečanje prvo iz niza pobud o energetskih virih (drugo bo prihodnjo soboto, posvečeno pa bo o naftni, plinski in sončni energiji), pri čemer je predsednik združenja Arteventi Fabio Garibaldi poudaril, kako je cilj njegove organizacije prirejanje pobud, na katerih se poglobljajo tematike skupnega interesa. Podpredsednik ZKB Adriano Kovačič pa je poudaril, kako se vprašanje alternativnih energetskih virov uokvirja v pozornost, ki jo ta bančni namenja do tematik, ki so značilne za naš teritorij.

TABLE

Pomisleki županov Zgonika in Repna

Deželni svetnik SSK Igor Gabrovec je za jutri sklical sestanek v zvezi z dvojezičnostjo na novem avtocestnem odseku. Gabrovec sestanek tolmači kot izmenjavo mnenj, »da bi bilo nastopanje naše skupnosti premišljeno, enotno in koordinirano«. Na srečanje je povabil krovni organizaciji SKGZ in SSO, župane Doline, Repentabra in Zgonika, slovenske izvoljene predstavnike, Agrarno skupnost in Koordinacijsko združenje kraških vasi.

V zvezi z jutrišnjim srečanjem sta nam župana Zgonika in Repentabra Mirko Sardoč in Aleksij Križman poslala naslednje stališče:

»Čeprav ne dvomiva v dobronamernost pobude svetnika Gabrovca za sestanek predstavnikov javnih uprav in družbenih oziroma zasebnih organizacij - samo pripadnikov slovenske manjšine - v zvezi z vprašanjem dvojezičnih smerokazov na vzhodnem Krasu, meniva, da bo tako zastavljena pobuda težko rodila zaželeno rezultate. Tako sklepava vsaj na podlagi dosedanjih izkušenj.

Dvojezične table in smerokazi so bili namreč doslej nameščeni tam, kjer se je uveljavila skupna volja upraviteljev oziroma uprav, ki so ali so bile skupen izraz manjšinskega in večinskega prebivalstva, slovenske in italijanske narodnosti: od levosredinskih občinskih uprav do Illyjeve deželne uprave. To so dejstva. In ta dejstva nas ne čudijo, saj pravice manjšine niso samo "naša stvar". Te pravice morajo biti skrb celotne tukajšnje družbe, pripadnikov manjšine in večine in samo s skupno zavzetostjo se jih da uveljaviti. Tako bo najbrž tudi tokrat.

A za tako politiko moramo skrbeti seveda tudi mi. Da manjšina protestira in odločno zahteva, je seveda normalno, a istočasno moramo biti sposobni tudi učinkovite politike in strategije, da bomo pridobili širši, skupen pritisk in konsenz za udejanjenje teh zahtev oziroma pravic, ki jih tudi zakon predvideva.

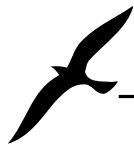
Skrjni čas je, da predsednik Dežele izda odlok za izvajanje čl. 10 zaščitnega zakona. Predsednik Tondo je namreč po zakonu dolžan izdati ta odlok na osnovi predlogov, ki jih je izdelal paritetni odbor (že pred nekaj meseci), kot tudi na osnovi mnenja zainteresiranih ustanov.

Doslej pa Tondo ni sklical ustanov in še manj izdal odlok. Menimo, da je zdaj priložnost in skoraj nujna, da te ustanove - to je župani in javne uprave, ki so odgovorni za javne table in napise - spodbudijo z izvoljenimi predstavniki - slovenskimi in italijanskimi - (torej z njihovimi strankami) srečanje s Tondom na to temo. To srečanje, ki naj se ga udeležijo omenjeni javni predstavniki, naj poteka javno, saj je prav, da javnost ve, kaj kdo od izvoljenih misli in zagovarja v tej zvezi.

Sestanek, ki bi bil omenjen samo na slovenske predstavnike, je gotovo res dobronameren in lahko dobi prostor na naših časopisih in medijih, a je tudi iz pripravljalnega vidika "okrnjen", saj mu bodo morali itak slediti skupni sestanek slovenskih in italijanskih upraviteljev in svetovalecev. Zdaj potrebujemo torej politično nastopanje in zgani se moramo. Stranke ter, skupaj, slovenski in italijanski predstavniki,« pišeta v sporočilu Sardoč in Križman.

»Obžalujem, vendar spoštujem odločitev dveh županov, ki ju bom osebnostno slišal, da lahko jutri iznesem njuno stališče. Trudil se bom še naprej, da bo vsak nadaljnji sestanek v duhu čim širše složenosti in vzajemne strpnosti,« nam je sinoči dejal Gabrovec.

ZNANSTVENI LICEJ GALILEI - Razzseljeni

Abdelwahab Meddeb primerjal islamsko in evropsko umetnost

Rdeča nit letošnjih srečanj so aktualne teme, kot so rasizem, človekove pravice in islam

Včeraj dopoldne se je na znanstvenem liceju Galileo Galilei tudi uradno začela 9. izvedba prireditve Razseljeni - Spaesati. Dijaki so prisluhnili priznanemu tunizijskemu pisatelju in profesorju primerjalne književnosti na pariški univerzi Abdelwahabu Meddebu, ki je ob tej priložnosti spregovoril o stičnih točkah med islamsko in zahodno umetnostjo. Da bo tudi letošnja izvedba projekta Razseljeni poskusila z različnih zornih kotov osvetliti tematiko migracij nekoč in danes in njihov vpliv na družbeno sestavo, je bilo vidno že na uvodnem srečanju, v naslednjih dneh in tednih pa se bodo zvrstili še drugi dogodki, katerih rdeča nit bodo aktualne teme, kot so rasizem, človekove pravice in islam.

Zadnji je bil v žarišču včerajšnjega predavanja, na katerem je prof. Meddeb spregovoril o podobnostih med islamsko in evropsko umetnostjo, stične točke med obema umetnostima pa je govornik predstavil na podlagi primerov. Za začetek je mlado občinstvo mešani-co krščanske in mavrske arhitekture lahko поблиže spoznalo na primeru cerkve v Toledu, v mestu torej, ki ga je zaznamovalo sožitje krščanske, židovske in islamske kulture, sicer pa za celotno Španijo velja, da je osemstoletna islamska prisotnost pustila globok pečat v znanosti, umetnosti, arhitekturi in tudi duhovnosti. Cerkve, ki jo je kot primer navedel prof. Meddeb, naj bi nastala v začetku 13. stoletja, v njej pa naj bi iz islamske umetnosti izhajal denimo tipičen podporni lok, nepogrešljiv element so tudi okrasni motivi, tako zelo značilni za islamsko umetnost. Na predavanju je bilo še slišati, da so tudi islamski umetniki črpali navdih v anti-ki, ker pa koran prepoveduje kakršnokoli upodabljanje Alaha, Mohameda in drugih prerokov, celo ljudi in živali, so se islamski umetniki osredotočili na izdelovanje čudovitih geometričnih vzorcev in na kaligrafijo, saj je pisanje za njih zelo pomembno. Ta aspekt njihove umetnosti se je skozi stoletja pojavljal tudi v krščanski umetnosti, pa čeprav so v zahodni umetnosti prev-

Včerajšnje je bilo prvo izmed predvidenih predavanj prof. Meddeba

KROMA

ladovali ikonografski motivi, je še povedal govornik. V nadaljevanju je gost nanizal še druge primere, ki pričajo o tem, da so temelji evropske arhitekture tudi v islamu. Dosežki islamskih gradbenikov in umetnikov so nedvomno močno vplivali na razvoj kulture Starega kontinenta, s čimer se demantira trditev, da je samo Zahod podaril veliko Vzhodu in ne obratno.

V tem duhu bodo potekala tudi druga srečanja iz niza številnih. Jutri (ob 15.30) bo prof. Meddeb v kavarni gledališča Rossetti oblikoval okroglo mizo, na kateri bodo različni intelektualci spregovorili na temo Ev-

ropske genealogije: korenine, veje in krošnje literarnih pisav. V torek, 21. oktobra (ob 20.30), pa bo ugledni gost nastopil še v gledališču Miela, kjer bo spregovoril o islamskih sledeh v sodobnem svetu. Niz debat, okroglih miz, razstav, filmov in drugih kulturnih dogodkov se bo na različnih lokacijah nadaljeval vse do 30. novembra, ko bo v Slovenskem stalnem gledališču na sporedu sklepno dejanje letošnje 9. izvedbe projekta Razseljeni - Spaesati. Takrat si bo občinstvo lahko ogledalo igro, povzeto po romanu Amiche per la pelle indijske pisateljice Laile Wadja. (šč)

FILM - 23. festival latinskoameriškega filma

Razglasili zmagovalce

V gledališču Miela podelili vrsto nagrad - Danes si je možno ogledati vse nagrajene filme

V tednu dni so zavrteli skoraj 200 filmov: najboljše so nagrajili včeraj

KROMA

GROPADA

Danes proslava ob 60-letnici postavitve spomenika NOB

Letošnjega 7. novembra bo minilo šestdeset let, odkar so v Gropadi postavili spomenik padlim v narodno-osvobodilni vojni. Natančen datum je bil 7. novembra 1948. Gropada, ki je v štiridesetih letih prejšnjega stoletja štela okrog 400 prebivalcev, je prispevala ogromen delež v boju proti fašizmu in nacizmu. Kar petnajst Gropajcev je padlo v bojih proti okupatorju oziroma se ni vrnilo domov iz internacije. Gropajske varške organizacije bodo danes ob 15. uri pripravile slavnostno proslavo ob 60-letnici postavitve spomenika NOB. Nastopil bo domači mešani pevski zbor Skala-Slovan, pod taktirko Hermana Antoniča, domači recitatorji in godba na pihala Viktor Parma iz Trebč. Slavnostna govornika bosta zgodovinar Sandi Volk in predsednik VZPI Roberto Birsar. Častni gost pa bo tržaški pisatelj Boris Pahor.

Na odru gledališča Miela so sinoči razglasili zmagovalce letošnjega festivala latinskoameriškega filma, ki je v tednu dni ponudil skoraj dvesto filmov (tako fikcijskih kot dokumentarnih). Slovesnost je vodil direktor festivala Rodrigo Diaz, kot je že tradicija pa bodo nagrajene filme ponovno predvajali danes med 11. in 24. uro.

Za najboljši film triindvajsete izvedbe festivala je bil razglašen urugvajski dokumentarec El Círculo, ki sta ga posnela režiserja José Pedro Charlo in Aldo Garay (danes si ga bo mogoče ogledati ob 19. uri). Posebno nagrado žirije je prejel film Alicia en el país, čilskega režiserja Estebana Larraina, ki je bil nagrajen tudi za najboljši prvenec in najboljšo glasbeno kuliso (danes ob 17. uri). Štiri nagrade (za režijo, scenarij, najboljšo moško vlogo in nagrado Cervantes za najboljšo »uporabo jezika«) je prejel kolumbijski film Los actores del conflicto, ki ga je posnel Lisandro Duque (ob 15. uri). Letošnja nagrada občinstva pa je šla venezuelskemu filmu El enigma, režiserja Luisa Alberta Lamate (danes ga bodo zavrteli ob 21. uri).

Finančna straža prekinila mednarodni promet posebnih odpadkov

Finančna straža iz Trsta je zaplenila 14 tovornjakov, ki se jih je neko podjetje posluževalo za nezakonit promet posebnih odpadkov med Italijo in Slovenijo. Ukrep sledi zaplembi drugih dveh tovornjakov istega podjetja, do katere je prišlo pred nedavnim v Gorici. Finančni stražniki so pod vodstvom javne tožilke Maddalene Chergie ugotovili, da so posebne odpadke sistematično peljali iz nekega gradbišča pri Trzinu v neki kraj v neposredni bližini Nove Gorice. Lastnik podjetja in tovornjakov (ki so ga junija že obtožili upravljanja nezakonitega odlagališča v tržaškem lesnem pristanišču) je finančnim stražnikom med kontrolo povedal, da so bili slovenski dokumenti, s katerimi je razpolagal, dovoljenje za prevoz. Po prevodu gradiva pa so finančni stražniki ugotovili, da je bilo nasprotno, ker so slovenske oblasti zahtevale, naj posebne odpadke odpelje kam drugam. Finančna straža je zaplenila skupno 15 ton strupenega materiala.

Zahteval denar od ženske, karabinjer ga je aretiral

Zahteval je denar od neke gospe in jo v ta namen s pestjo tudi hudo udaril v obraz. Še sanjalo se mu ni, da je bil včeraj v Ul. Pirano v bližini podčastnik karabinjerjev, ki se je v prostem času sprehajal po mestnih ulicah in ki je njegovo početje opazil. Podčastnik mu je velel, naj se ustavi. Toda 52-letni Tržičan C. G. pa je skušal zbežati in pri tem napadel karabinjerja, ki ga je po krajšem prerivanju aretiral. Možakar, ki je v preteklosti že zakrivil precej kaznivih dejanj, sedi zdaj v koronejskem zaporu pod obtožbo poskusa ropu in upiranja uradni osebi.

Vozil je brez voznškega dovoljenja in zavarovanja

Mestna policija je pred dnevi ustavila 34-letnega romunskega državljana P. V. z bivališčem v Trstu, ki je bil za volanom avtomobila, čeprav so mu sodne oblasti v preteklosti odvzele voznško dovoljenje. Poleg tega vozilo ni bilo zavarovano in je bilo podvrženo zaplembi. Moškega čaka zdaj globa od 2.257 do 9.032 evrov zaradi vožnje brez voznškega dovoljenja in od 680 do 2.723 evrov zaradi vožnje z zaplenjenim vozilom. Z njim se je peljal tudi 24-letni romunski državljan z bivališčem v Trstu N. M., ki je bil že obsojen zaradi kraje.

DSI: večer v čast Zori Tavčar

Društvo slovenskih izobražencev bo jutri počastilo življenjski jubilej pisateljice in pesnice Zore Tavčar, ki je sicer doma v štajerski Loki, a jo imamo za Primorko, saj se je po poroki z Alojzom Rebulo kmalu po vojni priselila k nam in pomagala vzgajati našo mladino. S poezijo in prozo se je ukvarjala že od mladih nog in na naših solah je več generacijam pripomogla rasti v ustvarjalnem pisanju. Marsikdo med našimi pisatelji in pesniki ji mora biti hvaležen. Zora Tavčar piše novele, drame, intervjuje, humoreske, članke, ocene za številne revije in časopise ter za radio. Sledila je tudi zdomski literaturi in objavila antologijo »Pod Južnim križem«. Jutri bo doživela predstavitev svoje najnovejše knjige »Kroži, kroži galeb«, ki je pred kratkim izšla pri celjski Mohorjevi družbi. V njej so zbrana nekatere nove stvaritve kakor tudi odlomki iz že objavljenih del. O novi zbirki bo spregovorila prof. Tatjana Rojc, nekaj odlomkov bosta podala člana Radijskega odra Nadja Ronceli in Ivan Buzečan, v glasbenem intermezzu pa bo nastopil Aleksander Ipavec - Ipo. Večer na čast Zori Tavčar bo v Peterlinovi dvorani v ulici Donizetti, 3 ob 20.30.

V Zgoniku nov sušilnik za sušenje sadja, zelenjave in zelišč

V petek, 24. oktobra, ob 19.30 bodo v prostorih bivše zbiralnice mleka v Zgoniku predali namenu sušilnik za sušenje zelišč, sadja in zelenjave. To je pravzaprav zaključek večletnega projekta, ki ga je na pobudo Občine Zgonik odobrila in podprla Dežela F-JK »Mlade podjetnice na področju kmetijstva«, in ga je vodilo Združenje slovenskih podeželskih in kmečkih žena v sodelovanju s KD Rdeča zvezda iz Saleža. Namen projekta je predvsem spodbujanje ženskega zaposlovanja na zeliščarskem področju ter promocija krajevnih tradicij in uvajanja v postopke pridelave, priprave in uporabe zeliščarskih proizvodov. V sklopu projekta je bilo več strokovnih srečanj, izdale so publikacije »Okus posušenega jabolka«, petkova predstavitev pa bo nekako kronala prizadevanja, da se za zgoraj omenjene dejavnosti uredi tudi primerno opremljen prostor (z malo sušilno napravo ter delovnim pultom in umivalnikom). Ob strokovnem vodstvu mag. Maure Arh si bodo prisotni lahko ogledali, kako sušilnik deluje, kako in za kaj ga uporabljamo, kakšni so rezultati tega tipa sušenja. Objekt je namenjen vsem tistim, ki želijo darove narave uporabiti dlje od časa njihove same svežine ter tako ohranjati njihov vonj in okus tudi, ko je njihov letni čas že mimo. Občina Zgonik, Združenje slovenskih podeželskih in kmečkih žena in KD Rdeča zvezda torej vabijo.

Začenjajo se Openska glasbena srečanja

Danes v Prosvetnem domu na Opčinah bo prvi koncert sezone 2008/2009 Openskih glasbenih srečanj. Z zanimivim sporedom priljubljenih skladateljev kot so Beethoven, Debussy, Chopin, Piazzola itd. se bo predstavil duo, ki ga sestavljata mednarodno priznana glasbenika, violončelist Miloš Mlejnik in pianist Erwin Kropfritsch. Začetek ob 18. uri.

RICMANJE, KOLONJA - Smrt preprostih, a zaslužnih ljudi

Slovo od prijateljev

Poslovlili so se vaščani Cecilija Petaros, Elio Komar, Luciano Roncelj in Silva Kuret

Veča se število prijateljev, od katerih se moramo za vedno posloviti. Prejšnji teden smo se poslovili od Cecilije Petaros-Cilke Backene iz Ricmanj. Rodila se je leta 1922 v zavedni družini Antona, prvoborca in udeleženca prvega sestanka OF, ki ga je na Plavjah leta 1941 imel Oskar Kovačič, po katerem so po vojni imenovali osnovno šolo na Škofijah. Še mlada je izgubila starejšo sestro Stano, ki je bila zelo prizadevna med vrstniki v vasi. Med vojno ji je na Sardiniji zaradi malarije umrl brat Rino; tja so ga, kot mnoge, poslali kot mobiliziranca v posebne bataljone.

Pokojna je bila med vojno vsestransko aktivna tudi kot kurirka ter po vojni pri vseh mladinskih pobudah in telovadnih nastopih v Trstu, Ljubljani in Beogradu. Poročila se je z narednikom gozdarske uprave Ruggerom Schiozzijem z Brkača pri Motovunu v Istri ter povila dve hčerki: Nedo in Nidjo. Toda njenih nezgod še ni bilo konca: v prometni nesreči je izgubila življenje komaj šestnajstletna Nidja. Njeno krepko telo in klena moralna drža sta pripomogli, da je prenesla še ta hud udarec.

Po moževi smrti ji je ostala le hčerka Neda, s katero je do zdaj stanovala na Katinari, čeprav je bila strastno navezana na domače Ricmanje in na njen Čukovec - vinograd v bližini vasi, ki ga je do nedavnega še obdelovala, dokler so ji moči dopuščale. Tja jo je vsak dan vozila hčerka - učiteljica v pokoji, da je tam podživilja spomine na preteklost in na svoje drage, med katere jo bodo v ponedeljek položili v družinski grob. Naj ji bo lahka domača zemlja!

Moj sošolec Elio Komar se je rodil 1928 v Ricmanjah, kjer je preživel svoja brezskrbna otroška leta v številni družini none Juce. Ni še končal osnovne šole, ko se je družina z mlajšim bratom Mariotom preselila v mestni delavski predel Pončano. Tu je preživel težka vojna leta ob vsesplošnem pomanjkanju in strahu zaradi letalskih napadov. V hudi zimi leta 1944 so ga Nemci mobilizirali v organizacijo TODT, da so kopali jarke v Či-

čarji. Tudi ta izkušnja mu ni pustila lepih spominov. Po vojni se je zaposlil kot vajenec-električar v občinski družbi ACEGAT in tam ostal do upokojitve. Kot delavec je bil angažiran v stranki in sindakatu. Oženil se je z Nello Šibenik in imel v zakonu sina Maurizia, ki poje v Partizanskem zboru »Pinko Tomažič«.

Vedno je rad prihajal v vas k noni, tako da ni nikdar prekinil vezi z rodnim krajem. Tudi mene je pogosto obiskoval in me seznanjal z vsemi svojimi doživetji. Imel je malo baroko, ki ga je v prostem času zaposlovala in razveseljevala. Zadnje čase pa je pomagal sinu, ki je v Rovtah prenavljal staro hišo.

Elio je bil tenkočuten in izredno ustrežljiv. Ob nekem obisku v mojem vinskem podjetju se je spoznal s slikarjem Lojzetom Spacalom. Takoj sta se spoprijateljila in večkrat ga je peljal na Kras, kamor je slikar redno zahajal.

Poleg vsega, kar sva preživela skupaj, se mi je vtisnil v spomin dogodek: na prvomajski proslavi na Velikem trgu sva se pred leti pogovarjala. Zagledal je dekle, ki je ponujalo rdeče nageljne, kupil jih je nekaj in mi dejal: »Te bom nesel na mamin grob.«

Prav k njej so ga prejšnji ponedeljek položili na katinarsko pokopališče. Ob odprtem grobu je tudi vaški župnik poudaril njegove človeške vrline, Partizanski zbor pa mu je zapel dve žalostinki.

Dragi Elio! Pogrešal bom tvoje dovtipne in veselo razpoloženje.

Zapustil nas je tudi Luciano Roncelj-Mascio s Kolonje, rojen leta 1927. Komaj sedemnajstletni fant se je v aprilu 1944 z drugimi Kolonječani odpravil v partizane in se boril v Belokranjskem odredu. Po srečno preživeli vojni je postal aktivist v mladinski organizaciji. Udeležil se je vseh mladinskih delovnih akcij v Jugoslaviji. Kot vodja čete Tržaške mladinske brigade se je udeležil gradnje prog Brčko-Banovići in Šamac-Sarajevo ter ceste Zagreb-Beograd. Bil je zelo poznan in priljubljen.

Oženil se je z Bruno iz Podlonjerja, tudi ona je bila zelo aktivna in je kot pevka nastopala na domačih prireditvah. Rodila se jima je hčerka. Kasneje sta z ženo upravljala bar na sedežu stranke KPI v Ulici Madonina in nato še v Kulturnem krožku »Cveto Pečar« na Kolonji. Kot stara znanca iz mladih dni sva skupaj večkrat šla v Istro po nakupih vina, saj je bil moj zvest odjemalec.

Pred kratkim sva se srečala v čakalnici katinarske bolnišnice. Pripovedoval mi je, kako se je v krožku vse spremenilo, tja sedaj prihajajo pretežno študentje bližnje univerze in da se vina prodaja znatno manj. On je bil seveda že davno upokojen.

Kljub kraju, kjer je bilo najino naključno srečanje, nisva mogla vedeti, da je bilo to tudi poslednje.

Istega dne je na parah pri Sv. Ani ležala tudi vaščanka Silva Kuret-Čerinova, poročena v Dolino in vdova Zdravka Vodopivca. Rodila se je v Ricmanjah leta 1922 v številni zavedni kmečki družini. Oče Pepi, živinorejec in vinogradnik, je bil pevec v domačem pevskem zboru, mati Marija pa je z vozom s konjsko vprego vsak dan vozila mleko naprodaj v Trst. Bratje Piero, Pepi in Milan so bili vsi člani vaške godbe in njihovo glasbeno tradicijo nadaljujejo vnuki in vnukinje. Sestre Vida, Silva in Bernarda pa so se vse življenje zgledovale po materi, ki je zgledno sodelovala pri vzdrževanju in vzgoji številne družine.

Tudi pokojna Silva se je v življenju izkazala kot marljiva in podjetna žena. S pokojnim možem sta upravljala Mahničovo gostilno pri Kaluži v Dolini, tako sem tudi z njo imel najboljše prijateljske in poslovne odnose ter sem lahko spoznal njene vrline.

Poslavljam o se od preprostih, toda zaslužnih in narodno zavednih ljudi, ki niso niti v najhujših trenutkih zatajili svojega porekla in pripadnosti. Naj jim bodo te vrstice v priznanje in zahvalo za vse, kar so v življenju dobrega storili. Ohranili jih bomo v najlepšem spominu.

Miran Kuret

in Norina Pilato, Paolo Bin in Chiara Fracchioni, Enrico Gabbai in Sabrina Belli, Giuseppe Nasti in Elisa Sulich, Elio Fabbro in Gabriella Zaffarana.

Lekarne

Nedelja, 19. oktobra 2008

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavlje - Ul. Flavia 39/C, Ferneti.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 33 (040 638454), Ul. Belpoggio 4 (040 306283), Žavlje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Ferneti (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavlje - Ul. Flavia 39/C.

Ferneti (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 (040 635264).

Od ponedeljka, 20.,

do sobote, 25. oktobra 2008

Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (040 309114), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oširek Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478)

VZS-CEO Mitja Čuk Onlus vabi na svojo 20-letnico

Pleši, poj in igray se z menoj
Prireditve s prispevkom Tržaške pokrajine

Dvorana ŠD Kontovel, Kontovel, 24.10.2008

OD 10. DO 12.30 KULTURNI IN ŠPORTNI PROGRAM

Razstava z nagrajevanjem risb likovnega natečaja za učence in dijak - Šport za vse!

Bambičeva galerija - Opčine, Proseška 131

OB 15. URI OKROGLA MIZA: Olimpiada, paraolimpiada, specialna olimpiada

Sodelujejo: "Veseli mulci" OVI Jarše iz Ljubljane, gojenci koprškega oddelka društva Sožitje; *Darja Čelik*, Barvana klapa - VZS Mitja Čuk, šole Openskega didaktičnega ravnateljstva, **Tanja Princes**, Specialna Olimpiada Slovenije, **Stojan Turičnik**, vzgojitelj OVI Jarše, **Peter Brumen** trener košarkarske reprezentance gluhtonemih Slovenije.

Želiš spoznati skavte iz mesta in Brega?

Pridi **v nedeljo 26. oktobra** na **IZLET V DOLINO ZAJZERE** ali **16. novembra** na **DAN ODPRTIH VRAT** v Drago pri Bazovici!
Info: jadranka@tiscali.it - 339.8682139

130-letnica kulturnega delovanja v Dolini

v sredo, 22. oktobra
ob 20.30 v društveni dvorani
ob pesmi in besedi predstavitev narodnih noš in koledarja 2009

v petek, 24. oktobra
ob 20.30 v društveni dvorani
predstavitev fotografske knjige in knjige o praporu, predvajanje dokumentarca

v nedeljo, 26. oktobra
ob 15.30 na Dolgi Kroni
osrednja slovesnost z nastopom
MoPZ Valentin Vodnik in MePZ Radiše
Slovensko kulturno društvo *Valentin Vodnik*

1878 - 2008

- samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Oširek Piave 2 (040 361655).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Wall-E«.

ARISTON - 16.30, 21.00 »The women«.

CINECITY - 10.45, 11.15, 11.45, 12.45, 13.30, 14.45, 15.30, 16.15, 16.50, 17.40, 18.20, 19.00, 20.00, 20.25, 21.15, 22.00 »Wall-E«; 14.50, 16.40, 18.35, 20.25, 22.10 »Vicky Cristina Barcelona«; 12.50, 17.25 »The Mist«; 11.00, 13.00, 14.50, 16.35, 18.25, 20.15, 22.00 »Disaster movie«; 13.00, 22.10 »The women«; 10.50, 15.20, 17.40, 20.00, 22.10 »Mamma mia!«; 10.45, 15.10, 20.00 »Zohan«; 14.00, 22.20 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«; 11.00, 12.50 »L'Arca di Noe«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky Cristina Barcelona«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.30, 21.00 »La classe - entre les murs«.

FELLINI - 17.00, 19.30 »Miracolo a Sant'Anna«; 22.00, »The Hurt Locker«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 11.00, 15.30 »L'Arca di Noe«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Lezione 21«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 11.00, 14.30, 15.30 »Kung fu Panda«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Burn After Reading - A prova di spia«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.30, 21.00 »Na muhi«; 17.00, 19.20, 21.40 »Sod-

Včeraj danes

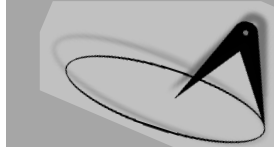
Danes, NEDELJA, 19. oktobra 2008
IZTOK

Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 18.14 - Dolžina dneva 10.48 - Luna vzide ob 21.29 in zatone ob 13.15.

Jutri, PONEDELJEK, 20. oktobra 2008
IRENA

VREME VČERAJ OB 12. URI: temperatura zraka 17,9 stopinje C, zračni tlak 1020 mb ustaljen, veter 15 km na uro vzhodnik severo-vzhodnik, burja, vlaga 55-odstotna, nebo jasno, morje rahlo razgibano, temperatura morja 18,4 stopinje C.

OKLICI: Matteo Guerra in Barbara Servedio, Fabio Zaro in Elisa Cerrito, Milan Saldal in Alina Roescu, Vito Marino in Roberta Gregori, Dejan Danev

SDZPI IRSIP

CISQ CERT
UNI EN ISO 9001:2000

2008/09

Tečajji za vse

NAZIV TEČAJA	UR	ZAČETEK	DNEVI	URNIK
RAČUNALNIŠTVO	72	28/10	tor./čet.	18-21
ZAČETNIŠKA ANGLEŠČINA	48	29/10	pon./sre.	20-22
KOMUNIKACIJA IN TEHNIKE DELA V SKUPINI	48	4/11	tor./čet.	18-20
SADJARSTVO	41	20/11	tor./čet.	18-21
VINOGRADNIŠTVO IN ENOLOGIJA	40	1/12	pon./sre.	18-21

• **Namenjeni** so vsem, ki so ob vpisu stari od 18 do 64 let in imajo bivališče v Furlaniji-Juljski krajini.

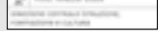
• **Vpisnina** znaša samo 1,00 € za vsako uro izobraževanja. Število razpoložljivih mest je omejeno!

• **Tečajji** se bodo vršili na tržaškem sedežu SDZPI v ulici Ginnastica 72, kjer poteka tudi vpisovanje od ponedeljka do petka med 9. in 18. uro.

• **Informacije:** ts@sdzpi-irsip.it, tel. 040 566360

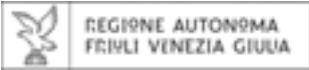
naložba za tvojo prihodnost

www.sdzpi-irsip.it

V SREDO, 22. OKTOBRA 2008 V BOLJUNCU
OTVORITEV

SPREJEMNEGA CENTRA
NARAVNEGA DEŽELNEGA REZERVATA DOLINE GLINŠČICE

Ob 18.00 Pozdravi oblasti
Ob 18.30 Predstavitve opreme in dejavnosti sprejemnega centra

Večer bo popestrila ženska pevka skupina "Stu Ledi"

Občina Dolina se zahvaljuje
Odseku za zgodovino Slovenske narodne in študijske knjižnice za arhivske slike, še posebno za slike iz arhiva Maria Magajne.
Gospa Franki Slavec za aktivno in izkušeno sodelovanje.
Za razstavljene predmete naj gre zahvala tudi naslednjim društvom in osebam: Novak D., Rapotec B., Žerjal S., Manin B., Gregori S., Žerjal B., TFS Stu Ledi, NŠK-Narodna in študijska knjižnica v Trstu.
Za sodelovanje pri otvoritvi sprejemnega centra se zahvaljuje Srenji Boljunc in za popestritev večera ob otvoritvi ženski pevski skupini "Stu Ledi".

Občina Dolina in Pokrajina Trst
v sodelovanju z
Deželnim odborom krajevnih ustanov za mir, Krajevnim odborom
za človeške pravice ter Kulturnim društvom Slovenec iz Boršta
vabita

23. oktobra 2008,
na slavnost ob 35-letnici
smrti 4 mladih afriških ilegalnih priseljencev

Sporod:
ob 15. uri v dvorani občinskega sveta
omizje na temo priseljenišva
ob 17. uri na pokopališču v Borštu komemoracija žrtev ob petju
domačega zbora "Slovenec-Slavec"
ob 20.30 v gledališču F. Prešeren kulturni program

Toplo vabljeni!

Obvestila

DRUŠTVO NOE obvešča, da tečaj nemščine poteka ob sredah od 19. do 21.15 v Škerkovi hiši v Šempolaju. Info: 3498419497.

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtrkih, od 11. do 12. ure.

REIKI - v teku je vpisovanje na tečaj prve stopnje, ki se bo odvijal danes, 19. oktobra pri Krut - Natura. Prijave in vse dodatne informacije na sedežu Krut-a, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ MAČKOLJ vabi danes, 19. oktobra, ob 15.30 v Srenjsko hišo na misijonski popoldan, kjer bo salezijanec Marko Suhoversnik predstavil delo s. Zvonke Mikec, ki deluje v Angoli, kateri bo namenjen izkupiček srečolova.

DRUŠTVO SLOVENC V MILANU bo slovesno praznovalo 40. obletnico prve slovenske maše v Milanu, danes, 19. oktobra, ob 15.30, v baziliki Sv. Ambroža v Milanu.

NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER V BAZOVICI bo danes, 19. okt-

obra, odprt od 12.30 do 19. ure. Na ogled tudi razstava »Ko so se v Bazovici rojevale ladje«, del razstave »Cosulich- dinastia adriatica«. Vstop prost. **SKD LIPA** vabi danes, 19. oktobra, na naravoslovni sprehod z ogledom geoloških zanimivosti Spoznajmo kamnine okoli Bazovice, ki ga bo vodil Paolo Sossi. Zbirališče pri kalu ob 13.30, sprehod bo potekal od 14. do 16. ure in je primeren za vse.

DRUŠTVO SLOVENSКИ IZOBRAŽEN-CEV vabi v ponedeljek, 20. oktobra, ob 20.30 na srečanje z jubilentko Zoro Tavčar. Glasbeni intermezzo: Aleksander Ipavec - Ipo. Prof. Tatjana Rojc bo spregovorila o najnovejši knjigi jubilantke, člana Radijskega odra Nadia Roncelli in Ivan Buzečan pa bosta prebrala nekaj odlomkov iz njenega zadnjega dela »Kroži, kroži galeb«. Večer bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3.

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB iz Škednja, Sv. Ane in s Kolonkovca vabi na upravni sestanek, ki bo v ponedeljek, 20. oktobra, ob 18.45 na sedežu KD I. Grbec, Škedenjska ulica 124, v Škednju.

PLESNA ŠOLA SKD F. PREŠEREN vabi otroke od 6. do 10. leta na poskusno vajo skupinskih plesov (HIP HOP) z učiteljico iz »Club Diamante« Anno Settomini, v ponedeljek, 20. oktobra, od 16.15 do 17.45 v društvenih prostorih v občinskem gledališču v Boljuncu. Toplo vabljeni!

SKD VIGRED obvešča, da bo v ponedeljek, 20. oktobra, ob 18. uri, v društvenih prostorih v Šempolaju informativno srečanje za tečaj za pripravo narodnih noš in tečaj šivanja z gospo Adriano Cibic.

ŽUPNIJA IN MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabita v torek, 21. oktobra, ob 20. uri v Mladinski dom v Boljunc na srečanje z misijonarjem g. Sandijem Skapinom. Prikazal nam bo misijonarsko življenje z besedo in posnetki na Slonokoščeni obali.

O.N.A.V. tržaška sekcija italijanskega združenja poskušalcev vina, prireja v torek, 21. oktobra, ob 20.15 na svojem sedežu na Lonjerski cesti št. 267 degustacijo refoška. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Zaželjena je predhodna prijava na tel. 333-4219540.

OBVEŠTELO OLJKARJEM: obvešča svoje člane oljkarje, da na osnovi obvestila

Deželne fitosanitarne službe z dne 10. oktobra 2008 niso več potrebni škroplilni posegi proti oljni muhi. Izjeme so lahko le oljčniki, v katerih je prišlo do pomembnega ulova muhe. V tem primeru svetuje služba poseg s sredstvi za zatiranje muhe. Sredstva morajo imeti zelo kratko karentno dobo, ker se bliža čas obiranja plodov (Deltametrin, Piretro). Zveza obvešča tudi, da bo torklja Parovel Group - Obrtniška cona Dolina, 546 (tel. 040-227050 ali 040-8326364) začela delovati v ponedeljek, 27. oktobra, torklja v Tržaški kmetijski zadrugi v ulici Travnik, 10 (tel. 040-8990111) pa bo začela obratovati v torek 21. oktobra.

SKD SLAVEC Ricmanje-Log vabi v torek, 21.oktobra 2008 ob 20.30 v galerijo »Babna hiša« v Ricmanjih na topotismo predavanje Biserke Cesar z naslovom »Uganda, moj afriški biser...« Biserka nam bo predstavila svoje štirimesečno bivanje v Afriki, kjer je kot prostovoljka delala s tamkajšnjimi otroki. Prisrčno vabljeni!

TEČAJ AEROBIKE z vajami za oblikovanje telesa v organizaciji AŠD Cherdance Millenium je namenjen vsem in poteka ob ponedeljkih in/ali sredah v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah od 20.15 do 21.30. Vpisovanja so še v teku na tel.št. 346-1852697 Petra ali 349-7597763 Nastja.

TEČAJ STANDARDNIH IN LATINSKO-AMERIŠKIH PLESOV v organizaciji AŠD Cherdance Millenium poteka vsako sredo od 18.30 do 20.00 v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Vpisovanja so se v teku. Tečaj je namenjen vsem in ni potrebno vpisovanje v paru! Info na 346-1852697 Petra ali 349-7597763 Nastja.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 21. oktobra, ob 20.45 pevska vaja na sedežu na Padričah.

OBČINA DOLINA IN REZERVAT DOLINE GLINŠČICE v sodelovanju s Srenjo Boljunc in s prispevkom Dežele FJK, vabita v sredo, 22. oktobra, ob 18. uri na otvoritev Sprejemnega Centra Naravnega Deželnega Rezervata doline Glinščice v Boljuncu. Pozdravom predstavnikov oblasti bosta sledila predstavitve opreme in dejavnosti Sprejemnega Centra ter nastop ženske pevske skupine »Stu Ledi«.

PILATES PRI SKD IGO GRUDEN Ob torkih in petkih pilates 1 ob 18.30; pilates 2 ob 19.30. V sredo, 22. oktobra, začetek novega niza uvajanja začetnikov ob 18.30. Za zdravo hrbtenico v sredah ob 17.30, v petkih ob 18.30. Za pojasnila, tel 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

OBČINA DOLINA IN POKRAJINA TRST v sodelovanju z Deželnim odborom krajevnih ustanov za mir, Krajevnim odborom za človeške pravice ter Kulturnim društvom Slovenec iz Boršta vabita v četrtek, 23. oktobra, na slavnost ob 35-letnici smrti 4 mladih afriških ilegalnih priseljencev. Sporod: ob 15. uri v dvorani občinskega sveta - omizje na temo priseljenišva; ob 17. uri na pokopališču v Borštu - komemoracija žrtev ob petju domačega zbora »Slovenec-Slavec«; ob 20.30 v gledališču F. Prešeren - kulturni program. Toplo vabljeni!

SKD IGO GRUDEN prireja v četrtek, 23. oktobra, ob 18. uri, v Kavarni Gruden otvoritev razstave »K...Kras, k...keramika« Gabrijele Osbich Pison. Toplo vabljeni!

SPDT prireja v četrtek, 23. oktobra, ob 20.30 predavanje »Od Devina do Kanina«. O zanimivosti in posebnosti flore pasu, ki teče tik ob meji bo govoril priznani slovenski botanik prof.dr. Tone Wraber. Predavanje bo na Opčinah, v razstavnici dvorani Zadrugne Kraške Banke, ul. Ricreatorio, 2.

OBČINA ZGONIK, ZDRUŽENJE SLOVENSКИ KMEČKIH IN PODEŽELSKIH ŽENA TER KD Rdeča zvezda vabijo v petek, 24. oktobra, ob 17. uri v prostore bivše zbiralnice mleka v Zgoniku na otvoritev in praktičen prikaz uporabe Sušilnika z dr. Mauro Arh. Vabljeni!

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obvešča, da bo v soboto, 25. oktobra, občinska skupina civilne zaščite očistila staro cesto s Fernetičev na Col. Morebitni lesni material bo zložen ob cesti in bo na razpolago upravičnim lastnikom.

BOLJUNSKA ŽUPNIJA priredi v nedeljo, 26. oktobra, ob 16. uri vsakoletno sv. Mašo v cerkvi Marije Vnebovzete v dolini Glinščice. S to slovesnostjo se zaključujejo za letos pobožnosti v tej

cerkvi in se prenese podoba Matere Božje v Boljunsko župnijsko cerkev, kjer ostane do prihodnje pomladi, ko ponovno poroma v njeno cerkev v gorskem svetu. Toplo vabljeni!

SKD CEROVLJE - MAVHINJE vabi v nedeljo, 26. oktobra, na 16. jesenski pohod na Grmado in okolico. Vpisovanje v Cerovljah (na koncu vasi) od 9.30 do 10.30. Vljudno vabljeni!

ESPANOL PARA EXTRANJEROS: tečaj španskega jezika za vse stopnje. Prvo srečanje bo v torek, 28. oktobra; ob 18. uri začetniški tečaj, ob 19. uri nadaljevalni tečaj. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

SESTRE IZ SV. KRIŽA pri Trstu vabimo otroke, ki so se udeležili letošnjega oratorija v Slomškovem domu v sv. Križu k pevkim vajam, ki bodo potekale ob torkih za večje (od . razreda OŠ do 3. razreda NŠ) od 16.30 do 17.30, za male (od 5. do 8. leta starosti) pa od 17.30 do 18.15.

TORKLA v Kmetijski Zadrugi, bo začela obratovati zadnje dni oktobra. Zaradi organizacijskih razlogov, naprošamo naše cenjene člane in oljkarje, ki želijo stiskati oljke pri nas, da se čimprej zglasijo v naših uradih, v trgovini oz. na tel.št. 040/8990120 od ponedeljka do sobote od 8.00 do 12.30.

35-LETNIKI!!! Za praznično večerjo z zabavo, ki bo 8. novembra ob 20. uri v restavraciji Križman v Repnu, bomo odšteli 35,00 evrov na osebo - all inclusive! Vsi, ki ste se že prijavili, ste vabljeni, da svojo prisotnost potrdite z akontacijo 20,00 evrov. Navodila dobite preko e-maila: »mailto:vecerja1973@yahoo.it« vecerja1973@yahoo.it ali tel. št. 329-8012528 in 338-9436142. Ostali ste pa še vedno toplo vabljeni, da se prijavite!

ZAHVALA

Olga Kukanja
vd. Verša

Ganjeni ob tolikšnem sočustvovanju, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Žalujoci svojci

Prosek, Božje polje, Repen, 19. oktobra 2008

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Edvard Križnič
1908 - 1968

Po tolikih letih je spomin nate še vedno živ.

Tvoji

Edko, čas ni izbrisal ne ljubezni tvojih dragih, ne spomina in hvaležnosti tistih, ki so te poznali.

19.10.1997 19.10.2008

Janko Guštin

Z ljubeznijo se te spominja
tvoja družina

Zgonik, 19. oktobra 2008

Ob nenadni izgubi drage mame ANGELE LAH izrekamo globoko sožalje naši svetnici Elisabetti Sormani
županja, odborniki in svetovalci

Občine Doline

Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša draga

Danica Sabadin roj. Vovk

Žalujoci

mož Bruno, sin Iztok, hčerke Rosana, Tanja in Marita z družinami ter vsi svojci

Na zadnjo pot jo bomo pospremili v torek, 21. oktobra ob 15.00 uri na pokopališču v Gažonu

Ob prerani izgubi drage mame Danice izrekamo Rosani iskreno sožalje.

Vsi iz hiše ul. San Francesco 20

Draga Rosana, ob tako težkem trenutku ti stojimo ob strani

vsi na
Zvezi slovenskih kulturnih društev

Zapustila nas je naša draga

Marta Semolic vd. Motta

Žalostno vest sporočajo

sin Igor, sestra Marica in ostalo sorodstvo.

Pogreb bo v torek, 21. oktobra ob 14. uri iz mrtvašnice v ulici Costalunga v nabrežinsko cerkev.

Nabrežina, 19. oktobra 2008
Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

Ob boleči izgubi drage Marte izrekamo sinu Igorju, sestri Marici in ostalim sorodnikom iskreno sožalje

SŠKD Timava

ZAHVALA

Črtomir Rapotec

Srčna hvala neštetim prijateljem iz Brega in s Krasa, ki so napolnili naš dom in ga ogreli, Črta ponesli na njegovi zadnji poti in njegov grob zasuli s cvetjem; Irini in Ivu za prijazne besede slovesa, članom Gasilskega društva, PD Slovenec in pevcem. Iskrena hvala upravi in osebju Občine Dolina, g. županji Premolinovi, pogrebniemu podjetju Alabarda in kolegom RAI za izkazano pozornost in rahločutnost. Hvala našim prijateljem in sosedom iz Boršta in Zabrežca, ki so nam vsestransko pomagali in lajšali bolečino. Posebej hvala osebju intenzivnega oddelka bolnišnice na Katinari, ki je udeležilo Črtovo najplemenitejšo izbiro darovanja organov. Hvala vsem, ki ste nam z mislijo, besedo in dejanji še vedno ob strani. Vemo, da bo spomin na Črta ostal čist, kot solza.

Mima, Boris in Iztok

Boršt, 19. oktobra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

Gostilna La lampara

Križ 144 – Tel. 040220352

vas vabi

v torek, 21. oktobra, ob 20.00

na otvoritev RAZSTAVE:
Beti Starc / Žgane gline

“Ženske stvarnosti”

Nastopi ansabel **Ano ur’co al’ pej dvej**

TOPLO VABLJENI!

Ponovitev iz lanske sezone

SAMOMORILEC

komedija

PRIREDBA ŽANINA MIRČEVSKA
REŽIJA EDUARD MILER

Komedija, ki razpre temeljno vprašanje o pomenu človekovega življenja, o samem smislu bivanja in uprizori odo vitalizmu. Uvrščena v tekmovalni program 43. Boršnikovega srečanja.

Torek, 21. oktobra ob 20.30 v Slovenskem stalnem gledališču

Info in predprodaja: blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petek (10.00/17.00), uro in pol pred pričetkom predstave
Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it www.teaterssg.it

Ulica Petronio 4 - Trst
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Prireditve

KD IVAN GRBEC (Škedenska ulica 124), vabi na »Koncert dalmatinskih pesmi« izjava Duo Melody danes, 19. oktobra, ob 17. uri.

SKD TABOR in ZSKD, PROSVETNI DOM OPČINE »Openska glasbena srečanja« sezona 2008/09 danes, 19. oktobra, ob 18. uri koncert Dua Miloš Mlejnik - violončelo, Erwin Kropf-pitsch - klavir. Na sporedu Kogoj, Bethowen, Debussy, Chopin, Piazzolla.

SKD VIGRED vabi v sredo, 22. oktobra, ob 19. uri v Štalco v Šempolaju na potopisno predavanje Biserke Cesar »Uganda, moj afriški biser...«. Biserka bo s sliko in besedo predstavila njeno štirimesečno bivanje v Ugandi, kjer je kot prostovoljka delala s tamkajšnjimi otroki.

SKD IGO GRUDEN prireja do 2. novembra razstavo Stanja Pahor »Občutljivi stiki«. Možnost ogleda med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v nedeljo od 10. do 12. ure. Za informacije 349-8430222 (A. Pahor).

GLASBENA MATICA vabi na koncert v okviru mednarodnega festivala »Kogojevi dnevi 2008«, ki bo v četrtek, 6. novembra, ob 20.30 v dvorani Nemškega dobrodelnega društva v Trstu. Nastopili bodo baritonist Markus Fink, sopranistka Olga Kaminska in pianistka Nataša Valant.

Izleti

POZORI! Enodnevni izlet po partizanskih poteh danes, 19. oktobra, v organizaciji SKD Slavec Ricmanje - Log ODPADJE, zaradi nizkega števila udeležencev.

KMEČKA ZVEZA obvešča udeležence izleta danes, 19. oktobra na tradicionalni praznik kostanja Burnjak v Zgornji Tarbij v Nadiških dolinah, da bo odhod avtobusa sledeči: Boljunec (F.Prešeren) 7.30; Ricmanje (Barde) 7.35; Bazovica (pred cerkvijo) 7.45; Padriče (avtobusna postaja) 7.50; Trebče (spomenik) 7.55; Opčine (ex Bar Centrale) 8.00; Prosek (pred društveno gostilno) 8.05; Križ (ex Vere-na) 8.10; Nabrežina (Bunker) 8.15; Sesljan (hotel pošta) 8.20.

KD Ivan Grbec
Škedenska ulica 124

vabi na

izjava
DUO MELODY

Danes, 19. oktobra, ob 17.00 uri v društvenih prostorih

KRUT IN PODPORNO DRUŠTVO RO-JAN obveščata, da je odhod avtobusa za izlet od Ljubljane do Dovjega danes, 19. oktobra, ob 7. uri iz Trsta (Trg Oberdan - Deželna palača) ter ob 17.15 z Opčin, Dunajska cesta (avtobusna postaja 39).

SKD TABOR vabi danes, 19. oktobra, na »Jesenski dan« s pohodom, kosilom, igrami ter družabnostjo, ob kostanjih in novim vinom. Po kosilu ex tempore za otroke. Zbirališče ob 10. uri v Prosvetnem domu. V primeru dežja bo pohod v nedeljo, 26. oktobra.

SPDT organizira danes, 19. oktobra izlet, z osebnimi avtomobili, na Snežnik (1796 m). Zbirno mesto bo ob 7.30 pred cerkvijo v Bazovici. V društvenim kombiju je še nekaj prostih mest. Vse informacije Vam nudi Livio - tel. 040/220155.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA obvešča izletnike, ki se bodo udeležili izleta v Ligurijo in Cinque Terre od srede, 22., do petka, 24. oktobra, da bo odhodavtobusa s sledečim urnikom: v sredo, 22. oktobra, ob 6. uri pred Tržaško kmetijsko zadrugo, ul. Travnik 10 - Industrijska cona; ob 6.10 na trgu v Boljuncu (pred marketom); ob 6.30 na bencinski črpalki OMV blizu Obrtniške cone v Zgoniku; ob 6.40 na bencinski črpalki AGIP v DEVINU na avtocesti. Obenem obveščamo, da so prosta se 4 mesta. Prosimo zamudnike, ki bi radi seudeležili izleta, da pokličejo v Zadrugo do najkasneje torka jutraj na št. 040-8990103 - Laura.

ITALIJANSKA USTANOVA ZA SPOZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE vabi na v nedeljo, 26. oktobra, na brezplačni kulturno-jezikovni izlet na Sočo in v dolino Trente. Obiskali bomo tudi muzej 1. svetovne vojne v Kobaridu. Izlet je namenjen vsem, ki znajo in se učijo slovenski jezik tudi preko drugih šol. Info.: na sedežu ustanove, ul. Valdirivo 30, tel. št. 040-761470, 040-366557 od 17. do 19. ure ali 338-2118453.

SK DEVIN začenja novo smučarsko sezono s trodnevnim izletom »Openday v Dolomiti« 6., 7. in 8. decembra v Sextenu s smučanjem na Helmu. Prijave in informacije na info@skdevin.it ali na 340 2232538.

Šolske vesti

LICEJ A.M. SLOMŠKA vabi starše na volitve predstavnikov v razredne sve-te in na roditeljske sestanke, ki bodo potekali v sredo, 22. oktobra. Potek srečanj: ob 17. uri zborovanja staršev po razredih in volitve razrednih predstavnikov, od 17.30 do 19.30 razgovor staršev s predmetnimi profesorji. Pričakujemo polnoštevilno udeležbo.

RAVNATELJ POKLICNEGA ZAVODA JOŽEF ŠTEFAN obvešča starše dijakov, da bodo potekale volitve za izvolitve predstavnikov staršev v razredne svete v petek, 24. oktobra, ob 17. uri. Sledil bo roditeljski sestanek.

Poslovni oglasi

PRODAM HIŠO+VRT V ŠEMBI-JAH (Ilirska Bistrica).
00386-41345277

GOSPA IŠČE DELO za pomoč starejšim.
3403919385

POTREBUJETE NEGO na domu bolnih, ostarelih ali pa tudi otrok? Tudi 24 ur.
00386-(0)31562880

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU preverja kandidate za delovno mesto odrskega delavca. Zaželjene izkušnje tudi iz tonske tehnike in razsvetljave.

Prijave sprejemamo do 20. oktobra 2008 na elektronski naslov tehnika@teaterssg.it

ali na naslov: Slovensko stalno gledališče, Ul. Petronio 4, 34141 - Trieste-Trst

TAJNICO s polnim delovnim urnikom zaposli servisno podjetje v Trstu. Humanistična univerzitetna diploma, znanje angleškega in slovenskega jezika, Office. Obvezni začetni stage. Življenjepis poslati na:
cv.trieste@libero.it

ŠPEDITERSKO PODJETJE IŠČE uradnika/co z izkušnjami v organizaciji pomorskega transporta in uradnika/co z izkušnjami v organizaciji cestnega transporta, oba z znanjem jezikov: angleščina, ruščina, jeziki bivše Jugoslavije. Kurikulum poslati na:

Uniontransit Srl - Via Monte Her-mada 6 - 34170 Gorizia/Gorica
antonella@uniontransit.it

PRI TEŽAVAH s krčnimi žilami in odprtimi ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezni Portorož.

Tel. 00386-31837218

Mali oglasi

IŠČEM DELO kot tajnica/uradnica z znanjem slovenščine, italijanščine, angleščine in hrvaščine, samo v jutranjih urah. Tel. 347-1542693.

KRAŠKO HIŠO (120 kv. metrov) s 60 kv. metrov ateljeja na parceli 948 kv. metrov, le 1 km oddaljeno od centra Sežane prodam. Tel. št.: 040-208084.

MALE ZLATE PRINAŠALCE (Golden Retriever) prodam ljubiteljem živali. Tel. 347-7657924.

NA OPČINAH, v mirnem in zelenem okolju, dajemo v najem lepo, moderno opremljeno (vključno z gospodinjstskimi aparati), komaj obnovljeno trosobno stanovanje, z balkonom-verando, garažo, parkiriščem in skupnim vrtom. Mobilni telefon +39 3289486440 ali +39 3282830671.

PRODAM STANOVANJE pribl. 65 kv.m v Tržiču v zaključni fazi gradnje. Pritličje, 2 svetli spalnici, kuhinja, prostorna dnevna soba s kopalnico, velika sončna in delno pokrita terasa (pribl. 160 kv.m), parkirni prostor v garaži, dvigalo. 173 tisoč evrov, primerno tudi kot investicija. Tel. 347-3404638.

PRODAM manjše opremljeno stanovanje v bližini ul. Orsera. Cena 98.000 evrov. Tel. 040 - 281107 ob urah kosila ali 320-4291333.

PRODAMO ZEMLJIŠČE »gozd«, 10.000 kv. m., pod Volnikom (blizu Efe), cena 23.000 evrov z možnostjo dogovora. Tel. 040-225654 ali 338-7281332 (Štoka).

GALERIJA RETTORI TRIBBIO 2
(Trg-Piazza Vecchia 6)
do 24. oktobra razstavlja
LIVIO MOŽINA

Čestitke

Danes praznuje 77. let naš **MARIO MILIČ**. Da bi njegov čoln življenja še naprej plaval v mirnih vodah, mu želita žena Geta in hčerka Marina z družino.

Družino Anne in Alexa je osrečil prihod malega **MIHAELA**. Iz srca jima čestitamo, novorojenčku pa želimo vse najlepše v življenju. Stric Drago, Nadja, Jessica in Aljoša

Danes **PULCE** in **PANDA** srčeci združita! Da bo »per tutta la vita« vama Martina in Tomaž želita!

Draga Ivana in Marko, iskrene čestitke ob srečnem rojstvu z željo, da bi vaju petje malih **MATEJA** in **MAJE** vedno razveseljevalo! Pevke Vesele Pobladi

Anno in Alexa je osrečil mali **MIHAEL**. Želimo mu polno sončnih dni, Anni in Alexu pa mirnih noči. Družini Doles in Primosi.

V Nabrežini gospa **MARICA** živi in visok 99-letni jubilej slavi! Čestitamo ji in ji voščimo še trdnega zdravlja in dobrega razploženja vsi sosed, posebno pa Daniel in Eleonora.

MARIO IN ONDINA GRUDEN sta odprla osmico v Samatorci, 17. Tel.: 040-229449.

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdolu je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.

OSMICO je odprl Škerk Boris v Praprotnu. Tel. št.: 040-200156.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjevasi 7. Tel. 040-208375.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36.

OSMICO je odprl Srečko Štolfa, Salež 46. Tel. 040-229439.

OSMICO sta odprla Igor in Katrin v Gabrovcu 27. Vabljeni!

OSMICO sta v Mavhinjah odprla Franc in Tomaž Fabec. Obiščite nas. Tel. 040-299442.

Osmice

MARIO IN ONDINA GRUDEN sta odprla osmico v Samatorci, 17. Tel.: 040-229449.

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdolu je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.

OSMICO je odprl Škerk Boris v Praprotnu. Tel. št.: 040-200156.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjevasi 7. Tel. 040-208375.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36.

OSMICO je odprl Srečko Štolfa, Salež 46. Tel. 040-229439.

OSMICO sta odprla Igor in Katrin v Gabrovcu 27. Vabljeni!

OSMICO sta v Mavhinjah odprla Franc in Tomaž Fabec. Obiščite nas. Tel. 040-299442.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM UŠAJ v Nabrežini št.8 je odprt od petka do vključno ponedeljka.
339-4193779

KMEČKI TURIZEM ŠVARA je odprt ob četrkih, petkih, sobotah in nedeljah.
Tel.: 040/200898

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VETS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Dobrodošel mali

Mihael!

Tvoj prihod nas je osrečil; mamici Anni in očku Alexu iskreno čestitamo, tebi pa želimo, da bi zrasel v pridnega in krepkega fanta!

Presrečni nono Igor, nona Edica in pranonni Amalija in Anica

Presenetil si nas v mrzli oktobrski noči. Vse polno sreče, ljubezni in zdravlja voščimo malemu

Mihaelu

mamici Anni in očku Alexu pa želimo veliko mirnih noči

Presrečni nonota Srečko in Bruna, teta Irena in stric Paolo

Sedaj komaj čakava, da se bova s tabo igrala.

Mihael

pošiljava ti koš poljubčkov. Velik poljubček tudi teti Anni in stricu Alexu

Erika in Kristian

Dobrodošla

Eva

S tvojim prihodom si osrečila mamico Luciano in očka Mitjo, s katerima se tudi mi veselimo in jima veliko mirnih noči želimo nono Drago, nona Meri, teta Daniela in stric Miljenko

Dobrodošla

Maja in Matej!

Mamici Ivani in očku Marku čestitamo in želimo veliko veselih in srečnih trenutkov v podvojeni družini

vsi pri Aurori

Mali **Nathan** je osrečil Vihro, Williamam in Nedirja. Obilo sreče v življenju, mamici pa obilo potrpljenja, želimo vsi pri Tmediji!!!

Loterija 18. oktobra 2008												
Bari	33	63	74	14	38							
Cagliari	30	23	32	62	4							
Firence	58	76	46	29	71							
Genova	82	50	72	59	44							
Milan	8	68	41	14	46							
Neapelj	48	58	8	88	13							
Palermo	25	26	71	12	61							
Rim	90	27	64	78	88							
Turin	81	45	74	5	7							
Benetke	53	57	52	20	32							
Nazionale	63	70	88	39	74							

Super Enalotto Št. 126												
8	25	33	48	58	90	jolly	53					
Nagradni sklad							17.593.288,24 €					
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot							- €					
3 dobitnikov s 5+1 točkami							1.172.885,89 €					
135 dobitnikov s 5 točkami							19.548,10 €					
12.159 dobitnikov s 4 točkami							217,04 €					
405.979 dobitnikov s 3 točkami							13,00 €					

Superstar 63												
Brez dobitnika s 6 točkami							- €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami							- €					
Brez dobitnika s 5 točkami							- €					
52 dobitnikov s 4 točkami							21.704,00 €					
1.281 dobitnikov s 3 točkami							1.300,00 €					
19.171 dobitnikov z 2 točkami							100,00 €					
116.278 dobitnikov z 1 točko							10,00 €					
234.660 dobitnikov z 0 točkami							5,00 €					

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - Nadaljujejo se razprava o prihodnosti slovenskega šolstva

Preverjajo pozitivne in negativne posledice vertikalizacije

»Slovenska narodna skupnost se mora pri teh vprašanjih postaviti kot protagonist« - Novembra novo srečanje

Pred pomembnim korakom, kot bi bila vertikalizacija didaktičnega ravnanja iz ulice Brolo ter nižje srednje šole Ivan Trinko, bo treba pazljivo preveriti vse učnike tovrstne odločitve, iz dosedanjih ugotovitev pa je razvidno, da je pozitivnih več. Razprava o »plusih in minusih« združitve slovenskih vrtcev, osnovnih šol in nižje srednje šole pod eno samo ravnateljstvo je bila med središčnimi temami srečanja, ki je v organizaciji goriških tajništav SSO in SKGZ potekala v centru Lojze Bratuž.

Šlo je za drugo dejanje razprave o prihodnosti slovenskega šolstva, ki se je začela pred nedavnim s sestankom, ob priložnosti katerega sta krovni organizaciji povabili v KB Center ravnateljice Mihaelo Pirih, Sonjo Klanjšček in Elizabeto Kovic ter predstavnike šolskega sindikata, slovenskih konzult, SLORI-ja in zavodnih svetov. »Cilj teh pogovorov med šolniki in civilno družbo je iskanje skupnih stališč. Tokratno srečanje je bilo v primerjavi s prvim bolj analitično, dokončnih rešitev pa seveda še ni. Nad nami visi nedorečena šolska reforma; gotovo je, da moramo uveljaviti specifičnosti naše šole,« je povedal pokrajinski predsednik SSO Janez Povše, goriški predsednik SKGZ-ja Livio Semolič pa je podčrtal: »Vsi soglašamo s potrebo, da se slovenska narodna skupnost pri teh vprašanjih postavi kot protagonist. Ne moremo si privoščiti, da bi le pasivno izvajali odločitve drugih. Pripravljenost na sprejemanje odgovornosti dokazujemo ravno s tem, da smo začeli resno in suvereno razpravljati o prihodnosti šolstva.«

Med pogovorom so izpostavili pozitivne in negativne plati uvedbe slovenske večstopenske šole v Gorici. Kot je že med prvim srečanjem ocenjevala ravnateljica šole Trinko in ravnateljstva v ulici Brolo Elizabeta Kovic, bi bila vertikalizacija pozitivna, ker bi s tem dobili močnejšo in uglednejšo šolo. Leta bi se po številčnosti lahko kosala z italijanskimi - glede na letošnje vpise bi štela skoraj 700 otrok -, ob tem pa bi tudi zagotavljala kontinuiteto med različnimi šolskimi stopnjami, kar bi ne nazadnje omililo osip učencev pri prehodu z osnovne na nižjo srednjo šolo. Z vertikalno ureditvijo bi ena oseba bila popolnoma ali delno oproščena pouka in bi opravljala funkcijo ravnateljevega pomočnika, bolje pa bi bila razporejena tudi finančna sredstva. Tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič je povedal, da vertikalizaciji načelno ne nasprotuje, pozval pa je k previdnosti, saj bi v primeru, da bi združitve ne obrodila željenih sadov, ne bilo več poti nazaj. »Ni rečeno, da bi bilo doberdopsko izkušnjo možno enostavno prenesti na goriško stvarnost,« je povedal Prinčič in opozoril na teritorialno razpršenost tako velike večstopenske šole, ki bi ji ena sama oseba s težavo sledila: »Z združitvijo bi izgubili eno ravnateljsko in eno tajniško mesto. Ti sicer danes nista kriti, saj je morala Kovičeva prevzeti vodstvo obeh šol, v prihodnosti pa bi lahko dobili še enega ravnatelja.« Klanjščkova je v zvezi z vertikalizacijo ocenila, da bi bilo odločitev boljše sprejeti tudi na podlagi tega, kar bodo naredile ostale šole.

Dalje je tekla beseda o drugih posledicah, ki bi jih šolska reforma ministrice Mariestelle Gelmini lahko imela za slovenske šole na Goriškem. Zaradi zvišanja minimalnega števila učencev na razred bi na slovenskih osnovnih šolah na Goriškem takoj izgubili od sedem do osem razredov in vsaj dvakrat toliko učiteljev. Govori se tudi o tem, da bo prišlo do zaprtja šol z manj kot 50 učenci - med slovenskimi jih je kar nekaj - in o ukinjanju ravnateljstev, ki štejejo manj kot 300 učencev. Med te spadata tudi ravnateljstvo licejskega in tehničnega pola v ulici Puccini, o katerih pa vsi petkovi sogovorniki menijo, da bi ju bilo treba na osnovi raznolikosti višje šolskih smeri nujno ohraniti. Razprava o šoli se bo v prihodnjih tednih nadaljevala. Novo srečanje je napovedano za prvi teden novembra; nanj bodo povabili tudi vodjo urada za slovenske šole pri deželnem šolskem uradu Tomaža Simčiča. (Ale)

S srečanja
o prihodnosti
slovenskih šol

BUMBACA

GORICA-ŠTANDREŽ

Novo krožišče povzroča težave in zastoje

Novo krožišče, ki so ga s plastičnimi ovirami uredili na oširku Divisione Mantove med Gorico in Štandrežem, povzroča krajanom in avtomobilistom nasploh velike težave. Lastnik gostilne »Al sottopassagio« Oriano Hoban je pojasnil, da je zaradi uvedbe enosmernega prometa v ulici Del Carso doživel 70-odstotni upad gostov, sploh pa je povedal, da so na krožišču zastoji na dnevnem redu. Po njegovih besedah se pogosto dogaja, da ostanejo blokirani med avtomobili v vrsti tudi gasilci, policija in rešilna vozila. Hoban je že nekajkrat opozoril na težave občinsko upravo, ki doslej ni ničesar naredila, da bi jih rešila. Hoban bo zato skupaj z drugimi krajan prisoten na rajonskem svetu v Rojčah, ki bo pojutrišnjem ob 20.30. Na zasedanju bodo prisotni tudi mestni redarji in upravitelji, ki bodo prisluhnili zahtevam.

BUMBACA

GORICA - SKP in Kritična levica

Filmsko opozorilo na širjenje neofašizma

»V zadnjih letih so se v Italiji in tudi drugih državah porodile, razvile in razširile gibanja, združenja in stranke skrajne desnice, ki gojijo, več ali manj ostro, neofašistično, rasistično in včasih celo neonacistično miselnost,« poudarjajo člani Stranke Komunistične prenove in Kritične levice ter nadaljujejo: »Številni so bili napadi, ki so jih te skupine izvedle proti priseljencem in levim aktivistom. Zgolj v letu 2006 so izvedli 19 napadov na socialne centre, med temi je bilo nekaj požigov in rušenj, in 21 napadov na protifašiste, od katerih je eden tudi umrl. Parlament in Berlusconijska vlada, vendar tudi parlamentarci in vlade zadnjih let, niso znali na primeren način omogočiti vključevanje priseljencev in družbo. Zaradi tega so se pojavili številni nesporazumi med italijanskimi državljani in priseljenici. Tudi te okoliščine so omogočale širjenje rasističnih idej in nasilnih dejanj. Poleg tega so v zadnjih letih desne in desnosedinske stranke, včasih pa deloma tudi levosredinske, omogočile rehabilitacijo fašistov, ki so se med drugo svetovno vojno borili proti partizanom.«

Člani Komunistične prenove in Kritične levice ugotavljajo, da veliko ve-

čino italijanskih državljanov širjenje nestrpnih in rasističnih idej ter neofašističnih in neonacističnih skupin ne prizadene. »Ljudje se ukvarjajo z vsakodnevnimi težavami, zato pa ne opazijo zaskrbljujočih sprememb v družbi. Zaradi tega želimo seznaniti javnost s hitrim širjenjem neofašizma, saj je treba v Italiji in še posebej med mladimi utrditi protifašistično miselnost. Odzvati se moramo takoj, zaveziti je potrebno ta pojav že ob nastajanju; preden bo prepozno, preden se nestrpnost in nasilje še bolj razbohotita,« pravijo člani Komunistične prenove in Kritične levice, ki v ta namen prirejajo predvajanje dokumentarnega filma »Nazirock«, ki ga je posnel Claudio Lazzaro, izdala pa založba Feltrinelli. Posebne pozornosti je vredna glasbena kulisa, s pomočjo katere postajajo sporočila mnogo razumljivejša. Film bodo predvajali v torek, 21. oktobra, ob 21. uri v Kulturnem domu v Gorici. Sledila bo razprava, med katero bodo posegli zgodovinarica Alessandra Kersevan, goriški občinski tajnik SKP Roberto Criscitiello in član vsedržavne koordinacije mladih gibanja Kritične levice Marko Nicolai. Vstop bo prost.

Člani slovenske konzulte z občinskimi svetniki in predstavniki slovenskih ustanov

BUMBACA

Od goriškega župana bodo zahtevali, da se jasno izreče o namenu, ki ga občinska uprava ima v zvezi s postavitvijo plošče Trubarju na Eckovi hiši na trgu Cavour. Odločitev za čimprejše srečanje z Ettorejem Romolijem so sprejeli predstavniki slovenskih organizacij, ki so se s slovenskimi občinskimi svetniki Silvanom Primosigom, Marilko Korsič in Alešem Waltritschem (Marinčič in Tabaj sta se opravičila) srečali v petek na goriškem županstvu.

»Z željo, da bi na Eckovo hišo namestili obeležje Trubarju, sem goriško upravo seznanil že pred meseci, še vedno pa nisem prejel odgovora. Zato smo na zadnji seji konzulte sklenili, da poiščemo drugo pot,« je povedal predsednik slovenske konzulte pri občini Gorica Ivo Cotič, ki je na petkovo sejo

povabil predsednika SKGZ Rudija Pavšiča, predsednik SSO Draga Štoko, goriški predsednici ZSKP in ZSKD Franko Padovan in Vesno Tomsic ter ravnatelj Kulturnega doma in centra Bratuž Igorja Komela in Franko Žgavec. »S prisotnimi smo se dogovorili, da zahtevamo formalno srečanje z županom, kjer se bo mogel jasno izreči v zvezi s Trubarjevim obeležjem. Ne razumemo namreč, zakaj bi občinska uprava ne podprla take pobude,« je povedal Waltritsch.

Jutri se bo vsekakor sestal pripravljani odbor, ki bo nato dal nalogo umetniku Davidu Faganelu, naj izdela osnutek Trubarjeve spominske table. »Odbor bo tudi začel razmišljati o programu, ki bo spremljal postavitve obeležja,« je dodal Cotič.

TURJAK - Umor

Jutri obravnava za potrditev pripora

Na goriškem sodišču je včeraj javni tožilec Fabrizio Suriano vložil zahtevo po potrditvi pripora treh oseb, ki so osumljene umora Eribera Lorenzettija. Direktorja goriškega zavoda INPDAP so ubili v sredo na njegovem domu v Turjaku: 63-letnik je izkrvavel, ker so ga zabodli z nožem v grlo.

Začetno so preiskovalci ubrali pot naročenega umora, po doslej zbranih indicijah pa zgleđa, da naj bi se nasilni napad sprevrgel v tragedijo. Lorenzettijeva žena, 61-letna Giuliana De Nigris naj bi namreč naročila bivšima sosedoma, nosečnici iz juga Italije Rosi Rambetti in mladeniču albanskega rodu Fatiou Rexetiju, da naj moža pretepetata. Zgleđa, da je De Nigrisova sosedoma, ki sta oba stara nekaj več kot dvajset let, izročila ključ stanovanja in jima dala tudi nekaj sto evrov.

Obravnava za potrditev pripora bo potekala jutri. Sodni zdravnik bo opravil obdukcijo na Lorenzettijevem truplu v torek dopoldne.

GORICA - Postopek za postavitve table Primožu Trubarju

Od občine hočejo odgovor

Slovenske organizacije, konzulta in občinski svetniki sklenili, da bodo zahtevali uradno srečanje z Romolijem

SREČANJE Z AVTORJEM

Enisa Bukvič
bosanska pisateljica

Predstavitve knjige

IL NOSTRO VIAGGIO

Identita' multiculturale in Bosnia Erzegovina

Projekcija »Izmedju istoka i zapada – Kaplja Jajce«

KULTURNI DOM GORICA (ul. I.Brass 20)

Ponedeljek, 20. oktobra 2008, ob 18. uri.

Vabljeni!

Pokrajina Gorica
Odbornišvo za mir

GORICA - Dar liceju ob 500-letnici reformatorjevega rojstva

Trubarjevo obeležje čaka na predajo šoli

Proslava bo 30. oktobra v centru Bratuž - Nabirka še vedno poteka

Pavel Hrovatin med delom na Trubarjevem obeležju, ki ga ne bomo še razkrili

Kraški kipar Pavel Hrovatin je izdelal obeležje s Trubarjevo podobo, ki ga bodo namestili v predverje sedeža slovenskega licejskega pola v ulici Puccini. Na kamniti plošči iz petrovice in s krožnim vložkom iz sige je relief z znanim portretom slovenskega reformatorja, nanjo pa bodo vklesali še napis in letnici 1508-2008. Natanko ob Trubarjevi 500-letnici bo namreč slovenski klasični licej, ki po njem nosi ime, dobil tudi vidno zname-

nje, ki bo opozarjalo na to, da je posvečen avtorju prvih slovenskih tiskanih knjig in utemeljitelju slovenske pisne kulture. Istočasno na šoli potekajo priprave na proslavo, med katero bo obeležje izročeno liceju. Zanj je dal pobudo Sindikat slovenske šole, ki je sprožil nabirko denarja predvsem med nekdanjimi dijaki in profesorji, v sklad pa lahko prispeva prav vsakdo, ki se mu zdi - tako kot nam -, da gre za hvalevredno dejanje.

Proslava s predajo obeležja in hkrati eden od vrhuncov Trubarjevega leta na Goriškem bo v četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž. Zaznamoval jo bo Trubarjev rek »Dobra sejmena za sebo pustimo«, ki se bo odražal v dogajanju na odru. Vanj bo uvedel zbor Musicum, sledil bo krajši prizor s prikazom Gorice iz leta 1563, ko se je slovenski reformator odločil, da bo na Goriško prišel pridigat. Ob ponovni pevski točki bo stekel recital dijakov, ki bo osredotočen na pomen, ki ga je Trubar polagal na izobrazbo. Na to temo bo uglašen tudi osrednji govor Igorja Grdine, zgodovinarja in poznavalca reformacije na Slovenskem. Sledila bo svečana izročitev Trubarjevega obeležja, prireditev pa bo s pesmijo sklenil licejski oktet. Obeležje bo nameščeno v predverje šole kasneje, za kar bo poskrbela goriška pokrajina, ki vzdržuje šolsko poslopje. Poudarek pa za služi še to, da bodo v sodelovanju s semeniško knjižnico iz Gorice pred začetkom proslave ponudili na ogled dragocena izvoda Dalmatinove Biblije in Trubarjeve knjižice Ta celi katekizem inu psalmi iz leta 1595.

Kamniti monolit s Trubarjevim reliefom čaka na predajo v Hrovatinovi delavnici na Tržaškem Krasu, nabirka pa je še vedno v teku in bo dobrodošel prav vsak prispevek. Sindikat slovenske šole je v ta namen odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadrudni banki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedajski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089).

SOVODNJE - Občni zbor kulturnega društva

S pomlajenim odborom novim izzivom naproti

Želja po tesnejšem sodelovanju s članicami in dodatna pomladitev odbora sta bili vodilo občnemu zboru kulturnega društva Sovodnje, ki je na nedavni skupščini članov izvolilo nov odbor. Srečanje je po ustaljeni navadi in statutarnih pravilih obsegalo najprej pregled delovanja in finančnega stanja društva. Predsednik Erik Figelj je v svojem poročilu izrazil zahvalo vsem sodelavcem, s katerimi je v vseh mandatih doslej delil težave in uspehe. Med slednje spada nedvomno ustanovitev otroškega zbora in mladinskega odseka, ki sta v minuli sezoni dala novega elana celotnemu delovanju društva. Otroški zbor šteje več kot dvajset malih pevcev in je s pevovodjo Jano Drašič ter izredno dragoceno pomočjo staršev v eni sami sezoni dosegel lepe rezultate.

Na pevskem področju delujejo že 28. sezono Sovodenjska dekleta, ki bodo, kljub letošnji neprijazni usodi, nadaljevala po svojih močeh in oblikovala kulturno podobo v sklopu matičnega društva. Delovanje mladinskega odseka se je v tem letu znatno okrepilo. Skupina mladih, ki se je na novo zbrala pred dvema letoma, je prve znake utrujenosti odpravila z gledališko igro, ki so jo sami zrežirali in uprizorili meseca maja ob zaključni predstavi otroškega zbora. Mladi so pridobili na samozavesti in se zdaj z obnovljenim navdušenjem pripravljajo na novo sezono. Manj ponudbe je bilo doslej za nižje šolce, kar želijo nadoknaditi letos s sestavo nove gledališko-rekreativne skupine, v kateri naj bi dijaki z lastnimi močmi in mentorstvom Maje Devetak in Anne Roversi odigrali gledališko predstavo. Med negativne podatke zadnjega mandata sodi prekinitev delovanja balinarskega odseka, ki je še do deset let nazaj zbiral na desetine navdušenih igralcev. Veliko napora in organizacijskih sposobnosti zahtevajo pustne prireditve, pri katerih je sovođenjsko društvo ne le sestavni del glavnega prireditelja društva Karnival, pač pa tudi gostitelj pustnega praznovanja z vsem, kar spada zraven. Društvo je nadalje vlo-

žilo veliko truda v organizaciji raznih pevskih revij, koncertov, izletov, praznikov, razstav in drugega, redno pa sodeluje tudi z občino in banko.

Pri tako obširnem delovanju je nujno potrebna pomoč čim širšega kroga ljudi, sicer bo društvo prisiljeno omejiti program, je še dodal Figelj. Ta je tudi glavni razlog daljšega seznama odbornikov, ki so bili ob koncu soglasno izvoljeni z dvigom rok. To so Ivana Butkovič, Romina Cijan, Patricija Cingerli, Maura Devetak, Nadja Devetak, Erik Figelj, Denis Galiussi, Gvido Kovic, Petra Maronese, Katja Ožbot, Edi Pelicon, Erika Pelicon, Rudi Petejan, Anja Petrovčič, Luka Pisk, Karin Tommasi in Ladi Tomsič. Nadzorniki bodo Patricija Batistič, Zlatka Pelicon in Emil Tomsič. Na prvi seji, ki je sledila občnemu zboru, so izvolili novo vodstvo. Erik Figelj bo še naprej predsednik, pomagali mu bodo podpredsednik Ladi Tomsič, tajnica Anja Petrovčič, blagajnik Edi Pelicon in gospodar Denis Galiussi, vsaka skupina pa bo imela svojega referenta. Predsedniškemu poročilu je sledil podrobnejši opis vseh pobud, ki so bile izvedene v lanskoli sezoni, blagajnik pa je orisal finančno sliko. Med pozdravi gostov naj omenimo poseg občinske odbornice za kulturo Alenke Florenin in predsednice ZSKD za Goriško Vesne Tomsič, voščila novemu odboru pa so izrazili tudi predstavniki sorodnih skupin, ki delujejo na občinskem teritoriju. Odbor se je že lotil dela; tako bo v četrtek, 23. oktobra, ob 20.30, prva seja o pustu 2009, na kateri bodo izbirali temo za voz. Srečanje je odprto vsem vaščanom, ki bi radi sodelovali.

ERIK FIGELJ

BUMBACA

PROMET - Slovenske avtoceste

V Italiji prodali 80 tisoč vinjet

Na eBayu jih prodajajo tudi po en evro

Kljub različnim mnenjem o smiselnosti in upravičenosti vinjet, ki jih je Slovenija za osebna vozila na hitrih cestah in avtocestah uvedla 1. junija, so v Družbi za avtoceste Republike Slovenije (DARS) z rezultati zadovoljni. Kot so sporočili iz tamkajšnje službe za stike z javnostmi, je glavna prednost vinjet povečanje pretočnosti prometa na avtocestah, saj na cestninskih postajah ne prihaja več do zastojev. V preteklih letih je bilo to še posebej očitno v poletnih mesecih, ko so nastajale večkilometrsk kolone. Ker se je z uvedbo vinjet veliko osebnega prometa z lokalnih in regionalnih cest preselilo na avtoceste, se je bistveno povečala tudi prometna varnost, saj so avtoceste kljub večji hitrosti bistveno varnejše, kar se že odraža v manjšem številu prometnih nesreč s hudiimi telesnimi poškodbami in smrtnimi žrtvami.

V zvezi s prodajo vinjet v Italiji so na Darsu povedali, da so jih do zdaj prodali skupaj okrog 80 tisoč, poleg italijanskih uporabnikov pa so jih kupovali tudi vozniki, ki so skozi Italijo potovali v Slovenijo iz drugih držav. Poudarili so tudi, da je bilo italijanskim kupcem veliko vinjet prodanih na mejnih prehodih v Sloveniji. Na vprašanje, kakšen je bil odziv italijanskih voznikov na uvedbo vinjet, pa so odgovorili, da s temi informacijami ne razpolagajo. Tudi podatkov o tem, koliko Italijanov je bilo med kršiteljev, ki so po slovenskih cestah vozili brez vinjet, ni mogoče dobiti, ker evidence ne vodijo na podlagi narodnosti. Do konca septembra so Darsovi cestninski nadzorniki izdali skupaj 9008 plačilnih nalogov kršiteljem. K tej številki pa je treba dodati še tiste, ki so jih kaznovali ostali prekrškovni organi; policija, carina in prometni inšpektorat. Kmalu po uvedbi vinjet so se na spletnem portalu Ebay pojavile ponudbe, v katerih so se vinjete prodajale tudi po en sam evro. Na Darsu so povedali, da so s tovrstno prodajo seznanjeni in da ne gre za vinjete, ki bi bile že uporabljene, saj se tiste, ki so nalepljene na pravi način, pri odstranitvi raztrgajo. Vsekakor so poostrili kontrolo nad tem, ali so vinjete nalepljene na vetrobransko steklo z originalnim lepilom, tiste voznike ki so vinjeto sicer imeli, pa ni bila nalepljena, pa so prav zaradi tega pojava začeli obravnavati kot kršitelje, saj so jim pred tem izrekli zgolj opozorila.

Do konca septembra 2008 so prodali skupaj 2,1 milijonov vinjet in s tem ustvarili 61,5 milijonov evrov prilivov

(brez DDV), kar je nad načrti in pričakovanji. Zgodba o uspehu pa ima tudi svojo temno plat. Evropska komisija je namreč Slovenijo v začetku oktobra opozorila, da z veljavnim sistemom vinjet nepravilno obravnava tuje državljanke, ki slovenske avtoceste uporabljajo le občasno. Po mnenju Bruslja bi bila rešitev v tem, da Slovenija uvede tudi sedem oziroma desetdnevne vinjete, v nasprotnem primeru se lahko vse skupaj konča na Sodišču evropskih skupnosti. Janez Janša je v začetku tega tedna povedal, da bo skoraj zagotovo treba uvesti tudi vinjete za krajši čas od pol leta, a najverjetneje šele s prihodnjim letom. Po ocenah poznavalcev naj bi se vinjete (za polletno je bilo treba odšteti 35 evrov, letna pa bo stala 55 evrov) v prihodnjem letu podražile, zato priporočajo, da jih vozniki kupijo čimprej. Letne vinjete bodo naprodaj od 15. novembra dalje.

Nace Novak

ZDRAVŠČINE Danes odprtje razstave starih razglednic

Na sedežu vase skupnosti v Zdravščinah bodo danes ob 11. uri odprli razstavo z naslovom »Saluti da Sdraussina«. Prireditev sodi v niz pobud ob skorajšnji vrnitvi izvirnega imena naselju, ki je od leta 1923 uradno poimenovano Poggio Terza Armata.

Razstavo, ki bo odprta do nedelje, so pripravili sodelavci kulturnega krožka »Sdraussina«. Na ogled bodo fotografski posnetki kraja pred in po prvi svetovni vojni, razne listine in načrti. Na ogled bodo tudi dela slikarskega ex tempore, ki so ga priredili prejšnjo nedeljo. Razstava bo na ogled tudi v prihodnjem tednu, in sicer jutri, v sredo in petek med 17. in 19. uro. V petek, 24. oktobra, ob 20.30 bo o zgodovini kraja govoril Dario Mattiussi.

V nedeljo, 26. oktobra ob 11. uri bodo odkrili novo krajevano tablo, kjer bošta poleg uradnega imena še izvirni imeni Sdraussina in Zdravščine.

ŠTMAVER - Vsestransko angažirana domačina praznujeta jubilej

Pred petdesetimi leti sta se vzela Jolanda Devinar in Slavko Feri

Osemnajstega oktobra leta 1958, natanko pred petdesetimi leti, sta si v štmavski cerkvi obljubila večno zvestobo Slavko Feri in Jolanda Devinar. Ženin in nevesta sta bila sovaščana. Njihov prvi skupni dom je bil na ženinovem domu na Gropajšču. Tam sta tudi povila svoje tri otroke Valentino, Joška in Lauro. Mlad par je z otroki še nekaj let živel na Gropajšču, tokrat na svojem, v mali hišici na robu gozda. Na to obdobje jih vežejo lepi spomini, ko so z »lambretto« ob nedeljah zahajali k maši. Po Štmavru se je takrat vila še bela cesta. V tistem obdobju sta Slavko in Jolanda izmenično hodila delat v tekstilno tovarno v Podgoro. Kasneje je Slavko dobil službo v tovarni Vouk, kjer je delala večina Štmavercev, vse do zaslužene upokojitve. Družina Feri si je dokončni dom ustvarila tik ob štmavski cerkvi. Slavko je v vasi vsem poznan kot dober pravi tenor. Aktiven je že od samega začetka v domačem moškem pevske zboru in je za dolgoletno delovanje prejel tudi zlato Gallusovo značko. Poleg tega pa je tudi izreden pritkrivalec. Jolanda že več desetletij skrbi za čiščenje in krašenje domače cerkve. Oba pa sta tudi aktivna člana kulturnega društva Sabotin. Jolanda je pravi steber v društveni kuhinji. Njene omake in predvsem domači štruklji so poznani daleč naokrog. Želimo jima še na mnoga zdrava in srečna leta. (nk)

Jolanda Devinar in Slavko Feri 18. oktobra 1958

GORICA - Koncert v okviru festivala »Canzoni di confine - Pesmi ob meji«

Prepletanje jezikov, narečij in ljudskih napevov

Nastopili pevci s Sicilije, iz Umbrije in Karnije - Kreslin v ritmih tarantelle

Namen festivala »Canzoni di confine - Pesmi ob meji« je povezovanje glasbenikov različnih narodnosti, jezikov in narečij. Ob tem pa je velik poudarek organizatorjev tudi na kakovosti umetnikov, ki jih nastopajo na festivalu. V tem okviru se je v četrtek v Kulturnem domu v Gorici zvrstil drugi večer letošnjega festivala, ki je popolnoma izpolnil pričakovanja ljubiteljev ljudske glasbe. Na odru so se predstavili Mario Incudine s Sicilije, Lino Straulino iz Karnije, Lucilla Galeazzi iz Umbrije, ki že več kot 20 let živi v Rimu, in slovenski kantavtor Vlado Kreslin. Glasbenike sta spremljala sicilska glasbena skupina Terra in orkester glasbene akademije Naonis iz Vidma pod vodstvom dirigenta Valterja Sivilottija. Vsak glasbenik se je občinstvu predstavil s repertoarjem v lastnem narečju ali jeziku. Za aranžmaje pesmi sta poskrbela Valter Sivilotti in Mario Incudine, ki sta z vokalni kitar, madol, piščal, tolkal, violin in drugih godal mediteransko obarvala večer.

Uvodoma sta občinstvo pozdravila Edoardo De Angelis v imenu združenja Canzoni di confine in ravnatelj Kulturnega doma Gorica Igor Komel. Slednji je izpostavil vlogo festivala in poudaril priložnost za slovenske glasbenike, da se uveljavijo tudi v širšem italijanskem prostoru. Četrtek večer je bil vključen tudi v niz koncertov Across the border. Pri tem je ravnatelj Komel izpostavil, da pobuda Across the border ni samo glasbeni trenutek, temveč tudi solidarnostni moment.

Koncert je uvedel energični glasbenik iz Sicilije Mario Incudine, za njim pa je nato na oder stopil Lino Straulino. Kantavtor iz Karnije se je med drugim predstavil s svojimi baladami Zornade di ploe, Benedet in pan ter Fasin un Cjant, ki je med občinstvom doživela izreden odziv. Veliko odobravanje je požela tudi lanska dobitnica prestižne nagrade Tenco Lucilla Galeazzi. Umetnica se je predstavila z repertoarjem, ki zajema tako iz ljudskega izročila iz rojstne Umbrije kot tudi iz rimskih ljudskih napevov. Lucilla Galeazzi je prepričala s svojim prodornim glasom in sproščenim nastopom. Četrtek večer je bila tudi priložnost, da se pesmi Vlada Kreslina spozna v drugačni luči. Vrskanje in jok, Magdalna vpije, Namesto koga roža cveti in Dekle moje so zaživele v novi preobleki in tudi občasni ritmi tarantelle. V vrtincu doživetih nastopov so se glasbeniki vrstili na odru, večer, ki ga je povezoval rimski kantavtor Edoardo De Angelis, pa je zaključil skupni nastop s Kreslinovo Igrala je, igrala.

Festival »Canzoni di confine - Pesmi ob meji« od leta 2002 organizirajo zdru-

Vlado Kreslin med nastopom v Kulturnem domu

BUMBACA

ženje Canzoni di Confine, Kulturni dom Gorica in kulturna zadruga Maja. V šestih letih se je občinstvu predstavilo več slovenskih, italijanskih in furlanskih kantavtorjev, ki so nato tudi nadaljevali z glasbe-

nim sodelovanjem. Ob goriškem večeru, se je letošnji festival dotaknil še Pordenona in Fagagne, včeraj se je s koncertom ob 21. uri zaključil v občinskem avditoriju v Majanu v videmski pokrajini. (pg)

GORICA - Enisa Bukvič v Kulturnem domu Solidarnostna akcija in predstavitev knjige

»Kdor takoj pomaga, dvakrat pomaga« je bilo geslo goriškega Solidarnostnega odbora, ki je aktivno deloval v času vojne v Sloveniji oz. Jugoslaviji. Še posebej se je angažiral s solidarnostnimi akcijami za pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine, ki so bili nameščeni v raznih begunskih centrih v Sloveniji.

Pred dnevi je članom zadruga Maja Enisa Bukvič iz Rima, članica združenja bosanske diaspore v Italiji, poslala po elektronski pošti prošnjo Mejre Mulalič iz Tuzle, matere dveh otrok, ki so ji ugotovili anevrizmo sprednje komunikantne arterije. Zahtevno operacije v Bosni ne morejo opraviti, zato bi se morala Mulaličeva zdraviti na Madžarskem, kjer kirurški poseg stane preko devet tisoč evrov. Člani zadruga Maja so se takoj vključili v solidarnostno akcijo in že na četrtek koncertu v goriškem Kulturnem domu začeli zbirati prostovoljne prispevke. Akcija se bo nadaljevala tudi jutri, ko bo gostja Srečan z avtorji ravno Enisa Bukvič, ki ji bodo ob zaključku večera tudi uradno oddali nabrana sredstva. Bukvičeva je rojena v Bjelem Polju v Črni gori. Diplomirala je na Univerzi v Sarajevu in se nato specializirala v Rimu. Ima bogate delovne izkušnje, še posebej na področju znanstvenega raziskovanja in sodelovanja z nevladnimi organizacijami. Od leta 1998 živi in dela v Rimu. V Kulturnem domu bo predstavila knjigo »Il nostro viaggio - Identità multiculturali in Bosnia Erzegovina« (Naše potovanje Multietničnost Bosne in Hercegovine), v kateri izpoveduje svoje notranje potovanje v iskanju nove identitete in tragični prehod iz nekdane multikulturne enotne Jugoslavije v vojno in genocid.

Prispevke za Mejro Mulalič sicer zbirajo v uradu Kulturnega doma v Gorici. Denar je mogoče nakazati tudi na bančni račun Mulalič Mejra - Raiffeisen bank dd - Tuzla - Bosna in Hercegovina - št. 1610250000000047 09250364262. (ik)

Obrazci za skrutinatorje

Občinska svetnica SSK Marilka Koršič sporoča, da je na volilnem uradu goriškega županstva na razpolago obrazec s prošnjo za skrutinatorja oz. predsednika volišča. Koršičeva, ki je članica volilne komisije na goriški občini, pojasnjuje, da bodo prošnje dodane seznamu tistih, ki so se že javili prejšnja leta. Občinska uprava črpa iz teh seznamov imena skrutinatorjev in dolča predsednike volišč. Občani, ki bi radi bili predsedniki volišč, imajo čas za vložitev prošnje do konca oktobra, tiste pa, ki jih zanima mesto skrutinatorja, lahko prošnje oddajo do konca novembra.

Čezmejni Limes

V vinoteki v Krminu poteka 12. izvedba degustacijske razstave »Zvrsti v svetu«. Danes ob 11.30 bo krstna degustacija mednarodne zvrsti Limes; gre za vino, ki je pridelano iz grojda z obeh strani meje. Zamisel se je rodila pred časom in je bila vključena v čezmejni evropski projekt Valo-PT, danes so vino prvič ustekleničili. Degustacijo bosta vodila mlada vinogradnika Martin Figelj in Kristian Keber.

Koncert v čast Tavanu

V kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo danes ob 18. uri zborovski koncert ob 85-letnici Luigija Tavana, predsednika inštituta za versko in socialno zgodovino. Koncert bo v okviru predstavitve druge izdaje Tavanove knjige »La diocesi di Gorizia 1750-1947« (Goriška škofija 1750-1947). Nastopila bosta zbora Lojze Bratuž in Ars Musica.

Brezplačni pregledi

Družba Petrol v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije tudi letos prireja akcijo »Brezhibno vozilo - varno vozilo«. Namen akcije, ki bo trajala do 15. novembra, je ustrezna in pravočasna priprava vozila na zimsko sezono. Usposobljene ekipe strokovnih sodelavcev vsak dan na izbranih bencinskih servisih od 14. do 20. ure brezplačno pregledujejo stanje pnevmatik, hladilne tekočine, motornega olja, luči in akumulatorja. Tehnično primernost vozil bo mogoče preveriti na Petrolovih servisih na Ajševici 21. oktobra in v Šempetru pri Gorici 24. in 25. oktobra. (nn)

GORICA - V torek predstavitev v KB Centru

Okusi Krasa

V četrtek, 23. oktobra, prvi goriški večer v gostilni Pri Luni

Oktober je mesec, ko se začena uspešna pobuda SDGZ-ja z imenom Okusi Krasa. Mesec degustacij dobrot kraških restavracij že nekaj let vključuje tudi Pošebna večera bosta potekala tudi v gostilni restavraciji Rosenbar v sredo, 29. oktobra, in pri Devetakovih na Vrhu v ponedeljek, 3. novembra.

Podrobnosti goriške in sploh celotne ponudbe letošnjih Okusov Krasa bomo kot že omenjeno lahko odkrili v torek, 21. oktobra, ob 18.15 ob prisotnosti predsednika goriške SDGZ Karla Devetaka in koordinatore Okusov Davorina Devetaka. Letošnji niz poteka v znamenju domačih zelišč in njih uporabe v kraški kuhinji, zato bo poleg programa SDGZ v sodelovanju s knjižnico Damirja Feigla predstavilo tudi knjigo sodelavke pobude Vesne Guštin Grilanc z naslovom Beri, beri rožmarin zeleni (Kraška zelišča v ljudski tradiciji). Na tokrovi predstavitvi bodo prisotni tudi drugi goriški, v pobudi vključeni subjekti, in sicer pekarna Claudio Cozzutti, trgovina s tipičnimi dobrotami Mosetti ter goriška člana konzorcija vina Kras Rubijski Grad in Castelveccchio. (aw)

Prvi poseben večer na Goriškem bo v gostilni Pri Luni v ulici Oberdan že v četrtek, 23. oktobra, (in ne novembra, kot jo je tiskarski skrat zagodel v brošuri) ob 20. uri. Posebej pripravljen jedilnik bodo

spremljala vina in kramljanje vinogradnikov Igorja Erzetiča iz Krmina s posestva Branko ter Joška Renčla iz Dutovelj. Pošebna večera bosta potekala tudi v gostilni restavraciji Rosenbar v sredo, 29. oktobra, in pri Devetakovih na Vrhu v ponedeljek, 3. novembra.

Podrobnosti goriške in sploh celotne ponudbe letošnjih Okusov Krasa bomo kot že omenjeno lahko odkrili v torek, 21. oktobra, ob 18.15 ob prisotnosti predsednika goriške SDGZ Karla Devetaka in koordinatore Okusov Davorina Devetaka. Letošnji niz poteka v znamenju domačih zelišč in njih uporabe v kraški kuhinji, zato bo poleg programa SDGZ v sodelovanju s knjižnico Damirja Feigla predstavilo tudi knjigo sodelavke pobude Vesne Guštin Grilanc z naslovom Beri, beri rožmarin zeleni (Kraška zelišča v ljudski tradiciji). Na tokrovi predstavitvi bodo prisotni tudi drugi goriški, v pobudi vključeni subjekti, in sicer pekarna Claudio Cozzutti, trgovina s tipičnimi dobrotami Mosetti ter goriška člana konzorcija vina Kras Rubijski Grad in Castelveccchio. (aw)

SOVODNJE - Leopolda Ožbot vd. Zavadlav

Hvaležen spomin na mater in domačinko

V Sovodnjah se s hvaležnostjo spominjajo Leopolda Ožbot vd. Zavadlav, ki so jo na poslednjo pot pospremili februarja letos in bi jutri dopolnila svojo 82. leto starosti. V vasi je bila cenjena, praznina, ki jo je za sabo pustila, pa zeva predvsem v družini. Ker se je nismo primerno spomnili ob smrti, ji danes posvečamo krajši zapis.

Leopolda Ožbot - Poldka za domače - je bila rojena 20. oktobra 1926 v Ruppi, v družini gostilničarjev. Oče ji je bil Ivan, mati pa Leopolda, tako kot Poldka, ki je bila zadnja izmed štirih otrok. Leta 1948 je stopila v zakon z domačinom Alojzom Zavadlavom, eno leto kasneje pa sta se skupaj preselila v Sovodnje, kjer sta si uredila dom in ustvarila družino. Rodili so se jima trije otroci - Nadja, Boris in Janka, ki jim je mama Leopolda namenjala svoje najboljše sile in jih z materinsko predanostjo polagala na prvo mesto svojih skrbi še posebno v času najtežjih preizkušenj. Mož Alojz je umrl leta 1984.

Doma in v vasi se je spominjajo kot dobro, skromno in ljubeznivo žensko. Bila je občutljiva do vseh, znala je vsakomur

LEOPOLDA OŽBOT VD. ZAVADLAV

prisluhni in je za sogovornika vedno imela prijazno besedo. Za hčeri in sina ni bila samo mati, temveč tudi prijateljica, na katero so lahko zmeraj računali. Odlikovala sta jo obenem modrost in izreden spomin. Zaradi teh lastnosti se je s hvaležnostjo spominjajo vsi, ki so jo poznali. Tih je odšla 23. februarja letos; za njene domače je bil sivi in mrzli februarjski dan posebej boleč.

Spomin nanjo bodo obudili jutri, ko bi Poldka praznovala rojstni dan. Ob 19. uri bo zanjo darovana maša v sovođenjski župnijski cerkvi.

GORICA

Na odru blišč in beda Lešandrink

Čez dober teden dni si bomo tudi v Gorici ogledali gledališko delo »Trieste-Alessandria Embarked - Štorja od Lešandrink«. Gre za prvo odsko postavitev zgodbe, ki govori o Lešandrinkah, primorskih lepih Vidah, ki so morale po sili razmer odhajati s trebuhom za kruhom v bogati Egipt. O sami igri smo na kratko pokrاملjali z avtorico in režiserko odrskega dela Nedo Rusjan Bric. Povedala nam je, da je osnovo za glavnino igre našla v pismih none Felicite Peric, tu di Aleksandrinke. Režiserka Neda Rusjan Bric nam je o pojavu Aleksandrink, ki je zaznamoval številne družine spodnje Vipavske, še povedala, da se je odhajanje čez morje širilo iz roda in rod kot kužna bolezen. V svoji pripovedi nam je Bričeva še dejala, da so za zaščito deklet pred trgovino z belim blagom leta 1898 ustanovili Frančiškanski azil, kjer so dekleta dobivala vsakovrstno pomoč. Kljub temu pa je doma naraščala nestrpnost do odhajanja v Egipt. Predvsem so bili domači župniki tisti, ki so opozarjali, da dekleta imajo preveč nevarne prostosti, da se ponekod odrekajo krščanskemu življenju in da pozabljajo na dom in na drage, ki so jih doma zapustile. Ni bilo redko, da so jim vtisnili pečat »grešnosti«, ki so ga nosile vse življenje. Ko so se vračale domov, so jih pričakovala namigovanja in zavist. Njihov socialni status se je sicer izboljšal, toda njihovi otroci jih niso več poznali, morda pa jim niso zaupali. Poleg tega so se iz svetovljanske Aleksandrine vrnile v slabo razvito in večkrat nazadnjaško kmečko okolje. V Egiptu so bile spoštovane, govorile so več jezikov, oblačile in obnašale se kot »gospa«, doma pa so se morale znova privaditi na trdo kmečko delo in na vaško okolje. Nič bolje se ni godilo tistim, ki so ostale v prekomorski deželi. V veliki večini primerov niso imele ne prihrankov, ne pokojnine in ne socialnega in zdravstvenega zavarovanja. »Potrpeti, delati, živeti in varčevati za domače«, je bilo njihovo vodilo. Ko pa ni bilo več egiptovskih cekinov, so nanje tudi domači pozabili. Seveda vse zgodbe se niso končale tako nesrečno. Mnoge zdomke so resnično izboljšale svoje življenje in življenje svojih otrok, ne samo iz materialnega vidika, pač pa tudi zaradi bogatih življenjskih izkušenj, ki so jih pridobile, je o Lešandrinkah še povedala režiserka Neda Bric.

Neda Bric s še tremi igralkami tudi nastopa v igri, ki ji ton daje tudi domiselna scena. Ozadje prizorišča opredeljuje polkrožni zaslon, s projekcijo odprtega morja z daljnim obzorjem, ki pričara občutek potovanja z ladjo. Kot napovedano nas bodo »Lešandrinke« obiskale v ponedeljek, 27. oktobra. O njihovem potovanju, stiskah, blišču in bedi nam bodo pripovedovale v Kulturnem domu. Na ladjo se bodo gledalci »vkrkali« ob 20.30 uri. (vip)

Na Kromberku jubilej Dorice Makuc

Goriški muzej organizira na gradu Kromberk prireditve ob 80-letnici Dorice Makuc. Pogovor s publicistko, režiserko in scenaristko bo vodila Marija Mercina. Pozdravno besedo jubilanke in občinstvu bo imela novogoriška podžupanja Darinka Kozinc. Dogodek bo v torek, 21. oktobra, ob 20. uri. (km)

Sabotin 24. - 25. - 26. oktobra 2008

19. Jesenski pohod na Sabotin

Petek, 24. oktobra - ob 20.30 - Na sedežu društva v Št mavru, Znarišče 4

Predstavitve publikacije: **Erika JAZBAR - Zdenko VOGRİČ**
GORICA - VODNIK PO MESTU IN PO SLEDOVIH SLOVENSKE PRISOTNOSTI
 Predstavitve razstave: **Zdenko VOGRİČ - FOTOGRAFIJE**
 Povezuje večer in se pogovarja z avtorji: **Slavica RADINIA**
 Nastopata:
Dekliška vokalna skupina "BODEČA NEŽA" - zborovodja: **Mateja ČERNIC**
MPZ "ŠTMAVER" - zborovodja: **Nadja KOVIC**

Sobota, 25. oktobra - ob 20.30 - Na sedežu društva v Št mavru, Znarišče 4

Nastop: **MPZ "ŠTMAVER"**, zborovodja: **Nadja KOVIC**
 VEČER POEZIJE: **"POSOČJE - ISONTINIA"**
 Pesniki: **Dario MARANGOTTO** in **Tomaž VETRIH**
 Klasična kitara: **Leone GAIER**
 DIAPOZITIVE fotograf **Tullio MAREGA**

Nedelja, 26. oktobra - 19. JESENSKI POHOD NA SABOTIN

ob 8.30 Zbirališče na mostu Sabotinske ceste
 ob 9.00 Odhod
 ob 10.30 Sv. Maša v cerkvi sv. Valentina
 ob 12.30 Družabnost s kosilom in kostanjem na sedežu društva v Št mavru

Vabljeni!

v sodelovanju s Zveze Slovenske Katoliške Prosvete • Centrom za arheološke in zgodovinske raziskave na Goriškem - CRASG
 Zupnijo Sv. Moura in Silvestra • Goriško Mohorjevo Društvo • Civilno Zaščito občine Gorica

Goriški Lok
klepetalnica

JEZIK NA ROBU

*Miran Košuta in
Matejka Grgič*

**Četrtek, 23. oktober
ob 18. uri**

KBcenter

Razstave

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova; do 31. oktobra od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro, od 3. novembra do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

V GOSTILNI KORSIČ v Števerjanu bo do konca oktobra na ogled razstava slik Renata Elie na temo trgatve.

Koncerti

ZA VEČERNE KONZERTE kulturnega združenja Rodolfo Lipizer iz Gorice je v teku nakup novih abonmajev; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO NIŽJE SREDNJE ŠOLE IVAN TRINKO v Gorici sporoča, da bodo v ponedeljek, 20. oktobra, potekale na šoli v ulici Grabizio volitve za obnovo razrednih svetov, in sicer od 17. ure dalje. Ob tej priložnosti bodo razredni koordinatori predstavili staršem razrede. Starše pozivajo, naj se ponedeljkovih volitev polnoštevilno udeležijo.

Izleti

AKŠD KREMENJAK IN KS SKUPNOST SELA NA KRASU prireja danes, 19. oktobra, 13. krožni pohod Sela na Krasu-Jamlje-Sela na Krasu. Ob 9.30 bo vpisovanje v Selah, ob 10. uri štart, ob 11. uri malica v Jamljah, ob 13. uri kosilo v Selah, ob 14. uri igre.

SPDG priredi danes, 19. oktobra, v okviru tradicionalnega praznika kostanja pohod do Štekarjeve domačije na Valerišču v sklopu Kekčeve poti in kolesarsko vožnjo po Brdih. Odhod s parkirišča pred športno halo v Podgori ob 10. uri; informacije na tel. 333-1581015 (Dino Paulin) in tel. 0481-882328 (Marko Lutman) v večernih urah. Društvo nadalje obvešča, da bodo ob priložnosti sprejemali prijave za martinovanje, ki bo 16. novembra na Vipavskem. Organiziran bo avtobusni prevoz.

Čestitke

Jutri, 20. oktobra, bo slavila svoj 83. rojstni dan MARIJA PETEANI. Vse najboljše in še na mnoga leta ji želita hči Ivica z družino in sin Darko z ženo Vesno. Vse najboljše tudi VESNI za njen rojstni dan.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSКИH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 8. novembra, pri spomeniku v Gonjačah v Brdih. Prijave od 20. oktobra dalje do zasedbe razpoložljivih mest na enem samem avtobusu. Vpisujejo ob uri obedov poverjeniki Saverij R., Ivo T., Dragica V. (tel. 0481-882183), Ana B., Marija Č. (tel. 0481-390697), Ana K. in na sedežu v Gorici (vsako sredo od 10. do 11. ure).

VABLJENI! *Prosvetno društvo Štandrež*

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN

Sobota, 25.10.2008 ob 20. uri
KD Rudi Jedretič – Ribno
 Molière **GEORGIE DANDIN** ali **KAZNOVANI SOPROG** komedija

Nedelja, 30.11.2008 ob 17. uri
KUD Polzela
 Anton Tomaž Linhart **TA VESELI DAN** ali **MATIČEK SE ŽENI** komedija

Nedelja, 14.12.2008 ob 17. uri
KUD Šmartno ob Paki
 Jean Clod Danaud **KVAČKARIJA** komedija

Sobota, 24.01.2009 ob 20. uri
Premiera

Nedelja, 25.01.2009 ob 17. uri
Abonmajska predstava
 P.D. Štandrež – dramski odsek
 Branislav Nušič **KAJ BODO REKLI LJUDJE** kom.

Program

VSE PREDSTAVE BODO V ŽUPNIJSKI DVORANI "ANTON GRGORČIČ" V ŠTANDREŽU

Informacije: Tabaj Božidar 0481 20678

Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedež na blagajni vsako nedeljo do 25.10. od 11.00 do 12.00 in eno uro pred vsako predstavo.

*Eh, draga Mitja in Lučana!
Doma bu pjišem drugačna
ne "odri" je zdej*

Eva

*k ne ves glas prepeva.
Čestitamo!*

Usi pjiuci pr Hrasti

Osmice

OSMICA ŠTOLFA pri Kukuku v Doberdodu je odprta; tel. 0481-78140.

SALOMON v Rupi je odprl osmico. Odprta je od ponedeljka do petka od 16. ure dalje, ob sobotah in nedeljah pa od 10. ure dalje.

V DOBERDOBU je odprta osmica pri Cirili; tel. 0481-78268.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Karmele Vižintin por. Devetti daruje družina Nanut Dario in Rado 50 evrov za sovoedenjske krvođajalce.

V spomin na drago mamo Angelo Samec por. Svečerič daruje hčerka 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Podgori.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 12.00, Anna Ussai vd. De Rocco iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče.

JUTRI V MOŠU: 14.30, Giuseppe Liddi s pokopališča v cerkev in na pokopališče.

JUTRI V GRADIŠČU: 11.00, Mirano Marizza na pokopališču.

JUTRI V TRŽIČU: 9.50, Annamaria Masutti vd. Zorzi iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in v Trst za upepelitev.

JUTRI V ŠKOCJANU: 12.00, Angela Bernardi vd. Trevisan (iz tržiške bolnišnice ob 11.45) v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
 ESSO - Ul. Aquileia 40
 ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
 ERG - Ul. San Michele 57
 AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ
 SHELL - Ul. Boito 43
 AGIP - Ul. Matteotti 22
 ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN
 OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE
 SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE
 AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

ŠTARANCAN
 AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN
 AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN
 AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS
 AGIP - Ul. Aquileia 34

Gostilna Pri Luni
Gorica - Ul. Oberdan 13
vas vabi

**v četrtek, 23. oktobra,
ob 20.00** (in ne 23. novembra kot napačno navedeno v zgibanki)

na Kraški večer s proizvajalcem
Gosta: Branko - Igor Erzetič iz Krmina
in Joško Renčel iz Dutovelj

Obvezna rezervacija: tel. 0481530374
 Zaprto nedelja zvečer in ponedeljek

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
 OBČINSKA 2, ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
 MADONNA DI MONTESANTO, ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
 REDENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
 STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO
 VISINTIN, ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE obvešča, da poteka vpisovanje abonmajev za goriško gledališko sezono 2008-09. Na programu so predstave Maraton v New Yorku (28. oktobra v KC Bratuž, 4. novembra v Kulturnem domu), Hči zraka (21. novembra), Raztrganci (decembra), Mladoporočnica iz ulice Rossetti (26. januarja), Kreutzerjeva Sonata (2. marca),

Abonmajska sezona

ABONMA V GORICI

od 6. OKTOBRA, vpis abonmajev pri goriškem uradu

Info: goriški urad, Korzo Corso Verdi 51, Mob. 340 8624701
 Urnik: pon/pet (14.00-17.00), sob (9.00-12.00)
 Brezplačna telefonska št. 800214302 - pon/pet (10.00-17.00)

VABILO K ABONMAJU

Torek, 28. oktober ob 20.30 - Kulturni center Lojze Bratuž
Torek, 4. november ob 20.30 - Kulturni dom Gorica

EDOARDO ERBA Maraton v New Yorku

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Nahajamo se na robu globalne recesije. Opozorilo, ki je naposled prišlo iz tradicionalno zelo zadržanih in previdnih krogov Mednarodnega denarnega sklada (IMF) da je sklepati, da je kriza, ki je zajela mednarodne finančne trge, veliko globlja in razsežnejša, kot se je zdelo še pred nekaj tedni.

Prvi znaki potresa, ki je porušil ravnovesja na mednarodnih delniških trgih, segajo leto nazaj, ko so varčevalci londonske banke Northern Rock panično dvigovali svoje prihranke, ker se je izvedelo, da je ta zaprosila centralno banko za nujno posojilo. Od takrat se je začelo širiti nezaupanje, ne le med varčevalci, ampak med bankami in finančnimi družbami samimi, kar je še bolj nevarno. Londonska banka je bila prva žrtev tistega, kar se je kot v zatišju pred nevihto pripravljalo na drugi strani Atlantika. Nenapovedano, pa vendar ne nepričakovano, je v ZDA počil dolžniški mehur in potegnil na površje huda neravnovesja tamkajšnjega finančnega sistema.

Neredki ekonomisti so že leta opozarjali na ogromen primanjkljaj v ameriški plačilni bilanci, ki je s preprostimi besedami povedano dokazoval, da ameriško potrošnjo plačuje ves svet. Zadolževanje tamkajšnjih podjetij, družin in države se je posebno razmahnilo okrog leta 2003, ko si je ameriška centralna banka (Federal Reserve) s takratnim predsednikom Alanom Greenspanom prizadevala pomagati gospodarstvu iz krize, v katero je zašlo po 11. septembru 2001. Greenspanov recept, ki je bil dolgo uspešen, je temeljil na radodarnem financiranju bank z ogromnimi količinami likvidnosti, kar je skrajno pocenilo denar, nizke obrestne mere pa so naravnost silile v zadolževanje in bankam omogočale znatno bolj tvegano ravnanje. Če k temu prištejemo še velike pomanjkljivosti nadzornega oziroma regulacijskega sistema, katerih se danes bridko zavedamo, in nezanesljivost ocenjevalcev kreditne sposobnosti, smo našli vsaj glavne vzroke današnje krize.

Nizka cena denarja je sicer idealno okolje za razmah špekulacije, pri čemer so se banke posluževale inovativnih finančnih instrumentov, v prvi vrsti izvedenih, t.i. finančnih derivatov, ki danes zbujajo strah in trepet. Poenostavljeno bi lahko rekli, da so banke svoje hipotekarne kredite spravile v investicijsko privlačne pakete in jih začele prodajati na globalnem trgu. Med svežnji izvedenih vrednostnih papirjev se žal skriva veliko takih, ki so bili izdani na osnovi neizterljivih dolžniških pozicij, obveznic propadlih bank (kot npr. Lehman & Brothers) in še drugih »kreativno« zamišljenih dolžniških certifikatov, ki se jih je po izbruhu krize oprijelo ime toksični vrednostni papirji. Skupaj z vsemi ostalimi, bolj ali manj zdravimi finančnimi instrumenti so preplavili svetovne trge, se usidrali v banke in skupne investicijske sklade, v špekulativne in pokojninske sklade, v finance državnih in lokalnih uprav. Ločiti zрно od plevla je danes praktično nemogoče.

Kriza se je začela v finančni sferi, ki je infrastruktura realnega gospodarstva, saj sta oba sistema popolnoma soodvisna. Zdrav pretok med proizvodno bazo in finančno infrastrukturo je jamstvo za korektno delovanje gospodarskega sistema, saj proizvodnja zahteva naložbe, podjetja pa denar za svoja vlaganja iščejo pri investitorjih prek delniških trgov. Seveda mora biti v teoriji vrednost delnice kotirane družbe v sorazmerju z realno in potencialno vrednostjo podjetja. Razumna odstopanja povzročajo zaslužek ali pa izgubo investitorjev, prenapihnjene cene pa vodijo

v zlom, ki ne oškoduje samo borznega vlagatelja, ampak tudi podjetje samo. V primeru tokratne krize je prišlo do tako hudih odstopanj, do tako dolge verige špekulacij, da se je financa močno oddaljila od realnega gospodarstva in postala sama sebi namen. Kot da bi bogastvo porajali finančni produkti sami in ne materialna proizvodnja dobrin in storitev, ki ne sloni le na kapitalu, ampak tudi na delu in inteligenci.

So torej finančni trgi nepotrebni, ker omogočajo špekulacijo in velike zasluzke čez noč? So banke zločinske združbe, ki služijo na žuljih svojih strank? Naj prosti trg zamenja država z nacionalizacijo nosilnih stebrov gospodarstva in z avtarkijo, s samozadostnim zapiranjem v nacionalne ali celo lokalne meje?

Taka in podobna vprašanja, ki si jih v tem kritičnem trenutku zastavlja predvsem politika, so dokaz tavanja v temi, iskanja receptov, ki pa jih preprosto ni,

ker jih tudi ne more biti. Zatekanje k formulam iz preteklosti je nesmiselno, kajti razmere so neprimerljive. Po osemdesetih letih od krize, ki je opustošila tedanji gospodarski in finančni sistem na Zahodu, se danes nahajamo v popolnoma drugačnem položaju, v korenito spremenjenem svetu, ki nima nič skupnega s tistim iz prejšnjega stoletja. Današnji svet je povezan v mrežo gospodarskih in finančnih odnosov, ki jih politika že dolgo ne dohaja več. Tako kot dogajanj v teh mrežah ne obvladajo neustrezni nadzorni in regulatorni sistemi, brez katerih niso mogoči ne preventivni in niti korektivni ukrepi.

Tokratna kriza je do dna razgalila to pomanjkljivost, odsotnost pravil in zaščitnih mehanizmov za korektno delovanje globaliziranega gospodarstva in finance. Noben sistem namreč ni brezhiben, v kapitalizmu pa so ciklične krize normalne in navadno tudi potrebne za ponovno vzpostavitev porušenih rav-

novesij. Treba bo torej poskrbeti za pravila, ki ne bodo več omejena na posamezne države, ki se ne bodo končala pri mednarodni trgovini, ampak bodo zajela svetovne trge dobrin in denarja. Pri tem pa se bo treba izogniti nevarnosti zadušitve finančnih trgov, kar bi vodilo v njihovo atrofizacijo, in jim pomagati, da se postavijo v korektno razmerje z vrednostjo realnega gospodarstva. Papirnata ekonomija preprosto ne sme delovati neodvisno, ločeno od materialnega gospodarstva. Zdrave finance so kisik za proizvodnjo, bolne pa vodijo v recesijo.

Recesija je mora, s katero se bomo morali v naslednjih mesecih in morda tudi letih resno spopasti. V kolikšni meri bo prizadela posamezna gospodarstva ni mogoče napovedati, prvi znaki škode pa so se v proizvodnji pokazali že poleti. Rušilni val se iz finančne sfere hitro širi v realno gospodarstvo, prve ocene pa so posebej neugodne za Italijo, ki ima že sicer celo vrsto zakrnelih strukturnih

problemov in enega najvišjih javnih dolgov na svetu. Italijanski gospodarski sistem sloni na malih in srednjevelikih podjetjih, ki so še posebno odvisna od bank. Italijanska podjetja so namreč slabo kapitalizirana ali celo podkapitalizirana, kar pomeni, da je njihov proizvodni cikel odvisen od bančnih posojil. Če torej banke priprejo kreditne pipe, kot se dogaja v tej krizi, se podjetja znajdejo v težavah in prvi ukrepi, h katerim se zatečejo, so navadno odpuščanje delovne sile. Da bi bila mera polna, so italijanska podjetja v pretežni meri izvozno usmerjena in ko jim zmanjka naročil, je prvi ukrep spet odpuščanje. Tokrat sta se oba učinka sešela, kajti glavni izvozni trgi italijanskih podjetij (kot so Nemčija, Velika Britanija in ZDA) so hkrati tudi tisti, ki jih je finančna (in posledično gospodarska) kriza najbolj prizadela. Kadar gre slabo Nemčiji, se to takoj pozna tudi pri nas, opozarjajo podjetniki.

Hipoteza o trgu brez pravil je dokončno propadla. Kot tudi iluzija o tem, da lahko vsak sam poskrbi za svoj vrtiček, da se težave rešujejo v nacionalnih okvirjih. V globaliziranem gospodarstvu so tudi krize globalizirane in odgovori ne morejo biti drugačni, kot globalizirani. To je po začetnem omahovanju spoznala tudi Evropa. Koordiniran nastop držav in institucij območja evra, ki so na pariškem vrhu hipotetično zagotovile več kot tisoč milijard evrov vredno finančno injekcijo, je bila očitno prava poteza, ki je vsaj trenutno zavrla nadaljnja strmoglavljenja delniških trgov in erozijo njihove kapitaliziranosti.

Že izvedene in objavljenе pomoči bankam, ki v Evropi skupaj dosega skoraj dva tisoč milijard evrov, pa seveda še ne pomenijo, da se je sprožil proces podpiranja bank in finančnih sistemov. Gre le za jamstvo, da ti sistemi ne bodo propadli, saj je tudi tam, kjer so države prevzele lastniške deleže (kot v ZDA in Veliki Britaniji) v ogroženih bankah, to le začasna poteza v sili.

In zakaj države rešujejo banke, namesto da bi jih prepustile njihovi usodi? Zakaj denarja raje ne namenijo za socialno varnost državljanov in za izboljšanje blaginje manj premožnih slojev? Vprašanje, ki je z moralnega vidika neoporečno, je skregano z gospodarsko logiko. Zlom bančnega sistema bi namreč - iz že navedenih razlogov tesne povezanosti med finančno in materialno sfero gospodarstva - potegnil za seboj ne samo varčevalce, ampak ves proizvodni sistem, povzročil bi pravo gospodarsko opustošenje. V tem primeru bi bile posledice - propad podjetij in brezposelnost - še veliko hujše, take, kakršnih si nobena država ne more privoščiti. Niti majhna Islandija.

Problem, na katerega so v Evropi mnogi opozarjali že pred krizo, se je zdaj pokazal v izrazito konkretni obliki: da je namreč poleg centralne banke potreben tudi evropski regulacijski sistem, telo, ki bi usklajevalo nacionalne nadzorne sisteme za banke in finančne trge. Tako kot ima pri državnih proračunskih politikah zadnjo besedo Bruselj, bi morala pri uravnavanju finančnih institucij in trgov imeti zadnjo besedo evropska nadzorna oblast. Potem se najbrž tudi ne bi dogajalo, kot se npr. pogosto dogaja v Italiji, da se banke poživljajo na opozorila nadzornih oblasti in celo ne upoštevajo niti zakonskih predpisov, za katere sodijo, da so jim v škodo.

Države, nadržavne skupnosti, institucije in mednarodna politika imajo priložnost, da se iz te sistemske krize veliko naučijo. V prvi vrsti, da je zvoniti po toči strahovito draga stvar in da morajo zato nujno uveljaviti svojo vlogo regulatorja in nadzornika. Postavljati pravila in nadzorovati njihovo spoštovanje je naloga javne oblasti, medtem ko mora gospodarska iniciativa ostati domena prostega trga.

MEDNARODNA FINANČNA KRIZA

Napačni recepti bi bili lahko bolj nevarni kot bolezen

VLASTA BERNARD

Nekaj sivega postane nek

Otroci smo se letos zabavali s spoznavanjem različnih materialov, njihovih značilnosti in razlik, ter s ponovno in drugačno uporabo. Na začetku šolskega leta smo se bavili z reciklažo papirja in kartona. Pripravili smo laboratorij različnih vrst papirja, kartonaste škatle so postale avtomobili in vlakci, izdelali smo »collages« in barvali kartonaste valjčke.

.....pustovali smo ob izdelavi Harlekina.

Nato smo nadaljevali z reciklažo plastike in spremenili sive plastenke v barvane glasbene instrumente. Nekateri smo pobarvali z rumeno barvo, druge z rdečo itd., ter jih napolnili z različnimi semeni ali stročnicami, s spužvicami smo risali in izdelali »collages«.

Poleg tematskega projekta smo se zabavali

pretakanjem

Iz različnih vrst blaga smo izdelali »collages« in okvire za slike otrok, v laboratoriju se je blago spremenilo v klobučke, dolge plašče ....

S preoblačenjem ...

Pri obravnavanju različnih materialov smo povabili starše na sobotne laboratorije. Skupaj smo izdelali igrače iz recikliranega materiala in sestavili knjigo.

Z obroči....

kaj barvanega

V božičnem času mo skupaj s starši pripravili okraske za jasli in božično drevo ...

Na dvorišču ...

... in na zadnjem še naša zaključnica

V kuhenčki ...

avali s:

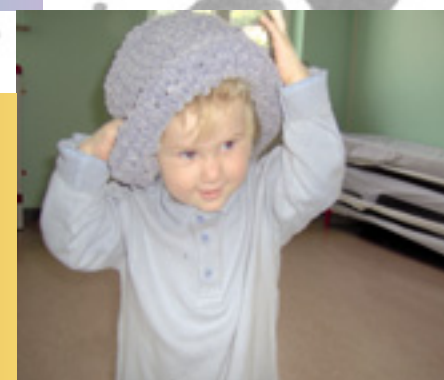
.... in šli na izlet skupaj s starši na kmetiji Zbogar...

...ac kaj me bo ugriznil???

lepimo ...

S skrivanjem z juhami....

..kam me pelješ osliček?

juhu! Imam diplomo ...

... tudi za kozo je prišla ura kosila...

sedaj smo pripravljene za vrtec!

... kaj nismo lepi?

Tekst in slike otroške jasli Dolina

POMEMBNE, A NAM NEPOZNANE TRŽAČANKE IN GORIČANKE

Alojzija Martelanc - s. Franka (šolska sestra v Kairu, 1894-1981)

Po nekajtedenski odsotnosti prelistavam neprebrane Primorske dnevnike. Na goriški strani se mi 5. oktobra 2008 ustavi pogled pri naslovu »Na odru zgodba primorskih Lešandrinke«. Možgane mi preblisne vprašanje, kdo so te neznane ženske. A le za hip, saj mi že naslednji stavek pojasni uganko. »Aleksandrinke ali tudi Lešandrinke,« piše takoj pod naslovom, ki nam naznanja, da bodo v goriškem Kulturnem domu še ta mesec, 27. oktobra, uprizorili gledališko igro Trieste - Alexandria Embarked, po naše Štorja od Lešandrink, ki si jo je na podlagi dokumentov in pisem svoje babice zamislila Neda Rusjan Bric. Lansko sezono so si jo že ogledali v Trstu.

Spomin mi seže daleč nazaj, v leto 1932. Bila sem v Vipavi, ko so pri Vodnikovih družbi v Ljubljani izšli Bevkovi Žerjavi, ki so jih domači pred menoj skrivali, češ, da to ni branje zame. Zapomnila pa sem si pogovore o ženah iz Vipavske doline, ki odhajajo v Egipt, doma pa puščajo otroke in može.

Zanimanje za Aleksandrinke in njihove človeške usode je ponovno spodbudilo šele raziskovalno delo goriške časnikarke in avtorice vrste dokumentarcev in televizijskih reportaž Dorice Makuc, ki je prvokrat obiskala Egipt l. 1974. Rešila jih je pozabe in danes imamo v Prvačini društvo za ohranjanje kulturne dediščine Aleksandrink. O njih je napisala knjigo Aleksandrinke, ki je l. 2006 doživela že drugo izdajo. (goriška Mohor. družba) Za svoje delo je l. 2001 prejela v Trstu nagrado Vstajenje. V svoji knjigi se spominja tudi šolskih sester sv. Frančiška, ki imajo v Aleksandriji in v Kairu svoje podružnice, katerih skrb je bila nekdaj posvečena dekletom, ki so prihajala v Egipt iskat delo.

V Trstu je na pobudo Marije Skrinjar nastal že l. 1898 zavod sv. Nikolaja, ki je skrbel za dekleta, ki so prihajala v Trst za služkinje. V Egiptu je bilo takrat že 5000 izseljenk, največ s Tržaškega in Goriškega, brez vsakršne zaščite pred brezvestnimi zvodniki. Že petdeset let je privabljal dekleta in žene kot pravi magnet, saj so tam zaslužile tri do petkrat toliko kot v Trstu.

Med mnogimi, ki so prišle v Egipt služiti, je bila l. 1910 komaj šestnajst let stara Alojzija Martelanc iz Bukovice pri Gorici. Takrat so imele v Aleksandriji šolske sestre sv. Frančiška že dve leti svojo podružnico, kjer je bila tudi nemška šola za otroke z avstrijske Primorske, poučevale pa so tudi druge jezike. Mlada Lojzka je dobila službo pri neki bogati judovski družini, kjer se je skupaj z domačo hčerko učila in tudi naučila italijansko, francosko, nemško, arabsko in deloma tudi angleško. Ko so njeno varovanko starši poročili z nekim Judom, ki ga ni marala, je Lojzka razočarana šla k šolskim sestram, kjer se je odločila za redovniški poklic. Odšla je v noviciat v materno hišo v Maribor; ker pa je zbolela, so jo odslovili. Ko je prišla leta 1923 po razdelitvi na province aleksandrijska podružnica pod Tomajsko provinco, je Alojzija ponovno prosila za sprejem. Po noviciatu v Tomaju je 8. sept. 1927 prejela redovno obleko in dobila novo ime, postala je sestra Marija Franka.

To je bilo v času, ko se je vedno bolj kazala potreba po odprtju podružnice šolskih sester v Kairu. Sveti sedež v Rimu je sicer dal dovoljenje za ustanovitev druge podružnice v Egiptu že 2. oktobra 1909. Ker pa sestre niso imele potrebnih finančnih sredstev, se je odprtje zavleklo za celih dvajset let. V Mariboru so se zadolžile zaradi gradnje velikega šolskega poslopja. Medtem pa je prihajalo v Kairo vedno več slovenskih družin, pa tudi deklet in žena. Sestra Franka je dobro poznala razmere v Egiptu, zato je po preobliki prosila tomajsko provincialko, s. Urbano Gorup, naj pošlje njo in nekaj sester v Kairo. Oktobra 1927 se ji je želja končno izpolnila.

S. Marija Franka Martelanc, krščena na ime Alojzija, se je rodila 24. junija 1894 v Bukovici pri Gorici. V domačem kraju je dokončala osnovno šolo. V 9. snopiču Primorskega biografskega leksikona je zabeležen napačen dan rojstva, ob njem pa piše, da ji je v rani mladosti umrla mati, za-

radi česar je odšla v Egipt. V brošuri Ob stoletnici prihoda šolskih sester v Egipt, 1908-2008, ki je pravkar izšla, pa na str. 48 beremo: »Mlada Lojzka se je podala služiti v Egipt, da bi pomagala materi in z dovoljenjem župnika z obljubo, da ostane zvesta Bogu in domačim.« Tretjo zgodbo najdemo v knjigi Dorice Makuc, ki je l. 1974 v Kairu osebno spoznala s. Franko. Iz nje izvem, da je čas fašizma prizadel tudi družino Franca Martelanca, da so ljudje ostajali brez dela in da sta hčerki Franka in Albina pomagali iz Egipta, kolikor je bilo mogoče. Posebno po zadnji vojni pa sta se radi vračali v domačo vas.

Pred prihodom šolskih sester je v Kairu delovalo Društvo sv. Cirila in Metoda, ki je bilo ustanovljeno že 15. dec. 1908. Svoje zatočišče je našlo pri sestrah usmiljenkah, Ker pa je grozilo, da se njihova dotrajana stavba sesuje, so oblasti zahtevale, da se sestre in društvo izselijo. Na roko napisan dokument o tem društvu hra-

zelo priljubljen, si je že dolgo prizadeval, da bi prišle šolske sestre v Kairo. Že od l. 1908 je sam skrbel za vso jugoslovansko naselbino v Kairu, ne samo za Slovence. Končno se mu je l. 1929 dolgoletna želja izpolnila. Nova prednica kairske podružnice s. Natalija Malalan, je imela ob prihodu že 23 let redovniških izkušenj. Rojena je bila 3. okt. 1885 na Opčinah pri Trstu. Ko se je vrnila v Tomaj, je bila l. 1935 imenovana za provincialko, medtem ko je s. Franka Martelanc ostala do smrti v Kairu, kjer je postala prava duša nove podružnice.

V prvi hiši v Sh-el Cheikh Rigane sestre niso ostale dolgo. V dobrih petnajstih letih so se kar štirikrat selile. Kljub večkrat neprimernim prostorom, je bilo pri njih vedno pestro družabno življenje, ki ga je spodbujalo tudi delovanje Slovenskega katoliškega društva Sv. Cirila in Metoda, ki ga je vodil p. Evgen Stanet. Društvenice so pripravljale igre in večere deklamacij in so-

jih povsod cenili kot dobre in poštene vzgojiteljice, varuške, dojilje, gospodinje, šivilje, kuharice in sobarice. Vso potrebno vzgojo in uvajanje v delo pri bogatih in uglednih družinah so dobile največkrat pri s. Franki, ki je vodila tudi pisarno za brezposelne.

V novem domu, v mestu vrtov ob Nilu, je bilo življenje in delo lepše. Kapelo so sestre posvetile sveti Tereziki, v njej pa visi podoba Matere božje z Brezij. Dokler dekleta niso imele službe, so stanovale pri sestrah in se tam tudi hranile. S. Franka pa je poskrbela za njihovo duhovno vodstvo in izobrazbo. Tudi ko so bile zaposlene, so ob nedeljah in druge proste dneve prihajale k sestram.

Ugled sestre Franke je iz dneva v dan rastel. Med drugo svetovno vojno je od jugoslovanskih oblasti prejela zlato odlikovanje za pomoč, ki jo je nudila razkropljenim slovenskim fantom, ki jih je vojna vihra zanesla v Egipt. (Ob 100-letnici, str. 49).

ki jo je posvečala svojim novim varovankam, saj so študentski domovi povsod velik problem. Junija 1973 je bila med petimi kandidati na socialnem področju izbrana kot prva nagrajenka s. Franka Martelanc. Zlato medaljo ji je izročila predsednica socialnega ministrstva gospa dr. Aicha Rateb. Na medalji je slika predsednika Sadata, letnica in napis odlikovanja. Kmalu je začela s. Franko spoznavati tudi Afrika. Študentke so začele prihajati iz osrednjih afriških držav. Sestre opravljajo med njimi samo apostolat dobrega zgleda, študentke pa cenijo prijetne družinske odnose v domu. Med njimi so dekleta različnih ver in različnih svetovnih nazorov. Marsikatera se pred izpitom obrne na sestro s prošnjo: »Boš molila zame? Imam težek izpit!« S. Franka je ostala v Kairu do svoje smrti, umrla je 30. januarja 1981 v 87. letu starosti. Kairski podružnici je posvetila celih 52 let, živela in umrla je med svojimi sosestrami.

Na fotografiji levo sestra Franka, desno hiša v Kairu v ulici El Haras 9

ni Inštitut za slovensko izseljenstvo pri SA-ZU v Ljubljani. Iz njega izvem, da je društvo med vojno mirovalo in začelo spet delati l. 1920. Pa še to, da so se 15. dec. 1929 naselile v Kajri šolske sestre iz Tomaja, vzele v najem hišo v Sh-el Cheikh Rihane 40 in tam odprle zavod. Tja se je preselilo tudi društvo in začelo s 15. decembrom plačevati najemnino za društvene prostore. Zanimiv je tudi tale podatek: »Sestre so sprejele tudi pogoj, da se v Društvo ne zbirajo samo Slovenke, temveč, da se smejo udeležiti Društva tudi Slovenci v Kajri.«

Zelo natančno poročilo, kako je prišlo do ustanovitve kairske podružnice, najdemo v Kroniki šolskih sester v Aleksandriji, kjer piše pod letom 1929, da sta prišli septembra v Aleksandrijo dve sestri usmiljenki, obe Slovenki, iz Kaira prosti, da bi šolske sestre odprle pri njih zavetišče za brezposelna dekleta, ker se je njihova hiša porušila. S. Marcelina (Bole) je takoj poročala č. materi v Maribor in č. sestri provincialki v Tomaj, ter prosila za dovoljenje. Takoj, ko je prišlo, se je s. Marcelina z gđ. Fani Obid odpeljala v Kajer iskat primer-no hišico. Ker nista našli nič primernega, sta se čez nekaj dni vrnili. 12. oktobra je prišla v Aleksandrijo s. Franka. 27. oktobra sta odšli s sestro Marcelino v Kajer h gospe Rachel Nessin, ki jo je s. Franka že od prej poznala. Kmalu potem je gospa Nessin poklicala s. Franko v Kajer, da bi si ogledala manjšo, a za začetek kar primer-no hišo. 14. novembra sta pripotovali iz Tomaja v Aleksandrijo še s. Natalija Malalan in s. Jolanda Križmančič. Prva je bila določena za predstojnico v Kairu, druga pa za pomočnico. (Dorica Makuc, Aleksandrinke, II. izd. 2006 str. 98 in 96.

Pater Evgen Stanet, ki je bil v Kairu

lospevov. Nekaj programov iz leta 1930/31 je objavila D. Makuc v Knjigi Aleksandrinke (str. 98-103).

S. Franka je dobro poznala potrebe slovenskih izseljencev, njihovo željo po domači besedi in druženju s sorojaki, zato je društveno dejavnost podpirala. Pri tem sta ji stali ob strani s. Jolanda Križmančič in potem tudi naraščajnica Terezija Saksida, ki je prišla v Kairo študirat. Vedno več Slovenk je prihajalo k nedeljski maši, k popoldanskemu blagoslovu in razvedrilu. S. Jolanda je poiskala najrevnejše Slovence, tudi take, ki so brez zavarovanja, stari in onemogli, hirali na podstrešjih in v kletih velikega mesta. S. Franki so se zaradi znanja jezikov, posebno francoščine in arabščine, odpirala vsa vrata, na katera je potrkala in prosila za pomoč. Katoliški glas je ob njeni smrti zapisal, da je bila slovenskim dekletom mati, sestra, svetovalka in vsestranska pomočnica (12. febr. 1981). Vse Aleksandrinke, ki so se po drugi vojni vrtnile iz Kaira na Goriško, so se do smrti rade in s hvaležnostjo spominjale s. Franke. Znano je bilo, da je za vsako službo našla primer-no dekle; tako so bili zadovoljni vsi, gospodarji in dekleta.

V iskanju primerne hiše so se sestre priporočale sveti Mali Tereziki in jo prosile za pomoč, dokler s. Franki s pomočjo Aleksandrinke Marije Cvenk ni uspelo za zmerno ceno kupiti hiše v ul. El Haras, 9, garden City, ki je bila prej last turške princeze Chewilar, prve Faudove žene, preden je postal kralj. Pri njeni hčerki gospe Jaide Mahmond je bila Marija Cvenk trideset let vzgojiteljica, in tudi pozneje je ohranila tesne stike s to družino. Ta podatek nam zgornjo pove, v kakšnih družinah so delale naše žene in dekleta, ki so

V tistih vojnih letih je bilo v Egiptu tistim, ki so tam služile zelo težko, ostale so brez glasu od doma. Po drugi vojni so se razmere spremenile, novih priseljencev iz Slovenije ni bilo več, dosti tistih, ki so delale tam, pa se je, posebno po l. 1952, vrnilo domov. Spret-na s. Franka je preusmerila področje svojega delovanja. V hišo je začela sprejemati domače univerzitetne študentke. Zaradi velikih zaslug, ki si jih je pridobila s svojim dolgoletnim delom, je bila skupaj s svojo kairsko podružnico sprejeta v mednarodno organizacijo za zaščito deklet - Protection de la jeune fille. Ko jo je Dorica Makuc med svojim prvim obiskom v Egiptu spoznala in se z njo pogovarjala o preteklosti, ji je s. Franka dejala: »Vesela sem, da ni več emigracije. Vi ne veste koliko solza je bilo tukaj ob nedeljah polodne, ko so nas obiskovale tudi dojilje s tujimi otroki in nas spraševale, kaj se vendar dogaja z njihovimi otroki doma, kdo čuva dojenčka, kaj dela mož, do kdaj bo še pri moči nona, da bo skrbela za vso družino. V teh popoldnevih in pri teh obiskih smo videle vse trpljenje mladih mater, ki so za rešitev doma, največkrat globoko zakopanega v dolgove, svoje mleko in zdravo telo dajale tujemu otroku. In ko so rodile še drugič, tretjič, so prišle vsakič v Egipt, kajti dojilje so bile najbolj plačane in v vsakim otrokom je rastel grunt, rastlo pa je tudi trpljenje teh žensk. Da se le nikoli ne bi ponovilo to, kar je bilo, nikoli več.«

Novo delovanje s. Franke je zaslovelo po vsem Bliznjem vzhodu. Premožne družine iz Libanona, Sirije, Jordanije in drugod, so začele pošiljati mlada dekleta na univerzo v Kairo pod zaščito s. Franke. Egiptovsko Ministrstvo za socialno skrbstvo je bilo hvaležno s. Franki za skrb,

Uradnega priznanja iz Slovenije ni dočakala. Prišlo je šele 20. septembra 2007, ko je predsednik republike Slovenije dr. Janez Drnovšek odlikoval sestre svetega Frančiška Kristusa Kralja tržaške province z redom za zasluge za vsestransko pomoč našim rojakinjam Aleksandrinkam v Egiptu. V utemeljitvi sem opazila, ob Aleksandriji le mimogrede omenjen tudi Kairo. Odlikovanje je izročil provincialki s. Suzani Masten veleposlanik Borut Mahnič.

V zapisih, ki sem jih prebirala, sem našla za Kairo več imen: Al Qahirah, Al Kahira, Kajer in Kairo. Naše Aleksandrinke so bile v Egiptu poznane kot Les Gori-ciennes, Les Slaves in Les Slovenes.

7. novembra 2007 so imele v aleksandrijski podružnici posebno slavo, odkritje Aleksandrinkam posvečene plošče. Slovesnosti se je udeležil poleg veleposlanika Mahniča in njegove soproge, tudi novogoriški župan Mirko Brulc, ob njih pa sorodniki in potomci Aleksandrink. Na spominski plošči je vklesanih tudi nekaj besed s. Franke, ki jih je l. 1974 izrekla Dorica Makuc. Zdi se mi prav, da jih ponovim: »Vi ne veste, koliko solza je bilo tukaj ob nedeljah popoldne. Videle smo trpljenje mladih mater, ki so za rešitev doma svoje mleko in zdravo telo dajale tujim otrokom. Z vsakim otrokom je rastel grunt, raslo pa je tudi trpljenje teh žensk.« Z vsako od teh besed ostaja vklesano tudi ime in spomin na plemenito s. Franko.

Lelja Rehar Sancin

Op.: V treh knjigah so objavljene na videz različne fotografije iste hiše šolskih sester v ul. Haras 9 v Kairu, posnete s treh različnih strani.

NA OBMOČJU SOŠKE FRONTE - Kulturna in zgodovinska dediščina iz 1. svetovne vojne

Muzeji na prostem in poti miru opozarjajo na grozote soških bitk

V prvi svetovni vojni se je v Evropi med vojskujočimi državami odprlo več front. Po napadu Italije na Avstro-Ogrsko se je odprla jugozahodna fronta, del katere je bila tudi soška fronta, devetdeset kilometrov dolg odsek fronte, ki je potekal ob Soči od Rombona do Jadrana. V devetindvajsetih mesecih bojevanja je bilo na tem območju dvanajst ofenziv. Enajst so jih izvedli Italijani, zadnjo, dvanajsto, vojaki Avstro-Ogrske in Nemčije. V manj kot treh letih je na tem območju umrlo več sto tisoč ljudi, nekateri viri pa govorijo celo o več kot milijonu in pol mrtvih.

Na celotni frontni črti so bile zgrajene številne utrdbe, strelski jarki, kaverne, poti in »mulatiere«, cerkve in kapele, bolnišnice, žičnice, pokopališča ter številni drugi objekti. Njihove ostaline danes pomenijo pomembno kulturno in zgodovinsko dediščino, celotna jugozahodna frontna linija pa je postala evropski Park spomina.

Fundacija Poti miru v Posočju

Vlada Republike Slovenije je leta 2000 sprejela desetletni program z naslovom Posočje – Poti miru kot nacionalni in mednarodni projekt. Namen projekta je ohranitev, obnova in predstavitev zgodovinske in kulturne dediščine prve svetovne vojne na območju soške fronte v študijske, turistične in izobraževalne namene. Za izvajanje programa je bila ustanovljena Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«, ki je vzpostavila Študijski center I. svetovne vojne z zgodovinsko knjižnico in dokumentacijskim centrom. Poleg tega pa Fundacija skrbi tudi za ohranitev in po potrebi obnovitev ostalin in pomembnejših spominskih obeležij na nekaterih območjih frontne črte v Posočju.

Muzeji na prostem

Na območju bivše Soške fronte je zdaj urejenih kar šest muzejev na prostem, ki jih ureja Fundacija Poti miru po Posočju: na Kolovratu (italijanska tretja obrambna črta), na Čelu (avstro-ogrski topniški položaji), na Ravelniku (avstro-ogrska prva obrambna črta na Bovškem), na planini Zapikraj (prva italijanska obrambna črta), na Mrzlem vrhu (avstro-ogrska in italijanska prva obrambna črta) in na Mengorah (avstro-ogrska prva obrambna črta na toliminskem mostišču).

Kolovrat

Pri obnovi ostalin, ki zdaj sestavljajo muzej na prostem na Kolovratu, so uporabili originalne gradbene materiale (kovinske mreže za utrjevanje brežin, valovita pločevina, kamnite skrike itd.) iz obdobja prve svetovne vojne. Po grebenu Kolovrata je pred prvo svetovno vojno potekala meja med Avstro-Ogrsko in Italijo. Italijanska vojska je tu postopoma zgradila obsežen sistem obrambne črte, ki so jo poimenovali »linea d'armata«. Na grebenu so bili šte-

Na Kolovrat vodi več »poti miru« (na sliki desno); združenje Pro Loco Fogliano Redipuglia, ki je pred nedavnim pripravilo zgodovinsko ponazoritev na Kolovratu (spodaj), vabi v soboto, 8. novembra, na potovanje z »zgodovinskim vlakom« od Redipulje do Kobarida

vilni topniški položaji in opazovalnice, od koder so opazovali soško bojišče od Krnskega pogorja, Mrzlega vrha, toliminskega mostišča do Banjske planote. S teh visokih položajev so italijanski topničarji lahko streljali na avstro-ogrsko prvo obrambno črto, oskrbovalno pot med Tolminom in Baško grapo ter druge pomembne cilje v avstro-ogorskem zaledju. Celoten greben je bil preprečen tudi z utrjenimi jarki. Preko sedla med vzpetinama Na Gradu (1115 m) in Trinškim vrhom (1139 m) je tekla pomembna oskrbovalna pot, ki je povezovala zaledje s položaji pred toliminskim mostiščem oziroma s prvo in drugo črto italijanskih položajev. Z grebena Kolovrata se odpira tudi lep razgled na nekdanje bojišče od Krnskega pogorja do Svete Gore in Furlanske nižine.

Projekt »Obrambni sistem prve svetovne vojne 1915-1918«

Projekt obnove frontne linije so v sodelovanju s Slovenijo pripravili tudi na italijanski strani, njegov izvajalec pa je Gorska skupnost za Tersko in Nadiške doline ter Brda. Cilj tega projekta je obnova in ovrednotenje zgodovinske dediščine predvsem 2. in 3. obrambne linije, ki sta se vili od prelaza Tam na meji do Dolenja in še naprej do Kolovrata.

Vodnik »Poti miru« po sledih prve svetovne vojne

Ob vstopu Slovenije v schengensko

območje in ob 90-letnici bitke pri Kobaridu sta združenje Pro Loco Nediške doline in Združenje don Evgen Blankin pripravili zanimiv in koristen vodnik, ki podrobno predstavlja enajst poti po krajih, kjer je divjala prva svetovna vojna. Opisane poti povezujejo Soško in Nadiške doline in niso bile načrtovane za to, da bi jih prehodili v enem samem dnevu drugo za drugo. Razen nekaterih izjem so razdalje in čas, potreben za hojo, precejšnji in primerni za dobro izurjene pohodnike. Poti je skupno enajst, na vsaki pa je nekaj točk, ki so označene kot zanimivi kraji. Do večine izmed njih je možna tudi vožnja z avtom. Za varno vožnjo po neasfaltiranih cestah pa priporočajo avtorji vodnika uporabo zelo podrobne topografske karte Tabacco, v razmerju 1: 25.000, na katerem so označene tudi steze, ki jih je markiral Club Alpino Italiano (CAI, Italijanska planinska zveza). Zemljevid je v dvojezični obliki izdala Gorska skupnost Nediške doline. Oznake krajev na slovenskem ozemlju so samo v slovenščini, razen ko gre za zgodovinsko zelo znane kraje, kjer je ime napisano tudi v italijanščini. Za kraje na italijanskem ozemlju so imena napisana najprej v italijanščini, za tem še v izvirni toponomastično krajevno obarvani slovenski obliki. Vodnik vsebuje tudi seznam restavracij in prenočišč v Nadiških dolinah in v Dolini Soče.

Poti miru: pot št. 1 (na konju in peš) Dolina Idrije - Kolovrat; pot št. 2 (peš) Stara Gora - Kolovrat; pot št. 3 (na konju in

peš) Stara Gora - Zgornji Tarbij; Pot št. 4 (za gorsko kolo) Pot votivnih cerkvic; pot št. 5 (za gorsko kolo) Kolesarska pot treh dolin; pot št. 6 (peš ali z gorskim kolesom) Kolovrat - Matajur; pot št. 7 (peš ali z gorskim kolesom) Sv. Martin in Topolovo; pot št. 8 (na konju) vzpon na Matajur; pot št. 9 (za gorsko kolo) Nadiža - Matajur; pot št. 10 (na konju in peš) Tarčet - Čarni Varh; pot št. 11 (peš, na konju in z gorskim kolesom) Barnas - Kraguoinca.

Razstava in koncert

Do 16. novembra je v galerijskih prostorih Fundacije Poti miru v Posočju v Kobaridu na ogled fotografska razstava, ki prikazuje vsakdanje življenje italijanskih vojakov, ki so bili v ujetništvu na Ljubljanskem gradu. Razstavo je pripravil Mestni muzej Ljubljana in ponuja izbor fotografij iz foto dnevnika fotografa in slovenskega vojaka Petra Nagliča, ki je bil januarja 1916 dodeljen stražarski enoti karantenske posta-

je na Ljubljanskem gradu, kjer je lahko posnel vsakdanje življenje vojnih ujetnikov. Zapustil je nad 800 negativov na steklu in nad 3000 negativov na filmu.

V soboto, 1. novembra, pa prireja pevski zbor sv. Ignacija iz Gorice koncert, na katerem bo nastopilo dvanajst zborov iz Furlanije Julijske krajine in Tridentinskega. Istočasno se bodo s petjem spomnili tragičnih dogodkov med prvo svetovno vojno v Gorici, Redipulji in na Kolovratu.

Spletne strani za dodatne informacije

Za dodatne informacije o poteh miru, muzejih na prostem in dodatnih možnostih za izlete svetujemo naslednje spletne strani: www.potimiru.org, www.nediskedoline.it, www.kobariski-muzej.si, www.potimiruposocju.si, www.grande-guerrafvg.org in www.prolocofoglianore-dipuglia.it.

Tjaša Gruden

POGOVOR Z OLJKARJEM ROBIJEM OTO

Kaj lahko pričakujemo od letošnje oljčne letine

Trgatev je že dolgo za nami, no vino brbota v kletih in čaka na sveti Martin za prvi izpit, ki bo, kot vse kaže, uspešen, vsaj kar zadeva kakovost. Po vinskih prešah pa sledijo torkle, pred nami je sedaj čas obiranja oljk. S tem se zaključi pridelovalni krog tega plemenitega pridelka. Da bi več zvedeli o letošnjem poteku oljčne letine, smo zaprosili za mnenje znanega in strokovno podkovanega oljkarja in vinogradnika Roberta Oto.

V svojem izjavljanju nas je Oto uvodoma seznanil o letošnjem varstvu oljke. Pri tem je omenil dva tradicionalna škodljivca, ki sta pomembneje vplivala na varstvene posege: oljčnega molja in oljčno muho. Posledice napada molja, ki je odložil jajčeca po cvetenju oljke so bile opazne le v nekaterih oljčnikih ob prehodu iz meseca avgusta na september, a niso presegle praga večje škodljivosti, kljub temu, da večina oljkarjev ni opravila posegov proti temu škodljivcu. Kar zadeva muho, je bil boj proti njej z usmerjenim varstvom uspešen, njena številčna pri-

sotnost pa je zahtevala na nekaterih sortah usmerjen poseg s fitofarמצevskimi sredstvi, ker bi sicer bil pridelek deloma oškodovan. Pravilno in pravočasno ukrepanje je bilo učinkovito, tako, da muha ni povzročila hujše škode, ugotavlja Robert Oto.

Glede količine pridelka se je naš sogovornik izrazil optimistično. Letina bo namreč izredno bogata, kot je že nekaj let ne pomnimo, kar gre deloma pripisati lanskoletnemu skromnemu nastavku.

Meritve oljevitosti so pokazale visoke vsebnosti olja v plodovih. Upati je, da bo podatek potrjen v torkli. Tudi kakovost bo po predvidevanjih izredno visoka, še posebej, če bodo oljkarji spoštovali navodila za pravilno obiranje in hranjenje oljk ter pozneje olja. Glede časa obiranja pa je izkušeni oljkar mnenja, da je tik pred nami, saj bi toskanske sorte lahko obirali že v tretji dekadi meseca oktobra, 10 – 15 dni pozneje pa bi prešli na avtohtono sorto belica.

Če ne bo presenečenj, je zaključil Robert Oto, bomo lahko z letošnjo oljčno letino zadovoljni.

Na fotografiji zgoraj Robi Oto, desno, oljke v Boljuncu

KROMA

ZAKLJUČENA ZGODBA

Zbogom tokaj

Kmetijski minister Luca Zaia podpisal zadevni odlok

RIM - Italijanski minister za kmetijske politike Luca Zaia je podpisal odlok s katerim je prekladal veljavnost odloka z dne 11. februarja 2008, ki je prehodno urejal uporabo označbe vina »Tocai friulano« in sinonima »Friulano«.

Odločitev je bila sprejeta v skladu z razsodbo Evropskega sodišča, ki se je minulega 12. junija izreklo o nezakoniti uporabi tega imena v Italiji. V tej državi se na etiketah po omenjeni razsodbi odslej lahko uporablja za nekdanje vino tokaj na tržno ime »Friulano« v FJK in »Tai« v deželi Veneto.

S tem je bil postavljen konec dolgoletni negotovosti v zvezi z uporabo imena tokaj, ki si ga je dokončno in izključno zagotovila Madžarska. Potek zgodbe je znan. Pred leti je Madžarska zahtevala ekskluzivo za poimenovanje vina tokaj in se pri tem sklicevala na evropski normativ, po katerem ima v primeru spora o poimenovanju nekega vina prednost ime regije. In to velja za Madžarsko, kjer se v regiji Tokaj v glavnem prideluje vino tokaj iz sorte furmint. Ta nima nobene zveze s furlanskim tokajem, priljubljenim vinom, ki se ga največ v naši deželi, pa tudi v sosednjem Venetu, proizvaja iz istoimenske sorte. Italija je na madžarsko evropsko tožbo vložila priziv, Evropsko sodišče pa je v skladu z obstoječim normativom dalo prav Madžarski. Za ohranitev poimenovanja tokaj so se v Italiji angažirali številni politični predstavniki na deželni in vladni ravni, pritisk na evropske organe pa očitno ni bil uspešen. Medtem je od začetka spora minilo precej let, država in dežela pa sta proizvajalcem tokaja že pomagali za omejitev škode s posegi za marketinško uveljavitev novih poimenovanj. Tako bomo furlanski tokaj poslej na etiketah prepoznali le pod imenoma friulano ali taj.

Objavljen razpis trgovinske zbornice za dodelitev prispevkov kmetijskim gospodarstvom

TRST - Trgovinska zbornica je objavila že najavljeni razpis za dodelitev prispevkov kmetijam. Rok za predstavitev prošenj, ki se je začel 15. oktobra, se zaključuje 30. novembra 2008. Podrobne informacije o razpisu lahko dobijo člani v uradih Kmečke zveze, v ulici Cicerone 8 (tel. 040 – 362941). Navedli bomo le nekaj pomembnejših podatkov o posegih, za katere so predvideni prispevki ter o višini prispevkov.

Posegi:

zgradnja, nakup ali melioracija zgradb; nakup strojev in orodja.

Višina prispevkov:

višina prispevkov znaša od 40 do 60% vrednosti odobrene investicije, v odvisnosti od statusa prositelja;

najnižja investicija za katero je možna dodelitev prispevka, znaša 10.000,00 evrov;

najvišji možen prispevek znaša 25.000,00 evrov.

Prošnje je treba nasloviti na Tržaško trgovinsko zbornico do že navedenega datuma.

Strokovna služba Kmečke zveze

NASVETI STROKOVNJAKA

Navadna jegodičnica in acarola: dve malo znani sadni vrsti

Danes bomo opisali dve malo znani sadni vrsti, ki sta zelo rustični, zato bi lahko uspevali tudi pri nas. To sta navadna jegodičnica in acarola. Dobro bi ju bilo posaditi na domači sadni vrt ali tudi v sklopu kmečkega turizma, saj sta ti dve sadni vrsti zanimivi tudi kot okrasni drevesi, poleg tega, da dajeta dobre sadeže. Še najbolj zanimivo pa je, da ne potrebuje nobenega škropljenja. Poglejmo, katere so njune značilnosti in kako ju gojimo.

NAVADNA JAGODIČNICA – To je sadno drevo, ki pripada družini Ericaceae, znanstveno ime pa je Arbutus unedo. To je tipična sredozemska rastlina, ni pa jasen njen izvor. To drevo naravno raste ob obalah sredozemskih držav. Drugod so drevo prinesli v zadnjih časih. Navadna jagodičnica ima bele cvetove in rdeče sadeže: konec poletja jih lahko opazimo skupaj na istem drevesu. Prav zaradi tega je zanimiva tudi kot okrasna rastlina.

Rastlina ima najraje lahka tla z rahlo kislo reakcijo. Voda v tleh ne sme zastajati. Zelo je odporna na poletno sušo. Kar zadeva podnebje, raste povsod, kjer uspeva tudi oljka. Občutljiva pa je na znižanje temperatur v jesenskem času, ko cveti. Ker je žužkocvetna rastlina, je oprašitev zelo skromna, zato se plodovi ne razvijejo. Cveti od polovice septembra do konca februarja.

Navadna jagodičnica je zimzelena rastlina, raste veliko let, na začetku raste počasi, pozneje pa doseže tudi 4-5 metrov višine. Večkrat proizvaja izrastke iz korenin ali iz spodnje strani debla. Deblo in glavne veje imajo temno lubje, skoraj rdečkaste barve. Mlade veje imajo rdečkasto barvo. Listi so zeleni in mesnati, ovalne oblike in nekoliko spominjajo na liste oljke. Listi odpadejo po približno enem letu starosti. Cvetovi rastejo v socvetjih v obliki grozda in so dvospolni. Cvetenje lahko traja tudi skoraj vso zimo. Sadež je okrogel, velik približno 2 centimetra. Olupek je živo rdeče barve in je zelo naguban, kot bodičast. Meso je rumeno oranžne barve. Sadež zori približno eno leto po cvetenju.

V milejših legah sadimo jeseni, drugače pa konec zime. Če sadimo več dreves, naj bodo slednja oddaljena 3-

4 m v vrsti, 4-5 m med vrstami.

Če navadno jagodičnico gojimo le kot okrasno drevo, jo obrezujemo zelo malo: v prvih letih obrezujemo, da jo nekoliko usmerimo, nato pa ji pustimo košato krošnjo in občasno redčimo kako vejo. Če pa jo gojimo tudi za sadeže, jo moramo nekoliko bolj redčiti. Rastlini ustreza kotlasta oblika: v prvem letu ji odrežemo konico na 80 cm in gojimo 3 ogrodne veje, na katerih bodo rasle druge veje. Nato vsaki 2 leti krošnjo redčimo. Obrezujemo v februarju in marcu.

Med gojenjem gnojimo malo. Zelo dobro je, da gnojimo z dobro zrelim hlevskim gnojem, da obdržimo kislo reakcijo v tleh. Občasno jo spomladati gnojimo z nizkimi količinami dušikovih gnojil. Po potrebi gnojimo tudi s fosforjem in kalijem. Rastlina je odporna boleznim in škodljivcem, razmnožujemo jo s koreninskimi izrastki. Lahko jo tudi razmnožujemo s semenom.

Od septembra naprej do zime so sadeži zreli. Pobiramo jih, ko se sadeži z lahkoto odtrgajo od peclja. Za prodajo pa jih pobereмо nekoliko prej, ko je sadež še nekoliko trd. Sadeže uživamo kot take ali pripravimo marmelade, sirupe, tudi vino.

ACAROLA – Drugo sadno in malo znano drevo je acarola, ki mu botanično pravimo Crataegus azarolus. V slovenščini ji rečemo tudi sredozemska nešplja ali enostavno glog. V Italiji je drevo prisotno predvsem v Siciliji, a raste tudi v Severni Italiji. Pravzaprav raste malo povsod, saj je rastlina zelo prilagodljiva. Raste v vseh vrstah tal, razen v kompaktnih in vlažnih, uspeva pa tudi v različnih podnebjih. Vzdrži tudi do -25 stopinj Celzija, raste tudi v krajih s toplimi in suhimi poletji.

Na podlagi barve sadežev ločimo v glavnem tri sorte: belo, rumeno in rdečo. Obstajajo nato hibridi med temi tremi tipi, sadeži katerih imajo vmesne barve. Te tri sorte se razlikujejo tudi na podlagi značilnosti listov. Sorta z belimi cvetovi razvije socvetja. Cveti od polovice maja do začetka junija, odvisno od kraja. Bela je samoneoplodna, zato za oprašitev nujno potrebuje drugo sorto, kot na primer rumeno ali rdečo. Sadeži so podobni

malim jabolkom. Meso je mehko, svetlo zelene ali belkaste barve, prijetno kiselkastega okusa in vsebuje semena.

Acarolo sadimo v tem času ali na koncu zime. Sadike so lahko cepljene na črni trn in v tem primeru jih sadimo v razdalji 3-3,5 metrov eno od druge. Rastline, ki so cepljene na sejanec, pa sadimo v razdalji 4 - 4,5 metra eno od druge. Ne smemo saditi gostejše, saj rastline zahtevajo veliko sonca. Med vrstami pa naj bo 4 ali 5 metrov razdalje, pa čeprav v domačem vrtu posadimo le dve ali nekaj rastlin.

Če rastlino gojimo kot okrasno, jo pustimo prosto rasti. Če pa jo hočemo gojiti predvsem za sadeže, jo vzgojimo v kotlasto obliko, s tremi ali štirimi ogrodnimi vejami, ki jih vzgojimo v višini enega metra. Nato jo obrezujemo predvsem tako, da odvedne veje redčimo. Acarola proizvaja sadeže na enoletnih vejah. Če slednjo krajšamo, se bo razvilo več stranskih vej in torej več sadežev. Pozneje bomo nove veje redčili.

Acarolo vsako leto gnojimo s fosforjem in kalijem ter spomlad z dušikom.

Že smo povedali, da rastlino razmnožujemo s cepljenjem. Kot podlago uporabljamo črni trn, sejanec. Lahko uporabljamo tudi kutino, hrško in nešpljo, pa čeprav večkrat ni skladnosti. Če uporabljamo sejanec, proizvodnja je pozna.

V polovici avgusta pobiramo rumeno sorto, v septembru pa pobiramo belo in rdečo sorto. Po navadi je priporočljivo, da pobereмо sadeže nekoliko pred popolno zrelostjo. Zrelim belim sadežem lahko z dežjem počasi olupek. Rdečega pobiramo takoj, ko se olupek obarva v rdečo, nekoliko pozneje začnejo odpadati, pa čeprav se kožica ne pokvari, kot v primeru bele acarole. Najbolj okusna je rumena acarola, pa čeprav je nekoliko manjša, kot ostali dve sorti. Tako obrane sadeže nato pustimo, da zorijo. Postavimo jih za nekaj dni na slamo v suh prostor. Po petih dneh jih hranimo v hladilniku. Na ta način jih lahko hranimo en mesec. Sadeže jemo surove, lahko pa iz njih tudi naredimo marmelado, sirupe in drugo.

Magda Šturman

KULTURNI Stiki

Pevski zbor Pod lipo Več kot 30 let s pevsko kulturo

Pevski zbor Pod lipo je nastal 1975. leta v Barnasu (Špeter). Njegov umetniški vodja je od ustanovitve dalje zborovodja Nino Specogna. Germano Cendou opravlja funkcijo predsednika že od 23. 4. 2007, tajniško funkcijo pa opravlja Larissa Borghese. Arhitekt Valentino Simonitti in njegova nečakinja Lucia Costaperaria nosita posebno zaslugu za nastanek zbora, saj je ta nastal na njuno pobudo.

O delovanju zbora smo se pogovorili z dirigentom Nino Specogno.

Ali bi našim bralcem nanizali s čim vse se ukvarjate kot skupina in društvo?

Zbor Pod lipo, ki je nastal 1975 v špetskem Barnasu, od njegove ustano-

vitve dalje vodi zborovodja Nino Špehonja.

Danes šteje 20 članov. Od samega nastanka je nastopal pri slovenskih mašah, kot tudi pri tradicionalni vsakoletni špetrski zgodovinski oživitvi "Aren-go". Nadalje so nastopali na božičnih koncertih in na raznih pevskih revijah bodisi v Benečiji kot v bližnji Sloveniji in v tujini.

Meseca decembra 2007 je zbor, ob zvočnih kasetah in prvih dveh cd-zgoščenkah, eno z naborom profanih, drugo pa pobožnih pesmi, posnel tretjo zgoščenko, ki vsebuje izbor božičnih pesmi v različnih jezikih.

Kateri so temeljni cilji vašega poslanstva in pri delovanju?

Pri oblikovanju statuta in temeljnih ciljev je pevski zbor Pod lipo spontano izpostavil pomen prijateljstva in kreativnosti nad katerokoli tehnično-vokalno izbiro. Preko svojega delovanja si zbor tudi prizadeva, da bi prispeval k ohranjanju domačega slovenskega pevskega zaklada. V tem duhu repertoar izbranih pesmi, ki v 33 letih delovanja šteje preko 200 melodij, dobršen del katerih je bilo objavljenih v zborniku ob 25-letnici delovanja, zajema večji del pesmi iz ljudskega izročila v domačem slovenskem narečju, poleg italijanskih, fur-lanskih in tujih skladb.

Koliko nastopov ste našli v času vašega ustvarjanja? Kateri so vam ostali v trajnem spominu (in zakaj)?

Med približno 300 nastopi, ki smo jih od nastanka doslej našli v našem delovanju, bomo držali v trajnem spominu pet dogodkov, zaradi posebnega vzdušja, ki so ga v nas ustvarjali in so zaznamovali zgodovino našega zbora med koncem devetdesetih let do začetka leta 2000. Govorim o izletu v Lugano na vabilo Slovencev po svetu; v Merano ob pobratenju s krajevnim zborom; v San Benedetto del Po ob otvoritvi likovne razstave umetnice iz Nediških dolin, Brune Dorbolò; v Sv. Egiden v Avstriji, na vabilo mons. Petriciga ter trije naši nastopi v Št. Vidu ob vsakoletnem srečanju slovenskih zborov.

Sodelovanje z drugimi društvi in organizacijami

Kar se tiče našega delovanja zadnjih let, bi omenil sodelovanje z Gorsko skupnostjo Ter-Nediža-Brda ob božičnih koncertih, ki jih vsako leto prireja na območju pod svojo pristojnostjo ter z občino v Špetru, na primer ob zgodovinski oživitvi Arengo in natečaju «Naš domači izik».

Kako pristopajo k zboru/društvu mladi – kaj jih motivira in veže na vaše delovanje?

V času, ko sem poučeval glasbeno vzgojo na nižji srednji šoli v Špetru, je bilo lažje pritegniti mlade k sodelovanju z našim zborom, kar je zdaj vse bolj težko. Zadnje čase je zbor dobil nove glasove le zaradi osebnih poznanstev s strani vseh nas članov zbora.

Ali imate možnosti izobraževanja v ljubiteljski kulturi oz. glasbi?

Možnosti izobraževanja je kar precej, le časa nam zmanjka, da bi se temu posvetili.

Kaj pripravljate za vaše občinstvo v naslednjih sezonah kot društvo?

Po nastupu v soboto, 4. oktobra pri Auditoriumu Pollini v Padovi na vabilo združenja Cini, ki skrbi za zaščito glasbenega premoženja s posebno pozornostjo do petja po naših dolinah, nas čaka božični koncert meseca decembra, ne vemo pa še točno kdaj in kje se bodo odvijali.

agenda

**ZSKD VABI MLADE
K OBČASNEMU
SODELOVANJU
ZA PISANJE ČLANKOV
V RUBRIKI
»KULTURNI STIKI«**

**130 LET KULTURNEGA DELOVANJA
V DOLINI**

SKD Valentin Vodnik vabi na niz predstav v okviru obletnice svojega delovanja:

• sredo, 22.10. ob 20.30 v društveni dvorani predstavitev novih narodnih noš in koledarja 2009

• petek, 24.10. ob 20.30 v društveni dvorani predstavitev fotografske knjige ter knjige o društvenem praporu, predvajanje dokumentarnega filma in odprtje fotografske razstave

• nedelja, 26.10. ob 15.30 v Centru za promocijo in pokušno tipičnih pridelkov Dolga Krona, osrednja slovesnost z nastopom MoPZ Valentin Vodnik in MePZ SPD Radiše

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij, Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu, Parnas-zavod za kulturo in turizem Velike Lašče, Javni zavod Trubarjevi kraji

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, Slovensko prosveto, Zvezo slovenske katoliške prosvete, Glasbeno matico, Kulturnim domom Gorica, Kulturnim društvom Ivan Trinko, Občino Čedad pod pokroviteljstvom Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu Deželnega šolskega urada za FJK Trst

vabijo na otvoritev razstave

**PRIMOŽ TRUBAR
(1508-1586)**

VELIKI NEZNANI EVROPEJEC

24. oktobra 2008 ob 18. uri
Gorica, Kulturni dom (Ul. Brass 20)

Razstava bo na ogled od 24. oktobra do 8. novembra 2008.

Za šole bo na ogled video dokumentarec.

ČRNA MAT'

*Mamica moja, kako bom zdaj
brez tvojega mleka živel,
kako bom rastle,
pri kom se bom grela.*

*Kam si šla,
da te ni več doma
v vasi se govori,
da v Aleksandriji si,
tam za zlatnike dojiš
črne grde otroke.*

*Kako prazna je hiša,
kako sama sem zdaj,
zakaj si me rodila,
če si me tako samo pustila.*

*Če bi bila ptica,
bi k tebi priletela
in ti srce vzela,
s srcem tvojim
bi lažje živila.*

Povedala
Pavlina Kumar - Marinčič
v Kojskem leta 1959

**Zveza slovenskih kulturnih društev,
Kulturni Center Lojze Bratuž,
Kulturni dom,
Zveza slovenske katoliške prosvete**

vabijo na predstavo

**TRIESTE - ALESSANDRIA
EMBARKED**

*Štorja od lešandrink
(Neda R. Bric)*

..maska
produkcija

ki bo 27. oktobra 2008 ob 20.30 uri
v Kulturnem domu v Gorici.

*predprodaja vstopnic: Kulturni dom
tel. 0481/33288*

podnapisi v angleščini

...Skoraj odkar vem zase, vem tudi za Egipt. In za škaflo s pismi svoje none. Pisala jih je v letih, ki so kot guvernanta služila v Aleksandriji. Sprva svojemu zaročencu, čez nekaj let pa možu in otroku. Prvič je šla, da bi se lahko poročila, drugič pa, da njena hči ne bi bila nikoli več lačna. Tam je skrbela za tuja otroke in jokala za svojim. In ko je prišla domov, je jokala za Fredijem in Mariko, svojima egiptovskima otrokoma. Mnogo let pozneje sva s sestro vedno znova poslušali zgodbe o barviti Aleksandriji, datljevih palmah, o mehkih, svetlih Fredijevih kodrih in o širokem morju, ki ga je prečkala ...

Neda R. Bric

iz oči v oči

Ime in priimek: Germano Cendou
Kraj in datum rojstva: Savodnja, 18.10.1955

Zodiakalno znamenje: tehtnica
Kraj bivanja: Mačera
E-mail: cendou@libero.it
Stan: poročen

Poklic: podjetnik
Najboljša in najslabša lastnost: ljubezniv in zaprt vase

Nikoli ne bom pozabil: potovanja na Holandsko

Hobiji: alpinizem, petje

Knjiga na nočni omari: «Vojna in mir» ruskega pisatelja Leva Tolstoj

Najljubša risanka: Robin Hood

Najljubši filmski igralec/ igralka: Gregory Peck

Najljubši glasbenik: Nirvana

Kulturnik/ osebnost stoletja: Albert Einstein

Ko bom velik, bom... nogometaš

Moje društvo: Mepz Pod lipo in Planinska družina Benečije-PDB

Moja vloga v njem: predsednik zbora Pod lipo in član PDB

Svojemu društvu želim: še sto let uspešnega delovanja

Moj življenjski moto: ora et labora

Moje sporočilo svetu: ne gledati preveč nazaj, pojdi naprej!

V skupnosti je moč!

V okviru župnije sv. Cirila in Metoda v Celovcu se je v lanskem letu na pobudo župnijskega svetnika mag. Tonča Rosenzopf-Janka rodila pobuda, ki je namenjena dvo- in večjezičnim družinam. Dvo- in večjezične družine so danes realnost, ki ponujajo vrsto možnosti in izzivov, zato se je župnija odločila, da se tej tematiki posebej posveti v Celovcu. Pobuda, ki poteka v letu medkulturnega dialoga želi osvetliti tako izkušnje kot tudi možnosti in izzive. Razvoj iniciative kaže, da je bila odločitev za tematiziranje te problematike pravilna. Kot soorganizatorji so v Celovcu pristopile vse slovenske izobraževalne ustanove, zanimanje pa kažejo tudi ustanove na podeželju. Skratka, vprašanje družine oziroma njenega delovanja v vse bolj kompleksnem svetu, je tudi med t.i. zamejci še vedno v ospredju zanimanja ne le raziskovalcev in izobraževalnih ustanov, ampak tudi čisto enostavno družin. Večplastnost vprašanj (lahko bi jih imenovali sicer tudi problemov) s katerimi se morajo soočiti sleherni dan, postavlja posameznike v položaj nemoči. Sicer pa kot pravi pregovor – v skupnosti je moč! In že spet se postavi vprašanje skupnih strategij, enotnega nastopanja... ne, ne le znotraj narodne skupnosti, ampak znotraj družine, ki je pravzaprav najmanjši del skupnosti, v kateri se odražajo vse kontradikcije in prednosti sedanjega časa. Vse se začne znotraj družinskega jedra in iz njega se potem zrcali v širši družbi. Zaradi tega je družinsko vprašanje vse prej kot le zasebno vprašanje...

trst

Skofijska komisija za pastoralo zakoncev in družine, v sodelovanju s Slovensko prosveto, bo v naslednjih mesecih priredila niz srečanj za družine in zakonce z naslovom »Na skupni poti«. Prvo srečanje bo na vrsti v nedeljo, 26.10., in sicer v domu Šolskih sester pri sv. Ivanu, z začetkom ob 10. uri. G. Marko Čižman bo govoril na temo »Pet jezikov ljubezni«. Sledilo bo skupno kosilo in zaključek s sv. mašo. Varstvo za otroke je zagotovljeno!

Zdrženi zbor ZCPZ bo v nedeljo, 26.10., ob 14. uri sodeloval na vsakoletni maši zadušnici za slovenske rajne pri sv. Ani, ki jo prireja Slovensko pastoralno središče.

videm

V Gorenjem Tarbiju s nadaljuje tradicionalni Burnjak. Danes bo ob 9.00 prišla na trg glasbena skupina Kontraband čez Idrijo, sledila bo izmenjava zastave miru; ob 9.30 se bo začel pohod s Planinsko družino Benečije; od 10.00 dalje bo na ogled prodajna razstava kmečkih in obrtniških izdelkov; ob 11.30 bo na vrsti sveta maša s procesijo. Ob 14.00 bodo na svoj račun prišli otroci s t.i. malim Burnjakom. Za glasbo bodo ob 14.00 poskrbeli člani ansambla Kar češ brass band, sledilo bo srečanje harmonikarjev, ob 16.00 pa bosta v cerkvi Sv. Janeza Krstnik v Gorenjem Tarbiju v sklopu »Kogojevih dnevov – festival sodobne glasbe«, nastopila Mirjam Kalina (alt) in Ziga Stanič (klavir), ki bosta predstavila bogat repertoar pesmi, in sicer tudi beneških ljudskih pesmi.

»Vzgib za nastanek zbora je bila volja staršev!«

Pogovor z ustanoviteljem zbora Vesela pomlad Francem Pohajačem

Zbor Vesela pomlad obhaja letos svojo častljivo trideseto ... pomlad. Ob tem okroglem jubileju bodo stekle, kot smo poročali že v prejšnji številki i.podlistka, številne prireditve, ki bodo obeležile ne le okrogli jubilej zbora, ampak tudi sedanjo ustvarjalnost pevcev in vodstva zbora.

Kako pa je pravzaprav nastal zbor Vesela pomlad? O samem nastanku zbora smo se pogovorili z gospodom Francem Pohajačem.

Pohajač: Na Opčine sem prišel leta 1969. V župniji sem začel delovati prvega oktobra istega leta. Že na začetku sem prišel v stik z mladimi. Skupaj smo ustvarili vokalno-instrumentalne sestave kot so bili npr. ansambel Taims, Galebi in Rdeči nagelj. Taka oblika glasbenega delovanja pa je bila »številčno zaokrožena«. Starši so me zato vedno spet vprašali, če bi začel tudi z zborovsko dejavnostjo. Zavedal sem se, da je to zelo odgovorno delo. Sicer pa sem se 12. oktobra 1978 odločil, da bom sklical sestanek za starše, ki bi jih zanimala ustanovitev pevskega zbora. Rekel sem jim, da sem pripravljen, da prevzamem to odgovornost. Starši so rade volje to sprejeli in stali ob strani mojemu delu. Že 12. decembra smo začeli z vajami, in sicer z 40 pevci... No, tako je nastala sedaj že tridesetletna zgodba Vesel e pomladi. Lahko bi rekel, da je bil prvi vzgib za nastanek zbora prav volja staršev!

V vseh teh letih je zbor nagovoril veliko mladih, in sicer tako pevcev kot pa tudi dirigentov...

Pohajač: V tem času se je pri zboru zvrstilo nad 400 pevcev in pevk! Na začetku sem zборе vodil sam, nato pa sem vključil najprej korepetitorje, kasneje pa so posamezne zборе prevzeli tudi drugi. Naj omenim le naj imen - Martina Batič, Irena Pahor in Mira Fabjan, ki je v zadnjem času prevzela zborovsko taktirko raznih sestavov Vesele pomladi

S katerimi izzivi ste se soočali takrat in s katerimi se soočate danes?

Pohajač: Ko sem začel z Veselo pomladjo je vladalo veliko navdušenje. Rekel bi, da so v prvih dvajsetih letih obstoja zbora starši bili tako rekoč zelo pomemben element za razvoj zbora. Iz takratnega

sveta staršev se je kasneje tudi oblikovalo samo društvo Vesela pomlad. Število pevcev je stalno naraščalo, oblikovale so se skupine, ki so delovale programsko.

Sčasoma pa se je to nekoliko spremenilo. Že sama ponudba za mladino je vse bolj pestra. Športna dejavnost postaja vse bolj zahtevna tudi za otroke. Vsem počasi primanjkuje časa! Tudi staršem, ki se stežka odločajo, da bi aktivno delovali znotraj društva, saj so preobremenjeni na najrazličnejših področjih. Zaradi tega pa peša tudi delovanje zborov, saj ni več tiste zagnanosti kot na začetku.

Praznovanja so trenutek za pogled nazaj in tudi v bodočnost. Kaj želite »vaši« Veseli pomladi?

Pohajač: Veseli pomladi bi želel, da bi še naprej lahko cvetela in da bi gojila in popeljala slovensko pesem okoli po svetu ter da bi, v času odprtih meja, lahko tudi sama ponovno šla v svet. Vesela pomlad je v preteklosti veliko potovala širom po svetu. Mislim, da je za pevski zbor dobro, da se udeleži tudi zahtevnejših tekmovanj po svetu in da na tak način naši mladi pevci spoznajo, da tudi drugi pevci z enako intenzivnostjo prepevajo svoje pesmi. Pomembno je, da mlade naučimo tudi tega, da rastejo in se razvijajo.

Ob 80-letnici Zore Tavčar

Društvo slovenskih izobražencev bo jutri, 20. 10., ob 20.30 priredilo na Donizettijevi ulici v Trstu srečanje s pisateljico Zoro Tavčar, ki je v teh dneh praznovala častljivi osebni jubilej. Prof. Tatjana Rojc bo predstavila najnovejšo knjigo jubilarke »Kroži, kroži galeb«, odlomke s knjige bosta podala člana Radijskega odra Nadia Roncelli in Ivan Buzečan, za glasbeni intermezzo bo poskrbel Aleksander Ipavec-Ipo.

Prva 40-letnica slovenske maše v Milanu

Društvo Slovenci v Milanu bo danes ob 15.30 z mašo v baziliki sv. Ambroža svečano proslavili 40-letnico prve slovenske maše v Milanu. Kot nam je v naslednjem pogovoru povedal sedanjí duhovni oskrbnik Slovencev v Milanu, g. Karel Bolčina, je mesečna nedeljska slovenska maša za Slovence v Milanu in bližnji okolici edinstvena priložnost, da zaživijo kot slovensko občestvo.

Kdo obiskuje slovensko mašo v Milanu, kdo so pravzaprav "milanski" Slovenci?

Bolčina: Milanski Slovenci so trajni ali slučajni izseljenci, ki živijo, delajo ali študirajo v Milanu in okolici (Como, Monza, Varese itd.). Nekateri so se preselili tja v času med obema vojnama, šli so pač s trebuhom za kruhom. Mednje spadajo posebno dekleta, ki bila stara takrat od šestnajst let dalje. Nekateri so prišli po drugi svetovni vojni, tudi zaradi dela ali ker so tu ustvarili svoje družine.

Vi se v Milan odpravljate z Goriške. Kako ste prevzeli duhovno skrb za to slovensko občestvo?

Bolčina: Pred desetimi leti me je

takratni duhovni oskrbovalec krščanske skupnosti v Milanu, msgr. Oskar Simčič, prosil, da bi prevzel njegovo mesto. Okleval sem, ker sem tudi župnik večje župnije na Goriškem. Škof Metod Pirih, ki je takrat vodil izseljensko pastoralo pa mi je zagotovil, da mi bodo pomagali. Tako se je začelo. Med leti 2002 in 2004 je vodil skupnost g. David Tatljat, ki je prihajal iz Francije. Vrnil sem se v Milan, ko mu je bila zaupana duhovna skrb za Slovence v Švici.

Slovenska maša je tudi priložnost, da se ljudje srečajo.

Bolčina: V Milanu je duhovna oskrba povsem drugačna od naših župnij na Goriškem in Tržaškem. Slovenci se srečujemo v glavnem samo enkrat mesečno. Vsako srečanje je zato pravi praznik, saj je za mnoge to edina priložnost, da slišijo in govorijo materni jezik. Naša bogoslužja sicer skromno oblikujemo, ker nimamo takih možnosti, kakor v slovenskih župnijah, so pa zato zelo prisrčna. Srečanje po maši pa je vsakokrat dogodek meseca: ljudje radi prisluhnejo novicam, ki jih prinašam iz domovine in iz rodni kraj, med seboj se prijazno pomenkujejo in skupaj

doživimo in preživimo prijetno popoldne. Večkrat imamo med nami tudi slovenske goste: pevske zборе, kulturne delavce, pesnike... To še bolj utrjuje v nas občutek pripadnosti slovenskemu narodu.

Poleg maše imajo Slovenci v Milanu še kako drugo dejavnost?

Bolčina: Leta 2006 smo ustanovili društvo Slovenci v Milanu. Kar smo do tedaj delali duhovniki na kulturnem področju je od tedaj prevzelo društvo, ki pripravi skoraj vsak mesec predavanja, srečanja s slovenskimi pisatelji in pesniki ipd. Zelo odmevno je bilo npr. srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem.

Pa še informacija - kje in kdaj lahko v Milanu obiščemo slovensko mašo?

Bolčina: Vsak, ki slučajno ali pa redno prebiva v Milanu se lahko udeleži naše maše. Obhajamo jo vsako tretjo nedeljo v mesecu popoldne ob štirih in sicer v cerkvi Corpus Domini na ulici Canova, v neposredni bližini RAI-a in Ljudskega vrta. Očetje karmeličani nam z veseljem in dobrodušnostjo odstopijo cerkev za nekaj ur.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slovlt@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 37084, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: corili01@gorica.191.it

MANJŠINE - 10 let Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin

Prispevek k zaščiti manjšin, potrebno pa je še veliko dela

Pod predsedstvom Rainerja Hoffmanna, nekdanjega predsednika posvetovalnega odbora za izvajanje Okvirne konvencije Sveta Evrope za zaščito narodnih manjšin so se ob 10. obletnici začetka veljave te konvencije 9. in 10. oktobra v Strasbourg na posvetu zbrali številni znanstveniki, strokovnjaki, predstavniki nevladnih organizacij in predstavniki držav članic Sveta Evrope ter razpravljali o dosedanjih izkustvih pri izvajanju konvencije in o perspektivah tega pomembnega dokumenta. Zasedanja so se udeležili tudi predstavniki Zveze evropskih narodnosti FUEN in njene mladinske organizacije YEN.

Okvirna konvencija za zaščito narodnih manjšin je začela veljati leta 1998, doslej pa jo je ratificiralo 39 držav; ta pomemben dokument je prispevala in prispeva k transparentnosti in priznanju obstoja interesov narodnih manjšin. Po drugi strani pa je deset let procesa preverjanja in poročanja o stanju manjšin znatno prispevalo k povečanju dialoga, v posameznih državah in na evropski ravni, o pravicah in o zaščiti manjšin. Po drugi strani pa je prišlo tudi do kritik in zahtev, zlasti s strani nevladnih organizacij. Te kritike in zahteve zadevajo dejstvo, da nekatere pomembne države še niso podpisale in ratificirale konvencije, da prihaja do zamud v dostavljanju poročil o izvajanju konvencije in skromno vključevanje nevladnih organizacij v izvajanje konvencije.

Pred začetkom konference so se na povabilo organizacije Minority rights group iz Londona, ki je bila aktivno soudeležena pri vsem dosedanjem izvajanju konvencije, sestali predstavniki nevladnih organizacij in razpravljali o osnutku skupne deklaracije o izvajanju okvirne konvencije. Ta dokument temelji na anketi, ki so jo izvedli med predstavniki organizacij civilne družbe, ki imajo osebne izkušnje na področju priprave poročil in nadzora. Pri tem so se posebej angažirali predstavniki zveze FUEN Jan Diedrichsen, predstavnica osrednjega sveta nemških Sintijev in Romov Uwe Wenzel, predstavnik krovne organizacije Lužiških Srbov Domowina Bernard Ziesch in predstavnica Sveta nemških manjšin Thede Boysen.

Na pripravljalnem sestanku nevladnih organizacij in tudi na sami konferenci se je najbolj sporna razprava razvila o področjih izvajanja okvirne konvencije. Konvencijo

so pisali z namenom, da se zajamči zaščita avtohtonih narodnih manjšin, v njej pa ni definicije teh manjšin, lahko pa bi se v prihodnje razvila v okvir za zaščito manjšin v posameznih državah. To so poudarili številni udeleženci, ki so tudi izpostavili, da bi šlo v tem primeru za nov korak pri izvajanju konvencije.

V izjavo nevladnih organizacij pa niso vključili pojasnila, katerim skupnostim je ta konvencija namenjena, kot sta to zahtevali predvsem FUEN in YEN. Zato nekatere izmed teh organizacij, ki neposredno predstavljajo avtohtone narodne manjšine, med temi FUEN, niso podpisale deklaracije.

Ob tem pa so predstavniki teh dveh zelo reprezentativnih organizacij narodnih manjšin v Evropi vsekar poudarili, da je treba zagotoviti zaščito vseh manjšin in so menili, da je treba spodbujati sprejemanje ločenih pravnih instrumentov, še zlasti v interesu alohtonih, tako imenovanih »novih« manjšin.

V zvezi s tem je Jan Diedrichsen v imenu obeh organizacij, FUEN in YEN, izjavil: »kot zastopniki teh organizacij smo predvsem dolžni zaščititi interese avtohtonih narodnih manjšin. Okvirna konvencija za zaščito narodnih manjšin in Evropska listina za regionalne ali manjšinske jezike sta na tem področju najpomembnejša dokumenta, ki ščitita in podpirata transparentnost manjšinskih jezikov in manjšinskih skupnosti nasploh, ki so v številnih primerih zares močno ogrožene. Pri tem delu imata velike zasluge svetovalni odbor Okvirne konvencije in odbor strokovnjakov Evropske listine; njuno delo je znatno vplivalo na izboljšanje položaja manjšin. Za nas je zelo pomembno, da stalno opozarjamo na potrebe posameznih narodnih manjšin s poudarkom, da so za vsako manjšino potrebni specifični ukrepi, ki se med seboj razlikujejo. Mi seveda zahtevamo nekakšno skupno platformo za vse manjšine v Evropi, vendar se FUEN in YEN zavedata, da je njuna prvenstvena naloga delo za ohranitev in razvoj jezikov, kultur in identitet avtohtonih narodnih manjšin in seveda tudi ljudi, ki pripadajo tem manjšinam v Evropi.« Z drugimi besedami: skupni ukrepi so nujno potrebni, vendar imajo organizacije manjšin tudi in verjetno predvsem nalogo, da ščitijo specifičnosti vsake posamezne manjšine, za katero so prav zaradi tega potrebni posebni zaščitni ukrepi.

Skupina udeležencev konference v Strasbourg

OKVIRNA KONVENCIJA - Kaj zahtevajo predstavniki manjšin

Predlogi in priporočila 84 manjšinskih organizacij

Kaj zahtevajo nevladne organizacije narodnih manjšin v Evropi? V dokumentu, ki so ga predstavniki 84 nevladnih organizacij predstavili Svetu Evrope ob 10. obletnici Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin, je kopica predlogov, ki so namenjeni številnim dejavnikom, ki se tako ali drugače ukvarjajo z manjšinami oziroma bi se morali z njimi aktivno ukvarjati.

Na prvem mestu je skupek ukrepov, ki so naslovljeni odboru ministrov Sveta Evrope. Od njega predstavniki nevladnih organizacij zahtevajo, naj v skladu z določili konvencije omogoči dejansko participacijo manjšin pri oblikovanju zakonodaje oziroma politike do manjšin na državni ravni. Zahtevajo tudi sprejem mehanizma sankcij, ki bi jih naložili državi, ki ne spoštuje resolucij odbora ministrov ali se poslužuje zavlačevanja, da bi se izognila nadzornemu postopku. Predstavniki manjšin nadalje od odbora ministrov zahtevajo, naj v zvezi z izvajanjem okvirne listine deluje čim bolj transparentno, naj si prizadeva da bi bil ustanovljen poseben sklad za nevladne organizacije, ki delujejo na področju človekovih pravic, z namenom, da se tako zagotovi podpora organizacijam, ki delajo na področjih manjšinskih pravic in človekovih pravic. Odbor ministrov naj tudi sicer zagotovi več sredstev in osebja za področje človekovih pravic, naj izdela pravne instrumente, ki bodo Evropski uniji omogočili pristop k okvirni konvenciji in naj sprejme pravne ukrepe za pritožbeni mehanizem zaradi nespoštovanja listine.

Od parlamentarne skupščine Sveta Evrope predstavniki manjšin zahtevajo, naj v Andorri, v Belgiji, v Franciji, v Grčiji, v Islandiji, v Luksemburgu, v Monaku in v Turčiji izvede preverjanje manjšinskih na osnovi standardov, ki jih določa okvirna konvencija.

Veliko zahtev predstavniki manjšin naslavljajo sekretariatu Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin. Nevladne organizacije želijo predvsem biti soudeležene v procesu nadzorovanja izvajanja listin ter želijo, da se pristojni organi Sveta Evrope z njimi posvetujejo preden odbor ministrov sprejme priporočila za vsako posamezno državo. Sekretariatu predlagajo, naj izdela dokument »dobre prakse« v zvezi s posvetovanjem in s sodelovanjem manjšin v procesu izvajanja konvencije. Svet Evrope naj bi tudi poskrbel za iz-

obraževanje uradnikov, ki so v posameznih državah zadolženi za izvajanje listine, udeležbo na tem izobraževanju pa naj bi omogočili tudi pripadnikom organizacij civilne družbe. Pri izvajanju konvencije naj bi se sekretariat v bodoče ne omejil samo na znanstvenike oziroma strokovnjake, ampak naj bi krog ljudi, ki bi jih angažiral, razširil na predstavnike nevladnih organizacij. Redno bi morali objavljati informacije o javnih dogodkih, ki zadevajo izvajanje konvencije, pri Svetu Evrope pa bi morali posebno osebo zadolžiti za odnose z nevladnimi organizacijami. Končno pa naj bi sekretariat poskrbel za ustrezne strukture, ki bi omogočale stalno povezavo med predstavniki manjšin ter med predstavniki manjšin in Sveta Evrope.

Kar nekaj priporočil namenja nevladne organizacije svetovalnemu odboru, ki naj bi standardiziral svoje interpretacije glede izvajanja posameznih členov konvencije ter posredoval navodila državam članicam. Nadaljeval naj bi s prakso objavljanja člankov o specifičnih temah, ki zadevajo zaščito manjšin, državam članicam naj bi svetova, naj priporočila o izvajanju okvirne konvencije prevedejo tudi v jezike manjšin, posameznim članom tega odbora pa naj bi določili države oziroma območja, za katera so pristojni, ker bi imeli na ta način lahko stalne stike z manjšinami na tem območju.

Glede držav članic nevladne organizacije želijo, da bi tudi Andorra, Belgija, Francija, Grčija, Islandija, Luksemburg, Monako in Turčija ratificirale okvirno konvencijo. Države, ki so konvencijo podpisale, bi morale bolj paziti, da je njihovo delovanje v skladu z določili konvencije, tistim državam, ki tega še niso naredile, pa nevladne organizacije svetujejo, naj podpisajo Protokol št. 12 k Evropski konvenciji o zaščiti človekovih pravic.

Posebna pričakovanja so namenjena državam, ki so konvencijo že podpisale in ratificirale. Od nekaterih držav nevladne organizacije zahtevajo, naj preverijo in prilagodijo svoja restriktivna tolmačenja in omejitve v ratifikacijskem aktu, kar močno ovira celovito izvajanje konvencije. Države naj zagotovijo učinkovito sodelovanje manjšin oziroma njihovih organizacij pri procesu pisanja poročil o izvajanju konvencije. Države naj tudi oblikujejo telesa za komuniciranje med državnimi strukturami pe4r manjšinami oziroma njihovimi organizacijami. Prav tako manjšine pričakujejo od držav, da bodo prevedle mnenja, komentarje in resolucije op izvajanju okvirne konvencije v jezike manjšin. Končno pa nevladne organizacije želijo, da bi države objavljale mnenja svetovalnega odbora in druge dokumente, ki sedaj niso dostopni za javnost.

Od civilne družbe predstavniki manjšinskih organizacij predvsem pričakujejo, da bo vzpostavila evropsko mrežo za manjšinske pravice ter da v zvezi z vzpostavitvijo konvencije, ki se ukvarja s pravicami manjšin v vseh državah članicah na državni ravni ter zagotovi možnost izmenjave mnenj z drugimi organizacijami civilne družbe. Manjšinske pravice pa naj bi postala ena glavnih vej dejavnosti v zvezi s človekovimi pravicami. Kar nekaj zahtev je namenjenih tudi institucijam Evropske unije. Od njih predstavniki manjšinskih organizacij predvsem zahtevajo, naj upoštevajo načela okvirne konvencije pri oblikovanju politike in razvoju ukrepov, ki prispevajo k zaščiti in promociji pravic manjšin. Predlagajo tudi tesnejšo povezavo med svetovalnim odborom Sveta Evrope in pristojnimi uradi Evropske komisije pri pripravi zakonodaje o nediskriminaciji, socialnem vključevanju, pristopnih pogajanjih in sosedski politiki. Tudi od Evropske unije zahtevajo manjšinske organizacije oblikovanje sklada za organizacije civilne družbe, ki delujejo na področju človekovih pravic, da razvije mehanizme, ki ji bodo omogočili pristop k okvirni konvenciji ter da nastavi formalne odnose med svetovalnim odborom in Agencijo EU za temeljne pravice.

Končno pa predstavniki nevladnih organizacij, ki delujejo na področju narodnih manjšin, od drugih teles Sveta Evrope in od Združenih narodov zahtevajo, naj se pri svojih priporočilih in ocebnah sklicujejo na načela Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin.

Med predstavniki manjšinskih nevladnih organizacij je veliko mladih obrazov

TENIS

Pennetta
v Zürichu
do finala

ZÜRICH - Italijanska tenisačica Flavia Pennetta potrjuje dobro formo. Na turnirju v Švici z nagradnim skladom 600 dolarjcev se je uvrstila v finale, v katerem se bo danes pomerila z Američanko Venus Williams. V polfinalu je s 6:3, 7:6 premagala Španko Anabel Medina Garrigues.

PRVAKINJA - Športna plezalka Natalija Gros je zmagovalka EP v Parizu v balvanskem plezanju.

ODBOJKA - Izid A1-lige: Modena - Sisley Treviso 2:3 (20:25, 25:19, 20:25, 25:23, 11:15); prva slovenske moške lige: Marchiol - Šempeter 3:0 (13, 25, 14), Kamnik - Maribor 3:0 (17, 15, 17), Triglav - Knauf Insolation 3:0 (16, 21, 19); prva ženska slovenska liga: Aliansa - Benedikt 3:0 (15, 21, 17).

KOŠARKA - A1-liga: Fortitudo - Lottomatica Rim 58:82; izidi 4. kroga lige NLB: Krka - Union Olimpija 73:79, Helios - Hemofarm 62:63, Vojvodina - Crvena zvezda 81:82, Split - FMP 68:64, Cibona - Budućnost 84:73, Bosna - Zagreb 69:71, Partizan - Zadar 83:80; liga UPC: Zlatorog - Luka Koper 89:52, Zagorje - CPG Nova Gorica 82:74.

B2-LIGA - Basket Iseo - NPG 70:62 (Bossini 19, Nobile 15); danes: 18.00 AegasAps - Como, Falconstar - Valenza, Trento - Calligaris.

HOKEJ NA LEDU - A1-liga: Alleghe - Aquile FVG 1:2.

NOGOMET - Vnaprej igrani tekmi 7. kroga A-lige

Po zmagi proti Juventus
Napoli sam na vrhu lestvice

»Stara dama« v krizi - Fiorentina nadigrala Reggino, dva gola Gilardina

NEAPELJ/FIRENCE - Po 7. krogu je Napoli pred današnjimi dvoboji sam na vrhu lestvice A-lige. Varovanci slovenskega trenerja iz Ločnika Edija Reje so si na domačem San Paolu privoščili nič manj kot Juventus, ki je zašel v krizo.

Prvi polčas je minil brez zadetkov, saj Zalayeta in Lavezzi na eni ter Del Piero in Amauri na drugi strani niso našli poti do gola. Tekma je bila zelo živahna in tudi živčna, priložnosti pa je bilo zelo malo.

V drugem delu je srečanje razživel lep zadetek v voleju Juventsovega napadalca Amaurija, a takoj zatem je za Napoli z glavo po podaji Lavezziya izenačil nadarjeni Slovak Hamšik. Tekma je bila v nadaljevanju še bolj raztrgana, vse do gola Lavezziya, ki je izkoristil slabo posredovanje Kneževića.

V popoldanskem dvoboju je Fiorentina gladko, toda ne tako prepričljivo kot kaže izid, odpravila Reggino. V prvem polčasu so Prandellijevi igralci stalno napadali, zadeli pa so šele pet minut pred odmorom po enajstmetrovki, ki jo je izvedel Pazzini. Akcija je bila odločilnega pomena za tekmo tudi zato, ker je sovpadala z izključitvijo vratarja gostov Campagnola. Kljub igralcu več je Fiorentina v drugem polčasu naletela na določene težave, vse pa se ji je izšlo, ko je na igrišče vstopil Gilardino, ki je 29 minutah igre dosegel dva gola in s skupno šestimi zadetki na vrhu za-

Gilardino je proti Reggini dosegel še dva gola, skupno jih je doslej dosegel že šest. Skupno v A-ligi jih tako ima sto

ANSA

časne lestvice najboljših strelcev dohitel Zarateja (Lazio)

Fiorentina - Reggina 3:0 (1:0)

STRELCI: Pazzini (11-m) v 40., Gilardino v 75. in 81. min.

FIorentina (4-3-3): Frey; Comot- to, Gamberini, Dainelli, Gobbi; Donadel, Fe-

lipe Melo, Kuzmanovic (od 59. Montolivo); Santana, Pazzini (od 71. Gilardino), Jovetić (od 67. Osvaldo).

REGGina (4-3-2-1): Campagnolo; Lanzaro, Santos, Cirillo, Costa; Vigiani (od 39. Puggioni), Barreto, Carmona; Brienza, Cozza (od 84. Di Gennaro); Rakić (od 52. Ceravolo).

NOGOMET - Triestina izgubila v Brescii

Nesrečni Della Rocca

Napadalec znova zadel, a Triestina znova premagana - Vseh pet golov padlo v drugem polčasu

Brescia - Triestina 3:2 (0:0)

STRELCI: Della Rocca v 3.dp, Caracciolo v 12.dp iz 11m, Zoboli v 28.dp, Szettela v 43.dp, Cottafava v 48.dp.

BRESCIA (4-3-3): Arcari; Zambelli (24.dp Rispoli), Zoboli, Martinez, Berardi; Zambrella, Vass, Gorzegno (8.dp Szetela); Caracciolo, Savio, Maccan (20.dp Feczesin). Trener: Sonetti.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 6; Cacciatore 5,5, Cottafava 6, Minelli 6,5, Rullo 6; Tabbiani 6 (33.dp Ardemagni), Allegretti 6, Gorgone 6, Testini 6,5; Figoli 5,5 (1.dp Cia 6), Della Rocca 6,5 (30.dp Eliakwu). Trener: Maran.

SODNIK: Russo iz Nole 7; OPO-MINI: Zoboli, Zambrella, Berardi; IZ-KLJUČITVE: športni vodja Triestine De Falco v 12.dp, Zoboli v 47.dp; GLEDALCEV: .

Pred dvema tednoma je Triestina v Pisi z Della Rocca zadela po treh minutah, a na koncu izgubila 3:1. Včeraj je isto tako Della Rocca zadel za 1:0 po treh minutah drugega polčasa, a znova je prišlo do preobrata, Brescia je bila trikrat zapored uspešna in v sodnikovem podajšku je Cottafava le omnil poraz, ki pa, odkrito povedano, pošteno peče. Triestina je namreč odigrala dobro tekmo, a še predrago plačala maloštevilne napake.

Prvo priložnost je ustvarila Brescia z Zambrello, ki je tudi zatresel mrežo, vendar že po žvižgu sodnika Russa zaradi prekrška Zobolija nad vratarjem Triestine Agazzijem. V uvodnih minutah je bila Brescia nekoliko bolj odločna pri iskanju zadetka, a Tržačani se niso pustili presenetiti. Vezna vrsta je postavila prvi zid, v skrajnem primeru pa so bili vedno na mestu še branilci. Neoporečna igra Cottafave in Minellija na sredini ter Rulla in Cacciatoreja po pasovih je enostavno preprečila domaćim, da bi se nevarno približali Agazziju. Le Zambrella je bil nekoliko bolj aktiven po desni strani in prav po njegovi zaslugi je Brescia ustvarila najnevarnejšo priložnost v 13.minuti. Predložek Zambrelle je, po zgoremem posegu Agazzija, skorajda s hrbtom pre-

usmeril proti vratom Maccan, a žoga je švignila mimo leve vratnice. A Triestina ni mislila le na obrambo. Komaj je imela priložnost, je s Tabbianijem in Testinijem poskušala presenetiti obrambo Brescie. Po prostem strelu Allegrettija, ki pa ni povzročila pretiranih težav Arcariju, so bili Tržačani v 29. minuti tik pred vodstvom. Testini je lepo podal proti sredini kazenskega prostora, kjer je Minelli neovirano skočil in po žogi udaril z glavo. Žal se je usnje odbilo od prečke v igrišče. Nekaj minut kasneje pa je Tabbiani popolnoma zgrešil strel z zelo ugodnega položaja. Po koncu prvega polčasa je bil Maran lahko zadovoljen z igro svojih. Moštvo je delovalo zelo usklajeno, Della Rocca in Figoli sta takoj povzročala težave ustvarjalcem igre domače enajsterice, tako da se je Brescia morala večkrat odločiti za dolge podaje, ki so bile lahek plen tržaške obrambe. Prav branilci Triestine so si za igro v prvi polovici tekme zaslužili najvišje ocene.

Tudi statistike ob koncu polčasa so kazale na veliko izenačenost. Celo posest žoge je bila do sekunde enaka med obeh ekipama.

Kljub pozitivnemu vtisu pa se je Maran med polčasoma odločil za zamenjavo. Urugvajca Figolija je v drugem delu srečanja takoj zamenjal mladi Južni Tirolec Michael Cia. Slednji je prevzel Testinijevo mesto na levem pasu, Testini pa se je premaknil v napad. Drugi polčas je bil res zanimiv. Triestina je po treh minutah igre zadela z Della Rocca, ki je z glavo preusmeril proti vratom precizno Tabbianijevo podajo. Žaal pa se je osem minut kasneje Zoboli izmuznil Cacciatoreju, ki je bil prisiljen nešportno poseči. Odlični sodnik Russo je upravičeno pokazal na belo točko in Caracciolo je hladnokrvno premagal Agazzija. Obe ekipi sta verjeli v zmago in napadali, po prečki Feczesina pa je Cottafava podaril kot domaćim. Savio je lepo podal na sredino kazenskega prostora, kjer je bil najprejbejše Zoboli in drugič ukanil Agazzija. Maran je igral na vse ali nič in poslal na

igrišče še Eliakwuja in Ardemagnija, vendar po hitrem protinapadu je Szetela v 88. minuti s tretjim golom pokopal vse upe Triestine. SSicer v sodnikovem podajšku je Eliakwu prisilil Zobolija na prekršek kot zadnji mož obrambe, po prostem strelu Allegrettija je Cottafava tudi zadel, a časa za nov naval ni bilo, tako da se je Brescia veselila pomembne zmage.

Top: Della Rocca je znova izkoristil na najboljši način edino priložnost, ki jo je imel na razpolago. Žal, kot že v Pisi, tudi tokrat njegov gol ni prinesel Triestini niti točke.

Flop: Cacciatore je igral izvrstno 56 minut, nato pa je pozabil na Zobolija in bil prisiljen branilca Brescie energično poriniti. Sodnik je povsem upravičeno dosodil 11-metrovko domači ekipi, ki je bil prvi korak proti zmago Sonettijevega moštva.

Iztok Furlanič

B-LIGA IZIDI 9. KROGA Albinoleffe - Vicenza 0:4, Ancona - Modena 3:1, Avellino - Bari 2:1, Brescia - Triestina 3:2, Cittadella - Livorno 0:0, Frosinone - Rimini 3:1, Grosseto - Salernitana 6:2, Parma - Empoli 1:0, Pisa - Treviso 2:1, Sassuolo - Mantova 1:2, Piacenza - Ascoli bo jutri.										
Grosseto	9	5	3	1	18:11	18				
Empoli	9	5	3	1	12:6	18				
Sassuolo	8	5	1	2	14:6	16				
Vicenza	9	4	3	2	12:4	15				
Triestina	9	4	3	2	13:11	15				
Salernitana	9	4	2	3	9:11	14				
Bari	8	3	4	1	7:5	13				
Brescia	8	3	4	1	10:9	13				
Albinoleffe	9	3	4	2	8:9	13				
Mantova	9	3	4	2	8:5	13				
Livorno	9	2	6	1	12:8	12				
Pisa	9	3	3	3	11:12	12				
Ancona	9	3	3	3	13:9	11				
Parma	9	2	5	2	10:8	11				
Frosinone	9	3	2	4	12:15	11				
Ascoli	8	2	3	3	5:6	9				
Piacenza	8	2	3	3	3:6	9				
Cittadella	9	1	3	5	1:6	6				
Rimini	8	1	2	5	7:16	5				
Modena	9	1	2	6	7:15	5				
Treviso (-4)	9	1	4	4	7:11	3				
Avellino (-3)	9	1	3	5	8:17	3				
PRIHODNJI KROG Triestina - Albinoleffe (v petek, 24.10 ob 21.00)										

KOLESARSTVO - Zmagal Cunego

Janez Brajkovič drugi
na dirki po Lombardiji

VARESE - Slovenski kolesar Janez Brajkovič je na 242 kilometrov dolgi dirki po Lombardiji dosegel enega od svojih največjih uspehov. Kolesar Astane je namreč na dirki ProTouro zasedel drugo mesto (+24 sekund), boljši od njega je bil le domaćin Damiano Cunego (Lampre), ki je bil na tej dirki najboljši že lani. Tretje mesto je zasedel Kolumbijec Rigoberto Uran. Italijani so bili na domači dirki najboljši že osmič zapored, zadnji neitalijanski zmagovalc je bil leta 2000 Litovec R. Rumsas.

ROKOMET

Podvig Koprčanov

KOPER - Koprski rokometasi Cimos so v svojem tretjem nastopu v Ligi prvakov končno okusili slast zmage. Po porazih z ruskimi Čehovskimi Medvedi in romunsko Steauo je v Bonifiki z 31:29 padla slovita zasedba iz španske Pamplone Portland San Antonio, čeprav je še v 47. minuti kazalo na tretji zaporedni poraz primorske ekipe. Koprčani so tedaj zaostajali za pet golov (21:26), nato pa jim je uspel izjemen preobrat, ki ga niso mogli onemogočiti niti »imenitni« gosti s Pirenejskega polotoka. Cimos Koper: Vončina, Stanić, Skoko 2, Praznik 4, Brumen 8 (2), Bombač, Doborac 1, Mrvaljević 6 (2), Stojanović 7, Blažević 1, Konečnik, Jovičić 1, Hribar.

GINNASTIKA

Uspešni Slovenci

GLASGOW - Mitja Petkovšek je v finalih gimnastičnega svetovnega pokala v Glasgowu na bradlji z oceno 16,125 prepričljivo ugnal vso konkurenco. In če je za Petkovška to le še ena zmaga v nizu, pa je Alen Dimić tokrat na drogu presenetil vso konkurenco in se s 15,5 točke veselil svoje druge zmage v karieri. Aljaž Pegan je bil po napaki tretji (14,625).

NBA LIGA

Slovenci protagonisti

INDIANAPOLIS - Na pripravljal-

nih tekmaheriške košarkarske lige NBA so nastopili tudi trije slovenski igralci. Zmage se je veselil le Rašo Nesterovič, ki je z Indiano premagal Memphis s 112:86, prispevek slovenskega centra pa je bil osem točk in sedem skokov v 19 minutah. Novinec v ligi Goran Dragić je dobil precej priložnosti na tekmi med Phoenixom in Denverjem. Ob nekoliko slabšem metu iz igre (2-7) je na koncu v 31 minutah zbral šest točk, v statistiko pa dodal še sedem podaj in pet skokov. Njegova Sonca so morala Denverju priznati premoč z 91:94. Beno Udrih je za Sacramento na dvoboju s Houstonom na igrišču prebil 26 minut, v tem času pa dosegel štiri točke, tri skoke in pet podaj. Njegova ekipa je izgubila z 90:95.

MOTOCIKLIZEM

Pedrosa s 1. mesta

SEPANG - Na predzadnji dirki svetovnega motociklističnega prvenstva v Maleziji se bo danes v elitnem razredu MotoGP s prvega startnega mesta pognal Španec Dani Pedrosa (Honda). Drugi v kvalifikacijah je bil svetovni prvak Italijan Valentino Rossi (Yamaha), tretji pa Španec Jorge Lorenzo (Yamaha). Pričetek dirke danes ob 8. uri.

FORMULA ENA

Hamilton pred
ferrarijevcema

ŠANGHAI - Britanec Lewis Hamilton bo dirko za VN Kitajske začel s prvega startnega mesta. Voznik McLaren-Mercedesa je v kvalifikacijah premagal tekmece v Ferrarijih, svetovnega prvaka Finca Kimija Räikkönena in Brazilca Felipeja Masso.Ob Massi, ki je dve dirki pred koncem sezone s petimi točkami zaostanka (79-84) največji tekmelec Hamiltona v boju za naslov, bo iz druge vrste dirko začel še nekdanji svetovni prvak Španec Fernando Alonso (Renault). Dirka se bo pričela ob 9. uri.

NAMIZNI TENIS - Prvi krog v ženski A1-ligi

Kras ZKB za uvod osvojil dragoceno točko

Zgoniška ekipa je že vodila s 3:1, a je na koncu Riposto izenačil - Yuan osvojila dve, Martina Milič pa eno točko

Krasova Kitajka Yuan Yuan je po enoletni odsotnosti včeraj odigrala prvo prvenstveno tekmo. S prepričljivo predstavo in psihološko stabilnostjo je osvojila obe razpoložljivi točki

KROMA

Kras ZKB - Riposto 3:3

Yuan - Buharova 3:0 (11:6, 11:6, 11:9), Carli - Ding 0:3 (6:11, 5:11, 1:11), Milič - Sulfaro 3:1 (14:12, 2:11, 11:9, 8:11), Yuan - Ding 3:0 (11:7, 11:7, 11:7), Milič - Buharova 0:3 (9:11, 10:12, 5:11), Carli - Sulfaro 0:3 (7:11, 12:14, 8:11).

Grenki remi, ki pa vnaša v tabor Krasa veliko optimizma. Tako bi lahko strnili izid prvega kroga namiznoteniške A-lige, v katerem se je Krasova postava pomerila z Ripostom, enim izmed neposrednih tekmecev za obstanek. Izenačeni rezultat namreč kaže, da so naše igralkе povsem konkurenčne v letošnjem kakovostnem prvenstvu; osvojena točka pa je nedvomno zelo dober uvod v novo sezono. Nekoliko grenkobe pa nedvomno ostaja, meni športna direktorica Sonja Milič, saj je Kras po štirih dvobojih vodil že s 3:1. »Bila sem prepričana, da nam bo uspelo osvojiti zmago. Kljub temu pa sem zelo zadovoljna, saj smo pred tekmo v tak rezultat lahko samo upali,« je pojasnila Miličeva, ki je le teden pred začetkom prvenstva ugotovila, da je ekipo iz Riposta okre-

pila Rusinja Buharova, ki je iz postave izpodrinila italijansko igralko nižjega ranga.

Prvo točko je včeraj prispevala Yuanova, ki jo je že v petek zaustavila poškodba ramenske mišice. »Še danes (včeraj op. a.) zjutraj nisem vedela, kako bo,« nam je povedala Yuanova, ki pa je naposled stisnila zobe in v uvodnem dvoboju premagala Buharovo. V prvih dveh nizih je brez težav prevladala, le v tretjem je Buharova povedla, a je v razburljivi končnici (6:8 za Buharovo) izenačila na 9:9 in nato osvojila prvo letošnjo zmago. Temu je sledil dvoboj med Evo Carli in Dingovo, Kitajko nasprotnikove ekipe. Dvoboj se je končal s pričakovano zmago Kitajke, ki je Evi dopustila nekaj več samo v prvem nizu.

Drugo točko je priborila Martina Milič, ki je v izenačenem dvoboju proti edini italijanski drugokategornci Sulfaro slavila zmago. Po zmagi v prvem nizu šele po podaljšani igri (14:12), je Martina v drugem nizu povsem popustila. V nadaljevanju pa je domača igralka spet poprijala začetni ritem in suvereno zmagala.

Za mizo je nato stopila Yuanova, ki je igrala proti Dingovi. Že v prvem nizu je Yuan igralko Risposta spravila v velike težave in povedla na 8:1. Nekaj naivnih napak pa je dopustilo nasprotnici, da je nadoknadila, a ne dovolj, da bi spreobrnila zmago. Zadnjo razpoložljivo točko je Kitajka že od uvodnih udarcev povedla in osvojila svojo drugo zmago in tretjo točko za Kras.

Pri izidu 3:1 sta za mizo stopili spet Miličeva in Buharova. V prvih dveh nizih se je naša igralka povsem enakovredno upirala nasprotnici, ki pa je bila v ključnih trenutkih prisebnejša in na koncu slavila zmago. Zadnjo razpoložljivo točko je imela v zakupu Eva Carli, ki je igrala proti Sulfarovi. Začetek dvoboja ni napovedoval nič dobrega, v drugem nizu pa je po izenačenem začetku (4:4) Eva povedla na 10:6, a nikakor ji ni uspelo zaključiti niza v svojo korist. Tudi v zadnjem je bila v igri vse do 7. točke, v končnici pa je popustila.

»Res škoda, saj bi lahko zmagale. Kljub temu pa je remi pozitiven. Tokrat sem zaigrala s strahom, znam pa igrati bolj sproščeno,« je po tekmi povedala Martina Milič, ki je tudi potrdila, da bi zadnje srečanje med Carlijevo in Sulfarovo lahko osvojila naša igralka. »Sedaj poznamo nasprotnice in verjamem, da bomo lahko v drugem delu igrale še boljše!« je zaključila 24-letna krasovka. (V.S.)

MOŠKA B2-LIGA: Azzurra - Kras 1:5

ROKOMET - A1 Suverena zmaga Tržačanov

Pallamano Trieste - Meran 34:25 (14:13)

PALL.TRIESTE: Postogna, Zaro; Sedmak, J.Radojkovič 3, Nadoh 5 (3), Tokić 11, Carpanese 3, Lo Duca 5 (2), Fanelli, Ionescu 3, Sardoč, Visintin 4. Trener: F.Radojkovič.

MERAN: Prantner, Berti; Klencz, Frey, Tartarotti 1, Gerstrasser 1, Pichler 6, Gufler 2, Popov 11 (3), Boninsegna 3, Lang 1. Trener: Bržič.

IZKLJUČITVE: Pall.Trieste 10, Meran 4; 7-METROVKE: Pall.Trieste 5 (5), Meran 5 (3).

Tržačani so v tekmi kroga prepričljivo odpravili Meran. Radojkovičevi varovanci so igrali prepričljivo in nasprotnika nadigrali v drugem polčasu, ko so ugotovili, kako onesposobiti Popova.

Začetek je bil v znamenju velike izenačenosti in prva ekipa, ki je imela vsaj dva gola prednosti, je bil Meran. Okoli 14. minute so s tremi zaporednimi zadetki povedli 8:6, a na reakcijo Tržačanov ni bilo treba dolgo čakati, saj je bilo v 20.minuti, po delnem izidu 4:0, že 10:8 za Radojkočeve varovance. Kljub prednosti pa je bilo v igri domačih tudi nekaj negativnih stvari. Težave so nastajale, ko je bilo treba napadati postavljen obrambo. Žoga je krožila preveč počasi in omogočala južnotirolskim branilcem, da so prisilili Nadoha in ostale na strele iz neizdelanih položajev. Večkrat je belordeče reševal Tin Tokić, ki se je po 23. minutah igre že 7-krat vpisal med strelce (zadel je sedem od skupno 12 golov domače ekipe). V drugem polčasu so Tržačani pokazali nekoliko več raznolikosti v napadu, kjer so začeli vključevati v razne kombinacije tudi krožnega napadalca Mariusa Ionescuja, ki je okrepil tržaške vrste pred dvema tednoma. V prvih minutah drugega dela srečanja je Meran ohranil stik s Tržačani po zaslugi dvojice Popov-Pichler (po 34 minutah igre sta ona dva dosegla 16 od skupnih 21 golov gostov), ko pa je Tokić in ostalim uspelo zaustaviti Rusa z agresivno obrambo 5-1 je prednost začela korenito naraščati. Od stanja 21:21 je bilo v nekaj minutah 29:21 za Tržačane, ko je manjkalo osem minut do konca srečanja. Gostje so izobesili belo zastavo, kar je potrdil trener Bržič, ko je na igrišče poslal rezerve.

Ostali izidi 5. kroga: Mezzocorona - Pressano 24:28, Cologne - Romagna 31:28, Nonantola - Intini Noci 30:33, Bocen - Ancona 37:28, Capua - Castenaso 36:20. **Vrstni red:** Bocen, PallamanoTS, Intini Noci in Pressano 12, Meran in Capua 9, Ancona in Cologne 7, Mezzocorona 4, Romagna 3, Nonantola 1, Castenaso 0. (I.F.)

KOŠARKA - Moška D-liga

Breg nadigral Romans

*Brezhibna prva četrtina - Tretjič zmagala tudi Kontovel, Dom pa je spet izdal omejen igralski kader***Breg - Romans 78:53 (22:9, 48:19, 60:37)**

BREG: Sila 16 (1:2, 3:5, 3:7), Zeriali 4 (0:2, 2:2, 0:1), Klarica 20 (12:12, 4:9, 0:2), Cerne 4 (-, 2:7, 0:1), Ciacchi 12 (3:5, 3:5, 1:2); Klabjan 5 (5:6, 0:1, 0:1), Lokatos 14 (9:10, 1:4, 1:4), Cociancich 2 (2:6, -, -), Grazioso 1 (1:2, 0:2, 0:1), Petaros. TRENER: Krašovec. SKOKI: 43 (35 v obrambi 8 v napadu).

Brežani so brez težav spravili pod streho tudi tretjo zaporedno zmago. Mlada ekipa iz Romana je na igrišču pokazala veliko dobre volje, a se tehnično in fizično sploh ni mogla kosati s košarkarji iz Doline. Srečanja je bilo včeraj dejansko konec že po prvi četrtini, ki so jo Klarica in soigralci odigrali skoraj brezhibno. S hitrimi protinapadi in čvrsto obrambo so (gostje so prvi koš dosegli šele po 5 minutah igre) hitro spravili iz tira mlade košarkarje iz Romana. V sedmi minuti je domačo publiko na noge spravil Elvis Klarica, ki je po fantastični podaji Boruta Sile zabil v slogu NBA lige. Brežani so tudi v drugi četrtini predvajali lepo skupinsko igro, tako da številni gledalci niso dolgočasili. Ob koncu polčasa je tako razlika znašala že 29 točk. Težko je bilo pričakovati, da bodo gostitelji nadaljevali s takim ritmom tudi v drugem delu. Varovanci trenerja Krašoveca so nekoliko popustili, vendar so obdržali dovolj koncentracije, da so srečanje brez težav spravili pod streho. Domači center **Sandi Zeriali**: »Začeli smo zelo zbrano in predvajali smo lepo skupinsko igro. Po odmor je prišlo do upada koncentracije, vendar v uvodnih minutah zadnje četrtine je zmago na varno spravil Borut Sila s tremi zaporednimi trojkami.« (RAS)

Kontovel - Libertas TS 67:52 (21:14, 33:33, 50:44)

KONTOVEL: Paoletič 9 (-, 3:6, 1:3), Švab 9 (5:6, 2:4, 0:1), Šušteršič 8 (3:6, 1:4, 1:5), Vodopivec 8 (-, 4:7, 0:2), Lisjak 13 (5:10, 4:7, -), Sossi 8 (-, 4:6, 0:2), Genardi (-, 0:2, -), Bukavec 6 (-, 3:3, 0:1), Rogelja (-, 0:2, 0:1). TRENER: Brumen. SON: 29; PON: Rogelja (30).

Kontovelci so osvojili svojo že tretjo zaporedno zmago, z igro pa nikakor niso zadovoljili. Morali so se kar pošteno potruditi, da so spravili na kolena požrtvovalne košarkarje Libertasa, ki so kot gostitelji mnogo grešili. Priča smo bili tako blede in raztrgani igri obeh ekip. Kontovelci so izgubili kar 30 žog, napravili si ogromno napak pri "korakih", pri enostavnih metih in podajah ter tudi pri metu se niso kaj prida izkazali: 22:44 za dve

Kontovelci tretjič uspešni, z igro pa tokrat niso zadovoljili

KROMA

točki in 3:16 za tri točke.

Po še kar dopadljivi prvi četrtini je domače moštvo zašlo v krizo, tako da so gostje ob polčasu izid celo izenačili. Kontovelci nikakor niso našli pravega orožja proti conski obrambi. Raztrgana igra se je nadaljevala tudi v tretji in v začetku zadnje četrtine. Na srečo so tudi gostje veliko grešili. V zadnjih minutah pa so gostitelji le bili toliko prisebni, da so vodstvo 11 točk (57:46, 61:50) ohranili do konca in tudi zmagali. Splošen komentar po tekmi pa je bil, da bo treba čimprej pozabiti na to tekmo in da sta točki seveda dobrodošli. (Iako)

Don Bosco - Dom 77:44 (18:7, 30:23, 54:31)

DOM: Vončina 9 (-, 3:8, 1:6), Cej 14 (3:7, 4:13, 1:8), Belli 9 (3:6, 3:6, 0:1), Kristančič 5 (1:6, 2:5, -), Zavadlav, Downey 1 (1:2, -, -), Čotar nv, Dornik (-, -, 0:1), Colenzini 4 (2:4, 1:4, -), Oblak 2 (2:2, 0:4, 0:1). TRENER: Ambrosi. PON: Belli (40')

Domovci so doživeli že tretji zaporedni poraz. Trener Ambrosi je tudi tokrat imel težave s sicer že omejenim igralskim kadrom, saj je zaradi delovnih obveznosti zmanjkal Faganel, Čotar pa je bil na klopi kljub bolečinam v kolku in ni stopil na igrišče. Žal pa so ostali igralci tudi tokrat stopili na igrišče z zgrešenim pristopom: v napadu so prepogosto neuspešno zaključevali iz povsem neizdelanih pozicij, za tem pa se niso pravočasno vračali v obrambo. Domačini so skoraj izključno s protinapadi dosegli 9 pik v prvih treh minutah. Med Goričani je v tem delu zadel le Albert Vončina, ki je zbral 7 od končnih 9 pik. Sredi druge četrtine je že kazalo, da bodo domačini kmalu zapečatili izid tekme v svojo korist, saj je bil rezultat na svetlobni tabli kar 27:12. Domovci pa so se končno predramili in z

uspešno consko obrambo nasprotnikom dopustili le tri točke v petih minutah. Sami pa so jih dali kar enajst - skoraj toliko kot v prvi četrtini in pol. Salezijanci so po glavnem odmoru spet strnili vrste in s številnimi trojkami in protinapadi kmalu podvojili prednost. Tudi tokrat je bilo Ambrosijevim varovancem usodno pomanjkanje uigranosti, tako v napadu kot v obrambi, medtem ko so gostitelji izstopali prav z nadpovprečno uigranostjo. (M.O.)

Ostali izidi: NAB Tržič - Pall. Monfalcone 54:72, Fogliano - Libertas 82:55, Int. Muggia - Poggi 53:52, San Vito - Dinamo 86:55.

UNDER 21 MOŠKI**San Vendemiano - Kontovel 81:68 (22:21, 40:42, 61:57)**

KONTOVEL: Guštin 0 (-, 0:1, -), Lokar 0 (-, 0:1, -), Malalan 10 (2:2, 4:5, -), Starc 2 (-, 1:3, 0:1), Bufon, Ferfaglia 34 (11:17, 10:17, 1:4), Lisjak 14 (2:5, 6:9, 0:1), Genardi 8 (-, 4:7, -), Zaccaria n.v. TRENER: C. Starc.

V prvem krogu deželnega prvenstva je Kontovel izgubil proti San Vendemianu, edini ekipi iz Veneta, ki se je vpisala v deželno prvenstvo FJK. Po prvem delu so varovanci Claudia Starca vodili. V tretji četrtini so gostitelji povedli, v zadnjem delu pa so vodstvo še povišali. Pri Kontovelu so dobro igrali Saša Malalan (8 ukradenih žog in 4 podaje), Peter Lisjak (6 podaj) in Saša Ferfaglia (34 točk, od katerih kar 22 v prvem polčasu in 5 podaj). V prihodnjem krogu, v sredo, bo Kontovel v domačem Ervattiju (ob 21.00) gostil miljski Internazionale.

MOŠKA C-LIGA - Izid: Virtus PD - Euro UD 78:75.

ŽENSKA B-LIGA - Izidi: Monfalcone - Ginnastica Triestina 59:73, Sala - Interclub Milje 80:58, Umana VE - Palmanova 50:36.

TENIS - Ciguijeva v Dubrovniku

V finalu!

V polfinalu je gajevka premagala prvo nosilko Pioppo

DUBROVNIK - Naši tenisačici Paoli Cigui je na mednarodnem ITF turnirju z nagradnim skladom 10.000 dolarjev uspel podvig, da se je prvič na tovrstnih turnirjih uvrstila v finale. V včerajšnjem polfinalu je po zelo dobri igri s 6:4, 7:5 prema-

gala prvo nosilko, 29-letno Italijanko Eleno Pioppo (399. igralko na svetu), proti kateri je julija letos izgubila v Riminiju.

V današnjem finalu se bo pomerila s 3. nosilko, Francozinjo Samantha Schoeffel.

ODBOJKA - Moška C-liga

Kolektivni uspeh Sloge Tabor Goričani brez dobljenega seta

Uvodni krog potrdil, da bo Soči, Olympii in Valu letos verjetno težka predla

Sloga Tabor Televita - Rigutti 3:0 (26:24, 25:18, 25:18)

SLOGA TABOR TELEVITA: Kante 8, Peterlin 6, Slavec 8, Sorgo 0, Valtovac 14, Vanja Veljak 0, Privileggi (L), Riolino 2, Strain 0, Štrajn 0, Igor Veljak 5, TRENER: Božič.

Sloga Tabor Televita je odlično začela prvenstvo in prvo srečanje osvojila z neoporečnim 3:0. Bistveno za zmago je bilo vsekakor dejstvo, da razpolaga trener Božič z lepo zvrsto enakovrednih igralcev, ki so vsi ob pravem trenutku stopili na igrišče in dali svoj doprinos k pomembni zmagi. Tako je že v prvem setu, ko je center Sorgo moral zapustiti igrišče zaradi bolečin v nogi, na njegovo mesto stopil mladi Marko Strain, v nadaljevanju pa je na centru zaigral Igor Veljak, ki se je v tej, zanj neobičajni vlogi, zelo dobro znašel. Tudi vse ostale taktične menjave so se izkazale za zelo posrečene, tako, da lahko tokrat res govorimo o kolektivni zmagi.

Uvodne poteze sicer niso obetale nič dobrega. Naši igralci so začeli zelo živčno, nikakor se niso mogli sprostiti in so dovolili nasprotniku, ki je bil zelo motiviran in natančen, da je nizal točko za točko in povedel že z 22:15. Vse se je kazalo na gladko izgubljeni set. Tedaj je Vasilij Kante nanizal serijo odličnih servisov, ki so spravili v težave Riguttijev sprejem in načeli samozavest njegovih igralcev. Postali so živčni, začeli so grešiti, Slogaši pa so se končno sprostili, nadoknadili zaostanek in na peti končnici set tudi osvojili. S tem pa je bilo v bistvu tekme konec, saj se na-

Valovci niso igrali slabo, seta pa jim le ni uspelo osvojiti

BUMBACA

ši igralci niso več pustili presenetiti, z umirjeno in zrelo igro, tako v obrambi kot na mreži, so povsem nadigrali nasprotnika. (INKA)

Val Imsa - Buia 0:3 (16:25, 22:25, 21:25)

VAL IMSA: Devetak 3, Marget 10, Faganel 0, Povšič 4, Corazza 5, Nanut 1, Plesničar (L), Radetič 11, Corva, Bris-

co, Grusovin, Nanut. TRENER: Makuc.

Ekipa Vala, ki letos nastopa v povsem prenovljenem sestavu, je na uvodnem srečanju, po samih treh nizih igre, klonila pred gosti iz Buie. Že itak oslabljenemu igralskemu kadru, če ga primerjamo z lanskim, so se tokrat še dodatno pridružile odsotnosti Masija, Florenina, Muccija in Sancina. Odsotnosti, ki so bile brez vsakega dvoma opazne, četudi so igralci na igrišču dali vse od sebe, da bi ekipo popeljali iz težav. Pomembnost prisotnosti starejših igralcev je dokazal že sam povratek na igrišče Danjela Radetiča, ki je bil z drugim veteranom Margetom najučinkovitejši v svoji ekipi. Gostujoče moštvo, ki ga sestavlja ogrodtje starejših igralcev, ni bilo v vsem izven dometa domačih, ki pa so popustili ravno v odločilnih trenutkih. Po bledem prvem nizu so v drugem nizu varavonci trenerja Makuca, z vstopom na igrišče Radetiča, bili na pragu presenečenja. Z delnim izidom 7:1 so povedli na 22:20, nakar so jim gostje vrnili milo za drago in s petimi zaporednimi točkami zapečatili niz. Tudi v tretjem nizu so domači igralci začeli kar odločno in povedli 12:6, ko smo bili priča številnim negotovostim, ki so botro vale reakciji gostov in dokončnemu porazu na uvodnem srečanju. (J.P.)

Porcia - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 3:0 (25:22, 25:22, 25:16)

SOČA ZBDS: Butković 2, I. Černic 14, J. Černic 2, M. Černic 9, M. devetak 4, Škorjanc 6; R. Devetak 0, Juren

2, Braini, Kragelj (L). TRENER: Battisti
Sočani so nastopili po pričakovanih preveč okrnjeni, da bi lahko iztržili ugoden izid na gostovanju v Porcii. Manjkali so namreč Teste, Valentičnic, Simon Černic, Čevdek, Braini pa je poškodovan sedel na klopi. »Če bi imeli le enega ali dva od teh starejših igralcev, bi bil lahko izid drugačen,« je po tekmi potožil trener Battisti.

Zelo pomlajena postava, v kateri so nekateri igrali v zanje neobičajni vlogi, se je v prvih dveh setih solidno odrezala (obakrat je bil v končnici izid 22:20), saj sta bila sprejem in servis nad pričakovanih, v ključnih trenutkih pa so bile za ekipo usodne naivne napake, ki so tipične za mlade fante. »So pa potrdili, da lahko še zelo napredujejo,« je poudaril trener. Pohvalo zasluži posebej Ivan Černic, ki je bil kot korektor zanesljiv. Zadnji hip so pri Soči svojo kolonijo igralcev iz Slovenije dopolnili še z liberom Kragljem.

Basiliano - Olympia Tmedia 3:0 (25:16, 25:14, 25:21)

OLYMPIA: Hlede F. in J. (L), Manià, Bernetič, Terčič, Faganel, Špacapan, Brotto L., n.v. Caprara, Komjanc, Capparelli, Brotto P. TRENER: Conz.

Olympia Tmedia v prvem krogu ni prikazala prepričljive predstave. V vseh treh nizih je bilo preveč zaporednih napak, kar je nato Goričanom onemoglo čalo, da bi nadoknadili.

Prvi in drugi niz sta si bila podobna. V obeh so gostitelji takoj povedli in upravljali prednost vse do 25. točke. Goričani so bili v obeh nizih na servisu neučinkoviti, kar je potem olajšalo delo Basiliana v napadu. Edino v tretjem nizu so Faganel in soigralci nastopili bolj povezano in prepričljivo. Pri 17. točki so izenačili, a je bilo to tudi vse, kar so zmogli. Po treh naivnih napakah so nasprotniki spet povedli na 21:17 in naposled osvojili niz in končno zmago.

Ostali izid: FerroAlluminio - Il Pozzo 3:1

ŽENSKA D-LIGA Spodbuden začetek za Bor Breg KB

Cervignano - Bor Breg Kmečka banka 2-3 (25:18, 19:25, 26:24, 18:25, 12:15)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 17, Della Mea 14, Žerjul 11, Spetič 8, Flego 11, Gruden 2, Legovich, Grgič 2, Sancin 2, Sadlowski. TRENER: Smotlak.

»Plave« so prvenstvo začele z zmago, ki je še toliko slajša, ker so jo dosegle v gosteh proti ekipi, ki jih je lani dvakrat premagala.

Srečanje se sicer za našo ekipo ni začelo najboljšje. Domačinke so igrale zelo dobro v obrambi, s servisom pa so večkrat spravile v težave združeno ekipo Bora in Brega. Tako so prvi set z lahkoto osvojile, v drugem pa začele grešiti v napadu, kar so »plave« spretno izkoristile.

Tretji set je bil najbolj izenačen in napet. Vodopivčeva in soigralke so nadaljevale z dobro igro in do sredina seta vodile, nato pa s serijo napak dovolile Cervignanu, da jih prehiti in povede 21:16. Tedaj so Smotlakove varovanke spet reagirale, nasprotnice ujele pri 24. točki, nato pa jim z dvema navinima napakama podarile set.

V četrtem setu so naše igralkе takoj začele agresivno in si že na začetku priigrale visoko prednost. V tiebreaku pa so boljše začele domače igralkе. Pri rezultatu 10:7 za Cervignano, so »plave« začele igrati odlično v obrambi in so z uspešnimi protinapadi končno strle odpor nasprotnic. (T.G.)

Ostali izid: Reana - Cecchini 3:0

Domači šport

DANES

Nedelja, 19. oktobra

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 18.00 v Margheri: Marghera - Bor Radenska; 18.00 v Trstu, Altura: Jadran Mark - San Daniele

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA B-LIGA - 11.30 v Zgoniku: Kras A - Kras B

DEŽELNE LIGE - 10.00 v Zgoniku: Kras A - Azzurra A in Kras B - Sakura B (moška D2-liga), 10.30 v Zgoniku: Kras - Trieste Sistiana B (moška D1-liga)

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKO - 11.00 na Proseku: Kontovel - S. Andrea

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trebčah: Primorec - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Tržiču, Ul. Boito: Romana - Zarja Gaja; 15.30 v Žavljah: Zaule - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trstu, Ul. Felluga: Montebello Don Bosco - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Codroipu: Extra - Pomlad NAJMLAJŠI - 10.30 v Križu: Pomlad - Roianese; 10.00 v Štarančanu: Staranzano - Juventina

ZACETNIKI 11:11 - 12.00 v Trstu, Ul. Felluga: San Luihi B - Pomlad A; 10.30 v Repnu: Pomlad B - Sant'Andrea B

HOKEJ IN-LINE Poletovci se niso uvrstili v polfinale

Asiago Vipers - Polet ZKB Kwins 8:4 (4:2)

POLETOVA STRELCA: Jure Ferjanič in Fajdiga 3.

POLET: Petronijević, Galetti, Fajdiga, S. Kokorovec, J. Ferjanič, G. Cavalieri, Battisti, S. Cavalieri, D. Deiac, Corazza, Fachin. TRENER: Ferjanič.

Poletovci bi moral v Asiagu zmagati vsaj s štirimi goli razlike, če bi hotel napredovati v polfinale državnega pokala. Asiago pa je bil vseeno prehud zalogaj, četudi so openski hokejisti igrali borbeno. V dresu Poleta je opravil krstni nastop novi prišlec Corazza. V prvem polčasu je bila tekma nekoliko bolj izenačena. Openski konji so dvakrat premagali domačega vratarja. V drugem delu pa so gostje popustili in Asiago je zaslužen zmagal.

MOŠKA D-LIGA Slogaši gladko premagali še mlajše tekmece

Sloga - Pallavolo Trieste 3-1 (25:13, 25:13, 21:25; 25:13)

SLOGA: Bertali 11, Cettolo 16, Iozza 12, Kante 2, Romano 15, Rožac 10, Riosa L, Dussich 0, Ilič 2, Košuta 0, Taučer 2. TRENER: Peterlin.

Slogaši so uspešno premostili prvo prvenstveno oviro in v pokrajinskem derbiju prepričljivo odpravili mlado ekipo Pallavolo. Resnici na ljubo moramo poudariti, da bi bila lahko zmaga Sloge še izdatnejša, saj je povsem po nepotrebnem prepustila tretji set. Pravilno razmerje v kakovosti obeh ekip jasno odražajo izidi v preostalih setih, v katerih so slogaši dobesedno nadigrali Pallavolo tako na mreži kot v polju. Kot libero je opravil svoj krstni nastop v deželnem članskem prvenstvu 15-letni Dennis Riosa, ki je nastopil brez vsake treme in dobro odigral vso tekmo. Zelo dobro se je odrezal tudi Bertali, ki je po enoletni odsotnosti z odbojcarskih igrišč, prevzel nase povsem novo vlogo režiserja (do sedaj je igral kot korektor). Trener Peterlin je sploh skozi vso tekmo preizkušal vse svoje varovance, tako da so na igrišče stopili prav vsi, prebili let in okusili igranje na višjem nivoju. Kot rečeno je po prvih dveh setih na Sloginjem igrišču prišlo do nerazumljive zmede, v odločilnih trenutkih so odpovedali nekateri ključni igralci in Pallavolo se je upravičeno veselil delnega uspeha, vendar je bilo veselje gostov kratkotrajno. (INKA)

ODBOJKA - Ženska C-liga

Sloga List odlično pričela!

Millenium - Sloga List 1:3 (11:25, 27:25, 20:25, 16:25)

SLOGA LIST: Babudri 15, Bukavec 13, Cvelbar 19, Gantar 9, Pertot 4, Starec 1, Michela Spangaro (L); Ciocchi1, Colsani, Maurovich, Alice Spangaro 7. TRENER: Drasič.

S prvega gostovanja se Sloga List vrača s tremi osvojenimi točkami. Slogašice so na igrišče stopile izredno zbrane in to zbranost obdržale skozi vso tekmo.

Millenium je vsega spoštovanja vreden nasprotnik z zelo dobro obrambo in sploh homogeno ekipo, ki pa ji sinoči naše igralkе enosta-

vno niso dovolile, da bi se razigrala. Oster servis slogašic je nasprotnicam preprečil hitre protinapade, dober sprejem pa je omogočil Slogi List, da je učinkovito napadala z vseh pozicij. Če k temu dodamo še dobro obrambo je slika popolna.

Prvi set je bil pravi monolog slogašic, ki so nato dalj časa vodile tudi v naslednjem, a so se nato pustile prehiteti prav v končnici. Delni neuspeh pa jih sploh ni spravil s tira in so zelo učinkovito igro nadaljevale v naslednjih dveh setih, o katerim jim domačinke kljub vsem prizadevanj, nikakor niso mogle priti do živega. (INKA)

Projekt SK Devin in Sci club 70 Šola-šport: smučanje namesto telovadbe

V četrtek se je na plastični progi v Nabrežini začela 4. Izvedba projekta Šola-šport, ki ga prireja SK Devin in Sci Club 70 pod pokroviteljstvom Občine Devin Nabrežina in Zgonik, tržaške pokrajinske uprave, Dežele FJK, Ministrstva za šolstvo ter didaktičnega ravnateljstva devinsko-nabrežinske občine. Letošnje pobude namenjene učencem 2. In 3. razredov slovenskih in italijanskih osnovnih šol se udeležuje 160 učencev, ki bodo do decembra vsak teden namesto telovadbe spoznavali in utrjevali smučanje na nabrežinski progi, nato pa se bodo januarja podali na dva celodnevna izleta na sneg. Štiri slovenske šole Gorazd, Gruden, Jurčič in Šček predstavlja 68 učencev, ki jim sledijo slovenski učitelji smučanja in imajo tečaje ob četrtnih jutraj in popoldne. (na sliki učenci šol Jurčič in Šček)

NOGOMET - Slovenski derbi v promocijski ligi v Repnu pred okrog 650 gledalci

Brezhiben Kras Alarmni zvonec pri Vesni

Odločilna je bila Krasova premoč na sredini igrišča - Zamajal se je stolček Della Zotte

Tako je Krasov kapetan Radenko Knežević z glavo premagal Vesninega vratarja Edvina Carlija in dosegel drugi zadetek za ekipo repenskega društva

KROMA

Kras Koimpex - Vesna 3:0 (2:0)

STRELCA: Orlando v 26., Knežević v 29. in 61. min.

KRAS: Contento, Manià, Tomizza, Giacomini, Sessi, Batti, Metullio (od 63. Bota), M. Bertocchi, Knežević (od 78. Pohlen), Cipraccia, Orlando (od 68. Mosca), trener Alessandro Musolino.

VESNA: E. Carli, Cheber (od 45. Udina), Ferfaglia, M. Leghissa, Degrassi, Bertocchi, P. Carli, Giorgi (od 51. Brandolisio), Boato (od 72. Žiberna), Leone, Venturini, trener Marco Della Zotta.

KOTI: 2:3 za Vesno; GLEDALCEV: okrog 650.

Številno občinstvo, ki je izkoristilo lep dan in si ogledalo derbi 5. kroga promocijske lige med Krasom in Vesno v Repnu, je prav gotovo pričakovalo bolj izenačeno tekmo. Čisto obratno. Videli so pravi Krasov monolog. Zmaga »rdečih« (prva prvenstvena v zgodovini amaterskega nogometa) na enajstem medsebojnem obračunu je bila povsem zaslužena.

Vse do 14. minute tekma ni bila najbolj zanimiva. Prvo resno priložnost za gol je imel Krasov kapetan »Ridži« Knežević po lepi globinski podaji Giacomija. Vesnin vratar Edvin Carli je strel preusmeril v kot. Akcija je bila za gostitelje zgolj ogrevanje in hkrati opozorilo za Vesnine branilce, ki tokrat niso belsteli. Kar dva od treh zadetkov sta padla po podobnih akcijah, preko vertikalne podaje v prazen prostor. Avsenikova Golica se je prvič oglasila v 26.

minuti, ko je zvezni igralec Giacomini natančno podal Orlando, ki se je znašel sam (obramba je zaspala oziroma je bila slabo postavljena) pred Carljem. Z levo je brez večjih težav zatresel Vesnino mrežo. Ta je bil 5 gol 18-letnega Krasovega napadalca. Dve minuti kasneje prvi jalov poskus »plavih« Peter Carli je streljal proti vratom, žoga pa je šla mimo vratnice. Ob 29. minuti je bilo že 2:0. Nekdanji Vesnin nogometaš Daniel Tomizza, sicer nečak bolj znanega istrskega pisatelja Fulvia Tomizze, je visoko podal z leve strani. V kazenskem prostoru je bil najbolj spreten Knežević, ki je z glavo preusmeril usnje v levi vratarjev kot. Vesnini navijači na tribuni so bili zelo razočarani.

Drugi del se je začel z neuspešnimi poskusi Vesne, da bi znižala zaostanek. V 12. minuti so imeli gostje na razpolago prvi kot. Venturini ni imel sreče. Po visoki podaji se je njegov strel z glavo odbil od prečke. To je bila tudi edina resna Vesnina priložnost za gol. Premalo, da bi ogrozila Krasovo zmago. Štiri minute kasneje so se domačini še enkrat veselili. Marco Bertocchi je lepo podal do Kneževića, ki je diagonalno streljal od levega roba kazenskega prostora in še tretjič premagal nekrivega Carlija. Po голу so nogometaši Vesne vrgli puško v koruzo. Kras je brez večjih težav obvladal položaj. Predvsem na sredini igrišča so domačini stalno ustvarjali številčno premoč. Vesnini nogometaši pa so zgrešili vrsto podaj in izgubili kar nekaj

žog. Proti koncu tekme je srednji branilec Dimitri Batti pokazal, da je v izredni formi. Prvič se je nevarno vključil v napad, drugič pa je lepo onesposobil hitrega Venturinija. Križani so čakali le na sodnikov trojni žvižg. Potolazili so le z zmago na loteriji pri Krasovem kiosku. Navijač kriške Vesne je namreč odnesel domov pršut.

NAŠE OCENE - Krasov kolektiv zasluzi za včerajšnji nastop čisto 9-ico. Na sredini igrišča so imeli popolno premoč. V fazi obrambe so bili zelo konkretni, natančni pa v fazi napada. Poleg strelcev Orlando in Kneževića, pohvalo zaslužijo še Giacomini, Batti, Bertocchi in Manià. Zaradi brezdelja je brez ocene le vratar Contento. Pri Vesni se je na sredi igrišča boril le Michele Leghissa (6), ki pa je hkrati izgubil nekaj žog. Nekaj dobrih posegov je naredil tudi vratar Edvin Carli (6,5). Vsi ostali pa se niso izkazali. Vključno z obrambno dvojico Degrassi-Bertocchi, ki tokrat ni bila zanesljiva.

POTEKMI - Evforija v Krasovem taboru, razočaranje pri Vesni. Trenerju Krasa Musolinu so vsi čestitali. Vesninega trenerja Della Zotte pa ni bilo na sprejedu. Šušljalo se je že, da je Della Zotta ponudil odstop. Sam nam je nato po telefonu dejal, da tega ni storil. Vesna bo že v sredo igrala zaostalo tekmo proti Cervignanu (v Cervignanu ob 20.00). V soboto pa še proti Trieste Calcio. Kras pa čaka v nedeljo težka tekma v gosteh proti Lignanu. *Jan Grgič*

IZJAVE PO TEKMI Robert Vidoni: To ni Vesna kot smo jo želeli

Alessandro Musolino, trener Krasa: »Veseli me, da smo igrali kot je treba. Koncentracija je bila na višku. Zelo malo smo gresili. Nadaljevati moram v tem stilu.«

Marco Della Zotta, trener Vesne: »Zelo sem razočaran. Igrali smo brez prave volje do zmage, brez borbenosti.«

Robert Vidoni, predsednik Vesne: Čestitam Krasu. So res odlična ekipa, mi pa smo taktično igrali zelo slabo. Pa še neborbeno. Smo razočarali na celotni črti. To ni tista Vesna, ki smo si jo zamislili pred začetkom sezone. Fantje morajo igrati z drugačnim pristopom.«

Dimitri Batti, branilec Krasa: »Pred tekmo smo bili vsi napaeti, saj je ta derbi še kar občuten. Uspelo nam je hitro povedi in to nam je nekoliko olajšalo delo. Po peti zmagi pa moramo ostati trdno priklenjeni z nogami pri tleh. V nedeljo nas čaka še ena težka tekma. Igrali bomo proti Lignanu.«

Martin Cheber, zvezni igralec Vesne: »Očitno nekaj ne gre. Igrali smo zelo slabo. Odpovedali smo res vsi nogometaši.«

Damjan Fonda, nekdanji nogometaš Zarje in Zarje Gaje: »Zmaga Krasa je povsem zaslužena. Pokazali so, da so boljše od Vesne, ki je imela velike vrzeli predvsem na sredini igrišča. Posledično je trpela tudi obrambna vrsta.«

Žarko Arandželič, nekdanji nogometaš Vesne in branilec Pro Gorizie: »Kras je dokazal, da je letos glavni favorit za napredovanje. Prvenstvo je sicer še dolgo in lahko se še marsikaj pripeti. Knežević in tovariši so dokazali še, da so v zelo dobri fizični formi. Vesna preživlja kritične trenutke. Prepričan pa sem, da se bodo kmalu znova postavili na noge.« (jng)

PROMOCIJSKA LIGA Smola Juventine v Červinjanu

Pro Cervignano Muscoli - Juventina 1:0 (1:0)

JUVENTINA: Furios, Paravan, Mor-sut, Rè, Masotti, Negro (od 46. Giannotta), Candussio, Pantuso, Stabile (od 60. M. Peteani), Girometta, Zanuttig (od 75. Peric), trener Dante Portelli

Juventina je zamudila lepo priložnost, da bi osvojila najmanj točko, imela pa je tudi zvrhano mero smole. Edini zadetek je padel že v 3. minuti. Nad Girometto so gostitelji storili prekršek, tako da je slabo udaril žogo in z njo silovito zadel v glavo Pantusa. Oba igralca Juventine sta obležala na tleh, igralci Cervignana so se polastili žoge in bliskovito prišli do strela, zadeli vratnico, odbito žogo pa potisnili v mrežo ob negibni obrambi Juventine. Gol je šokiral goste, Pantuso pa si je od udarca v glavo opomogel šele v drugem polčasu. Dotlej se v prvem delu ni zgodilo nič posebnega.

Povsem drugačen obraz je Juventina pokazala v drugem delu, ko je stalno napadala, Cervignano pa je le poredkoma presel čez sredinsko črto. Trener Portelli je Nogra zamenjal z Giannotto, ostali dve zamenjavi (Peteani za Stabileja in Peric za Zanuttiga) pa sta bili posledica poškodbe. Kljub terenski premoči in veliki požrtvovalnosti je Juventina pod taktirko odličnega Pantusa ustvarila le dve pravi priložnosti za gol (Cervignano pa nobene, saj je Masotti kraljeval v obrambi), toda Giannotta je iz ugodnega položaja streljal naravnost v vratarja, Candussiov strel pa je mojstrsko odbil vratar Cervignana Dose.

OSTALI IZIDI - Elitna liga: Manzanese - Torviscosa 0:0; **Promocijska liga:** Pertegada - Lignano 0:2; **1. AL:** Ronchi - Pro Romans 2:2 (Satti, Donda; Perissinotto); **3. AL:** Terzo - Audax 0:0.

DEŽELNI MLADINCI

Oboji brez osvojenih točk

San Luigi - Kras 5:0 (3:0)

KRAS: Confalonieri, Pettiroso (Križmančič), Dolliani (Sovič), Kovacic, Jevnikar, Kuret, Bullo (Rossone), Candotti, Martini, Marino (Farfua), Jurincic (Gajič); trener De Castro.

Krasovi mladinci so morali priznati premoč tržaškega San Luigija. Že po prvem polčasu so gostitelji vodili s 3:0. San Luigi je kar štiri zadetke dosegel s prekinitev (s prostega strela in s koto). »Zelo slabo smo pokrivali in domači igralci so brez večjih težav premagali našega vratarja. Tokrat smo razočarali na celotni črti,« je dejal trener Maurizio De Castro.

Ponziana - Juventina 6:1 (2:0)

JUVENTININ STRELLEC: Marchioro. JUVENTINA: Lutman, Stasi, Grusu (Crismani), Jansic, Grudina, Mauro (Poian), Rosolen (Coco), Cadez, Marassi, Marchioro, Zampetti; trener Currato.

Juventina je zaslužno izgubila proti tržaški Ponziani, ki je bila vseskozi boljši nasprotnik. Gostitelji so po prvem delu vodili z 2:0, v drugem delu pa so se še razigrali in še štirikrat premagali vratarja ekipe štandreškega društva. Edini zadetek je za Juventino dosegel Marchioro.

Ostali izidi: Domio - Muggia 0:3, Monfalcone - Staranzano 2:2, Pro Gorizia - Fincantieri 3:0; jutri: 19.00 Vesna - Seveglano, 18.00 Torviscosa - Trieste Calcio. **Vrstni red:** Monfalcone, Muggia 11, San Luigi 10, Vesna*, Torviscosa*, Trieste Calcio*, Ponziana 9, Pro Gorizia 8, Staranzano 5, Seveglano*, Fincantieri, Kras 4, Domio 3, Juventina 0 (* s tekmo manj). **Prihodnji krog:** Staranzano - Juventina, Kras - Monfalcone, Trieste Calcio - Vesna.

Obvestila

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični progi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo od 9.00 do 11.00 z društvenimi učitelji. Začetek tečajev ob sobotah od 8.11. do 29.11. oz. ob nedeljah od 9.11. do 30.11.2008. Možnost najema opreme. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na tel. 338 8621592 (Janja).

AŠD ZARJA organizira tečaj ženske telovadbe, ki bo potekal v torkih in četrtkih od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 347- 6454919 (Irina).

2. AMATERSKA LIGA - Premagalo je kotirano Opicino

Prepričljivo Primorje

Prevladala velika želja po zmagi - Odlični Pipanovi prosti udarci

Primorje Interland - Opicina 3:1 (1:1)

STRELCI ZA PRIMORJE: Tuccio v 16., Pavletič v 48. in Ravalico v 62. min.

RDEČ KARTON ZA PRIMORJE: Pipan v 50. min.

PRIMORJE INTERLAND (4-4-2): Busin, Ferro, Mihic, Ziani, Merlak, Candotti, Tuccio (od 75. min. Mania), Pipan, Pavletič (od 67. min. A. Čok), Ravalico, J. Čok (od 81. min Rebez), trener Nevio Bidussi.

Primorje je prišlo do zelo pomembne zmage, druge zaporedne, a prve na domačem igrišču. Varovanci trenerja Bidussija so si tokrat privoščili Opicino, enjasterico, ki jo poznavalci uvrščajo med močnejše ekipe prvenstva (pred včerajšnjim porazom je imela dve zmagi, en neodločen izid in en poraz za skupnih 7 točk). Merlak in soigralci so bili včeraj vsekakor stalno boljše tekme in zmaga je zato povsem zaslužena.

Že od uvodnih minut je bilo jasno, da si Primorje srčno želi zmage. Na sredini igrišča je bil zelo dejaven Candotti, v napadu pa se je lepo premikal Tuccio, Pipan pa je odlično izkoriščal proste udarce. V 6. mi-

nuti je na primer odlično streljal, vratar Opicine pa je z lepim posegom rešil svoja vrata. Še najlepšo priložnost je Primorje imelo v 15. minuti, ko je znova Pipan odlično izvedel porsti udarec z roba kazenskega prostora. Žoga se je odbila od vratnice nazaj v kazenski prostor, kjer pa je Jan Čok z glavo žogo poslal v out. Gledalcem vsekakor ni bilo treba dolgo čakati na prvi zadetek, saj je ta padel točno minuto pozneje, ko je Primorje prodrl po levi strani in nato je Tuccio preigral branilca in z roba kazenskega prostora žogo poslal natanko v desni kot vrat Opicine. Primorje je v nadaljevanju, razen nekaterih nepazljivosti v obrambi, dobro nadziralo igro in gledalo je, da bodo Tuccio in soigralci v slačilnice odšli s prednostjo enega zadetka, toda ko je tekla 36. minuta, je Opicina izkoristila nepazljivost vratarja Busina in izenačila. V končnici so gostje nekoliko izgubili glavo in z nekaterimi grobimi posegi zaustavili domače igralce. V 40. minuti je tako na primer branilec Opicine s silo podrł Jana Čoka in sodnik mu je brez obotavljanj pokazal pot do slačilnic. To je bil tudi ključni trenutek srečanja, saj Pri-

morje je drugi polčas pričelo silovito in že v drugi minuti podvojilo z lepim golom Pavletiča. Številčna premoč gostiteljev pa se je končala niti tri minute pozneje, ko je sodnik pokazal rdeči karton (mogoče se je v tem primeru prenagljil) Pipanu. To je nekoliko opogumilo goste, vendar so varovanci trenerja Bidussija obdržali koncentracijo in izničili vse poskuse. Srečanja pa je bilo dejansko konec v 62. minuti, ko je Ravlico še tretjič premagal vratarja Opicine. Zmaga Primorja bi bila lahko še bolj gladka, saj prav v končnici sta tako Aljoša Čok kot Marco Rebez zgrešila dve 100% priložnosti.

IZJAVA PO TEKMI:

Kapetan Mitja Merlak: »V obrambi smo mogoče v določenih trenutkih preveč tvegali, v napadu pa smo zgrešili kako žogo preveč, todo bili smo stalno boljše tekme, saj smo ves čas igrali z žogo na tleh, brez nepotrebnih visokih podaj. Mislim, da je bil ključni trenutek izključitev igralca Opicine na koncu prvega dela. Potem je bilo vse lažje.« (RAS)

Ostali izid: Fiumicello - Ruda 3:3.

JUTRI PO TV KOPER

Gost Športela bo Sergio Tavčar

Na jutrišnjem Športelu, ob 22.30 po TV Koper-Capodistria, bo voditelj oddaje Igor Malalan v studiju gostil športnega novinarja Sergia Tavčarja, ki bo predstavil brošuro in pobude ob 40-letnici košarke na Opčinah, med katerimi bo tudi razstava v Prosnetnem domu. Razstava bo na ogled od 25. oktobra. Openski košarkarji bodo 40-letnico organizirali avtonomno in ne v sodelovanju z društvom Polet, za katerega so sicer nastopali. Sledili bodo prispevki Športelovih sodelavcev z nogometne tekme Kras - Vesna, z namiznoteniške tekme Krasa v A1-ligi ter nogometnega derbija Primorec - Sovodnje. Konec oddaje bo z nagradno igro Poglej me v oči namenjen gledalcem.

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20 Tv Kocka: Martina in ptiče strašilo - Jesen

20.30 Deželni TV dnevnik

20.50 Alpe Jadran

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.00 Aktualno: Quello che

6.30 Aktualno: Sabato & Domenica

8.30 Šport: Pole Position

9.00 Avtomobilizem: VN na Kitajski

10.25 Sveta maša, sledi Angelus

12.20 Aktualno: Linea verde

13.30 Dnevnik

14.00 Variete: Domenica in - L'Arena

15.05 Variete: Domenica in... sieme

16.30 Dnevnik in vremenska napoved

16.35 Variete: Domenica in - 100 e lode

17.35 Variete: Domenica in - 7 giorni

20.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

20.40 Kviz: **Affari tuoi** (v. **Max Giusti**)

21.30 Film: Ovunque tu sia (dram., It. '08, r. A. Lo Giudice, i. L. Lante della Rovere)

23.35 Dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.30 Aktualno: Oltremoda

6.30 Aktualno: Inconscio e magia

6.45 Aktualno: Mattina in famiglia

10.00 Dnevnik

10.05 Variete: Ragazzi c'è Voyager

10.25 Avtomobilizem: VN na Kitajski

11.30 Aktualno: Ricerche Pio Manzu'

13.00 Dnevnik

13.25 Aktualno: Tg Motori, sledi Eate Parade

13.45 Variete: Quelli che aspettano

15.30 Variete: Quelli che il calcio e...

17.05 Šport: Stadio Sprint

18.00 Dnevnik in vremenska napoved

18.05 Šport: 90' minuto

19.00 Avtomobilizem: VN na Kitajski

20.00 Nan.: Piloti

20.30 Dnevnik

21.00 Nan.: NCIS - Unita' anticrimine

22.35 Šport: La domenica sportiva

1.00 Nočni dnevnik

6.00 Aktualno: Fuori orario

7.00 Variete: E' domenica papa'

8.00 Kratki film: Leggende sotto il mare

9.10 Glasb.: Il Gran Concerto

9.45 Film: Zum zum zum n. 2 (glasb., It., '69, i. L. Tony)

12.00 Dnevnik, šport in vremenska napoved

12.15 Aktualno: TeleCamere Salute

12.50 Aktualno: Okkupati

13.20 Dok.: Timbuctu

14.00 Deželni dnevnik

14.30 Aktualno: In 1/2 h

15.05 Aktualno: Alle falde del Kilimanjaro

18.00 Kviz: Per un pugno di libri

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Variete: Che tempo fa

21.30 Aktualno: Report

23.25 Deželni dnevnik

23.40 Aktualno: Tatami

0.45 Nočni dnevnik in vremenska napoved

6.05 Nan.: Commissario Saint Martin

6.55 Dnevnik: Pregled tiska

7.25 Nan.: Sei forte maestro 2

9.35 Dok.: Magnifica Italia

10.00 Sveta maša

11.00 Aktualno: Pianeta mare

11.30 Dnevnik, prometne informacije

12.10 Aktualno: Melaverde

13.30 Dnevnik in vremenska napoved

14.05 Risanke

15.35 Film: La battaglia di Midway (voj., ZDA, '76, i. C. Heston)

18.00 Nan.: Colombo

18.55 Dnevnik in vremenska napoved

20.35 Nan.: Il commissario Cordier

22.30 Šport: Controcampo

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00 Jutranji dnevnik

8.50 Aktualno: Le frontiere dello spirito

9.40 Dnevnik

9.45 Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca

13.00 Dnevnik, vremenska napoved, Okusi

13.40 Nan.: Belli dentro

14.10 Resničnostni šov: Amici

16.30 Variete: Questa domenica

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.40 Variete: Paperissima Sprint

21.30 Film: **Ti amo in tutte le lingue del mondo** (kom., It., '05, r. L. Pieraccioni, i. G. Panariello)

23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show

4.50 Motociklizem: VN v Maleziji

9.05 Film: Fantasma alla riscossa (kom., ZDA '01, i. C. Lloyd)

10.50 Nan.: Raven

11.20 Nan.: Willy, il principe di Bel Air

11.50 Šport: Grand Prix

12.25 Dnevnik in vremenska napoved

13.00 Šport: Guida al campionato

14.00 Motociklizem: VN v Maleziji, sle-di Fuori Giri

15.50 Film: Sheena, regina della giungla (pust., ZDA ' 84, i. T. Wass)

18.30 Dnevnik in vremenska napoved

19.00 Film: Ritorno al futuro (fant., ZDA, '85, r.R. Zemeckis, i. M. J. Fox)

21.00 Film: La mummia (pust., ZDA '99, r. B. Fraser, i. R. Weisz)

22.30 Dnevnik in vremenska napoved

0.100 Nan.: Heroes

0.50 Nan.: The Black Donnellys

6.45 17.30 Risanke

8.05 Dokumentarec o naravi

8.30 Inf. odd.: Tra scienza e coscienza

9.35 Salus Tv

10.20 Incontri al caffè' de la Versiliana

11.40 Rotocalco ADN Kronos

12.00 Sveta maša

12.25 Aktualno: Eventi in provincia

12.50 Šport: Hard Trek

13.15 Aktualno: Qui Tolmezzo

13.20 Aktualno: A. COM - Automobilis-sima

14.00 Camper magazine

14.30 Campagna amica

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne vesti

7.00 Aktualno: Omnibus Week-end

9.20 Aktualno: La Settimana, sledi Animal Treasure

10.30 Film: Una adorabile idiota (kom., Fr., '63, i. B. Bardot)

12.30 Dnevnik

13.00 Nan.: In tribunale con Lynn

14.00 Nan.: L'ispettore Barnaby

16.00 Film: La piu' bela avventura di Las-sie (pust., ZDA '78, i. J. Steward)

18.00 Film: Che cosa hai fatto quando siamo rimasti al buio? (kom., ZDA, '68, r. H. Averbach, i. D. Day)

20.00 Dnevnik in športne vesti

20.35 Resničnostni šov: Chef per un giorno

21.30 Variete: **Crozza Italia** (v. **Maurizio Crozza**)

23.30 Aktualno: Reality

0.40 Dnevnik in športne vesti

7.00 Ris. Nan.: Živ Žav

9.45 Šport Špas

10.15 Nan.: Linus in prijatelji

10.50 Sledi

11.20 Ozare (pon.)

11.25 Obzorja duha

12.00 Ljudje in zemlja

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.10 Na zdravje! (pon.)

14.25 Nad.: Fina gospa

15.00 NLP s Tjašo Železnik in Klemnom Slakonjo

15.15 Glasbeni dvoboj

15.40 Človeški faktor

16.30 Oglasni blok

17.00 22.40 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.15 Naglasi!

18.25 Žrebanje Lota

18.45 Risanka

19.00 Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

19.55 Zvezde pojejo

21.30 Družinske zgodbe: Družina Šavel

22.20 Ars 360

22.40 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

23.05 Deset božjih zapovedi

6.30 0.45 Zabavni infokanal

8.20 Skozi čas

8.55 Globus (pon.)

9.25 Nan.: Brat bratu

10.10 Z glasbo in plesom

10.50 Tv prodaja

11.25 Pomagajmo si (pon.)

11.50 Slovenski magazin (pon.)

12.15 Rad igram nogomet

13.20 Slovenci po svetu

13.50 Film: Čudež belih konj

15.45 Posnetek iz Križank

17.30 Glasb. film: Moč usode

20.00 Dok. serija: Pogled z neba

20.55 Nad.: Berlin AlexanderPlatz

21.50 Dok. oddaja: Slovenci v Berlinu

22.40 Nad.: Rim

23.35 Tv priredba baleta SNG Opera in balet Ljubljana

13.45 Dnevni program

14.00 Čezmejna Tv - TG R FJK - dežel-ne vesti

14.10 Vas tedna

14.55 »Q« - Trendovska oddaja

15.40 Nautilus

16.10 Mediteran Festival

17.30 Potopisi

18.00 Ljudje in zemlja (program v slov. jeziku)

19.00 22.00 , 0.25 Vsedanes - Tv dnevnik

19.25 Tednik

20.00 Vesolje je ...

20.30 Istra in...

21.00 Dok. oddaja

22.10 Nedeljski športni dnevni

22.30 Slovenski magazin

22.55 **Metalcamp 2008**

23.30 Piranski glasbeni večeri

12.00 23.55 Videostrani

18.00 Duhovna misel (pon.)

18.15 Polka in majolka

19.15 Tedenski pregled

19.30 Settimana Friuli

20.00 Razgledovanja (pon.)

20.30 Spoznajmo jih

21.30 Odbojka: Salonit - AOK Mladost

23.00 Eko šola

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Otroški kotichek; 10.50 Melodije za vse okuse; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Nedeljskih sedem not; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Iz naših prireditev, sledi Dežurna glasba; 19.20 Napovednik, sledi Slov. lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.45 Kmetijski nasveti; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Radijska kronika; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!, 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come...easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobcı zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Ple-soči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zborovska glasba; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)objezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute z ansamblom...; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.40 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.10

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.40 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.10

Pregled novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Rokomet; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val.

SLOVENIJA 3

11.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčnice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša lubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Koncert; 21.00 Obiski kraljice; 22.00 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA

6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: S partnerjem se bosta veliko pogovarjala, a ne bosta vedno našla skupnih točk. Namesto, da ga hočete prepričati o svojem prav, mu prisluhnite in zau-pajte povedanemu.

BIK 21.4.-20.5.: Doma boste načeli občutljivo temo, ki bo kar obvisela v zraku. Vaša pričakovanja se ne ujemajo s pričakovanji drugih družinskih članov. Vzemite si čas in premislite tudi o njihovih predlogih.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Napetosti, ki jih čutite v sebi, nikar ne sproščajte v krogu svojih domačih. Še tako trdni in topli odnosi potrebujejo obilo prilagajanja in pozornosti, drugače se lahko hitro skrhajo.

RAK 22.6.-22.7.: S sodelavci boste zapletli v nepotrebno prepričevanje. Več ko bo besed, slabše se boste razumeli, za te se poskušajte temu izogniti. Včasih ni pravi trenutek za usklajevanje mnenj.

LEV 23.7.-23.8.: Hitreje kot se boste prilagodili novim okoliščinam, lažje vam bo. Kljub nekaterim odpovedovanjem vam spremembe prinašajo veliko lepega. Pazite, kako ravnete z denarjem.

DEVICA 24.8.-22.9.: Dobro veste, v čem uživate, a si tega ne privoščite. Ni res, da morajo drugi poskrbeti za vas, to je vaša dolžnost. Dela boste imeli čez glavo. Kljub trudu pa rezultatov ne bo videti.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Ste zelo družabni in se med prijatelji res dobro počutite. Pri drugih ljudeh zelo cenite iskrenost, vam pa se pogosto zazdi, da cilj opravičuje sredstva. Lubezen: dobro.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Kljub nekim težavam, s katerimi se boste srečali v naslednjih dneh, boste ohranili dobro voljo in optimizem. Upravičeno ste zadovoljni s svojimi dosežki in spremembami.

STRELEC 23.11.-21.12.: Drobne nerodnosti vas bodo spravljalje ob živce, čeprav se bodo drugim zdele čisto simpatične. Ne bodite prestrogi do sebe, vsakomur se zgodi, da je sem ter tja malce zmeden.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Včasih si naložite preveč dela, ker si močno želite uspeha in priznanja. Končno boste s svojim trudom dokazali, da si niste postavili previsokih ciljev in da ste sposobni doseči.

VODNAR 21.1.-19.2.: Doma boste precej nemirni. Čez dan boste želeli prosti čas preživeti v naravi, ob večerih pa v družbi. Jezilo vas bo, če si ne boste mogli uresničiti vseh želja. Denar: dobro.

RIBI 20.2.-20.3.: Jezi vas, če vloženi trud ne obrodi pričakovanih sadov. Na delovnem mestu boste le težko lovili svoje načrte. Občutek boste imeli, kot da se borite za mlini veter.

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika

20.25 Števerjan 2008: ans. Vrt

20.30 Deželni TV dnevnik

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.10 Nad.: Incantesimo

6.30 Dnevnik, Cciss

6.45 Aktualno: Unomattina

10.00 Aktualno: Verdetto finale

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.30 Vremenska napoved in dnevnik

12.00 Variete: La prova del cuoco

13.30 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana

16.15 Aktualno: La vita in diretta

16.50 Dnevnik, vremenska napoved

18.50 Kviz: L'eredità

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Affari tuoi

21.20 Nan.: Raccontami - Capitolo II

23.20 Dnevnik

23.25 Aktualno: Porta a porta

1.00 Nočni dnevnik

6.00 Aktualno: Cercando cercando

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Variete: Cartoon Flakes

9.30 Aktualno: Sorgente di vita

10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike

10.55 Aktualno: 186-letnica ustanovitve Gozdne Straže

13.00 Dnevnik

13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje

14.00 Variete: Scalo 76 Cargo

14.45 Aktualno: Italia allo specchio

16.15 Aktualno: Ricomincio da qui

17.20 Nan.: The District

18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti

19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.30 Dnevnik

21.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi (vodi S. Ventura)

23.45 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista

0.00 Variete: Scorie

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

8.15 Aktualno: La storia siamo noi

9.15 Aktualno: Verba Volant

9.20 Aktualno: Cominciamo bene

12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne cesti

12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.05 Nad.: Terranostra

14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike

15.15 Variete: Trebisonda

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sle-di Geo & Geo

19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Nan.: Agrodolce

20.35 Nan.: Un posto al sole

21.05 Aktualno: Chi l'ha visto?

23.10 Šport: Replay

23.45 Aktualno: RT - Era ieri

7.05 Nan.: I Robinson

8.35 Nan.: Charlie's Angels

8.20 Nan.: Hunter

9.20 Nan.: Febbre d'amore-Riassunto settimanale

10.30 Nan.: Bianca

11.30 Dnevnik, prometne vesti

11.40 Nan: My Life

12.40 Nan.: Un detective in corsia

13.30 Dnevnik, vremenska napoved

14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21

15.55 Film: Ossessione di donna (dram., ZDA, '59, i. S. Hayward)

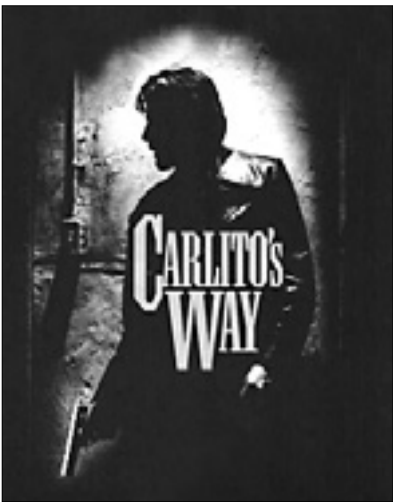
18.40 Nad.: Tempesta d'amore

18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Nad.: Karol un uomo diventeto Papa

23.20 Film: **Carlito's Way** (dram., ZDA, '93, r. B. De Palma, i. Al Pacino)

0.35 Nočni dnevnik

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar

8.00 Dnevnik

8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)

10.05 Dnevnik in vremenska napoved

11.00 Aktualno: Forum

13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nad.: CentoVetrine

14.45 Aktualno: Uomini e donne

16.15 Resničnostni show: Amici

16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia

21.10 Variete: Zelig

23.30 Aktualno: Matrix

6.35 13.40, 16.50 Risanke

9.05 Nan.: Starsky & Hutch

10.10 Nan.: Supercar

11.10 Nan.: Pacific Blue

12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport

14.30 Risanke: i Simpson

15.00 Nan.: Paso adelante

15.55 Nan.: Wildfire

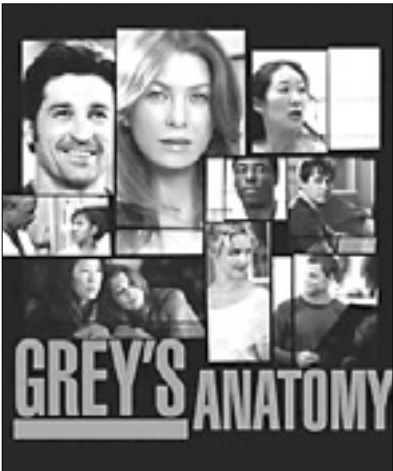
18.30 Dnevnik, vremenska napoved

19.05 Nan.: Tutto in famiglia

20.01 Resničnostni show: La Talpa

20.30 Kviz: La ruota della fortuna

21.10 Nan.: **Grey's Anatomy**

22.05 Nan.: Crimini bianchi

23.05 Nan.: Nip/Tuck

0.10 Nan.: Californiacation

7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik

7.20 17.00 Risanke

8.10 Storie tra la righe

8.50 Retroscena: I segreti del teatro

9.30 Inf. program: Novecento contro luce

11.25 Camper magazine

12.10 Šport: Super Sea

12.35 Zibaldone goloso

13.50 Inf. odd.: Animali amici miei

14.30 Aktualno: A.com - Automobilissimi

15.20 Mozartove sinfonije

18.35 Super calcio - Udinese

19.00 Super calcio - Triestina

20.00 A casa del musicista

20.30 Deželni dnevnik

21.00 Brescia vs. Triestina

22.45 Inf. odd.: Videomotori

23.35 Film: Nessun alibi

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life

10.10 Due minuti in un libro

10.25 Nan: Mai dire sì

11.30 Nan.: Matlock

12.30 20.00, 0.30 Dnevnik

13.00 Nan.: Cuore e batticuore

14.00 Film: I pappagalli (kom., It, '56, r. B. Paolinelli, i. A. Sordi)

16.05 Nan.: Mac Gyver

17.05 Dok.: Atlantide

19.00 Nan.: Stargate SG-1

20.30 Aktualno: Otto e mezzo

21.10 Aktualno: L'infedele

23.30 Dok.: La storia proibita del '68

6.40 Zrcalo tedna (pon.)

7.00 8.00, 9.00 Poročila

7.05 8.05 Dobro jutro

9.10 Šport Špas

9.40 Risanan nan.

10.05 Risanke

10.10 Iz popotne torbe (pon.)

10.30 Nad.: Čarodejev vajenec

11.00 Dok. nan.: Čas, ko so Evropi vladali Mavri (pon.)

12.00 Ljudje in zemlja

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15 Zvezde pojejo (pon.)

15.00 Poročila

15.10 Dober dan, Koroška

15.45 Risanke

16.05 Lutk. nan.: Bisergora

16.20 Martina in ptičje strašilo

16.30 Otroška nad.: Ribič Pepe

17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved

17.30 Glasbeni spomini

18.25 Žrebanje 3x3

18.40 Risanke

18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

19.55 Nan.: Brat bratu

20.40 Polemika

22.00 Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved

23.00 Opus

23.25 Glasbeni večer

0.05 Orkester slovenske filharmonije in George Pehlivanian

6.30 9.30, 0.55 Zabavni infokanal

7.00 Infokanal

8.00 Otroški infokanal

9.30 Zabavni infokanal

11.15 Sobotno popoldne

14.05 Slovenci v Italiji (pon.)

14.50 Rad igram nogomet

15.20 50 let televizije

15.50 Osmi dan (pon.)

16.20 Ars 360 (pon.)

16.40 Slovenski magazin (pon.)

17.05 Dok. serija: Britanska kraljica, osemdesetletnica

18.00 Regionalni program: Slovenija danes

18.25 Kronika osrednje Slovenije

18.35 Primorska kronika

19.00 Nan.: Dr. Who

20.00 Dok. serija: Tihomorsko brezno

21.00 Studio City

22.00 Knjiga mene briga: McKenzie Wark

22.20 Resnična resničnost

22.50 50 let televizije

23.20 Nad.: Tajna služba

13.45 Dnevni program

14.00 0.00 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

14.20 Euronews

14.30 Vzhod-Zahod

14.45 Alter Eco

15.25 Slovenski magazin

15.45 Piranski glasbeni večeri

16.30 Vesolje je...

17.00 Tednik

17.30 Istra in...

18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)

18.35 Vremenska napoved

18.40 23.00 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti

19.25 Šport

19.30 Fanzine

20.00 Sredozemlje

20.30 Artevisione

21.00 Meridiani

22.00 Vsedanes - Tv Dnevnik

22.15 Vzhod-Zahod

22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)

23.20 Športna mreža

12.00 23.30 Videostrani

18.00 20.20 Kultura

18.30 Epp

18.40 Glasbena oddaja

19.55 Epp

20.00 23.30 Dnevnik, vremenska napoved

20.20 Kultura

20.30 Športni ponedeljek

21.30 Eko šola

22.00 WTCC Monza prva dirka

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.30 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D, sledi Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Slovenski obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevrek; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dressom; 11.00 Jesenska pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočja; 21.00 Indie ni Indija; 22.30 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena lestvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 23.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Epur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00

Kronika; 8.05 Ime tedna: predstavitve kandidatov; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.30 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz Slov. glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,90 €

Letna naročnina za Slovenijo 200 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

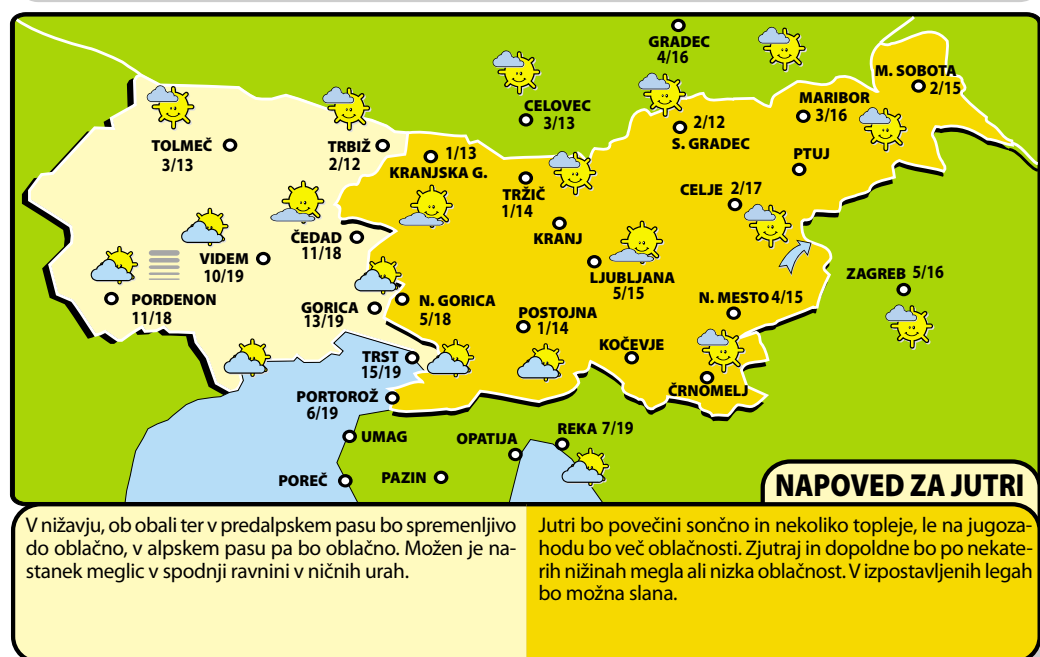
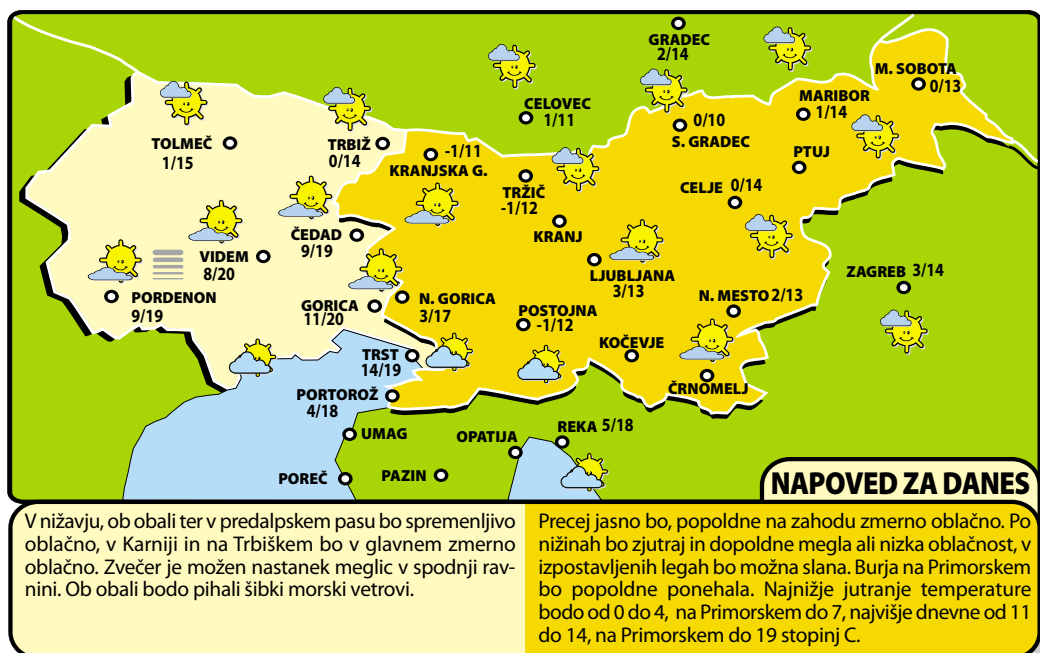
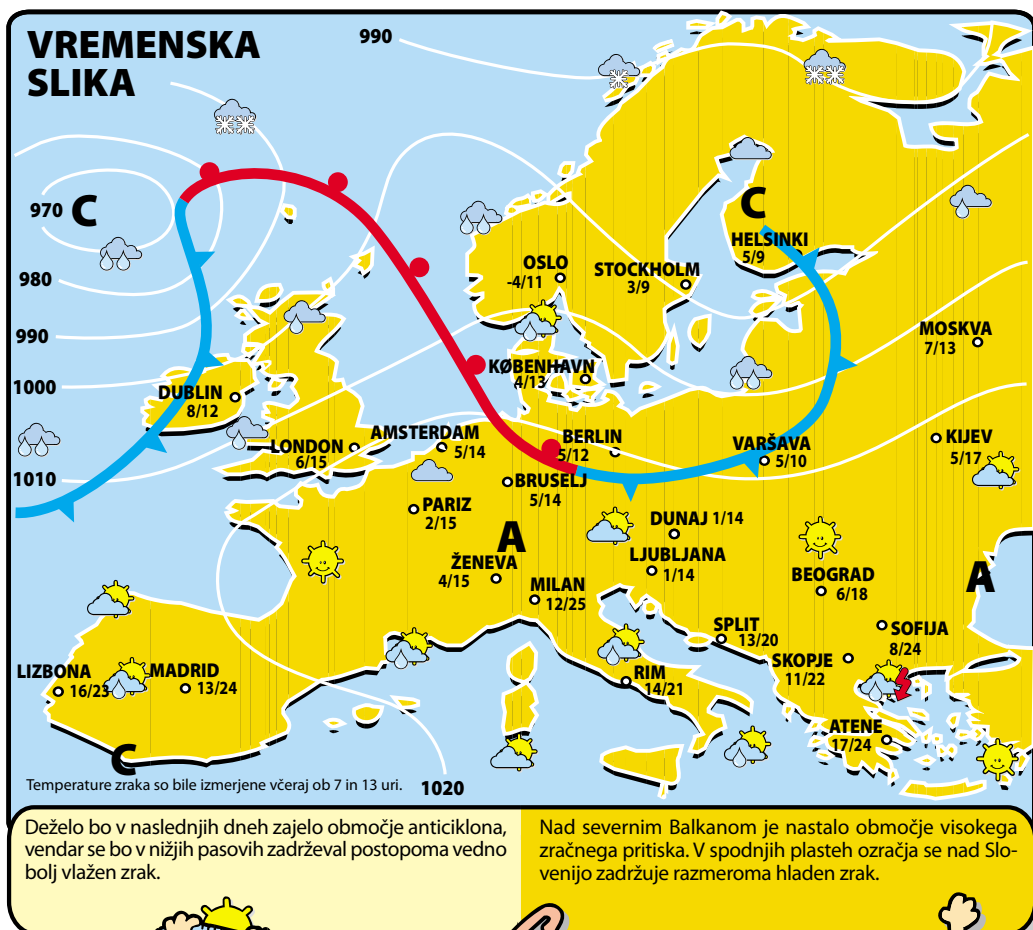
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

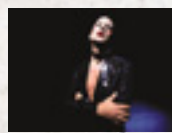
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
ZA DEŽELO FURLANIJO JULIJSKO KRAJINO
TEATRO STABILE SLOVENO
PER LA REGIONE FRIULI VENEZIA GIULIA

abonmajška sezona

0809

Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb

KABARET

Cabaret
muzikal

Režiser
Stanislav MOŠA
Gostovanje
MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

Petek, 24. oktobra ob 20.30
Združeni abonmaji A,T,F in labilni v Slovenskem stalnem gledališču
Sobota, 25. oktobra ob 20.30
Združeni abonmaji B in labilni v Slovenskem stalnem gledališču
Nedelja, 26. oktobra ob 16.00
Združeni abonmaji C,K in labilni v Slovenskem stalnem gledališču

Legendarna
glasbena predstava,
deležna številnih
imenitnih kritik,
ne nazadnje tudi nagrad
na Borštnikovem srečanju
v Mariboru.

Imenitna interpretacija
igralcev, med katerimi
izstopata nagrajena
Uroš Smolej in Jette Ostan.

Info in predprodaja: blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petek (10.00/17.00), uno in pol pred pričetkom predstave
Brezplačna telefonska številka 800214302. - info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

POHITI, VPIŠI ABONMA ZA NOVO SEZONO!

abonmajška
sezona

0809

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Joe Mastaeroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabret« / gostuje Mestno gledališče ljubljansko; v petek, 24. oktobra, ob 20.30 (združeni abonmaji A, T, F in labilni), v soboto, 25. oktobra, ob 20.30 (red B in labilni), v nedeljo, 26. oktobra, ob 16. uri (združeni abonmaji C, K in labilni).

Gledališče Rossetti

Dvorana Bartoli

Roberto Damiani: »La vita xe fiamà« . Poklon Biagiu Marinu, režija Furio Bordon. Nastopa: Massimo De Francovich. Urnik: danes, 19. oktobra, ob 17.00.

La Contrada

Roberto Curci: »Tramachi« / igra Ariella Reggio, režija: Francesco Maccedonio. Danes, 19. oktobra, ob 16.30.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

Edoardo Erba: »Maraton v New Yorku« / v priredbi SSG Trst v torek, 28. oktobra, ob 20.30.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Mala drama

Jutri, 20. oktobra, ob 20. uri / Dušan Jovanovič: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V torek, 21. in v sredo, 22. oktobra, ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog masakra«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 19. oktobra, ob 19.30 / nizo-zemski drami Daphne de Bruin »Eva« in Oscar van Doensel »Vezuv«.

Jutri, 20. oktobra, ob 19.30 / Joe Mastaeroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabret«.

V sredo, 22. oktobra, ob 19.30 / Drago Jančar: »Lahka konjenica«.

V soboto, 25. oktobra, ob 19.30 / Jardi Galceran: »Gronholmova metoda« - gostuje Mestno gledališče Ptuj.

Mala scena

Jose Sanchis sinisterra: »Carmela in Paulino, variete na fino« / v sredo, 22. oktobra, ob 20. uri.

Caryl Churchill: »Punce in pol« / v torek, 21. oktobra, ob 20. uri.

Jana Pavlič: »Tosca« / v četrtek, 23. in v petek, 24. oktobra, ob 20. uri.

Mini teater Ljubljana

Marko Sosič: »Tubotubatubetubitu« / gostuje SSG iz Trsta, danes, 19. oktobra, ob 11.00, 17.00 in 18.00.

Cankarjev Dom

William Shakespeare: »Vihar«, Gallusova dvorana / Slovensko mladinsko gledališče, SNG Drama Maribor, CD, SSG Trst. Režija: Vito Taufer. Spored: danes, 19. ob 19.30, jutri, 20. ob 15.00 in v torek, 21. oktobra ob 12.30.

GLASBA

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Sedmi koncert na Mahlerjevo glasbo / v sklopu simfonične sezone 2008. Dirigent: Pinchas Steinberg. Mezzosopranistka: Hermine May. Orkester in zbor gledališča Verdi. V petek, 24. ob 20.30 in v soboto, 25. oktobra ob 18.00.

Gledališče Rossetti

Alvin Ailey. American Dance Theatre. Umetniški vodja: Judith Jamison. Urnik: Danes, 19. oktobra ob 16.00 in ob 20.30.

KRMIN

■ Jazz & Wine of Peace Festival 2008

V četrtek, 23. oktobra, v Občinskem gledališču ob 20.30 Michel Portal & Jacky Terrasson (Francija, Nemčija), ob 22.30 Henry Threadgill & Zood (ZDA).

V petek, 24. oktobra, v cerkvi sv. Ivana (Borgo S. Giovanni) ob 11. uri Trygve Seim & Frode Haltdi (Norveška); v Občinskem gledališču ob 18.30 Wolfgang Haffner »Acoustic Shapes« (Nemčija) in ob 21.30 Marc Ribot Trio (ZDA).

V soboto, 25. oktobra, v Medani 20 pri Dobrovem (Slo.) ob 11. uri Piirpauke (Finska); v Občinskem gledališču ob 18.30 [em] (Nemčija), ob 21.30 William Parker (ZDA).

V nedeljo, 26. oktobra, v Občinskem gledališču ob 11. uri Odwalla (Italija, Senegal), ob 15. uri Nicolas Simion

Quintet (Romunija, Madžarska, Italija, Makedonija, Hrvaška) in ob 17. uri Randi Werston and his African Rhythms Trio (ZDA).

SLOVENIJA

KOPER

Pokrajinski muzej Koper: v sredo, 22. oktobra, ob 20.00 bo koncert v priredbi Družbe prijateljev glasbe Koper, kjer bosta nastopila saksofonist Ninoslav Dimov in pianist Denys Masiliuk.

■ KOGOJEVI DNEVI

Danes, 19. oktobra, ob 16.00 / Gorenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Mirjam Kalin - alt in Žiga Stanič - klavir.

V četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 / HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška / V sodelovanju s festivalom Dnevi Ivana pl. Zajca: Mate Bekavac - klarinet. Nada Metošević - dirigentka.

V četrtek, 6. novembra, ob 20.30 / Slovenski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kaminška - sopran, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 19. oktobra, ob 19.00 Linhartova dvorana / 8. gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo 2008.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULIJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

V dvorani Arturo Fittke na Malem trgu 3, bo do 22. oktobra na ogled razstava prvega fotografskega natečaja »Immagini del cambiamento«, ki sta ga organizirala združenje Autoaiuto in Volontariato Club Zip. Urnik: vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredoah, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

Galerija Rettori Tribbio 2, Stari trg 6: do 24 oktobra razstavlja Livio Možina. **Spazio d'arte Bossi & Viatori Assicurazioni, Ul. Locchi 19/A:** do 31. oktobra, razstavlja likovne in keramične izdelke Anica Pahor z naslovom »Kompozicija listov«. Raztava bo odprta od ponedeljka do četrтка od 8.30 do 13.00 in od 15.00 do 18.00, ob petkih od 8.30 do 18.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Umetnostna galerija G. Negrisin, (Trg Republike 4): na ogled je razstava »Porečanka včeraj: ozkotirna proga danes: pot zdravja in prijateljstva«, ki jo je uredila Branka Sulli Sulčić. Urnik od ponedeljka do sobote od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00. Info: Urad za kulturo, tel: 040-3360340. Razstava. ob odprtja do torka, 28. oktobra.

OPČINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: razstavlja Peter Cvelbar, pod naslovom »Brazde, struge in sledi v kamnu.«a

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

NABREŽINA

V kavarni Gruden bo na ogled do 21. oktobra razstava slik Ani Tretjak z naslovom »Kreativna energija«. Ogled je možen ob urniku kavarne, ob sredah zaprto.

SKD I. Gruden, prireja do 2. novembra, razstavo Anice Pahor »Občutljivi stiki«. Ogled je možen med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v ne-

PRIREDITVE

FILM - Danes v Trstu Pranzo di Ferragosto režiserija Di Gregoria

Mali film velik uspeh

Režiser o nastanku filma, ki so ga nagradili na zadnjem beneškem festivalu

Gianni Di Gregorio je režiser, ki se še ni navadil na blišč filmskega star sistema, pa čeprav je ravno njegov film eden največjih uspehov letošnje beneške Mostre. Simpatična, ponekod ganljiva a tudi humorna zgodba o štirih priletnih ženicah, ki za veliki šmaren ostanejo v poletno zapuščenem Rimu in se zanje nihče ne zme-ni. Hčerke in sinovi so že na počitnicah in še mar jim ni, kako bodo one preživele poletni praznik. Zgodi pa se, da skrbi za eno od njih šestdesetletni sin, na čigar dom, na vrat na nos pospremijo še ostale štiri vdove. Gianni mora tako poskrbeti za prenočitev in zabavoivilasih a še vedno nad-vse živahnih ženic.

Njegov Pranzo di Ferragosto (Veli-košmarenško kosilo), ki so ga premierno predstavili v sklopu Tedna kritike na beneški Mostri in si je v Benetkah zagotovil tudi leva prihodnosti, je zdaj ena filmskih uspešnih leta. Danes ob 18. uri bodo film predvajali film v tržaški kinodvorani Ariston. Projekcije, ki jo je priredil deželni AGIS v sodelovanju z združenjem De Ban-field, pa se bo udeležila tudi Marina Cicciotti, ena od protagonistk filma. Režiser in tudi eden od filmskih junakov, Di Gregorio, se je dokopal do režije pri šestdesetih letih, ko je najbrž že vrgel puško v ko-

ruzo in si ni predstavljal, da bi lahko ne-kega dne realiziral film. Pa čeprav je v preteklosti podpisal celo vrsto scenarijev. Med drugimi tudi tistega (Gomorra), s katerim je Matteo Garrone v Cammesu pre-jel nagrado za najboljšo režijo.

»Filmska zgodba je avtobiografska - pripoveduje Di Gregorio -, deset let sem namreč živel s svojo mamo, že priletno vdovo in ta izkušnja je docela zaznamovala moje življenje. Četudi sem se v filmu odločil za ironični ključ in zabavno pripovedovanje, je v resnici šlo za zelo bolečo zgodbo, ki ni potrebovala kakršneko-li retorike.«

Protagonist filma mora v določene-m trenutku poskrbeti še za druge tri gospe. Je tudi to avtobiografsko?

»Avgusta pred osmimi leti me je administrator poslopja, v katerem sem živel, vprašal, če mi lahko zaupa za nekaj dni mamo. Dobro je vedel, da imam težave z denarjem in najbrž je bil prepričan, da bom sprejel ponudbo. Sam sem zelo ponosen in njegov predlog se mi je zdel celo žaljiv, tako da sem ga zavrnil. Ko sem se lotil pisanja scenarija, sem si skušal predstavljati, kaj bi se lahko zgodilo, ko bi tisti predlog sprejel.«

prto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal«.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Lastovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo do 30. novembra vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled razstava slik Azada Karima.

SOLKAN

V avli Hitovega Hotela Sabotin je na ogled fotografska razstava z naslovom Gobe in gobarji.

Nedelja, 19. oktobra 2008

31

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

IDRIJA

Razstavišče Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg od 23. oktobra, do 23. novembra, bo na ogled muzejska razstava »Razvoj žgalniških peči pri rudniku živega srebra Idrija«.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

V Mali galeriji Cankarjevega doma je še danes, 19. oktobra na ogled razstava fotografij Boruta Kranjca »Praznine«. Urnik: od 10. do 14. ure.

■ RAZSTAVE FESTIVALA

MESEC FOTOGRAFIJE 2008

Branko Lenart »Piran : Pirano« / Obalne galerije Piran, do 16.11.

Roberto Kunsterle »Zrcalo telesa« / Galerija Tir Nova Gorica od 24.10 do 24.11.

»Castrumphoto 08, Potajenost vid(e)nega« / Pilonova galerija Ajdovščina od 7.11 do 28.11.

»Photonic moments IV« / Mala Galerija Cankarjevega doma v Ljubljani od 21.10. do 16. 1

NAŠA SLIKOVNA KRIZANKA

REŠITEV (18. 10. 2008)

Vodoravno: amarela, Amerika, mitolog, kanonik, Aris, maraton, Li, nalika, Ink, Dior, M.A., anketa, Emma, B.A., G.N., at, Lee, Perlot, višina, to, mar, rina, psi, vek, Marta Verginella, Škoro, Asfor, Tea, Ariel, Air, skifist, L.B., Ervin, Roer, Kač, nrvanost, iredanta, Arijka, Rjavec, Latina, Ti, Kam, T.K., Kaka, ananas; *na sliki:* Marinka Pertot.

NAROČNINA NA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 2009

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009 **200,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno!
Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2008 **vsako jutro na dom prejeli brezplačno!**

Znižano naročnino za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8 - št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici - št. računa: E 05484 12401 001570404860

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst - št. računa: O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst - št. računa: P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje - št. računa: R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka - št. računa: F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Ujemite jutro.

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it

V Gorici festival Pesmi ob meji

V Boljuncu je bil pokrajinski kongres tržaške Slovenske skupnosti

Pobudo Razseljeni je uvedel tunizijski pisatelj prof. Meddeb

Pohiti, vpiši abonma!

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

NEDELJA, 19. OKTOBRA 2008

št. 249 (19.339) leto LXIV.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.it/>

e-mail: redakcija@primorski.it

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €

CENA V SLOVENIJI 0,90 €

9 771124 66007

Primorski dnevnik

Meja je bila kriva, dokler je obstajala

DUŠAN UDOVIČ

Včerajšnji posvet o Primorskem dnevniku je neizbežno potekal pod senco grožnje, da je obstoj edinega dnevnika Slovencev v Italiji zaradi krčenja državnih prispevkov resno postavljen pod vprašaj. Zato je bil v posegih in razpravi ta problem v ospredju, saj se vsi zavedamo, kolikšnemu tveganju je z morebitno izgubo dnevnika izpostavljena naša skupnost v celoti. Ob tem so bili tudi toliko umestnejši poudarki, da je treba dnevniku na vsak način zagotoviti prihodnost in razvoj, kot ustanovi, ki je za našo skupnost prioritetnega pomena. In pomemben je bil poudarek, naj bo prioriteta konkretna, ne zgolj deklarativna.

Posvet je bil tudi priložnost za nekatere vsebinske pripombe na račun časopisa. Vse jemljemo v vednost kot konstruktiven prispevek k našemu vsakodnevni delu, saj nam, odkrito povedano, pomagajo uravnavati kompas in razumeti, kaj od nas pričakujejo tako navadni bralci, kot tudi različna organizirana okolja v naši skupnosti.

Posebej dobrodošla je bila razprava o primorskem medijskem prostoru, ki je navrgla osnovno ugotovitev, da je Primorska, tudi kar zadeva medije, razdeljena na zamejski in matični del, ki med seboj premalo komunicirata. Za to smo lahko objektivno krivili mejo, dokler je obstajala, z njeno ukinitvijo pa je nastopil čas, da se stvari začne spremenjati. Različni mediji v tem pogledu lahko naredimo marsikaj in to je tudi ena od glavnih smeri, v katerih moramo iskati lastno prihodnost.

TRST - Posvet v Narodnem domu v priredbi Zadruga Primorski dnevnik

O položaju našega dnevnika in medijskem povezovanju

Primorski uredniki razpravljali o možnih oblikah sodelovanja

TRST - Kakšno je finančno stanje Primorskega dnevnika, v kakšnih pogojih delajo njegovi uslužbenci, kakšne perspektive odpira padec meje: na ta in podobna vprašanja so včeraj v Narodnem domu poskusili odgovoriti založniki in novinarji našega časopisa. Posvet, ki ga je priredila Zadruga Primorski dnevnik, pa je bil v dopoldanskem delu posvečen razmišljanju o povezovanju oz. nepovezovanju primorskega medijskega prostora. O tem je bil govor v okviru okrogle mize, na kateri so spregovorili odgovorni uredniki in novinarji pomembnejših primorskih tiskanih in elektronskih medijev z obeh strani meje.

Na 5. strani

Dvojezičnost: mnenje županov Repentabra in Zgonika

Na 6. strani

ZKB sopobudnica niza srečanj o energetskih virih

Na 6. strani

V Gorici razprava o slovenskem šolstvu

Na 11. strani

Trubar: od Romolija zahtevajo odgovor

Na 11. strani

Kras pred 700 gledalci ugnal kriško Vesno

Na 27. strani

EMONEC
PIVOVAR
KOPER - SLOVENIJA

BEER - BIERA - PIVO - BIERE - BIERA
Kopje pivo

OBRtna CONA
ŠALARA,
KOPER

ZA REZERVACIJE:
00386
41326642

Tirolski večer

V petek,
24. oktobra ob 20.00

Denis NOVATO
Torio

- Prodaja novih in rabljenih vozil
- Skladišče nadomestnih delov in originalne opreme
- Delavnica in pooblaščen karoserija
- Servis in tehnični pregled

Edini pooblaščen prodajalec za Tržaško pokrajino
Ulica Flavia, 47 - TRST Tel. 040/637373 FAX 040/637545

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA
Industrijska cona TS, ul. Travnik, 10
Tel. 040/8990110 agraria
040/8990100 rezervni deli

KMETIJSKA MEHANIZACIJA
(kopačice, motokultivatorji,
»spaccalegna«-cepilci,
traktorji FERRARI)

**OB NAKUPU NOVIH MOTORNIH
ŽAG JONSERED IN ALPINA
ODVZEM STARIH ZA ODPAD**

KOMPOSTER
za iztrebitev organskih odpadkov

ekstra-deviško olivno olje
sadike povrtnin
vse za kmetijstvo in enologijo
semena
sadike in cvetje
velika izbira krizantemov
raznih velikosti in barv

Bukova drva za kurjavo po ugodni ceni

BEOGRAD - Začenja se novo politično obdobje

Vladajoči stranki DS in SPS podpisali izjavo o politični spravi

Skupna odgovornost za demokratično, svobodno, celovito, gospodarsko in kulturno razvito Srbijo

BEOGRAD - Predsednika vladajočih Demokratske stranke (DS) in Socialistične stranke Srbije (SPS) Boris Tadić in Ivica Dačić sta danes podpisala izjavo o politični spravi in skupni odgovornosti za uresničevanje vizije razvoja Srbije. Tadić je izjavo označil za korak k narodni spravi in močno sporočilo mednarodni skupnosti. V izjavi sta se stranki, ki tvorita vladajočo koalicijo, zavezali k medsebojni politični spravi in skupni odgovornosti za uresničevanje vizije Srbije kot demokratične, svobodne, celovite, gospodarsko in kulturno razvite ter socialno pravične države.

V uvodnem delu izjave je zapisano, da je njen cilj ohraniti polno ozemeljsko celovitost Srbije in zagotoviti vstop Srbije v Evropsko unijo, pri čemer pa izhaja iz potrebe, da mora sodelovanje DS in SPS stati na skupnem temelju preseganja sporov preteklih sporov, boju za uresničevanje strateških ciljev države in oblikovanju pogojev za narodno in politično spravo kot podlage za gospodarski in politični napredek ter blaginjo državljanov te balkanske države.

»Zaradi tega je to dogovor o politični usmeritvi celovite modernizacije države in krepitve njenega mednarodnega ugleda in pomena, ki bo zamenjala politiko ustvarjanja novih delitev in sporov, ki razvoj zgolj zavirajo. Je tudi dogovor o izgradnji pravne države, ki bo razbremenjena pritožb in zanikanja preteklosti ter

ne bo temeljila na politični pripadnosti posameznikov, dogovor o združevanju vseh političnih sil okoli vizije skupne evropske prihodnosti ter dogovor, ki združuje vsako posamezno politično identiteto in je zato odprt za vse stranke, ki želijo iskreno pristopiti k njemu,« je zapisano v izjavi.

DS in SPS želita s to izjavo ponuditi temelj za narodno spravo, ki bo združila vse tiste, ki jim je resnično mar za preno, napredek in boljšo prihodnost za vse srbske državljane. V nadaljevanju so navedena in bolj podrobno razložena tudi skupna načela delovanja obeh vladajočih strank.

Predsednik DS in obenem predsednik države Boris Tadić je po podpisu izjave povedal, da gre za korak k narodni spravi in sporočilo mednarodni skupnosti, da je Srbija obdobje sporov pustila za seboj in vstopila v novo politično dobo. »Nikoli nisem trdil, da ta podpis sam po sebi pomeni tudi narodno spravo, in naš namen ni prevzeti odgovornost za celotno srbsko družbo, vseeno pa pozivamo tudi vse ostale stranke, da se poenotijo okrog teh ciljev,« je še dejal.

Vseeno ima podpis izjave po njegovem prepričanju zgodovinski pomen in močno presega okvire klasičnega medstrankarskega sporazuma. »Gre za slovesno dejanje, ki oblikuje vrednote, zamisli in naše skupne politične cilje za prihodnost. Mi s tem sporočamo,

da želimo tudi drugim odpreti pot, po kateri bi politična sprava pripeljala do narodne sprave,« je pojasnil Tadić.

Predsednik SPS in namestnik predsednika srbske vlade Ivica Dačić je zatrdil, da lahko samo močna in politično stabilna Srbija lahko zaščiti narodne interese, vstopi v EU in zagotovi gospodarski razvoj. »Če imamo skupno nalogo, ne smemo več le gledati nazaj v preteklost, ampak moramo iz nje potegniti tisto najboljše in tako Srbiji zagotoviti boljšo prihodnost,« je pripomnil. Po njegovih besedah v Srbiji obstaja veliko številno strank, ki zaradi ozkih strankarskih interesov ne želijo sodelovati pri uresničevanju programa, ki je v splošnem interesu srbskih državljanov. Spomnil je, da je bilo tudi oblikovanje trenutne vlade, ki jo je v začetku julija potrdila srbska skupščina, težavno, saj je bila vsaka stranka simbol nekega obdobja - DS obdobja po padcu režima Slobodana Miloševića in SPS kot nekdanja Miloševićeva stranka prav tega režima. Z današnjo izjavo je ta antagonizem presežen, je zatrdil.

Če bi SPS po majskih predčasnih volitvah oblikovala vlado z nacionalistično Demokratsko stranko Srbije in z radikalc, po besedah Dačića Srbija danes ne bi imela vlade in ne bi bila na poti v EU. Tadić pa je dejal, da je trenutna vladna koalicija trdna in da je ne more ogroziti nobena stranka. (STA)

Kanderski kandidat proti Merklovi bo minister Steinmeier

BERLIN - Nemški socialdemokrati so na kongresu stranke v Berlinu sedanega zunanjega ministra Franka-Walterja Steinmeierja imenovali za kancerskega kandidata na nemških parlamentarnih volitvah prihodnje leto. Kandidaturo 52-letnega Steinmeierja je podprlo 95,13 odstotka delegatov. Steinmeier bo tako na volitvah 27. septembra leta 2009 tekmeč sedanji kancerk Angelii Merkel iz vrst nemške Krščansko demokratske unije. Kandidaturo Steinmeierja je podprlo 469 poslancev, 15 jih je bilo proti, devet pa se je glasovanja vzdržalo. Na kongresu so danes za novega voditelja stranke izvolili Franza Münteferinga, ki bo nasledil Kurta Becka. Slednji je kot prvak stranke odstopil pred šestimi tedni. 68-letni Müntefering je nemške socialdemokrate že vodil od marca leta 2004 do novembra leta 2005. Müntefering je na kongresu danes predlagal, da naj bi nemškega evropskega komisarja Günterja Verheugna nasledil evropski poslanec iz Nemčije Martin Schulz, ki vodi socialdemokratsko poslansko skupino v Evropskem parlamentu in je tudi vodilni kandidat stranke na evropskih volitvah 7. junija prihodnje leto. (STA)

Peking: tudi vlada nosi odgovornost za zastrupljeno mleko

PEKING - Kitajski premier Wen Jiabao je v danes objavljenem pogovoru za ameriško znanstveno revijo Science Magazine dejal, da tudi kitajska vlada nosi del odgovornosti za škandal z zastrupljenim mlekom, zaradi katerega so na Kitajskem doslej umrli štirje otroci, več kot 54.000 jih je zbolelo, 5.800 pa jih še vedno leži v bolnišnici. »Čeprav je do tega prišlo v mlekarnah, vlada prav tako nosi del odgovornosti, posebej na področju nadzora,« je poudaril Wen. »Pomembni koraki v mlečni industriji - proizvodnja surovega mleka, zbiranje, transport, predelava, izdelava pripravkov in končnih proizvodov - morajo vsi imeti jasne standarde in obvezno testiranje,« je pojasnil kitajski premier.

Po podatkih kitajskega ministrstva za zdravje je zaradi težav z ledvicami, ki so posledica uživanja mleka, zastrupljenega z melaminom, v bolnišnicah še vedno 5.800 otrok, od tega ima šest otrok še vedno hude zdravstvene težave. Zaradi zastrupljenega mleka so na Kitajskem doslej umrli štirje otroci, več kot 54.000 pa jih je zbolelo. Pristojne oblasti so krivdo za eno najodmevnejših afer z oporečno hrano na Kitajskem, ki se je začela minulí mesec, sprva pripisale mlekarnam, ki naj bi v mleko dodajale melamin, da bi bili izdelki bogatejši s proteini. Melamin je posebej nevaren za otroke, saj povzroča nastajanje ledvičnih kamnov, navadno pa ga uporabljajo za izdelavo plastike. Obolelih zaradi kontaminiranega mleka so poročali z vsega sveta, številne države pa so zaradi tega že prepovedale ali omejile uvoz mleka iz Kitajske. (STA)

Zahteva po dosmrtni ječi za Rudyja Guedeja

PERUGIA - Javno tožilstvo v Perugii je na včerajšnji sodni obravnavi zaradi umora Angležinje Meredith Kercher zahtevalo najvišjo kazen za Rudyja Guedeja, in sicer dosmrtno ječo. Guede ni nikdar zaničal, da je bil na kraju umora, vendar je vselej zatrjeval, da je nedolžen. Za druga dva obtoženca, Raffaeleja Sollecita in Američanko Amanda Knox, so javni tožilci zahtevali proces.

BRUSELJ - Podnebje

Premirje med Italijo in EU?

BRUSELJ - Med Italijo in Evropsko unijo je glede znanih polemik o podnebnih spremembah in onesnaževanju okolja, kot kaže, nastopil čas premirja. Evropski komisar Stavros Dimas se bo jutri srečal s predstavniki italijanske vlade, ki ima, skupaj s Poljsko, velike pomisleke nad politiko EU na tem področju.

Proti Bruslju je včeraj polemično nastopil minister za javno upravo Renato Brunetta, ki ne sprejema evropskih kritik na račun Italije. Berlusconi-vo vlado zagovarja predsednik senata Renato Schifani, ki je prepričan, da je Italija zavzela uravnoteženo stališče med okoljsko zaščito in gospodarskim razvojem. Schifani se vsekakor zavzema za kompromis z Brusljem.

V levi sredini pa razmišljajo čisto drugače. Ermete Realacci (Demokratska stranka) je prepričan, da je Berlusconi-va vlada v zvezi z okoljem in podnebnimi spremembami naredila nevaren korak nazaj. Nekdanji minister Pierluigi Bersani poziva desnosredinsko vlado, naj po nepotrebnem ne zaostreje polemik z Evropsko unijo, medtem ko so v stranki Italija vrednot prepričani, da bi se morala Italija čimprej prilagoditi t.i. kyotskemu protokolu za zaje-zitev onesnaževanja okolja.

AFGANISTAN - Avtobomba v Heratu

Šest Italijanov ranjenih

Slovenski vojaki brez poškodb - Minister La Russa: Raven boja se stopnjuje

HERAT - V eksploziji avtobombe v bližini letališča v okolici Herata na zahodu Afganistana je bilo včeraj lažje ranjenih šest italijanskih vojakov. Do eksplozije je prišlo med rednim izvajanjem izvidniških nalog konvoja vozil zavezniških vojaških enot pod vodstvom zveze Nato

(Isaf), med katerimi je bilo tudi vozilo valuk s pripadniki Slovenske vojske. Slovenski vojaki v eksploziji niso bili ranjeni. Italijanski minister Ignazio La Russa je s tem v zvezi poudaril, da se raven boja stopnjuje in da se je organiziranost teroristov izboljšala.

CELOVEC - Žalna slovesnost in pogreb v središču mesta

Tisočglava množica je včeraj pospremila Jörga Haiderja na zadnjo pot

Večglava množica na pogrebu

CELOVEC - Tisoči prebivalcev avstrijske Koroške so se v sončnem vremenu na ulicah Celovca poslovlili od deželnega glavarja Jörga Haiderja, ki je minulo soboto umrl v avtomobilski nesreči. Oblasti so na žalni slovesnosti v središču mesta, ki se je začela ob 11. uri in je trajala več ur, pričakovale 30.000 ljudi, a se jih je po podatkih policije zbralo manj. Haiderjevi privrženci in simpatizerji so lahko spremljali, kako so Haiderjevo s cvetjem okrašeno krsto na vojaškem vozilu ob spremljavi pripadnikov avstrijske vojske in predstavnikov italijanskih dežel Veneto in Furlanija-Juljska krajina v povorki prepeljali od splotja koroškega deželnega zbora v Celovcu, kjer je ležala od četrтка, do Novega trga v središču mesta, kjer je potekala javna žalna slovesnost.

Na njej sta med drugim spregovorila odhajajoči avstrijski kancler Alfred Gusenbauer in vršilec dolžnosti koroškega deželnega glavarja Gerhard Dörfler. Med zbranimi na trgu pred celovško mestno hišo je bil tudi avstrijski

predsednik Heinz Fischer in številni drugi vidni predstavniki avstrijske politične elite in javnega življenja, med njimi Haiderjev nekdanji politični zaveznik iz svobodnjaške stranke Heinz-Christian Strache. Med žalujočimi je bil tudi sin libijskega voditelja Moamerja Gadafija, Saif, ki je bil osební Haiderjev prijatelj. Prišla sta tudi predsednika Dezele Furlanije-Juljske krajine in Dezele Veneto, Renzo Tondo in Gianfranco Galan, ter nekateri gostje iz Nemčije. Čeprav je bil Novi trg poln ljudi, mnogi med njimi so bili oblečeni v tradicionalno koroško opravo, pa se je po navedbah lokalne policije na žalnih slovesnostih zbralo manj ljudi, kot je bilo pričakovano.

Povorka je pot nato nadaljevala do celovške stolnice, kjer je sledila maša za povabljene visoke goste. Haiderjeva vdova Claudia, njegovi hčeri Ulrike ter Cornelia s soprogo, 90-letna mati populističnega politika Dorothea in njegova sestra Ursula Haubner so korakali takoj za krsto ter ves čas sprejemali iz-

raze sožalja od zbranih žalujočih.

Po poročanju avstrijske tiskovne agencije APA so slovesnosti potekale mirno, za javni red in mir pa je skrbelo okoli 1.000 policistov. Središče Celovca je bilo od polnoči zaprto za ves promet, Celovčani pa so se zapore večinoma držali. Pajki so morali odpeljati zgolj dve vozili, eno iz Slovenije ter eno iz Madžarske. Le nekateri otroci so izpraznjene ceste izkoristili za pohajanje z malimi motornimi kolesi.

Haiderjevo truplo so kasneje prepeljali v Beljakza upepelitve, žaro pa so pokopali v najožjem družinskem krogu v Medvedjem dolu, kjer je Haider živel.

58-letni Haider je v soboto pred tednom dni zgodaj zjutraj v naselju Illovcje v bližini Celovca po prehitevanju zletel s ceste in zaradi hudih poškodb glave in prsnega koša umrl na poti v celovško bolnišnico. V času nesreče je vozil s hitrostjo 142 kilometrov na uro, čeprav je bila tam omejitev hitrosti 70 kilometrov na uro, v krvi pa je imel 1,8 promila alkohola. (STA)

Ponudbe veljajo do 29. oktobra 2008

emisfero
pot do ugodnosti

**NAŠ CILJ JE
IDEALNA
KLIMA
VESOLJSKI PRIHRANEK**

Testenine
BARILLA
več vrst
300 g, 1,36 €/kg

€0,68

Pivo
WÜHRER
6 x 66 cl
1,01 €/liter

€3,99

Pizza
Ristorante
CAMEO
več vrst
355 g, 6,06 €/kg

€2,15

Prašek
za pralni
stroj
DASH
58 pranj

€10,90

Pršut
WOLF SAURIS
cena za kg

€19,80

Ekstra
deviško
oljčno
olje
LA COLOMBARA
1 liter

€4,40

Stojalo
za obleke
ORDINETT

€12,90

DANES ODPRTO

Hipermarketi Emisfero

MONFALCONE/TRŽIČ (GO) - Kraj San Polo, ulica Pocar - Tel. 0481/416740

Ponedeljek 14.30 - 20.30, od torka do sobote NEPREKINJEN URNIK 9.00 - 20.30 - NEDELJA 9.30 - 20.00

EMISFERO JE PRISOTEN TUDI V KRAJIH: VICENZA, FIUME VENETO (PN), BELLUNO, PERUGIA, SCORZE' (VE), SILEA (TV), ZANÈ (VI)

**MARCELLO FOGOLINO
V GORICI**

Obnovitev pogrešane mojstrovine
iz XVI. stoletja

Gorica
1. november 2008
15. januar 2009

Razstveni salon Fundacije
Cassa di Risparmio di Gorizia
ulica Carducci 2

FONDAZIONE
Cassa di Risparmio di Gorizia

urnik: od torka do petka 10-13 16-19
sobota in nedelja 10-19
vstop prost

informacije
t. 0481 537111
info@fondazionecarigo.it

tiskovni urad
t. 040 762667
ufficiestampa@valpesain.com

Slovensko delčno
gospodarsko združenje
www.sdgs.it
Unione regionale
economica slovena
www.ures.it

SDGZ prireja v sodelovanju z
JAPTI-jem in z **ICE-jem** iz Ljubljane:

**Poslovno srečanje
podjetij iz Italije in Slovenije
iz panog predelave kovin
ter obdelave plastike**

Torek, 21. oktobra 2008

Kulturni dom, Gorica v ul. Italico Brass 20, Italija

Program:

10.00-10.30 sprejem udeležencev

10.30-12.00 predstavitev davčnega
in pravnega sistema v Sloveniji

12.00-13.00 pogostitev

13.00-16.00 individualni razgovori B2B

Informacije: (tel. +39.040.6724812, e-mail org@servis.it)

DOLINA - Slovensko kulturno društvo Valentin Vodnik

Praznovanje 130-letnice kulturnega delovanja v Dolini

Niz pobud se bo začel v sredo, 22. oktobra z Večerom domače ustvarjalnosti

Noša ob spomeniku

MIRNA VIOLA

DOLINA - Pred stotridesetimi leti so v Dolini postavili temelje društvene dejavnosti, ki je bila sposobna kljubovati časom, se vzporedno posodabljati in prilagajati različnim generacijskim, zgodovinskim in gospodarskim spremembam in vselej v svojo sredo privabljal mlade sile. To plemenito dediščino je prevzelo društvo Valentin Vodnik, ki še danes uspešno nadaljuje ter spodbuja delovanje na kulturnem, rekreacijskem in vzgojnem področju ter goji slovensko kulturo in jezik. Društvo je sicer tekom let večkrat spremenilo ime: leta 1878 je namreč nastalo kot Bralno in pevsko društvo v Dolini in se nato preimenovalo v Prosvetno društvo Valentin Vodnik, danes pa nosi uradni naziv Slovensko kulturno društvo Valentin Vodnik.

Ob tako visokem jubileju so si odborniki društva zamislili vrsto kulturnih srečanj, s katerimi bi proslavili življenje vasi in njenih ljudi, ki so s svojim delovanjem v prostoru obli-

kovali dolinski vsakdan čez 20. stoletje. Prvo srečanje bo na sporedu že v sredo, 22. oktobra, ko bodo ob 20.30 v dolinski društveni dvorani priredili *Večer domače ustvarjalnosti*. Kulturni program bodo oblikovali igralec Franko Korošec z recitalom in zbor Stu ledi, Erik Sancin in Dajana Kočevar pa bosta ob spremljavi harmonike Marka Manina postregla s sklopom narodnih pesmi. Srečanje bo hkrati tudi priložnost za predstavitev breške ženske oziroma moške narodne noše, ki sta ju iz lastne iniciative in na svoje stroške sešile pridne domačinke ter ju bodo na večeru darovale domačemu društvu. Skupina šivilj pa bo protagonistka tudi drugega dela večera; septembra so se namreč Dolinčanke v narodnih nošah nastavile objektivu fotografije Mirne Viola, njihovi posnetki pa danes krasijo koledar za leto 2009 *Ženske z nošo po Dolini*, ki ga je uredil Dejan Kozina.

Praznovanja se bodo nadaljeva-

la v petek, 24. oktobra, ko bodo ob 20.30 v društveni dvorani predstavili dvojezično fotografsko knjigo *Stoletje dolinskega vsakdana*, trajen dokument o vaški preteklosti. Verodostojno pričevanje o zadnjih sto letih brežanske vasice so uredili Robi Jakomin, Borut Klabjan, Vojko Kocjančič, Dejan Kozina in Klara Vodopivec, v petek pa bo o njem spregovoril ravnatelj Narodne in študijske knjižnice Milan Pahor. Sledila bo še predstavitev zgodovinske publikacije *O društvenem praporu*, ki je nastal leta 1903; gradivo je zbral in uredil Boris Kuret. Dogajanje se bo zatem pomaknilo v Zadržno gostilno, kjer bodo predvajali krajši dokumentarni film o delovanju društva v zadnjih petih letih, ki ga je uredil odbornik Vojko Jercog. Zidove Zadržne gostilne bodo ob tej priložnosti krasili tudi večji fotografski utrinki Doline, ki naj bi nepoznavalcem predstavili vas v Bregu.

Praznovanje pa bo doseglo svoj višek v nedeljo, 26. oktobra, z osrednjo proslavo 130-letnice delovanja 1878 - 2008. V Centru za promocijo in poskušajo tipičnih izdelkov Dolga Krona Dolina se bo ob 15.30 začel bogat kulturni spored, ki ga bo povezovala Ana Blazevich. Po uvodnem pozdravu predsednika društva Valentin Vodnik Robija Jakomina, bo nastopil koroški Mešani pevski zbor Slovenskega prosvetnega društva Radiše (pod vodstvom Nužija Lampichlera), ki že vrsto let sodeluje z dolinskim društvom. Za njimi bo na oder stopil seveda še domači Moški pevski zbor Valentin Vodnik, ki bo občinstvu postregel s posebnim programom: pevci so namreč z dirigentko Anastazijo Purič za nedeljski svečan nastop izbrali šest pesmi, ki ponazarjajo različna obdobja od čitalnic, mimo prve oziroma druge svetovne vojne in fašizma, do sodobnejših časov, se pravi do skladb bivšega dirigenta in domačina Ignacija Ote in pa do hudomušne pevske parodije. Po pevskem delu pa bo za mikrofon stopil slavnostni govornik, domačin Vojko Kocjančič, proslava pa se bo zaključila s skupno pesmijo, z Odo radosti. (sas)

Čestitke SSk Pavletu Gantarju

TRST - Ob izvolitvi za predsednika državnega zbora Republike Slovenije Slovenska skupnost, narodna stranka Slovencev v Italiji, izreka iskrene čestitke Pavletu Gantarju. »Obenem vam voščimo obilo uspehov pri vodenju osrednjega državnega organa v Republiki Sloveniji, in to v prepričanju, da bo med vašim predsedovanjem Državnemu zboru še pridobil na ugledu, uspešnosti in demokraciji ter uveljavil kot srčika slovenske državnosti, kjer se razvija in ustvarja vsestransko družbeno blagostanje slovenskih državljanov in državljanov,« pišeta v čestitkah deželni predsednik SSk Rafko Dolhar in deželni tajnik Damijan Terpin.

»Dovolite, da vas ob tej priložnosti opozorimo tudi na odnos Republike Slovenije, in še posebno Državnega zbora, do Slovencev, ki živijo zunaj njenih meja. V našem primeru se to tiče slovenske narodne skupnosti, ki živi v Italiji. Za vse nas je samostojna in demokratična Republika Slovenija v veliko oporo in pomoč, prav zato si želimo plodnih medsebojnih odnosov, ki so v obojestransko korist, in vsestranske opore matične države. Popolnost pa bi bila v tem, da bi lahko tudi Slovenci, ki živijo izven meja Republike Slovenije lahko imeli možnost izvolitve v Državni zbor in tako neposredno oblikovanje slovenske prihodnosti in domovini in izven nje,« sta Gantarju napisala še Dolhar in Terpin.

V Štanjelu predstavitev sokolarjenja in ptic

ŠTANJEL - Slovenska zveza za sokolarstvo in zaščito ptic ujed organizira danes v gradu Štanjel od 11. do 16. ure predstavitev sokolarskih ptic in osnov sokolarjenja. Ob 14. uri bo v Ferrarijevem vrtu prikazan tudi prosti let sokolarskih ptic. (N. N.)

Di Pietro in Občani na robu razkola

VIDEM - Deželna svetniška skupina Italija vrednot-Občani je na robu razkola. Do hudih političnih trenj menda ni prišlo med svetniki skupine, temveč med voditelji Di Pietrove stranke in bivše občanske liste Riccarda Illyja.

TRST - Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič

Štipendije za študente določenih učnih smeri

Slovenski visokošolski sklad Sergij Tončič razpisuje natečaj za dodelitev štipendij za akademsko leto 2008/2009:

štipendijo v znesku 1500 € za študentko - študenta visokošolskih zavodov, ki se izobražuje za poučevanje na osnovnih šolah s slovenskim učnim jezikom v Furlaniji Julijski krajini; prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na ustrezno fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) ter morebitno dokumentacijo o delovnih izkušnjah na športnem področju v sodelovanju z društvu, ki jih zastopa ZSSDI.

V skladu s statutom Sklada morajo prosilci imeti stalno bivališče ali biti rojeni v Furlaniji Julijski krajini. Interesenti naj prošnji priložijo fotokopijo osebne dokumenta, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov; navedejo naj tudi podatke o drugih prejetih štipendijah. Dokumentacijo naj prosilci pošljejo v zaprti ovojnici do najkasneje 21. novembra na sledeči naslov: SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD "SERGIJ TONČIČ", Ulica Ginnastica 72, 34142 Trst. Za dodatne informacije se interesenti lahko obrnejo na člana odbora Iztoka Pečarja (iztok.pecar@gmail.com) in Barbaro Zlobec (barbara_zlobec@hotmail.com).

štipendijo v znesku 1500 € za študentko - študenta, ki se izobražuje po dodiplomskem programu Fa-

kultete za šport v Republiki Sloveniji - štipendijo Sklad podeljuje v sodelovanju z zvezo ZŠSDI; prošnji je potrebno priložiti potrdilo o dokončani višji srednji šoli s slovenskim učnim jezikom, potrdilo o vpisu na ustrezno fakulteto ali fotokopijo indeksa (univerzitetne knjižice) ter morebitno dokumentacijo o delovnih izkušnjah na športnem področju v sodelovanju z društvu, ki jih zastopa ZSSDI.

V skladu s statutom Sklada morajo prosilci imeti stalno bivališče ali biti rojeni v Furlaniji Julijski krajini. Interesenti naj prošnji priložijo fotokopijo osebne dokumenta, družinski list in davčno prijavo vseh družinskih članov; navedejo naj tudi podatke o drugih prejetih štipendijah. Dokumentacijo naj prosilci pošljejo v zaprti ovojnici do najkasneje 21. novembra na sledeči naslov: SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD "SERGIJ TONČIČ", Ulica Ginnastica 72, 34142 Trst. Za dodatne informacije se interesenti lahko obrnejo na člana odbora Iztoka Pečarja (iztok.pecar@gmail.com) in Barbaro Zlobec (barbara_zlobec@hotmail.com).

INTERREG IIIA SLOVENIJA – ITALIJA 2000 – 2006

Projekt CROSS-5

Strategija za razvoj 5. koridorja s posebnim poudarkom na odseku med Italijo in Slovenijo in študija izvedljivosti nove železniške proge Trst – Divača ob izvajanju odločbe 884/2004 ES

ZAKLJUČNA KONFERENCA

Trst, 23. oktober 2008
Trg Oberdan 5
Dvorana Tessitori

11.00 – 11.15

Pozdrav udeležencem in predstavitev projekta CROSS-5

Riccardo RICCARDI – Deželni odbornik za mobilnost, energijo, infrastrukturo in prevoz Avtonomne dežele Furlanije Julijske krajine

11.15 – 11.45

Rezultati strateške študije o razvoju 5. Pan-evropskega koridorja (prioritetni projekt št. 6)

Giuseppe RAZZA – SEP - Srednjevropska pobuda (C.E.I Central European Initiative)

11.45 - 13.00

Rezultati študije izvedljivosti nove železniške proge Trst – Divača

Mario GOLIANI – Italijanske železnice (R.F.I. S.p.A., Italferr S.p.A.)

Blagomir ČERNE – Ministrstvo za promet

Edmund ŠKERBEC - Projektivno podjetje, Prometni Institut in Institut za Krasoslovje - Ljubljana (Slo)

13.00 - 13.30

Rezultati študije prometa v okviru projekta Izvedljivost proge Benetke – Trst – Ljubljana

Roberto CAMUS – Tržaška Univerza

Fabio SANTORINI – Tržaška Univerza

Ministry of Transport
Directorate of the Republic of Slovenia
for investment management
in public railway infrastructure

Università degli studi di Trieste
Dipartimento di Ingegneria
Civile ed Ambientale

Prometni Institut Ljubljana d.o.o.
Institute of Transport and Transport Logistics

POSVET O PRIMORSKEM DNEVNIKU - Včeraj v veliki dvorani tržaškega Narodnega doma

Primorski dnevnik v očeh njegovih upraviteljev, urednika in novinarjev

Z osemnajstimi novinarji je časopis dosegel raven, pod katero ne sme pasti - Potreba po novih sredstvih

TRST - V konferenčni dvorani Narodnega doma je včeraj potekal posvet o Primorskem dnevniku. Priredila ga je istoimenska zadruga, da bi s svojimi člani, bralkami in bralci ter širšo javnostjo spregovorila o položaju edinega manjšinskega dnevnika: kakšno je finančno stanje njegovega izdajatelja, v kakšnem okolju delajo njegovi uslužbenci, kakšne razvojne možnosti nudi prihodnost. Posvet je bil razdeljen na dva dela: v dopoldanskem so uredniki osrednjih primorskih medijev spregovorili o možnih oblikah sodelovanja (o tem poročamo v spodnjem članku), v popoldanskem pa o Primorskem dnevniku.

O nasledniku Partizanskega dnevnika (ta je med drugim začel izhajati pred petinšestdesetimi leti, 26. novembra 1943) so spregovorili Tanja Vesel, podpredsednica upravnega sveta založniške hiše DZP-PRAE, odgovorni urednik Primorskega dnevnika Dušan Udovič ter novinarja Breda Pahor in Igor Devetak; okroglo mizo je vodila Jole Namor. **Tanja Vesel** je obnovila pozitivne spremembe zadnjega desetletja: podjetje DZP-PRAE je svoje premoženje povečalo od 100.000 na tri milijone evrov in obenem povsem izplačalo dolg, ki je nastal zaradi propadlega projekta Republika. Povečal se je obseg časopisnih strani, v redakciji je prišlo do kadrovskih sprememb, v kratkem bodo med bralci izvedli anketo o tem, kakšen »Primorski« želijo. Najšibkejša točka pa ostajajo prenizki prihodki: Primorski

dnevnik je časopis, ki se ne more vzdrževati samo s prodajo in reklamnimi oglasi, ampak potrebuje javno financiranje. Italijanska vlada je kot znano napovedala krčenje teh prispevkov in čeprav je upraviteljica priznala, da je obenem pokazala tudi posluš za specifično manjšinskih medijev, ostaja vprašanje, kako pridobiti tudi drugačna finančna sredstva, odprto. Na obzorju so različne možnosti: podjetje bi se lahko posvetilo kaki komercialni dejavnosti, s katero bi pridobilo sredstva za izdajo časopisa, prodajo bi lahko razširilo na celotno Primorsko, ali zahtevalo za dnevnik večji doliv iz tako imenovanih skladov za manjšino.

Nakazani scenariji odpirajo vrsto vprašanj, **urednik Udovič** pa je mnenja, da se mora o tako strateških odločitvah izreči vsa manjšina: časopis je dosegel raven, pod katero ne sme pasti, obenem pa mora utrditi kadrovske izmenjave znotraj redakcije, saj bodo prav mladi novinarji ustvarjali jutrišnji Primorski dnevnik. Udovič tudi upa, da bodo časopis podprli gospodarski krogi naše skupnosti.

Breda Pahor je spregovorila v imenu novinarjev: teh je osemnajst, tri delajo v goriški, petnajst pa v tržaški redakciji. Med njimi ima pet mladih novinarjev termenske pogodbe, ostali so zaposleni za nedoločen čas. Razveseljiva generacijska zamenjava je prinesla nekaj svežine, ima pa tudi svojo senčno plat: izkušene upokojene novinarje je uprava zamenjala z novinci, medtem ko

Na posvetu o Primorskem dnevniku je bilo slišati, da bo časopis posodobil svojo spletno stran, s čimer se bo lahko bolj približal mladim

KROMA

bi bilo bolj normalno, da bi vsakega »starega« zamenjala dva »mlada«.

Trije člani tržaške redakcije se posvečajo izključno športnim novicam, ostali novinarji krijejo krajevne, državne in svetovne novice, tudi uredniki pa morajo urejati več različnih področij hkrati: vsakodnevno iskanje, analiza, razvrščanje novic zaposluje vse novinarje, tako da ostaja za poglobljen razmislek o aktualnih dogodkih bolj malo časa ...

Goriška redakcija zaposluje kot rečeno tri novinarje, med katerimi je tudi **Igor Devetak**. Natančno pred peti-

mi leti se je časopis odločil, da okrepi poročanje z Goriškega s štirimi stranmi o enotnem in torej tudi čezmejnem goriškem prostoru. Vlaganja v goriško uredništvo so dvignila ugled Primorskega dnevnika, ki je sedaj sestavni del posoškega medijskega in političnega prostora: potencialnih bralcev je na obeh straneh nekdanje meje še veliko, čeprav nekateri krogi časopisa še vedno ne občutijo za svojega. Devetak je izpostavil tudi potencial in perspektivnost italijansko-slovenske stvarnosti v Laškem: nova spletna stran časopisa bi

morda lahko omogočila tudi preboj med bralce iz italijanskega okolja.

V debati, ki je sledila, so se nekateri obregli ob pomanjkljivo in včasih pristransko poročanje Primorskega dnevnika. Odgovorni urednik je pojasnil: »Nismo nezmožljivi in ni nam lahko pri srcu, ko zgrešimo. Kritike sprejemamo, na grožnje in psovavanja pa ne bomo odgovarjali.« Podobnega mnenja je tudi predsednik zadruga Ace Mermolja: časopis naj se izogiba sporom in tistemu, kar manjšini ne koristi.

Poljanka Dolhar

PRIMORSKI MEDIJSKI PROSTOR - Na posvetu tudi okrogla miza o (ne)povezovanju med primorskimi mediji

Potrebna bodo pogumna dejanja

Posegi A. Mermolje, D. Udoviča, M. Čuka, N. Nardin, N. Segulin, N. Ugrin in R. Škrlija - Je napočil čas za skupno primorsko tiskovno agencijo in revijo?

TRST - Primorski prostor je bil pred osamosvojitvijo Slovenije in padcem meja paradoksalno bolj povezan, kot je trenutno, čeprav so tudi mediji prispevali k temu, da sta se ustvarili ločeni družbi. O slovenski manjšini v Italiji se poroča le takrat, ko gre kaj narobe, premalo se govori o njenih pozitivnih platih, med slovenskimi mediji, ki delujejo na obeh straneh (odpravljene) slovensko-italijanske meje bi morale biti več povezovanja, pomisliti bi morali tudi na primorsko tiskovno agencijo ali pa na skupno revijo.

Kot je razvidno iz uvodnega odstavka, je bil prvi, dopoldanski del včerajšnjega posveta o Primorskem dnevniku posvečen okrogli mizi o primorskem medijskem prostoru. O problemih, možnostih in perspektivah s tem v zvezi so ob moderatorju Liviu Valenčiču govorili odgovorni urednik našega dnevnika **Dušan Udovič**, urednik poročil slovenskega uredništva RAI **Marij Čuk**, odgovorne urednice TV Primorka, Radia Koper in TV Koper, **Nataša Nardin**, **Nataša Ugrin** in **Nataša Segulin** ter novinar Primorskih novic **Robert Škrli**.

Udovič je opozoril na dejstvo, da je v povojni dobi Primorski dnevnik imel poseben položaj kot glavni poročevalec slovenske manjšine, s časom pa je vedno bolj postajal normalen dnevnik tega prostora. Kljub padcu meje pa smo še vedno ločeni, zato je treba iskati poti, da bi vsi postali čim bolj čezmejni. Primorski dnevnik je odprt za sodelovanje z drugimi mediji, s Primorskimi novicami je bilo že več sestankov za tako sodelovanje, pojavile pa so se težave, npr. s kompatibilnostjo računalniških sistemov. Glede težav, ki jih dnevnik trenutno preživlja zaradi napovedanega krčenja sredstev za založništvo, pa je med drugimi opozoril, da je svojčas gospodarstvo dolga leta podpiralo Primorski dnevnik, danes pa si je težko predstavljati preživetje časopisa, nanašajoč se izključno na javne prispevke.

Škrli je bil glede medijskega (ne)sodelovanja v primorskem prostoru precej kritičen in izrazil upanje, da bo do sodelovanja med Primorskim dnevnikom in Primorskimi novicami vendarle prišlo, saj se čuti potreba po vnosu mediteranskosti, odprtosti, raznolikosti in radovednosti v osrednji slovenski prostor, ki je po njegovih besedah preveč celinski in ruralen. Za medijsko

podhranjenost in nezanimanje za Slovence v Italiji po Škrlijevem mnenju nosi odgovornost tudi povojna in poosamosvojitvena slovenska inteligenca, med katero spadajo tudi novinarji, ki je bila preveč lenobna, da bi prestopila mejo, za spremembo zastarelega pogleda na Slovence »tu« in »tam« pa bodo potrebna pogumna dejanja in vizionarstvo oz. malo »partizanskega duha«.

Urednice primorskih elektronskih medijev so se osredotočile predvsem na pokrivanje dogajanja v manjšini in čezmejnem prostoru, ki ga njihovi mediji že opravljajo. Tako je Nardinova opozorila predvsem na oddajo Med Sočo in Nadižo ter na sodelovanje s furlansko televizijo Telefriuli (in nekoč tudi s Primorskim dnevnikom), med drugim pa je poudarila možnost koriščenja evropskih sredstev za skupne projekte na medijskem področju, kot bi bila npr. zamisel o primorski tiskovni agenciji. Ena temeljnih funkcij Televizije Koper, je dejala Nataša Segulin, je prav krepitev narodne identitete Slovencev v Italiji in tako so na sporedu oddaje, kot so Športel, Brez meje, dalje čezmejna televizija Lynx, manjšinska problematika je prisotna v informativnih programih, koristijo pa tudi evropska sredstva za skupne projekte, od katerih sta v pripravi med drugim serija dokumentarcev o velikih osebnostih tega prostora ter program o spoznavanju manjšin. Tudi v oddajah Radia Koper je proble-

matika Slovencev v Italiji vsakodnevno prisotna, je dejala Nataša Ugrin, težava pa je v premajhni slišnosti radia, v prihodnosti pa bodo skušali zaposliti dopisnika, ki bo poročal o dogajanju na Tržaškem in Goriškem. Marij Čuk je opozoril na odgovornost medijev za nevednost o manjšini, ki postane zanimiva le, ko se ji godi kakšna krivica, medtem ko so uspehi premalo omenjeni. Pri udeležanju primorskega medijskega prostora pa nas lahko povezuje le večglasnost, pri čemer se je Čuk bolj zavzel za povezovanje kot pa za združevanje.

O nepoznavanju naše manjšinske stvarnosti v Sloveniji ter o pomanjkljivem povezovanju primorskega medijskega prostora je bila marsikatera beseda izrečena tudi med razpravo, ki jo je odprl predsednik SKGZ **Rudi Pavšič**, ki je med drugim opozoril še, da tudi mi sami zelo radi jočemo, vidimo povsod sovražnika in premalo iščemo dialog. Pavšič se je tudi vprašal, ali imamo forum primorskih novinarjev oz. koliko mladih novinarjev si izmenjujemo. Predsednik SSO **Drago Štoka** pa se je v svojem posegu osredotočil predvsem na pomen Evrope narodov in narodnosti in izrazil upanje, da se Primorski dnevnik tega zaveda, tudi ko jemlje nove kadre, ki naj ne gledajo samo v eno smer. Potem ko je uvo doma opozorila na grožnjo krčenja prispevkov za slovensko manjšino, ki jih napoveduje italijanska

vlada, je senatorka **Tamara Blažina** poudarila dva aspekta na medijskem področju: informiranje o manjšini in soustvarjanje nekega skupnega javnega mnenja ter skupnega gledanja na ta prostor.

Ostro kritičen do nezanimanja osrednjih slovenskih medijev za Slovence v Italiji je bil generalni konzul Republike Slovenije v Trstu **Jože Šušmelj**, za katerega je dozorel čas za skupni primorski magazin in za skupno spletno stran, podpreti pa bi kazalo tudi čezmejni projekt o tiskovni agenciji, za katerega obstaja že predlog. Sodelovanje med našim dnevnikom in Primorskimi novicami je bilo v preteklosti veliko tesnejše, je dejala odgovorna urednica PN **Silva Križman**. Zdaj tega ni, a na strani PN ni zadržkov, je dejala. Urednica Novega Matajurja **Jole Namor** je opozorila predvsem na manjše medije, kot so Novi Matajur, Dom in Novi glas ter zasebne radijske postaje, ter na specifično Benečije, kjer še vedno niso vidne slovenske televizijske oddaje RAI. **Livio Semolič** pa je poudaril predvsem poklicnost posredovati informacije okolju, v katerem živimo. Črpa se lahko iz dobrih praks, kot so odpiranje Primorskega dnevnika celotnemu goriškemu prostoru in čezmejne oddaje TV Primorka. **Sergij Lipovec** je izpostavil potrebo po dobrem poznavanju primorskega prostora in njegovih procesov, dalje je opozoril, da v trenutku, ko se ne sliši oz. vidi časopisa, medijski prostor ne obstaja, prav tako je potožil nad odsotnostjo založniškega pristopa, na koncu pa se je zavzel za povezovanje, ne pa za megalomanske projekte. **Vojko Slavec** pa je opozoril, da je število izvodov časopisov in revij iz Slovenije, prodanih pri nas, po osamosvojitvi zdrknilo skoraj na ničlo, ker so slovenske založbe začele Slovincem v Italiji zaračunati kot tujcem, medtem ko so bile poprej cene enakovredne slovenskim. Poleg tega so bili v preteklosti v slovenskih založbah ljudje, ki so imeli do Primorske določeno odnos, je dejal Slavec.

Predsednik Zadruga Primorski dnevnik **Ace Mermolja**, ki je pred začetkom posveta opozoril na težave v zvezi s financiranjem časopisa, pa je ob podajanju zaključkov opozoril na pomen solidarnosti med primorskimi mediji, kar je treba skupno posredovati Ljubljani in Rimu. V tem Mermolja vidi smisel povezovanja.

Ivan Žerjal

BOLJUNEC - Pokrajinski kongres Slovenske skupnosti

SSk: Samostojno nastopanje aktualno tudi v novih razmerah

Uvodno poročilo Petra Močnika, ki bo najbrž spet izvoljen za tajnika

Slovenska skupnost tudi v zelo spremenjenih političnih razmerah potrjuje pravilnost svojega samostojnega nastopanja, ki žanje med Slovenci vse večje odobravanje. V to je vsaj prepričan tajnik Peter Močnik, ki je na včerajšnjem pokrajinskem kongresu v Boljuncu govoril o sedanjosti in o prihodnosti stranke. Slovenska manjšina preživlja precej težke trenutke, a ima vse možnosti in življenjske energije, da premosti tudi to krizo, za katero je odgovorna italijanska država.

Močnik, ki bo skoraj gotovo spet izvoljen za tajnika, je obžaloval nacionalistično razpoloženje, ki je še vedno doma v Trstu. Od levosredinske pokrajinske uprave si je SSK obetala dosti več in je dejansko precej razočarana nad njenim delom, da ne govorimo o Devinu-Nabrežini, kjer vodi opozicijo do desnosredinske uprave župana Giorgia Reta.

Močnika zelo skrbi negotova usoda našega šolstva, nezadovoljen pa je z izvajanjem zaščitnega zakona, pri čemer je omenil tržaški Narodni dom. V naši skupnosti se naraščajočim težavam ne zoperstavljamo v zadostni meri, saj po mnenju tajnika SSK tvegamo, da bosta tam, kjer ni uspel fašizem, uspela razvoj in demokracija, kar bi bilo tragično.

V manjšini je treba enkrat za vselej prenehati z delitvami na "rdeče" in "bele", zato se Močniku strankino geslo "za vse nas" zdi sprejemljivo za vse Slovence. Vključevanje Slovencev v druge stranke se mu ne zdi koristno, deželni volilni dogovor z Demokrasko stranko pa je dober in vreden vsestranske nadgradnje.

Tajnik je pozdravil nedavno ustanovitev strankine mladinske sekcije. Mladih ne smemo zamoriti, lahko pa od njih pričakujemo svežino, zagona in odgovornosti, je dejal Močnik. Veseli se tudi pobude Ženski stiki, ki je združila lepo število žensk. Skratka, kljub težavam, ki pestijo manjšino, optimistični pogled na prihodnost stranke Slovenske skupnosti. Takšen pogled je prišel do izraza tudi v razpravi na kongresu,

Peter Močnik bo po vsej verjetnosti spet izvoljen za pokrajinskega tajnika Slovenske skupnosti

KROMA

na katerem so bili navzoči tudi deželni tajnik stranke Damijan Terpin, njegov namestnik Andrej Berdon in deželni svetnik Igor Gabrovec. V začetku novembra bo SSK priredila svoj deželni kongres.

Močnik je izrazil željo po nadaljnjem sodelovanju z manjšinskima krovnicima organizacijama, kar sta na skupščini v občinskem gledališču France Prešeren pozdravila tako predsednik Sveta slovenskih Drago Štoka, kot deželni tajnik Slovenske kulturno-gospodarske zveze Marino Marsič. Štoka ni skrival velikega razočaranja, da je vladni podtajnik za manjšinske zadeve Francesco Nitto Palma v zadnjem trenutku odpovedal rimski sestanek s Slovenci. Marsič pa je predlagal stalno vsemanjšinsko omizje, ki naj bi v duhu pluralizma skušalo reševati najbolj pereče probleme naše skupnosti. SKGZ se pripravlja na svoje kongrese in v tem sklopu načrtuje tudi sestanek z vodstvom Slovenske skupnosti.

POLITIKA - Kongres SSK

Z Demokrasko stranko tesnejši politični odnosi

Slovenska skupnost in Demokrasko stranko razmišljata o tesnejšem ne samo volilnem, temveč tudi političnem sodelovanju. To sta na kongresu v Boljuncu poudarila tako Peter Močnik, kot pokrajinski tajnik DS Roberto Cosolini. Močnik je glede spomladanskih občinskih volitev v dolinski, zgorniški in repentabski občini izrazil upanje, da bo SSK enakovreden partner v zavezništvih, saj se mu zdi čudno, da je SSK istočasno politični zaveznik in opozicijska stranka. Cosolini glede volitev sicer ni šel v podrobnosti, pač pa je po-

udaril, da je treba volilni dogovor med strankama na deželni ravni na Tržaškem politično nadgraditi.

Senatorka Tamara Blažina je govorila o svojem delu v parlamentu in o znanih težavah, s katerimi se sooča slovenska manjšina. Kongres SSK je odprl strankin pokrajinski predsednik Sergij Mahnič, udeležence je pozdravila dolinska županja Fulvia Premolin. Podčrtala je veliko skrb, ki jo Občina Dolina namenja sožitju in pravicam Slovencev. Srečanje je popestrila moška pevsko skupina Sv. Jernej z Opčin.

OKOLJE - Pobuda združenja Arteventi in ZKB v hotelu Urban

Pomen energetske virov

O jedrski energiji in alternativnih virih sta govorila ravnatelj Sisse Fantoni in predstavnik družbe Fri-El Spagna

Skrb za energetske vire povezuje združenje Arteventi in ZKB

KROMA

V konferenčni dvorani hotela Urban je včeraj dopoldne potekalo prvo iz niza srečanj, ki jih združenje Arteventi v sodelovanju z Družbo kraško banko posveča alternativnim energetskim virom. Tema včerajšnjega srečanja je bila primerjava med alternativnimi in tradicionalnimi viri energije, ki sta jo podala ravnatelj visoke šole Sissa Stefano Fantoni, ki je govoril predvsem o jedrski energiji, in predstavnik družbe Fri-El inž. Spagna, ki je govoril o glavnih alternativnih virih energije, ki jih uporabljajo v Italiji in Evropi. Kot že rečeno, je bilo včerajšnje srečanje prvo iz niza pobud o energetskih virih (drugo bo prihodnjo soboto, posvečeno pa bo o naftni, plinski in sončni energiji), pri čemer je predsednik združenja Arteventi Fabio Garibaldi poudaril, kako je cilj njegove organizacije prirejanje pobud, na katerih se poglobljajo tematike skupnega interesa. Podpredsednik ZKB Adriano Kovačič pa je poudaril, kako se vprašanje alternativnih energetskih virov uokvirja v pozornost, ki jo ta bančni namenja do tematik, ki so značilne za naš teritorij.

TABLE

Pomisleki županov Zgonika in Repna

Deželni svetnik SSK Igor Gabrovec je za jutri sklical sestanek v zvezi z dvojezičnostjo na novem avtocestnem odseku. Gabrovec sestanek tolmači kot izmenjavo mnenj, »da bi bilo nastopanje naše skupnosti premišljeno, enotno in koordinirano«. Na srečanje je povabil krovni organizaciji SKGZ in SSO, župane Doline, Repentabra in Zgonika, slovenske izvoljene predstavnike, Agrarno skupnost in Koordinacijsko združenje kraških vasi.

V zvezi z jutrišnjim srečanjem sta nam župana Zgonika in Repentabra Mirko Sardoč in Aleksij Križman poslala naslednje stališče:

»Čeprav ne dvomiva v dobronamernost pobude svetnika Gabrovca za sestanek predstavnikov javnih uprav in družbenih oziroma zasebnih organizacij - samo pripadnikov slovenske manjšine - v zvezi z vprašanjem dvojezičnih smerokazov na vzhodnem Krasu, meniva, da bo tako zastavljena pobuda težko rodila zaželeno rezultate. Tako sklepava vsaj na podlagi dosedanjih izkušenj.

Dvojezične table in smerokazi so bili namreč doslej nameščeni tam, kjer se je uveljavila skupna volja upraviteljev oziroma uprav, ki so ali so bile skupen izraz manjšinskega in večinskega prebivalstva, slovenske in italijanske narodnosti: od levosredinskih občinskih uprav do Illyjeve deželne uprave. To so dejstva. In ta dejstva nas ne čudijo, saj pravice manjšine niso samo "naša stvar". Te pravice morajo biti skrb celotne tukajšnje družbe, pripadnikov manjšine in večine in samo s skupno zavzetostjo se jih da uveljaviti. Tako bo najbrž tudi tokrat.

A za tako politiko moramo skrbeti seveda tudi mi. Da manjšina protestira in odločno zahteva, je seveda normalno, a istočasno moramo biti sposobni tudi učinkovite politike in strategije, da bomo pridobili širši, skupen pritisk in konsenz za udejanjenje teh zahtev oziroma pravic, ki jih tudi zakon predvideva.

Skrjni čas je, da predsednik Dežele izda odlok za izvajanje čl. 10 zaščitnega zakona. Predsednik Tondo je namreč po zakonu dolžan izdati ta odlok na osnovi predlogov, ki jih je izdelal paritetni odbor (že pred nekaj meseci), kot tudi na osnovi mnenja zainteresiranih ustanov.

Doslej pa Tondo ni sklical ustanov in še manj izdal odlok. Menimo, da je zdaj priložnost in skoraj nujna, da te ustanove - to je župani in javne uprave, ki so odgovorni za javne table in napise - spodbudijo z izvoljenimi predstavniki - slovenskimi in italijanskimi - (torej z njihovimi strankami) srečanje s Tondom na to temo. To srečanje, ki naj se ga udeležijo omenjeni javni predstavniki, naj poteka javno, saj je prav, da javnost ve, kaj kdo od izvoljenih misli in zagovarja v tej zvezi.

Sestanek, ki bi bil omenjen samo na slovenske predstavnike, je gotovo res dobronameren in lahko dobi prostor na naših časopisih in medijih, a je tudi iz pripravljalnega vidika "okrnjen", saj mu bodo morali itak slediti skupni sestanek slovenskih in italijanskih upraviteljev in svetovalec. Zdaj potrebujemo torej politično nastopanje in zgani se moramo. Stranke ter, skupaj, slovenski in italijanski predstavniki,« pišeta v sporočilu Sardoč in Križman.

»Obžalujem, vendar spoštujem odločitev dveh županov, ki ju bom osebnostno slišal, da lahko jutri iznesem njuno stališče. Trudil se bom še naprej, da bo vsak nadaljnji sestanek v duhu čim širše složnosti in vzajemne strpnosti,« nam je sinoči dejal Gabrovec.

ZNANSTVENI LICEJ GALILEI - Razzseljeni

Abdelwahab Meddeb primerjal islamsko in evropsko umetnost

Rdeča nit letošnjih srečanj so aktualne teme, kot so rasizem, človekove pravice in islam

Včeraj dopoldne se je na znanstvenem liceju Galileo Galilei tudi uradno začela 9. izvedba prireditve Razseljeni - Spaesati. Dijaki so prisluhnili priznanemu tunizijskemu pisatelju in profesorju primerjalne književnosti na pariški univerzi Abdelwahabu Meddebu, ki je ob tej priložnosti spregovoril o stičnih točkah med islamsko in zahodno umetnostjo. Da bo tudi letošnja izvedba projekta Razseljeni poskusila z različnih zornih kotov osvetliti tematiko migracij nekoč in danes in njihov vpliv na družbeno sestavo, je bilo vidno že na uvodnem srečanju, v naslednjih dneh in tednih pa se bodo zvrstili še drugi dogodki, katerih rdeča nit bodo aktualne teme, kot so rasizem, človekove pravice in islam..

Zadnji je bil v žarišču včerajšnjega predavanja, na katerem je prof. Meddeb spregovoril o podobnostih med islamsko in evropsko umetnostjo, stične točke med obema umetnostima pa je govornik predstavil na podlagi primerov. Za začetek je mlado občinstvo mešani-co krščanske in mavrske arhitekture lahko поблиže spoznalo na primeru cerkve v Toledu, v mestu torej, ki ga je zaznamovalo sožitje krščanske, židovske in islamske kulture, sicer pa za celotno Španijo velja, da je osemstoletna islamska prisotnost pustila globok pečat v znanosti, umetnosti, arhitekturi in tudi duhovnosti. Cerkve, ki jo je kot primer navedel prof. Meddeb, naj bi nastala v začetku 13. stoletja, v njej pa naj bi iz islamske umetnosti izhajal denimo tipičen podporni lok, nepogrešljiv element so tudi okrasni motivi, tako zelo značilni za islamsko umetnost. Na predavanju je bilo še slišati, da so tudi islamski umetniki črpali navdih v anti-ki, ker pa koran prepoveduje kakršnokoli upodabljanje Alaha, Mohameda in drugih prerokov, celo ljudi in živali, so se islamski umetniki osredotočili na izdelovanje čudovitih geometričnih vzorcev in na kaligrafijo, saj je pisanje za njih zelo pomembno. Ta aspekt njihove umetnosti se je skozi stoletja pojavljal tudi v krščanski umetnosti, pa čeprav so v zahodni umetnosti prev-

Včerajšnje je bilo prvo izmed predvidenih predavanj prof. Meddeba

KROMA

ladovali ikonografski motivi, je še povedal govornik. V nadaljevanju je gost nanizal še druge primere, ki pričajo o tem, da so temelji evropske arhitekture tudi v islamu. Dosežki islamskih gradbenikov in umetnikov so nedvomno močno vplivali na razvoj kulture Starega kontinenta, s čimer se demantira trditev, da je samo Zahod podaril veliko Vzhodu in ne obratno.

V tem duhu bodo potekala tudi druga srečanja iz niza številnih. Jutri (ob 15.30) bo prof. Meddeb v kavarni gledališča Rossetti oblikoval okroglo mizo, na kateri bodo različni intelektualci spregovorili na temo Ev-

ropske genealogije: korenine, veje in krošnje literarnih pisav. V torek, 21. oktobra (ob 20.30), pa bo ugledni gost nastopil še v gledališču Miela, kjer bo spregovoril o islamskih sledeh v sodobnem svetu. Niz debat, okroglih miz, razstav, filmov in drugih kulturnih dogodkov se bo na različnih lokacijah nadaljeval vse do 30. novembra, ko bo v Slovenskem stalnem gledališču na sporedu sklepno dejanje letošnje 9. izvedbe projekta Razseljeni - Spaesati. Takrat si bo občinstvo lahko ogledalo igro, povzeto po romanu Amiche per la pelle indijske pisateljice Laile Wadja. (šč)

FILM - 23. festival latinskoameriškega filma

Razglasili zmagovalce

V gledališču Miela podelili vrsto nagrad - Danes si je možno ogledati vse nagrajene filme

V tednu dni so zavrtili skoraj 200 filmov: najboljše so nagrajili včeraj

KROMA

GROPADA

Danes proslava ob 60-letnici postavitve spomenika NOB

Letošnjega 7. novembra bo minilo šestdeset let, odkar so v Gropadi postavili spomenik padlim v narodno-osvobodilni vojni. Natančen datum je bil 7. novembra 1948. Gropada, ki je v štiridesetih letih prejšnjega stoletja štela okrog 400 prebivalcev, je prispevala ogromen delež v boju proti fašizmu in nacizmu. Kar petnajst Gropajcev je padlo v bojih proti okupatorju oziroma se ni vrnilo domov iz internacije. Gropajske varške organizacije bodo danes ob 15. uri pripravile slavnostno proslavo ob 60-letnici postavitve spomenika NOB. Nastopil bo domači mešani pevski zbor Skala-Slovan, pod taktirko Hermana Antoniča, domači recitatorji in godba na pihala Viktor Parma iz Trebč. Slavnostna govornika bosta zgodovinar Sandi Volk in predsednik VZPI Roberto Birsar. Častni gost pa bo tržaški pisatelj Boris Pahor.

Na odru gledališča Miela so sinoči razglasili zmagovalce letošnjega festivala latinskoameriškega filma, ki je v tednu dni ponudil skoraj dvesto filmov (tako fiksijskih kot dokumentarnih). Slovesnost je vodil direktor festivala Rodrigo Diaz, kot je že tradicija pa bodo nagrajene filme ponovno predvajali danes med 11. in 24. uro.

Za najboljši film triindvajsete izvedbe festivala je bil razglašen urugvajski dokumentarec El Círculo, ki sta ga posnela režiserja José Pedro Charlo in Aldo Garay (danes si ga bo mogoče ogledati ob 19. uri). Posebno nagrado žirije je prejel film Alicia en el país, čilskega režiserja Estebana Larraina, ki je bil nagrajen tudi za najboljši prvenec in najboljšo glasbeno kuliso (danes ob 17. uri). Štiri nagrade (za režijo, scenarij, najboljšo moško vlogo in nagrado Cervantes za najboljšo »uporabo jezika«) je prejel kolumbijski film Los actores del conflicto, ki ga je posnel Lisandro Duque (ob 15. uri). Letošnja nagrada občinstva pa je šla venezuelskemu filmu El enigma, režiserja Luisa Alberta Lamate (danes ga bodo zavrtili ob 21. uri).

Finančna straža prekinila mednarodni promet posebnih odpadkov

Finančna straža iz Trsta je zaplenila 14 tovornjakov, ki se jih je neko podjetje posluževalo za nezakonit promet posebnih odpadkov med Italijo in Slovenijo. Ukrep sledi zaplembi drugih dveh tovornjakov istega podjetja, do katere je prišlo pred nedavnim v Gorici. Finančni stražniki so pod vodstvom javne tožilke Maddalene Chergie ugotovili, da so posebne odpadke sistematično peljali iz nekega gradbišča pri Trzinu v neki kraj v neposredni bližini Nove Gorice. Lastnik podjetja in tovornjakov (ki so ga junija že obtožili upravljanja nezakonitega odlagališča v tržaškem lesnem pristanišču) je finančnim stražnikom med kontrolo povedal, da so bili slovenski dokumenti, s katerimi je razpolagal, dovoljenje za prevoz. Po prevodu gradiva pa so finančni stražniki ugotovili, da je bilo nasprotno, ker so slovenske oblasti zahtevale, naj posebne odpadke odpelje kam drugam. Finančna straža je zaplenila skupno 15 ton strupenega materiala.

Zahteval denar od ženske, karabinjer ga je aretiral

Zahteval je denar od neke gospe in jo v ta namen s pestjo tudi hudo udaril v obraz. Še sanjalo se mu ni, da je bil včeraj v Ul. Pirano v bližini podčastnik karabinjerjev, ki se je v prostem času sprehajal po mestnih ulicah in ki je njegovo početje opazil. Podčastnik mu je velel, naj se ustavi. Toda 52-letni Tržičan C. G. pa je skušal zbežati in pri tem napadel karabinjerja, ki ga je po krajšem prerivanju aretiral. Možakar, ki je v preteklosti že zakrivil precej kaznivih dejanj, sedi zdaj v koronejskem zaporu pod obtožbo poskusa ropu in upiranja uradni osebi.

Vozil je brez voznškega dovoljenja in zavarovanja

Mestna policija je pred dnevi ustavila 34-letnega romunskega državljana P. V. z bivališčem v Trstu, ki je bil za volanom avtomobila, čeprav so mu sodne oblasti v preteklosti odvzele voznško dovoljenje. Poleg tega vozilo ni bilo zavarovano in je bilo podvrženo zaplembi. Moškega čaka zdaj globa od 2.257 do 9.032 evrov zaradi vožnje brez voznškega dovoljenja in od 680 do 2.723 evrov zaradi vožnje z zaplenjenim vozilom. Z njim se je peljal tudi 24-letni romunski državljan z bivališčem v Trstu N. M., ki je bil že obsojen zaradi kraje.

DSI: večer v čast Zori Tavčar

Društvo slovenskih izobražencev bo jutri počastilo življenjski jubilej pisateljice in pesnice Zore Tavčar, ki je sicer doma v štaterski Loki, a jo imamo za Primorko, saj se je po poroki z Alojzom Rebulo kmalu po vojni priselila k nam in pomagala vzgajati našo mladino. S poezijo in prozo se je ukvarjala že od mladih nog in na naših solah je več generacijam pripomogla rasti v ustvarjalnem pisanju. Marsikdo med našimi pisatelji in pesniki ji mora biti hvaležen. Zora Tavčar piše novele, drame, intervjuje, humoreske, članke, ocene za številne revije in časopise ter za radio. Sledila je tudi zdomski literaturi in objavila antologijo »Pod Južnim križem«. Jutri bo doživela predstavitev svoje najnovejše knjige »Kroži, kroži galeb«, ki je pred kratkim izšla pri celjski Mohorjevi družbi. V njej so zbrana nekatere nove stvaritve kakor tudi odlomki iz že objavljenih del. O novi zbirki bo spregovorila prof. Tatjana Rojc, nekaj odlomkov bosta podala člana Radijskega odra Nadja Ronceli in Ivan Buzečan, v glasbenem intermezzu pa bo nastopil Aleksander Ipavec - Ipo. Večer na čast Zori Tavčar bo v Peterlinovi dvorani v ulici Donizetti, 3 ob 20.30.

V Zgoniku nov sušilnik za sušenje sadja, zelenjave in zelišč

V petek, 24. oktobra, ob 19.30 bodo v prostorih bivše zbiralnice mleka v Zgoniku predali namenu sušilnik za sušenje zelišč, sadja in zelenjave. To je pravzaprav zaključek večletnega projekta, ki ga je na pobudo Občine Zgonik odobrila in podprla Dežela F-JK »Mlade podjetnice na področju kmetijstva«, in ga je vodilo Združenja slovenskih podeželskih in kmečkih žena v sodelovanju s KD Rdeča zvezda iz Saleža. Namen projekta je predvsem spodbujanje ženskega zaposlovanja na zeliščarskem področju ter promocija krajevnih tradicij in uvajanja v postopke pridelave, priprave in uporabe zeliščarskih proizvodov. V sklopu projekta je bilo več strokovnih srečanj, izdale so publikacijo »Okus posušenega jabolka«, petkova predstavitev pa bo nekako kronala prizadevanja, da se za zgoraj omenjene dejavnosti uredi tudi primerno opremljen prostor (z malo sušilno napravo ter delovnim pultom in umivalnikom). Ob strokovnem vodstvu mag. Maure Arh si bodo prisotni lahko ogledali, kako sušilnik deluje, kako in za kaj ga uporabljamo, kakšni so rezultati tega tipa sušenja. Objekt je namenjen vsem tistim, ki želijo darove narave uporabiti dlje od časa njihove same svežine ter tako ohranjati njihov vonj in okus tudi, ko je njihov letni čas že mimo. Občina Zgonik, Združenje slovenskih podeželskih in kmečkih žena in KD Rdeča zvezda torej vabijo.

Začenjajo se Openska glasbena srečanja

Danes v Prosvetnem domu na Opčinah bo prvi koncert sezone 2008/2009 Openskih glasbenih srečanj. Z zanimivim sporedom priljubljenih skladateljev kot so Beethoven, Debussy, Chopin, Piazzola itd. se bo predstavil duo, ki ga sestavljata mednarodno priznana glasbenika, violončelist Miloš Mlejnik in pianist Erwin Kropfritsch. Začetek ob 18. uri.

RICMANJE, KOLONJA - Smrt preprostih, a zaslužnih ljudi

Slovo od prijateljev

Poslovili so se vaščani Cecilija Petaros, Elio Komar, Luciano Roncelj in Silva Kuret

Veča se število prijateljev, od katerih se moramo za vedno posloviti. Prejšnji teden smo se poslovili od Cecilije Petaros-Cilke Backene iz Ricmanj. Rodila se je leta 1922 v zavedni družini Antona, prvoborca in udeleženca prvega sestanka OF, ki ga je na Plavjah leta 1941 imel Oskar Kovačič, po katerem so po vojni imenovali osnovno šolo na Škofijah. Še mlada je izgubila starejšo sestro Stano, ki je bila zelo prizadeta med vrstniki v vasi. Med vojno ji je na Sardiniji zaradi malarije umrl brat Rino; tja so ga, kot mnoge, poslali kot mobiliziranca v posebne bataljone.

Pokojna je bila med vojno vsestransko aktivna tudi kot kurirka ter po vojni pri vseh mladinskih pobudah in telovadnih nastopih v Trstu, Ljubljani in Beogradu. Poročila se je z narednikom gozdarske uprave Ruggerom Schiozzijem z Brkača pri Motovunu v Istri ter povila dve hčerki: Nedo in Nidjo. Toda njenih nezgod še ni bilo konca: v prometni nesreči je izgubila življenje komaj šestnajstletna Nidja. Njeno krepko telo in klena moralna drža sta pripomogli, da je prenesla še ta hud udarec.

Po moževi smrti ji je ostala le hčerka Neda, s katero je do zdaj stanovala na Katinari, čeprav je bila strastno navezana na domače Ricmanje in na njen Čukovec - vinograd v bližini vasi, ki ga je do nedavnega še obdelovala, dokler so ji moči dopuščale. Tja jo je vsak dan vozila hčerka - učiteljica v pokoju, da je tam podživilja spomine na preteklost in na svoje drage, med katere jo bodo v ponedeljek položili v družinski grob. Naj ji bo lahka domača zemlja!

Moj sošolec Elio Komar se je rodil 1928 v Ricmanjah, kjer je preživel svoja brezskrbna otroška leta v številni družini none Juce. Ni še končal osnovne šole, ko se je družina z mlajšim bratom Mariotom preselila v mestni delavski predel Pončano. Tu je preživel težka vojna leta ob vsesplošnem pomanjkanju in strahu zaradi letalskih napadov. V hudi zimi leta 1944 so ga Nemci mobilizirali v organizacijo TODT, da so kopali jarke v Či-

čariji. Tudi ta izkušnja mu ni pustila lepih spominov. Po vojni se je zaposlil kot vajenec-električar v občinski družbi ACEGAT in tam ostal do upokojitve. Kot delavec je bil angažiran v stranki in sindakatu. Oženil se je z Nello Šibenik in imel v zakonu sina Maurizia, ki poje v Partizanskem zboru »Pinko Tomažič«.

Vedno je rad prihajal v vas k noni, tako da ni nikdar prekinil vezi z rodnim krajem. Tudi mene je pogosto obiskoval in me seznanjal z vsemi svojimi doživetji. Imel je malo baroko, ki ga je v prostem času zaposlovala in razveseljevala. Zadnje čase pa je pomagal sinu, ki je v Rovtah prenavljal staro hišo.

Elio je bil tenkočuten in izredno ustrežljiv. Ob nekem obisku v mojem vinskem podjetju se je spoznal s slikarjem Lojzetom Spacalom. Takoj sta se spoprijateljila in večkrat ga je peljal na Kras, kamor je slikar redno zahajal.

Poleg vsega, kar sva preživela skupaj, se mi je vtisnil v spomin dogodek: na prvomajski proslavi na Velikem trgu sva se pred leti pogovarjala. Zagledal je dekle, ki je ponujalo rdeče nageljne, kupil jih je nekaj in mi dejal: »Te bom nesel na mamin grob.«

Prav k njej so ga prejšnji ponedeljek položili na katinarsko pokopališče. Ob odprtem grobu je tudi vaški župnik poudaril njegove človeške vrline, Partizanski zbor pa mu je zapel dve žalostinki.

Dragi Elio! Pogrešal bom tvoje dovtipne in veselo razpoloženje.

Zapustil nas je tudi Luciano Roncelj-Mascio s Kolonje, rojen leta 1927. Komaj sedemnajstletni fant se je v aprilu 1944 z drugimi Kolonječani odpravil v partizane in se boril v Belokranjskem odredu. Po srečno preživeli vojni je postal aktivist v mladinski organizaciji. Udeležil se je vseh mladinskih delovnih akcij v Jugoslaviji. Kot vodja čete Tržaške mladinske brigade se je udeležil gradnje prog Brčko-Banovići in Šamac-Sarajevo ter ceste Zagreb-Beograd. Bil je zelo poznan in priljubljen.

Oženil se je z Bruno iz Podlonjerja, tudi ona je bila zelo aktivna in je kot pevka nastopala na domačih prireditvah. Rodila se jima je hčerka. Kasneje sta z ženo upravljala bar na sedežu stranke KPI v Ulici Madonina in nato še v Kulturnem krožku »Cveto Pečar« na Kolonji. Kot stara znanca iz mladih dni sva skupaj večkrat šla v Istro po nakupih vina, saj je bil moj zvest odjemalec.

Pred kratkim sva se srečala v čakalnici katinarske bolnišnice. Pripovedoval mi je, kako se je v krožku vse spremenilo, tja sedaj prihajajo pretežno študentje bližnje univerze in da se vina prodaja znatno manj. On je bil seveda že davno upokojen.

Kljub kraju, kjer je bilo najino naključno srečanje, nisva mogla vedeti, da je bilo to tudi poslednje.

Istega dne je na parah pri Sv. Ani ležala tudi vaščanka Silva Kuret-Čerinova, poročena v Dolino in vdova Zdravka Vodopivca. Rodila se je v Ricmanjah leta 1922 v številni zavedni kmečki družini. Oče Pepi, živinorejec in vinogradnik, je bil pevec v domačem pevskem zboru, mati Marija pa je z vozom s konjsko vprego vsak dan vozila mleko naprodaj v Trst. Bratje Piero, Pepi in Milan so bili vsi člani vaške godbe in njihovo glasbeno tradicijo nadaljujejo vnuki in vnukinje. Sestre Vida, Silva in Bernarda pa so se vse življenje zgledovale po materi, ki je zgledno sodelovala pri vzdrževanju in vzgoji številne družine.

Tudi pokojna Silva se je v življenju izkazala kot marljiva in podjetna žena. S pokojnim možem sta upravljala Mahničovo gostilno pri Kaluži v Dolini, tako sem tudi z njima imel najboljše prijateljske in poslovne odnose ter sem lahko spoznal njene vrline.

Poslavljamo se od preprostih, toda zaslužnih in narodno zavednih ljudi, ki niso niti v najhujših trenutkih zatajili svojega porekla in pripadnosti. Naj jim bodo te vrstice v priznanje in zahvalo za vse, kar so v življenju dobrega storili. Ohranili jih bomo v najlepšem spominu.

Miran Kuret

in Norina Pilato, Paolo Bin in Chiara Fracchioni, Enrico Gabbai in Sabrina Belli, Giuseppe Nasti in Elisa Sulich, Elio Fabbro in Gabriella Zaffarana.

Lekarne

Nedelja, 19. oktobra 2008

Lekarne odprte od 8.30 do 13.00
Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavljje - Ul. Flavia 39/C, Fernetiči.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 33 (040 638454), Ul. Belpoggio 4 (040 306283), Žavljje - Ul. Flavia 39/C (040 232253).

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte od 16.00 do 20.30
Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavljje - Ul. Flavia 39/C.

Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 (040 635264).

Od ponedeljka, 20.,

do sobote, 25. oktobra 2008

Urniki lekarn: od 8.30 do 13.00 in od 16.00 do 19.30.

Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Ul. Bernini 4 (040 309114), Ul. Felluga 46 (040 390280), Milje - Lungomare Venezia 3 (040 274998).

Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Ul. Bernini 4, Ul. Felluga 46, Oširek Piave 2, Milje - Lungomare Venezia 3. Opčine - Proseška ulica 3 (040 422478)

VZS-CEO Mitja Čuk Onlus vabi na svojo 20-letnico

Pleši, poj in igray se z menoj
Prireditve s prispevkom Tržaške pokrajine

Dvorana ŠD Kontovel, Kontovel, 24.10.2008

OD 10. DO 12.30 KULTURNI IN ŠPORTNI PROGRAM

Razstava z nagrajevanjem risb likovnega natečaja za učence in dijak - Šport za vse!

Bambičeva galerija - Opčine, Proseška 131

OB 15. URI OKROGLA MIZA: Olimpiada, paraolimpiada, specialna olimpiada

Sodelujejo: "Veseli mulci" OVI Jarše iz Ljubljane, gojenci koprškega oddelka društva Sožitje; *Darja Čelik*, Barvana klapa - VZS Mitja Čuk, šole Openskega didaktičnega ravnateljstva, **Tanja Princes**, Specialna Olimpiada Slovenije, **Stojan Turičnik**, vzgojitelj OVI Jarše, **Peter Brumen** trener košarkarske reprezentance gluhtonemih Slovenije.

Želiš spoznati skavte iz mesta in Brega?

Pridi v nedeljo 26. oktobra na

IZLET V DOLINO ZAJZERE

ali 16. novembra na

DAN ODPRTIH VRAT v Drago pri Bazovici!

Info: jadranka@tiscali.it - 339.8682139

- samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA

Lekarna odprta od 20.30 do 8.30

Oširek Piave 2 (040 361655).

www.farmacistitrieste.it

118: hitra pomoč in dežurna zdravstvena služba (od 20. do 8. ure, predpraznična od 14. do 20. ure in praznična od 8. do 20. ure)

Za dostavljanje nujnih zdravil na dom, tel. 040 350505 - Televisa.

Telefonska centrala Zdravstvenega podjetja in bolnišnic: 040 399-1111. Informacije KZE, bolnišnic in otroške bolnišnice, tel. (zeleni številka) 800 - 991170, od ponedeljka do petka od 8. do 18. ure, ob sobotah od 8. do 14. ure. Nudi informacije o zdravstvenih storitvah, o združenih tržaskih bolnišnicah in o otroški bolnišnici Burlo Garofolo.

Kino

AMBASCIATORI - 15.15, 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Wall-E«.

ARISTON - 16.30, 21.00 »The women«.

CINECITY - 10.45, 11.15, 11.45, 12.45, 13.30, 14.45, 15.30, 16.15, 16.50, 17.40, 18.20, 19.00, 20.00, 20.25, 21.15, 22.00 »Wall-E«; 14.50, 16.40, 18.35, 20.25, 22.10 »Vicky Cristina Barcelona«;

12.50, 17.25 »The Mist«; 11.00, 13.00, 14.50, 16.35, 18.25, 20.15, 22.00 »Disaster movie«; 13.00, 22.10 »The women«;

10.50, 15.20, 17.40, 20.00, 22.10 »Mamma mia!«; 10.45, 15.10, 20.00 »Zohan«; 14.00, 22.20 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«; 11.00, 12.50 »L'Arca di Noe«.

EXCELSIOR - 16.15, 18.10, 21.15 »Vicky Cristina Barcelona«.

EXCELSIOR AZZURRA - 16.00, 18.30, 21.00 »La classe - entre les murs«.

FELLINI - 17.00, 19.30 »Miracolo a Sant'Anna«; 22.00, »The Hurt Locker«.

GIOTTO MULTISALA 1 - (Ulica Giotto 8) 11.00, 15.30 »L'Arca di Noe«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Lezione 21«.

GIOTTO MULTISALA 2 - 11.00, 14.30, 15.30 »Kung fu Panda«; 17.00, 18.45, 20.30, 22.15 »Burn After Reading - A prova di spia«.

KOPER - KOLOSEJ - 16.00, 18.30, 21.00 »Na muhi«; 17.00, 19.20, 21.40 »Sod-

SKD SLAVEC

Ricmanje-Log

vabi v

torek, 21.oktobra ob 20.30
v galerijo "Babna hiša" v Ricmanjih

na potopisno predavanje
Biserke Cesar z naslovom

UGANDA, MOJ
AFRIŠKI BISER...

Prisrčno vabljeni!

KD Skala

in vse vaše organizacije
iz Gropade

vabijo na

Proslavo 60-letnice
postavitve spomenika NOB

danes, v nedeljo, 19. t.m.
ob 15.00 uri
pred spomenikom

Nastopajo: vaški recitatorji,
pevski zbor Skala-Slovan,
Godba na pihala Viktor Parma
iz Trebč, govornika Sandi Vouk
in Roberto Birsar.

Častni gost pisatelj
Boris Pahor

Vabljeni!

Društvo slovenskih
izobražencev

vabi JUTRI na
srečanje z jubilarntko

Zoro
Tavčar

Njeno zadnjo knjigo
»Kroži, kroži galeb«
bo predstavila prof. *Tatjana Rojc*.

Glasbeni intermezzo:
Aleksander Ipavec - Ipo.

Umetniško branje:
člana Radijskega odra
Ivan Buzečan in Nadia Roncelli.

Začetek ob 20.30
Peterlinova dvorana, ul. Donizetti 3

ni dan«; 16.50, 19.00, 21.10 »Dirka smrti«.

NAZIONALE - Dvorana 1: 11.00, 14.30, 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Mamma mia!«; Dvorana 2: 11.00, 14.30, 16.30, 18.10, 19.50, 21.30 »Wall-E«; Dvorana 3: 16.30, 22.20 »La mummia - La tomba dell'imperatore Dragone«; 19.15 »No problem«; Dvorana 4: 15.00, 16.30, 17.50, 21.00 »Disaster movie«; 20.15, 22.15 »Zohan«; 18.15 »Il papa' di Giovanna«.

SUPER - 16.30, 18.20, 20.10 »The mist«; 22.00 »Sfida senza regole«.

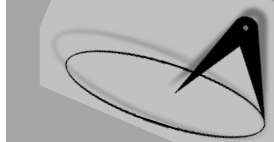
TRŽIČ - KINEMAX - Dvorana 1: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Wall-E«; Dvorana 2: 16.30, 18.20 »Wall-E«; 20.10, 22.15 »The Mist«; Dvorana 3: 15.30, 17.30, 20.00, 22.00 »Mamma mia!«; Dvorana 4: 15.50, 17.50 »Disaster Movie«; 20.10, 22.10 »No problem«; Dvorana 5: 15.20, 17.40, 20.00, 22.00 »Vicky Cristina Barcellona«.

Včeraj danes

Danes, NEDELJA, 19. oktobra 2008
IZTOK

Sonce vzide ob 7.26 in zatone ob 18.14
- Dolžina dneva 10.48 - Luna vzide ob 21.29 in zatone ob 13.15.

Jutri, PONEDELJEK, 20. oktobra 2008
IRENA

SDZPI
IRSIP

CISQ CERT

UNI EN ISO 9001:2000

2008/09

Tečaji za vse

NAZIV TEČAJA	UR	ZAČETEK	DNEVI	URNIK
RAČUNALNIŠTVO	72	28/10	tor./čet.	18-21
ZAČETNIŠKA ANGLEŠČINA	48	29/10	pon./sre.	20-22
KOMUNIKACIJA IN TEHNIKE DELA V SKUPINI	48	4/11	tor./čet.	18-20
SADJARSTVO	41	20/11	tor./čet.	18-21
VINOGRADNIŠTVO IN ENOLOGIJA	40	1/12	pon./sre.	18-21

• **Namenjeni** so vsem, ki so ob vpisu stari od 18 do 64 let in imajo bivališče v Furlaniji-Juljski krajini.

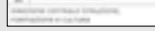
• **Vpisnina** znaša samo 1,00 € za vsako uro izobraževanja. Število razpoložljivih mest je omejeno!

• **Tečaji** se bodo vršili na tržaškem sedežu SDZPI v ulici Ginnastica 72, kjer poteka tudi vpisovanje od ponedeljka do petka med 9. in 18. uro.

• **Informacije:** ts@sdzpi-irsip.it, tel. 040 566360

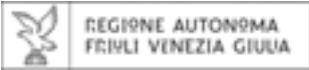
naložba za tvojo prihodnost

www.sdzpi-irsip.it

V SREDO, 22. OKTOBRA 2008 V BOLJUNCU
OTVORITEV

SPREJEMNEGA CENTRA
NARAVNEGA DEŽELNEGA REZERVATA DOLINE GLINŠČICE

Ob 18.00 Pozdravi oblasti
Ob 18.30 Predstavitve opreme in dejavnosti sprejemnega centra

Večer bo popestrila ženska pevka skupina "Stu Ledi"

Občina Dolina se zahvaljuje
Odseku za zgodovino Slovenske narodne in študijske knjižnice za arhivske slike, še posebno za slike iz arhiva Maria Magajne.
Gospa Franki Slavec za aktivno in izkušeno sodelovanje.
Za razstavljene predmete naj gre zahvala tudi naslednjim društvom in osebam: Novak D., Rapotec B., Žerjal S., Manin B., Gregori S., Žerjal B., TFS Stu Ledi, NŠK-Narodna in študijska knjižnica v Trstu.
Za sodelovanje pri otvoritvi sprejemnega centra se zahvaljuje Srenji Boljunc in za popestritev večera ob otvoritvi ženski pevski skupini "Stu Ledi".

Občina Dolina in Pokrajina Trst
v sodelovanju z
Deželnim odborom krajevnih ustanov za mir, Krajevnim odborom
za človeške pravice ter Kulturnim društvom Slovenec iz Boršta
vabita

23. oktobra 2008,

na slavnost ob 35-letnici
smrti 4 mladih afriških ilegalnih priseljencev

Spored:
ob 15. uri v dvorani občinskega sveta
omizje na temo priseljenišva
ob 17. uri na pokopališču v Borštu komemoracija žrtev ob petju
domačega zbora "Slovenec-Slavec"
ob 20.30 v gledališču F. Prešeren kulturni program

Toplo vabljeni!

Obvestila

DRUŠTVO NOE obvešča, da tečaj nemščine poteka ob sredah od 19. do 21.15 v Škerkovi hiši v Šempolaju. Info: 3498419497.

ZDRUŽENJE ZA ZDRAVLJENJE ALKOHOLNE ODVISNOSTI ASTRA sporoča, da je posvetovalnica v nabrežinskem zdravstvenem okraju (1.nadstropje, zadnja soba desno) na voljo ob četrtek, od 11. do 12. ure.

REIKI - v teku je vpisovanje na tečaj prve stopnje, ki se bo odvijal danes, 19. oktobra pri Krut - Natura. Prijave in vse dodatne informacije na sedežu Krut-a, ul. Cicerone 8, tel. 040-360072.

ŽUPNIJSKA SKUPNOST IZ MAČKOLJ vabi danes, 19. oktobra, ob 15.30 v Srenjsko hišo na misijonski popoldan, kjer bo salezijanec Marko Suhoversnik predstavil delo s. Zvonke Mikec, ki deluje v Angoli, kateri bo namenjen izkupiček srečolova.

DRUŠTVO SLOVENC V MILANU bo slovesno praznovalo 40. obletnico prve slovenske maše v Milanu, danes, 19. oktobra, ob 15.30, v baziliki Sv. Ambroža v Milanu.

NARAVOSLOVNI DIDAKTIČNI CENTER V BAZOVICI bo danes, 19. okt-

obra, odprt od 12.30 do 19. ure. Na ogled tudi razstava »Ko so se v Bazovici rojevale ladje«, del razstave »Cosulich- dinastia adriatica«. Vstop prost. **SKD LIPA** vabi danes, 19. oktobra, na naravoslovni sprehod z ogledom geoloških zanimivosti Spoznajmo kamnine okoli Bazovice, ki ga bo vodil Paolo Sossi. Zbirališče pri kalu ob 13.30, sprehod bo potekal od 14. do 16. ure in je primeren za vse.

DRUŠTVO SLOVENSКИ IZOBRAŽEN-CEV vabi v ponedeljek, 20. oktobra, ob 20.30 na srečanje z jubilantko Zoro Tavčar. Glasbeni intermezzo: Aleksander Ipavec - Ipo. Prof. Tatjana Rojc bo spregovorila o najnovejši knjigi jubilantke, člana Radijskega odra Nadia Roncelli in Ivan Buzečan pa bosta prebrala nekaj odlomkov iz njenega zadnjega dela »Kroži, kroži galeb«. Večer bo v Peterlinovi dvorani, Donizettijeva 3.

ODBOR ZA SPOMENIK PADLIM V NOB iz Škednja, Sv. Ane in s Kolonkovca vabi na upravni sestanek, ki bo v ponedeljek, 20. oktobra, ob 18.45 na sedežu KD I. Grbec, Škedenjska ulica 124, v Škednju.

PLESNA ŠOLA SKD F. PREŠEREN vabi otroke od 6. do 10. leta na poskusno vajo skupinskih plesov (HIP HOP) z učiteljico iz »Club Diamante« Anno Settomini, v ponedeljek, 20. oktobra, od 16.15 do 17.45 v društvenih prostorih v občinskem gledališču v Boljuncu. Toplo vabljeni!

SKD VIGRED obvešča, da bo v ponedeljek, 20. oktobra, ob 18. uri, v društvenih prostorih v Šempolaju informativno srečanje za tečaj za pripravo narodnih noš in tečaj šivanja z gospo Adriano Cibic.

ŽUPNIJA IN MLADINSKI DOM BOLJUNEC vabita v torek, 21. oktobra, ob 20. uri v Mladinski dom v Boljunc na srečanje z misijonarjem g. Sandijem Skapinom. Prikazal nam bo misijonarsko življenje z besedo in posnetki na Slonokoščeni obali.

O.N.A.V. tržaška sekcija italijanskega združenja poskušalcev vina, prireja v torek, 21. oktobra, ob 20.15 na svojem sedežu na Lonjerski cesti št. 267 degustacijo refoška. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Zaželjena je predhodna prijava na tel. 333-4219540.

OBVESTILO OLJKARJEM: obvešča svoje člane oljkarje, da na osnovi obvestila

Deželne fitosanitarne službe z dne 10. oktobra 2008 niso več potrebni škroplilni posegi proti oljni muhi. Izjeme so lahko le oljčniki, v katerih je prišlo do pomembnega ulova muhe. V tem primeru svetuje služba poseg s sredstvi za zatiranje muhe. Sredstva morajo imeti zelo kratko karentno dobo, ker se bliža čas obiranja plodov (Deltametrin, Piretro). Zveza obvešča tudi, da bo torklja Parovel Group - Obrtniška cona Dolina, 546 (tel. 040-227050 ali 040-8326364) začela delovati v ponedeljek, 27. oktobra, torklja v Tržaški kmetijski zadrugi v ulici Travnik, 10 (tel. 040-8990111) pa bo začela obratovati v torek 21. oktobra.

SKD SLAVEC Ricmanje-Log vabi v torek, 21.oktobra 2008 ob 20.30 v galerijo »Babna hiša« v Ricmanjih na topismo predavanje Biserke Cesar z naslovom »Uganda, moj afriški biser...« Biserka nam bo predstavila svoje štirimesečno bivanje v Afriki, kjer je kot prostovoljka delala s tamkajšnjimi otroki. Prisrčno vabljeni!

TEČAJ AEROBIKE z vajami za oblikovanje telesa v organizaciji AŠD Cherdance Millenium je namenjen vsem in poteka ob ponedeljkih in/ali sredah v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah od 20.15 do 21.30. Vpisovanja so še v teku na tel.št. 346-1852697 Petra ali 349-7597763 Nastja.

TEČAJ STANDARDNIH IN LATINSKO-AMERIŠKIH PLESOV v organizaciji AŠD Cherdance Millenium poteka vsako sredo od 18.30 do 20.00 v telovadnici OŠ F.Bevk na Opčinah. Vpisovanja so se v teku. Tečaj je namenjen vsem in ni potrebno vpisovanje v paru! Info na 346-1852697 Petra ali 349-7597763 Nastja.

TPPZ PINKO TOMAŽIČ obvešča, da bo v torek, 21. oktobra, ob 20.45 pevska vaja na sedežu na Padričah.

OBČINA DOLINA IN REZERVAT DOLINE GLINŠČICE v sodelovanju s Srenjo Boljunc in s prispevkom Dežele FJK, vabita v sredo, 22. oktobra, ob 18. uri na otvoritev Sprejemnega Centra Naravnega Deželnega Rezervata doline Glinščice v Boljuncu. Pozdravom predstavnikov oblasti bosta sledila predstavitve opreme in dejavnosti Sprejemnega Centra ter nastop ženske pevske skupine »Stu Ledi«.

PILATES PRI SKD IGO GRUDEN Ob torkih in petkih pilates 1 ob 18.30; pilates 2 ob 19.30. V sredo, 22. oktobra, začetek novega niza uvajanja začetnikov ob 18.30. Za zdravo hrbtenico v sredah ob 17.30, v petkih ob 18.30. Za pojasnila, tel 040-200620 ali 349-6483822 (Mileva).

OBČINA DOLINA IN POKRAJINA TRST v sodelovanju z Deželnim odborom krajevnih ustanov za mir, Krajevnim odborom za človeške pravice ter Kulturnim društvom Slovenec iz Boršta vabita v četrtek, 23. oktobra, na slavnost ob 35-letnici smrti 4 mladih afriških ilegalnih priseljencev. Spored: ob 15. uri v dvorani občinskega sveta - omizje na temo priseljenišva; ob 17. uri na pokopališču v Borštu - komemoracija žrtev ob petju domačega zbora »Slovenec-Slavec«; ob 20.30 v gledališču F. Prešeren - kulturni program. Toplo vabljeni!

SKD IGO GRUDEN prireja v četrtek, 23. oktobra, ob 18. uri, v Kavarni Gruden otvoritev razstave »K...Kras, k...keramika« Gabrijele Osbich Pison. Toplo vabljeni!

SPDT prireja v četrtek, 23. oktobra, ob 20.30 predavanje »Od Devina do Kanina«. O zanimivosti in posebnosti flore pasu, ki teče tik ob meji bo govoril priznani slovenski botanik prof.dr. Tone Wraber. Predavanje bo na Opčinah, v razstavnici dvorani Zadrugne Kraške Banke, ul. Ricreatorio, 2.

OBČINA ZGONIK, ZDRUŽENJE SLOVENSКИ KMEČKIH IN PODEŽELSKIH ŽENA TER KD Rdeča zvezda vabijo v petek, 24. oktobra, ob 17. uri v prostore bivše zbiralnice mleka v Zgoniku na otvoritev in praktičen prikaz uporabe Sušilnika z dr. Mauro Arh. Vabljeni!

UPRAVA OBČINE REPENTABOR obvešča, da bo v soboto, 25. oktobra, občinska skupina civilne zaščite očistila staro cesto s Fernetičev na Col. Morebitni lesni material bo zložen ob cesti in bo na razpolago upravičnim lastnikom.

BOLJUNSKA ŽUPNIJA priredi v nedeljo, 26. oktobra, ob 16. uri vsakoletno sv. Mašo v cerkvi Marije Vnebovzete v dolini Glinščice. S to slovesnostjo se zaključujejo za letoš pobožnosti v tej

cerkvi in se prenese podoba Matere Božje v Boljunsko župnijsko cerkev, kjer ostane do prihodnje pomladi, ko ponovno poroma v njeno cerkev v gorskem svetu. Toplo vabljeni!

SKD CEROVLJE - MAVHINJE vabi v nedeljo, 26. oktobra, na 16. jesenski pohod na Grmado in okolico. Vpisovanje v Cerovljah (na koncu vasi) od 9.30 do 10.30. Vljudno vabljeni!

ESPANOL PARA EXTRANJEROS: tečaj španskega jezika za vse stopnje. Prvo srečanje bo v torek, 28. oktobra; ob 18. uri začetniški tečaj, ob 19. uri nadaljevalni tečaj. Informacije in vpisi Sklad Mitja Čuk, Proseška ul. 131, Opčine, tel.: 040-212289, e-mail: info@skladmc.org. Uradne ure PO-PE, 10.00-14.00.

SESTRE IZ SV. KRIŽA pri Trstu vabimo otroke, ki so se udeležili letošnjega oratorija v Slomškovem domu v sv. Križu k pevkim vajam, ki bodo potekale ob torkih za večje (od . razreda OŠ do 3. razreda NŠ) od 16.30 do 17.30, za male (od 5. do 8. leta starosti) pa od 17.30 do 18.15.

TORKLA v Kmetijski Zadrugi, bo začela obratovati zadnje dni oktobra. Zaradi organizacijskih razlogov, naprošamo naše cenjene člane in oljkarje, ki želijo stiskati oljke pri nas, da se čimprej zglasijo v naših uradih, v trgovini oz. na tel.št. 040/8990120 od ponedeljka do sobote od 8.00 do 12.30.

35-LETNIKI!!! Za praznično večerjo z zabavo, ki bo 8. novembra ob 20. uri v restavraciji Križman v Repnu, bomo odšteli 35,00 evrov na osebo - all inclusive! Vsi, ki ste se že prijavi, ste vabljeni, da svojo prisotnost potrdite z akontacijo 20,00 evrov. Navodila dobite preko e-maila: »mailto:vecerja1973@yahoo.it« vecerja1973@yahoo.it ali tel. št. 329-8012528 in 338-9436142. Ostali ste pa še vedno toplo vabljeni, da se prijavite!

ZAHVALA

Olga Kukanja
vd. Verša

Ganjeni ob tolikšnem sočustvovanju, se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način počastili njen spomin.

Žalujoci svojci

Prosek, Božje polje, Repen, 19. oktobra 2008

Kraško pogrebno podjetje Lipa

Edvard Križnič
1908 - 1968

Po tolikih letih je spomin nate še vedno živ.

Tvoji

Edko, čas ni izbrisal ne ljubezni tvojih dragih, ne spomina in hvaležnosti tistih, ki so te poznali.

19.10.1997 19.10.2008

Janko Guštin

Z ljubeznijo se te spominja
tvoja družina

Zgonik, 19. oktobra 2008

Ob nenadni izgubi drage mame ANGELE LAH izrekamo globoko sožalje naši svetnici Elisabetti Sormani
županja, odborniki in svetovalci

Občine Doline

Mnogo prezgodaj nas je zapustila naša draga

Danica Sabadin roj. Vovk

Žalujoci

mož Bruno, sin Iztok, hčerke Rosana, Tanja in Marita z družinami ter vsi svojci

Na zadnjo pot jo bomo pospremili v torek, 21. oktobra ob 15.00 uri na pokopališču v Gažonu

Ob prerani izgubi drage mame Danice izrekamo Rosani iskreno sožalje.

Vsi iz hiše ul. San Francesco 20

Draga Rosana, ob tako težkem trenutku ti stojimo ob strani

vsi na
Zvezi slovenskih kulturnih društev

Zapustila nas je naša draga

Marta Semolic vd. Motta

Žalostno vest sporočajo

sin Igor, sestra Marica in ostalo sorodstvo.

Pogreb bo v torek, 21. oktobra ob 14. uri iz mrtvašnice v ulici Costalunga v nabrežinsko cerkev.

Nabrežina, 19. oktobra 2008
Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

Ob boleči izgubi drage Marte izrekamo sinu Igorju, sestri Marici in ostalim sorodnikom iskreno sožalje

SŠKD Timava

ZAHVALA

Črtomir Rapotec

Srčna hvala neštetim prijateljem iz Brega in s Krasa, ki so napolnili naš dom in ga ogreli, Črta ponesli na njegovi zadnji poti in njegov grob zasuli s cvetjem; Irini in Ivu za prijazne besede slovesa, članom Gasilskega društva, PD Slovenec in pevcem. Iskrena hvala upravi in osebju Občine Dolina, g. županji Premolinovi, pogrebniemu podjetju Alabarda in kolegom RAI za izkazano pozornost in rahločutnost. Hvala našim prijateljem in sosedom iz Boršta in Zabrežca, ki so nam vsestransko pomagali in lajšali bolečino. Posebej hvala osebju intenzivnega oddelka bolnišnice na Katinari, ki je udeležilo Črtovo najplemenitejšo izbiro darovanja organov. Hvala vsem, ki ste nam z mislijo, besedo in dejanji še vedno ob strani. Vemo, da bo spomin na Črta ostal čist, kot solza.

Mima, Boris in Iztok

Boršt, 19. oktobra 2008

Pogrebno podjetje Alabarda Opčine

Gostilna La lampara

Križ 144 – Tel. 040220352

vas vabi

v torek, 21. oktobra, ob 20.00

na otvoritev RAZSTAVE:
Beti Starc / Žgane gline

“Ženske stvarnosti”

Nastopi ansabel **Ano ur’co al’ pej dve**

TOPLO VABLJENI!

Ponovitev iz
lanske sezone

SAMOMORILEC

komedija

PRIREDBA ŽANINA MIRČEVSKA
REŽIJA EDUARD MILER

Komedija, ki razpre temeljno
vprašanje o pomenu človekovega
življenja, o samem smislu bivanja
in uprizori odo vitalizmu.
Uvrščena v tekmovalni program
43. Boršnikovega srečanja.

**Torek, 21. oktobra
ob 20.30 v Slovenskem
stalnem gledališču**

Info in predprodaja:
blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petek (10.00/17.00),
uro in pol pred pričetkom predstave
Brezplačna telefonska številka: 800214302
info@teaterssg.it www.teaterssg.it

Ulica Petronio 4 - Trst
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Prireditve

KD IVAN GRBEC (Škedenska ulica 124), vabi na »Koncert dalmatinskih pesmi« izjava Duo Melody danes, 19. oktobra, ob 17. uri.

SKD TABOR in ZSKD, PROSVETNI DOM OPČINE »Openska glasbena srečanja« sezona 2008/09 danes, 19. oktobra, ob 18. uri koncert Dua Miloš Mlejnik - violončelo, Erwin Kropf-pitsch - klavir. Na sporedu Kogoj, Bethowen, Debussy, Chopin, Piazzolla.

SKD VIGRED vabi v sredo, 22. oktobra, ob 19. uri v Štalco v Šempolaju na potopisno predavanje Biserke Cesar »Uganda, moj afriški biser...«. Biserka bo s sliko in besedo predstavila njeno štirimesečno bivanje v Ugandi, kjer je kot prostovoljka delala s tamkajšnjimi otroki.

SKD IGO GRUDEN prireja do 2. novembra razstavo Stanja Pahor »Občutljivi stiki«. Možnost ogleda med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v nedeljo od 10. do 12. ure. Za informacije 349-8430222 (A.Pahor).

GLASBENA MATICA vabi na koncert v okviru mednarodnega festivala »Kogojevi dnevi 2008«, ki bo v četrtek, 6. novembra, ob 20.30 v dvorani Nemškega dobrodelnega društva v Trstu. Nastopili bodo baritonist Markus Fink, sopranistka Olga Kaminska in pianistka Nataša Valant.

Izleti

POZORI! Enodnevni izlet po partizanskih poteh danes, 19. oktobra, v organizaciji SKD Slavec Ricmanje - Log ODPADJE, zaradi nizkega števila udeležencev.

KMEČKA ZVEZA obvešča udeležence izleta danes, 19. oktobra na tradicionalni praznik kostanja Burnjak v Zgornji Tarbij v Nadiških dolinah, da bo odhod avtobusa sledeči: Boljunec (F.Prešeren) 7.30; Ricmanje (Barde) 7.35; Bazovica (pred cerkvijo) 7.45; Padriče (avtobusna postaja) 7.50; Trebče (spomenik) 7.55; Opčine (ex Bar Centrale) 8.00; Prosek (pred društveno gostilno) 8.05; Križ (ex Vere-na) 8.10; Nabrežina (Bunker) 8.15; Sesljan (hotel pošta) 8.20.

KD Ivan Grbec
Škedensjska ulica 124

vabi na

izjava
DUO MELODY

**Danes, 19. oktobra, ob 17.00 uri
v društvenih prostorih**

KRUT IN PODPORNO DRUŠTVO RO-JAN obveščata, da je odhod avtobusa za izlet od Ljubljane do Dovjega danes, 19. oktobra, ob 7. uri iz Trsta (Trg Oberdan - Deželna palača) ter ob 17.15 z Opčin, Dunajska cesta (avtobusna postaja 39).

SKD TABOR vabi danes, 19. oktobra, na »Jesenski dan« s pohodom, kosilom, igrami ter družabnostjo, ob kostanjih in novim vinom. Po kosilu ex tempore za otroke. Zbirališče ob 10. uri v Prosvetnem domu. V primeru dežja bo pohod v nedeljo, 26. oktobra.

SPDT organizira danes, 19. oktobra izlet, z osebnimi avtomobili, na Snežnik (1796 m). Zbirno mesto bo ob 7.30 pred cerkvijo v Bazovici. V društvenim kombiju je še nekaj prostih mest. Vse informacije Vam nudi Livio - tel. 040/220155.

TRŽAŠKA KMETIJSKA ZADRUGA obvešča izletnike, ki se bodo udeležili izleta v Ligurijo in Cinque Terre od srede, 22., do petka, 24. oktobra, da bo odhodavtobusa s sledečim urnikom: v sredo, 22. oktobra, ob 6. uri pred Tržaško kmetijsko zadrugo, ul. Travnik 10 - Industrijska cona; ob 6.10 na trgu v Boljuncu (pred marketom); ob 6.30 na bencinski črpalki OMV blizu Obrtniške cone v Zgoniku; ob 6.40 na bencinski črpalki AGIP v DEVINU na avtocesti. Obenem obveščamo, da so prosta se 4 mesta. Prosimo zamudnike, ki bi radi seudeležili izleta, da pokličejo v Zadrugo do najkasneje torka jutraj na št. 040-8990103 - Laura.

ITALIJANSKA USTANOVA ZA SPOZNANJE SLOVENSKEGA JEZIKA IN KULTURE vabi na v nedeljo, 26. oktobra, na brezplačni kulturno-jezikovni izlet na Sočo in v dolino Trente. Obiskali bomo tudi muzej 1. svetovne vojne v Kobaridu. Izlet je namenjen vsem, ki znajo in se učijo slovenski jezik tudi preko drugih šol. Info.: na sedežu ustanove, ul. Valdirivo 30, tel. št. 040-761470, 040-366557 od 17. do 19. ure ali 338-2118453.

SK DEVIN začenja novo smučarsko sezono s trodnevnim izletom »Openday v Dolomiti« 6., 7. in 8. decembra v Sextenu s smučanjem na Helmu. Prijave in informacije na info@skdevin.it ali na 340 2232538.

Šolske vesti

LICEJ A.M. SLOMŠKA vabi starše na volitve predstavnikov v razredne sve-te in na roditeljske sestanke, ki bodo potekali v sredo, 22. oktobra. Potek srečanj: ob 17. uri zborovanja staršev po razredih in volitve razrednih predstavnikov, od 17.30 do 19.30 razgovor staršev s predmetnimi profesorji. Pričakujemo polnoštevilno udeležbo.

RAVNATELJ POKLICNEGA ZAVODA JOŽEF ŠTEFAN obvešča starše dijakov, da bodo potekale volitve za izvolitve predstavnikov staršev v razredne svete v petek, 24. oktobra, ob 17. uri. Sledil bo roditeljski sestanek.

Poslovni oglasi

PRODAM HIŠO+VRT V ŠEMBI-JAH (Ilirska Bistrica).
00386-41345277

GOSPA IŠČE DELO za pomoč starejšim.
3403919385

POTREBUJETE NEGO na domu bolnih, ostarelih ali pa tudi otrok? Tudi 24 ur.
00386-(0)31562880

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE V TRSTU preverja kandidate za delovno mesto odrskega delavca. Zaželjene izkušnje tudi iz tonske tehnike in razsvetljave.

Prijave sprejemamo do 20. oktobra 2008 na elektronski naslov tehnika@teaterssg.it

ali na naslov: Slovensko stalno gledališče, Ul.Petronio 4, 34141 - Trieste-Trst

TAJNICO s polnim delovnim urnikom zaposli servisno podjetje v Trstu. Humanistična univerzitetna diploma, znanje angleškega in slovenskega jezika, Office. Obvezni začetni stage. Življenjepis poslati na:
cv.trieste@libero.it

ŠPEDITERSKO PODJETJE IŠČE uradnika/co z izkušnjami v organizaciji pomorskega transporta in uradnika/co z izkušnjami v organizaciji cestnega transporta, oba z znanjem jezikov: angleščina, ruščina, jeziki bivše Jugoslavije. Kurikulum poslati na:

Uniontransit Srl - Via Monte Her-mada 6 - 34170 Gorizia/Gorica
antonella@uniontransit.it

PRI TEŽAVAH s krčnimi žilami in odprtimi ranami se obrnite na Center za zdravljenje venskih bolezni Portorož.

Tel. 00386-31837218

Mali oglasi

IŠČEM DELO kot tajnica/uradnica z znanjem slovenščine, italijanščine, angleščine in hrvaščine, samo v jutranjih urah. Tel. 347-1542693.

KRAŠKO HIŠO (120 kv. metrov) s 60 kv. metrov ateljeja na parceli 948 kv. metrov, le 1 km oddaljeno od centra Sežane prodam. Tel. št.: 040-208084.

MALE ZLATE PRINAŠALCE (Golden Retriever) prodam ljubiteljem živali. Tel. 347-7657924.

NA OPČINAH, v mirnem in zelenem okolju, dajemo v najem lepo, moderno opremljeno (vključno z gospodinjstskimi aparati), komaj obnovljeno trosobno stanovanje, z balkonom-verando, garažo, parkiriščem in skupnim vrtom. Mobilni telefon +39 3289486440 ali +39 3282830671.

PRODAM STANOVANJE pribl. 65 kv.m v Tržiču v zaključni fazi gradnje. Pritličje, 2 svetli spalnici, kuhinja, prostorna dnevna soba s kopalnico, velika sončna in delno pokrita terasa (pribl. 160 kv.m), parkirni prostor v garaži, dvigalo. 173 tisoč evrov, primerno tudi kot investicija. Tel. 347-3404638.

PRODAM manjše opremljeno stanovanje v bližini ul. Orsera. Cena 98.000 evrov. Tel. 040 - 281107 ob urah kosila ali 320-4291333.

PRODAMO ZEMLJIŠČE »gozd«, 10.000 kv. m., pod Volnikom (blizu Efe), cena 23.000 evrov z možnostjo dogovora. Tel. 040-225654 ali 338-7281332 (Štoka).

GALERIJA RETTORI TRIBBIO 2
(Trg-Piazza Vecchia 6)
**do 24. oktobra
razstavlja**
LIVIO MOŽINA

Čestitke

Danes praznuje 77. let naš **MARIO MILIČ**. Da bi njegov čoln življenja še naprej plaval v mirnih vodah, mu želita žena Geta in hčerka Marina z družino.

Družino Anne in Alexa je osrečil prihod malega **MIHAELA**. Iz srca jima čestitamo, novorojenčku pa želimo vse najlepše v življenju. Stric Drago, Nadja, Jessica in Aljoša

Danes **PULCE** in **PANDA** srčeci združita! Da bo »per tutta la vita« vama Martina in Tomaž želita!

Draga Ivana in Marko, iskrene čestitke ob srečnem rojstvu z željo, da bi vaju petje malih **MATEJA** in **MAJE** vedno razveseljevalo! Pevke Vesele Pomladi

Anno in Alexa je osrečil mali **MIHAEL**. Želimo mu polno sončnih dni, Anni in Alexu pa mirnih noči. Družini Doles in Primosi.

V Nabrežini gospa **MARICA** živi in visok 99-letni jubilej slavi! Čestitamo ji in ji voščimo še trdnega zdravja in dobrega razploženja vsi sosed, posebno pa Daniel in Eleonora.

Osmice

MARIO IN ONDINA GRUDEN sta odprla osmico v Samatorci, 17. Tel.: 040-229449.

OSMICA PRI DREJČETU v Doberdolu je odprta. Točimo belo in črno ter nudimo domač prigrizek.

OSMICO je odprl Škerk Boris v Praprotnu. Tel. št.: 040-200156.

OSMICO je odprl Boris Pernarčič v Medjevasi 7. Tel. 040-208375.

OSMICO je odprl Miro Žigon, Zgonik 36.

OSMICO je odprl Srečko Štolfa, Salež 46. Tel. 040-229439.

OSMICO sta odprla Igor in Katrin v Gabrovcu 27. Vabljeni!

OSMICO sta v Mavhinjah odprla Franc in Tomaž Fabec. Obiščite nas. Tel. 040-299442.

Turistične kmetije

KMEČKI TURIZEM UŠAJ v Nabrežini št.8 je odprt od petka do vključno ponedeljka.
339-4193779

KMEČKI TURIZEM ŠVARA je odprt ob četrkih, petkih, sobotah in nedeljah.
Tel.: 040/200898

Kam po bencin

Danes bodo na Tržaškem obratovale naslednje črpalke:

AGIP: Drevored Campi Elisi 59, Milje - Trg Caduti Libertà, Naselje sv. Sergija - Ul. Forti 2, Devin - državna cesta 14

ESSO: Trg Foraggi 7, Opčine - križišče

Q8: Istrska ulica 212

ČRPALKE ODPRTE 24 UR NA 24

AGIP: Devin (jug) - avtocesta A4 VETS, Valmaura - hitra cesta SS 202 km 36

TOTAL: Devin (sever) - avtocesta A4 TS-VE

NOČNE ČRPALKE IN SELF SERVICE

TAMOIL: Ul. F. Severo 2/3

AGIP Istrska ulica 155, Naselje Sv. Sergija - Ul. Forti 2, Miramarski drev. 49, Ul. A. Valerio 1 (univerza), Katinara - Ul. Forlanini, Furlanska cesta 5; Devin SS 14

ESSO: Ul. Flavia 120, Trg Foraggi 7, Zgonik - Državna cesta 202, Ul. Carnaro - Državna cesta 202 km 3+0,67, Opčine - križišče, Kraška pokrajinska cesta km 8+738

OMV: Proseška postaja 35

SHELL: Ul. Locchi 3, Fernetiči

TOTAL: Ul. Brigata Casale, Sesljan RA km 27

V sodelovanju s FIGISC Trst.

Dobrodošel mali

Mihael!

Tvoj prihod nas je osrečil; mamici Anni in očku Alexu iskreno čestitamo, tebi pa želimo, da bi zrasel v pridnega in krepkega fanta!

Presrečni nono Igor, nona Edica in pranonni Amalija in Anica

Presenetil si nas v mrzli oktobrski noči. Vse polno sreče, ljubezni in zdravja voščimo malemu

Mihaelu

mamici Anni in očku Alexu pa želimo veliko mirnih noči

Presrečni nonota Srečko in Bruna, teta Irena in stric Paolo

Sedaj komaj čakava, da se bova s tabo igrala.

Mihael

pošiljava ti koš poljubčkov. Velik poljubček tudi teti Anni in stricu Alexu

Erika in Kristian

Dobrodošla

Eva

S tvojim prihodom si osrečila mamico Luciano in očka Mitjo, s katerima se tudi mi veselimo in jima veliko mirnih noči želimo nono Drago, nona Meri, teta Daniela in stric Miljenko

Dobrodošla

Maja in Matej!

Mamici Ivani in očku Marku čestitamo in želimo veliko veselih in srečnih trenutkov v podvojeni družini

vsi pri Aurori

Mali **Nathan** je osrečil Vihro, Williama in Nedirja. Obilo sreče v življenju, mamici pa obilo potrpljenja, želimo vsi pri Tmediji!!!

Loterija 18. oktobra 2008												
Bari	33	63	74	14	38							
Cagliari	30	23	32	62	4							
Firence	58	76	46	29	71							
Genova	82	50	72	59	44							
Milan	8	68	41	14	46							
Neapelj	48	58	8	88	13							
Palermo	25	26	71	12	61							
Rim	90	27	64	78	88							
Turin	81	45	74	5	7							
Benetke	53	57	52	20	32							
Nazionale	63	70	88	39	74							

Super Enalotto Št. 126												
8	25	33	48	58	90	jolly	53					
Nagradni sklad							17.593.288,24 €					
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot							- €					
3 dobitnikov s 5+1 točkami							1.172.885,89 €					
135 dobitnikov s 5 točkami							19.548,10 €					
12.159 dobitnikov s 4 točkami							217,04 €					
405.979 dobitnikov s 3 točkami							13,00 €					

Superstar 63												
Brez dobitnika s 6 točkami							- €					
Brez dobitnika s 5+1 točkami							- €					
Brez dobitnika s 5 točkami							- €					
52 dobitnikov s 4 točkami							21.704,00 €					
1.281 dobitnikov s 3 točkami							1.300,00 €					
19.171 dobitnikov z 2 točkami							100,00 €					
116.278 dobitnikov z 1 točko							10,00 €					
234.660 dobitnikov z 0 točkami							5,00 €					

Goriški prostor

Ulica Garibaldi 9
tel. 0481 533382
fax 0481 532958
gorica@primorski.it

Primorski
dnevnik

GORICA - Nadaljujejo se razprava o prihodnosti slovenskega šolstva

Preverjajo pozitivne in negativne posledice vertikalizacije

»Slovenska narodna skupnost se mora pri teh vprašanjih postaviti kot protagonist« - Novembra novo srečanje

Pred pomembnim korakom, kot bi bila vertikalizacija didaktičnega ravnateljstva iz ulice Brolo ter nižje srednje šole Ivan Trinko, bo treba pazljivo preveriti vse učnike tovrstne odločitve, iz dosedanjih ugotovitev pa je razvidno, da je pozitivnih več. Razprava o »plusih in minusih« združitve slovenskih vrtcev, osnovnih šol in nižje srednje šole pod eno samo ravnateljstvo je bila med središčnimi temami srečanja, ki je v organizaciji goriških tajništev SSO in SKGZ potekala v centru Lojze Bratuž.

Šlo je za drugo dejanje razprave o prihodnosti slovenskega šolstva, ki se je začela pred nedavnim s sestankom, ob priložnosti katerega sta krovni organizaciji povabili v KB Center ravnateljice Mihaelo Pirih, Sonjo Klanjšček in Elizabeto Kovic ter predstavnike šolskega sindikata, slovenskih konzult, SLORI-ja in zavodnih svetov. »Cilj teh pogovorov med šolniki in civilno družbo je iskanje skupnih stališč. Tokratno srečanje je bilo v primerjavi s prvim bolj analitično, dokončnih rešitev pa seveda še ni. Nad nami visi nedorečena šolska reforma; gotovo je, da moramo uveljaviti specifičnosti naše šole,« je povedal pokrajinski predsednik SSO Janez Povše, goriški predsednik SKGZ-ja Livio Semolič pa je podčrtal: »Vsi soglašamo s potrebo, da se slovenska narodna skupnost pri teh vprašanjih postavi kot protagonist. Ne moremo si privoščiti, da bi le pasivno izvajali odločitve drugih. Pripravljenost na sprejemanje odgovornosti dokazujemo ravno s tem, da smo začeli resno in suvereno razpravljati o prihodnosti šolstva.«

Med pogovorom so izpostavili pozitivne in negativne plati uvedbe slovenske večstopenske šole v Gorici. Kot je že med prvim srečanjem ocenjevala ravnateljica šole Trinko in ravnateljstva v ulici Brolo Elizabeta Kovic, bi bila vertikalizacija pozitivna, ker bi s tem dobili močnejšo in uglednejšo šolo. Leta bi se po številčnosti lahko kosala z italijanskimi - glede na letošnje vpise bi štela skoraj 700 otrok -, ob tem pa bi tudi zagotavljala kontinuiteto med različnimi šolskimi stopnjami, kar bi ne nazadnje omililo osip učencev pri prehodu z osnovne na nižjo srednjo šolo. Z vertikalno ureditvijo bi ena oseba bila popolnoma ali delno oproščena pouka in bi opravljala funkcijo ravnateljevega pomočnika, bolje pa bi bila razporejena tudi finančna sredstva. Tajnik Sindikata slovenske šole Joško Prinčič je povedal, da vertikalizaciji načelno ne nasprotuje, pozval pa je k previdnosti, saj bi v primeru, da bi združitve ne obrodila željenih sadov, ne bilo več poti nazaj. »Ni rečeno, da bi bilo doberdopsko izkušnjo možno enostavno prenesti na goriško stvarnost,« je povedal Prinčič in opozoril na teritorialno razpršenost tako velike večstopenske šole, ki bi ji ena sama oseba s težavo sledila: »Z združitvijo bi izgubili eno ravnateljsko in eno tajniško mesto. Ti sicer danes nista kriti, saj je morala Kovičeva prevzeti vodstvo obeh šol, v prihodnosti pa bi lahko dobili še enega ravnatelja.« Klanjščkova je v zvezi z vertikalizacijo ocenila, da bi bilo odločitev boljše sprejeti tudi na podlagi tega, kar bodo naredile ostale šole.

Dalje je tekla beseda o drugih posledicah, ki bi jih šolska reforma ministrice Mariestelle Gelmini lahko imela za slovenske šole na Goriškem. Zaradi zvišanja minimalnega števila učencev na razred bi na slovenskih osnovnih šolah na Goriškem takoj izgubili od sedem do osem razredov in vsaj dvakrat toliko učiteljev. Govori se tudi o tem, da bo prišlo do zaprtja šol z manj kot 50 učenci - med slovenskimi jih je kar nekaj - in o ukinjanju ravnateljstev, ki štejejo manj kot 300 učencev. Med te spadata tudi ravnateljstvo licejskega in tehničnega pola v ulici Puccini, o katerih pa vsi petkovi sogovorniki menijo, da bi ju bilo treba na osnovi raznolikosti višje šolskih smeri nujno ohraniti. Razprava o šoli se bo v prihodnjih tednih nadaljevala. Novo srečanje je napovedano za prvi teden novembra; nanj bodo povabili tudi vodjo urada za slovenske šole pri deželnem šolskem uradu Tomaža Simčiča. (Ale)

S srečanja
o prihodnosti
slovenskih šol

BUMBACA

GORICA-ŠTANDREŽ

Novo krožišče povzroča težave in zastoje

Novo krožišče, ki so ga s plastičnimi ovirami uredili na oširku Divisione Mantove med Gorico in Štandrežem, povzroča krajanom in avtomobilistom nasploh velike težave. Lastnik gostilne »Al sottopassagio« Oriano Hoban je pojasnil, da je zaradi uvedbe enosmernega prometa v ulici Del Carso doživel 70-odstotni upad gostov, sploh pa je povedal, da so na krožišču zastoji na dnevnem redu. Po njegovih besedah se pogosto dogaja, da ostanejo blokirani med avtomobili v vrsti tudi gasilci, policija in rešilna vozila. Hoban je že nekajkrat opozoril na težave občinsko upravo, ki doslej ni ničesar naredila, da bi jih rešila. Hoban bo zato skupaj z drugimi krajan prisoten na rajonskem svetu v Rojčah, ki bo pojutrišnjem ob 20.30. Na zasedanju bodo prisotni tudi mestni redarji in upravitelji, ki bodo prisluhnili zahtevam.

BUMBACA

GORICA - Postopek za postavitve table Primožu Trubarju

Od občine hočejo odgovor

Slovenske organizacije, konzulta in občinski svetniki sklenili, da bodo zahtevali uradno srečanje z Romolijem

Člani slovenske konzulte z občinskimi svetniki in predstavniki slovenskih ustanov

Od goriškega župana bodo zahtevali, da se jasno izreče o namenu, ki ga občinska uprava ima v zvezi s postavitvijo plošče Trubarju na Eckovi hiši na trgu Cavour. Odločitev za čimprejše srečanje z Ettorejem Romolijem so sprejeli predstavniki slovenskih organizacij, ki so se s slovenskimi občinskimi svetniki Silvanom Primosićem, Marilko Korsić in Alešem Waltritschem (Marinčič in Tabaj sta se opravičila) srečali v petek na goriškem županstvu.

»Z željo, da bi na Eckovo hišo namestili obeležje Trubarju, sem goriško upravo seznanil že pred meseci, še vedno pa nisem prejel odgovora. Zato smo na zadnji seji konzulte sklenili, da poiščemo drugo pot,« je povedal predsednik slovenske konzulte pri občini Gorica Ivo Cotič, ki je na petkovo sejo

povabil predsednika SKGZ Rudija Pavšiča, predsednik SSO Draga Štoko, goriški predsednici ZSKP in ZSKD Franko Padovan in Vesno Tomsic ter ravnatelj Kulturnega doma in centra Bratuž Igorja Komela in Franko Žgavec. »S prisotnimi smo se dogovorili, da zahtevamo formalno srečanje z županom, kjer se bo mogel jasno izreči v zvezi s Trubarjevim obeležjem. Ne razumemo namreč, zakaj bi občinska uprava ne podprla take pobude,« je povedal Waltritsch.

Jutri se bo vsekakor sestal pripravljani odbor, ki bo nato dal nalogo umetniku Davidu Faganelu, naj izdela osnutek Trubarjeve spominske table. »Odbor bo tudi začel razmišljati o programu, ki bo spremljal postavitve obeležja,« je dodal Cotič.

GORICA - SKP in Kritična levica

Filmsko opozorilo na širjenje neofašizma

»V zadnjih letih so se v Italiji in tudi drugih državah porodile, razvile in razširile gibanja, združenja in stranke skrajne desnice, ki gojijo, več ali manj ostro, neofašistično, rasistično in včasih celo neonacistično miselnost,« poudarjajo člani Stranke Komunistične prenove in Kritične levice ter nadaljujejo: »Številni so bili napadi, ki so jih te skupine izvedle proti priseljencem in levim aktivistom. Zgolj v letu 2006 so izvedli 19 napadov na socialne centre, med temi je bilo nekaj požigov in rušenj, in 21 napadov na protifašiste, od katerih je eden tudi umrl. Parlament in Berlusconijska vlada, vendar tudi parlamentarci in vlade zadnjih let, niso znali na primeren način omogočiti vključevanje priseljencev in družbo. Zaradi tega so se pojavili številni nesporazumi med italijanskimi državljani in priseljenici. Tudi te okoliščine so omogočale širjenje rasističnih idej in nasilnih dejanj. Poleg tega so v zadnjih letih desne in desnosedinske stranke, včasih pa deloma tudi levosredinske, omogočile rehabilitacijo fašistov, ki so se med drugo svetovno vojno borili proti partizanom.«

Člani Komunistične prenove in Kritične levice ugotavljajo, da veliko ve-

čino italijanskih državljanov širjenje nestrpnih in rasističnih idej ter neofašističnih in neonacističnih skupin ne prizadene. »Ljudje se ukvarjajo z vsakodnevnimi težavami, zato pa ne opazijo zaskrbljujočih sprememb v družbi. Zaradi tega želimo seznaniti javnost s hitrim širjenjem neofašizma, saj je treba v Italiji in še posebej med mladimi utrditi protifašistično miselnost. Odzvati se moramo takoj, zaječiti je potrebno ta pojav že ob nastajanju; preden bo prepozno, preden se nestrpnost in nasilje še bolj razbohotita,« pravijo člani Komunistične prenove in Kritične levice, ki v ta namen prirejajo predvajanje dokumentarnega filma »Nazirock«, ki ga je posnel Claudio Lazzaro, izdala pa založba Feltrinelli. Posebne pozornosti je vredna glasbena kulisa, s pomočjo katere postajajo sporočila mnogo razumljivejša. Film bodo predvajali v torek, 21. oktobra, ob 21. uri v Kulturnem domu v Gorici. Sledila bo razprava, med katero bodo posegli zgodovinarica Alessandra Kersevan, goriški občinski tajnik SKP Roberto Criscitiello in član vsedržavne koordinacije mladih gibanja Kritične levice Marko Nicolai. Vstop bo prost.

SREČANJE Z AVTORJEM

Enisa Bukvič
bosanska pisateljica

Predstavitve knjige

IL NOSTRO VIAGGIO

Identita' multiculturale in Bosnia Erzegovina

Projekcija »Izmedju istoka i zapada – Kaplja Jajce«

KULTURNI DOM GORICA (ul. I.Brass 20)

Ponedeljek, 20. oktobra 2008, ob 18. uri.

Vabljeni!

Pokrajina Gorica
Odbornišvo za mir

GORICA - Dar liceju ob 500-letnici reformatorjevega rojstva

Trubarjevo obeležje čaka na predajo šoli

Proslava bo 30. oktobra v centru Bratuž - Nabirka še vedno poteka

Pavel Hrovatin med delom na Trubarjevem obeležju, ki ga ne bomo še razkrili

Kraški kipar Pavel Hrovatin je izdelal obeležje s Trubarjevo podobo, ki ga bodo namestili v predverje sedeža slovenskega licejskega pola v ulici Puccini. Na kamniti plošči iz petrovce in s krožnim vložkom iz sige je relief z znanim portretom slovenskega reformatorja, nanjo pa bodo vklesali še napis in letnici 1508-2008. Natanko ob Trubarjevi 500-letnici bo namreč slovenski klasični licej, ki po njem nosi ime, dobil tudi vidno zname-

nje, ki bo opozarjalo na to, da je posvečen avtorju prvih slovenskih tiskanih knjig in utemeljitelju slovenske pisne kulture. Istočasno na šoli potekajo priprave na proslavo, med katero bo obeležje izročeno liceju. Zanj je dal pobudo Sindikat slovenske šole, ki je sprožil nabirko denarja predvsem med nekdanjimi dijaki in profesorji, v sklad pa lahko prispeva prav vsakdo, ki se mu zdi - tako kot nam -, da gre za hvalevredno dejanje.

Proslava s predajo obeležja in hkrati eden od vrhuncov Trubarjevega leta na Goriškem bo v četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem centru Lojze Bratuž. Zaznamoval jo bo Trubarjev rek »Dobra sejmena za sebo pustimo«, ki se bo odražal v dogajanju na odru. Vanj bo uvedel zbor Musicum, sledil bo krajši prizor s prikazom Gorice iz leta 1563, ko se je slovenski reformator odločil, da bo na Goriško prišel pridigat. Ob ponovni pevski točki bo stekel recital dijakov, ki bo osredotočen na pomen, ki ga je Trubar polagal na izobrazbo. Na to temo bo uglašen tudi osrednji govor Igorja Grdine, zgodovinarja in poznavalca reformacije na Slovenskem. Sledila bo svečana izročitev Trubarjevega obeležja, prireditev pa bo s pesmijo sklenil licejski oktet. Obeležje bo nameščeno v predverje šole kasneje, za kar bo poskrbela goriška pokrajina, ki vzdržuje šolsko poslopje. Poudarek pa za služi še to, da bodo v sodelovanju s semeniško knjižnico iz Gorice pred začetkom proslave ponudili na ogled dragocena izvoda Dalmatinove Biblije in Trubarjeve knjižice Ta celi katekizem inu psalmi iz leta 1595.

Kamniti monolit s Trubarjevim reliefom čaka na predajo v Hrovatinovi delavnici na Tržaškem Krasu, nabirka pa je še vedno v teku in bo dobrodošel prav vsak prispevek. Sindikat slovenske šole je v ta namen odprl posebna tekoča računa, in sicer pri Zadrudni banki Doberdob in Sovodnje (št. 20191) in Čedajski ljudski banki - Kmečki banki (št. 003571002089).

SOVODNJE - Občni zbor kulturnega društva

S pomlajenim odborom novim izzivom naproti

Želja po tesnejšem sodelovanju s članicami in dodatna pomladitev odbora sta bili vodilo občnemu zboru kulturnega društva Sovodnje, ki je na nedavni skupščini članov izvolilo nov odbor. Srečanje je po ustaljeni navadi in statutarnih pravilih obsegalo najprej pregled delovanja in finančnega stanja društva. Predsednik Erik Figelj je v svojem poročilu izrazil zahvalo vsem sodelavcem, s katerimi je v vseh mandatih doslej delil težave in uspehe. Med slednje spada nedvomno ustanovitev otroškega zbora in mladinskega odseka, ki sta v minuli sezoni dala novega elana celotnemu delovanju društva. Otroški zbor šteje več kot dvajset malih pevcev in je s pevovodjo Jano Drašič ter izredno dragoceno pomočjo staršev v eni sami sezoni dosegel lepe rezultate.

Na pevskem področju delujejo že 28. sezono Sovodenjska dekleta, ki bodo, kljub letošnji neprijazni usodi, nadaljevala po svojih močeh in oblikovala kulturno podobo v sklopu matičnega društva. Delovanje mladinskega odseka se je v tem letu znatno okrepilo. Skupina mladih, ki se je na novo zbrala pred dvema letoma, je prve znake utrujenosti odpravila z gledališko igro, ki so jo sami zrežirali in uprizorili meseca maja ob zaključni predstavi otroškega zbora. Mladi so pridobili na samozavesti in se zdaj z obnovljenim navdušenjem pripravljajo na novo sezono. Manj ponudbe je bilo doslej za nižje šolce, kar želijo nadoknaditi letos s sestavo nove gledališko-rekreativne skupine, v kateri naj bi dijaki z lastnimi močmi in mentorstvom Maje Devetak in Anne Roversi odigrali gledališko predstavo. Med negativne podatke zadnjega mandata sodi prekinitev delovanja balinarskega odseka, ki je še do deset let nazaj zbiral na desetine navdušenih igralcev. Veliko napora in organizacijskih sposobnosti zahtevajo pustne prireditve, pri katerih je sovođenjsko društvo ne le sestavni del glavnega prireditelja društva Karnival, pač pa tudi gostitelj pustnega praznovanja z vsem, kar spada zraven. Društvo je nadalje vlo-

žilo veliko truda v organizaciji raznih pevskih revij, koncertov, izletov, praznikov, razstav in drugega, redno pa sodeluje tudi z občino in banko.

Pri tako obširnem delovanju je nujno potrebna pomoč čim širšega kroga ljudi, sicer bo društvo prisiljeno omejiti program, je še dodal Figelj. Ta je tudi glavni razlog daljšega seznama odbornikov, ki so bili ob koncu soglasno izvoljeni z dvigom rok. To so Ivana Butkovič, Romina Cijan, Patricija Cingerli, Maura Devetak, Nadja Devetak, Erik Figelj, Denis Galiussi, Gvido Kovic, Petra Maronese, Katja Ožbot, Edi Pelicon, Erika Pelicon, Rudi Petejan, Anja Petrovčič, Luka Pisk, Karin Tommasi in Ladi Tomsič. Nadzorniki bodo Patricija Batistič, Zlatka Pelicon in Emil Tomsič. Na prvi seji, ki je sledila občnemu zboru, so izvolili novo vodstvo. Erik Figelj bo še naprej predsednik, pomagali mu bodo podpredsednik Ladi Tomsič, tajnica Anja Petrovčič, blagajnik Edi Pelicon in gospodar Denis Galiussi, vsaka skupina pa bo imela svojega referenta. Predsedniškemu poročilu je sledil podrobnejši opis vseh pobud, ki so bile izvedene v lanskoli sezoni, blagajnik pa je orisal finančno sliko. Med pozdravi gostov naj omenimo poseg občinske odbornice za kulturo Alenke Florenin in predsednice ZSKD za Goriško Vesne Tomsič, voščila novemu odboru pa so izrazili tudi predstavniki sorodnih skupin, ki delujejo na občinskem teritoriju. Odbor se je že lotil dela; tako bo v četrtek, 23. oktobra, ob 20.30, prva seja o pustu 2009, na kateri bodo izbirali temo za voz. Srečanje je odprto vsem vaščanom, ki bi radi sodelovali.

ERIK FIGELJ

BUMBACA

PROMET - Slovenske avtoceste

V Italiji prodali 80 tisoč vinjet

Na eBayu jih prodajajo tudi po en evro

Kljub različnim mnenjem o smiselnosti in upravičenosti vinjet, ki jih je Slovenija za osebna vozila na hitrih cestah in avtocestah uvedla 1. junija, so v Družbi za avtoceste Republike Slovenije (DARS) z rezultati zadovoljni. Kot so sporočili iz tamkajšnje službe za stike z javnostmi, je glavna prednost vinjet povečanje pretočnosti prometa na avtocestah, saj na cestninskih postajah ne prihaja več do zastojev. V preteklih letih je bilo to še posebej očitno v poletnih mesecih, ko so nastajale večkilometrsk kolone. Ker se je z uvedbo vinjet veliko osebnega prometa z lokalnih in regionalnih cest preselilo na avtoceste, se je bistveno povečala tudi prometna varnost, saj so avtoceste kljub večji hitrosti bistveno varnejše, kar se že odraža v manjšem številu prometnih nesreč s hudiimi telesnimi poškodbami in smrtnimi žrtvami.

V zvezi s prodajo vinjet v Italiji so na Darsu povedali, da so jih do zdaj prodali skupaj okrog 80 tisoč, poleg italijanskih uporabnikov pa so jih kupovali tudi vozniki, ki so skozi Italijo potovali v Slovenijo iz drugih držav. Poudarili so tudi, da je bilo italijanskim kupcem veliko vinjet prodanih na mejnih prehodih v Sloveniji. Na vprašanje, kakšen je bil odziv italijanskih voznikov na uvedbo vinjet, pa so odgovorili, da s temi informacijami ne razpolagajo. Tudi podatkov o tem, koliko Italijanov je bilo med kršiteljev, ki so po slovenskih cestah vozili brez vinjet, ni mogoče dobiti, ker evidence ne vodijo na podlagi narodnosti. Do konca septembra so Darsovi cestninski nadzorniki izdali skupaj 9008 plačilnih nalogov kršiteljem. K tej številki pa je treba dodati še tiste, ki so jih kaznovali ostali prekrškovni organi; policija, carina in prometni inšpektorat. Kmalu po uvedbi vinjet so se na spletnem portalu Ebay pojavile ponudbe, v katerih so se vinjete prodajale tudi po en sam evro. Na Darsu so povedali, da so s tovrstno prodajo seznanjeni in da ne gre za vinjete, ki bi bile že uporabljene, saj se tiste, ki so nalepljene na pravi način, pri odstranitvi raztrgajo. Vsekakor so poostrili kontrolo nad tem, ali so vinjete nalepljene na vetrobransko steklo z originalnim lepilom, tiste voznike ki so vinjeto sicer imeli, pa ni bila nalepljena, pa so prav zaradi tega pojava začeli obravnavati kot kršitelje, saj so jim pred tem izrekli zgolj opozorila.

Do konca septembra 2008 so prodali skupaj 2,1 milijonov vinjet in s tem ustvarili 61,5 milijonov evrov prilivov

(brez DDV), kar je nad načrti in pričakovanji. Zgodba o uspehu pa ima tudi svojo temno plat. Evropska komisija je namreč Slovenijo v začetku oktobra opozorila, da z veljavnim sistemom vinjet nepravilno obravnava tuje državljanke, ki slovenske avtoceste uporabljajo le občasno. Po mnenju Bruslja bi bila rešitev v tem, da Slovenija uvede tudi sedem oziroma desetdnevne vinjete, v nasprotnem primeru se lahko vse skupaj konča na Sodišču evropskih skupnosti. Janez Janša je v začetku tega tedna povedal, da bo skoraj zagotovo treba uvesti tudi vinjete za krajši čas od pol leta, a najverjetneje šele s prihodnjim letom. Po ocenah poznavalcev naj bi se vinjete (za polletno je bilo treba odšteti 35 evrov, letna pa bo stala 55 evrov) v prihodnjem letu podražile, zato priporočajo, da jih vozniki kupijo čimprej. Letne vinjete bodo naprodaj od 15. novembra dalje.

Nace Novak

ZDRAVŠČINE Danes odprtje razstave starih razglednic

Na sedežu vase skupnosti v Zdravščinah bodo danes ob 11. uri odprli razstavo z naslovom »Saluti da Sdraussina«. Prireditev sodi v niz pobud ob skorajšnji vrnitvi izvirnega imena naselju, ki je od leta 1923 uradno poimenovano Poggio Terza Armata.

Razstavo, ki bo odprta do nedelje, so pripravili sodelavci kulturnega krožka »Sdraussina«. Na ogled bodo fotografski posnetki kraja pred in po prvi svetovni vojni, razne listine in načrti. Na ogled bodo tudi dela slikarskega ex tempore, ki so ga priredili prejšnjo nedeljo. Razstava bo na ogled tudi v prihodnjem tednu, in sicer jutri, v sredo in petek med 17. in 19. uro. V petek, 24. oktobra, ob 20.30 bo o zgodovini kraja govoril Dario Mattiussi.

V nedeljo, 26. oktobra ob 11. uri bodo odkrili novo krajevano tablo, kjer bošta poleg uradnega imena še izvirni imeni Sdraussina in Zdravščine.

ŠTMAVER - Vsestransko angažirana domačina praznujeta jubilej

Pred petdesetimi leti sta se vzela Jolanda Devinar in Slavko Feri

Osemnajstega oktobra leta 1958, natanko pred petdesetimi leti, sta si v štmavski cerkvi obljubila večno zvestobo Slavko Feri in Jolanda Devinar. Ženin in nevesta sta bila sovaščana. Njihov prvi skupni dom je bil na ženinovem domu na Gropajšču. Tam sta tudi povila svoje tri otroke Valentino, Joška in Lauro. Mlad par je z otroki še nekaj let živel na Gropajšču, tokrat na svojem, v mali hišici na robu gozda. Na to obdobje jih vežejo lepi spomini, ko so z »lambretto« ob nedeljah zahajali k maši. Po Štmavru se je takrat vila še bela cesta. V tistem obdobju sta Slavko in Jolanda izmenično hodila delat v tekstilno tovarno v Podgoro. Kasneje je Slavko dobil službo v tovarni Vouk, kjer je delala večina Štmavercev, vse do zaslužene upokojitve. Družina Feri si je dokončni dom ustvarila tik ob štmavski cerkvi. Slavko je v vasi vsem poznan kot dober pravi tenor. Aktiven je že od samega začetka v domačem moškem pevske zboru in je za dolgoletno delovanje prejel tudi zlato Gallusovo značko. Poleg tega pa je tudi izreden pritkrivalec. Jolanda že več desetletij skrbi za čiščenje in krašenje domače cerkve. Oba pa sta tudi aktivna člana kulturnega društva Sabotin. Jolanda je pravi steber v društveni kuhinji. Njene omake in predvsem domači štruklji so poznani daleč naokrog. Želimo jima še na mnoga zdrava in srečna leta. (nk)

Jolanda Devinar in Slavko Feri 18. oktobra 1958

GORICA - Koncert v okviru festivala »Canzoni di confine - Pesmi ob meji«

Prepletanje jezikov, narečij in ljudskih napevov

Nastopili pevci s Sicilije, iz Umbrije in Karnije - Kreslin v ritmihi tarantelle

Namen festivala »Canzoni di confine - Pesmi ob meji« je povezovanje glasbenikov različnih narodnosti, jezikov in narečij. Ob tem pa je velik poudarek organizatorjev tudi na kakovosti umetnikov, ki jih nastopajo na festivalu. V tem okviru se je v četrtek v Kulturnem domu v Gorici zvrstil drugi večer letošnjega festivala, ki je popolnoma izpolnil pričakovanja ljubiteljev ljudske glasbe. Na odru so se predstavili Mario Incudine s Sicilije, Lino Straulino iz Karnije, Lucilla Galeazzi iz Umbrije, ki že več kot 20 let živi v Rimu, in slovenski kantavtor Vlado Kreslin. Glasbenike sta spremljala sicilska glasbena skupina Terra in orkester glasbene akademije Naonis iz Vidma pod vodstvom dirigenta Valterja Sivilottija. Vsak glasbenik se je občinstvu predstavil s repertoarjem v lastnem narečju ali jeziku. Za aranžmaje pesmi sta poskrbela Valter Sivilotti in Mario Incudine, ki sta z vokalitar, madol, piščal, tolkal, violin in drugih godal mediteransko obarvala večer.

Uvodoma sta občinstvo pozdravila Edoardo De Angelis v imenu združenja Canzoni di confine in ravnatelj Kulturnega doma Gorica Igor Komel. Slednji je izpostavil vlogo festivala in poudaril priložnost za slovenske glasbenike, da se uveljavijo tudi v širšem italijanskem prostoru. Četrtek večer je bil vključen tudi v niz koncertov Across the border. Pri tem je ravnatelj Komel izpostavil, da pobuda Across the border ni samo glasbeni trenutek, temveč tudi solidarnostni moment.

Koncert je uvedel energični glasbenik iz Sicilije Mario Incudine, za njim pa je nato na oder stopil Lino Straulino. Kantavtor iz Karnije se je med drugim predstavil s svojimi baladami Zornade di ploe, Benedet in pan ter Fasin un Cjant, ki je med občinstvom doživela izreden odziv. Veliko odobravanje je požela tudi lanska dobitnica prestižne nagrade Tenco Lucilla Galeazzi. Umetnica se je predstavila z repertoarjem, ki zajema tako iz ljudskega izročila iz rojstne Umbrije kot tudi iz rimskih ljudskih napevov. Lucilla Galeazzi je prepričala s svojim prodornim glasom in sproščenim nastopom. Četrtek večer je bila tudi priložnost, da se pesmi Vlada Kreslina spozna v drugačni luči. Vrskanje in jok, Magdalna vpije, Namesto koga roža cveti in Dekle moje so zaživele v novi preobleki in tudi občasni ritmi tarantelle. V vrtincu doživetih nastopov so se glasbeniki vrstili na odru, večer, ki ga je povezoval rimski kantavtor Edoardo De Angelis, pa je zaključil skupni nastop s Kreslinovo Igrala je, igrala.

Festival »Canzoni di confine - Pesmi ob meji« od leta 2002 organizirajo zdru-

Vlado Kreslin med nastopom v Kulturnem domu

BUMBACA

ženje Canzoni di Confine, Kulturni dom Gorica in kulturna zadruga Maja. V šestih letih se je občinstvu predstavilo več slovenskih, italijanskih in furlanskih kantavtorjev, ki so nato tudi nadaljevali z glasbe-

nim sodelovanjem. Ob goriškem večeru, se je letošnji festival dotaknil še Pordenona in Fagagne, včeraj se je s koncertom ob 21. uri zaključil v občinskem avditoriju v Majanu v videmski pokrajini. (pg)

GORICA - Enisa Bukvič v Kulturnem domu Solidarnostna akcija in predstavitev knjige

»Kdor takoj pomaga, dvakrat pomaga« je bilo geslo goriškega Solidarnostnega odbora, ki je aktivno deloval v času vojne v Sloveniji oz. Jugoslaviji. Še posebej se je angažiral s solidarnostnimi akcijami za pomoč beguncem iz Bosne in Hercegovine, ki so bili nameščeni v raznih begunskih centrih v Sloveniji.

Pred dnevi je članom zadruge Maja Enisa Bukvič iz Rima, članica združenja bosanske diaspore v Italiji, poslala po elektronski pošti prošnjo Mejre Mulalič iz Tuzle, matere dveh otrok, ki so ji ugotovili anevrizmo sprednje komunikantne arterije. Zahtevno operacije v Bosni ne morejo opraviti, zato bi se morala Mulaličeva zdraviti na Madžarskem, kjer kirurški poseg stane preko devet tisoč evrov. Člani zadruge Maja so se takoj vključili v solidarnostno akcijo in že na četrtek koncertu v goriškem Kulturnem domu začeli zbirati prostovoljne prispevke. Akcija se bo nadaljevala tudi jutri, ko bo gostja Srečan z avtorji ravno Enisa Bukvič, ki ji bodo ob zaključku večera tudi uradno oddali nabrana sredstva. Bukvičeva je rojena v Bjelem Polju v Črni gori. Diplomirala je na Univerzi v Sarajevu in se nato specializirala v Rimu. Ima bogate delovne izkušnje, še posebej na področju znanstvenega raziskovanja in sodelovanja z nevladnimi organizacijami. Od leta 1998 živi in dela v Rimu. V Kulturnem domu bo predstavila knjigo »Il nostro viaggio - Identità multiculturali in Bosnia Erzegovina« (Naše potovanje Multietničnost Bosne in Hercegovine), v kateri izpoveduje svoje notranje potovanje v iskanju nove identitete in tragični prehod iz nekdane multikulturne enotne Jugoslavije v vojno in genocid.

Prispevke za Mejro Mulalič sicer zbirajo v uradu Kulturnega doma v Gorici. Denar je mogoče nakazati tudi na bančni račun Mulalič Mejra - Raiffeisen bank dd - Tuzla - Bosna in Hercegovina - št. 161025000000047 09250364262. (ik)

Obrazci za skrutinatorje

Občinska svetnica SSK Marilka Koršič sporoča, da je na volilnem uradu goriškega županstva na razpolago obrazec s prošnjo za skrutinatorja oz. predsednika volišča. Koršičeva, ki je članica volilne komisije na goriški občini, pojasnjuje, da bodo prošnje dodane seznamu tistih, ki so se že javili prejšnja leta. Občinska uprava črpa iz teh seznamov imena skrutinatorjev in dolča predsednike volišč. Občani, ki bi radi bili predsedniki volišč, imajo čas za vložitev prošnje do konca oktobra, tiste pa, ki jih zanima mesto skrutinatorja, lahko prošnje oddajo do konca novembra.

Čezmejni Limes

V vinoteki v Krminu poteka 12. izvedba degustacijske razstave »Zvrsti v svetu«. Danes ob 11.30 bo krstna degustacija mednarodne zvrsti Limes; gre za vino, ki je pridelano iz grojda z obeh strani meje. Zamisel se je rodila pred časom in je bila vključena v čezmejni evropski projekt Valo-PT, danes so vino prvič ustekleničili. Degustacijo bosta vodila mlada vinogradnika Martin Figelj in Kristian Keber.

Koncert v čast Tavanu

V kulturnem centru Lojze Bratuž v Gorici bo danes ob 18. uri zborovski koncert ob 85-letnici Luigija Tavana, predsednika inštituta za versko in socialno zgodovino. Koncert bo v okviru predstavitve druge izdaje Tavanove knjige »La diocesi di Gorizia 1750-1947« (Goriška škofija 1750-1947). Nastopila bosta zbora Lojze Bratuž in Ars Musica.

Brezplačni pregledi

Družba Petrol v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu Republike Slovenije tudi letos prireja akcijo »Brezhibno vozilo - varno vozilo«. Namen akcije, ki bo trajala do 15. novembra, je ustrezna in pravočasna priprava vozila na zimsko sezono. Usposobljene ekipe strokovnih sodelavcev vsak dan na izbranih bencinskih servisih od 14. do 20. ure brezplačno pregledujejo stanje pnevmatik, hladilne tekočine, motornega olja, luči in akumulatorja. Tehnično primernost vozil bo mogoče preveriti na Petrolovih servisih na Ajševici 21. oktobra in v Šempetru pri Gorici 24. in 25. oktobra. (nn)

GORICA - V torek predstavitev v KB Centru

Okusi Krasa

V četrtek, 23. oktobra, prvi goriški večer v gostilni Pri Luni

Oktober je mesec, ko se začena uspešna pobuda SDGZ-ja z imenom Okusi Krasa. Mesec degustacij dobrot kraških restavracij že nekaj let vključuje tudi Pošebna večera bosta potekala tudi v gostilni restavraciji Rosenbar v sredo, 29. oktobra, in pri Devetakovih na Vrhu v ponedeljek, 3. novembra.

Podrobnosti goriške in sploh celotne ponudbe letošnjih Okusov Krasa bomo kot že omenjeno lahko odkrili v torek, 21. oktobra, ob 18.15 ob prisotnosti predsednika goriške SDGZ Karla Devetaka in koordinatore Okusov Davorina Devetaka. Letošnji niz poteka v znamenju domačih zelišč in njih uporabe v kraški kuhinji, zato bo poleg programa SDGZ v sodelovanju s knjižnico Damirja Feigla predstavilo tudi knjigo sodelavke pobude Vesne Guštin Grilanc z naslovom Beri, beri rožmarin zeleni (Kraška zelišča v ljudski tradiciji). Na torkovi predstavitvi bodo prisotni tudi drugi goriški, v pobudi vključeni subjekti, in sicer pekarna Claudio Cozzutti, trgovina s tipičnimi dobrotami Mosetti ter goriška člana konzorcija vina Kras Rubijski Grad in Castelvechio. (aw)

Prvi poseben večer na Goriškem bo v gostilni Pri Luni v ulici Oberdan že v četrtek, 23. oktobra, (in ne novembra, kot jo je tiskarski skrat zagodel v brošuri) ob 20. uri. Posebej pripravljen jedilnik bodo

spremljala vina in kramljanje vinogradnikov Igorja Erzetiča iz Krmina s posestva Branko ter Joška Renčla iz Dutovelj. Pošebna večera bosta potekala tudi v gostilni restavraciji Rosenbar v sredo, 29. oktobra, in pri Devetakovih na Vrhu v ponedeljek, 3. novembra.

Podrobnosti goriške in sploh celotne ponudbe letošnjih Okusov Krasa bomo kot že omenjeno lahko odkrili v torek, 21. oktobra, ob 18.15 ob prisotnosti predsednika goriške SDGZ Karla Devetaka in koordinatore Okusov Davorina Devetaka. Letošnji niz poteka v znamenju domačih zelišč in njih uporabe v kraški kuhinji, zato bo poleg programa SDGZ v sodelovanju s knjižnico Damirja Feigla predstavilo tudi knjigo sodelavke pobude Vesne Guštin Grilanc z naslovom Beri, beri rožmarin zeleni (Kraška zelišča v ljudski tradiciji). Na torkovi predstavitvi bodo prisotni tudi drugi goriški, v pobudi vključeni subjekti, in sicer pekarna Claudio Cozzutti, trgovina s tipičnimi dobrotami Mosetti ter goriška člana konzorcija vina Kras Rubijski Grad in Castelvechio. (aw)

SOVODNJE - Leopolda Ožbot vd. Zavadlav

Hvaležen spomin na mater in domačinko

V Sovodnjah se s hvaležnostjo spominjajo Leopolda Ožbot vd. Zavadlav, ki so jo na poslednjo pot pospremili februarja letos in bi jutri dopolnila svojo 82. leto starosti. V vasi je bila cenjena, praznina, ki jo je za sabo pustila, pa zeva predvsem v družini. Ker se je nismo primerno spomnili ob smrti, ji danes posvečamo krajši zapis.

Leopolda Ožbot - Poldka za domače - je bila rojena 20. oktobra 1926 v Ruppi, v družini gostilničarjev. Oče ji je bil Ivan, mati pa Leopolda, tako kot Poldka, ki je bila zadnja izmed štirih otrok. Leta 1948 je stopila v zakon z domačinom Alojzom Zavadlavom, eno leto kasneje pa sta se skupaj preselila v Sovodnje, kjer sta si uredila dom in ustvarila družino. Rodili so se jima trije otroci - Nadja, Boris in Janka, ki jim je mama Leopolda namenjala svoje najboljše sile in jih z materinsko predanostjo polagala na prvo mesto svojih skrbi še posebno v času najtežjih preizkušenj. Mož Alojz je umrl leta 1984.

Doma in v vasi se je spominjajo kot dobro, skromno in ljubeznivo žensko. Bila je občutljiva do vseh, znala je vsakomur

LEOPOLDA OŽBOT VD. ZAVADLAV

prisluhni in je za sogovornika vedno imela prijazno besedo. Za hčeri in sina ni bila samo mati, temveč tudi prijateljica, na katero so lahko zmeraj računali. Odlikovala sta jo obenem modrost in izreden spomin. Zaradi teh lastnosti se je s hvaležnostjo spominjajo vsi, ki so jo poznali. Tiho je odšla 23. februarja letos; za njene domače je bil sivi in mrzli februarjski dan posebej boleč.

Spomin nanjo bodo obudili jutri, ko bi Poldka praznovala rojstni dan. Ob 19. uri bo zanjo darovana maša v sovođenjski župnijski cerkvi.

GORICA

Na odru blišč in beda Lešandrink

Čez dober teden dni si bomo tudi v Gorici ogledali gledališko delo »Trieste-Alessandria Embarked - Štorja od Lešandrink«. Gre za prvo odsko postavitev zgodbe, ki govori o Lešandrinkah, primorskih lepih Vidah, ki so morale po sili razmer odhajati s trebuhom za kruhom v bogati Egipt. O sami igri smo na kratko pokrاملjali z avtorico in režiserko odrskega dela Nedo Rusjan Bric. Povedala nam je, da je osnovo za glavnino igre našla v pismih none Felicite Peric, tu di Aleksandrinke. Režiserka Neda Rusjan Bric nam je o pojavu Aleksandrink, ki je zaznamoval številne družine spodnje Vipavske, še povedala, da se je odhajanje čez morje širilo iz roda in rod kot kužna bolezen. V svoji pripovedi nam je Bričeva še dejala, da so za zaščito deklet pred trgovino z belim blagom leta 1898 ustanovili Frančiškanski azil, kjer so dekleta dobivala vsakovrstno pomoč. Kljub temu pa je doma naraščala nestrpnost do odhajanja v Egipt. Predvsem so bili domači župniki tisti, ki so opozarjali, da dekleta imajo preveč nevarne prostosti, da se ponekod odrekajo krščanskemu življenju in da pozabljajo na dom in na drage, ki so jih doma zapustile. Ni bilo redko, da so jim vtisnili pečat »grešnosti«, ki so ga nosile vse življenje. Ko so se vračale domov, so jih pričakovala namigovanja in zavist. Njihov socialni status se je sicer izboljšal, toda njihovi otroci jih niso več poznali, morda pa jim niso zaupali. Poleg tega so se iz svetovljanske Aleksandrine vrstile v slabo razvito in večkrat nazadnjaško kmečko okolje. V Egiptu so bile spoštovane, govorile so več jezikov, oblačile in obnašale se kot »gospa«, doma pa so se morale znova privaditi na trdo kmečko delo in na vaško okolje. Nič bolje se ni godilo tistim, ki so ostale v prekomorski deželi. V veliki večini primerov niso imele ne prihrankov, ne pokojnine in ne socialnega in zdravstvenega zavarovanja. »Potrpeti, delati, živeti in varčevati za domače«, je bilo njihovo vodilo. Ko pa ni bilo več egiptovskih cekinov, so nanje tudi domači pozabili. Seveda vse zgodbe se niso končale tako nesrečno. Mnoge zdomke so resnično izboljšale svoje življenje in življenje svojih otrok, ne samo iz materialnega vidika, pač pa tudi zaradi bogatih življenjskih izkušenj, ki so jih pridobile, je o Lešandrinkah še povedala režiserka Neda Bric.

Neda Bric s še tremi igralkami tudi nastopa v igri, ki ji ton daje tudi domiselna scena. Ozadje prizorišča opredeljuje polkrožni zaslon, s projekcijo odprtega morja z daljnim obzorjem, ki pričara občutek potovanja z ladjo. Kot napovedano nas bodo »Lešandrinke« obiskale v ponedeljek, 27. oktobra. O njihovem potovanju, stiskah, blišču in bedi nam bodo pripovedovale v Kulturnem domu. Na ladjo se bodo gledalci »vkrkali« ob 20.30 uri. (vip)

Na Kromberku jubilej Dorice Makuc

Goriški muzej organizira na gradu Kromberk prireditve ob 80-letnici Dorice Makuc. Pogovor s publicistko, režiserko in scenaristko bo vodila Marija Mercina. Pozdravno besedo jubilanke in občinstvu bo imela novogoriška podžupanja Darinka Kozinc. Dogodek bo v torek, 21. oktobra, ob 20. uri. (km)

Sabotin 24. - 25. - 26. oktobra 2008

19. Jesenski pohod na Sabotin

Petek, 24. oktobra - ob 20.30 - Na sedežu društva v Št mavru, Znarišče 4

Predstavitve publikacije: **Erika JAZBAR - Zdenko VOGRİČ**
GORICA - VODNIK PO MESTU IN PO SLEDOVIH SLOVENSKE PRISOTNOSTI
 Predstavitve razstave: **Zdenko VOGRİČ - FOTOGRAFIJE**
 Povezuje večer in se pogovarja z avtorji: **Slavica RADINIA**
 Nastopata:
Dekliška vokalna skupina "BODEČA NEŽA" - zborovodja: **Mateja ČERNIC**
MPZ "ŠTMAVER" - zborovodja: **Nadja KOVIC**

Sobota, 25. oktobra - ob 20.30 - Na sedežu društva v Št mavru, Znarišče 4

Nastop: **MPZ "ŠTMAVER"**, zborovodja: **Nadja KOVIC**
VEČER POEZIJE: "POSOČJE - ISONTINIA"
 Pesniki: **Dario MARANGOTTO** in **Tomaž VETRIH**
 Klasična kitara: **Leone GAIER**
DIAPOZITIVE fotograf **Tullio MAREGA**

Nedelja, 26. oktobra - 19. JESENSKI POHOD NA SABOTIN

ob 8.30 Zbirališče na mostu Sabotinske ceste
 ob 9.00 Odhod
 ob 10.30 Sv. Maša v cerkvi sv. Valentina
 ob 12.30 Družabnost s kosilom in kostanjem na sedežu društva v Št mavru

Vabljeni!

v sodelovanju s Zveze Slovenske Katoliške Prosvete • Centrom za arheološke in zgodovinske raziskave na Goriškem - CRASG
 Zupnijo Sv. Moura in Silvestra • Goriško Mohorjevo Društvo • Civilna Zaščita občine Gorica

Gostilna Pri Luni
 Gorica - Ul. Oberdan 13
 vas vabi

v četrtek, 23. oktobra,
 ob 20.00 (in ne 23. novembra kot napačno navedeno v zgibanki)

na Kraški večer s proizvajalcem
Gosta: Branko - Igor Erzetič iz Krmina
in Joško Renčel iz Dutovelj

Obvezna rezervacija: tel. 0481530374
 Zaprto nedelja zvečer in ponedeljek

Lekarne

DEŽURNA LEKARNA V GORICI
 OBČINSKA 2, ul. Garzarolli 154, tel. 0481-522032.

DEŽURNA LEKARNA V LOČNIKU
 MADONNA DI MONTESANTO, ul. Udine 2, tel. 0481-390170.

DEŽURNA LEKARNA V TRŽIČU
 REDENTORE (Ternoviz), ul. IX Giugno 36, tel. 0481-410340.

DEŽURNA LEKARNA V KRMINU
 STACUL, ul. F. di Manzano 6, tel. 0481-60140.

DEŽURNA LEKARNA V KRAJU SAN PIER D'ISONZO
 VISINTIN, ul. Matteotti 31, tel. 0481-70135.

Gledališče

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE obvešča, da poteka vpisovanje abonmajev za goriško gledališko sezono 2008-09. Na programu so predstave Maraton v New Yorku (28. oktobra v KC Bratuž, 4. novembra v Kulturnem domu), Hči zraka (21. novembra), Raztrganci (decembra), Mladoporočnica iz ulice Rossetti (26. januarja), Kreutzerjeva Sonata (2. marca),

Abonmajška sezona

ABONMA V GORICI

od 6. OKTOBRA, vpis abonmajev pri goriškem uradu

Info: goriški urad, Korzo Corso Verdi 51, Mob. 340 8624701
 Urnik: pon/pet (14.00-17.00), sob (9.00-12.00)
 Brezplačna telefonska št. 800214302 - pon/pet (10.00-17.00)

VABILO K ABONMAJU

Torek, 28. oktober ob 20.30 - Kulturni center Lojze Bratuž
Torek, 4. november ob 20.30 - Kulturni dom Gorica

EDOARDO ERBA Maraton v New Yorku

info@teaterssg.it - www.teaterssg.it

Goriški Lok
 klepetalnica

JEZIK NA ROBU

Miran Košuta in
Matejka Grgič

Četrtek, 23. oktober
ob 18. uri

KBcenter

Razstave

V KC LOJZE BRATUŽ v Gorici je na ogled razstava slik in risb iz cikla Potovanje amaterjev ruskega akademskega umetnika Nikolaja Mašukova; do 31. oktobra od ponedeljka do petka med 17. in 19. uro, od 3. novembra do 31. decembra po domeni ali ob prireditvah.

V GOSTILNI KORSIČ v Števerjanu bo do konca oktobra na ogled razstava slik Renata Elie na temo trgatve.

Koncerti

ZA VEČERNE KONZERTE kulturnega združenja Rodolfo Lipizer iz Gorice je v teku nakup novih abonmajev; informacije na tel. 0481-547863, 0481-280345 in 347-9236285 ter na spletni strani www.lipizer.it.

Šolske vesti

RAVNATELJSTVO NIŽJE SREDNJE ŠOLE IVAN TRINKO v Gorici sporoča, da bodo v ponedeljek, 20. oktobra, potekale na šoli v ulici Grabizio volitve za obnovo razrednih svetov, in sicer od 17. ure dalje. Ob tej priložnosti bodo razredni koordinatori predstavili staršem razrede. Starše pozivajo, naj se ponedeljkovih volitev polnoštevilno udeležijo.

Izleti

AKŠD KREMENJAK IN KS SKUPNOST SELA NA KRASU prireja danes, 19. oktobra, 13. krožni pohod Sela na Krasu-Jamlje-Sela na Krasu. Ob 9.30 bo vpisovanje v Selah, ob 10. uri štart, ob 11. uri malica v Jamljah, ob 13. uri kosilo v Selah, ob 14. uri igre.

SPDG priredi danes, 19. oktobra, v okviru tradicionalnega praznika kostanja pohod do Štekarjeve domačije na Valerišču v sklopu Kekčeve poti in kolesarsko vožnjo po Brdih. Odhod s parkirišča pred športno halo v Podgori ob 10. uri; informacije na tel. 333-1581015 (Dino Paulin) in tel. 0481-882328 (Marko Lutman) v večernih urah. Društvo nadalje obvešča, da bodo ob priložnosti sprejemali prijave za martinovanje, ki bo 16. novembra na Vipavskem. Organiziran bo avtobusni prevoz.

Čestitke

Jutri, 20. oktobra, bo slavila svoj 83. rojstni dan MARIJA PETEANI. Vse najboljše in še na mnoga leta ji želita hči Ivica z družino in sin Darko z ženo Vesno. Vse najboljše tudi VESNI za njen rojstni dan.

Obvestila

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV za Goriško prireja tradicionalno martinovanje v soboto, 8. novembra, pri spomeniku v Gonjačah v Brdih. Prijave od 20. oktobra dalje do zasedbe razpoložljivih mest na enem samem avtobusu. Vpisujejo ob uri obedov poverjeniki Saverij R., Ivo T., Dragica V. (tel. 0481-882183), Ana B., Marija Č. (tel. 0481-390697), Ana K. in na sedežu v Gorici (vsako sredo od 10. do 11. ure).

VABLJENI! **Prosvetno društvo Štandrež**

ABONMA LJUBITELJSKIH GLEDALIŠKIH SKUPIN

Sobota, 25.10.2008 ob 20. uri
 KD Rudi Jedretič – Ribno
 Molière **GEORGIE DANDIN** ali **KAZNOVANI SOPROG** komedija

Nedelja, 30.11.2008 ob 17. uri
 KUD Polzela
 Anton Tomaž Linhart **TA VESELI DAN** ali **MATIČEK SE ŽENI** komedija

Nedelja, 14.12.2008 ob 17. uri
 KUD Šmartno ob Paki
 Jean Clod Danaud **KVAČKARIJA** komedija

Sobota, 24.01.2009 ob 20. uri
 Premiera

Nedelja, 25.01.2009 ob 17. uri
 Abonmajška predstava
 P.D. Štandrež – dramski odsek
 Branislav Nušič **KAJ BODO REKLI LJUDJE** kom.

Program

VSE PREDSTAVE BODO V ŽUPNIJSKI DVORANI "ANTON GRGORČIČ" V ŠTANDREŽU

Informacije: Tabaj Božidar 0481 20678

Prodaja abonmajev, vstopnic in rezervacija sedež na blagajni vsako nedeljo do 25.10. od 11.00 do 12.00 in eno uro pred vsako predstavo.

KŠD DANICA IN KŠD KRAS vabita v soboto, 15. novembra, ob 20. uri na martinovanje v gostilni Pregelj na Lokvici; vpisovanje do 4. novembra v večernih urah na tel. 333-6734565 (Zdenko) in 333-9950610 (Zvonko).

GORIŠKI MESTNI REDARJI sporočajo ulice, dneve in urnike merjenja hitrosti z radarjem: Škabrijelova ul. - ponedeljek, 20. oktobra, 15.30-16.30.

JAMARSKI KLUB KRAŠKI KRTI vabi na otvoritev novih prostorov, skladišča in meteorološke postaje, ki bo v nedeljo, 26. oktobra, ob 11. uri. Svečanosti bo sledila družabnost (s predhodno najavo do 20. oktobra na tel. 0481-78024, 335-8291389 ali faks 0481-710681).

KD OTON ŽUPANČIČ bo v prihodnjih tednih priredilo novo pobudo z naslovom Glasbena Euritmija. Gre za štiri srečanja v znamenju ritma, melodijske, not in intervalov, ki jih bosta v kulturnem domu Andrej Budal v Štandrežu vodili euritmistka Giusi Lafranconi in glasbena terapevtka Sara Hoban. Prvo srečanje bo v sredo, 29. oktobra, ob 19. uri, ostala štiri srečanja pa 12., 19. in 26. novembra ter 3. decembra med 19. uro in 20.30.

KD SOVODNJE vabi na pustno sejo, ki bo v četrtek, 23. oktobra, ob 20.30 v Kulturnem domu v Sovodnjah. Kdor koli bi želel sodelovati in ima kak predlog za letošnjo pustno skupino in voz, ga ob tej priložnosti lahko predstavi.

NA SEDEŽU SOVODENJSKIH KRVO-DAJALCEV v Gabrjah se 27. oktobra začne 60-urni tečaj šivanja in krojenja; informacije na tel. 329-41006925.

SKD HRASt prireja tečaj predsmučarsko-rekreacijske telovadbe v telovadnici v Doberdobu. Vabljeni so odrasli nad 16. letom starosti; informacije na tel. 347-4433151.

ZSKD naproša vse, ki imajo kakršno koli informacijo v zvezi z Aleksandrin-kami goriške pokrajine (imena, fotografije, dokumente...), da se oglasijo na tel. 393-9297235 (Vesna).

Prireditve

KULTURNI DOM, ODBORNIŠTVO ZA MIR PRI GORIŠKI POKRAJINI IN ZADRUGA MAJA prirejajo predstavitev knjige Enise Bukvič »Il nostro viaggio - Identità multiculturali in Bosnia Erzegovina« (Naše potovanje - Multietničnost Bosne in Hercegovine) v ponedeljek, 20. oktobra, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici. Med večerom bodo tudi predvajali video-dokumentarec Jajce - Mesto v Bosni.

SEKCIJE VZPI-ANPI SOVODNJE, VRH IN KD SKALA sporočajo, da iz tehničnih razlogov v soboto, 25. oktobra, v kulturnem domu v Gabrjah odpade večerja, ki je bila napovedana za 17. uro. Nespremenjen ostaja kulturni program, ki se bo pričel ob 19. uri. Predvideni so nastop vokalne skupine Sraka iz Štandreža, govor, kratka glasbena točka in počastitev Vilme Brajnik.

Mali oglasi

LEPO STE VABLJENI v Doberdob, kjer v agriturizmu pri Cirili, čaka vas polno dobrot. Odprti smo ob petkih, sobotah in nedeljah; sprejemamo rezervacije za martinovanje (tel. 0481-78268).

*Eh, draga Mitja in Lučana!
 Doma bu pjišem drugačna
 ne "odri" je zdej*

Eva

*k ne ves glas prepeva.
 Čestitamo!*

Usi pjiuci pr Hrasti

Osmice

OSMICA ŠTOLFA pri Kukuku v Doberdobu je odprta; tel. 0481-78140.

SALOMON v Rupi je odprl osmico. Odprta je od ponedeljka do petka od 16. ure dalje, ob sobotah in nedeljah pa od 10. ure dalje.

V DOBERDOBU je odprta osmica pri Cirili; tel. 0481-78268.

Prispevki

Namesto cvetja na grob Karmele Vižintin por. Devetti daruje družina Nanut Dario in Rado 50 evrov za sovoedenjske krvođajalce.

V spomin na drago mamo Angelo Samec por. Svečerič daruje hčerka 50 evrov za vzdrževanje spomenika padlim v NOB v Podgori.

Pogrebi

JUTRI V GORICI: 12.00, Anna Ussai vd. De Rocco iz bolnišnice Sv. Justa v cerkev na Placuti in na glavno pokopališče.

JUTRI V MOŠU: 14.30, Giuseppe Liddi s pokopališča v cerkev in na pokopališče.

JUTRI V GRADIŠČU: 11.00, Mirano Marizza na pokopališču.

JUTRI V TRŽIČU: 9.50, Annamaria Masutti vd. Zorzi iz bolnišnice v cerkev Device Marcelliane in v Trst za upepelitev.

JUTRI V ŠKOCJANU: 12.00, Angela Bernardi vd. Trevisan (iz tržiške bolnišnice ob 11.45) v cerkvi in na pokopališču.

Kam po bencin

Danes so na Goriškem dežurne naslednje bencinske črpalke:

GORICA
 ESSO - Ul. Aquileia 40
 ESSO - Ul. Lungo Isonzo 77
 ERG - Ul. San Michele 57
 AGIP - Ul. Trieste 179

TRŽIČ
 SHELL - Ul. Boito 43
 AGIP - Ul. Matteotti 22
 ERG - Ul. G.F. Pocar

KRMIN
 OMV - Drev. Venezia Giulia 53

GRADIŠČE
 SHELL - Drev. Trieste 50/a

RONKE
 AGIP - Ul. Redipuglia, na državni cesti 305 km 14+

ŠTARANCAN
 AGIP - Ul. Trieste 47

MARIAN
 AGIP - Ul. Manzoni 164

ŠKOCJAN
 AGIP - Ul. Battisti 22 (Pieris)

ROMANS
 AGIP - Ul. Aquileia 34

Nahajamo se na robu globalne recesije. Opozorilo, ki je naposled prišlo iz tradicionalno zelo zadržanih in previdnih krogov Mednarodnega denarnega sklada (IMF) da je sklepati, da je kriza, ki je zajela mednarodne finančne trge, veliko globlja in razsežnejša, kot se je zdelo še pred nekaj tedni.

Prvi znaki potresa, ki je porušil ravnovesja na mednarodnih delniških trgih, segajo leto nazaj, ko so varčevalci londonske banke Northern Rock panično dvigovali svoje prihranke, ker se je izvedelo, da je ta zaprosila centralno banko za nujno posojilo. Od takrat se je začelo širiti nezaupanje, ne le med varčevalci, ampak med bankami in finančnimi družbami samimi, kar je še bolj nevarno. Londonska banka je bila prva žrtev tistega, kar se je kot v zatišju pred nevihto pripravljalo na drugi strani Atlantika. Nenapovedano, pa vendar ne nepričakovano, je v ZDA počil dolžniški mehur in potegnil na površje huda neravnovesja tamkajšnjega finančnega sistema.

Neredki ekonomisti so že leta opozarjali na ogromen primanjkljaj v ameriški plačilni bilanci, ki je s preprostimi besedami povedano dokazoval, da ameriško potrošnjo plačuje ves svet. Zadolževanje tamkajšnjih podjetij, družin in države se je posebno razmahnilo okrog leta 2003, ko si je ameriška centralna banka (Federal Reserve) s takratnim predsednikom Alanom Greenspanom prizadevala pomagati gospodarstvu iz krize, v katero je zašlo po 11. septembru 2001. Greenspanov recept, ki je bil dolgo uspešen, je temeljil na radodarnem financiranju bank z ogromnimi količinami likvidnosti, kar je skrajno pocenilo denar, nizke obrestne mere pa so naravnost silile v zadolževanje in bankam omogočale znatno bolj tvegano ravnanje. Če k temu prištejemo še velike pomanjkljivosti nadzornega oziroma regulacijskega sistema, katerih se danes bridko zavedamo, in nezanesljivost ocenjevalcev kreditne sposobnosti, smo našli vsaj glavne vzroke današnje krize.

Nizka cena denarja je sicer idealno okolje za razmah špekulacije, pri čemer so se banke posluževale inovativnih finančnih instrumentov, v prvi vrsti izvedenih, t.i. finančnih derivatov, ki danes zbujajo strah in trepet. Poenostavljeno bi lahko rekli, da so banke svoje hipotekarne kredite spravile v investicijsko privlačne pakete in jih začele prodajati na globalnem trgu. Med svežnji izvedenih vrednostnih papirjev se žal skriva veliko takih, ki so bili izdani na osnovi neizterljivih dolžniških pozicij, obveznic propadlih bank (kot npr. Lehman & Brothers) in še drugih »kreativno« zamišljenih dolžniških certifikatov, ki se jih je po izbruhu krize oprijelo ime toksični vrednostni papirji. Skupaj z vsemi ostalimi, bolj ali manj zdravimi finančnimi instrumenti so preplavili svetovne trge, se usidrali v banke in skupne investicijske sklade, v špekulativne in pokojninske sklade, v finance državnih in lokalnih uprav. Ločiti zрно od plevla je danes praktično nemogoče.

Kriza se je začela v finančni sferi, ki je infrastruktura realnega gospodarstva, saj sta oba sistema popolnoma soodvisna. Zdrav pretok med proizvodno bazo in finančno infrastrukturo je jamstvo za korektno delovanje gospodarskega sistema, saj proizvodnja zahteva naložbe, podjetja pa denar za svoja vlaganja iščejo pri investitorjih prek delniških trgov. Seveda mora biti v teoriji vrednost delnice kotirane družbe v sorazmerju z realno in potencialno vrednostjo podjetja. Razumna odstopanja povzročajo zaslužek ali pa izgubo investitorjev, prenapihnjene cene pa vodijo

v zlom, ki ne oškoduje samo borznega vlagatelja, ampak tudi podjetje samo. V primeru tokratne krize je prišlo do tako hudih odstopanj, do tako dolge verige špekulacij, da se je financa močno oddaljila od realnega gospodarstva in postala sama sebi namen. Kot da bi bogastvo porajali finančni produkti sami in ne materialna proizvodnja dobrin in storitev, ki ne sloni le na kapitalu, ampak tudi na delu in inteligenci.

So torej finančni trgi nepotrebni, ker omogočajo špekulacijo in velike zasluzke čez noč? So banke zločinske združbe, ki služijo na žuljih svojih strank? Naj prosti trg zamenja država z nacionalizacijo nosilnih stebrov gospodarstva in z avtarkijo, s samozadostnim zapiranjem v nacionalne ali celo lokalne meje?

Taka in podobna vprašanja, ki si jih v tem kritičnem trenutku zastavlja predvsem politika, so dokaz tavanja v temi, iskanja receptov, ki pa jih preprosto ni,

ker jih tudi ne more biti. Zatekanje k formulam iz preteklosti je nesmiselno, kajti razmere so neprimerljive. Po osemdesetih letih od krize, ki je opustošila tedanji gospodarski in finančni sistem na Zahodu, se danes nahajamo v popolnoma drugačnem položaju, v korenito spremenjenem svetu, ki nima nič skupnega s tistim iz prejšnjega stoletja. Današnji svet je povezan v mrežo gospodarskih in finančnih odnosov, ki jih politika že dolgo ne dohaja več. Tako kot dogajanj v teh mrežah ne obvladajo neustrezni nadzorni in regulatorni sistemi, brez katerih niso mogoči ne preventivni in niti korektivni ukrepi.

Tokratna kriza je do dna razgalila to pomanjkljivost, odsotnost pravil in zaščitnih mehanizmov za korektno delovanje globaliziranega gospodarstva in finance. Noben sistem namreč ni brezhiben, v kapitalizmu pa so ciklične krize normalne in navadno tudi potrebne za ponovno vzpostavitev porušanih rav-

novesij. Treba bo torej poskrbeti za pravila, ki ne bodo več omejena na posamezne države, ki se ne bodo končala pri mednarodni trgovini, ampak bodo zajela svetovne trge dobrin in denarja. Pri tem pa se bo treba izogniti nevarnosti zadušitve finančnih trgov, kar bi vodilo v njihovo atrofizacijo, in jim pomagati, da se postavijo v korektno razmerje z vrednostjo realnega gospodarstva. Papirnata ekonomija preprosto ne sme delovati neodvisno, ločeno od materialnega gospodarstva. Zdrave finance so kisik za proizvodnjo, bolne pa vodijo v recesijo.

Recesija je mora, s katero se bomo morali v naslednjih mesecih in morda tudi letih resno spopasti. V kolikšni meri bo prizadela posamezna gospodarstva ni mogoče napovedati, prvi znaki škode pa so se v proizvodnji pokazali že poleti. Rušilni val se iz finančne sfere hitro širi v realno gospodarstvo, prve ocene pa so posebej neugodne za Italijo, ki ima že sicer celo vrsto zakrnelih strukturnih

problemov in enega najvišjih javnih dolgov na svetu. Italijanski gospodarski sistem sloni na malih in srednjevelikih podjetjih, ki so še posebno odvisna od bank. Italijanska podjetja so namreč slabo kapitalizirana ali celo podkapitalizirana, kar pomeni, da je njihov proizvodni cikel odvisen od bančnih posojil. Če torej banke priprejo kreditne pipe, kot se dogaja v tej krizi, se podjetja znajdejo v težavah in prvi ukrepi, h katerim se zatečejo, so navadno odpuščanje delovne sile. Da bi bila mera polna, so italijanska podjetja v pretežni meri izvozno usmerjena in ko jim zmanjka naročil, je prvi ukrep spet odpuščanje. Tokrat sta se oba učinka sešela, kajti glavni izvozni trgi italijanskih podjetij (kot so Nemčija, Velika Britanija in ZDA) so hkrati tudi tisti, ki jih je finančna (in posledično gospodarska) kriza najbolj prizadela. Kadar gre slabo Nemčiji, se to takoj pozna tudi pri nas, opozarjajo podjetniki.

Hipoteza o trgu brez pravil je dokončno propadla. Kot tudi iluzija o tem, da lahko vsak sam poskrbi za svoj vrtiček, da se težave rešujejo v nacionalnih okvirjih. V globaliziranem gospodarstvu so tudi krize globalizirane in odgovori ne morejo biti drugačni, kot globalizirani. To je po začetnem omahovanju spoznala tudi Evropa. Koordiniran nastop držav in institucij območja evra, ki so na pariškem vrhu hipotetično zagotovile več kot tisoč milijard evrov vredno finančno injekcijo, je bila očitno prava poteza, ki je vsaj trenutno zavrla nadaljnja strmoglavljenja delniških trgov in erozijo njihove kapitaliziranosti.

Že izvedene in objavljenе pomoči bankam, ki v Evropi skupaj dosega skoraj dva tisoč milijard evrov, pa seveda še ne pomenijo, da se je sprožil proces podpiranja bank in finančnih sistemov. Gre le za jamstvo, da ti sistemi ne bodo propadli, saj je tudi tam, kjer so države prevzele lastniške deleže (kot v ZDA in Veliki Britaniji) v ogroženih bankah, to le začasna poteza v sili.

In zakaj države rešujejo banke, namesto da bi jih prepustile njihovi usodi? Zakaj denarja raje ne namenijo za socialno varnost državljanov in za izboljšanje blaginje manj premožnih slojev? Vprašanje, ki je z moralnega vidika neoporečno, je skregano z gospodarsko logiko. Zlom bančnega sistema bi namreč - iz že navedenih razlogov tesne povezanosti med finančno in materialno sfero gospodarstva - potegnil za seboj ne samo varčevalce, ampak ves proizvodni sistem, povzročil bi pravo gospodarsko opustošenje. V tem primeru bi bile posledice - propad podjetij in brezposelnost - še veliko hujše, take, kakršnih si nobena država ne more privoščiti. Niti majhna Islandija.

Problem, na katerega so v Evropi mnogi opozarjali že pred krizo, se je zdaj pokazal v izrazito konkretni obliki: da je namreč poleg centralne banke potreben tudi evropski regulacijski sistem, telo, ki bi usklajevalo nacionalne nadzorne sisteme za banke in finančne trge. Tako kot ima pri državnih proračunskih politikah zadnjo besedo Bruselj, bi morala pri uravnavanju finančnih institucij in trgov imeti zadnjo besedo evropska nadzorna oblast. Potem se najbrž tudi ne bi dogajalo, kot se npr. pogosto dogaja v Italiji, da se banke poživljajo na opozorila nadzornih oblasti in celo ne upoštevajo niti zakonskih predpisov, za katere sodijo, da so jim v škodo.

Države, nadzravne skupnosti, institucije in mednarodna politika imajo priložnost, da se iz te sistemske krize veliko naučijo. V prvi vrsti, da je zvoniti po toči strahovito draga stvar in da morajo zato nujno uveljaviti svojo vlogo regulatorja in nadzornika. Postavljati pravila in nadzorovati njihovo spoštovanje je naloga javne oblasti, medtem ko mora gospodarska iniciativa ostati domena prostega trga.

MEDNARODNA FINANČNA KRIZA

Napačni recepti bi bili lahko bolj nevarni kot bolezen

VLASTA BERNARD

Nekaj sivega postane nek

Otroci smo se letos zabavali s spoznavanjem različnih materialov, njihovih značilnosti in razlik, ter s ponovno in drugačno uporabo. Na začetku šolskega leta smo se bavili z reciklažo papirja in kartona. Pripravili smo laboratorij različnih vrst papirja, kartonaste škatle so postale avtomobili in vlakci, izdelali smo »collages« in barvali kartonaste valjčke.

.....pustovali smo ob izdelavi Harlekina.

Nato smo nadaljevali z reciklažo plastike in spremenili sive plastenke v barvane glasbene instrumente. Nekateri smo pobarvali z rumeno barvo, druge z rdečo itd., ter jih napolnili z različnimi semeni ali stročnicami, s spužvicami smo risali in izdelali »collages«.

Poleg tematskega projekta smo se zabavali

pretakanjem

Iz različnih vrst blaga smo izdelali »collages« in okvire za slike otrok, v laboratoriju se je blago spremenilo v klobučke, dolge plašče ....

S preoblačenjem ...

Pri obravnavanju različnih materialov smo povabili starše na sobotne laboratorije. Skupaj smo izdelali igrače iz recikliranega materiala in sestavili knjigo.

Z obroči....

kaj barvanega

V božičnem času mo skupaj s starši pripravili okraske za jasli in božično drevo ...

Na dvorišču ...

... in na zadnjem še naša zaključnica

V kuhenčki ...

avali s:

...

.... in šli na izlet skupaj s starši na kmetiji Zbogar...

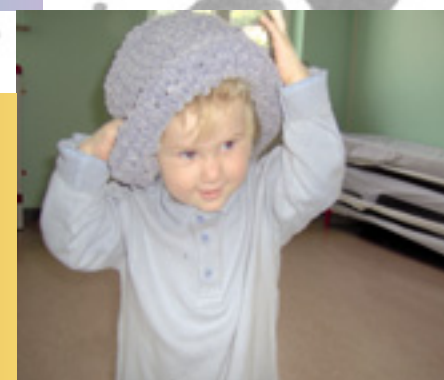
...ac kaj me bo ugriznil???

lepimo ...

juhu! Imam diplomo ...

S skrivanjem z juhami....

..kam me pelješ osliček?

... tudi za kozo je prišla ura kosila...

sedaj smo pripravljene za vrtec!

... kaj nismo lepi?

Tekst in slike otroške jasli Dolina

POMEMBNE, A NAM NEPOZNANE TRŽAČANKE IN GORIČANKE

Alojzija Martelanc - s. Franka (šolska sestra v Kairu, 1894-1981)

Po nekajtedenski odsotnosti prelistavam neprebrane Primorske dnevnike. Na goriški strani se mi 5. oktobra 2008 ustavi pogled pri naslovu »Na odru zgodba primorskih Lešandrinke«. Možgane mi preblisne vprašanje, kdo so te neznane ženske. A le za hip, saj mi že naslednji stavek pojasni uganko. »Aleksandrinke ali tudi Lešandrinke,« piše takoj pod naslovom, ki nam naznanja, da bodo v goriškem Kulturnem domu še ta mesec, 27. oktobra, uprizorili gledališko igro Trieste - Alexandria Embarked, po naše Štorja od Lešandrink, ki si jo je na podlagi dokumentov in pisem svoje babice zamislila Neda Rusjan Bric. Lansko sezono so si jo že ogledali v Trstu.

Spomin mi seže daleč nazaj, v leto 1932. Bila sem v Vipavi, ko so pri Vodnikovih družbi v Ljubljani izšli Bevkovi Žerjavi, ki so jih domači pred menoj skrivali, češ, da to ni branje zame. Zapomnila pa sem si pogovore o ženah iz Vipavske doline, ki odhajajo v Egipt, doma pa puščajo otroke in može.

Zanimanje za Aleksandrinke in njihove človeške usode je ponovno spodbudilo šele raziskovalno delo goriške časnikarke in avtorice vrste dokumentarcev in televizijskih reportaž Dorice Makuc, ki je prvokrat obiskala Egipt l. 1974. Rešila jih je pozabe in danes imamo v Prvčini društvo za ohranjanje kulturne dediščine Aleksandrink. O njih je napisala knjigo Aleksandrinke, ki je l. 2006 doživela že drugo izdajo. (goriška Mohor. družba) Za svoje delo je l. 2001 prejela v Trstu nagrado Vstajenje. V svoji knjigi se spominja tudi šolskih sester sv. Frančiška, ki imajo v Aleksandriji in v Kairu svoje podružnice, katerih skrb je bila nekdaj posvečena dekletom, ki so prihajala v Egipt iskat delo.

V Trstu je na pobudo Marije Skrinjar nastal že l. 1898 zavod sv. Nikolaja, ki je skrbel za dekleta, ki so prihajala v Trst za služkinje. V Egiptu je bilo takrat že 5000 izseljenk, največ s Tržaškega in Goriškega, brez vsakršne zaščite pred brezvestnimi zvodniki. Že petdeset let je privabljal dekleta in žene kot pravi magnet, saj so tam zaslužile tri do petkrat toliko kot v Trstu.

Med mnogimi, ki so prišle v Egipt služiti, je bila l. 1910 komaj šestnajst let stara Alojzija Martelanc iz Bukovice pri Gorici. Takrat so imele v Aleksandriji šolske sestre sv. Frančiška že dve leti svojo podružnico, kjer je bila tudi nemška šola za otroke z avstrijske Primorske, poučevale pa so tudi druge jezike. Mlada Lojzka je dobila službo pri neki bogati judovski družini, kjer se je skupaj z domačo hčerko učila in tudi naučila italijansko, francosko, nemško, arabsko in deloma tudi angleško. Ko so njeno varovanko starši poročili z nekim Judom, ki ga ni marala, je Lojzka razočarana šla k šolskim sestram, kjer se je odločila za redovniški poklic. Odšla je v noviciat v materno hišo v Maribor; ker pa je zbolela, so jo odslovili. Ko je prišla leta 1923 po razdelitvi na province aleksandrijska podružnica pod Tomajsko provinco, je Alojzija ponovno prosila za sprejem. Po noviciatu v Tomaju je 8. sept. 1927 prejela redovno obleko in dobila novo ime, postala je sestra Marija Franka.

To je bilo v času, ko se je vedno bolj kazala potreba po odprtju podružnice šolskih sester v Kairu. Sveti sedež v Rimu je sicer dal dovoljenje za ustanovitev druge podružnice v Egiptu že 2. oktobra 1909. Ker pa sestre niso imele potrebnih finančnih sredstev, se je odprtje zavleklo za celih dvajset let. V Mariboru so se zadolžile zaradi gradnje velikega šolskega poslopja. Medtem pa je prihajalo v Kairo vedno več slovenskih družin, pa tudi deklet in žena. Sestra Franka je dobro poznala razmere v Egiptu, zato je po preobliki prosila tomajsko provincialko, s. Urbano Gorup, naj pošlje njo in nekaj sester v Kairo. Oktobra 1927 se ji je želja končno izpolnila.

S. Marija Franka Martelanc, krščena na ime Alojzija, se je rodila 24. junija 1894 v Bukovici pri Gorici. V domačem kraju je dokončala osnovno šolo. V 9. snopiču Primorskega biografskega leksikona je zabeležen napačen dan rojstva, ob njem pa piše, da ji je v rani mladosti umrla mati, za-

radi česar je odšla v Egipt. V brošuri Ob stoletnici prihoda šolskih sester v Egipt, 1908-2008, ki je pravkar izšla, pa na str. 48 beremo: »Mlada Lojzka se je podala služiti v Egipt, da bi pomagala materi in z dovoljenjem župnika z obljubo, da ostane zvesta Bogu in domačim.« Tretjo zgodbo najdemo v knjigi Dorice Makuc, ki je l. 1974 v Kairu osebno spoznala s. Franko. Iz nje izvem, da je čas fašizma prizadel tudi družino Franca Martelanca, da so ljudje ostajali brez dela in da sta hčerki Franka in Albina pomagali iz Egipta, kolikor je bilo mogoče. Posebno po zadnji vojni pa sta se radi vračali v domačo vas.

Pred prihodom šolskih sester je v Kairu delovalo Društvo sv. Cirila in Metoda, ki je bilo ustanovljeno že 15. dec. 1908. Svoje zatočišče je našlo pri sestrah usmiljenkah, Ker pa je grozilo, da se njihova dotrajana stavba sesuje, so oblasti zahtevale, da se sestre in društvo izselijo. Na roko napisan dokument o tem društvu hra-

zelo priljubljen, si je že dolgo prizadeval, da bi prišle šolske sestre v Kairo. Že od l. 1908 je sam skrbel za vso jugoslovansko naselbino v Kairu, ne samo za Slovence. Končno se mu je l. 1929 dolgoletna želja izpolnila. Nova prednica kairske podružnice s. Natalija Malalan, je imela ob prihodu že 23 let redovniških izkušenj. Rojena je bila 3. okt. 1885 na Opčinah pri Trstu. Ko se je vrnila v Tomaj, je bila l. 1935 imenovana za provincialko, medtem ko je s. Franka Martelanc ostala do smrti v Kairu, kjer je postala prava duša nove podružnice.

V prvi hiši v Sh-el Cheikh Rigane sestre niso ostale dolgo. V dobrih petnajstih letih so se kar štirikrat selile. Kljub večkrat neprimernim prostorom, je bilo pri njih vedno pestro družabno življenje, ki ga je spodbujalo tudi delovanje Slovenskega katoliškega društva Sv. Cirila in Metoda, ki ga je vodil p. Evgen Stanet. Društvenice so pripravljale igre in večere deklamacij in so-

jih povsod cenili kot dobre in poštene vzgojiteljice, varuške, dojilje, gospodinje, šivilje, kuharice in sobarice. Vso potrebno vzgojo in uvajanje v delo pri bogatih in uglednih družinah so dobile največkrat pri s. Franki, ki je vodila tudi pisarno za brezposelne.

V novem domu, v mestu vrtov ob Nilu, je bilo življenje in delo lepše. Kapelo so sestre posvetile sveti Tereziki, v njej pa visi podoba Matere božje z Brezij. Dokler dekleta niso imele službe, so stanovale pri sestrah in se tam tudi hranile. S. Franka pa je poskrbela za njihovo duhovno vodstvo in izobrazbo. Tudi ko so bile zaposlene, so ob nedeljah in druge proste dneve prihajale k sestram.

Ugled sestre Franke je iz dneva v dan rastel. Med drugo svetovno vojno je od jugoslovanskih oblasti prejela zlato odlikovanje za pomoč, ki jo je nudila razkropljenim slovenskim fantom, ki jih je vojna vihra zanesla v Egipt. (Ob 100-letnici, str. 49).

ki jo je posvečala svojim novim varovankam, saj so študentski domovi povsod velik problem. Junija 1973 je bila med petimi kandidati na socialnem področju izbrana kot prva nagrajenka s. Franka Martelanc. Zlato medaljo ji je izročila predsednica socialnega ministrstva gospa dr. Aicha Rateb. Na medalji je slika predsednika Sadata, letnica in napis odlikovanja. Kmalu je začela s. Franko spoznavati tudi Afrika. Študentke so začele prihajati iz osrednjih afriških držav. Sestre opravljajo med njimi samo apostolat dobrega zgleda, študentke pa cenijo prijetne družinske odnose v domu. Med njimi so dekleta različnih ver in različnih svetovnih nazorov. Marsikatera se pred izpitom obrne na sestro s prošnjo: »Boš molila zame? Imam težek izpit!« S. Franka je ostala v Kairu do svoje smrti, umrla je 30. januarja 1981 v 87. letu starosti. Kairski podružnici je posvetila celih 52 let, živela in umrla je med svojimi sosestrami.

Na fotografiji levo sestra Franka, desno hiša v Kairu v ulici El Haras 9

ni Inštitut za slovensko izseljenstvo pri SA-ZU v Ljubljani. Iz njega izvem, da je društvo med vojno mirovalo in začelo spet delati l. 1920. Pa še to, da so se 15. dec. 1929 naselile v Kajri šolske sestre iz Tomaja, vzele v najem hišo v Sh-el Cheikh Rihane 40 in tam odprle zavod. Tja se je preselilo tudi društvo in začelo s 15. decembrom plačevati najemnino za društvene prostore. Zanimiv je tudi tale podatek: »Sestre so sprejele tudi pogoj, da se v Društvo ne zbirajo samo Slovenke, temveč, da se smejo udeležiti Društva tudi Slovenci v Kajri.«

Zelo natančno poročilo, kako je prišlo do ustanovitve kairske podružnice, najdemo v Kroniki šolskih sester v Aleksandriji, kjer piše pod letom 1929, da sta prišli septembra v Aleksandrijo dve sestri usmiljenki, obe Slovenki, iz Kaira prosti, da bi šolske sestre odprle pri njih zavetišče za brezposelna dekleta, ker se je njihova hiša porušila. S. Marcelina (Bole) je takoj poročala č. materi v Maribor in č. sestri provincialki v Tomaj, ter prosila za dovoljenje. Takoj, ko je prišlo, se je s. Marcelina z gđ. Fani Obid odpeljala v Kajer iskat primer-no hišico. Ker nista našli nič primernega, sta se čez nekaj dni vrnili. 12. oktobra je prišla v Aleksandrijo s. Franka. 27. oktobra sta odšli s sestro Marcelino v Kajer h gospe Rachel Nessin, ki jo je s. Franka že od prej poznala. Kmalu potem je gospa Nessin poklicala s. Franko v Kajer, da bi si ogledala manjšo, a za začetek kar primer-no hišo. 14. novembra sta pripotovali iz Tomaja v Aleksandrijo še s. Natalija Malalan in s. Jolanda Križmančič. Prva je bila določena za predstojnico v Kairu, druga pa za pomočnico. (Dorica Makuc, Aleksandrinke, II. izd. 2006 str. 98 in 96.

Pater Evgen Stanet, ki je bil v Kairu

lospevov. Nekaj programov iz leta 1930/31 je objavila D. Makuc v Knjigi Aleksandrinke (str. 98-103).

S. Franka je dobro poznala potrebe slovenskih izseljencev, njihovo željo po domači besedi in druženju s sorojaki, zato je društveno dejavnost podpirala. Pri tem sta ji stali ob strani s. Jolanda Križmančič in potem tudi naraščajnica Terezija Saksida, ki je prišla v Kairo študirat. Vedno več Slovenk je prihajalo k nedeljski maši, k popoldanskemu blagoslovu in razvedrilu. S. Jolanda je poiskala najrevnejše Slovence, tudi take, ki so brez zavarovanja, stari in onemogli, hirali na podstrešjih in v kletih velikega mesta. S. Franki so se zaradi znanja jezikov, posebno francoščine in arabščine, odpirala vsa vrata, na katera je potrkala in prosila za pomoč. Katoliški glas je ob njeni smrti zapisal, da je bila slovenskim dekletom mati, sestra, svetovalka in vsestranska pomočnica (12. febr. 1981). Vse Aleksandrinke, ki so se po drugi vojni vrtnile iz Kaira na Goriško, so se do smrti rade in s hvaležnostjo spominjale s. Franke. Znano je bilo, da je za vsako službo našla primer-no dekle; tako so bili zadovoljni vsi, gospodarji in dekleta.

V iskanju primerne hiše so se sestre priporočale sveti Mali Tereziki in jo prosile za pomoč, dokler s. Franki s pomočjo Aleksandrinke Marije Cvenk ni uspelo za zmerno ceno kupiti hiše v ul. El Haras, 9, garden City, ki je bila prej last turške princeze Chewilar, prve Faudove žene, preden je postal kralj. Pri njeni hčerki gospe Jaide Mahmond je bila Marija Cvenk trideset let vzgojiteljica, in tudi pozneje je ohranila tesne stike s to družino. Ta podatek nam zgornjo pove, v kakšnih družinah so delale naše žene in dekleta, ki so

V tistih vojnih letih je bilo v Egiptu tistim, ki so tam služile zelo težko, ostale so brez glasu od doma. Po drugi vojni so se razmere spremenile, novih priseljencev iz Slovenije ni bilo več, dosti tistih, ki so delale tam, pa se je, posebno po l. 1952, vrnilo domov. Spret-na s. Franka je preusmerila področje svojega delovanja. V hišo je začela sprejemati domače univerzitetne študentke. Zaradi velikih zaslug, ki si jih je pridobila s svojim dolgoletnim delom, je bila skupaj s svojo kairsko podružnico sprejeta v mednarodno organizacijo za zaščito deklet - Protection de la jeune fille. Ko jo je Dorica Makuc med svojim prvim obiskom v Egiptu spoznala in se z njo pogovarjala o preteklosti, ji je s. Franka dejala: »Vesela sem, da ni več emigracije. Vi ne veste koliko solza je bilo tukaj ob nedeljah polodne, ko so nas obiskovale tudi dojilje s tujimi otroki in nas spraševale, kaj se vendar dogaja z njihovimi otroki doma, kdo čuva dojenčka, kaj dela mož, do kdaj bo še pri moči nona, da bo skrbela za vso družino. V teh popoldnevih in pri teh obiskih smo videle vse trpljenje mladih mater, ki so za rešitev doma, največkrat globoko zakopanega v dolgove, svoje mleko in zdravo telo dajale tujemu otroku. In ko so rodile še drugič, tretjič, so prišle vsakič v Egipt, kajti dojilje so bile najbolj plačane in v vsakim otrokom je rastel grunt, rastlo pa je tudi trpljenje teh žensk. Da se le nikoli ne bi ponovilo to, kar je bilo, nikoli več.«

Novo delovanje s. Franke je zaslovelo po vsem Bliznjem vzhodu. Premožne družine iz Libanona, Sirije, Jordanije in drugod, so začele pošiljati mlada dekleta na univerzo v Kairo pod zaščito s. Franke. Egiptovsko Ministrstvo za socialno skrbstvo je bilo hvaležno s. Franki za skrb,

Uradnega priznanja iz Slovenije ni dočakala. Prišlo je šele 20. septembra 2007, ko je predsednik republike Slovenije dr. Janez Drnovšek odlikoval sestre svetega Frančiška Kristusa Kralja tržaške provinc z redom za zasluge za vsestransko pomoč našim rojakinjam Aleksandrinkam v Egiptu. V utemeljitvi sem opazila, ob Aleksandriji le mimogrede omenjen tudi Kairo. Odlikovanje je izročil provincialki s. Suzani Masten veleposlanik Borut Mahnič.

V zapisih, ki sem jih prebirala, sem našla za Kairo več imen: Al Qahirah, Al Kahira, Kajer in Kairo. Naše Aleksandrinke so bile v Egiptu poznane kot Les Gori-ciennes, Les Slaves in Les Slovenes.

7. novembra 2007 so imele v aleksandrijski podružnici posebno slavo, odkritje Aleksandrinkam posvečene plošče. Slovesnosti se je udeležil poleg veleposlanika Mahniča in njegove soproge, tudi novogoriški župan Mirko Brulc, ob njih pa sorodniki in potomci Aleksandrink. Na spominski plošči je vklesanih tudi nekaj besed s. Franke, ki jih je l. 1974 izrekla Dorica Makuc. Zdi se mi prav, da jih ponovim: »Vi ne veste, koliko solza je bilo tukaj ob nedeljah popoldne. Videle smo trpljenje mladih mater, ki so za rešitev doma svoje mleko in zdravo telo dajale tujim otrokom. Z vsakim otrokom je rastel grunt, raslo pa je tudi trpljenje teh žensk.« Z vsako od teh besed ostaja vklesano tudi ime in spomin na plemenito s. Franko.

Lelja Rehar Sancin

Op.: V treh knjigah so objavljene na videz različne fotografije iste hiše šolskih sester v ul. Haras 9 v Kairu, posnete s treh različnih strani.

NA OBMOČJU SOŠKE FRONTE - Kulturna in zgodovinska dediščina iz 1. svetovne vojne

Muzeji na prostem in poti miru opozarjajo na grozote soških bitk

V prvi svetovni vojni se je v Evropi med vojskujočimi državami odprlo več front. Po napadu Italije na Avstro-Ogrsko se je odprla jugozahodna fronta, del katere je bila tudi soška fronta, devetdeset kilometrov dolg odsek fronte, ki je potekal ob Soči od Rombona do Jadrana. V devetindvajsetih mesecih bojevanja je bilo na tem območju dvanajst ofenziv. Enajst so jih izvedli Italijani, zadnjo, dvanajsto, vojaki Avstro-Ogrske in Nemčije. V manj kot treh letih je na tem območju umrlo več sto tisoč ljudi, nekateri viri pa govorijo celo o več kot milijonu in pol mrtvih.

Na celotni frontni črti so bile zgrajene številne utrdbe, strelski jarki, kaverne, poti in »mulatiere«, cerkve in kapele, bolnišnice, žičnice, pokopališča ter številni drugi objekti. Njihove ostaline danes pomenijo pomembno kulturno in zgodovinsko dediščino, celotna jugozahodna frontna linija pa je postala evropski Park spomina.

Fundacija Poti miru v Posočju

Vlada Republike Slovenije je leta 2000 sprejela desetletni program z naslovom Posočje – Poti miru kot nacionalni in mednarodni projekt. Namen projekta je ohranitev, obnova in predstavitev zgodovinske in kulturne dediščine prve svetovne vojne na območju soške fronte v študijske, turistične in izobraževalne namene. Za izvajanje programa je bila ustanovljena Ustanova »Fundacija Poti miru v Posočju«, ki je vzpostavila Študijski center I. svetovne vojne z zgodovinsko knjižnico in dokumentacijskim centrom. Poleg tega pa Fundacija skrbi tudi za ohranitev in po potrebi obnovitev ostalin in pomembnejših spominskih obeležij na nekaterih območjih frontne črte v Posočju.

Muzeji na prostem

Na območju bivše Soške fronte je zdaj urejenih kar šest muzejev na prostem, ki jih ureja Fundacija Poti miru po Posočju: na Kolovratu (italijanska tretja obrambna črta), na Čelu (avstro-ogrski topniški položaji), na Ravelniku (avstro-ogrski prva obrambna črta na Bovškem), na planini Zapikraj (prva italijanska obrambna črta), na Mrzlem vrhu (avstro-ogrski in italijanska prva obrambna črta) in na Mengorah (avstro-ogrski prva obrambna črta na toliminskem mostišču).

Kolovrat

Pri obnovi ostalin, ki zdaj sestavljajo muzej na prostem na Kolovratu, so uporabili originalne gradbene materiale (kovinske mreže za utrjevanje brežin, valovita pločevina, kamnite skrike itd.) iz obdobja prve svetovne vojne. Po grebenu Kolovrata je pred prvo svetovno vojno potekala meja med Avstro-Ogrsko in Italijo. Italijanska vojska je tu postopoma zgradila obsežen sistem obrambne črte, ki so jo poimenovali »linea d'armata«. Na grebenu so bili šte-

Na Kolovrat vodi več »poti miru« (na sliki desno); združenje Pro Loco Fogliano Redipuglia, ki je pred nedavnim pripravilo zgodovinsko ponazoritev na Kolovratu (spodaj), vabi v soboto, 8. novembra, na potovanje z »zgodovinskim vlakom« od Redipulje do Kobarida

vilni topniški položaji in opazovalnice, od koder so opazovali soško bojišče od Krnskega pogorja, Mrzlega vrha, toliminskega mostišča do Banjske planote. S teh visokih položajev so italijanski topničarji lahko streljali na avstro-ogrsko prvo obrambno črto, oskrbovalno pot med Tolminom in Baško grapo ter druge pomembne cilje v avstro-ogorskem zaledju. Celoten greben je bil preprečen tudi z utrjenimi jarki. Preko sedla med vzpetinama Na Gradu (1115 m) in Trinškim vrhom (1139 m) je tekla pomembna oskrbovalna pot, ki je povezovala zaledje s položaji pred toliminskim mostiščem oziroma s prvo in drugo črto italijanskih položajev. Z grebena Kolovrata se odpira tudi lep razgled na nekdanje bojišče od Krnskega pogorja do Svete Gore in Furlanske nižine.

Projekt »Obrambni sistem prve svetovne vojne 1915-1918«

Projekt obnove frontne linije so v sodelovanju s Slovenijo pripravili tudi na italijanski strani, njegov izvajalec pa je Gorska skupnost za Tersko in Nadiške doline ter Brda. Cilj tega projekta je obnova in ovrednotenje zgodovinske dediščine predvsem 2. in 3. obrambne linije, ki sta se vili od prelaza Tam na meji do Dolenja in še naprej do Kolovrata.

Vodnik »Poti miru« po sledih prve svetovne vojne

Ob vstopu Slovenije v schengensko

območje in ob 90-letnici bitke pri Kobaridu sta združenje Pro Loco Nediške doline in Združenje don Evgen Blankin pripravili zanimiv in koristen vodnik, ki podrobno predstavlja enajst poti po krajih, kjer je divjala prva svetovna vojna. Opisane poti povezujejo Soško in Nadiške doline in niso bile načrtovane za to, da bi jih prehodili v enem samem dnevu drugo za drugo. Razen nekaterih izjem so razdalje in čas, potreben za hojo, precejšnji in primerni za dobro izurjene pohodnike. Poti je skupno enajst, na vsaki pa je nekaj točk, ki so označene kot zanimivi kraji. Do večine izmed njih je možna tudi vožnja z avtom. Za varno vožnjo po neasfaltiranih cestah pa priporočajo avtorji vodnika uporabo zelo podrobne topografske karte Tabacco, v razmerju 1: 25.000, na katerem so označene tudi steze, ki jih je markiral Club Alpino Italiano (CAI, Italijanska planinska zveza). Zemljevid je v dvojezični obliki izdala Gorska skupnost Nediške doline. Oznake krajev na slovenskem ozemlju so samo v slovenščini, razen ko gre za zgodovinsko zelo znane kraje, kjer je ime napisano tudi v italijanščini. Za kraje na italijanskem ozemlju so imena napisana najprej v italijanščini, za tem še v izvirni toponomastično krajevno obarvani slovenski obliki. Vodnik vsebuje tudi seznam restavracij in prenočišč v Nadiških dolinah in v Dolini Soče.

Poti miru: pot št. 1 (na konju in peš) Dolina Idrije - Kolovrat; pot št. 2 (peš) Stara Gora - Kolovrat; pot št. 3 (na konju in

peš) Stara Gora - Zgornji Tarbij; Pot št. 4 (za gorsko kolo) Pot votivnih cerkvic; pot št. 5 (za gorsko kolo) Kolesarska pot treh dolin; pot št. 6 (peš ali z gorskim kolesom) Kolovrat - Matajur; pot št. 7 (peš ali z gorskim kolesom) Sv. Martin in Topolovo; pot št. 8 (na konju) vzpon na Matajur; pot št. 9 (za gorsko kolo) Nadiža - Matajur; pot št. 10 (na konju in peš) Tarčet - Čarni Varh; pot št. 11 (peš, na konju in z gorskim kolesom) Barnas - Kraguoinca.

Razstava in koncert

Do 16. novembra je v galerijskih prostorih Fundacije Poti miru v Posočju v Kobaridu na ogled fotografska razstava, ki prikazuje vsakdanje življenje italijanskih vojakov, ki so bili v ujetništvu na Ljubljanskem gradu. Razstavo je pripravil Mestni muzej Ljubljana in ponuja izbor fotografij iz foto dnevnika fotografa in slovenskega vojaka Petra Nagliča, ki je bil januarja 1916 dodeljen stražarski enoti karantenske posta-

je na Ljubljanskem gradu, kjer je lahko posnel vsakdanje življenje vojnih ujetnikov. Zapustil je nad 800 negativov na steklu in nad 3000 negativov na filmu.

V soboto, 1. novembra, pa prireja pevski zbor sv. Ignacija iz Gorice koncert, na katerem bo nastopilo dvanajst zborov iz Furlanije Julijske krajine in Tridentinskega. Istočasno se bodo s petjem spomnili tragičnih dogodkov med prvo svetovno vojno v Gorici, Redipulji in na Kolovratu.

Spletne strani za dodatne informacije

Za dodatne informacije o poteh miru, muzejih na prostem in dodatnih možnostih za izlete svetujemo naslednje spletne strani: www.potimiru.org, www.nediskedoline.it, www.kobariski-muzej.si, www.potimiruposocju.si, www.grande-guerrafvg.org in www.prolocofoglianore-dipuglia.it.

Tjaša Gruden

POGOVOR Z OLJKARJEM ROBIJEM OTO

Kaj lahko pričakujemo od letošnje oljčne letine

Trgatev je že dolgo za nami, no vino brbota v kletih in čaka na sveti Martin za prvi izpit, ki bo, kot vse kaže, uspešen, vsaj kar zadeva kakovost. Po vinskih prešah pa sledijo torkle, pred nami je sedaj čas obiranja oljk. S tem se zaključi pridelovalni krog tega plemenitega pridelka. Da bi več zvedeli o letošnjem poteku oljčne letine, smo zaprosili za mnenje znanega in strokovno podkovanega oljkarja in vinogradnika Roberta Oto.

V svojem izjavanju nas je Oto uvodoma seznanil o letošnjem varstvu oljke. Pri tem je omenil dva tradicionalna škodljivca, ki sta pomembneje vplivala na varstvene posege: oljčnega molja in oljčno muho. Posledice napada molja, ki je odložil jajčeca po cvetenju oljke so bile opazne le v nekaterih oljčnikih ob prehodu iz meseca avgusta na september, a niso presegle praga večje škodljivosti, kljub temu, da večina oljkarjev ni opravila posegov proti temu škodljivcu. Kar zadeva muho, je bil boj proti njej z usmerjenim varstvom uspešen, njena številčna pri-

sotnost pa je zahtevala na nekaterih sortah usmerjen poseg s fitofarמצskimi sredstvi, ker bi sicer bil pridelek deloma oškodovan. Pravilno in pravočasno ukrepanje je bilo učinkovito, tako, da muha ni povzročila hujše škode, ugotavlja Robert Oto.

Glede količine pridelka se je naš sogovornik izrazil optimistično. Letina bo namreč izredno bogata, kot je že nekaj let ne pomnimo, kar gre deloma pripisati lanskoletnemu skromnemu nastavku.

Meritve oljevitosti so pokazale visoke vsebnosti olja v plodovih. Upati je, da bo podatek potrjen v torkli. Tudi kakovost bo po predvidevanjih izredno visoka, še posebej, če bodo oljkarji spoštovali navodila za pravilno obiranje in hranjenje oljk ter pozneje olja. Glede časa obiranja pa je izkušeni oljkar mnenja, da je tik pred nami, saj bi toskanske sorte lahko obirali že v tretji dekadi meseca oktobra, 10 – 15 dni pozneje pa bi prešli na avtohtono sorto belica.

Če ne bo presenečenj, je zaključil Robert Oto, bomo lahko z letošnjo oljčno letino zadovoljni.

Na fotografiji zgoraj Robi Oto, desno, oljke v Boljuncu

KROMA

ZAKLJUČENA ZGODBA

Zbogom tokaj

Kmetijski minister Luca Zaia podpisal zadevni odlok

RIM - Italijanski minister za kmetijske politike Luca Zaia je podpisal odlok s katerim je prekladal veljavnost odloka z dne 11. februarja 2008, ki je prehodno urejal uporabo označbe vina »Tocai friulano« in sinonima »Friulano«.

Odločitev je bila sprejeta v skladu z razsodbo Evropskega sodišča, ki se je minulega 12. junija izreklo o nezakoniti uporabi tega imena v Italiji. V tej državi se na etiketah po omenjeni razsodbi odslej lahko uporablja za nekdanje vino tokaj na tržno ime »Friulano« v FJK in »Tai« v deželi Veneto.

S tem je bil postavljen konec dolgoletni negotovosti v zvezi z uporabo imena tokaj, ki si ga je dokončno in izključno zagotovila Madžarska. Potek zgodbe je znan. Pred leti je Madžarska zahtevala ekskluzivo za poimenovanje vina tokaj in se pri tem sklicevala na evropski normativ, po katerem ima v primeru spora o poimenovanju nekega vina prednost ime regije. In to velja za Madžarsko, kjer se v regiji Tokaj v glavnem prideluje vino tokaj iz sorte furmint. Ta nima nobene zveze s furlanskim tokajem, priljubljenim vinom, ki se ga največ v naši deželi, pa tudi v sosednjem Venetu, proizvaja iz istoimenske sorte. Italija je na madžarsko evropsko tožbo vložila priziv, Evropsko sodišče pa je v skladu z obstoječim normativom dalo prav Madžarski. Za ohranitev poimenovanja tokaj so se v Italiji angažirali številni politični predstavniki na deželni in vladni ravni, pritisk na evropske organe pa očitno ni bil uspešen. Medtem je od začetka spora minilo precej let, država in dežela pa sta proizvajalcem tokaja že nekaj pomembnejših podatkov o posegih, za katere so predvideni prispevki ter o višini prispevkov. Posegi: zgradnja, nakup ali melioracija zgradb; nakup strojev in orodja. Višina prispevkov: višina prispevkov znaša od 40 do 60% vrednosti odobrene investicije, v odvisnosti od statusa prositelja; najnižja investicija za katero je možna dodelitev prispevka, znaša 10.000,00 evrov; najvišji možen prispevek znaša 25.000,00 evrov. Prošnje je treba nasloviti na Tržaško trgovinsko zbornico do že navedenega datuma.

Objavljen razpis trgovinske zbornice za dodelitev prispevkov kmetijskim gospodarstvom

TRST - Trgovinska zbornica je objavila že najavljeni razpis za dodelitev prispevkov kmetijam. Rok za predstavitev prošenj, ki se je začel 15. oktobra, se zaključuje 30. novembra 2008. Podrobne informacije o razpisu lahko dobijo člani v uradih Kmečke zveze, v ulici Cicerone 8 (tel. 040 – 362941). Navedli bomo le nekaj pomembnejših podatkov o posegih, za katere so predvideni prispevki ter o višini prispevkov.

Posegi:

zgradnja, nakup ali melioracija zgradb; nakup strojev in orodja.

Višina prispevkov:

višina prispevkov znaša od 40 do 60% vrednosti odobrene investicije, v odvisnosti od statusa prositelja;

najnižja investicija za katero je možna dodelitev prispevka, znaša 10.000,00 evrov;

najvišji možen prispevek znaša 25.000,00 evrov.

Prošnje je treba nasloviti na Tržaško trgovinsko zbornico do že navedenega datuma.

Strokovna služba Kmečke zveze

NASVETI STROKOVNJAKA

Navadna jegodičnica in acarola: dve malo znani sadni vrsti

Danes bomo opisali dve malo znani sadni vrsti, ki sta zelo rustični, zato bi lahko uspevali tudi pri nas. To sta navadna jegodičnica in acarola. Dobro bi ju bilo posaditi na domači sadni vrt ali tudi v sklopu kmečkega turizma, saj sta ti dve sadni vrsti zanimivi tudi kot okrasni drevesi, poleg tega, da dajeta dobre sadeže. Še najbolj zanimivo pa je, da ne potrebuje nobenega škropljenja. Poglejmo, katere so njune značilnosti in kako ju gojimo.

NAVADNA JAGODIČNICA – To je sadno drevo, ki pripada družini Ericaceae, znanstveno ime pa je Arbutus unedo. To je tipična sredozemska rastlina, ni pa jasen njen izvor. To drevo naravno raste ob obalah sredozemskih držav. Drugod so drevo prinesli v zadnjih časih. Navadna jagodičnica ima bele cvetove in rdeče sadeže: konec poletja jih lahko opazimo skupaj na istem drevesu. Prav zaradi tega je zanimiva tudi kot okrasna rastlina.

Rastlina ima najraje lahka tla z rahlo kislo reakcijo. Voda v tleh ne sme zastajati. Zelo je odporna na poletno sušo. Kar zadeva podnebje, raste povsod, kjer uspeva tudi oljka. Občutljiva pa je na znižanje temperatur v jesenskem času, ko cveti. Ker je žužkocvetna rastlina, je oprašitev zelo skromna, zato se plodovi ne razvijejo. Cveti od polovice septembra do konca februarja.

Navadna jagodičnica je zimzelena rastlina, raste veliko let, na začetku raste počasi, pozneje pa doseže tudi 4-5 metrov višine. Večkrat proizvaja izrastke iz korenin ali iz spodnje strani debla. Deblo in glavne veje imajo temno lubje, skoraj rdečkaste barve. Mlade veje imajo rdečkasto barvo. Listi so zeleni in mesnati, ovalne oblike in nekoliko spominjajo na liste oljke. Listi odpadejo po približno enem letu starosti. Cvetovi rastejo v socvetjih v obliki grozda in so dvospolni. Cvetenje lahko traja tudi skoraj vso zimo. Sadež je okrogel, velik približno 2 centimetra. Olupek je živo rdeče barve in je zelo naguban, kot bodičast. Meso je rumeno oranžne barve. Sadež zori približno eno leto po cvetenju.

V milejših legah sadimo jeseni, drugače pa konec zime. Če sadimo več dreves, naj bodo slednja oddaljena 3-

4 m v vrsti, 4-5 m med vrstami.

Če navadno jagodičnico gojimo le kot okrasno drevo, jo obrezujemo zelo malo: v prvih letih obrezujemo, da jo nekoliko usmerimo, nato pa ji pustimo košato krošnjo in občasno redčimo kako vejo. Če pa jo gojimo tudi za sadeže, jo moramo nekoliko bolj redčiti. Rastlini ustreza kotlasta oblika: v prvem letu ji odrežemo konico na 80 cm in gojimo 3 ogrodne veje, na katerih bodo rasle druge veje. Nato vsaki 2 leti krošnjo redčimo. Obrezujemo v februarju in marcu.

Med gojenjem gnojimo malo. Zelo dobro je, da gnojimo z dobro zrelim hlevskim gnojem, da obdržimo kislo reakcijo v tleh. Občasno jo spomladati gnojimo z nizkimi količinami dušikovih gnojil. Po potrebi gnojimo tudi s fosforjem in kalijem. Rastlina je odporna boleznim in škodljivcem, razmnožujemo jo s koreninskimi izrastki. Lahko jo tudi razmnožujemo s semenom.

Od septembra naprej do zime so sadeži zreli. Pobiramo jih, ko se sadeži z lahkoto odtrgajo od peclja. Za prodajo pa jih pobereмо nekoliko prej, ko je sadež še nekoliko trd. Sadeže uživamo kot take ali pripravimo marmelade, sirupe, tudi vino.

ACAROLA – Drugo sadno in malo znano drevo je acarola, ki mu botanično pravimo Crataegus azarolus. V slovenščini ji rečemo tudi sredozemska nešplja ali enostavno glog. V Italiji je drevo prisotno predvsem v Siciliji, a raste tudi v Severni Italiji. Pravzaprav raste malo povsod, saj je rastlina zelo prilagodljiva. Raste v vseh vrstah tal, razen v kompaktnih in vlažnih, uspeva pa tudi v različnih podnebjih. Vzdrži tudi do -25 stopinj Celzija, raste tudi v krajih s toplimi in suhimi poletji.

Na podlagi barve sadežev ločimo v glavnem tri sorte: belo, rumeno in rdečo. Obstajajo nato hibridi med temi tremi tipi, sadeži katerih imajo vmesne barve. Te tri sorte se razlikujejo tudi na podlagi značilnosti listov. Sorta z belimi cvetovi razvije socvetja. Cveti od polovice maja do začetka junija, odvisno od kraja. Bela je samoneoplodna, zato za oprašitev nujno potrebuje drugo sorto, kot na primer rumeno ali rdečo. Sadeži so podobni

malim jabolkom. Meso je mehko, svetlo zelene ali belkaste barve, prijetno kiselkastega okusa in vsebuje semena.

Acarolo sadimo v tem času ali na koncu zime. Sadike so lahko cepljene na črni trn in v tem primeru jih sadimo v razdalji 3-3,5 metrov eno od druge. Rastline, ki so cepljene na sejanec, pa sadimo v razdalji 4 - 4,5 metra eno od druge. Ne smemo saditi gostejše, saj rastline zahtevajo veliko sonca. Med vrstami pa naj bo 4 ali 5 metrov razdalje, pa čeprav v domačem vrtu posadimo le dve ali nekaj rastlin.

Če rastlino gojimo kot okrasno, jo pustimo prosto rasti. Če pa jo hočemo gojiti predvsem za sadeže, jo vzgojimo v kotlasto obliko, s tremi ali štirimi ogrodnimi vejami, ki jih vzgojimo v višini enega metra. Nato jo obrezujemo predvsem tako, da odvedne veje redčimo. Acarola proizvaja sadeže na enoletnih vejah. Če slednjo krajšamo, se bo razvilo več stranskih vej in torej več sadežev. Pozneje bomo nove veje redčili.

Acarolo vsako leto gnojimo s fosforjem in kalijem ter spomlad z dušikom.

Že smo povedali, da rastlino razmnožujemo s cepljenjem. Kot podlago uporabljamo črni trn, sejanec. Lahko uporabljamo tudi kutino, hrško in nešpljo, pa čeprav večkrat ni skladnosti. Če uporabljamo sejanec, proizvodnja je pozna.

V polovici avgusta pobiramo rumeno sorto, v septembru pa pobiramo belo in rdečo sorto. Po navadi je priporočljivo, da pobereмо sadeže nekoliko pred popolno zrelostjo. Zrelim belim sadežem lahko z dežjem počasi olupek. Rdečega pobiramo takoj, ko se olupek obarva v rdečo, nekoliko pozneje začnejo odpadati, pa čeprav se kožica ne pokvari, kot v primeru bele acarole. Najbolj okusna je rumena acarola, pa čeprav je nekoliko manjša, kot ostali dve sorti. Tako obrane sadeže nato pustimo, da zorijo. Postavimo jih za nekaj dni na slamo v suh prostor. Po petih dneh jih hranimo v hladilniku. Na ta način jih lahko hranimo en mesec. Sadeže jemo surove, lahko pa iz njih tudi naredimo marmelado, sirupe in drugo.

Magda Šturman

KULTURNI Stiki

Pevski zbor Pod lipo Več kot 30 let s pevsko kulturo

Pevski zbor Pod lipo je nastal 1975. leta v Barnasu (Špeter). Njegov umetniški vodja je od ustanovitve dalje zborovodja Nino Specogna. Germano Cendou opravlja funkcijo predsednika že od 23. 4. 2007, tajniško funkcijo pa opravlja Larissa Borghese. Arhitekt Valentino Simonitti in njegova nečakinja Lucia Costaperaria nosita posebno zaslugو za nastanek zbora, saj je ta nastal na njuno pobudo.

O delovanju zbora smo se pogovorili z dirigentom Nino Specogno.

Ali bi našim bralcem nanizali s čim vse se ukvarjate kot skupina in društvo?

Zbor Pod lipo, ki je nastal 1975 v špetskem Barnasu, od njegove ustano-

vitve dalje vodi zborovodja Nino Špehonja.

Danes šteje 20 članov. Od samega nastanka je nastopal pri slovenskih mašah, kot tudi pri tradicionalni vsakoletni špetrski zgodovinski oživitvi "Aren-go". Nadalje so nastopali na božičnih koncertih in na raznih pevskih revijah bodisi v Benečiji kot v bližnji Sloveniji in v tujini.

Meseca decembra 2007 je zbor, ob zvočnih kasetah in prvih dveh cd-zgoščenkah, eno z naborom profanih, drugo pa pobožnih pesmi, posnel tretjo zgoščenko, ki vsebuje izbor božičnih pesmi v različnih jezikih.

Kateri so temeljni cilji vašega poslanstva in pri delovanju?

Pri oblikovanju statuta in temeljnih ciljev je pevski zbor Pod lipo spontano izpostavil pomen prijateljstva in kreativnosti nad katerokoli tehnično-vokalno izbiro. Preko svojega delovanja si zbor tudi prizadeva, da bi prispeval k ohranjanju domačega slovenskega pevskega zaklada. V tem duhu repertoar izbranih pesmi, ki v 33 letih delovanja šteje preko 200 melodij, dobršen del katerih je bilo objavljenih v zborniku ob 25-letnici delovanja, zajema večji del pesmi iz ljudskega izročila v domačem slovenskem narečju, poleg italijanskih, fur-lanskih in tujih skladb.

Koliko nastopov ste našeli v času vašega ustvarjanja? Kateri so vam ostali v trajnem spominu (in zakaj)?

Med približno 300 nastopi, ki smo jih od nastanka doslej našeli v našem delovanju, bomo držali v trajnem spominu pet dogodkov, zaradi posebnega vzdušja, ki so ga v nas ustvarjali in so zaznamovali zgodovino našega zbora med koncem devetdesetih let do začetka leta 2000. Govorim o izletu v Lugano na vabilo Slovencev po svetu; v Merano ob pobratenju s krajevnim zborom; v San Benedetto del Po ob otvoritvi likovne razstave umetnice iz Nediških dolin, Brune Dorbolò; v Sv. Egiden v Avstriji, na vabilo mons. Petriciga ter trije naši nastopi v Št. Vidu ob vsakoletnem srečanju slovenskih zborov.

Sodelovanje z drugimi društvi in organizacijami

Kar se tiče našega delovanja zadnjih let, bi omenil sodelovanje z Gorsko skupnostjo Ter-Nediža-Brda ob božičnih koncertih, ki jih vsako leto prireja na območju pod svojo pristojnostjo ter z občino v Špetru, na primer ob zgodovinski oživitvi Arengo in natečaju «Naš domači izik».

Kako pristopajo k zboru/društvu mladi – kaj jih motivira in veže na vaše delovanje?

V času, ko sem poučeval glasbeno vzgojo na nižji srednji šoli v Špetru, je bilo lažje pritegniti mlade k sodelovanju z našim zborom, kar je zdaj vse bolj težko. Zadnje čase je zbor dobil nove glasove le zaradi osebnih poznanstev s strani vseh nas članov zbora.

Ali imate možnosti izobraževanja v ljubiteljski kulturi oz. glasbi?

Možnosti izobraževanja je kar precej, le časa nam zmanjka, da bi se temu posvetili.

Kaj pripravljate za vaše občinstvo v naslednjih sezonah kot društvo?

Po nastupu v soboto, 4. oktobra pri Auditoriumu Pollini v Padovi na vabilo združenja Cini, ki skrbi za zaščito glasbenega premoženja s posebno pozornostjo do petja po naših dolinah, nas čaka božični koncert meseca decembra, ne vemo pa še točno kdaj in kje se bodo odvijali.

agenda

**ZSKD VABI MLADE
K OBČASNEMU
SODELOVANJU
ZA PISANJE ČLANKOV
V RUBRIKI
»KULTURNI STIKI«**

**130 LET KULTURNEGA DELOVANJA
V DOLINI**

SKD Valentin Vodnik vabi na niz predstav v okviru obletnice svojega delovanja:

• sredo, 22.10. ob 20.30 v društveni dvorani predstavitev novih narodnih noš in koledarja 2009

• petek, 24.10. ob 20.30 v društveni dvorani predstavitev fotografske knjige ter knjige o društvenem praporu, predvajanje dokumentarnega filma in odprtje fotografske razstave

• nedelja, 26.10. ob 15.30 v Centru za promocijo in pokušnjo tipičnih pridelkov Dolga Krona, osrednja slovesnost z nastopom MoPZ Valentin Vodnik in MePZ SPD Radiše

Uradi ZSKD so na voljo za vse informacije

Trst: tel. 040 635 626, e-pošta trst@zskd.org

Gorica: tel. 0481 531495, e-pošta gorica@zskd.org

Čedad: tel. 0432 731386, e-pošta cedad@zskd.org

Solbica: tel. 0433 53428, e-pošta rezija@zskd.org

Slovenska kulturno-gospodarska zveza, Svet slovenskih organizacij, Narodna in študijska knjižnica v Trstu, Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu, Parnas-zavod za kulturo in turizem Velike Lašče, Javni zavod Trubarjevi kraji

v sodelovanju z Zvezo slovenskih kulturnih društev, Slovensko prosveto, Zvezo slovenske katoliške prosvete, Glasbeno matico, Kulturnim domom Gorica, Kulturnim društvom Ivan Trinko, Občino Čedad pod pokroviteljstvom Urada Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu Deželnega šolskega urada za FJK Trst

vabijo na otvoritev razstave

**PRIMOŽ TRUBAR
(1508-1586)**

VELIKI NEZNANI EVROPEJEC

24. oktobra 2008 ob 18. uri
Gorica, Kulturni dom (Ul. Brass 20)

Razstava bo na ogled od 24. oktobra do 8. novembra 2008.

Za šole bo na ogled video dokumentarec.

ČRNA MAT'

*Mamica moja, kako bom zdaj
brez tvojega mleka živel,
kako bom rastle,
pri kom se bom grela.*

*Kam si šla,
da te ni več doma
v vasi se govori,
da v Aleksandriji si,
tam za zlatnike dojiš
črne grde otroke.*

*Kako prazna je hiša,
kako sama sem zdaj,
zakaj si me rodila,
če si me tako samo pustila.*

*Če bi bila ptica,
bi k tebi priletela
in ti srce vzela,
s srcem tvojim
bi lažje živila.*

Povedala
Pavlina Kumar - Marinčič
v Kojskem leta 1959

Zveza slovenskih kulturnih društev,
Kulturni Center Lojze Bratuž,
Kulturni dom,
Zveza slovenske katoliške prosvete

vabijo na predstavo

**TRIESTE - ALESSANDRIA
EMBARKED**

Štorja od lešandrink
(Neda R. Bric)

..maska
produkcija

ki bo 27. oktobra 2008 ob 20.30 uri
v Kulturnem domu v Gorici.

*predprodaja vstopnic: Kulturni dom
tel. 0481/33288*

podnapisi v angleščini

...Skoraj odkar vem zase, vem tudi za Egipt. In za škaflo s pismi svoje none. Pisala jih je v letih, ki so kot guvernanta služila v Aleksandriji. Sprva svojemu zaročencu, čez nekaj let pa možu in otroku. Prvič je šla, da bi se lahko poročila, drugič pa, da njena hči ne bi bila nikoli več lačna. Tam je skrbela za tuja otroke in jokala za svojim. In ko je prišla domov, je jokala za Fredijem in Mariko, svojima egiptovskima otrokoma. Mnogo let pozneje sva s sestro vedno znova poslušali zgodbe o barviti Aleksandriji, datljevih palmah, o mehkih, svetlih Fredijevih kodrih in o širokem morju, ki ga je prečkala ...

Neda R. Bric

iz oči v oči

Ime in priimek: Germano Cendou
Kraj in datum rojstva: Savodnja, 18.10.1955

Zodiakalno znamenje: tehtnica
Kraj bivanja: Mačera
E-mail: cendou@libero.it

Stan: poročen
Poklic: podjetnik

Najboljša in najslabša lastnost: ljubezniv in zaprt vase

Nikoli ne bom pozabil: potovanja na Holandsko

Hobiji: alpinizem, petje

Knjiga na nočni omari: «Vojna in mir» ruskega pisatelja Leva Tolstoj

Najljubša risanka: Robin Hood

Najljubši filmski igralec/ igralka: Gregory Peck

Najljubši glasbenik: Nirvana

Kulturnik/ osebnost stoletja: Albert Einstein

Ko bom velik, bom... nogometaš

Moje društvo: Mepz Pod lipo in Planinska družina Benečije-PDB

Moja vloga v njem: predsednik zbora Pod lipo in član PDB

Svojemu društvu želim: še sto let uspešnega delovanja

Moj življenjski moto: ora et labora

Moje sporočilo svetu: ne gledati preveč nazaj, pojdi naprej!

V skupnosti je moč!

V okviru župnije sv. Cirila in Metoda v Celovcu se je v lanskem letu na pobudo župnijskega svetnika mag. Tonča Rosenzopf-Janka rodila pobuda, ki je namenjena dvo- in večjezičnim družinam. Dvo- in večjezične družine so danes realnost, ki ponujajo vrsto možnosti in izzivov, zato se je župnija odločila, da se tej tematiki posebej posveti v Celovcu. Pobuda, ki poteka v letu medkulturnega dialoga želi osvetliti tako izkušnje kot tudi možnosti in izzive. Razvoj iniciative kaže, da je bila odločitev za tematiziranje te problematike pravilna. Kot soorganizatorji so v Celovcu pristopile vse slovenske izobraževalne ustanove, zanimanje pa kažejo tudi ustanove na podeželju. Skratka, vprašanje družine oziroma njenega delovanja v vse bolj kompleksnem svetu, je tudi med t.i. zamejci še vedno v ospredju zanimanja ne le raziskovalcev in izobraževalnih ustanov, ampak tudi čisto enostavno družin. Večplastnost vprašanj (lahko bi jih imenovali sicer tudi problemov) s katerimi se morajo soočiti sleherni dan, postavlja posameznike v položaj nemoči. Sicer pa kot pravi pregovor – v skupnosti je moč! In že spet se postavi vprašanje skupnih strategij, enotnega nastopanja... ne, ne le znotraj narodne skupnosti, ampak znotraj družine, ki je pravzaprav najmanjši del skupnosti, v kateri se odražajo vse kontradikcije in prednosti sedanjega časa. Vse se začne znotraj družinskega jedra in iz njega se potem zrcali v širši družbi. Zaradi tega je družinsko vprašanje vse prej kot le zasebno vprašanje...

trst

Skofijska komisija za pastoralno zakoncev in družine, v sodelovanju s Slovensko prosveto, bo v naslednjih mesecih priredila niz srečanj za družine in zakonce z naslovom »Na skupni poti«. Prvo srečanje bo na vrsti v nedeljo, 26.10., in sicer v domu Šolskih sester pri sv. Ivanu, z začetkom ob 10. uri. G. Marko Čižman bo govoril na temo »Pet jezikov ljubezni«. Sledilo bo skupno kosilo in zaključek s sv. mašo. Varstvo za otroke je zagotovljeno!

Zdrženje zbor ZCPZ bo v nedeljo, 26.10., ob 14. uri sodeloval na vsakoletni maši zadušnici za slovenske rajne pri sv. Ani, ki jo prireja Slovensko pastoralno središče.

videm

V Gorenjem Tarbiju s nadaljuje tradicionalni Burnjak. Danes bo ob 9.00 prišla na trg glasbena skupina Kontraband čez Idrijo, sledila bo izmenjava zastave miru; ob 9.30 se bo začel pohod s Planinsko družino Benečije; od 10.00 dalje bo na ogled prodajna razstava kmečkih in obrtniških izdelkov; ob 11.30 bo na vrsti sveta maša s procesijo. Ob 14.00 bodo na svoj račun prišli otroci s t.i. malim Burnjakom. Za glasbo bodo ob 14.00 poskrbeli člani ansambla Kar češ brass band, sledilo bo srečanje harmonikarjev, ob 16.00 pa bosta v cerkvi Sv. Janeza Krstnik v Gorenjem Tarbiju v sklopu »Kogojevih dnevov – festival sodobne glasbe«, nastopila Mirjam Kalina (alt) in Ziga Stanič (klavir), ki bosta predstavila bogat repertoar pesmi, in sicer tudi beneških ljudskih pesmi.

»Vzgib za nastanek zbora je bila volja staršev!«

Pogovor z ustanoviteljem zbora Vesela pomlad Francem Pohajačem

Zbor Vesela pomlad obhaja letos svojo častljivo trideseto ... pomlad. Ob tem okroglem jubileju bodo stekle, kot smo poročali že v prejšnji številki i.podlistka, številne prireditve, ki bodo obeležile ne le okrogli jubilej zbora, ampak tudi sedanjo ustvarjalnost pevcev in vodstva zbora.

Kako pa je pravzaprav nastal zbor Vesela pomlad? O samem nastanku zbora smo se pogovorili z gospodom Francem Pohajačem.

Pohajač: Na Opčine sem prišel leta 1969. V župniji sem začel delovati prvega oktobra istega leta. Že na začetku sem prišel v stik z mladimi. Skupaj smo ustvarili vokalno-instrumentalne sestave kot so bili npr. ansambel Taims, Galebi in Rdeči nagelj. Taka oblika glasbenega delovanja pa je bila »številčno zaokrožena«. Starši so me zato vedno spet vprašali, če bi začel tudi z zborovsko dejavnostjo. Zavedal sem se, da je to zelo odgovorno delo. Sicer pa sem se 12. oktobra 1978 odločil, da bom sklical sestanek za starše, ki bi jih zanimala ustanovitev pevskega zbora. Rekel sem jim, da sem pripravljen, da prevzamem to odgovornost. Starši so rade volje to sprejeli in stali ob strani mojemu delu. Že 12. decembra smo začeli z vajami, in sicer z 40 pevci... No, tako je nastala sedaj že tridesetletna zgodba Vesel e pomladi. Lahko bi rekel, da je bil prvi vzgib za nastanek zbora prav volja staršev!

V vseh teh letih je zbor nagovoril veliko mladih, in sicer tako pevcev kot pa tudi dirigentov...

Pohajač: V tem času se je pri zboru zvrstilo nad 400 pevcev in pevk! Na začetku sem zbor vodil sam, nato pa sem vključil najprej korepetitorje, kasneje pa so posamezne zборе prevzeli tudi drugi. Naj omenim le naj imen - Martina Batič, Irena Pahor in Mira Fabjan, ki je v zadnjem času prevzela zborovsko taktirko raznih sestavov Vesele pomladi

S katerimi izzivi ste se soočali takrat in s katerimi se soočate danes?

Pohajač: Ko sem začel z Veselo pomladjo je vladalo veliko navdušenje. Rekel bi, da so v prvih dvajsetih letih obstoja zbora starši bili tako rekoč zelo pomemben element za razvoj zbora. Iz takratnega

sveta staršev se je kasneje tudi oblikovalo samo društvo Vesela pomlad. Število pevcev je stalno naraščalo, oblikovale so se skupine, ki so delovale programsko.

Sčasoma pa se je to nekoliko spremenilo. Že sama ponudba za mladino je vse bolj pestra. Športna dejavnost postaja vse bolj zahtevna tudi za otroke. Vsem počasi primanjkuje časa! Tudi staršem, ki se stežka odločajo, da bi aktivno delovali znotraj društva, saj so preobremenjeni na najrazličnejših področjih. Zaradi tega pa peša tudi delovanje zborov, saj ni več tiste zagnanosti kot na začetku.

Praznovanja so trenutek za pogled nazaj in tudi v bodočnost. Kaj želite »vaši« Veseli pomladi?

Pohajač: Veseli pomladi bi želel, da bi še naprej lahko cvetela in da bi gojila in popeljala slovensko pesem okoli po svetu ter da bi, v času odprtih meja, lahko tudi sama ponovno šla v svet. Vesela pomlad je v preteklosti veliko potovala širom po svetu. Mislim, da je za pevski zbor dobro, da se udeleži tudi zahtevnejših tekmovanj po svetu in da na tak način naši mladi pevci spoznajo, da tudi drugi pevci z enako intenzivnostjo prepevajo svoje pesmi. Pomembno je, da mlade naučimo tudi tega, da rastejo in se razvijajo.

Ob 80-letnici Zore Tavčar

Društvo slovenskih izobražencev bo jutri, 20. 10., ob 20.30 priredilo na Donizettijevi ulici v Trstu srečanje s pisateljico Zoro Tavčar, ki je v teh dneh praznovala častljivi osebni jubilej. Prof. Tatjana Rojc bo predstavila najnovejšo knjigo jubilarke »Kroži, kroži galeb«, odlomke s knjige bosta podala člana Radijskega odra Nadia Roncelli in Ivan Buzečan, za glasbeni intermezzo bo poskrbel Aleksander Ipavec-Ipo.

Prva 40-letnica slovenske maše v Milanu

Društvo Slovenci v Milanu bo danes ob 15.30 z mašo v baziliki sv. Ambroža svečano proslavili 40-letnico prve slovenske maše v Milanu. Kot nam je v naslednjem pogovoru povedal sedanjí duhovni oskrbnik Slovencev v Milanu, g. Karel Bolčina, je mesečna nedeljska slovenska maša za Slovence v Milanu in bližnji okolici edinstvena priložnost, da zaživijo kot slovensko občestvo.

Kdo obiskuje slovensko mašo v Milanu, kdo so pravzaprav "milanski" Slovenci?

Bolčina: Milanski Slovenci so trajni ali slučajni izseljenci, ki živijo, delajo ali študirajo v Milanu in okolici (Como, Monza, Varese itd.). Nekateri so se preselili tja v času med obema vojnama, šli so pač s trebuhom za kruhom. Mednje spadajo posebno dekleta, ki bila stara takrat od šestnajst let dalje. Nekateri so prišli po drugi svetovni vojni, tudi zaradi dela ali ker so tu ustvarili svoje družine.

Vi se v Milan odpravljate z Goriške. Kako ste prevzeli duhovno skrb za to slovensko občestvo?

Bolčina: Pred desetimi leti me je

takratni duhovni oskrbovalec krščanske skupnosti v Milanu, msgr. Oskar Simčič, prosil, da bi prevzel njegovo mesto. Okleval sem, ker sem tudi župnik večje župnije na Goriškem. Škof Metod Pirih, ki je takrat vodil izseljensko pastoralo pa mi je zagotovil, da mi bodo pomagali. Tako se je začelo. Med leti 2002 in 2004 je vodil skupnost g. David Tatljat, ki je prihajal iz Francije. Vrnil sem se v Milan, ko mu je bila zaupana duhovna skrb za Slovence v Švici.

Slovenska maša je tudi priložnost, da se ljudje srečajo.

Bolčina: V Milanu je duhovna oskrba povsem drugačna od naših župnij na Goriškem in Tržaškem. Slovenci se srečujemo v glavnem samo enkrat mesečno. Vsako srečanje je zato pravi praznik, saj je za mnoge to edina priložnost, da slišijo in govorijo materni jezik. Naša bogoslužja sicer skromno oblikujemo, ker nimamo takih možnosti, kakor v slovenskih župnijah, so pa zato zelo prisrčna. Srečanje po maši pa je vsakokrat dogodek meseca: ljudje radi prisluhnejo novicam, ki jih prinašam iz domovine in iz rodni kraj, med seboj se prijazno pomenkujejo in skupaj

doživimo in preživimo prijetno popoldne. Večkrat imamo med nami tudi slovenske goste: pevske zборе, kulturne delavce, pesnike... To še bolj utrjuje v nas občutek pripadnosti slovenskemu narodu.

Poleg maše imajo Slovenci v Milanu še kako drugo dejavnost?

Bolčina: Leta 2006 smo ustanovili društvo Slovenci v Milanu. Kar smo do tedaj delali duhovniki na kulturnem področju je od tedaj prevzelo društvo, ki pripravi skoraj vsak mesec predavanja, srečanja s slovenskimi pisatelji in pesniki ipd. Zelo odmevno je bilo npr. srečanje s pisateljem Borisom Pahorjem.

Pa še informacija - kje in kdaj lahko v Milanu obiščemo slovensko mašo?

Bolčina: Vsak, ki slučajno ali pa redno prebiva v Milanu se lahko udeleži naše maše. Obhajamo jo vsako tretjo nedeljo v mesecu popoldne ob štirih in sicer v cerkvi Corpus Domini na ulici Canova, v neposredni bližini RAI-a in Ljudskega vrta. Očetje karmeličani nam z veseljem in dobrodušnostjo odstopijo cerkev za nekaj ur.

i.nformacije

Združenje E. Blankin Ulica San Domenico 78, 33043 Čedad
tel/fax: 0432 701455
e-mail: slovlt@tin.it

Slovenska prosveta Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
tel: 040 37084, fax: 040/633307
e-mail: sp@mladika.com

Zveza slovenske katoliške prosvete Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 538128
e-mail: zskp_gorica@yahoo.it

Zveza cerkvenih pevskih zborov Ulica Donizetti 3, 34133 Trst
fax: 040 633307

Združenje cerkvenih pevskih zborov Drevored 20. septembra, 85 34170 Gorica
tel/fax: 0481 31817
e-mail: corili01@gorica.191.it

MANJŠINE - 10 let Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin

Prispevek k zaščiti manjšin, potrebno pa je še veliko dela

Pod predsedstvom Rainerja Hoffmanna, nekdanjega predsednika posvetovalnega odbora za izvajanje Okvirne konvencije Sveta Evrope za zaščito narodnih manjšin so se ob 10. obletnici začetka veljave te konvencije 9. in 10. oktobra v Strasbourg na posvetu zbrali številni znanstveniki, strokovnjaki, predstavniki nevladnih organizacij in predstavniki držav članic Sveta Evrope ter razpravljali o dosedanjih izkustvih pri izvajanju konvencije in o perspektivah tega pomembnega dokumenta. Zasedanja so se udeležili tudi predstavniki Zveze evropskih narodnosti FUEN in njene mladinske organizacije YEN.

Okvirna konvencija za zaščito narodnih manjšin je začela veljati leta 1998, doslej pa jo je ratificiralo 39 držav; ta pomemben dokument je prispevala in prispeva k transparentnosti in priznanju obstoja interesov narodnih manjšin. Po drugi strani pa je deset let procesa preverjanja in poročanja o stanju manjšin znatno prispevalo k povečanju dialoga, v posameznih državah in na evropski ravni, o pravicah in o zaščiti manjšin. Po drugi strani pa je prišlo tudi do kritik in zahtev, zlasti s strani nevladnih organizacij. Te kritike in zahteve zadevajo dejstvo, da nekatere pomembne države še niso podpisale in ratificirale konvencije, da prihaja do zamud v dostavljanju poročil o izvajanju konvencije in skromno vključevanje nevladnih organizacij v izvajanje konvencije.

Pred začetkom konference so se na povabilo organizacije Minority rights group iz Londona, ki je bila aktivno soudeležena pri vsem dosedanjem izvajanju konvencije, sestali predstavniki nevladnih organizacij in razpravljali o osnutku skupne deklaracije o izvajanju okvirne konvencije. Ta dokument temelji na anketi, ki so jo izvedli med predstavniki organizacij civilne družbe, ki imajo osebne izkušnje na področju priprave poročil in nadzora. Pri tem so se posebej angažirali predstavniki zveze FUEN Jan Diedrichsen, predstavnica osrednjega sveta nemških Sintijev in Romov Uwe Wenzel, predstavnik krovne organizacije Lužiških Srbov Domowina Bernard Ziesch in predstavnica Sveta nemških manjšin Thede Boysen.

Na pripravljalnem sestanku nevladnih organizacij in tudi na sami konferenci se je najbolj sporna razprava razvila o področjih izvajanja okvirne konvencije. Konvencijo

so pisali z namenom, da se zajamči zaščita avtohtonih narodnih manjšin, v njej pa ni definicije teh manjšin, lahko pa bi se v prihodnje razvila v okvir za zaščito manjšin v posameznih državah. To so poudarili številni udeleženci, ki so tudi izpostavili, da bi šlo v tem primeru za nov korak pri izvajanju konvencije.

V izjavo nevladnih organizacij pa niso vključili pojasnila, katerim skupnostim je ta konvencija namenjena, kot sta to zahtevali predvsem FUEN in YEN. Zato nekatere teh organizacij, ki neposredno predstavljajo avtohtone narodne manjšine, med temi FUEN, niso podpisale deklaracije.

Ob tem pa so predstavniki teh dveh zelo reprezentativnih organizacij narodnih manjšin v Evropi vsekar poudarili, da je treba zagotoviti zaščito vseh manjšin in so menili, da je treba spodbujati sprejemanje ločenih pravnih instrumentov, še zlasti v interesu alohtonih, tako imenovanih »novih« manjšin.

V zvezi s tem je Jan Diedrichsen v imenu obeh organizacij, FUEN in YEN, izjavil: »kot zastopniki teh organizacij smo predvsem dolžni zaščititi interese avtohtonih narodnih manjšin. Okvirna konvencija za zaščito narodnih manjšin in Evropska listina za regionalne ali manjšinske jezike sta na tem področju najpomembnejša dokumenta, ki ščitita in podpirata transparentnost manjšinskih jezikov in manjšinskih skupnosti nasploh, ki so v številnih primerih zares močno ogrožene. Pri tem delu imata velike zasluge svetovalni odbor Okvirne konvencije in odbor strokovnjakov Evropske listine; njuno delo je znatno vplivalo na izboljšanje položaja manjšin. Za nas je zelo pomembno, da stalno opozarjamo na potrebe posameznih narodnih manjšin s poudarkom, da so za vsako manjšino potrebni specifični ukrepi, ki se med seboj razlikujejo. Mi seveda zahtevamo nekakšno skupno platformo za vse manjšine v Evropi, vendar se FUEN in YEN zavedata, da je njuna prvenstvena naloga delo za ohranitev in razvoj jezikov, kultur in identitet avtohtonih narodnih manjšin in seveda tudi ljudi, ki pripadajo tem manjšinam v Evropi.« Z drugimi besedami: skupni ukrepi so nujno potrebni, vendar imajo organizacije manjšin tudi in verjetno predvsem nalogo, da ščitijo specifičnosti vsake posamezne manjšine, za katero so prav zaradi tega potrebni posebni zaščitni ukrepi.

Skupina udeležencev konference v Strasbourg

OKVIRNA KONVENCIJA - Kaj zahtevajo predstavniki manjšin

Predlogi in priporočila 84 manjšinskih organizacij

Kaj zahtevajo nevladne organizacije narodnih manjšin v Evropi? V dokumentu, ki so ga predstavniki 84 nevladnih organizacij predstavili Svetu Evrope ob 10. obletnici Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin, je kopica predlogov, ki so namenjeni številnim dejavnikom, ki se tako ali drugače ukvarjajo z manjšinami oziroma bi se morali z njimi aktivno ukvarjati.

Na prvem mestu je skupek ukrepov, ki so naslovljeni odboru ministrov Sveta Evrope. Od njega predstavniki nevladnih organizacij zahtevajo, naj v skladu z določili konvencije omogoči dejansko participacijo manjšin pri oblikovanju zakonodaje oziroma politike do manjšin na državni ravni. Zahtevajo tudi sprejem mehanizma sankcij, ki bi jih naložili državi, ki ne spoštuje resolucij odbora ministrov ali se poslužuje zavlačevanja, da bi se izognila nadzornemu postopku. Predstavniki manjšin nadalje od odbora ministrov zahtevajo, naj v zvezi z izvajanjem okvirne listine deluje čim bolj transparentno, naj si prizadeva da bi bil ustanovljen poseben sklad za nevladne organizacije, ki delujejo na področju človekovih pravic, z namenom, da se tako zagotovi podpora organizacijam, ki delajo na področjih manjšinskih pravic in človekovih pravic. Odbor ministrov naj tudi sicer zagotovi več sredstev in osebja za področje človekovih pravic, naj izdela pravne instrumente, ki bodo Evropski uniji omogočili pristop k okvirni konvenciji in naj sprejme pravne ukrepe za pritožbeni mehanizem zaradi nespoštovanja listine.

Od parlamentarne skupščine Sveta Evrope predstavniki manjšin zahtevajo, naj v Andorji, v Belgiji, v Franciji, v Grčiji, v Islandiji, v Luksemburgu, v Monaku in v Turčiji izvede preverjanje manjšinskih na osnovi standardov, ki jih določa okvirna konvencija.

Veliko zahtev predstavniki manjšin naslavljajo sekretariatu Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin. Nevladne organizacije želijo predvsem biti soudeležene v procesu nadzorovanja izvajanja listin ter želijo, da se pristojni organi Sveta Evrope z njimi posvetujejo preden odbor ministrov sprejme priporočila za vsako posamezno državo. Sekretariatu predlagajo, naj izdela dokument »dobre prakse« v zvezi s posvetovanjem in s sodelovanjem manjšin v procesu izvajanja konvencije. Svet Evrope naj bi tudi poskrbel za iz-

obraževanje uradnikov, ki so v posameznih državah zadolženi za izvajanje listine, udeležbo na tem izobraževanju pa naj bi omogočili tudi pripadnikom organizacij civilne družbe. Pri izvajanju konvencije naj bi se sekretariat v bodoče ne omejil samo na znanstvenike oziroma strokovnjake, ampak naj bi krog ljudi, ki bi jih angažiral, razširil na predstavnike nevladnih organizacij. Redno bi morali objavljati informacije o javnih dogodkih, ki zadevajo izvajanje konvencije, pri Svetu Evrope pa bi morali posebno osebo zadolžiti za odnose z nevladnimi organizacijami. Končno pa naj bi sekretariat poskrbel za ustrezne strukture, ki bi omogočale stalno povezavo med predstavniki manjšin ter med predstavniki manjšin in Sveta Evrope.

Kar nekaj priporočil namenjajo nevladne organizacije svetovalnemu odboru, ki naj bi standardiziral svoje interpretacije glede izvajanja posameznih členov konvencije ter posredoval navodila državam članicam. Nadaljeval naj bi s prakso objavljanja člankov o specifičnih temah, ki zadevajo zaščito manjšin, državam članicam naj bi svetova, naj priporočila o izvajanju okvirne konvencije prevedejo tudi v jezike manjšin, posameznim članom tega odbora pa naj bi določili države oziroma območja, za katera so pristojni, ker bi imeli na ta način lahko stalne stike z manjšinami na tem območju.

Glede držav članic nevladne organizacije želijo, da bi tudi Andora, Belgija, Francija, Grčija, Islandija, Luksemburg, Monako in Turčija ratificirale okvirno konvencijo. Države, ki so konvencijo podpisale, bi morale bolj paziti, da je njihovo delovanje v skladu z določili konvencije, tistim državam, ki tega še niso naredile, pa nevladne organizacije svetujejo, naj podpisajo Protokol št. 12 k Evropski konvenciji o zaščiti človekovih pravic.

Posebna pričakovanja so namenjena državam, ki so konvencijo že podpisale in ratificirale. Od nekaterih držav nevladne organizacije zahtevajo, naj preverijo in prilagodijo svoja restriktivna tolmačenja in omejitve v ratifikacijskem aktu, kar močno ovira celovito izvajanje konvencije. Države naj zagotovijo učinkovito sodelovanje manjšin oziroma njihovih organizacij pri procesu pisanja poročil o izvajanju konvencije. Države naj tudi oblikujejo telesa za komuniciranje med državnimi strukturami pe4r manjšinami oziroma njihovimi organizacijami. Prav tako manjšine pričakujejo od držav, da bodo prevedle mnenja, komentarje in resolucije op izvajanju okvirne konvencije v jezike manjšin. Končno pa nevladne organizacije želijo, da bi države objavljale mnenja svetovalnega odbora in druge dokumente, ki sedaj niso dostopni za javnost.

Od civilne družbe predstavniki manjšinskih organizacij predvsem pričakujejo, da bo vzpostavila evropsko mrežo za manjšinske pravice ter da v zvezi z vzpostavitvijo konvencije, ki se ukvarja s pravicami manjšin v vseh državah članicah na državni ravni ter zagotovi možnost izmenjave mnenj z drugimi organizacijami civilne družbe. Manjšinske pravice pa naj bi postala ena glavnih vej dejavnosti v zvezi s človekovimi pravicami. Kar nekaj zahtev je namenjenih tudi institucijam Evropske unije. Od njih predstavniki manjšinskih organizacij predvsem zahtevajo, naj upoštevajo načela okvirne konvencije pri oblikovanju politike in razvoju ukrepov, ki prispevajo k zaščiti in promociji pravic manjšin. Predlagajo tudi tesnejšo povezavo med svetovalnim odborom Sveta Evrope in pristojnimi uradi Evropske komisije pri pripravi zakonodaje o nediskriminaciji, socialnem vključevanju, pristopnih pogajanjih in sosedski politiki. Tudi od Evropske unije zahtevajo manjšinske organizacije oblikovanje sklada za organizacije civilne družbe, ki delujejo na področju človekovih pravic, da razvije mehanizme, ki ji bodo omogočili pristop k okvirni konvenciji ter da nastavi formalne odnose med svetovalnim odborom in Agencijo EU za temeljne pravice.

Končno pa predstavniki nevladnih organizacij, ki delujejo na področju narodnih manjšin, od drugih teles Sveta Evrope in od Združenih narodov zahtevajo, naj se pri svojih priporočilih in ocebnah sklicujejo na načela Okvirne konvencije za zaščito narodnih manjšin.

Med predstavniki manjšinskih nevladnih organizacij je veliko mladih obrazov

TENIS Pennetta v Zürichu do finala

ZÜRICH - Italijanska tenisačica Flavia Pennetta potrjuje dobro formo. Na turnirju v Švici z nagradnim skladom 600 dolarjev se je uvrstila v finale, v katerem se bo danes pomerila z Američanko Venus Williams. V polfinalu je s 6:3, 7:6 premagala Španko Anabel Medina Garrigues.

PRVAKINJA - Športna plezalka Natalija Gros je zmagovalka EP v Parizu v balvanskem plezanju.

ODBOJKA - Izid A1-lige: Modena - Sisley Treviso 2:3 (20:25, 25:19, 20:25, 25:23, 11:15); prva slovenske moške lige: Marchiol - Šempeter 3:0 (13, 25, 14), Kamnik - Maribor 3:0 (17, 15, 17), Triglav - Knauf Insolation 3:0 (16, 21, 19); prva ženska slovenska liga: Aliansa - Benedikt 3:0 (15, 21, 17).

KOŠARKA - A1-liga: Fortitudo - Lottomatica Rim 58:82; izidi 4. kroga lige NLB: Krka - Union Olimpija 73:79, Helios - Hemofarm 62:63, Vojvodina - Crvena zvezda 81:82, Split - FMP 68:64, Cibona - Budućnost 84:73, Bosna - Zagreb 69:71, Partizan - Zadar 83:80; liga UPC: Zlatorog - Luka Koper 89:52, Zagorje - CPG Nova Gorica 82:74.

B2-LIGA - Basket Iseo - NPG 70:62 (Bossini 19, Nobile 15); danes: 18.00 AegasAps - Como, Falconstar - Valenza, Trento - Calligaris.

HOKEJ NA LEDU - A1-liga: Alleghe - Aquile FVG 1:2.

NOGOMET - Vnaprej igrani tekmi 7. kroga A-lige

Po zmagi proti Juventus Napoli sam na vrhu lestvice

»Stara dama« v krizi - Fiorentina nadigrala Reggino, dva gola Gilardina

NEAPELJ/FIRENCE - Po 7. krogu je Napoli pred današnjimi dvoboji sam na vrhu lestvice A-lige. Varovanci slovenskega trenerja iz Ločnika Edija Reje so si na domačem San Paolu privoščili nič manj kot Juventus, ki je zašel v krizo.

Prvi polčas je minil brez zadetkov, saj Zalayeta in Lavezzi na eni ter Del Piero in Amauri na drugi strani niso našli poti do gola. Tekma je bila zelo živahna in tudi živčna, priložnosti pa je bilo zelo malo.

V drugem delu je srečanje razživel lep zadetek v voleju Juventsovega napadalca Amaurija, a takoj zatem je za Napoli z glavo po podaji Lavezziya izenačil nadarjeni Slovak Hamšik. Tekma je bila v nadaljevanju še bolj raztrgana, vse do gola Lavezziya, ki je izkoristil slabo posredovanje Kneževića.

V popoldanskem dvoboju je Fiorentina gladko, toda ne tako prepričljivo kot kaže izid, odpravila Reggino. V prvem polčasu so Prandellijevi igralci stalno napadali, zadeli pa so šele pet minut pred odmorom po enajstmetrovki, ki jo je izvedel Pazzini. Akcija je bila odločilnega pomena za tekmo tudi zato, ker je sovpadala z izključitvijo vratarja gostov Campagnola. Kljub igralcu več je Fiorentina v drugem polčasu naletela na določene težave, vse pa se ji je izšlo, ko je na igrišče vstopil Gilardino, ki je 29 minutah igre dosegel dva gola in s skupno šestimi zadetki na vrhu za-

Gilardino je proti Reggini dosegel še dva gola, skupno jih je doslej dosegel že šest. Skupno v A-ligi jih tako ima sto

ANSA

časne lestvice najboljših strelcev dohitel Zarateja (Lazio)

Fiorentina - Reggina 3:0 (1:0)

STRELCI: Pazzini (11-m) v 40., Gilardino v 75. in 81. min.

FIorentina (4-3-3): Frey; Comot- to, Gamberini, Dainelli, Gobbi; Donadel, Fe-

lipe Melo, Kuzmanovic (od 59. Montolivo); Santana, Pazzini (od 71. Gilardino), Jovetić (od 67. Osvaldo).

REGGina (4-3-2-1): Campagnolo; Lanzaro, Santos, Cirillo, Costa; Vigiani (od 39. Puggioni), Barreto, Carmona; Brienza, Cozza (od 84. Di Gennaro); Rakić (od 52. Ceravolo).

NOGOMET - Triestina izgubila v Brescii

Nesrečni Della Rocca

Napadalec znova zadel, a Triestina znova premagana - Vseh pet golov padlo v drugem polčasu

Brescia - Triestina 3:2 (0:0)

STRELCI: Della Rocca v 3.dp, Caracciolo v 12.dp iz 11m, Zoboli v 28.dp, Sztetela v 43.dp, Cottafava v 48.dp.

BRESCIA (4-3-3): Arcari; Zambelli (24.dp Rispoli), Zoboli, Martinez, Berardi; Zambrella, Vass, Gorzegno (8.dp Sztetela); Caracciolo, Savio, Maccan (20.dp Feczesin). Trener: Sonetti.

TRIESTINA (4-4-2): Agazzi 6; Cacciatore 5,5, Cottafava 6, Minelli 6,5, Rullo 6; Tabbiani 6 (33.dp Ardemagni), Allegretti 6, Gorgone 6, Testini 6,5; Figoli 5,5 (1.dp Cia 6), Della Rocca 6,5 (30.dp Eliakwu). Trener: Maran.

SODNIK: Russo iz Nole 7; OPO-MINI: Zoboli, Zambrella, Berardi; IZ-KLJUČITVE: športni vodja Triestine De Falco v 12.dp, Zoboli v 47.dp; GLEDALCEV: .

Pred dvema tednoma je Triestina v Pisi z Della Rocca zadela po treh minutah, a na koncu izgubila 3:1. Včeraj je isto tako Della Rocca zadel za 1:0 po treh minutah drugega polčasa, a znova je prišlo do preobrata, Brescia je bila trikrat zapored uspešna in v sodnikovem podajšku je Cottafava le omnil poraz, ki pa, odkrito povedano, pošteno peče. Triestina je namreč odigrala dobro tekmo, a še predrago plačala maloštevilne napake.

Prvo priložnost je ustvarila Brescia z Zambrello, ki je tudi zatresel mrežo, vendar že po žvižgu sodnika Russa zaradi prekrška Zobolija nad vratarjem Triestine Agazzijem. V uvodnih minutah je bila Brescia nekoliko bolj odločna pri iskanju zadetka, a Tržačani se niso pustili presenetiti. Vezna vrsta je postavila prvi zid, v skrajnem primeru pa so bili vedno na mestu še branilci. Neoporečna igra Cottafave in Minellija na sredini ter Rulla in Cacciatoreja po pasovih je enostavno preprečila domačin, da bi se nevarno približali Agazziju. Le Zambrella je bil nekoliko bolj aktiven po desni strani in prav po njegovi zaslugi je Brescia ustvarila najnevarnejšo priložnost v 13.minuti. Predložek Zambrelle je, po zgorenem posegu Agazzija, skorajda s hrbtom pre-

usmeril proti vratom Maccan, a žoga je švignila mimo leve vratnice. A Triestina ni mislila le na obrambo. Komaj je imela priložnost, je s Tabbianijem in Testinijem poskušala presenetiti obrambo Brescie. Po prostem strelu Allegrettija, ki pa ni povzročila pretiranih težav Arcariju, so bili Tržačani v 29. minuti tik pred vodstvom. Testini je lepo podal proti sredini kazenskega prostora, kjer je Minelli neovirano skočil in po žogi udaril z glavo. Žal se je usnje odbilo od prečke v igrišče. Nekaj minut kasneje pa je Tabbiani popolnoma zgrešil strel z zelo ugodnega položaja. Po koncu prvega polčasa je bil Maran lahko zadovoljen z igro svojih. Moštvo je delovalo zelo usklajeno, Della Rocca in Figoli sta takoj povzročala težave ustvarjalcem igre domače enajsterice, tako da se je Brescia morala večkrat odločiti za dolge podaje, ki so bile lahek plen tržaške obrambe. Prav branilci Triestine so si za igro v prvi polovici tekme zaslužili najvišje ocene.

Tudi statistike ob koncu polčasa so kazale na veliko izenačenost. Celo posest žoge je bila do sekunde enaka med obema ekipama.

Kljub pozitivnemu vtisu pa se je Maran med polčasoma odločil za zamenjavo. Urugvajca Figolija je v drugem delu srečanja takoj zamenjal mladi Južni Tirolec Michael Cia. Slednji je prevzel Testinijevo mesto na levem pasu, Testini pa se je premaknil v napad. Drugi polčas je bil res zanimiv. Triestina je po treh minutah igre zadela z Della Rocca, ki je z glavo preusmeril proti vratom precizno Tabbianijevo podajo. Žaal pa se je osem minut kasneje Zoboli izmuznil Cacciatoreju, ki je bil prisiljen nešportno poseči. Odlični sodnik Russo je upravičeno pokazal na belo točko in Caracciolo je hladnokrvno premagal Agazzija. Obe ekipi sta verjeli v zmago in napadali, po prečki Feczesina pa je Cottafava podaril kot domačin. Savio je lepo podal na sredino kazenskega prostora, kjer je bil najprejbejše Zoboli in drugič ukanil Agazzija. Maran je igral na vse ali nič in poslal na

igrišče še Eliakwuja in Ardemagnija, vendar po hitrem protinapadu je Szetela v 88. minuti s tretjim golom pokopal vse upe Triestine. SSicer v sodnikovem podajšku je Eliakwu prisilil Zobolija na prekršek kot zadnji mož obrambe, po prostem strelu Allegrettija je Cottafava tudi zadel, a časa za nov naval ni bilo, tako da se je Brescia veselila pomembne zmage.

Top: Della Rocca je znova izkoristil na najboljši način edino priložnost, ki jo je imel na razpolago. Žal, kot že v Pisi, tudi tokrat njegov gol ni prinesel Triestini niti točke.

Flop: Cacciatore je igral izvrstno 56 minut, nato pa je pozabil na Zobolija in bil prisiljen branilca Brescie energično poriniti. Sodnik je povsem upravičeno dosodil 11-metrovko domači ekipi, ki je bil prvi korak proti zmago Sonettijevega moštva.

Iztok Furlanič

<

KOLESARSTVO - Zmagal Cunego

Janez Brajkovič drugi na dirki po Lombardiji

VARESE - Slovenski kolesar Janez Brajkovič je na 242 kilometrov dolgi dirki po Lombardiji dosegel enega od svojih največjih uspehov. Kolesar Astane je namreč na dirki ProTouro zasedel drugo mesto (+24 sekund), boljši od njega je bil le domačin Damiano Cunego (Lampre), ki je bil na tej dirki najboljši že lani. Tretje mesto je zasedel Kolumbijec Rigoberto Uran. Italijani so bili na domači dirki najboljši že osmič zapored, zadnji neitalijanski zmagovalec je bil leta 2000 Litovec R. Rumsas.

ROKOMET

Podvig Koprčanov

KOPER - Koprski rokometasi Cimos so v svojem tretjem nastopu v Ligi prvakov končno okusili slast zmage. Po porazih z ruskimi Čehovskimi Medvedi in romunsko Steauo je v Bonifiki z 31:29 padla slovita zasedba iz španske Pamplone Portland San Antonio, čeprav je še v 47. minuti kazalo na tretji zaporedni poraz primorske ekipe. Koprčani so tedaj zaostajali za pet golov (21:26), nato pa jim je uspel izjemen preobrat, ki ga niso mogli onemogočiti niti »imenitni« gosti s Pirenejske polotoki. Cimos Koper: Vončina, Stanić, Skoko 2, Praznik 4, Brumen 8 (2), Bombač, Doborac 1, Mrvaljević 6 (2), Stojanović 7, Blažević 1, Konečnik, Jovičić 1, Hribar.

GIMNASTIKA

Uspešni Slovenci

GLASGOW - Mitja Petkovšek je v finalih gimnastičnega svetovnega pokala v Glasgowu na bradlji z oceno 16,125 prepričljivo ugnal vso konkurenco. In če je za Petkovška to le še ena zmaga v nizu, pa je Alen Dimić tokrat na drogu presenetil vso konkurenco in se s 15,5 točke veselil svoje druge zmage v karieri. Aljaž Pegan je bil po napaki tretji (14,625).

NBA LIGA

Slovenci protagonisti

INDIANAPOLIS - Na pripravljal-

nih tekmaheriške košarkarske lige NBA so nastopili tudi trije slovenski igralci. Zmage se je veselil le Rašo Nesterovič, ki je z Indiano premagal Memphis s 112:86, prispevek slovenskega centra pa je bil osem točk in sedem skokov v 19 minutah. Novinec v ligi Goran Dragić je dobil precej priložnosti na tekmi med Phoenixom in Denverjem. Ob nekoliko slabšem metu iz igre (2-7) je na koncu v 31 minutah zbral šest točk, v statistiko pa dodal še sedem podaj in pet skokov. Njegova Sonca so morala Denverju priznati premoč z 91:94. Beno Udrih je za Sacramento na dvoboju s Houstonom na igrišču prebil 26 minut, v tem času pa dosegel štiri točke, tri skoke in pet podaj. Njegova ekipa je izgubila z 90:95.

MOTOCIKLIZEM

Pedrosa s 1. mesta

SEPANG - Na predzadnji dirki svetovnega motociklističnega prvenstva v Maleziji se bo danes v elitnem razredu MotoGP s prvega startnega mesta pognal Španec Dani Pedrosa (Honda). Drugi v kvalifikacijah je bil svetovni prvak Italijan Valentino Rossi (Yamaha), tretji pa Španec Jorge Lorenzo (Yamaha). Pričetek dirke danes ob 8. uri.

FORMULA ENA

Hamilton pred ferrarijevcema

ŠANGHAI - Britanec Lewis Hamilton bo dirko za VN Kitajske začel s prvega startnega mesta. Voznik McLaren-Mercedesa je v kvalifikacijah premagal tekmece v Ferrarijih, svetovnega prvaka Finca Kimija Räikkönena in Brazilca Felipeja Masso.Ob Massi, ki je dve dirki pred koncem sezone s petimi točkami zaostanka (79-84) največji tekmelec Hamiltona v boju za naslov, bo iz druge vrste dirko začel še nekdanji svetovni prvak Španec Fernando Alonso (Renault). Dirka se bo pričela ob 9. uri.

NAMIZNI TENIS - Prvi krog v ženski A1-ligi

Kras ZKB za uvod osvojil dragoceno točko

Zgoniška ekipa je že vodila s 3:1, a je na koncu Riposto izenačil - Yuan osvojila dve, Martina Milič pa eno točko

Krasova Kitajka Yuan Yuan je po enoletni odsotnosti včeraj odigrala prvo prvenstveno tekmo. S prepričljivo predstavo in psihološko stabilnostjo je osvojila obe razpoložljivi točki

KROMA

Kras ZKB - Riposto 3:3

Yuan - Buharova 3:0 (11:6, 11:6, 11:9), Carli - Ding 0:3 (6:11, 5:11, 1:11), Milič - Sulfaro 3:1 (14:12, 2:11, 11:9, 8:11), Yuan - Ding 3:0 (11:7, 11:7, 11:7), Milič - Buharova 0:3 (9:11, 10:12, 5:11), Carli - Sulfaro 0:3 (7:11, 12:14, 8:11).

Grenki remi, ki pa vnaša v tabor Krasa veliko optimizma. Tako bi lahko strnili izid prvega kroga namiznoteniške A-lige, v katerem se je Krasova postava pomerila z Ripostom, enim izmed neposrednih tekmecev za obstanek. Izenačeni rezultat namreč kaže, da so naše igralkе povsem konkurenčne v letošnjem kakovostnem prvenstvu; osvojena točka pa je nedvomno zelo dober uvod v novo sezono. Nekoliko grenkobe pa nedvomno ostaja, meni športna direktorica Sonja Milič, saj je Kras po štirih dvobojih vodil že s 3:1. »Bila sem prepričana, da nam bo uspelo osvojiti zmago. Kljub temu pa sem zelo zadovoljna, saj smo pred tekmo v tak rezultat lahko samo upali,« je pojasnila Miličeva, ki je le teden pred začetkom prvenstva ugotovila, da je ekipo iz Riposta okre-

pila Rusinja Buharova, ki je iz postave izpodrinila italijansko igralko nižjega ranga.

Prvo točko je včeraj prispevala Yuanova, ki jo je že v petek zaustavila poškodba ramenske mišice. »Še danes (včeraj op. a.) zjutraj nisem vedela, kako bo,« nam je povedala Yuanova, ki pa je naposled stisnila zobe in v uvodnem dvoboju premagala Buharovo. V prvih dveh nizih je brez težav prevladala, le v tretjem je Buharova povedla, a je v razburljivi končnici (6:8 za Buharovo) izenačila na 9:9 in nato osvojila prvo letošnjo zmago. Temu je sledil dvoboj med Evo Carli in Dingovo, Kitajko nasprotnikove ekipe. Dvoboj se je končal s pričakovano zmago Kitajke, ki je Evi dopustila nekaj več samo v prvem nizu.

Drugo točko je priborila Martina Milič, ki je v izenačenem dvoboju proti edini italijanski drugokategornici Sulfaro slavila zmago. Po zmagi v prvem nizu šele po podaljšani igri (14:12), je Martina v drugem nizu povsem popustila. V nadaljevanju pa je domača igralka spet poprijala začetni ritem in suvereno zmagala.

Za mizo je nato stopila Yuanova, ki je igrala proti Dingovi. Že v prvem nizu je Yuan igralko Risposta spravila v velike težave in povedla na 8:1. Nekaj naivnih napak pa je dopustilo nasprotnici, da je nadoknadila, a ne dovolj, da bi spreobrnila zmago. Zadnjo razpoložljivo točko je Kitajka že od uvodnih udarcev povedla in osvojila svojo drugo zmago in tretjo točko za Kras.

Pri izidu 3:1 sta za mizo stopili spet Miličeva in Buharova. V prvih dveh nizih se je naša igralka povsem enakovredno upirala nasprotnici, ki pa je bila v ključnih trenutkih prisebnejša in na koncu slavila zmago. Zadnjo razpoložljivo točko je imela v zakupu Eva Carli, ki je igrala proti Sulfarovi. Začetek dvoboja ni napovedoval nič dobrega, v drugem nizu pa je po izenačenem začetku (4:4) Eva povedla na 10:6, a nikakor ji ni uspelo zaključiti niza v svojo korist. Tudi v zadnjem je bila v igri vse do 7. točke, v končnici pa je popustila.

»Res škoda, saj bi lahko zmagale. Kljub temu pa je remi pozitiven. Tokrat sem zaigrala s strahom, znam pa igrati bolj sproščeno,« je po tekmi povedala Martina Milič, ki je tudi potrdila, da bi zadnje srečanje med Carlijevo in Sulfarovo lahko osvojila naša igralka. »Sedaj poznamo nasprotnice in verjamem, da bomo lahko v drugem delu igrale še boljše!« je zaključila 24-letna krasovka. (V.S.)

MOŠKA B2-LIGA: Azzurra - Kras 1:5

ROKOMET - A1 Suverena zmaga Tržačanov

Pallamano Trieste – Meran 34:25 (14:13)

PALL.TRIESTE: Postogna, Zaro; Sedmak, J.Radojkovič 3, Nadoh 5 (3), Tokić 11, Carpanese 3, Lo Duca 5 (2), Fanelli, Ionescu 3, Sardoč, Visintin 4. Trener: F.Radojkovič.

MERAN: Prantner, Berti; Klencz, Frey, Tartarotti 1, Gerstrasser 1, Pichler 6, Gufler 2, Popov 11 (3), Boninsegna 3, Lang 1. Trener: Bržič.

IZKLJUČITVE: Pall.Trieste 10, Meran 4; 7-METROVKE: Pall.Trieste 5 (5), Meran 5 (3).

Tržačani so v tekmi kroga prepričljivo odpravili Meran. Radojkovičevi varovanci so igrali prepričljivo in nasprotnika nadigrali v drugem polčasu, ko so ugotovili, kako onesposobiti Popova.

Začetek je bil v znamenju velike izenačenosti in prva ekipa, ki je imela vsaj dva gola prednosti, je bil Meran. Okoli 14. minute so s tremi zaporednimi zadetki povedli 8:6, a na reakcijo Tržačanov ni bilo treba dolgo čakati, saj je bilo v 20.minuti, po delnem izidu 4:0, že 10:8 za Radojkočeve varovance. Kljub prednosti pa je bilo v igri domačih tudi nekaj negativnih stvari. Težave so nastajale, ko je bilo treba napadati postavljen obrambo. Žoga je krožila preveč počasi in omogočala južnotirolskim branilcem, da so prisilili Nadoha in ostale na strele iz neizdelanih položajev. Večkrat je belordeče reševal Tin Tokić, ki se je po 23. minutah igre že 7-krat vpisal med strelce (zadel je sedem od skupno 12 golov domače ekipe). V drugem polčasu so Tržačani pokazali nekoliko več raznolikosti v napadu, kjer so začeli vključevati v razne kombinacije tudi krožnega napadalca Mariusa Ionescuja, ki je okrepil tržaške vrste pred dvema tednoma. V prvih minutah drugega dela srečanja je Meran ohranil stik s Tržačani po zaslugi dvojice Popov-Pichler (po 34 minutah igre sta ona dva dosegla 16 od skupnih 21 golov gostov), ko pa je Tokić in ostalim uspelo zaustaviti Rusa z agresivno obrambo 5-1 je prednost začela korenito naraščati. Od stanja 21:21 je bilo v nekaj minutah 29:21 za Tržačane, ko je manjkalo osem minut do konca srečanja. Gostje so izobesili belo zastavo, kar je potrdil trener Bržič, ko je na igrišče poslal rezerve.

Ostali izidi 5. kroga: Mezzocorona - Pressano 24:28, Cologne - Romagna 31:28, Nonantola - Intini Noci 30:33, Bocen - Ancona 37:28, Capua - Castenaso 36:20. **Vrstni red:** Bocen, PallamanoTS, Intini Noci in Pressano 12, Meran in Capua 9, Ancona in Cologne 7, Mezzocorona 4, Romagna 3, Nonantola 1, Castenaso 0. (I.F.)

KOŠARKA - Moška D-liga

Breg nadigral Romans

*Brezhibna prva četrtina - Tretjič zmagala tudi Kontovel, Dom pa je spet izdal omejen igralski kader***Breg - Romans 78:53 (22:9, 48:19, 60:37)**

BREG: Sila 16 (1:2, 3:5, 3:7), Zeriali 4 (0:2, 2:2, 0:1), Klarica 20 (12:12, 4:9, 0:2), Cerne 4 (-, 2:7, 0:1), Ciacchi 12 (3:5, 3:5, 1:2); Klabjan 5 (5:6, 0:1, 0:1), Lokatos 14 (9:10, 1:4, 1:4), Cociancich 2 (2:6, -, -), Grazioso 1 (1:2, 0:2, 0:1), Petaros. TRENER: Krašovec. SKOKI: 43 (35 v obrambi 8 v napadu).

Brežani so brez težav spravili pod streho tudi tretjo zaporedno zmago. Mlada ekipa iz Romana je na igrišču pokazala veliko dobre volje, a se tehnično in fizično sploh ni mogla kosati s košarkarji iz Doline. Srečanja je bilo včeraj dejansko konec že po prvi četrtini, ki so jo Klarica in soigralci odigrali skoraj brezhibno. S hitrimi protinapadi in čvrsto obrambo so (gostje so prvi koš dosegli šele po 5 minutah igre) hitro spravili iz tira mlade košarkarje iz Romana. V sedmi minuti je domačo publiko na noge spravil Elvis Klarica, ki je po fantastični podaji Boruta Sile zabil v slogu NBA lige. Brežani so tudi v drugi četrtini predvajali lepo skupinsko igro, tako da številni gledalci niso dolgočasili. Ob koncu polčasa je tako razlika znašala že 29 točk. Težko je bilo pričakovati, da bodo gostitelji nadaljevali s takim ritmom tudi v drugem delu. Varovanci trenerja Krašoveca so nekoliko popustili, vendar so obdržali dovolj koncentracije, da so srečanje brez težav spravili pod streho. Domači center **Sandi Zeriali**: »Začeli smo zelo zbrano in predvajali smo lepo skupinsko igro. Po odmor je prišlo do upada koncentracije, vendar v uvodnih minutah zadnje četrtine je zmago na varno spravil Borut Sila s tremi zaporednimi trojkami.« (RAS)

Kontovel - Libertas TS 67:52 (21:14, 33:33, 50:44)

KONTOVEL: Paoletič 9 (-, 3:6, 1:3), Švab 9 (5:6, 2:4, 0:1), Šušteršič 8 (3:6, 1:4, 1:5), Vodopivec 8 (-, 4:7, 0:2), Lisjak 13 (5:10, 4:7, -), Sossi 8 (-, 4:6, 0:2), Genardi (-, 0:2, -), Bukavec 6 (-, 3:3, 0:1), Rogelja (-, 0:2, 0:1). TRENER: Brumen. SON: 29; PON: Rogelja (30).

Kontovelci so osvojili svojo že tretjo zaporedno zmago, z igro pa nikakor niso zadovoljili. Morali so se kar pošteno potruditi, da so spravili na kolena požrtvalne košarkarje Libertasa, ki so kot gostitelji mnogo grešili. Priča smo bili tako blede in raztrgani igri obeh ekip. Kontovelci so izgubili kar 30 žog, napravili si ogromno napak pri "korakih", pri enostavnih metih in podajah ter tudi pri metu se niso kaj prida izkazali: 22:44 za dve

Kontovelci tretjič uspešni, z igro pa tokrat niso zadovoljili

KROMA

točki in 3:16 za tri točke.

Po še kar dopadljivi prvi četrtini je domače moštvo zašlo v krizo, tako da so gostje ob polčasu izid celo izenačili. Kontovelci nikakor niso našli pravega orožja proti conski obrambi. Raztrgana igra se je nadaljevala tudi v tretji in v začetku zadnje četrtine. Na srečo so tudi gostje veliko grešili. V zadnjih minutah pa so gostitelji le bili toliko prisebni, da so vodstvo 11 točk (57:46, 61:50) ohranili do konca in tudi zmagali. Splošen komentar po tekmi pa je bil, da bo treba čimprej pozabiti na to tekmo in da sta točki seveda dobrodošli. (Iako)

Don Bosco - Dom 77:44 (18:7, 30:23, 54:31)

DOM: Vončina 9 (-, 3:8, 1:6), Cej 14 (3:7, 4:13, 1:8), Belli 9 (3:6, 3:6, 0:1), Kristančič 5 (1:6, 2:5, -), Zavadlav, Downey 1 (1:2, -, -), Čotar nv, Dornik (-, -, 0:1), Colenzini 4 (2:4, 1:4, -), Oblak 2 (2:2, 0:4, 0:1). TRENER: Ambrosi. PON: Belli (40')

Domovci so doživeli že tretji zaporedni poraz. Trener Ambrosi je tudi tokrat imel težave s sicer že omejenim igralskim kadrom, saj je zaradi delovnih obveznosti zmanjkal Faganel, Čotar pa je bil na klopi kljub bolečinam v kolku in ni stopil na igrišče. Žal pa so ostali igralci tudi tokrat stopili na igrišče z zgrešenim pristopom: v napadu so prepogosto neuspešno zaključevali iz povsem neizdelanih pozicij, za tem pa se niso pravočasno vračali v obrambo. Domačini so skoraj izključno s protinapadi dosegli 9 pik v prvih treh minutah. Med Goričani je v tem delu zadel le Albert Vončina, ki je zbral 7 od končnih 9 pik. Sredi druge četrtine je že kazalo, da bodo domačini kmalu zapečatili izid tekme v svojo korist, saj je bil rezultat na svetlobni tabli kar 27:12. Domovci pa so se končno predramili in z

uspešno consko obrambo nasprotnikom dopustili le tri točke v petih minutah. Sami pa so jih dali kar enajst - skoraj toliko kot v prvi četrtini in pol. Salezijanci so po glavnem odmoru spet strnili vrste in s številnimi trojkami in protinapadi kmalu podvojili prednost. Tudi tokrat je bilo Ambrosijevim varovancem usodno pomanjkanje uigranosti, tako v napadu kot v obrambi, medtem ko so gostitelji izstopali prav z nadpovprečno uigranostjo. (M.O.)

Ostali izidi: NAB Tržič - Pall. Monfalcone 54:72, Fogliano - Libertas 82:55, Int. Muggia - Poggi 53:52, San Vito - Dinamo 86:55.

UNDER 21 MOŠKI**San Vendemiano - Kontovel 81:68 (22:21, 40:42, 61:57)**

KONTOVEL: Guštin 0 (-, 0:1, -), Lokar 0 (-, 0:1, -), Malalan 10 (2:2, 4:5, -), Starc 2 (-, 1:3, 0:1), Bufon, Ferfaglia 34 (11:17, 10:17, 1:4), Lisjak 14 (2:5, 6:9, 0:1), Genardi 8 (-, 4:7, -), Zaccaria n.v. TRENER: C. Starc.

V prvem krogu deželnega prvenstva je Kontovel izgubil proti San Vendemianu, edini ekipi iz Veneta, ki se je vpisala v deželno prvenstvo FJK. Po prvem delu so varovanci Claudia Starca vodili. V tretji četrtini so gostitelji povedli, v zadnjem delu pa so vodstvo še povišali. Pri Kontovelu so dobro igrali Saša Malalan (8 ukradenih žog in 4 podaje), Peter Lisjak (6 podaj) in Saša Ferfaglia (34 točk, od katerih kar 22 v prvem polčasu in 5 podaj). V prihodnjem krogu, v sredo, bo Kontovel v domačem Ervattiju (ob 21.00) gostil miljski Internazionale.

MOŠKA C-LIGA - Izid: Virtus PD - Euro UD 78:75.

ŽENSKA B-LIGA - Izidi: Monfalcone - Ginnastica Triestina 59:73, Sala - Interclub Milje 80:58, Umana VE - Palmanova 50:36.

TENIS - Ciguijeva v Dubrovniku

V finalu!

V polfinalu je gajevka premagala prvo nosilko Pioppo

DUBROVNIK - Naši tenisačici Paoli Cigui je na mednarodnem ITF turnirju z nagradnim skladom 10.000 dolarjev uspel podvig, da se je prvič na tovrstnih turnirjih uvrstila v finale. V včerajšnjem polfinalu je po zelo dobri igri s 6:4, 7:5 prema-

gala prvo nosilko, 29-letno Italijanko Eleno Pioppo (399. igralko na svetu), proti kateri je julija letos izgubila v Riminiju.

V današnjem finalu se bo pomerila s 3. nosilko, Francozinjo Samantha Schoeffel.

ODBOJKA - Moška C-liga

Kolektivni uspeh Sloge Tabor Goričani brez dobljenega seta

Uvodni krog potrdil, da bo Soči, Olympii in Valu letos verjetno težka predla

Sloga Tabor Televita - Rigutti 3:0 (26:24, 25:18, 25:18)

SLOGA TABOR TELEVITA: Kante 8, Peterlin 6, Slavec 8, Sorgo 0, Valtovac 14, Vanja Veljak 0, Privileggi (L), Riolino 2, Strain 0, Štrajn 0, Igor Veljak 5, TRENER: Božič.

Sloga Tabor Televita je odlično začela prvenstvo in prvo srečanje osvojila z neoporečnim 3:0. Bistveno za zmago je bilo vsekakor dejstvo, da razpolaga trener Božič z lepo zvrsto enakovrednih igralcev, ki so vsi ob pravem trenutku stopili na igrišče in dali svoj doprinos k pomembni zmagi. Tako je že v prvem setu, ko je center Sorgo moral zapustiti igrišče zaradi bolečin v nogi, na njegovo mesto stopil mladi Marko Strain, v nadaljevanju pa je na centru zaigral Igor Veljak, ki se je v tej, zanj neobičajni vlogi, zelo dobro znašel. Tudi vse ostale taktične menjave so se izkazale za zelo posrečene, tako, da lahko tokrat res govorimo o kolektivni zmagi.

Uvodne poteze sicer niso obetale nič dobrega. Naši igralci so začeli zelo živčno, nikakor se niso mogli sprostiti in so dovolili nasprotniku, ki je bil zelo motiviran in natančen, da je nizal točko za točko in povedel že z 22:15. Vse se je kazalo na gladko izgubljeni set. Tedaj je Vasilij Kante nanizal serijo odličnih servisov, ki so spravili v težave Riguttijev sprejem in načeli samozavest njegovih igralcev. Postali so živčni, začeli so grešiti, Slogaši pa so se končno sprostili, nadoknadili zaostanek in na peti končnici set tudi osvojili. S tem pa je bilo v bistvu tekme konec, saj se na-

Valovci niso igrali slabo, seta pa jim le ni uspelo osvojiti

BUMBACA

ši igralci niso več pustili presenetiti, z umirjeno in zrelo igro, tako v obrambi kot na mreži, so povsem nadigrali nasprotnika. (INKA)

Val Imsa - Buia 0:3 (16:25, 22:25, 21:25)

VAL IMSA: Devetak 3, Marget 10, Faganel 0, Povšič 4, Corazza 5, Nanut 1, Plesničar (L), Radetič 11, Corva, Bris-

co, Grusovin, Nanut. TRENER: Makuc.

Ekipa Vala, ki letos nastopa v povsem prenovljenem sestavu, je na uvodnem srečanju, po samih treh nizih igre, klonila pred gosti iz Buie. Že itak oslabljenemu igralskemu kadru, če ga primerjamo z lanskim, so se tokrat še dodatno pridružile odsotnosti Masija, Florenina, Muccija in Sancina. Odsotnosti, ki so bile brez vsakega dvoma opazne, četudi so igralci na igrišču dali vse od sebe, da bi ekipo popeljali iz težav. Pomembnost prisotnosti starejših igralcev je dokazal že sam povratek na igrišče Danjela Radetiča, ki je bil z drugim veteranom Margetom najučinkovitejši v svoji ekipi. Gostujoče moštvo, ki ga sestavlja ogrodje starejših igralcev, ni bilo v vsem izven dometa domačih, ki pa so popustili ravno v odločilnih trenutkih. Po blestem prvem nizu so v drugem nizu varavonci trenerja Makuca, z vstopom na igrišče Radetiča, bili na pragu presenečenja. Z delnim izidom 7:1 so povedli na 22:20, nakar so jim gostje vrnili milo za drago in s petimi zaporednimi točkami zapečatili niz. Tudi v tretjem nizu so domači igralci začeli kar odločno in povedli 12:6, ko smo bili priča številnim negotovostim, ki so botro vale reakciji gostov in dokončnemu porazu na uvodnem srečanju. (J.P.)

Porcia - Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje 3:0 (25:22, 25:22, 25:16)

SOČA ZBDS: Butković 2, I. Černic 14, J. Černic 2, M. Černic 9, M. devetak 4, Škorjanc 6; R. Devetak 0, Juren

2, Braini, Kragelj (L). TRENER: Battisti
Sočani so nastopili po pričakovanih preveč okrnjeni, da bi lahko iztržili ugoden izid na gostovanju v Porcii. Manjkali so namreč Teste, Valentičnic, Simon Černic, Čevdek, Braini pa je poškodovan sedel na klopi. »Če bi imeli le enega ali dva od teh starejših igralcev, bi bil lahko izid drugačen,« je po tekmi potožil trener Battisti.

Zelo pomlajena postava, v kateri so nekateri igrali v zanje neobičajni vlogi, se je v prvih dveh setih solidno odrezala (obakrat je bil v končnici izid 22:20), saj sta bila sprejem in servis nad pričakovanih, v ključnih trenutkih pa so bile za ekipo usodne naivne napake, ki so tipične za mlade fante. »So pa potrdili, da lahko še zelo napredujejo,« je poudaril trener. Pohvalo zasluži posebej Ivan Černic, ki je bil kot korektor zanesljiv. Zadnji hip so pri Soči svojo kolonijo igralcev iz Slovenije dopolnili še z liberom Kragljem.

Basiliano - Olympia Tmedia 3:0 (25:16, 25:14, 25:21)

OLYMPIA: Hlede F. in J. (L), Manià, Bernetič, Terčič, Faganel, Špacapan, Brotto L., n.v. Caprara, Komjanc, Caparelli, Brotto P. TRENER: Conz.

Olympia Tmedia v prvem krogu ni prikazala prepričljive predstave. V vseh treh nizih je bilo preveč zaporednih napak, kar je nato Goričanom onemogočalo, da bi nadoknadili.

Prvi in drugi niz sta si bila podobna. V obeh so gostitelji takoj povedli in upravljali prednost vse do 25. točke. Goričani so bili v obeh nizih na servisu neučinkoviti, kar je potem olajšalo delo Basiliana v napadu. Edino v tretjem nizu so Faganel in soigralci nastopili bolj povezano in prepričljivo. Pri 17. točki so izenačili, a je bilo to tudi vse, kar so zmogli. Po treh naivnih napakah so nasprotniki spet povedli na 21:17 in naposled osvojili niz in končno zmago.

Ostali izid: FerroAlluminio - Il Pozzo 3:1

ŽENSKA D-LIGA Spodbuden začetek za Bor Breg KB

Cervignano - Bor Breg Kmečka banka 2-3 (25:18, 19:25, 26:24, 18:25, 12:15)

BOR BREG KMEČKA BANKA: Vodopivec 17, Della Mea 14, Žerjul 11, Spetič 8, Flego 11, Gruden 2, Legovich, Grgič 2, Sancin 2, Sadlowski. TRENER: Smotlak.

»Plave« so prvenstvo začele z zmago, ki je še toliko slajša, ker so jo dosegle v gosteh proti ekipi, ki jih je lani dvakrat premagala.

Srečanje se sicer za našo ekipo ni začelo najboljšo. Domačinke so igrale zelo dobro v obrambi, s servisom pa so večkrat spravile v težave združeno ekipo Bora in Brega. Tako so prvi set z lahkoto osvojile, v drugem pa začele grešiti v napadu, kar so »plave« spretno izkoristile.

Tretji set je bil najbolj izenačen in napet. Vodopivčeva in soigralke so nadaljevale z dobro igro in do sredina seta vodile, nato pa s serijo napak dovolile Cervignanu, da jih prehiti in povede 21:16. Tedaj so Smotlakove varovanke spet reagirale, nasprotnice ujele pri 24. točki, nato pa jim z dvema navrnima napakama podarile set.

V četrtem setu so naše igralkе takoj začele agresivno in si že na začetku priigrale visoko prednost. V tiebreaku pa so boljše začele domače igralkе. Pri rezultatu 10:7 za Cervignano, so »plave« začele igrati odlično v obrambi in so z uspešnimi protinapadi končno strle odpor nasprotnic. (T.G.)

Ostali izid: Reana - Cecchini 3:0

Domači šport

DANES

Nedelja, 19. oktobra

KOŠARKA

MOŠKA C1-LIGA - 18.00 v Margheri: Marghera - Bor Radenska; 18.00 v Trstu, Altura: Jadran Mark - San Daniele

NAMIZNI TENIS

ŽENSKA B-LIGA - 11.30 v Zgoniku: Kras A - Kras B

DEŽELNE LIGE - 10.00 v Zgoniku: Kras A - Azzurra A in Kras B - Sakura B (moška D2-liga), 10.30 v Zgoniku: Kras - Trieste Sistiana B (moška D1-liga)

ODBOJKA

UNDER 18 ŽENSKO - 11.00 na Proseku: Kontovel - S. Andrea

NOGOMET

1. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trebčah: Primorec - Sovodnje

2. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trzinu, Ul. Boito: Romana - Zarja Gaja; 15.30 v Žavljah: Zaule - Breg

3. AMATERSKA LIGA - 15.30 v Trstu, Ul. Felluga: Montebello Don Bosco - Mladost

NARAŠČAJNIKI - 10.30 v Codroipu: Extra - Pomlad NAJMLAJŠI - 10.30 v Križu: Pomlad - Roianese; 10.00 v Štarančanu: Staranzano - Juventina

ZACETNIKI 11:11 - 12.00 v Trstu, Ul. Felluga: San Luihi B - Pomlad A; 10.30 v Repnu: Pomlad B - Sant'Andrea B

HOKEJ IN-LINE Poletovci se niso uvrstili v polfinale

Asiago Vipers - Polet ZKB Kwins 8:4 (4:2)

POLETOVA STRELCA: Jure Ferjanič in Fajdiga 3.

POLET: Petronijević, Galetti, Fajdiga, S. Kokorovec, J. Ferjanič, G. Cavalieri, Battisti, S. Cavalieri, D. Deiac, Corazza, Fachin. TRENER: Ferjanič.

Poletovci bi moral v Asiagu zmagati vsaj s štirimi goli razlike, če bi hotel napredovati v polfinale državnega pokala. Asiago pa je bil vseeno prehud zalogaj, četudi so openski hokejisti igrali borbeno. V dresu Poleta je opravil krstni nastop novi prišlec Corazza. V prvem polčasu je bila tekma nekoliko bolj izenačena. Openski konji so dvakrat premagali domačega vratarja. V drugem delu pa so gostje popustili in Asiago je zaslužen zmagal.

MOŠKA D-LIGA Slogaši gladko premagali še mlajše tekmece

Sloga - Pallavolo Trieste 3-1 (25:13, 25:13, 21:25, 25:13)

SLOGA: Bertali 11, Cettolo 16, Iozza 12, Kante 2, Romano 15, Rožac 10, Riosa L, Dussich 0, Ilič 2, Košuta 0, Taučer 2. TRENER: Peterlin.

Slogaši so uspešno premostili prvo prvenstveno oviro in v pokrajinskem derbiju prepričljivo odpravili mlado ekipo Pallavolo. Resnici na ljubo moramo poudariti, da bi bila lahko zmaga Sloge še izdatnejša, saj je povsem po nepotrebnem prepustila tretji set. Pravilno razmerje v kakovosti obeh ekip jasno odražajo izidi v preostalih setih, v katerih so slogaši dobesedno nadigrali Pallavolo tako na mreži kot v polju. Kot libero je opravil svoj krstni nastop v deželnem članskem prvenstvu 15-letni Dennis Riosa, ki je nastopil brez vsake treme in dobro odigral vso tekmo. Zelo dobro se je odrezal tudi Bertali, ki je po enoletni odsotnosti z odbojcarskih igrišč, prevzel nase povsem novo vlogo režiserja (do sedaj je igral kot korektor). Trener Peterlin je sploh skozi vso tekmo preizkušal vse svoje varovance, tako da so na igrišče stopili prav vsi, prebili let in okusili igranje na višjem nivoju. Kot rečeno je po prvih dveh setih na Sloginjem igrišču prišlo do nerazumljive zmede, v odločilnih trenutkih so odpovedali nekateri ključni igralci in Pallavolo se je upravičeno veselil delnega uspeha, vendar je bilo veselje gostov kratkotrajno. (INKA)

ODBOJKA - Ženska C-liga

Sloga List odlično pričela!

Millenium - Sloga List 1:3 (11:25, 27:25, 20:25, 16:25)

SLOGA LIST: Babudri 15, Bukavec 13, Cvelbar 19, Gantar 9, Pertot 4, Starec 1, Michela Spangaro (L); Ciocchi1, Colsani, Maurovich, Alice Spangaro 7. TRENER: Drasič.

S prvega gostovanja se Sloga List vrača s tremi osvojenimi točkami. Slogašice so na igrišče stopile izredno zbrane in to zbranost obdržale skozi vso tekmo.

Millenium je vsega spoštovanja vreden nasprotnik z zelo dobro obrambo in sploh homogeno ekipo, ki pa ji sinoči naše igralkе enosta-

vno niso dovolile, da bi se razigrala. Oster servis slogašic je nasprotnicam preprečil hitre protinapade, dober sprejem pa je omogočil Slogi List, da je učinkovito napadala z vseh pozicij. Če k temu dodamo še dobro obrambo je slika popolna.

Prvi set je bil pravi monolog slogašic, ki so nato dalj časa vodile tudi v naslednjem, a so se nato pustile prehiteti prav v končnici. Delni neuspeh pa jih sploh ni spravil s tira in so zelo učinkovito igro nadaljevale v naslednjih dveh setih, o katerim jim domačinke kljub vsem prizadevanj, nikakor niso mogle priti do živega. (INKA)

Projekt SK Devin in Sci club 70 Šola-šport: smučanje namesto telovadbe

V četrtek se je na plastični progi v Nabrežini začela 4. Izvedba projekta Šola-šport, ki ga prireja SK Devin in Sci Club 70 pod pokroviteljstvom Občine Devin Nabrežina in Zgonik, tržaške pokrajinske uprave, Dežele FJK, Ministrstva za šolstvo ter didaktičnega ravnateljstva devinsko-nabrežinske občine. Letošnje pobude namenjene učencem 2. In 3. razredov slovenskih in italijanskih osnovnih šol se udeležuje 160 učencev, ki bodo do decembra vsak teden namesto telovadbe spoznavali in utrjevali smučanje na nabrežinski progi, nato pa se bodo januarja podali na dva celodnevna izleta na sneg. Štiri slovenske šole Gorazd, Gruden, Jurčič in Šček predstavlja 68 učencev, ki jim sledijo slovenski učitelji smučanja in imajo tečaje ob četrtnih jutraj in popoldne. (na sliki učenci šol Jurčič in Šček)

NOGOMET - Slovenski derbi v promocijski ligi v Repnu pred okrog 650 gledalci

Brezhiben Kras Alarmni zvonec pri Vesni

Odločilna je bila Krasova premoč na sredini igrišča - Zamajal se je stolček Della Zotte

Tako je Krasov kapetan Radenko Knežević z glavo premagal Vesninega vratarja Edvina Carlija in dosegel drugi zadetek za ekipo repenskega društva

KROMA

Kras Koimpex - Vesna 3:0 (2:0)

STRELCA: Orlando v 26., Knežević v 29. in 61. min.

KRAS: Contento, Manià, Tomizza, Giacomini, Sessi, Batti, Metullio (od 63. Bota), M. Bertocchi, Knežević (od 78. Pohlen), Cipraccia, Orlando (od 68. Mosca), trener Alessandro Musolino.

VESNA: E. Carli, Cheber (od 45. Udina), Ferfaglia, M. Leghissa, Degrassi, Bertocchi, P. Carli, Giorgi (od 51. Brandolisio), Boato (od 72. Žiberna), Leone, Venturini, trener Marco Della Zotta.

KOTI: 2:3 za Vesno; GLEDALCEV: okrog 650.

Število občinstvo, ki je izkoristilo lep dan in si ogledalo derbi 5. kroga promocijske lige med Krasom in Vesno v Repnu, je prav gotovo pričakovalo bolj izenačeno tekmo. Čisto obratno. Videli so pravi Krasov monolog. Zmaga »rdečih« (prva prvenstvena v zgodovini amaterskega nogometa) na enajstem medsebojnem obračunu je bila povsem zaslužena.

Vse do 14. minute tekma ni bila najbolj zanimiva. Prvo resno priložnost za gol je imel Krasov kapetan »Ridži« Knežević po lepi globinski podaji Giacomija. Vesnin vratar Edvin Carli je strel preusmeril v kot. Akcija je bila za gostitelje zgolj ogrevanje in hkrati opozorilo za Vesnine branilce, ki tokrat niso belsteli. Kar dva od treh zadetkov sta padla po podobnih akcijah, preko vertikalne podaje v prazen prostor. Avsenikova Golica se je prvič oglasila v 26.

minuti, ko je zvezni igralec Giacomini natančno podal Orlando, ki se je znašel sam (obramba je zaspala oziroma je bila slabo postavljena) pred Carljem. Z levice je brez večjih težav zatresel Vesnino mrežo. Ta je bil 5 gol 18-letnega Krasovega napadalca. Dve minuti kasneje prvi jalov poskus »plavil«: Peter Carli je streljal proti vratom, žoga pa je šla mimo vratnice. Ob 29. minuti je bilo že 2:0. Nekdanji Vesnin nogometaš Daniel Tomizza, sicer nečak bolj znanega istrskega pisatelja Fulvia Tomizza, je visoko podal z leve strani. V kazenskem prostoru je bil najbolj spreten Knežević, ki je z glavo preusmeril usnje v levi vratarjev kot. Vesnini navijači na tribuni so bili zelo razočarani.

Drugi del se je začel z neuspešnimi poskusi Vesne, da bi znižala zaostanek. V 12. minuti so imeli gostje na razpolago prvi kot. Venturini ni imel sreče. Po visoki podaji se je njegov strel z glavo odbil od prečke. To je bila tudi edina resna Vesnina priložnost za gol. Premalo, da bi ogrozila Krasovo zmago. Štiri minute kasneje so se domačini še enkrat veselili. Marco Bertocchi je lepo podal do Kneževića, ki je diagonalno streljal od levega roba kazenskega prostora in še tretjič premagal nekrivega Carlija. Po голу so nogometaši Vesne vrgli puško v koruzo. Kras je brez večjih težav obvladal položaj. Predvsem na sredini igrišča so domačini stalno ustvarjali številčno premoč. Vesnini nogometaši pa so zgrešili vrsto podaj in izgubili kar nekaj

žog. Proti koncu tekme je srednji branilec Dimitri Batti pokazal, da je v izredni formi. Prvič se je nevarno vključil v napad, drugič pa je lepo onesposobil hitrega Venturinija. Križani so čakali le na sodnikov trojni žvižg. Potolazili so le z zmago na loteriji pri Krasovem kiosku. Navijač kriške Vesne je namreč odnesel domov pršut.

NAŠE OCENE - Krasov kolektiv zasluzi za včerajšnji nastop čisto 9-ico. Na sredini igrišča so imeli popolno premoč. V fazi obrambe so bili zelo konkretni, natančni pa v fazi napada. Poleg strelcev Orlando in Kneževića, pohvalo zaslužijo še Giacomini, Batti, Bertocchi in Manià. Zaradi brezdelja je brez ocene le vratar Contento. Pri Vesni se je na sredi igrišča boril le Michele Leghissa (6), ki pa je hkrati izgubil nekaj žog. Nekaj dobrih posegov je naredil tudi vratar Edvin Carli (6,5). Vsi ostali pa se niso izkazali. Vključno z obrambno dvojico Degrassi-Bertocchi, ki tokrat ni bila zanesljiva.

POTEKMI - Evforija v Krasovem taboru, razočaranje pri Vesni. Trenerju Krasa Musolinu so vsi čestitali. Vesninega trenerja Della Zotte pa ni bilo na sprejedu. Šušljalo se je že, da je Della Zotta ponudil odstop. Sam nam je nato po telefonu dejal, da tega ni storil. Vesna bo že v sredo igrala zaostalo tekmo proti Cervignanu (v Cervignanu ob 20.00). V soboto pa še proti Trieste Calcio. Kras pa čaka v nedeljo težka tekma v gosteh proti Lignanu.

Jan Grgič

IZJAVE PO TEKMI Robert Vidoni: To ni Vesna kot smo jo želeli

Alessandro Musolino, trener Krasa: »Veseli me, da smo igrali kot je treba. Koncentracija je bila na višku. Zelo malo smo gresili. Nadaljevati moram v tem stilu.«

Marco Della Zotta, trener Vesne: »Zelo sem razočaran. Igrali smo brez prave volje do zmage, brez borbenosti.«

Robert Vidoni, predsednik Vesne: Čestitam Krasu. So res odlična ekipa, mi pa smo taktično igrali zelo slabo. Pa še neborbeno. Smo razočarali na celotni črti. To ni tista Vesna, ki smo si jo zamislili pred začetkom sezone. Fantje morajo igrati z drugačnim pristopom.«

Dimitri Batti, branilec Krasa: »Pred tekmo smo bili vsi napeti, saj je ta derbi še kar občuten. Uspelo nam je hitro povedi in to nam je nekoliko olajšalo delo. Po peti zmagi pa moramo ostati trdno priklenjeni z nogami pri tleh. V nedeljo nas čaka še ena težka tekma. Igrali bomo proti Lignanu.«

Martin Cheber, zvezni igralec Vesne: »Očitno nekaj ne gre. Igrali smo zelo slabo. Odpovedali smo res vsi nogometaši.«

Damjan Fonda, nekdanji nogometaš Zarje in Zarje Gaje: »Zmaga Krasa je povsem zaslužena. Pokazali so, da so boljše od Vesne, ki je imela velike vrzeli predvsem na sredini igrišča. Posledično je trpela tudi obrambna vrsta.«

Žarko Arandželič, nekdanji nogometaš Vesne in branilec Pro Gorizije: »Kras je dokazal, da je letos glavni favorit za napredovanje. Prvenstvo je sicer še dolgo in lahko se še marsikaj pripeti. Knežević in tovariši so dokazali še, da so v zelo dobri fizični formi. Vesna preživlja kritične trenutke. Prepričan pa sem, da se bodo kmalu znova postavili na noge.« (jng)

PROMOCIJSKA LIGA Smola Juventine v Červinjanu

Pro Cervignano Muscoli - Juventina 1:0 (1:0)

JUVENTINA: Furios, Paravan, Mor-sut, Rè, Masotti, Negro (od 46. Giannotta), Candussio, Pantuso, Stabile (od 60. M. Peteani), Girometta, Zanuttig (od 75. Peric), trener Dante Portelli

Juventina je zamudila lepo priložnost, da bi osvojila najmanj točko, imela pa je tudi zvrhano mero smole. Edini zadetek je padel že v 3. minuti. Nad Girometto so gostitelji storili prekršek, tako da je slabo udaril žogo in z njo silovito zadel v glavo Pantusa. Oba igralca Juventine sta obležala na tleh, igralci Cervignana so se polastili žoge in bliskovito prišli do strela, zadeli vratnico, odbito žogo pa potisnili v mrežo ob negibni obrambi Juventine. Gol je šokiral goste, Pantuso pa si je od udarca v glavo opomogel šele v drugem polčasu. Dotlej se v prvem delu ni zgodilo nič posebnega.

Povsem drugačen obraz je Juventina pokazala v drugem delu, ko je stalno napadala, Cervignano pa je le poredkoma presel čez sredinsko črto. Trener Portelli je Nogra zamenjal z Giannotto, ostali dve zamenjavi (Peteani za Stabileja in Peric za Zanuttiga) pa sta bili posledica poškodbe. Kljub terenski premoči in veliki požrtvovalnosti je Juventina pod taktirko odličnega Pantusa ustvarila le dve pravi priložnosti za gol (Cervignano pa nobene, saj je Masotti kraljeval v obrambi), toda Giannotta je iz ugodnega položaja streljal naravnost v vratarja, Candussiov strel pa je mojstrsko odbil vratar Cervignana Dose.

OSTALI IZIDI - Elitna liga: Manzanese - Torviscosa 0:0; **Promocijska liga:** Pertegada - Lignano 0:2; **1. AL:** Ronchi - Pro Romans 2:2 (Satti, Donda; Perissinotto); **3. AL:** Terzo - Audax 0:0.

DEŽELNI MLADINCI

Oboji brez osvojenih točk

San Luigi - Kras 5:0 (3:0)

KRAS: Confalonieri, Pettiroso (Križmančič), Dolliani (Sovič), Kovacic, Jevnikar, Kuret, Bullo (Rossone), Candotti, Martini, Marino (Farfua), Jurincic (Gajič); trener De Castro.

Krasovi mladinci so morali priznati premoč tržaškega San Luigija. Že po prvem polčasu so gostitelji vodili s 3:0. San Luigi je kar štiri zadetke dosegel s prekinitev (s prostega strela in s koto). »Zelo slabo smo pokrivali in domači igralci so brez večjih težav premagali našega vratarja. Tokrat smo razočarali na celotni črti,« je dejal trener Maurizio De Castro.

Ponziana - Juventina 6:1 (2:0)

JUVENTININ STRELEC: Marchioro. JUVENTINA: Lutman, Stasi, Grusu (Crismani), Jansic, Grudina, Mauro (Poian), Rosolen (Coco), Cadez, Marassi, Marchioro, Zampetti; trener Currato.

Juventina je zaslužen izgubila proti tržaški Ponziani, ki je bila vseskozi boljše nasprotnik. Gostitelji so po prvem delu vodili z 2:0, v drugem delu pa so se še razigrali in še štirikrat premagali vratarja ekipe štandreškega društva. Edini zadetek je za Juventino dosegel Marchioro.

Ostali izidi: Domio - Muggia 0:3, Monfalcone - Staranzano 2:2, Pro Gorizia - Fincantieri 3:0; jutri: 19.00 Vesna - Seveglano, 18.00 Torviscosa - Trieste Calcio. **Vrstni red:** Monfalcone, Muggia 11, San Luigi 10, Vesna*, Torviscosa*, Trieste Calcio*, Ponziana 9, Pro Gorizia 8, Staranzano 5, Seveglano*, Fincantieri, Kras 4, Domio 3, Juventina 0 (* s tekmo manj). **Prihodnji krog:** Staranzano - Juventina, Kras - Monfalcone, Trieste Calcio - Vesna.

Obvestila

SK DEVIN prireja tečaj smučanja na plastični progi v Nabrežini vsako soboto in nedeljo od 9.00 do 11.00 z društvenimi učitelji. Začetek tečajev ob sobotah od 8.11. do 29.11. oz. ob nedeljah od 9.11. do 30.11.2008. Možnost najema opreme. Za informacije in vpisovanja: info@skdevin.it ali na tel. 338 8621592 (Janja).

AŠD ZARJA organizira tečaj ženske telovadbe, ki bo potekal v torkih in četrtkih od 20. do 21. ure v športnem centru v Bazovici. Za informacije pokličite na tel. št. 347- 6454919 (Irina).

2. AMATERSKA LIGA - Premagalo je kotirano Opicino

Prepričljivo Primorje

Prevladala velika želja po zmagi - Odlični Pipanovi prosti udarci

Primorje Interland - Opicina 3:1 (1:1)

STRELCI ZA PRIMORJE: Tuccio v 16., Pavletič v 48. in Ravalico v 62. min.

RDEČ KARTON ZA PRIMORJE: Pipan v 50. min.

PRIMORJE INTERLAND (4-4-2): Busin, Ferro, Mihic, Ziani, Merlak, Candotti, Tuccio (od 75. min. Mania), Pipan, Pavletič (od 67. min. A. Čok), Ravalico, J. Čok (od 81. min. Rebez), trener Nevio Bidussi.

Primorje je prišlo do zelo pomembne zmage, druge zaporedne, a prve na domačem igrišču. Varovanci trenerja Bidussija so si tokrat privoščili Opicino, enjasterico, ki jo poznavalci uvrščajo med močnejše ekipe prvenstva (pred včerajšnjim porazom je imela dve zmagi, en neodločen izid in en poraz za skupnih 7 točk). Merlak in soigralci so bili včeraj vsekakor stalno boljše tekme in zmaga je zato povsem zaslužena.

Že od uvodnih minut je bilo jasno, da si Primorje srčno želi zmage. Na sredini igrišča je bil zelo dejaven Candotti, v napadu pa se je lepo premikal Tuccio, Pipan pa je odlično izkoriščal proste udarce. V 6. mi-

nuti je na primer odlično streljal, vratar Opicine pa je z lepim posegom rešil svoja vrata. Še najlepšo priložnost je Primorje imelo v 15. minuti, ko je znova Pipan odlično izvedel porsti udarec z roba kazenskega prostora. Žoga se je odbila od vratnice nazaj v kazenski prostor, kjer pa je Jan Čok z glavo žogo poslal v out. Gledalcem vsekakor ni bilo treba dolgo čakati na prvi zadetek, saj je ta padel točno minuto pozneje, ko je Primorje prodrl po levi strani in nato je Tuccio preigral branilca in z roba kazenskega prostora žogo poslal natanko v desni kot vrat Opicine. Primorje je v nadaljevanju, razen nekaterih nepazljivosti v obrambi, dobro nadziralo igro in gledalo je, da bodo Tuccio in soigralci v slačilnice odšli s prednostjo enega zadetka, toda ko je tekla 36. minuta, je Opicina izkoristila nepazljivost vratarja Busina in izenačila. V končnici so gostje nekoliko izgubili glavo in z nekaterimi grobimi posegi zaustavili domače igralce. V 40. minuti je tako na primer branilec Opicine s silo podrł Jana Čoka in sodnik mu je brez obotavljanj pokazal pot do slačilnic. To je bil tudi ključni trenutek srečanja, saj Pri-

morje je drugi polčas pričelo silovito in že v drugi minuti podvojilo z lepim golom Pavletiča. Številčna premoč gostiteljev pa se je končala niti tri minute pozneje, ko je sodnik pokazal rdeči karton (mogoče se je v tem primeru prenagljil) Pipanu. To je nekoliko opogumilo goste, vendar so varovanci trenerja Bidussija obdržali koncentracijo in izničili vse poskuse. Srečanja pa je bilo dejansko konec v 62. minuti, ko je Ravlico še tretjič premagal vratarja Opicine. Zmaga Primorja bi bila lahko še bolj gladka, saj prav v končnici sta tako Aljoša Čok kot Marco Rebez zgrešila dve 100% priložnosti.

IZJAVA PO TEKMI:

Kapetan Mitja Merlak: »V obrambi smo mogoče v določenih trenutkih preveč tvegali, v napadu pa smo zgrešili kako žogo preveč, todo bili smo stalno boljše tekme, saj smo ves čas igrali z žogo na tleh, brez nepotrebnih visokih podaj. Mislim, da je bil ključni trenutek izključitev igralca Opicine na koncu prvega dela. Potem je bilo vse lažje.« (RAS)

Ostali izid: Fiumicello - Ruda 3:3.

JUTRI PO TV KOPER

Gost Športela bo Sergio Tavčar

Na jutrišnjem Športelu, ob 22.30 po TV Koper-Capodistria, bo voditelj oddaje Igor Malalan v studiju gostil športnega novinarja Sergia Tavčarja, ki bo predstavil brošuro in pobude ob 40-letnici košarke na Opčinah, med katerimi bo tudi razstava v Prosnetnem domu. Razstava bo na ogled od 25. oktobra. Openski košarkarji bodo 40-letnico organizirali avtonomno in ne v sodelovanju z društvom Polet, za katerega so sicer nastopali. Sledili bodo prispevki Športelovih sodelavcev z nogometne tekme Kras - Vesna, z namiznoteniške tekme Krasa v A1-ligi ter nogometnega derbija Primorec - Sovodnje. Konec oddaje bo z nagradno igro Poglej me v oči namenjen gledalcem.

Rai Tre

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

20.20

Tv Kocka: Martina in ptičje strašilo - Jesen

20.30

Deželni TV dnevnik

20.50

Alpe Jadran

23.00

Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

Rai Uno

6.00

Aktualno: Quello che

6.30

Aktualno: Sabato & Domenica

8.30

Šport: Pole Position

9.00

Avtomobilizem: VN na Kitajski

10.25

Sveta maša, sledi Angelus

12.20

Aktualno: Linea verde

13.30

Dnevnik

14.00

Variete: Domenica in - L'Arena

15.05

Variete: Domenica in... sieme

16.30

Dnevnik in vremenska napoved

16.35

Variete: Domenica in - 100 e lode

17.35

Variete: Domenica in - 7 giorni

20.00

Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

20.40

Kviz: Affari tuoi (v. Max Giusti)

21.30 Film: Ovunque tu sia (dram., It. '08, r. A. Lo Giudice, i. L. Lante della Rovere)

23.35 Dnevnik, sledi Speciale Tg1

0.30 Aktualno: Oltremoda

Rai Due

6.30

Aktualno: Inconscio e magia

6.45

Aktualno: Mattina in famiglia

10.00

Dnevnik

10.05

Variete: Ragazzi c'è Voyager

10.25

Avtomobilizem: VN na Kitajski

11.30

Aktualno: Ricerche Pio Manzu'

13.00

Dnevnik

13.25

Aktualno: Tg Motori, sledi Eate Parade

13.45

Variete: Quelli che aspettano

15.30

Variete: Quelli che il calcio e...

17.05

Šport: Stadio Sprint

18.00

Dnevnik in vremenska napoved

18.05

Šport: 90' minuto

19.00

Avtomobilizem: VN na Kitajski

20.00

Nan.: Piloti

20.30

Dnevnik

21.00

Nan.: NCIS - Unita' anticrimine

22.35

Šport: La domenica sportiva

1.00

Nočni dnevnik

Rai Tre

6.00

Aktualno: Fuori orario

7.00

Variete: E' domenica papa'

8.00

Kratki film: Leggende sotto il mare

9.10

Glasb.: Il Gran Concerto

9.45

Film: Zum zum zum n. 2 (glasb., It., '69, i. L. Tony)

12.00

Dnevnik, šport in vremenska napoved

12.15

Aktualno: TeleCamere Salute

12.50

Aktualno: Okkupati

13.20

Dok.: Timbuctu

14.00

Deželni dnevnik

14.30

Aktualno: In 1/2 h

15.05

Aktualno: Alle falde del Kilimanjaro

18.00

Kviz: Per un pugno di libri

18.55

Dnevnik in vremenska napoved

20.00

Variete: Blob

20.10

Variete: Che tempo fa

21.30

Aktualno: Report

23.25

Deželni dnevnik

23.40

Aktualno: Tatami

0.45 Nočni dnevnik in vremenska napoved

Rete 4

6.05

Nan.: Commissario Saint Martin

6.55

Dnevnik: Pregled tiska

7.25

Nan.: Sei forte maestro 2

9.35

Dok.: Magnifica Italia

10.00

Sveta maša

11.00

Aktualno: Pianeta mare

11.30

Dnevnik, prometne informacije

12.10

Aktualno: Melaverde

13.30

Dnevnik in vremenska napoved

14.05

Risanke

15.35

Film: La battaglia di Midway (voj., ZDA, '76, i. C. Heston)

18.00

Nan.: Colombo

18.55

Dnevnik in vremenska napoved

20.35

Nan.: Il commissario Cordier

22.30

Šport: Controcampo

Canale 5

6.00

Dnevnik - Prima pagina

7.55

Dnevnik, prometne informacije, vremenska napoved

8.00

Jutranji dnevnik

8.50

Aktualno: Le frontiere dello spirito

9.40

Dnevnik

9.45

Aktualno: Verissimo - Tutti i colori della cronaca

13.00

Dnevnik, vremenska napoved, Okusi

13.40

Nan.: Belli dentro

14.10

Resničnostni šov: Amici

16.30

Variete: Questa domenica

18.50

Kviz: Chi vuol essere milionario (v. G. Scotti)

20.00

Dnevnik, vremenska napoved

20.40

Variete: Paperissima Sprint

21.30

Film: Ti amo in tutte le lingue del mondo (kom., It., '05, r. L. Pieraccioni, i. G. Panariello)

23.30 Variete: Maurizio Costanzo Show

Italia 1

4.50

Motociklizem: VN v Maleziji

9.05

Film: Fantasma alla riscossa (kom., ZDA '01, i. C. Lloyd)

10.50

Nan.: Raven

11.20

Nan.: Willy, il principe di Bel Air

11.50

Šport: Grand Prix

12.25

Dnevnik in vremenska napoved

13.00

Šport: Guida al campionato

14.00

Motociklizem: VN v Maleziji, sle-di Fuori Giri

15.50

Film: Sheena, regina della giungla (pust., ZDA ' 84, i. T. Wass)

18.30

Dnevnik in vremenska napoved

19.00

Film: Ritorno al futuro (fant., ZDA, '85, r.R. Zemeckis, i. M. J. Fox)

21.00

Film: La mummia (pust., ZDA '99, r. B. Fraser, i. R. Weisz)

22.30

Dnevnik in vremenska napoved

0.100

Nan.: Heroes

0.50

Nan.: The Black Donnellys

Tele 4

6.45

17.30 Risanke

8.05

Dokumentarec o naravi

8.30

Inf. odd.: Tra scienza e coscienza

9.35

Salus Tv

10.20

Incontri al caffè' de la Versiliana

11.40

Rotocalco ADN Kronos

12.00

Sveta maša

12.25

Aktualno: Eventi in provincia

12.50

Šport: Hard Trek

13.15

Aktualno: Qui Tolmezzo

13.20

Aktualno: A. COM - Automobilis-sima

14.00

Camper magazine

14.30

Campagna amica

La 7

6.00

Dnevnik, horoskop in prometne vesti

7.00

Aktualno: Omnibus Week-end

9.20

Aktualno: La Settimana, sledi Animal Treasure

10.30

Film: Una adorabile idiota (kom., Fr., '63, i. B. Bardot)

12.30

Dnevnik

13.00

Nan.: In tribunale con Lynn

14.00

Nan.: L'ispettore Barnaby

16.00

Film: La piu' bela avventura di Las-sie (pust., ZDA '78, i. J. Steward)

18.00

Film: Che cosa hai fatto quando siamo rimasti al buio? (kom., ZDA, '68, r. H. Averbach, i. D. Day)

20.00

Dnevnik in športne vesti

20.35

Resničnostni šov: Chef per un giorno

21.30

Variete: Crozza Italia (v. Maurizio Crozza)

23.30 Aktualno: Reality

0.40 Dnevnik in športne vesti

Slovenija 1

7.00

Ris. Nan.: Živ Žav

9.45

Šport Špas

10.15

Nan.: Linus in prijatelji

10.50

Sledi

11.20

Ozare (pon.)

11.25

Obzorja duha

12.00

Ljudje in zemlja

13.00

Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.10

Na zdravje! (pon.)

14.25

Nad.: Fina gospa

15.00

NLP s Tjašo Železnik in Klemnom Slakonjo

15.15

Glasbeni dvoboj

15.40

Človeški faktor

16.30

Oglasni blok

17.00

22.40 Poročila, športne vesti in vremenska napoved

17.15

Naglas!

18.25

Žrebanje Lota

18.45

Risanka

19.00

Dnevnik, vremenska napoved, zrcalo tedna in športne vesti

19.55

Zvezde pojejo

21.30

Družinske zgodbe: Družina Šavel

22.20

Ars 360

22.40

Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti

23.05

Deset božjih zapovedi

Slovenija 2

6.30

0.45 Zabavni infokanal

8.20

Skozi čas

8.55

Globus (pon.)

9.25

Nan.: Brat bratu

10.10

Z glasbo in plesom

10.50

Tv prodaja

11.25

Pomagajmo si (pon.)

11.50

Slovenski magazin (pon.)

12.15

Rad igram nogomet

13.20

Slovenci po svetu

13.50

Film: Čudež belih konj

15.45

Posnetek iz Križank

17.30

Glasb. film: Moč usode

20.00

Dok. serija: Pogled z neba

20.55

Nad.: Berlin AlexanderPlatz

21.50

Dok. oddaja: Slovenci v Berlinu

22.40

Nad.: Rim

23.35

Tv priredba baleta SNG Opera in balet Ljubljana

Koper

13.45

Dnevni program

14.00

Čezmejna Tv - TG R FJK - dežel-ne vesti

14.10

Vas tedna

14.55

»Q« - Trendovska oddaja

15.40

Nautilus

16.10

Mediteran Festival

17.30

Potopisi

18.00

Ljudje in zemlja (program v slov. jeziku)

19.00

22.00 , 0.25 Vsedanes - Tv dnevnik

19.25

Tednik

20.00

Vesolje je ...

20.30

Istra in...

21.00

Dok. oddaja

22.10

Nedeljski športni dnevi

22.30

Slovenski magazin

22.55

Metalcamp 2008

23.30 Piranski glasbeni večeri

Tv Primorka

12.00

23.55 Videostrani

18.00

Duhovna misel (pon.)

18.15

Polka in majolka

19.15

Tedenski pregled

19.30

Settimana Friuli

20.00

Razgledovanja (pon.)

20.30

Spoznajmo jih

21.30

Odbojka: Salonit - AOK Mladost

23.00

Eko šola

RADIO

RADIO TRST A

8.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.20 Koledar; 8.30 Kmetijski tednik; 9.00 Maša iz Rojana; 9.45 Pregled slov. tiska; 10.00 Veselo po domače; 10.30 Otroški kotichek; 10.50 Melodije za vse okuse; 11.15 Nabožna glasba (pripr. Ivan Florjanc); 11.40 Vera in naš čas; 12.00 Obzornik; 13.20 Glasba po željah; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.30 Nedeljskih sedem not; 16.00 Šport in glasba, vmes kratka poročila; 17.30 Iz naših prireditev, sledi Dežurna glasba; 19.20 Napovednik, sledi Slov. lahka glasba; 19.35 Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

7.45 Kmetijski nasveti; 8.10 Gremo plesat; 8.30 Jutranjik, osmrtnice; 9.00 Radijska kronika; 9.30 Nedelja z mladimi; 11.00 Primorski kraji in ljudje; 11.30 Torklja; 12.00 Glasba po željah; 12.30 Primorski dnevnik; 14.00 Du jes?!, 14.30-19.00 Nedelja na športnih igriščih; 20.00 Večer večnozelenih; 22.30 Easy come...easy go....

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

7.15, 10.30, 13.30, 17.30 Poročila; 8.30, 12.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.45 Drobcu zgodovine; 7.40 Proza; 8.05 Horoskop; 10.00 Moje mnenje; 10.40 New entry; 11.00 7 dni; 13.00 Radio z vami; 14.00 Ple-soči arhitekt; 14-30-18.00 Nedeljsko popoldne; 15.00-17.30 Ferry sport; 18.00 Album charts; 19.00 Atlantično pristanišče; 20.00 Večerni pr. RK; 20.45 Pesem tedna; 21.00 Moje mnenje; 21.15 Extra extra extra; 22.00 Dosje; 22.45 Sigla single; 23.00 Hot hits, 0.00 Prenos RS.

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 23.00, 0.00 Poročila; 19.00 Dnevnik; 6.50 Duhovna misel; 7.00 Jutranja kronika; 8.05 Igra za otroke; 8.45 Glasba za otroke; 9.30 Labirinti sveta; 10.10 Sledi časa; 10.40 Zborovska glasba; 11.05 Pozdravi in čestitke; 12.05 Na današnji dan; 13.10 Osmrtnice in obvestila; 13.35 Slovenski zvoki; 14.10 Za kmetovalce; 15.30 DIO; 16.30 Reportaža; 17.05 Veseli tobogan; 19.30 Obvestila; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 (Ne)objezno v nedeljo; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna odd.; 22.40 Minute z ansamblom...; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 13.00, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.15 Dobro jutro; 8.25 Vremenska napoved; 8.45 Koledar prireditev; 8.50 Napoved sporeda; 9.15 Šport; 9.35 Popevki tedna; 10.00 Izlet; 10.45 Nedeljski gost; 11.40 Obvestila; 12.00 Centrifuga; 13.10

Pregled novic; 14.35 Športnik izbira glasbo; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 18.00 Rokomet; 18.35 Pregled športnih dogodkov; 18.55 Odpoved oddaje; 19.00 Dnevnik; 19.30 Valodrom; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Glasba za prave moške; 22.55 Drugi val.

SLOVENIJA 3
11.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.22 Dobro jutro; 8.00 Lirični utrinek; 10.00 Prenos maše; 11.05 Evroradijski koncert; 13.05 Arsove spominčnice; 14.05 Humoreska; 14.35 Operno popoldne; 15.30 DIO; 16.05 Glasba naša lubezen; 18.05 Spomini, pisma, potopisi; 18.25 Serenade; 18.40 Sedmi dan; 19.00 Koncert; 21.00 Obiski kraljice; 22.00 Literarni portret; 22.30 Slovenski koncert.

RADIO KOROŠKA
6.00-9.00 Dobro jutro - Guten Morgen; 9.00-10.00 Zajtrk s profilom; 12.00-13.00 Čestitke in pozdravi; 15.00-18.00 Vikend, vmes Studio ob 17-ih; - Radio Agora: dnevno 13.00-15.00 Agora - Divan; 18.00-6.00 svobodni radio; -Radio Dva: 10.00-12.00 Sedmi dan.

HOROSKOP

OVEN 21.3.-20.4.: S partnerjem se bosta veliko pogovarjala, a ne bosta vedno našla skupnih točk. Namesto, da ga hočete prepričati o svojem prav, mu prisluhnite in zau-pajte povedanemu.

BIK 21.4.-20.5.: Doma boste načeli občutljivo temo, ki bo kar obvisela v zraku. Vaša pričakovanja se ne ujemajo s pričakovanji drugih družinskih članov. Vzemite si čas in premislite tudi o njihovih predlogih.

DVOJČKA 21.5.-21.6.: Napetosti, ki jih čutite v sebi, nikar ne sproščajte v krogu svojih domačih. Še tako trdni in topli odnosi potrebujejo obilo prilagajanja in pozornosti, drugače se lahko hitro skrhajo.

RAK 22.6.-22.7.: S sodelavci boste zapletli v nepotrebno prepričevanje. Več ko bo besed, slabše se boste razumeli, za te se poskušajte temu izogniti. Včasih ni pravi trenutek za usklajevanje mnenj.

LEV 23.7.-23.8.: Hitreje kot se boste prilagodili novim okoliščinam, lažje vam bo. Kljub nekaterim odpovedovanjem vam spremembe prinašajo veliko lepega. Pazite, kako ravnete z denarjem.

DEVICA 24.8.-22.9.: Dobro veste, v čem uživate, a si tega ne privoščite. Ni res, da morajo drugi poskrbeti za vas, to je vaša dolžnost. Dela boste imeli čez glavo. Kljub trudu pa rezultatov ne bo videti.

TEHTNICA 23.9.-22.10.: Ste zelo družabni in se med prijatelji res dobro počutite. Pri drugih ljudeh zelo cenite iskrenost, vam pa se pogosto zazdi, da cilj opravičuje sredstva. Lubezen: dobro.

ŠKORPJON 23.10.-22.11.: Kljub nekim težavam, s katerimi se boste srečali v naslednjih dneh, boste ohranili dobro voljo in optimizem. Upravičeno ste zadovoljni s svojimi dosežki in spremembami.

STRELEC 23.11.-21.12.: Drobne nerodnosti vas bodo spravljalje ob živce, čeprav se bodo drugim zdele čisto simpatične. Ne bodite prestrogi do sebe, vsakomur se zgodi, da je sem ter tja malce zmeden.

KOZOROG 22.12.-20.1.: Včasih si naložite preveč dela, ker si močno želite uspeha in priznanja. Končno boste s svojim trudom dokazali, da si niste postavili previsokih ciljev in da ste sposobni doseči.

VODNAR 21.1.-19.2.: Doma boste precej nemirni. Čez dan boste želeli prosti čas preživeti v naravi, ob večerih pa v družbi. Jezilo vas bo, če si ne boste mogli uresničiti vseh želja. Denar: dobro.

RIBI 20.2.-20.3.: Jezi vas, če vloženi trud ne obrodi pričakovanih sadov. Na delovnem mestu boste le težko lovili svoje načrte. Občutek boste imeli, kot da se borite za mlini veter.

SLOVENSKI PROGRAM

Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)

Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)

Teletekst: str. 316 - 342 - 343

18.40 Čezmejna Tv: Primorska kronika

20.25 Števerjan 2008: ans. Vrt

20.30 Deželni TV dnevnik

23.00 Čezmejna TV: Dnevnik Slovenija 1

6.10 Nad.: Incantesimo

6.30 Dnevnik, Cciss

6.45 Aktualno: Unomattina

10.00 Aktualno: Verdetto finale

11.00 Aktualno: Occhio alla spesa

11.30 Vremenska napoved in dnevnik

12.00 Variete: La prova del cuoco

13.30 Dnevnik - Gospodarstvo

14.10 Variete: Festa italiana

16.15 Aktualno: La vita in diretta

16.50 Dnevnik, vremenska napoved

18.50 Kviz: L'eredità

20.00 Dnevnik

20.30 Kviz: Affari tuoi

21.20 Nan.: Raccontami - Capitolo II

23.20 Dnevnik

23.25 Aktualno: Porta a porta

1.00 Nočni dnevnik

6.00 Aktualno: Cercando cercando

6.20 18.50 Resničnostni show: L'isola dei famosi

6.55 Aktualno: Quasi le sette

7.00 Variete: Cartoon Flakes

9.30 Aktualno: Sorgente di vita

10.00 Dnevnik, vremenska napoved in rubrike

10.55 Aktualno: 186-letnica ustanovitve Gozdne Straže

13.00 Dnevnik

13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Zdravje

14.00 Variete: Scalo 76 Cargo

14.45 Aktualno: Italia allo specchio

16.15 Aktualno: Ricomincio da qui

17.20 Nan.: The District

18.05 Dnevnik - kratke vesti vremenska napoved in Športne vesti

19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11

20.30 Dnevnik

21.05 Resničnostni show: L'isola dei famosi (vodi S. Ventura)

23.45 Nočni dnevnik, sledi Punto di vista

0.00 Variete: Scorie

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di Corradino Mineo, Italia, istruzioni per l'uso

8.15 Aktualno: La storia siamo noi

9.15 Aktualno: Verba Volant

9.20 Aktualno: Cominciamo bene

12.00 Dnevnik, vremenska napoved in športne cesti

12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano

13.05 Nad.: Terranostra

14.00 Deželne vesti, vremenska napoved in rubrike

15.15 Variete: Trebisonda

17.00 Aktualno: Cose dell'altro Geo, sle-di Geo & Geo

19.00 Deželni dnevnik in vremenska napoved

20.00 Variete: Blob

20.10 Nan.: Agrodolce

20.35 Nan.: Un posto al sole

21.05 Aktualno: Chi l'ha visto?

23.10 Šport: Replay

23.45 Aktualno: RT - Era ieri

7.05 Nan.: I Robinson

8.35 Nan.: Charlie's Angels

8.20 Nan.: Hunter

9.20 Nan.: Febbre d'amore-Riassunto settimanale

10.30 Nan.: Bianca

11.30 Dnevnik, prometne vesti

11.40 Nan: My Life

12.40 Nan.: Un detective in corsia

13.30 Dnevnik, vremenska napoved

14.00 Aktualno: Sessione pomeridiana: Il tribunale di Forum

15.00 Nan.: Hamburg Distretto 21

15.55 Film: Ossessione di donna (dram., ZDA, '59, i. S. Hayward)

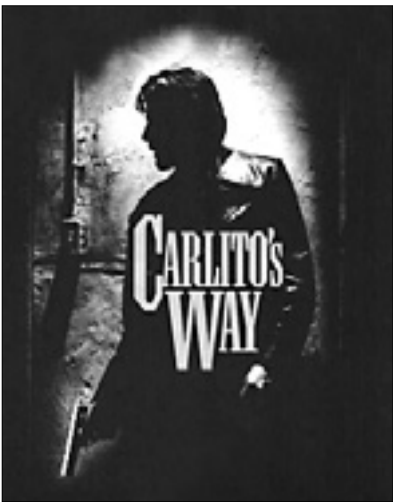
18.40 Nad.: Tempesta d'amore

18.55 22.40 Dnevnik in vremenska napoved

20.20 Nan.: Walker Texas Ranger

21.10 Nad.: Karol un uomo diventeto Papa

23.20 Film: **Carlito's Way** (dram., ZDA, '93, r. B. De Palma, i. Al Pacino)

0.35 Nočni dnevnik

6.00 Dnevnik - Prima pagina

7.55 Dnevnik - Prometne vesti, vremenska napoved, borza in denar

8.00 Dnevnik

8.40 Aktualno: Mattinocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)

10.05 Dnevnik in vremenska napoved

11.00 Aktualno: Forum

13.00 Dnevnik, okus, vremenska napoved

13.40 Nad.: Beautiful

14.10 Nad.: CentoVetrine

14.45 Aktualno: Uomini e donne

16.15 Resničnostni show: Amici

16.55 Aktualno: Pomeriggiocinque (vodi B. D'Urso, C. Brachino)

18.50 Kviz: Chi vuol essere milionario

20.00 Dnevnik, vremenska napoved

20.30 Variete: Striscia la notizia

21.10 Variete: Zelig

23.30 Aktualno: Matrix

6.35 13.40, 16.50 Risanke

9.05 Nan.: Starsky & Hutch

10.10 Nan.: Supercar

11.10 Nan.: Pacific Blue

12.25 Dnevnik: Studio aperto, vremenska napoved, Studio sport

14.30 Risanke: i Simpson

15.00 Nan.: Paso adelante

15.55 Nan.: Wildfire

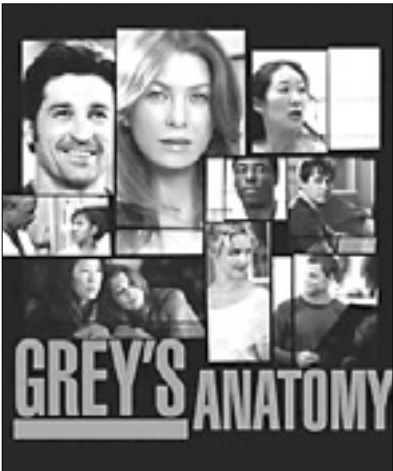
18.30 Dnevnik, vremenska napoved

19.05 Nan.: Tutto in famiglia

20.01 Resničnostni show: La Talpa

20.30 Kviz: La ruota della fortuna

21.10 Nan.: **Grey's Anatomy**

22.05 Nan.: Crimini bianchi

23.05 Nan.: Nip/Tuck

0.10 Nan.: Californiacation

7.00 8.35, 12.00, 13.30, 16.40, 19.30, 23.02 Dnevnik

7.20 17.00 Risanke

8.10 Storie tra la righe

8.50 Retrosцена: I segreti del teatro

9.30 Inf. program: Novecento contro luce

11.25 Camper magazine

12.10 Šport: Super Sea

12.35 Zibaldone goloso

13.50 Inf. odd.: Animali amici miei

14.30 Aktualno: A.com - Automobilissimi

15.20 Mozartove sinfonije

18.35 Super calcio - Udinese

19.00 Super calcio - Triestina

20.00 A casa del musicista

20.30 Deželni dnevnik

21.00 Brescia vs. Triestina

22.45 Inf. odd.: Videomotori

23.35 Film: Nessun alibi

7.00 Aktualno: Omnibus, sledi Omnibus Life

10.10 Due minuti in un libro

10.25 Nan: Mai dire sì

11.30 Nan.: Matlock

12.30 20.00, 0.30 Dnevnik

13.00 Nan.: Cuore e batticuore

14.00 Film: I pappagalli (kom., It, '56, r. B. Paolinelli, i. A. Sordi)

16.05 Nan.: Mac Gyver

17.05 Dok.: Atlantide

19.00 Nan.: Stargate SG-1

20.30 Aktualno: Otto e mezzo

21.10 Aktualno: L'infedele

23.30 Dok.: La storia proibita del '68

6.40 Zrcalo tedna (pon.)

7.00 8.00, 9.00 Poročila

7.05 8.05 Dobro jutro

9.10 Šport Špas

9.40 Risanan nan.

10.05 Risanke

10.10 Iz popotne torbe (pon.)

10.30 Nad.: Čarodejev vajenec

11.00 Dok. nan.: Čas, ko so Evropi vladali Mavri (pon.)

12.00 Ljudje in zemlja

13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti

13.15 Zvezde pojejo (pon.)

15.00 Poročila

15.10 Dober dan, Koroška

15.45 Risanke

16.05 Lutk. nan.: Bisergora

16.20 Martina in ptičje strašilo

16.30 Otroška nad.: Ribič Pepe

17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti, vremenska napoved

17.30 Glasbeni spomini

18.25 Žrebanje 3x3

18.40 Risanke

18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti

19.55 Nan.: Brat bratu

20.40 Polemika

22.00 Odmevi, kultura, šport, vremenska napoved

23.00 Opus

23.25 Glasbeni večer

0.05 Orkester slovenske filharmonije in George Pehlivanian

6.30 9.30, 0.55 Zabavni infokanal

7.00 Infokanal

8.00 Otroški infokanal

9.30 Zabavni infokanal

11.15 Sobotno popoldne

14.05 Slovenci v Italiji (pon.)

14.50 Rad igram nogomet

15.20 50 let televizije

15.50 Osmi dan (pon.)

16.20 Ars 360 (pon.)

16.40 Slovenski magazin (pon.)

17.05 Dok. serija: Britanska kraljica, osemdesetletnica

18.00 Regionalni program: Slovenija danes

18.25 Kronika osrednje Slovenije

18.35 Primorska kronika

19.00 Nan.: Dr. Who

20.00 Dok. serija: Tihomorsko brezno

21.00 Studio City

22.00 Knjiga mene briga: McKenzie Wark

22.20 Resnična resničnost

22.50 50 let televizije

23.20 Nad.: Tajna služba

13.45 Dnevni program

14.00 0.00 Čezmejna TV (dnevnik v slovenskem jeziku)

14.20 Euronews

14.30 Vzhod-Zahod

14.45 Alter Eco

15.25 Slovenski magazin

15.45 Piranski glasbeni večeri

16.30 Vesolje je...

17.00 Tednik

17.30 Istra in...

18.00 Športna mreža (program v slovenskem jeziku)

18.35 Vremenska napoved

18.40 23.00 Primorska kronika

19.00 Vsedanes - TV Dnevnik, vremenska napoved, športne vesti

19.25 Šport

19.30 Fanzine

20.00 Sredozemlje

20.30 Artevisione

21.00 Meridiani

22.00 Vsedanes - Tv Dnevnik

22.15 Vzhod-Zahod

22.30 Športel (program v slovenskem jeziku)

23.20 Športna mreža

12.00 23.30 Videostrani

18.00 20.20 Kultura

18.30 Epp

18.40 Glasbena oddaja

19.55 Epp

20.00 23.30 Dnevnik, vremenska napoved

20.20 Kultura

20.30 Športni ponedeljek

21.30 Eko šola

22.00 WTCC Monza prva dirka

RADIO

RADIO TRST A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.30 Dobro jutro; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Začnimo skupaj; 9.00 Radioaktivni val; 10.00 Poročila; 10.10 3x3 je deset; 10.20 Odprta knjiga; 11.00 Studio D, sledi Napovednik; 13.30 Kmetijski tednik; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Slovenski obzornik; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Glasbeni slovarček; 18.00 Hevrek; 18.40 Vera in naš čas; 19.20 Napovednik, sledi Slovenska lahka glasba, nato Zaključek oddaj.

RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)

6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK, kronika, OKC obveščajo; 7.00 Jutranjik; 9.00-12.30 Dopoldan in pol; 10.00 Pod dressom; 11.00 Jesenska pesem in pol; 12.30 Opoldnevnik; 14.00 Oddaja o morju in pomorščakih; 16.15 Glasba po željah; 17.30 Primorski dnevnik; 18.30 Glasbena razglednica; 20.00 Sotočja; 21.00 Indie ni Indija; 22.30 Radio Kažin.

RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)

6.15, 7.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.00 Almanah; 6.25 Drobci zgodovine; 8.05 Horoskop; 8.25 Pregovor; 8.33 Pesem tedna; 8.40 Govorimo o...; 9.00 Leto šole; 9.33 Zgodbe dvonožcev; 10.33 Ameriška duša; 11.00 Odprti prostor; 12.15 Sigla single; 12.30 Vreme, promet, novice, šport; 13.00 Chiachieradio; 14.00 Proza; 14.45 Reggae in pillole; 16.00 Ob 16-ih; 18.00 In orbita; 19.00 Glasbena ledvica; 20.00 Giulianine note; 21.00 Odprti prostor; 22.00 Zgodbe dvonožcev in ne; 23.30 Leto šole; 23.00 The magic bus; 0.00 RS

SLOVENIJA 1

5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 14.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 8.05 Svetovalni servis; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Junaki našega časa; 10.10 Med štirimi stenami; 11.45 Pregled tujega tiska; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slov. glasbe; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.00 Danes do 13.ih; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Eppur si muove; 15.00 Radio danes, jutri; 15.30 DIO; 16.15 Obvestila; 17.00 Studio ob 17-ih; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Sotočja; 21.05 Naše poti; 22.00 Zrcalo dneva; 23.05 Literarni nočno; 23.15 Za prijeten konec dneva.

SLOVENIJA 2

5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00

Kronika; 8.05 Ime tedna: predstavitve kandidatov; 8.45 Koledar prireditve; 9.15 Na val na šport; 9.35 Popevki tedna; 9.50 Avtomobilsko prometne minute; 11.35 Obvestila; 12.20 Komentar ankete; 13.00 Danes do 13-ih; 14.00 Kulturne zanimivosti; 14.20 Obvestila; 15.10 RS napoveduje; 15.30 DIO; 16.05 Popevki tedna; 16.30 Telstar; 17.45 Šport; 18.10 Hip hop; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Ne zamudite; 20.30 Top albumov; 21.00 Poslanci; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 V soju žarometov.

SLOVENIJA 3

9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.25 Glasbena jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Iz sveta kulture; 10.20 Skladatelj tedna; 11.05 Mojstri samospeva; 11.30 Intermezzo; 12.05 Arsove spominčice; 13.05 Pogledi na sodobno znanost; 13.30 Intermezzo; 14.05 Ars humana; 15.00 Divertimento; 15.30 DIO; 16.15 Kulturni dnevnik; 16.30 S knjižnega trga; 17.00 Iz Slov. glasbene ustvarjalnosti; 18.00 Kulturni globus; 18.20 Nove glasbene generacije; 19.00 Dnevnik; 19.30 Mali koncert; 20.05 Koncert Evroradia; 22.05 Igra; 23.00 Jazz avenija.

RADIO KOROŠKA

6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-20.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sedmi dan. (105,5 MHz)

Lastnik:

Zadruga Primorski dnevnik d.ž. - Trst

Izdajatelj:

Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381

Tisk: EDIGRAF srl, Trst

Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ

Redakcija: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.it

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.it

Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462

Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506

Internet: <http://www.primorski.it/>

Naročniško - prodajna služba

Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418

Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €

Naročnina za Italijo 280,00 €

Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 0,90 €

Letna naročnina za Slovenijo 200 €

plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480

transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643

Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE

Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it

GORICA, ul. Malta 6

TRST, ul. Montecchi 6

KOMERCIALNI OGLASI

advertising@tmedia.it

Brezplačna tel. št. 800129452

Iz tujine +39.0481.32879

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%

NEKOMERCIALNI OGLASI

oglasit@tmedia.it

Brezplačna tel.št. 800912775

Fax +39.0481.32844

Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

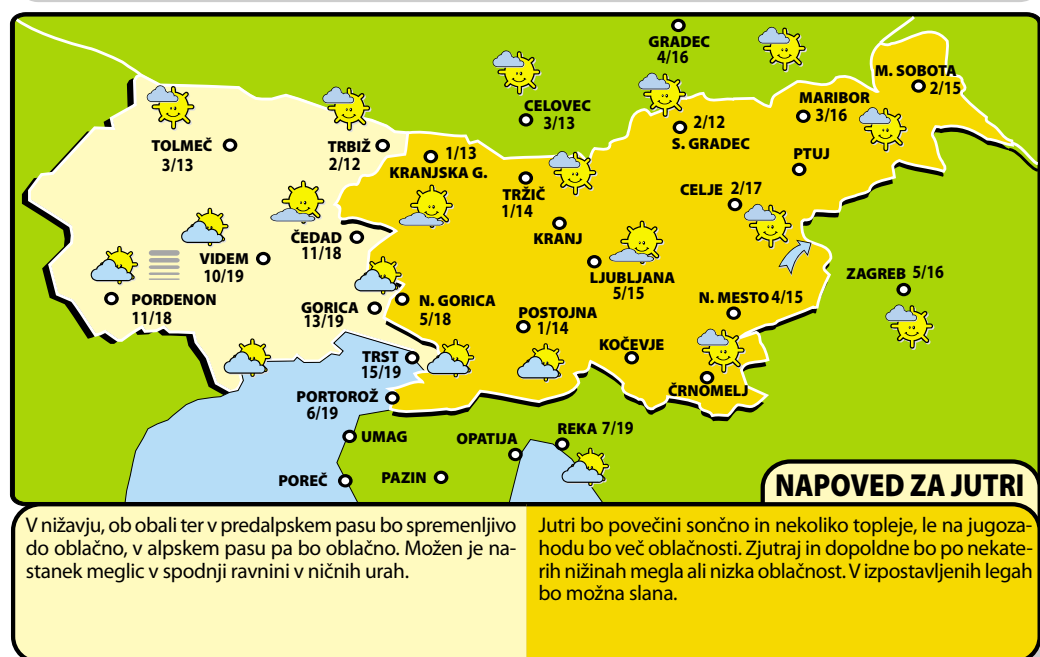
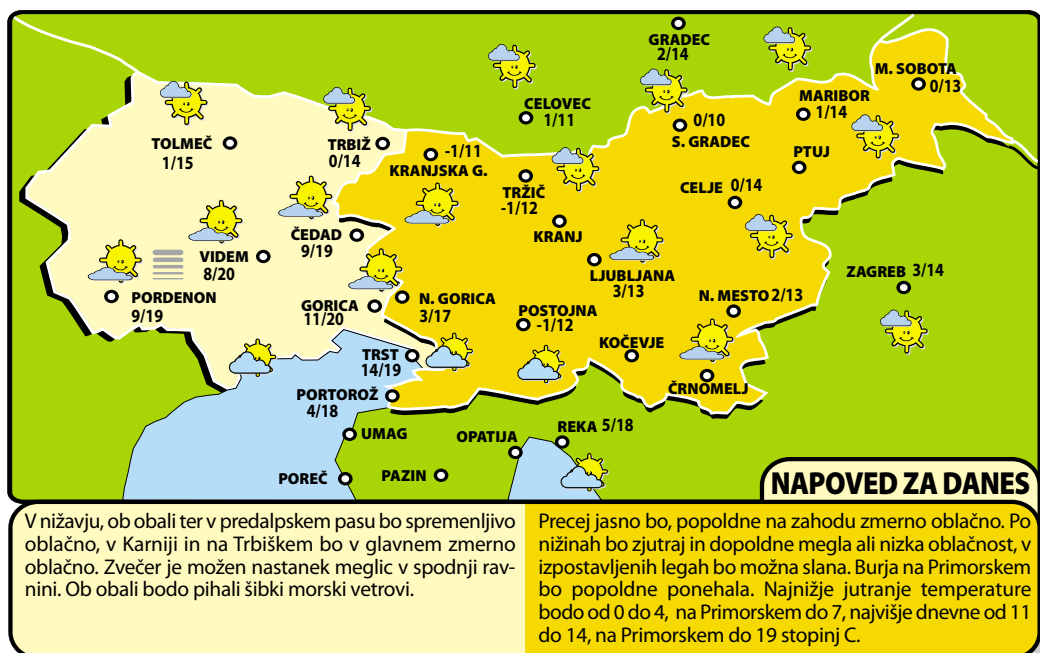
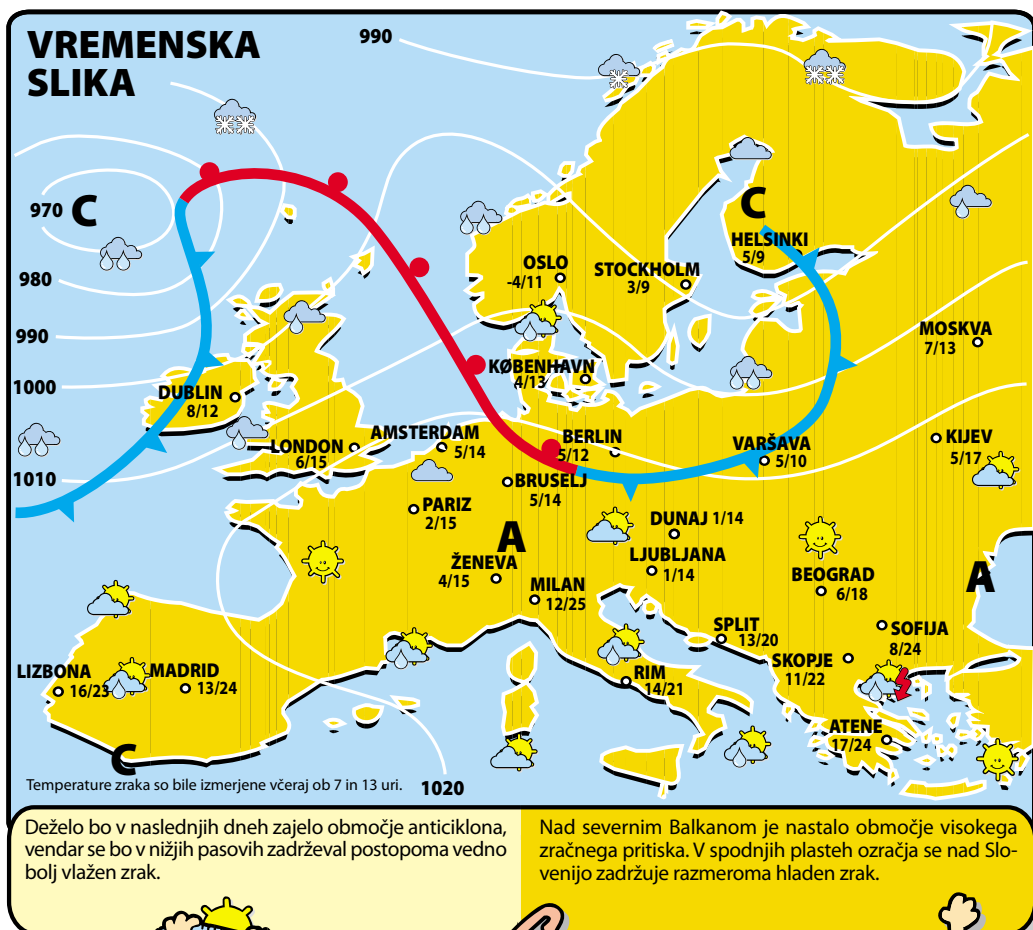
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

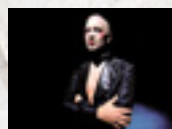
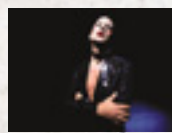
SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE
ZA DEŽELO FURLANIJO JULIJSKO KRAJINO
TEATRO STABILE SLOVENO
PER LA REGIONE FRIULI VENEZIA GIULIA

abonmajška sezona

0809

Joe Masteroff, John Kander, Fred Ebb

KABARET

Cabaret
muzikal

Režiser
Stanislav MOŠA
Gostovanje
MESTNEGA GLEDALIŠČA LJUBLJANSKEGA

Petek, 24. oktobra ob 20.30
Združeni abonmaji A,T,F in labilni v Slovenskem stalnem gledališču
Sobota, 25. oktobra ob 20.30
Združeni abonmaji B in labilni v Slovenskem stalnem gledališču
Nedelja, 26. oktobra ob 16.00
Združeni abonmaji C,K in labilni v Slovenskem stalnem gledališču

Legendarna
glasbena predstava,
deležna številnih
imenitnih kritik,
ne nazadnje tudi nagrad
na Borštnikovem srečanju
v Mariboru.

Imenitna interpretacija
igralcev, med katerimi
izstopata nagrajena
Uroš Smolej in Jette Ostan.

slike: Žiga Koritnik, 2006

XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

Info in predprodaja: blagajna Slovenskega stalnega gledališča
Ponedeljek/petek (10.00/17.00), uno in pol pred pričetkom predstave
Brezplačna telefonska številka 800214302. - info@teaterssg.it - www.teaterssg.it
XXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXXX

POHITI, VPIŠI ABONMA ZA NOVO SEZONO!

abonmajška
sezona

0809

GLEDALIŠČE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Slovensko stalno gledališče

Joe Mastaeroff, John Kander, Fred Ebb: »Kabret« / gostuje Mestno gledališče ljubljansko; v petek, 24. oktobra, ob 20.30 (združeni abonmaji A, T, F in labilni), v soboto, 25. oktobra, ob 20.30 (red B in labilni), v nedeljo, 26. oktobra, ob 16. uri (združeni abonmaji C, K in labilni).

Gledališče Rossetti

Dvorana Bartoli

Roberto Damiani: »La vita xe fiamà« . Poklon Biagiu Marinu, režija Furio Bordon. Nastopa: Massimo De Francovich. Urnik: danes, 19. oktobra, ob 17.00.

La Contrada

Roberto Curci: »Tramachi« / igra Ariella Reggio, režija: Francesco Maccedonio. Danes, 19. oktobra, ob 16.30.

GORICA

Kulturni center Lojze Bratuž

Edoardo Erba: »Maraton v New Yorku« / v priredbi SSG Trst v torek, 28. oktobra, ob 20.30.

SLOVENIJA

LJUBLJANA

SNG Drama Ljubljana

Mala drama

Jutri, 20. oktobra, ob 20. uri / Dušan Jovanović: »Življenje podeželskih plejbojev po drugi svetovni vojni«.

V torek, 21. in v sredo, 22. oktobra, ob 20.00 / Yasmina Reza: »Bog masakra«.

Mestno gledališče ljubljansko

Veliki oder

Danes, 19. oktobra, ob 19.30 / nizo-

zemski drami Daphne de Bruin »Eva« in Oscar van Doensel »Vezuv«.

Jutri, 20. oktobra, ob 19.30 / Joe Mastaeroff, John Kander, Fred Ebb: »Kab-

bret«.

V sredo, 22. oktobra, ob 19.30 / Drago Jančar: »Lahka konjenica«.

V soboto, 25. oktobra, ob 19.30 / Jardi Galceran: »Gronholmova metoda« - gostuje Mestno gledališče Ptuj.

Mala scena

Jose Sanchis sinisterra: »Carmela in Paulino, variete na fino« / v sredo, 22. oktobra, ob 20. uri.

Caryl Churchill: »Punce in pol« / v torek, 21. oktobra, ob 20. uri.

Jana Pavlič: »Tosca« / v četrtek, 23. in v petek, 24. oktobra, ob 20. uri.

Mini teater Ljubljana

Marko Sosič: »Tubotubatubetubitu« / gostuje SSG iz Trsta, danes, 19. oktobra, ob 11.00, 17.00 in 18.00.

Cankarjev Dom

William Shakespeare: »Vihar«, Gallusova dvorana / Slovensko mladinsko gledališče, SNG Drama Maribor, CD, SSG Trst. Režija: Vito Taufer. Spored: danes, 19. ob 19.30, jutri, 20. ob 15.00 in v torek, 21. oktobra ob 12.30.

GLASBA

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Gledališče Verdi

Sedmi koncert na Mahlerjevo glasbo / v sklopu simfonične sezone 2008. Dirigent: Pinchas Steinberg. Mezzosopranistka: Hermine May. Orkester in zbor gledališča Verdi. V petek, 24. ob 20.30 in v soboto, 25. oktobra ob 18.00.

Gledališče Rossetti

Alvin Ailey. American Dance Theatre. Umetniški vodja: Judith Jamison. Urnik: Danes, 19. oktobra ob 16.00 in ob 20.30.

KRMIN

■ Jazz & Wine of Peace Festival 2008

V četrtek, 23. oktobra, v Občinskem gledališču ob 20.30 Michel Portal & Jacky Terrasson (Francija, Nemčija), ob 22.30 Henry Threadgill & Zood (ZDA).

V petek, 24. oktobra, v cerkvi sv. Ivana (Borgo S. Giovanni) ob 11. uri Trygve Seim & Frode Haltdi (Norveška); v Občinskem gledališču ob 18.30 Wolfgang Haffner »Acoustic Shapes« (Nemčija) in ob 21.30 Marc Ribot Trio (ZDA).

V soboto, 25. oktobra, v Medani 20 pri Dobrovem (Slo.) ob 11. uri Piirpauke (Finska); v Občinskem gledališču ob 18.30 [em] (Nemčija), ob 21.30 William Parker (ZDA).

V nedeljo, 26. oktobra, v Občinskem gledališču ob 11. uri Odwalla (Italija, Senegal), ob 15. uri Nicolas Simion

Quintet (Romunija, Madžarska, Italija, Makedonija, Hrvaška) in ob 17. uri Randi Werston and his African Rhythms Trio (ZDA).

SLOVENIJA

KOPER

Pokrajinski muzej Koper: v sredo, 22. oktobra, ob 20.00 bo koncert v priredbi Družbe prijateljev glasbe Koper, kjer bosta nastopila saksofonist Ninoslav Dimov in pianist Denys Masiliuk.

■ KOGOJEVI DNEVI

Danes, 19. oktobra, ob 16.00 / Gorenji Tarbij (Srednje), cerkev sv. Ivana / Mirjam Kalin - alt in Žiga Stanič - klavir.

V četrtek, 30. oktobra, ob 20.30 / HNK Ivana pl. Zajca, Reka, Hrvaška / V sodelovanju s festivalom Dnevi Ivana pl. Zajca: Mate Bekavac - klarinet. Nada Metošević - dirigentka.

V četrtek, 6. novembra, ob 20.30 / Slovenski kulturni dom, Trst / Simfonični orkester RTV Slovenije: Olga Kaminška - sopran, Markus Fink - bariton. Anton Nanut - dirigent.

LJUBLJANA

Cankarjev dom

Danes, 19. oktobra, ob 19.00 Linhartova dvorana / 8. gala večer novih baletnih koreografij na slovensko glasbo 2008.

RAZSTAVE

FURLANIJA - JULJSKA KRAJINA

TRST

Muzej Revoltella, galerija sodobne umetnosti: »1953: L'Italia era già qui«, je naslov razstave o sodobnem italijanskem slikarstvu v Trstu. Urnik: do 30. oktobra od 10.00 do 18.00, ob torkih zaprto.

Muzej na gradu sv. Justa: do 25. januarja 2009 je na ogled razstava »Srednji vek v Trstu«. Odprto vsak dan od 9.00 do 19.00; od 1. novembra do 25. januarja od 9.00 do 17.00.

V dvorani Arturo Fittke na Malem trgu 3, bo do 22. oktobra na ogled razstava prvega fotografskega natečaja »Immagini del cambiamento«, ki sta ga organizirala združenje Autoaiuto in Volontariato Club Zip. Urnik: vsak dan od 10. do 13. in od 17. do 20. ure.

Muzej židovske skupnosti Carlo in Vera Wagner: razstava razglednic o antisemitizmu. Na ogled do 15. januarja, in sicer ob nedeljah, ponedeljkih, sredoah, četrtkih in petkih od 10.00 do 13.00, ob torkih pa od 16.00 do 19.00, ob sobotah zaprto.

Galerija Rettori Tribbio 2, Stari trg 6: do 24 oktobra razstavlja Livio Možina. **Spazio d'arte Bossi & Viatori Assicurazioni, Ul. Locchi 19/A:** do 31. oktobra, razstavlja likovne in keramične izdelke Anica Pahor z naslovom »Kompozicija listov«. Raztava bo odprta od ponedeljka do četrтка od 8.30 do 13.00 in od 15.00 do 18.00, ob petkih od 8.30 do 18.00.

ŠKEDENJ

Etnografski muzej (Ulica pane bianco 52): Muzej je odprt vsak torek in petek od 15.00 do 17.00, za šole in skupine za ogled izven urnika klicati na tel. št. (00-39) 040-830-792.

MILJE

Umetnostna galerija G. Negrisin, (Trg Republike 4): na ogled je razstava »Porečanka včeraj: ozkotirna progа danes: pot zdravja in prijateljstva«, ki jo je uredila Branka Sulli Sulčić. Urnik od ponedeljka do sobote od 10.00 do 12.00 in od 17.00 do 19.00. Info: Urad za kulturo, tel: 040-3360340. Razstava bo odprta do torka, 28. oktobra.

OPČINE

Bambičeva galerija, Proseška ul. 131: razstavlja Peter Cvelbar, pod naslovom »Brazde, struge in sledi v kamnu.«a

REPEN

Muzej Kraška hiša je odprt ob nedeljah in praznikih, do konca oktobra. Urnik: od 11.00 do 12.30 in od 15.00 do 17.00. Za večje skupine je možen ogled v drugačnih terminih s predhodno najavo na tel. št. 040-327240 ali po elektronski pošti na naslovu: info@kraskahisa.com.

NABREŽINA

V kavarni Gruden bo na ogled do 21. oktobra razstava slik Ani Tretjak z naslovom »Kreativna energija«. Ogled je možen ob urniku kavarne, ob sredah zaprto.

SKD I. Gruden, prireja do 2. novembra, razstavo Anice Pahor »Občutljivi stiki«. Ogled je možen med tednom popoldne v času društvenih dejavnosti in v ne-

PRIREDITVE

FILM - Danes v Trstu Pranzo di Ferragosto režiserija Di Gregoria

Mali film velik uspeh

Režiser o nastanku filma, ki so ga nagradili na zadnjem beneškem festivalu

Gianni Di Gregorio je režiser, ki se še ni navadil na blišč filmskega star sistema, pa čeprav je ravno njegov film eden največjih uspehov letošnje beneške Mostre. Simpatična, ponekod ganljiva a tudi humorna zgodba o štirih priletnih ženicah, ki za veliki šmaren ostanejo v poletno zapuščenem Rimu in se zanje nihče ne zme-ni. Hčerke in sinovi so že na počitnicah in še mar jim ni, kako bodo one preživele poletni praznik. Zgodi pa se, da skrbi za eno od njih šestdesetletni sin, na čigar dom, na vrat na nos pospremijo še ostale štiri vdove. Gianni mora tako poskrbeti za prenočitev in zabavoivilasih a še vedno nad-vse živahnih ženic.

Njegov Pranzo di Ferragosto (Velikošmarenko kosilo), ki so ga premierno predstavili v sklopu Tedna kritike na beneški Mostri in si je v Benetkah zagotovil tudi leva prihodnosti, je zdaj ena filmskih uspešnic leta. Danes ob 18. uri bodo film predvajali film v tržaški kinodvorani Ariston. Projekcije, ki jo je priredil deželni AGIS v sodelovanju z združenjem De Banfield, pa se bo udeležila tudi Marina Cicciotti, ena od protagonistk filma. Režiser in tudi eden od filmskih junakov, Di Gregorio, se je dokopal do režije pri šestdesetih letih, ko je najbrž že vrgel puško v ko-

ruzo in si ni predstavljal, da bi lahko nekega dne realiziral film. Pa čeprav je v preteklosti podpisal celo vrsto scenarijev. Med drugimi tudi tistega (Gomorra), s katerim je Matteo Garrone v Cammesu prejel nagrado za najboljšo režijo.

»Filmska zgodba je avtobiografska - pripoveduje Di Gregorio -, deset let sem namreč živel s svojo mamo, že priletno vdovo in ta izkušnja je docela zaznamovala moje življenje. Četudi sem se v filmu odločil za ironični ključ in zabavno pripovedovanje, je v resnici šlo za zelo bolečo zgodbo, ki ni potrebovala kakršnekoli retorike.«

Protagonist filma mora v določenem trenutku poskrbeti še za druge tri gospe. Je tudi to avtobiografsko?

»Avgusta pred osmimi leti me je administrator poslopja, v katerem sem živel, vprašal, če mi lahko zaupa za nekaj dni mamo. Dobro je vedel, da imam težave z denarjem in najbrž je bil prepričan, da bom sprejel ponudbo. Sam sem zelo ponosen in njegov predlog se mi je zdel celo žaljiv, tako da sem ga zavrnil. Ko sem se lotil pisanja scenarija, sem si skušal predstavljati, kaj bi se lahko zgodilo, ko bi tisti predlog sprejel.«

prto vsak dan od 8.00 do 20.00, na ogled film o solinah, slikarska razstava ter sprehod po solinski poti z obiskom multimedijskega centra. Vstopna točka je na Seči.

PADNA

Galerija Božidarja Jakca: grafike in risbe Božidarja Jakca in arheološke najdbe stare Padne, stalni razstavi. Ključ galerije na voljo v Padni pri hiši št.1 (Pucer), 0038665-6725028.

LOKEV

Vojaški muzej Tabor: stalna razstava orožja in opreme. Ogled je možen od srede do nedelje od 9.00 do 12.00 in od 14.00 do 18.00, zaprto ob ponedeljkih in torkih, za najavljene skupine tudi izven urnika. Informacije: Srečko Rože, 05/7670581, 041/516586.

TOMAJ

Kosovelova domačija in soba Srečka Kosovela: ogled je možen vsako nedeljo med 14. in 16. uro ali po predhodnem dogovoru. Informacije: Dragica Sosič (05/7346425).

ŠTANJEL

V Galeriji Lojzeta Spacala bo, ob 20-letnici galerije, do 2. novembra na ogled razstava »Trije pogledi na kraške krajine: Zoran Mušič, Silvester Komel in Aleksij Kobal«.

VIPAVA

Vojašnica Janka Premrla Vojka: vojaški muzej, orožje, oprema, dokumenti, osebni predmeti vojakov s soške fronte, stalna razstava.

BRANIK

Grad odprt ob sobotah, nedeljah in praznikih od 14.00 do 19.00 (ob slabem vremenu zaprto), za večje skupine tudi med tednom po predhodnem dogovoru (tel. +386(0)53334310, gsm +386(0)31324101.

MIREN

Galerija Oskarja Kogoja: na ogled monografska zbirka ter prostori obnovljenega materinega doma, Miren, št. 125.

NOVA GORICA

Muzejske zbirke Goriškega muzeja: Grad Kromberk od ponedeljka do petka od 8. do 19. ure, ob sobotah zaprta, ob nedeljah in praznikih pa od 13. do 19. ure; Sv. gora ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10. do 18. ure; Grad Dobrovo v ponedeljek zaprta, od torka do petka od 8. do 16. ure, ob sobotah, nedeljah in praznikih pa od 13. do 17. ure; Kolodvor od ponedeljka do petka po urniku Turistične agencije Laštovka, ob sobotah od 12. do 19. ure, ob nedeljah pa od 10. do 19. ure. Najavljene skupine si lahko zbirke ogledajo tudi izven urnika (tel. 003865-3359811).

V Paviljonu poslovnega centra HIT v Delpinovi 7a, bo do 30. novembra vsak dan med 10.00 in 19.00 na ogled razstava slik Azada Karima.

SOLKAN

V avli Hitovega Hotela Sabotin je na ogled fotografska razstava z naslovom Gobe in gobarji.

Nedelja, 19. oktobra 2008

31

KANAL

V Melinkih na št. 5 je na ogled stalna razstava etnološko-rezbarske zbirke Franca Jerončiča.

Mestni muzej: odprto vsak dan od 9.00 do 18.00.

TOLMIN

Tolminska muzejska zbirka: od ponedeljka do petka od 9.00 do 15.00, ob sobotah, nedeljah in praznikih od 13.00 do 17.00.

KOBARID

Kobariški muzej: na ogled je stalna muzejska zbirka »Soška fronta 1915-1918«. Urnik: vsak dan od 9.00 do 18.00.

TRENTA

Trentarski muzej: razstava o Triglavskem narodnem parku in etnološka zbirka, stalni razstavi. Urnik: vsak dan od 10.00 do 18.00.

IDRIJA

Razstavišče Nikolaja Pirnata na gradu Gewerkenegg od 23. oktobra, do 23. novembra, bo na ogled muzejska razstava »Razvoj žgalniških peči pri rudniku živega srebra Idrija«.

LJUBLJANA

Muzej novejše zgodovine: na ogled je stalna razstava Slovenci v XX. stoletju. Muzej je odprt od 10.00 do 18.00.

Narodna galerija (Cankarjeva 20): do 8. februarja 2009 je na ogled razstava »Slovenski impresionisti in njihov čas 1890-1920«.

V Galeriji Cankarjevega doma bo do 9. novembra na ogled razstava slik Karla Zelenka z naslovom »La Comédie Humaine«. Urnik: od 10. do 19. ure, ob nedeljah do 14. ure.

V Mali galeriji Cankarjevega doma je še danes, 19. oktobra na ogled razstava fotografij Boruta Kranjca »Praznine«. Urnik: od 10. do 14. ure.

■ RAZSTAVE FESTIVALA

MESEC FOTOGRAFIJE 2008

Branko Lenart »Piran : Pirano« / Obalne galerije Piran, do 16.11.

Roberto Kunsterle »Zrcalo telesa« / Galerija Tir Nova Gorica od 24.10 do 24.11.

»Castrumphoto 08, Potajenost vid(e)nega« / Pilonova galerija Ajdovščina od 7.11 do 28.11.

»Photonic moments IV« / Mala Galerija Cankarjevega doma v Ljubljani od 21.10. do 16. 1

NAŠA SLIKOVNA KRIZANKA
REŠITEV (18. 10. 2008) <i>Vodoravno:</i> amarela, Amerika, mitolog, kanonik, Aris, maraton, Li, nalika, Ink, Dior, M.A., anketa, Emma, B.A., G.N., at, Lee, Perlot, višina, to, mar, rina, psi, vek, Marta Verginella, Škoro, Asfor, Tea, Ariel, Air, skifist, L.B., Ervin, Roer, Kač, nrvanost, iredanta, Arijka, Rjavec, Latina, Ti, Kam, T.K., Kaka, ananas; <i>na sliki:</i> Marinka Pertot.

NAROČNINA NA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 2009

Vsem naročnikom sporočamo, da znaša znižana naročnina za leto 2009 **200,00 evrov** in jo je treba poravnati najkasneje do **31. januarja 2009**. Vsak izvod časopisa vas bo torej stal le **0,67 evra!**

Vsi naročniki bodo časopis prejeli na dom brezplačno!
Brezplačno bodo tudi objavljali neposlovna sporočila in čestitke.
Vsi novi in stari naročniki bodo prejeli **stenski koledar 2009** - darilo Zadruga Primorski dnevnik.

Bralce, ki niso še naročeni in vse zainteresirane osebe pa vabimo, da to storijo čimprej: PRIMORSKI DNEVNIK jim bomo namreč začeli dostavljati takoj, tako, da ga bodo do konca leta 2008 **vsako jutro na dom prejeli brezplačno!**

Znižano naročnino za leto 2009 se lahko plača do 31.1.2009:

z nakazilom na enega od sledečih tekočih računov na ime PRAE srl - DZP doo:

› na pošti na račun št. 11943347

› Pri naslednjih bančnih zavodih:

Banca Antonveneta Trst, ag. 8 - št. računa: IT44 V 05040 02208 000001136670

Banca di Cividale - Kmečka banka sedež v Gorici - št. računa: E 05484 12401 001570404860

Banca di Cividale - Kmečka banka - podružnica Trst - št. računa: O 05484 02200 004570422289

Nova Ljubljanska banka - podružnica Trst - št. računa: P 03018 02200 010570002197

Zadružna banka Doberdob in Sovodnje - št. računa: R 08532 64560 000000019102

Zadružna kraška banka - št. računa: F 08928 02203 010000010730

na upravi Primorskega dnevnika v Trstu in Gorici

Ujemite jutro.

ZA INFORMACIJE:
Trst: 040 7786300
Gorica: 0481 533382
www.primorski.it